

KRONIKA MESTA NITRY

Zápis za rok 2018

Nitriansky samosprávny kraj

Okres Nitra

Tento zápis za rok 2018 do kroniky mesta Nitry
obsahuje 300 strán textu a 16 kapitol.

Zápis za rok 2018 schválila na svojom zasadnutí 6. novembra 2019
komisia pre kultúru a kreatívny priemysel
pri Mestskom zastupiteľstve v Nitre.

Zápis za rok 2018 schválila Mestská rada v Nitre
na svojom rokovaní dňa 3. marca 2020

Mgr. Ľudmila Synaková
kronikárka mesta Nitry

Marek Hattas
primátor mesta Nitry

OBSAH

Ú v o d.....	6
1. MESTO A OBYVATEĽSTVO.....	9
1.1 Demografia	9
1.2 Ocenenia a vyznamenania osobností	15
1.3 Úmrtie osobností	19
2. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA	21
2.1 Zasadnutia mestského zastupiteľstva	21
2.2 Činnosť mestskej samosprávy	33
2.3 Významné návštevy a partnerská spolupráca	36
3. ROZVOJ A VÝSTAVBA MESTA	42
4. SPOLOČENSKÝ A POLITICKÝ ŽIVOT	54
4.1 Kultúrno-spoločenský život.....	54
4.2 Politický život	69
4.2.1 Komunálne voľby	71
4.2.2 Výsledky komunálnych volieb	76
5. EKONOMIKA A HOSPODÁRSTVO	80
5.1 Priemysel	80
5.2 Doprava	85
5.3 Obchod a služby	94
5.4 Výstavníctvo	97
6. KULTÚRA A UMENIE	101
6.1 Divadlo	101
6.2 Filatelia a numizmatika	111
6.3 Film.....	115
6.4 Galérie, múzeá a skanzeny	117
6.5 Hudba, tanec, folklór	122
6.6 Literatúra	128
7. NÁBOŽENSKÝ A DUCHOVNÝ ŽIVOT.....	133
8. ŠKOLSTVO, VEDA A VZDELÁVANIE.....	139
8.1 Jasle a materské školy	139

8.2 Základné školy a centrá voľného času.....	144
8.3 Základné umelecké školy	152
8.4 Gymnázia a stredné školy.....	155
8.5 Univerzity	161
9. ZDRAVOTNÍCTVO	168
9.1 Zdravotnícke zariadenia v Nitre	168
9.2 Poskytovanie zdravotníckej starostlivosti	169
9.3 Zdravotný stav obyvateľstva	173
9.4 Bezpríspevkové darcovstvo krvi	177
9.5 Hodnotenie nemocníc, oceňovanie lekárov a zdravotníkov	179
9.6 Vzdelávanie lekárov	181
9.7 Personálne zmeny v zdravotníctve.....	182
10. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	183
11. CESTOVNÝ RUCH A TURIZMUS	187
12. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	191
12.1 Ochrana prírody a krajiny.....	191
12.2 Odpadové hospodárstvo	196
13. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA	198
13.1 Hodnotenia športovcov	198
13.2 Atletika	201
13.3 Basketbal	204
13.4 Beh a maratónsky beh.....	206
13.5 Box, kickbox, karate a ďalšie bojové umenia	208
13.6 Cyklistika	206
13.7 Fittnes.....	208
13.8 Florbal.....	210
13.9 Futbal.....	210
13.10 Futsal	217
13.11 Hádzaná	218
13.12 Hokej	219
13.13 Hokejbal	221
13.14 Chôdza	222

13.15 Krasokorčuľovanie	223
13.16 Kulturstika	223
13.17 Moderná gymnastika	224
13.18 Plávanie	225
13.19 Športová strel'ba	226
13.20 Tenis	228
13.21 Tanečný šport	228
13.22 Viacboj	229
13.23 Volejbal	229
13.24 Zápasenie	235
13.25 Masové podujatia pre verejnosť	234
14. ARCHEOLÓGIA	235
15. MIMORIADNE UDALOSTI, KRIMINALITA A POČASIE	236
15.1 Mimoriadne udalosti a počasie	236
15.2 Kriminalita a nehody	240
16. KALENDÁR VÝROČÍ OSOBNOSTÍ A UDALOSTÍ	243
16.1 Kalendár výročí osobností	243
16.2 Kalendár výročí udalostí	282
INDEX	283
Použité pomôcky	299
Zoznam použitých skratiek	300

Úvod

Svetovými trhmi a hospodárstvom zamával v roku 2018 blížiaci sa brexit (odchod Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie), ale tiež obchodné vojny a embargo voči Rusku, rozohrané americkým prezidentom Donaldom Trumpom. Pre slovenskú ekonomiku sa rok 2018 niesol v pozitívnom duchu. Najviac nás tešila historicky najnižšia nezamestnanosť, ktorá kontinuálne klesala počas celého roka 2018. Nezamestnanosť dosiahla v decembri iba 5,09 %. Väčšinu ľudí, evidovaných na úradoch práce, tvorili dlhodobo nezamestnaní, sociálne slabší alebo nezamestnaní starší ľudia, ktorým zostávalo do odchodu do penzie len pár rokov a ťažko si hľadáli prácu.

Prvýkrát v moderných dejinách Slovenska sme čelili tragickej udalosti – úkladnej vražde novinára. Dňa 21. februára 2018 sa do rodinného domu vo Veľkej Mači vkradol vrah a strelnými ranami usmrtil investigatívneho novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenicu – študentku archeológie Martinu Kušnírovú. Ján Kuciak pôsobil ako doktorand na Katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre a od roku 2015 zároveň pracoval ako redaktor v portáli Aktuality.sk. Písal články o podozrivých obchodoch, pôsobení talianskej mafie na Slovensku, obchodoch so zbraňami na Ukrajine a ďalších témach. Novinár Ján Kuciak bol výnimočný svojím analytickým pohľadom, pri práci čerpal informácie z otvorených zdrojov a verejných databáz a v tejto oblasti sa stal medzi slovenskými novinármi expertom.

Vražda dvoch mladých ľudí bola silným emocionálnym impulzom pre slovenskú spoločnosť. Tento brutálny čin otriasol verejnou mienkou a výrazne ovplyvnil celkové smerovanie domácej politiky. Nálada v spoločnosti vygradovala do masívnych verejných protestov v Bratislave a v ďalších väčších slovenských mestách, samozrejme, že aj v Nitre. Hlavným organizátorom protestov v Nitre bol občiansky aktivista Marek Hattas. Protesty, označované za najväčšie od Nežnej revolúcie, sa konali počas piatkov nepretržite od februára do mája. Protestujúci žiadali slušné Slovensko, vypátranie vrahov, vyvodenie politickej zodpovednosti a odstúpenie vládných špičiek, čo sa aj stalo.

V dôsledku dvojnásobnej vraždy sa začala postupne prepisovať domáca politická mapa. Ako prvý dobrovoľne vyvodil politickú zodpovednosť Marek Maďarič svojou abdikáciou na post ministra kultúry. Následne na to Most-Híd začal zvažovať radikálny krok, a to odchod z koalície, z tejto myšlienky neskôr upustil. Výrazné zmeny nastali na slovenskej politickej mape. Roberta Fica na premiérskom kresle vystriedal Peter Pellegrini, ministra vnútra Roberta Kaliňáka nahradila Denisa Saková a ministerku spravodlivosti Luciu Žitňanskú Gábor Gál. Okrem toho sa Róbert Kaliňák 31. decembra dobrovoľne vzdal aj mandátu poslanca v Národnej rade SR.

Slovenská republika napriek tejto tragédii zažívala dobré ekonomické časy s historicky najnižšou nezamestnanosťou, oscilujúcou na hranici piatich percent. Prvýkrát za 25 rokov existencie Slovenskej republiky bol koncom roka 2018 prijatý vyrovnaný rozpočet.

Mesto Nitra sa muselo okrem priorít definovaných v Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) na roky 2015 - 2023 vysporiadať so zmenami, ktoré súviseli s príchodom automobilky Jaguar Land Rover. Išlo predovšetkým o nárast cien nehnuteľností spojený s nárastom záujmu o bývanie v Nitre, rapídny nárast počtu pracovníkov fabriky aj z krajín mimo Európskej únie. Registrovali sme tiež negatívny dopad na životné prostredie v Nitre a jej širokom okolí.

Samospráva mesta v roku 2018 nadviazala na koncept Smart City, ktorý priniesol množstvo inovatívnych riešení pre skvalitnenie života obyvateľov a pre efektívnejšie fungovanie mesta. Hlavné zámery a sledované ciele konceptu Smart City (Inteligentné mesto) boli mobilita mesta (verejná doprava, cyklo doprava, parkovanie), životná úroveň (verejné osvetlenie, osvetlenie budov vo vlastníctve mesta, osvetlenie bytových domov a športovísk), inteligentná energia (spracovanie komunálneho odpadu, hospodárenie s vodou a teplom) a energetický manažment (energetická efektívnosť a bezpečnosť mesta, elektronizácia služieb, informácií a komunikácie).

Mesto Nitra žilo okrem iného v roku 2018 športom. Titul Európske mesto športu 2018 prevzal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč v Bruseli ešte 6. decembra 2017. Zámerom ACES Europe, ktorá tento titul prideliuje, bolo zvýšiť podporu športu na miestnej úrovni. V priebehu roka sa uskutočilo 350 podujatí, do ktorých sa zapojili nielen profesionáli, ale aj tisíce rekreačných športovcov. Zorganizovanie športových podujatí mesto podporilo 45-tisíc eurami. O každé podujatie bol zo strany verejnosti záujem, najviac športovcov – s dvojtisícovou účasťou, zaznamenal Športový deň detí na Medzinárodný deň detí. Na Pribinovom pohári sa zúčastnilo 1500 športovcov, na cyklistickú súťaž - Detská Tour Petra Sagana osobne prišiel trojnásobný majster sveta v cyklistike Peter Sagan, ktorý patrí medzi najpopulárnejších športovcov Slovenska a dá sa povedať, že aj Európy.

Obyvatelia mesta si v nedeľu 2. septembra pripomenuli 770. výročie udelenia mestských výsad. Centrum Nitry ožilo v tento deň historickým trhom, sprievodom, vystúpením Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (SLUK-u) a sólistov Opery SND na pódiu na Svätoplukovom námestí pri Divadle A. Bagara. V tento deň vo večerných hodinách sa v koncertnej a výstavnej sieni mesta Nitry - Synagóge uskutočnilo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom boli významným a zaslúžilým osobnostiam udelené mestské vyznamenania, ocenenia a ďakovné listy.

Nitra sa v septembri stala celoslovenským centrom Dní európskeho kultúrneho dedičstva. V koncertnej sále Župného domu v Nitre sa zišli osobnosti slovenskej kultúry, aby sa stali svedkami odovzdávania ocenenia prestížneho časopisu Pamiatky a múzeá. Pri tejto príležitosti sa uskutočnilo množstvo kultúrnych podujatí, o čom sa podrobne píše v kapitole o kultúrnom dianí.

Ťahúň slovenskej ekonomiky – automobilový priemysel – sa v tomto roku rozrástol o ďalšieho člena. Automobilový závod Jaguar Land Rover vybudovali v Nitre v priebehu troch rokov a 28. októbra sa v závode oficiálne spustili výrobné linky. Britská spoločnosť do novej výroby automobilov investovala 1,4 miliardy eur, pričom Slovenská republika poskytla tejto spoločnosti priamu finančnú pomoc vo výške 125 miliónov eur. Zatiaľ jediné vozidlo, ktoré sa v Nitre vyrába, je luxusné SUV značky Land Rover Discovery. Vozidlo sa expeduje do 170 krajín sveta. Je to vôbec po prvýkrát, čo na Slovensku spustila výrobu automobilová firma, pochádzajúca z Veľkej Británie. Jadro svojho podnikania má spoločnosť naďalej vo Veľkej Británii, po otvorení spoločného podniku v Číne v roku 2014 a výrobného závodu v Brazílii v roku 2016 znamená otvorenie výrobného závodu Jaguar Land Rover v Nitre najnovší krok spoločnosti v rámci jej globálnej stratégie zameranej na rozširovanie svojho pôsobenia.

Obyvatelia obcí a miest Slovenska si v sobotu 10. novembra 2018 vyberali svojich zástupcov do vedenia miest a obcí. September a október boli v znamení volebnej kampane. Ulice a chodníky mesta boli posiate plagátmi a billboardami kandidujúcich komunálnych politikov. Najväčší záujem bol o funkciu primátora mesta Nitry. Na

primátorský post kandidovalo 11 záujemcov - Jozef Dvonč (koalícia Smer-SD a SNS). Kandidátom koalície OĽaNO, SaS, Šanca a Sme rodina – Boris Kollár bol Ján Greššo, za Ľudovú stranu Pevnosť Slovensko kandidoval Ján Kecskés a za Stranu tolerancie a spolunažívania Ladislav Nemeth. Ako nezávislí kandidovali Michal Ivan, Róbert Sitár, Ľubomír Martinka, občiansky aktivista Marek Hattas, mestskí a krajskí poslanci Štefan Štefek a Peter Oremus a mestská poslankyňa Renáta Kolenčíková. Komunálne voľby potvrdili, že Slováci prestávajú dôverovať klasickým politickým stranám, pretože volili za poslancov ľudí bez politickej príslušnosti - nezávislých kandidátov.

Voľby priniesli aj nový fenomén, šancu dostali mladí a politicky neskúsení kandidáti na úkor starých harcovníkov. Slovenská politická mapa sa opäť prefarbila. Dlhodobo najsilnejšia politická strana Smer-SD stratila tri zo svojich silných bást a to v Nitre, Žiline i Košiciach. Skúsených politikov nahradili mladí ľudia, nezaťažení politickou minulosťou. Komunálnych volieb sa podľa dát Štatistického úradu zúčastnilo 2 187 735 ľudí z celkového počtu 494 400 000 voličov, čo predstavovalo účasť 48,67 % občanov. Za primátora Nitry občania zvolili 31-ročného Mareka Hattasa. Vo funkcii po dvanástich rokoch primátorovanie vystriedal 64-ročného Jozefa Dvonča. V 31-člennom mestskom zastupiteľstve patrí väčšina kresiel nezávislým kandidátom. Ustanovujúce zasadnutie mestského zastupiteľstva sa konalo 3. decembra 2018. Za svojich zástupcov Marek Hattas určil Michaelu Hefkovú a Daniela Balka. Rok 2018 opäť priniesol množstvo rôznych – menej či viac dramatických udalostí, ktoré v konečnom dôsledku posunuli vývoj Nitry dopredu.

1. MESTO A OBYVATEĽSTVO

1.1 Demografický vývoj

Počet obyvateľov Nitry oproti predchádzajúcemu roku znovu klesol

K 31. decembru 2018 bolo v Nitre na trvalý pobyt prihlásených 78 559 obyvateľov, čo bolo o 566 občanov menej ako začiatkom roka 2018, keď mala Nitra 79 125 obyvateľov (r. 2017 mala 79 534 obyvateľov). Najviac – 18 638 občanov, žije na sídlisku Klokočina, na sídlisku Chrenová je evidovaných 15 161 obyvateľov a na sídlisku Diely 8053 obyvateľov. Z mestských častí bolo pomerne zahustené i Staré mesto, v ktorom bývalo 12 145 ľudí. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Sobáše

V roku 2018 bolo v Nitre uzatvorených 449 sobášov, čo je o 45 menej ako v roku 2017. Z celkového počtu sa 233 sobášov uzatvorilo v kostoloch a 216 na úradnou cestou. Najviac manželstiev uzatvorili snúbenci v septembri, kedy si „áno“ povedalo 81 snúbeneckých párov. S cudzími štátnymi príslušníkmi sa zosobášilo 29 Nitraniek či Nitranov. Svojich vyvolených našli v 20 krajinách sveta: v Nepále (1), Thajsku (1), Veľkej Británii (4), Írsku, Turecku (1), Rumunsku (1), Srbsku (3), Bielorusku (2), Belgicku (1), Nórsku (1), Holandsku (1), Rakúsku (1) a Českej republike (3). Z 216 civilných sobášov sa mimo Obradnej siene mesta Nitry zosobášilo 34 párov. Sobášilo sa v hoteli Zlatý kľúčik na Zobore, v hoteli Viliam Fraňo na Sikárskej ulici v Nitre-Krškanoch, v reštaurácii ARTIN na Zobore, v Biskupskom hostinci v mestskom parku na Sihoti, v hoteli RIVER, v reštaurácii Friends a Západoslovenskej kolibe na výstavisku Agrokomplex. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Narodené deti

V roku 2018 sa vo Fakultnej nemocnici v Nitre narodilo 1702 detí, čo bolo o 85 menej ako v roku 2017. Z celkového počtu novorodencov prišlo na svet 885 chlapcov a 817 dievčat. Matrika zapísala aj tri deti narodené v domácom prostredí a tiež 24 viacpočetných pôrodov (narodenie dvojčiat), z toho osemkrát sa narodili dvaja chlapci, šesťkrát dve dievčatá a desaťkrát prišiel na svet párik: chlapec a dievčatko. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Mená pre deti

Najpoužívanéjšími mužskými menami v roku 2018 boli Jakub (46-krát), Samuel (41-krát), Michal (36-krát), Tomáš (35-krát), Adam (33-krát), Matej (29-krát), Lukáš (26-krát), Filip (25-krát), Patrik (24-krát) a Oliver (24-krát). Rebríček popularity ženských mien viedli Ema (27-krát), Nina (27-krát), Eliška (27-krát), Hana (26), Mia (24-krát), Natália (23-krát), Viktória (23-krát), Sofia (22-krát), Nela (20-krát) a Tamara (17-krát). Rodičia dávali svojim deťom aj netradičné mená, ako napr. z mužských mien – Taras, Trifon, Elias a Junior, zo ženských mien – Amia, Aria, Tamia, Samara, Eskáda a Asu. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Rodičia dávali svojim deťom aj po dve mená, ako napr. v prípade mužských mien Damian Rastislav, Samuel Marián, Denis Samuel a pri ženských menách Olívia Liliana, Vanesa Veronika, Mia Ema a Viera Liliana. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Zomreli

Nitrianska matrika zaznamenala v roku 2018 - 1662 úmrtí, čo je o 111 viac ako v roku 2017. Z celkového počtu zomrelo 858 mužov a 804 žien. V Nitre zomrelo 1646 občanov, v Nitrianskych Hrnčiarovciach 14 a v Štitároch 2 občania. Obe tieto obce majú spoločný matričný úrad s mestom Nitra. Zdroj: matričný úrad na MsÚ v Nitre

Prehľad o počte obyvateľov podľa jednotlivých častí mesta Nitry k 31. decembru 2018:

Časť Nitry	Muži	Ženy	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Čermáň	2 256	2543	365	347	5 511
Diely	3 272	3703	555	523	8 053
Dol.Krškany	872	884	172	124	2 052
Dražovce	809	830	140	134	1 913
Hor.Krškany	413	440	88	88	1 029
Chrenová	6 054	7265	935	907	15 161
Janíkovce	813	827	142	169	1 951
Klokočina	7 520	8 491	1351	1276	18 638
Kynek	332	367	87	63	849
Mlynárce	244	251	29	31	555

Párov. Háje	332	345	89	88	854
Staré Mesto	4 811	5 710	833	791	12 145
Zobor	3 044	3476	447	412	7379
Občania bez adresy trval. pobytu	1 214	836	214	205	2 469
Nitra spolu	31 986	35 968	5 447	5 158	78 559

Zdroj: odbor služieb – evidencia obyvateľstva, MsÚ v Nitre

Pohyb obyvateľstva v Nitre

Rok	Narodení	Prist'ahovaní	Zomrelo	Odst'ahovaní	Počet obyvateľ'ov k 2.januáru
2008	787	867	697	1562	83 976
2009	796	758	766	1292	83 265
2010	788	908	684	1474	82 728
2011	718	965	671	1406	82 226
2012	786	851	702	1302	81 798
2013	774	1063	689	1451	81 351
2014	807	1045	756	1434	80 947

Rok	Narodení	Prist'ahovaní	Zomrelo	Odst'ahovaní	Počet obyvateľov k 2.januáru
2015	799	1158	769	1550	80 524
2016	780	969	741	1570	80 130
2017	749	1063	694	1491	79 534
2018	774	1062	790	1639	79131

Zdroj: odbor služieb – evidencia obyvateľstva, MsÚ v Nitre

Zomrela najstaršia obyvateľka Nitry 104-ročná Mária Korcová

Vo veku 104 rokov naposledy vydýchla v nedeľu 9. septembra 2018 v kruhu svojich najbližších najstaršia obyvateľka Nitry Mária Korcová – švagriná kardinála Jána Chryzostoma Korca. V polovici novembra by bola oslávila jubilejné 105 narodeniny. Vitálna dôchodkyňa sa napriek vysokému veku zaujímala o aktuálne dianie okolo seba a nenechala si ujsť žiadne voľby. Bývala sama na Párovciach v dome bez výťahu na 4. poschodí. Bola rodáčkou zo Šaštína, v Nitre žila od roku 1942. Do posledných dní bola sebestačná, pohybovala sa za pomoci paličky. Uvedomovala si, že len málo ľudí sa dožije takéhoto veku. Napriek úctyhodnému veku si dokázala veľa vecí urobiť sama. Posledné roky mala opatrovateľku – spoločníčku. Zdroj: vlastný text kronikárky

Bezdomovectvo v Nitre

Na území mesta Nitra žilo v roku 2018 približne 300 ľudí bez domova. Vyplynulo to zo stratégie, ktorú vypracovalo mesto Nitra s cieľom nájsť riešenia ako pomôcť osobám, ktoré sa dostali do zložitých sociálnych podmienok. Podľa dokumentu je väčšina bezdomovcov v Nitre v produktívnom veku, sú však dlhodobo nezamestnaní a ich záujem o prácu a trvalé zamestnanie je minimálny. Viacerí z nich sú finančne negramotní, zaťažení dlhmi v zdravotných poisťovniach a sociálnej poisťovni, majú nesplatené pôžičky od nebankových subjektov, súdom nariadený výkon exekúcie, alebo sú nemajetní. Exekúcie sú následne u väčšiny ľudí bez domova demotiváciou k zamestnaniu sa. Podľa autorov dokumentu je potrebné prijať viaceré opatrenia, ktoré by pomohli problémy bezdomovcov riešiť. Prvým a nosným krokom by mala byť prevencia, pri ktorej plánuje radnica spolupracovať aj so štátnymi orgánmi a ďalšími inštitúciami. Nevyhnutnosťou je posilnenie vyhľadávacej činnosti, tzv. streetwork, prostredníctvom Diecéznej charity Nitra a dobrovoľníkov, ktorých úlohou bude osoby v nepriaznivej sociálnej situácii nielen osloviť, ale im aj ponúknuť poskytované terénne sociálne služby krízovej intervencie. Nevyhnutnosťou tohto kroku je dobrá spolupráca s mestskou

políciou, Diecéznou charitou Nitra a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Mesto okrem toho plánuje pokračovať v podpore nízkoprahového denného centra, ktoré ponúka okrem výdaja stravy a možnosti vykonať si osobnú hygienu aj sociálne poradenstvo. Už onedlho by mohli nájsť ľudia bez domova útočisko v novo-vybudovanom útulku so 49 lôžkami a v nocľahárni s 18 lôžkami. Štvrtým krokom je v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom zriadenie Domova na pol ceste pre fyzické osoby po skončení inštitucionálnej starostlivosti v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately. Piatym krokom je vytvorenie sociálneho podniku pre ekonomicky nízkopríjmové skupiny obyvateľstva v spolupráci s mestskými organizáciami, podnikateľskou sférou a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny. Dôležitým prvkom pri riešení zložitej sociálnej situácie ľudí bez domova je podľa nich aj vybudovanie dostupného bývania vo forme ubytovne alebo malometrážnych bytov, ktoré by boli medzičlánkom medzi útulkom a riadnym nájomným bývaním. Zdroj: vlastný text kronikárky

Život Rómov na Orechovom dvore a na Borovej ulici

Prvé byty nižšieho štandardu postavilo mesto na Orechovom dvore v roku 2005. Určené boli pre neplatičov nájomného a neprispôsobivých, ktorých sem presťahovali z bytov na sídlisku Diely, konkrétne z Ulice na Hôrke. Tu po nich zostali načisto zdevastované byty, ktoré bolo treba od podlahy zrekonštruovať. Ako sa Rómovia ocitli na sídlisku? Z centra mesta - z dnešnej Farskej a Mostnej ulice v Nitre, kde obývali staršie domy - ich na sídlisko Diely presídlili v 80-tych rokoch 20. storočia. Bývanie na Orechovom dvore pozostáva zo štyroch budov s 36 bytovými jednotkami nižšieho štandardu. V roku 2009 pribudlo na Orechovom dvore ďalších 25 kontajnerových bytov. Na bývalom majeri Orechov dvor by malo bývať v 61 bytoch približne 300 ľudí, avšak reálne ich tu žije približne o sto viac. Rómovia sú známi svojším spôsobom života a najmä tým, že sa presúvajú a do svojho obydlija často prijímajú svojich priateľov, či známych. A tak sa stáva, že v jednom byte sa naraz tlačí dvadsať aj tridsať ľudí. Nájomníci ani v bytoch na Orechovom dvore neplatia správcovi bytov Službytu Nitra nájomné. Celkový dlh na nájomnom predstavoval v roku 2018 okolo 7-tisíc eur. Mesto Nitra sa snažilo zmeniť správanie a spôsob života týchto občanov. Robilo tak aj prostredníctvom komunitného centra. V centre pôsobia dvaja sociálni pracovníci, od začiatku zriadenia komunitného centra obyvateľom pomáhajú aj rehoľné sestry. V roku 2018 sa mesto Nitra uchádzalo o dotáciu na výstavbu nového komunitného centra, ktorú sa podarilo získať. V lokalite žijú aj „slušné a čistotné rodiny, ktoré tam nepatria“ a tieto sa hanbili za to, že sú hodené do jedného vreca s neprispôsobivými. Ďalší Rómovia žijú v Nitre na Borovej ulici v rodinných domoch. Táto skupina Rómov patrí do etnika Olašskí Rómovia. Živia sa hudbou, spevom a predajom rôzneho tovaru. I keď ženy v tejto komunite nepracujú a venujú sa výlučne výchove detí, nájdú sa medzi nimi aj pracujúce Rómky, ktoré predávajú odevy v stánkoch na mestskej tržnici. Zdroj: vlastný text

Nitra – mesto s neúmerne vysokým počtom herní

V roku 2018 sa v Nitre nachádzalo 43 herní, z toho sú dve kasína (obe v obchodných centrách). Najviac prevádzok sa nachádzalo v Starom meste - až devätnásť. Nasledujú sídliská Klokočina a Diely (12), Chrenová (9). Na Čermáni, Zobore a v Krškanoch je po jednej prevádzke. V tomto roku nebolo zriadené žiadne nové kasíno a počet herní sa

znížil o trinásť – ale počet hazardných hier je približne rovnaký. Mesto malo za rok 2017 príjmy z hazardu vo výške 664 776,07 eura (592 276,07 eura odvody z prevádzkovania hazardných hier + 72 500 eur správne poplatky). Za posledné tri roky sú príjmy z hazardu približne rovnaké. Najnovšia herňa vznikla na Braneckého ulici. Ľudia proti herni hneď začali spisovať petíciu. Od januára platili pre prevádzkovateľov hazardu nové podmienky, ktoré zakazujú umiestnenie automatov v pohostinstvách. Ich prevádzkovanie je možné len vo veľkých herniach. Zdroj: MsÚ, odbor daní a poplatkov

Storočná jubilanťka Helena Náhlorská

Medzi najstarších obyvateľov nášho mesta patrila Helena Náhlorská, ktorá začiatkom novembra 2018 oslávila 100 rokov. Jubilanťka je rodená Nitrianka, ako mladá bývala na Štúrovej ulici. S manželom, ktorý bol zamestnaný v poštových službách, sa kvôli jeho práci viackrát sťahovali. Bývali v štátnych bytoch v Hlohovci i Komárne, až kým zakotvili v Nitre – Mlynárčiach, kde si postavili rodinný dom. Vychovali spolu 5 detí. Jubilanťka sa v súčasnosti teší z veľkej rodiny - vnúčat i pravnúčat. Napriek vysokému veku má pomerne dobré zdravie, dokáže si navariť a viesť domácnosť. Kým bolo v centre mesta otvorené „malé Tesco“ chodievala si autobusom nakúpiť. Receptom na dlhovekosť je podľa jubilanťky práca v záhradke, striedma strava, no predovšetkým životný optimizmus. Zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitrianskom kraji klesol počet obyvateľov

Podľa údajov Štatistického úradu SR v Nitre počet obyvateľov Nitrianskeho kraja dlhodobo klesal. Kým ku koncu roka 2018 tu žilo 676 672 ľudí, v priebehu tohto roka sa počet obyvateľov znížil o 2020 osôb. V Nitrianskom kraji zomrelo v poslednom období viac ľudí, ako sa narodilo detí. Negatívny vplyv mala aj migrácia, ktorá dosahovala zápornú hodnotu - mínus 298 osôb, pretože sa z Nitrianskeho kraja odsťahovalo 3795 ľudí a na jeho územie sa prisťahovalo len 3497 ľudí. Počet obyvateľov Nitrianskeho kraja klesal a v priebehu posledných desiatich rokov sa početnosť obyvateľstva znížila o takmer 30 000 osôb. Postupne klesal aj počet detí, v priebehu roka 2018 sa ich v kraji narodilo 6018, čo bolo o 213 menej ako v roku 2017. Z tohto počtu bolo 3083 chlapcov a 2935 dievčat. Priemerný vek ženy pri narodení prvého dieťaťa bol 28,23 roka a oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil o 0,15 roka. Najviac - 10,6 detí na tisíc obyvateľov sa živo narodilo v okrese Nitra a najmenej - 7,76 v okrese Nové Zámky. V kraji zomrelo v sledovanom období 7740 ľudí, čo predstavuje hrubú mieru úmrtnosti 11,43 osôb na tisíc obyvateľov. Najvyššia úmrtnosť zo siedmich okresov kraja bola zaznamenaná v okresoch Nové Zámky a Komárno, najnižšia v okresoch Nitra a Topoľčany. Zdroj: Slovenský štatistický úrad, pracovisko Nitra

1.2 Ocenenia a vyznamenania osobností

Zlatý senior Jozef Grác z Nitry

Ocenenie Zlatý senior roka udelili v pondelok 22. januára 2018 v Zlatej sieni Bojnického zámku 90-ročnému rodákovi z Nitry Jozefovi Grácovi (na fotografii prvý sprava). Toto vzácne ocenenie, ktoré každoročne udeľuje Fórum pre pomoc starším (FpPS), si prevzal Jozef Grác z rúk štátneho tajomníka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Ivana Švejnu a prezidentky FpPS Lubice Galisovej, spolu s ďalšími ocenenými dôchodcami z celého Slovenska. Zlatý senior roka 2017 pracoval počas svojich aktívnych pracovných rokov ako účtovník v Zariadení sociálnych služieb v Kovarciach, neskôr pôsobil ako ekonomický námestník v Opravovni poľnoh. strojov v Nitre. V súčasnosti ako jediný muž vystupuje v speváckej skupine v Zariadení sociálnych služieb „Viničky“ v Nitre, kde spieva a hrá na harmonike. Zdroj: Jana Moravčíková, riaditeľka ZSS Borinka, Nitra

Cenu primátora získali Milan Šajgalík a Miroslav Ňaršík

V stredu 3. júla 2018 odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč (na fotke v strede) Cenu primátora významnému nitrianskemu zberateľovi známok Milanovi Šajgalíkovi (na fotke Andreja Jančoviča vpravo), ktorý je zároveň predsedom klubu filatelistov v Nitre a predsedom Slovenského zväzu filatelistov Miroslavovi Ňaršíkovi (na fotke vľavo). Obaja toto ocenenie dostali za významný prínos v oblasti filatelie a prezentácie mesta Nitry v medzinárodnom kontexte. Obaja filatelisti boli ocenení na otvorení výstavy Nitrafila 2018, ktorá sa konala pri príležitosti 100. výročia československej známky a 25. výročia slovenskej známky. Zdroj: text a foto Andrej Jančovič, redaktor-referent, odbor propagácie a cestovného ruchu na MsÚ v Nitre

Cena primátora udelená Ondrejovi Debrecénimu a Vladimírovi Ratajovi

Vo štvrtok 5. júla 2018, pred galakonzertom festivalu Akademická Nitra 2018, odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč Cenu primátora dvom osobnostiam: prof. Ing. Ondrejovi Debrecénimu, CSc. a prof. Ing. Vladimírovi Ratajovi, PhD. – obom za mimoriadne významnú organizačnú a tvorivú činnosť v oblasti kultúry a prezentácie

Nitry v medzinárodnom kontexte. Ocenil tým ich dlhoročný podiel na organizovaní akademického folklórneho festivalu Akademická Nitra. Na ocenení pedagógov SPU nechýbala Klaudia Halászová, rektorka SPU v Nitre. Zdroj: Andrej Jančovič

Mestské ocenenia pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad Nitre

Pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad Nitre sa v nedeľu 2. septembra 2018 uskutočnilo v nitrianskej Synagóge slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom ocenili významné nitrianske osobnosti.

Čestné občianstvo mesta Nitry udelili:

- nitrianskemu biskupovi prof. ThDr. Viliamovi Judákovi, PhD. za mimoriadne významné zásluhy o duchovný a kultúrny rozvoj Nitry a Slovenska a za zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva.

Cena mesta Nitry udelili:

- akademickému maliarovi Karolovi Felixovi, grafikovi a autorovi slovenských známok celosvetového významu za výnimočný prínos v oblasti slovenského výtvarného umenia a šírenie dobrého mena mesta Nitry v medzinárodnom kontexte,
- profesorovi PhDr. Tiborovi Žilkovi, DrSc., pôsobiaceho na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, za mimoriadne zásluhy vo vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti a za šírenie dobrého mena mesta Nitry v oblasti kultúry a umenia,
- bývalej riaditeľke Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre a dlhoročnej poslankyni mestského zastupiteľstva RNDr. Marte Rácovej za významný prínos v riadiacej a pedagogickej práci vo výchovnovzdelávacom procese a za dlhoročnú aktívnu prácu v prospech rozvoja školstva a vzdelávania,
- Anne Šmehilovej staršej za dlhodobý prínos v oblasti sociálnej pomoci a vytvárania inkluzívneho prostredia pre ľudí so sluchovým postihnutím,
- Ing. Ľudovítovi Čutríkovi za aktívne celoživotné pôsobenie v oblasti nitrianskeho športu, jeho dokumentovanie a prezentovanie,
- in memoriam akademickému maliarovi, sochárovi a fotografovi Mariánovi Žilíkovi za výnimočné celoživotné dielo v oblasti slovenského výtvarného umenia a rozvoj nitrianskej výtvarnej kultúry,
- in memoriam bývalému riaditeľovi Univerzitnej nemocnice v Nitre doc. MUDr. Viktorovi Žákovi, CSc. za celoživotný prínos v oblasti verejného zdravotníctva.

Cenu primátora udelili:

- doc. Ing. Márii Kadlečíkovej, CSc. za významný prínos v oblasti univerzitného vzdelávania a za rozvoj mesta Nitra,
- Ing. Jánovi Kratochvílovi za záchranu nár. kultúrnej pamiatky Zoborský kláštor,
- Jozefovi Molnárovi za vynikajúce významné výsledky v športovej oblasti a starostlivosť o mladú generáciu,
- Františkovi Rapanovi, bývalému futbalistovi FC Nitra za vynikajúcu športovú reprezentáciu mesta Nitry v športovej oblasti,

- Karolovi Stýblovi, čokolatiérovi, za dlhodobú reprezentáciu a zviditeľňovanie mesta Nitry na európskom a svetovom trhu v oblasti potravinárskej výroby,
- Mgr. Antonovi Števkovi, riaditeľovi Ponitrianskeho múzea v Nitre za významný prínos v oblasti kultúry, publicistiky, múzejníctva a zachovávanie a prezentáciu kultúrneho dedičstva,
- Vladimírovi Ternénymu za úspešnú športovú reprezentáciu mesta Nitry
- Ing. Miroslave Zaujcovej, folkloristke a vedúcej OZ Tradícia v Dražovciach za osobný prínos k rozvoju kultúrno-spoločenského života Nitry. *Zdroj: kancelária primátora a odbor kultúry na MsÚ Nitra*

František Rapan prevzal Cenu primátora na Nitrianskom dni úcty k starším

V stredu 17. októbra 2018 bola pri príležitosti Nitrianskeho dňa úcty k starším udelená cena primátora mesta Nitry bývalému prvoligovému nitrianskemu futbalistovi Františkovi Rapanovi, ktorý sa v apríli tohto roku dožil významného životného jubilea – 75 rokov. Patril k najlepším nitrianskym futbalistom sedemdesiatych rokov 20. storočia. Do Nitry prišiel v roku 1964 a stal sa neodmysliteľnou súčasťou nitrianskej zálohy. Za jeho výkony mu patrila prezývka „atlét na ihrisku“. Krátko pôsobil aj v Zlatých Moravciach, Bánovciach a v Leviciach, odkiaľ sa ako 35-ročný vrátil do Nitry vybojovať prvú ligu. *Zdroj: kancelária primátora MsÚ Nitra, foto: vlastný text a fotografia kronikárky*

Ocenenia NSK udelili L. Vozárovi, M. Petrechovi a Š. Valentovi

Nitriansky samosprávny kraj vo štvrtok 15. novembra 2018 udelil svoje najvyššie ocenenie za rok 2017 trom osobnostiam. Cenu NSK získal rektor Univerzity Konštantína Filozofa prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., vinár Miroslav Petrech a in memoriam zakladateľ Nitrianskej galérie dr. Štefan Valent. Dlhoročný vedecký a pedagogický pracovník a rektor UKF Libor Vozár získal cenu za mimoriadne zásluhy o rozvoj vysokého školstva na území Nitrianskeho kraja i propagáciu NSK doma i v zahraničí. Významný slovenský vinohradník a vinár zo Château Belá Miroslav Petrech dostal Cenu NSK za mimoriadny

osobný prínos k rozvoju vinohradníctva a vinárstva v Nitrianskom kraji i na Slovensku a tiež za ich propagáciu doma i v zahraničí. Významná osobnosť spoločenského, kultúrneho, umeleckého a športového života kraja a zakladateľ Nitrianskej galérie Štefan Valent bol In memoriam ocenený za jeho mimoriadny osobný prínos k rozvoju kultúry, umenia a športu v Nitrianskom kraji. Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu NSK

Cena Literárneho fondu pre bábkoherečku Máriu Záturovú

Bývalá členka Starého divadla Karola Spišáka v Nitre Mária Záturová prevzala v Zichyho paláci v Bratislave Výročnú cenu za celoživotné dielo v Starom divadle K. Spišáka, kde pôsobila od r. 1970 a vytvorila vyše 150 postáv. Na jej herecký vývoj mala veľký vplyv bábkovodičská škola Jána Romanovského. To sa prejavilo v majstrovskom zvládnutí práce s bábkou. Od svojho nástupu do divadla sa stala predstaviteľkou postáv v klasických i moderných rozprávkach ako napr. Tri krásy sveta (rola Márie), Kamarát (rola ježibaby), Posol z raja (Dora), Piráti (Opica), Pytačky (princezná), Zhavranelí bratia (Bohdanka), Obrázky z výstavy, Traja veteráni, Kaukazský kriedový kruh, Limonádový Joe, Kabaret, Betlehem a mnohé mnohé ďalšie. Zdroj textu a foto: Mariana Záturová, dcéra ocenej Márie Záturovej

1.3 Úmrtia významných osobností

Zomrel Vladimír Bartoň, člen hereckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre

Vutorok 16. januára 2018 zomrel Vladimír Bartoň, dlhoročný člen umeleckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre. Narodil sa 19. augusta 1948 v Bratislave. Herectvo vyštudoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Do Divadla Andreja Bagara sa dostal na odporúčenie vtedajšieho režiséra Karola Spišáka. Okrem toho, že bol vynikajúci herec, bol aj vášnivý chalupár, vinohradník a poľovník. Bol tiež nositeľom juniorského titulu majster Slovenska v šerme fleuretom z roku 1966. V DAB v Nitre stvárnil veľké množstvo postáv. Diváci ho mohli vidieť napríklad ako grófa Nyáriho v muzikáli Pacho sa vracia (1995), v inscenácii Fidlikant na streche (1998), Macbeth (1999), Báthoryčka v úlohe Františka Nádasdyho (2000), v hre Grék Zorba (2001), Peter Pan (2004), Kabaret (2004), Obrázkari (2005), Aj kone sa strieľajú (2005),

Verejný nepriateľ (2005), Agáta hľadá prácu (2006), Divotvorný hrniec (2006), Veveričky (2007), Modrá ruža (2008), Piargy (2008), Kráľ Lear (2009), Mŕtve duše (2010), Adam Šangala (2010), Sladká Charity (2011), Prefíkaná vdova (2012) či Tisícročná včela (2013). Poslednou inscenáciou, v ktorej si zahral, bol muzikál Povolanie Pápež (2016). Počas svojho plodného umeleckého života stvárnil aj desiatky filmových i televíznych úloh. Vladimír Bartoň bol človek a herec s veľkým srdcom, humorom a charizmou, s nezameniteľným hereckým a hlasovým prejavom a divadelnou dušou. Vždy a naplno oddaný divadelnému údelu! Ostane navždy v spomienkach a srdciach divákov, ako aj nás – jeho divadelných kolegov. Posledná rozlúčka sa konala v pondelok 22. januára v Divadle A. Bagara v Nitre. Zdroj: tlačová správa DAB, foto: archív DAB

Zomrel MUDr. Štefan Petříček, nositeľ Ceny primátora mesta Nitry

Vo štvrtok 25. októbra 2018 zomrel vo veku 70 rokov bývalý riaditeľ Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor, n.o., MUDr. Štefan Petříček, PhD., MPH. V roku 2008 získal za vedeckovýskumnú činnosť a propagáciu mesta Nitry Cenu primátora mesta Nitry.

Narodil sa 25. mája 1948 v Nových Zámkoch. Mladosť prežíval ale v Nitre, kde v roku 1966 aj maturoval. Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave ukončil promóciou v roku 1972. Ako novo promovovaný lekár nastúpil do vtedajšej Krajskej tuberkulózne liečebne Nitra-Zobor a tomuto zariadeniu s terajším názvom Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n. o. zostal verný až do odchodu do dôchodku v roku 2010. V roku 1993 pri reforme zdravotníctva ako vtedajší námestník liečebno-preventívnej starostlivosti vyvinul mimoriadne úsilie pri odčleňovaní zoborského ústavu od Ústavu tuberkulózy a respiračných chorôb v Podunajských Biskupiciach. Ústav na Zobore tak od 1. januára 1994 získal právnu subjektivitu. V

tomto roku po úspešnom výberovom konaní bol ministrom zdravotníctva menovaný za riaditeľa vtedajšieho Odborného liečebného ústavu TaRCH Nitra – Zobor. V roku 1994 zriadil popri štyroch pľúcnych lôžkových oddeleniach dve oddelenia klinickej onkológie, dve oddelenia geriatrickej (jedno z nich sa neskôr pretransformovalo na oddelenie dlhodobo chorých), a úsek intenzívnej starostlivosti, ktorý sa v roku 1999 pretransformoval na samostatné oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny. V roku 2000 sa pričínal po splnení potrebných kritérií (najmä v podpore komunitného zdravia) o zaradenie zoborskej nemocnice do medzinárodnej siete Nemocníc podporujúcich zdravie. V roku 2004 z vtedajšieho vysokošpecializovaného ústavu tuberkulózy a respiračných chorôb - úspešne zavŕšil proces transformácie pôvodnej štátnej príspevkovej organizácie na neziskovú organizáciu poskytujúcu všeobecne-prospešné služby – terajšiu Špecializovanú nemocnicu sv. Svorada Zobor, n.o. Naďalej rozvíjal nemocnicu a s ňou aj portfólio zdravotníckych služieb poskytovaných obyvateľstvu – inicioval vznik Centra spánkovej medicíny. Tiež presunul Národné referenčné centrum pre mykobaktérie na Zobor po jeho zániku v Podunajských Biskupiciach. Na Zobore sa jeho zásluhou postavil v roku 2009 nový diagnosticko-liečebný pavilón. Je zakladateľom Zoborských dní, ktoré sa od roku 1994 tešia veľkej obľube zdravotníckej verejnosti, o čom svedčí aj to, že v apríli 2018 sa konal v poradí už 35. Zoborský deň, na ktorom sa už ako emeritný riaditeľ aj osobne zúčastnil. Tu prebral vysoké ocenenie Slovenskej lekárskej spoločnosti – Zlatú medailu Propter merita. Jednými z najväčších podujatí, ktoré organizoval z pozície predsedu organizačného výboru, boli v roku 1997 XXIV. Gressnerove geriatrické dni a v roku 2004 XII. Kongres Slovenskej a Českej pneumologickej a ftizeologickej spoločnosti, ktoré sa obe za početnej medzinárodnej účasti konali v Nitre. Okrem ocenenia slovenskej lekárskej spoločnosti, bol aj Čestným členom Českej lekárskej spoločnosti J.E. Purkyně a je nositeľom najvyššieho rezortného ocenenia – MZ SR Medaily akademika Ladislava Dérera. Za mimoriadny prínos pre rozvoj nitrianskeho zdravotníctva mu bola v roku 2008 udelená Cena primátora mesta Nitry. Zdroj a foto: MUDr. Daniel Magula, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Nitra- Zobor

2. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

2.1 Zasadnutia mestského zastupiteľstva

36. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 25. januára 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 36. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo (MsZ) prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly hospodárenia rozpočtovej organizácie mesta - ZUŠ J. Rosinského v Nitre.
- Poslanci vzali na vedomie správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2017.
- MsZ schválilo investičný zámer obstarania výstavby 33 nájomných bytov „Diely III. Nitra, bytový dom na Kmeťovej ulici a na Tokajskej ulici v Nitre, investícia v hodnote 1,926 milióna eur bude financovaná dotáciou z Ministerstva dopravy a výstavby SR, úverom zo Štátneho fondu rozvoja bývania a vlastnými zdrojmi. Z celkových investičných nákladov 1,926 milióna eur si výstavba 33 bytových jednotiek vyžiada 1,676 milióna eur, technická vybavenosť predstavuje 190 000 eur, projektová dokumentácia 60 000 eur. Dotácia z ministerstva dopravy a výstavby činila 655 000 eur. Úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania činil 1,158 milióna eur, vlastné zdroje mesta tvorili 113 000 eur.
- Poslanci neschválili návrh Memoranda o spolupráci pri realizovaní Projektu medzi občianskym združením Futuristiq, o. z. a mestom Nitra.
- Neprešiel návrh na zvolenie Renáty Kolenčíkovej za členku komisie Mestského zastupiteľstva v Nitre pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo.
- MsZ schválilo návrh Dodatku č. 9 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 1/2010 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy a dieťa materskej školy a školského zariadenia so sídlom na území mesta Nitry.
- MsZ schválilo návrh rozpisu finančných prostriedkov pre súkromné a cirkevné školy a školské zariadenia na rok 2018. Mesto Nitra na základe schváleného uznesenia neuplatnilo v r. 2018 valorizáciu nájomného.
- Poslanci boli informovaní o pridelení dotácií pre oblasť telesnej kultúry do 2-tisíc eur, keď v tejto oblasti bolo podporených 31 klubov. Niektoré kluby, ktoré dotácie ešte nedostali, boli zaradené do zoznamu klubov - a tie mohli byť podporené v rámci aktivít Európske mesto športu (EMŠ).
- Poslanci súhlasili, aby od mája 2018 premával po Nitre nový turistický vláčik. Mesto bude v tomto spolupracovať s a.s. Arriva. Nitra a suma za nákup je 128-tisíc eur.
- MsZ schválilo dodatok k VZN mesta Nitry č. 21/2009 o hospodárení s majetkom mesta, ktoré upravuje sadzby nájomného v kultúrnych zariadeniach, kultúrnych domoch, klubových priestoroch i v plavárni. MsZ schválilo úpravu návrhu dodatku k VZN mesta Nitry č. 26/2007 o určení pravidiel času všetkých nočných

prevádzok. Pohostinstvá budú mať prevádzky otvorené od pondelka do štvrtka do 22. hodiny s tým, že doteraz boli otváracie hodiny do 24.00 h. Uznesenie mestského zastupiteľstva k tomuto VZN nadobudne účinnosť od 1. apríla 2018.

- Schválený bol návrh na pridelenie dotácií nad 2-tisíc eur pre 20 klubov z rozpočtu mesta Nitry na rok 2018 pre cieľovú oblasť telesnej kultúry, ktorá zahŕňa fond prenájmu tréningových objektov, fondy vrcholového a mládežníckeho športu a športových podujatí. Zdroj: nitra.sk

37. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 1. marca 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 37. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Poslanci schválili úver vo výške 2,08 mil. eur na výstavbu Materskej školy na Dobšinského ulici, zateplenie budov materských škôl na Beethovenovej a Štiavnickej ulici, dobudovanie kanalizácie, rekonštrukciu komunikácie na Nábřeží mládeže, vybudovanie odbočovacieho pruhu a parkoviska na Škultétyho ulici a na nákup techniky pre Stredisko mestských služieb.
- Schválená bola realizácia investičných presunov z roku 2017, ktoré sa nedokončili v roku 2016. Poslanci schválili investície v rámci Integrovaného operačného systému (cyklotrasy, vnútrobloky, parky, knižnice, laboratória), ako aj na ďalšie aktivity v rámci Európskeho mesta športu a Smart City. Mestu Nitra prisľúbili 3 milióny eur na projekt Európskeho mesta športu.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Nitry za rok 2017. Útvar hlavného kontrolóra vykonal 13 kontrol, eviduje 6 sťažností a 14 petícií od občanov.
- MsZ poskytl informáciu o stave a pripravenosti investičného zámeru mesta Nitry - dostavbe areálu Letného kúpaliska Sihoť, s tým, že sa zvažujú alternatívne riešenia dobudovania areálu letného kúpaliska a momentálne (pre vysokú cenu) ešte momentálne nie je uzatvorená zmluva na spracovanie projektovej dokumentácie so žiadnym uchádzačom.
- MsZ schválilo návrh na aktuálne rozdelenie partnerských miest s tým, že ich rozdelili podľa aktívnej spolupráce s Nitrou. Menej aktívne partnerské mestá budú v pozícii „Čestného partnerského mesta“. Nevýhodou pre efektívnejšiu spoluprácu je ich geografická vzdialenosť – týka sa to amerického mesta Naperville a austrálskeho mesta Gosford. Poslanci rozhodli, že spolupráca nebude pokračovať ani s holandským mestom Zoetermeer. Mesto Nitra plánuje nadviazať spoluprácu s rakúskym Klagenfurtom a mestom Coventry zo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Írska.
- Riaditeľ Policajného zboru SR Nitra - Chrenová major Miroslav Blaško predložil MsZ správu o bezpečnostnej situácii v Nitre v roku 2017. MsZ prerokovalo správu o požiarovosti v Nitre, v roku 2017 boli škody oproti roku 2016 nižšie o 2,63 mil. eur a nebola usmrtená žiadna osoba, evidujú sa len dve zranené osoby, v Nitre bolo 122 požiarov, čo je o 21 požiarov viac ako v roku 2016. Najčastejšou príčinou požiaru bolo fajčenie (35 prípadov). Zdroj: nitra.sk

38. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 5. apríla 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 38. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo správu o výsledku kontroly použitia finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu mesta Súkromnej základnej školy pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktorá sídli Na Hôrke č. 30 v Nitre.
- Poslanci prerokovali a vzali na vedomie výsledok kontroly realizácie a financovanie projektu Obnova verejného osvetlenia v meste Nitra.
- MsZ prerokovalo a schválilo záverečný účet za rok 2017. Podľa predloženého dokumentu, mesto hospodáril na základe schváleného rozpočtu, vrátane rozpočtových organizácií zriadených mestom so zdrojmi vo výške 76,66 mil. eur. Z dosiahnutých celkových príjmov rozpočtu vo výške 71,57 mil. eur boli realizované výdavky vo výške 65,03 mil. eur. Mesto Nitra je v dobrej hospodárskej kondícii - aj napriek realizácii viacerých väčších investičných akcií - je výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2017 v pluse a zostatok finančných zdrojov bol 6,53 mil. eur.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo novelu zákona o obecnom zriadení, na základe ktorého sa upravuje odmeny poslancov. Od apríla dostávajú mestskí poslanci odmeny podľa nových pravidiel. Podľa novely môže mestský poslanec dostať za kalendárny rok maximálne jeden základný mesačný plat primátora. Doteraz si mohlo zastupiteľstvo určiť odmenu samo, limity neboli. Nitriansky primátor Jozef Dvonč má plat 4 936 eur. Z toho základná časť platu, z ktorej sa počíta odmena poslanca, je 3 044 eur. To je teda maximálna suma, ktorú môže dostať poslanec za rok, čo je max. 253,66 eura mesačne. Takáto odmena prináleží poslancovi, ktorý zastáva súbežne aj funkciu: zástupcu primátora, člena mestskej rady, predsedu stálej komisie zastupiteľstva, predsedu výboru mestskej časti a sobášiaceho. Ostatní poslanci majú nárok na paušálnu odmenu vo výške jednej pätnástiny základného platu primátora - 203 € mesačne.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo návrh na rozpočtové opatrenie v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre na rok 2018.
- Mestskí poslanci vzali na vedomie informatívnu správu o plnení Akčného plánu „Nitra pre všetkých“ – Informácie (nielen) pre hendikepovaných turistov a informatívnu správu o plnení debarierizačných opatrení mesta Nitry. Predložená bola Informatívna správa – Akčný plán k Plánu hospod. a sociálneho rozvoja mesta Nitry na r. 2018 - 2019.
- Mestské zastupiteľstvo zaradilo do rozpočtu investičné akcie. Rok 2017 patril v hospodárení medzi najúspešnejšie, aj preto mesto pôvodný úver 2,080 milióna eur navýšili o ďalších 920-tisíc eur. Z tejto sumy sa bude pokračovať v obnove verejného osvetlenia, kanalizácie, opravách chodníkov a ciest, autobusových prístreškov a priechodov pre chodcov i opráv školských budov. Ďalšie investície pôjdu do opráv športovísk, na ktoré mesto získali dotáciu 3 milióny eur od vlády.

- Poslanci prerokovali správu o činnosti Mestskej polície v Nitre za rok 2017, v rámci ktorej náčelník MsP Erik Duchoň informoval, že mestskej polícii pri práci pomáha i kamerový systém mestskej polície, ktorý má 48 kamier a zachytil 1291 priestupkov. Najviac kamier je v Starom meste - 29, na Klokočine je ich 9, Chrenovú monitoruje 8 kamier a po jednej kamere majú Krškany a Dražovce.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo aj informatívnu správu ohľadne vyhodnotenia Akčného plánu PHSR mesta Nitry na r. 2016 – 2017 a predložená bola aj informatívna správa – Akčný plán PHSR na r. 2018 – 2019.
- Poslanci vzali na vedomie správu o evidovaných požiadavkách na zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu Centrálnej mestskej zóny v Nitre i informatívna správa o priebehu prerokovania návrhu zmien a doplnkov č.6 Územného plánu mesta Nitry. Zdroj: nitra.sk

39. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 17. mája 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 39. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami v Zariadení spoločného stravovania pri ZŠ a MŠ na Novozámockej ulici v Nitre.
- Poslanci prerokovali a schválili návrh rozpočtových pravidiel mesta Nitry a návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2018, návrh dodatku č. 4 k VZN mesta Nitry č. 2/2006 o vymedzení miest na umiestňovanie volebných plagátov v čase volebnej kampane v znení dodatkov.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh k dodatku č. 5 k VZN č. 16/2008 o trhovom poriadku trhovísk a príležitostných trhov na Štefánikovom triede č. 50 a Jurkovičovej ulici v Nitre.
- Poslanci prerokovali a schválili návrh na zmenu účelu využitia stavby Domu s opatrovateľskou službou (DOS) na Ulici Janka Kráľa 2 a DOS na Bernolákovej ulici č. 16 a schválilo zmenu účelu využitia stavby DOS na Ulici Janka Kráľa 2 a DOS na Bernolákovej ul. 16 z „Domu s opatrovateľskou službou“ na „Bytový dom“.
- MsZ prerokovalo a schválilo termín zasadnutí mestského zastupiteľstva na II. polrok 2018, ktoré sa uskutočnia 13. septembra 2018, 18. októbra 2018, 15. novembra 2018 a 13. decembra 2018. Mestská rada bude podľa schváleného návrhu zasadať 21. augusta 2018, 11. septembra 2018, 2. októbra 2018, 24. októbra 2018, 13. novembra 2018, 28. novembra a 11. decembra 2018.
- MsZ prerokovalo, ale neschválilo návrh VZN mesta Nitry č.1/2010 o podmienkach dočasného spoplatneného parkovania a podmienkach regulovaného rezidentského parkovania na území mesta Nitry. Poslanci návrh odporučili doplniť o detaily s tým, že bude opätovne predložený na júnovom zasadnutí. Návrh VZN pozostával z 2 častí. Čo sa týka dočasného spoplatneného parkovania v centrálnej mestskej zóne a ďalších spoplatnených miestach – tarify i časy spoplatnenia zostali nezmenené. Návrh plánuje najmä zlepšenia pre občanov s trvalým pobytom v Nitre. Občania Nitry budú mať rezidentské karty a budú môcť zadarmo zaparkovať v mieste trvalého bydliska nielen s jedným, ale aj

viacerými vozidlami. Vlastníci vozidiel bez trvalého pobytu v meste budú môcť požiadať o abonentskú parkovaciu kartu, ktorá bude spoplatnená.

- MsZ prerokovalo a aktualizovalo Štatút Mesta Nitry i dodatok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Mestskí poslanci prerokovali a vzali na vedomie informáciu odboru školstva, mládeže a športu MsÚ, že do prvého ročníka ZŠ je zatiaľ zapísaných 810 prvákov, ktorí budú navštevovať 41 tried, plánované sú aj dva nulté ročníky.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na doplnenie člena do Komisie mestského zastupiteľstva pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo z radov ďalších osôb, ktorou sa stala Mgr. Jana Andreasová, riaditeľka NDC.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na delegovanie zástupcu mesta Nitry do správnej rady Nitrianskeho centra dobrovoľníctva, ktorou sa stala podľa návrhu PhDr. Nad'a Šimová, vedúca sociálneho odboru MsÚ.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na opätovné zvolenie prísediacich a sudcov z radov občanov pre Okresný súd v Nitre na funkčné obdobie 4 rokov od zvolenia: Evu Antalíkovú, Helenu Gavalovičovú, Silviu Kišovú, Tatianu Meszárošovú, Vieru Zaujecovú a Dagmar Zelenákovú. Zdroj: nitra.sk

40. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 21. júna 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 40. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2018, správou o výsledku kontroly vyúčtovania dotácii poskytnutých z rozpočtu mesta na cieľovú oblasť telesná kultúra.
- Poslanci prerokovali a schválili návrh pravidiel zostavovania rozpočtu mesta na rok 2019
- Prerokovali a schválili návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2018
- Poslanci prerokovali a schválili správu o stave rezervačného systému mesta Nitry, v ktorej sa konštatovalo, že Rezervačný systém bol nasadený dňa 1. augusta 2017. Aktuálne je nasadený u dvoch poskytovateľov, a to v Tenisovom areáli a Mestskej hale. Systém bol pripravený na ľubovoľný počet poskytovateľov služieb a bolo na uvážení mesta Nitry, či a kedy zapojí ďalších poskytovateľov. K 29. máju 2018 bol systém využívaný tak, že počet registrovaných občanov bol 820, celkový počet rezervácií pre občanov – 15970, celkom zrušených rezervácií – 8224, počet rozvrhov – 15.
- Poslanci prerokovali a schválili Návrh Dodatku č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 15/2002 o určení školských obvodov základných škôl v meste Nitra.
- Prerokovaný bol aj Návrh Dodatku č. 9 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 21/2008 o výške príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov a nákladov v školách, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach a na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školských účelových zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry.

- V rámci Návrhu Dodatku č. 11 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 1/2001 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Nitry v znení dodatkov boli schválený Návrh na pridelovanie dotácií na podporu cestovného ruchu v Nitre – Útvar propagácie a cestovného ruchu (ÚPaCR) počas roka spolupracuje s viacerými subjektmi v oblasti rozvoja cestovného ruchu a na základe individuálnych požiadaviek podporuje aktivity predovšetkým súkromného sektora s cieľom rozvíjať aktívny cestovný ruch. Nakoľko táto oblasť doteraz nebola zahrnutá do dotačnej politiky Mesta Nitry, predložili návrh Dodatku č. 11 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 1/ 2001 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Nitry v znení dodatkov. Cieľom je komplexne podporovať rozvoj cestovného ruchu v meste Nitra, predovšetkým zvyšovať atraktivitu mesta, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb, podporovať spoluprácu súkromného a verejného sektora a aktivovať súkromný sektor, aby participoval na rozvoji cestovného ruchu v Nitre. Oblasť Podpory aktivít súkromného sektora v oblasti rozvoja cestovného ruchu bola zahrnutá aj do Akčného plánu pre roky 2018 – 2019 v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitry na roky 2015 – 2023.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 4 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 4/2014 o soc. službách v znení dodatkov č. 1, 2 a 3. MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 4 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 1/2005 o poskytovaní finančných príspevkov na vykonanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v znení neskorších dodatkov.
- MsZ prerokovalo a schválilo aktualizáciu a zosúladienie Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016 – 2020 v zmysle novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Zdroj: nitra.sk

41. zasadnutie mestského zastupiteľstva

V utorok 3. júla 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 41. zasadnutie (mimoriadneho) zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Poslanci prerokovali a schválili návrh na udelenie Čestného občianstva mesta Nitry prof. ThDr. Viliamovi Judákovi, PhD. za mimoriadne významné zásluhy o duchovný a kultúrny rozvoj Nitry a Slovenska a za zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva.
- Schválený bol aj návrh na udelenie Ceny mesta Nitry Anne Šmehilovej st. za dlhodobý prínos v oblasti sociálnej pomoci a vytvárania inkluzívneho prostredia pre ľudí so sluchovým postihnutím v meste Nitra.
- Schválili návrh na udelenie Ceny mesta Nitry akademickému maliarovi Mariánovi Žilíkovi in memoriam za výnimočné celoživotné dielo v oblasti slovenského výtvarného umenia a rozvoj nitrianskej výtvarnej kultúry.
- Schválili návrh na udelenie Ceny mesta Nitry akademickému maliarovi Karolovi Felixovi za výnimočný prínos v oblasti slovenského výtvarného umenia a šírenie dobrého mena mesta Nitry v medzinárodnom kontexte.

- Schválili návrh na udelenie Ceny mesta Nitry prof. PhDr. Tiborovi Žilkovi, DrSc. za mimoriadne zásluhy vo vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti a za šírenie dobrého mena mesta Nitry v oblasti kultúry a umenia.
- Schválený bol návrh na udelenie Ceny mesta Nitry RNDr. Marte Rácovej za významný prínos v riadiacej a pedagogickej práci vo výchovnovzdelávacom procese a za dlhoročnú aktívnu prácu v prospech rozvoja školstva a vzdelávania.
- Schválili návrh na udelenie Ceny mesta Nitry doc. MUDr. Viktorovi Žákovi, CSc. in memoriam za celoživotný prínos v oblasti verejného zdravotníctva.
- Schválili návrh na určenie rozsahu výkonu funkcie primátora Mesta Nitra na funkčné obdobie 2018 – 2022. Zdroj: nitra.sk

42. zasadnutie mestského zastupiteľstva

V pondelok 6. augusta 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 42. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Poslanci prerokovali a schválili návrh na určenie volebných obvodov a počet poslancov v nich pre voľby do orgánov samosprávy mesta Nitry v termíne 10. novembra 2018. Poslanci potvrdili súčasný počet volebných obvodov a to sedem a rovnako potvrdili rovnaký počet poslancov, a to 31 - ako doteraz.
- Schválená bola zmena uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre ohľadne možnosti čerpania úveru v rámci modernizácie futbalového štadióna iným bankovým ústavom, kde je možnosť nezaloženia mestského majetku s tým, že výška úveru je 4 milióny eur.
- Mestské zastupiteľstvo schválilo rozpočtové opatrenia a podporilo aktivity Európskeho mesta športu: pre BKM SPU Nitra na zorganizovanie Európskej basketbalovej ligy mládeže (9000 eur), pre BKM Junior UKF Nitra – na Olympijskú dedinu a zorganizovanie športovo-zábavného dňa pre rodiny (8000 eur), dotácie na iné športové aktivity (5950 eur) a na rekonštrukciu trávnik na Futbalovom ihrisku v Nitre-Dolných Krškanoch (3000 eur).
- Schválili zmenu cestovného poriadku pre turistický vláčik, ktorý prevádzkuje dopravná spoločnosť ARRIVA, a.s. Poslanci súhlasili, aby skúšobne vláčik jazdil od 1. do 30. septembra 2018 aj po novej trase k ruinám Zoborského kláštora – k Špecializovanej nemocnici sv. Svorada Zobor, čo je najnovšia turistická zaujímavosť Nitry. Zdroj: nitra.sk

43. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Vo štvrtok 13. septembra 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 42. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo správu o výsledku kontroly preverenia všetkých schválených zámerov v roku 2017 na predaj a prenájom majetku so schválenými nakladaniami s nehnuteľnosťami vo vlastníctve mesta Nitry.

- MsZ vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly nakladania s finančnými prostriedkami prijatými z prenájmov nebytových priestoroch vo výkone správy v Službyte Nitra, s.r.o.
- Vzalo na vedomie vyhodnotenie plnenia rozpočtu mesta Nitry za prvý polrok 2018, pri aktuálnej výške rozpočtu, ktorý je 80,7 mil. eur vykázalo mesto k polroku prebytok vo výške 12,1 mil. eur. Mesto Nitra je v dobrej kondícii a v roku 2020 by malo patriť medzi najmenej zadĺžené krajské mestá. Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie návrh Programu odpadového hospodárstva mesta Nitry na roky 2016 – 2020 s tým, že je v pláne zvýšenie vytriedených a zhodnotených zložiek komunálneho odpadu na 30 % (v súčasnosti je 22 %).
- Schválený bol návrh na stanovenie priorít pre podporu projektov na rok 2019 v zmysle VZN č. 1/2001 o poskytnutí dotácií v oblasti športu, kultúry, vzdelávania a sociálnej oblasti.
- MsZ schválilo úpravu pravidiel pre poskytovanie dotácií z rozpočtu mesta Nitry - pre oblasť telesná kultúra. Zmena bola potrebná, nakoľko koeficienty pre jednotlivé športy, ktoré stanovil štát, sú neúplné, čo znemožňuje výpočet podľa aktuálnych pravidiel. Zmeny sa týkajú aj posudzovania žiadostí podpory športových podujatí, ktoré sprísnia podmienky na predkladanie dokladov k vyúčtovaniu.
- MsZ schválilo návrh územnoplánovacej dokumentácie Zmeny a doplnky č. 6 Územného plánu mesta Nitry.
- Poslanci schválili návrh VZN Mesta Nitry č. 7/2018 o určení názvu ulice v časti mesta Kynek – na návrh občanov ulicu pomenovali Repíková ulica. Je ľavou odbočkou ulice „Na Dolinu“. Na novovzniknutej ulici sa realizuje výstavba rodinných domov – Projekt 41 RD Pod Hrabinou.
- MsZ prerokovalo protest prokurátora proti VZN Mesta Nitry č. 3/2016 o parkovaní na území mesta Nitry a zároveň prerokovalo a schválilo návrh dodatku k tomuto VZN a návrh Dodatku č. 4 k VZN č.8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh Dodatku č. 5 k VZN č.2/2006 o vymedzení miest na umiestňovanie volebných plagátov v čase volebnej kampane. MsZ prerokovalo návrh na opätovné zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitra na funkčné obdobie 4 rokov od zloženia sľubu a zvolili Ing. Evu Osadskú, PhDr. Zuzanu Drgoňovú, PhD., Dušana Beňa, PaedDr. Alexandra Benka, Petra Ostertága, Ing. Annu Čagalovú, Ing. Vladimíra Šatku za prísediacich sudcov. MsZ prerokovalo a schválilo návrh na vysporiadanie pozemkov pod cintorínom na sídlisku Chrenová.
- MsZ prerokovalo a schválilo návrh na odňatie nehnuteľného majetku – obytných domov na Misionárskej ulici v Nitre, ktoré sú vo vlastníctve mesta Nitry vo výkone správy spoločnosti Službyt, s.r.o. Zdroj: nitra.sk

44. zasadnutie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 18. októbra 2018 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 44. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Mestské zastupiteľstvo sa zaoberalo návrhom parkovacej politiky mesta. V materiáli bolo navrhnutých niekoľko východísk pri parkovacej politike mesta - obsahoval značenie parkovacích miest, zjednosmernenie vybraných komunikácií, reguláciu spoplatneného parkovania, hľadanie lokalít pre výstavbu nových parkovacích miest a ďalšie opatrenia.
- MsZ sa zaoberalo riešením problémov s neprispôsobivými občanmi, ktoré sa predovšetkým v okrajových častiach Nitry boli kritickými. Obyvatelia Dražoviec hovorili o rabovaní a strachu vychádzať na ulicu, s podobnými ťažkosťami sa na poslancov obracali aj občania z mestskej časti Krškany. Poslanci rozhodli odstrániť čierne stavby, zisťovať nelegálne ubytovne, rozšíriť kamerový systém a vykonať ďalšie opatrenia v oblasti vzdelávania a sociálnej oblasti.
- MsZ rokovalo o etickom kódexe poslanca, o pravidlách pri výbere dopravcu, o vybavení komunitného centra na Orechovom dvore, kam mesto sťahuje neplatičov, i o nakladaní s majetkom, napríklad o odpredaji časti areálu a skladísk v bývalej kafilérii. Zdroj: nitra.sk

45. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Po komunálnych voľbách, ktoré sa konali 10. novembra, sa vo štvrtok 15. novembra 2018 ešte naposledy zišli poslanci dosluhujúceho mestského zastupiteľstva.

- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo správu o výsledku kontroly skladového hospodárstva v Stredisku mestských služieb, hovorili o výsledku kontroly použitia dotácií v BKM Junior UKF Nitra, Mestskom futsalovom klube Nitra a Cyklistickom klube Nitra.
- Prerokovali správu o výsledku kontroly použitia a vyúčtovania príspevku poskytnutého z rozpočtu mesta na MAD dopravcovi ARRIVA Nitra, a.s. a schválili doplatok za poskytovanie služieb vo verejnom záujme vo výške 721 000 eur.
- Poslanci sa zaoberali aj návrhom operačného plánu zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov počas tejto zimy.
- Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo rozpočet Nitry na rok 2019. Do rozpočtu nezahrnuli kapitálové výdavky a investície. Okrem zvýšenia príjmov zakomponovali mestskí poslanci do rozpočtu aj zvýšenie výdavkov. Je medzi nimi aj 130 000 eur na nákup vybavenia do školských kuchýň a jedální.
- Zastupiteľstvo reagovalo aj na zmenu zákona o pozemných komunikáciách, podľa ktorého sú mestá a obce zodpovedné za zimnú údržbu chodníkov. Poslanci na tento účel vyčlenili 250 000 eur.
- Na MsZ zaznelo, že Mesto Nitra bude v roku 2019 hospodáriť s prebytkovým rozpočtom. V pôvodne navrhovanom vyrovnanom rozpočte v hodnote 65 475 910 eur poslanci zvýšili príjmovú časť o vyše 800 000 eur. Reagovali tak na očakávané zvýšenie príjmov mesta z daní fyzických osôb. Zo schváleného rozpočtu vyplýva, že v r. 2019 budú tvoriť hlavnú časť príjmov Mesta Nitry financie z daní, ktoré v sume viac ako 44 miliónov eur predstavujú 68 percent z celkových príjmov mesta v roku 2019. Daň z nehnuteľností je rozpočtovaná v nadväznosti na mierny očakávaný nárast v súvislosti s novou výstavbou bez zmien jednotlivých sadzieb. Viac ako 90 percent z dane za tovary a služby predstavuje poplatok vyrubený za komunálne a drobné stavebné odpady. Ten je rozpočtovaný podľa sadzieb platného všeobecne záväzného nariadenia.

Nedaňové príjmy v sume 7 352 000 eur predstavujú 11,2 percenta z celkových príjmov rozpočtu na rok 2019. Najväčšie výdavky mesta budú smerovať do školstva, ich celkový podiel v rozpočte je takmer 44 percent. Na druhom mieste sú náklady na komunálne činnosti a životné prostredie, ktoré z rozpočtu odčerpajú viac ako 17 percent. Výdavkové finančné operácie počítajú v r. 2019 so splátkami dlhodobých bankových úverov vo výške 6 163 000 eur a so splátkami istiny úverov Štátneho fondu rozvoja bývania 407 000 eur. Zdroj: nitra.sk

Ustanovujúce zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre

V pondelok 3. decembra 2018 sa vo Veľkej sále mestského úradu uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. Nový primátor Nitry Marek Hattas najskôr prevzal osvedčenie o zvolení za primátora a zložil primátorský sľub. Odchádzajúci primátor Jozef Dvonč mu odovzdal insígnie mesta a na hrud' mu zavesil primátorskú reťaz. Osvedčenia o zvolení za poslancov postupne prevzali aj poslanci a zložili sľub. Osvedčenie o zvolení si prevzalo 30 z 31 poslancov, jeden z novozvolených poslancov, Dávid Moravčík, svoju neprítomnosť ospravedlnil.

Novozvolený primátor Marek Hattas vo svojom príhovore povedal: „Mandát prijímam s pokorou a zodpovednosťou a pevne verím, že sa nám spolu s poslancami, ktorí boli zvolení do mestského zastupiteľstva, podarí zlepšiť naše mesto. Veľa roboty je pred nami, no teším sa.“ Zároveň oznámil mená svojich zástupcov, ktorí do svojich funkcií nastúpia 14. januára 2019. Prvou viceprimátorkou bude 28-ročná Michaela Hefková z Tímu Hattas. Vyštudovala politické vedy a angažovala sa v iniciatíve Rozbicyklujme Nitru. Druhým viceprimátorom sa stal 47-ročný Daniel Balko (Demokratická koalícia pravicových strán). Vyštudovaný politológ a historik je podpredsedom strany Šanca a zároveň je poslancom Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V mestskom zastupiteľstve pôsobia štyri poslanecké kluby. Najpočetnejší je 11-členný klub Tímu Hattas. Jeho predsedom sa stal Roman Ágh. Šesť členov má klub Demokratickej koalície pravicových strán (DKPS), zloženej zo strán OĽaNO, SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár a KDH. Predsedom klubu je Ján Greško. Štyroch poslancov má klub Tím pre Nitru s predsedníčkou Annou Šmehilovou. Rovnaký počet členov má aj 1. klub nezávislých poslancov s predsedom Petrom Oremusom.

Na ustanovujúcom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre zvolili 9-člennú Mestskú radu v Nitre v zložení: zástupca primátora a zástupcovia poslaneckých klubov (Tím HATTAS-4, DKPS-3, PRE NITRU-1, Prvý klub nezávislých poslancov-1). Mestská rada má zloženie: Peter Mezei, Oliver Pravda, Filip Barbarič, Ján Greško, Ján Vančo, Anna Šmehilová a Peter Oremus.

Zloženie Mestského zastupiteľstva v Nitre výrazne omladlo. Jeho členmi sú štyria dvadsiatnici, sedem tridsiatnikov, desať štyridsiatnikov, piati päťdesiatnici a nad 60 rokov majú piati zvolení poslanci. Najmladším nitrianskym poslancom je 25-ročný Peter Mezei (nezávislý z Tímu Hattas), najstarší je 68-ročný Jozef Slíž (Smer-SD, SNS). Muži majú v pléne už tradične prevahu, sedem kresiel obsadili ženy. V zastupiteľstve je 16 nových tvárí, 15 poslanci boli členmi predchádzajúceho mestského zastupiteľstva.

Mestské zastupiteľstvo si zvolilo predsedov a členov komisií z radov poslancov mestského zastupiteľstva:

1. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre financovanie, správu majetku a podnikateľskú činnosť. Predseda: Ján Greššo. Členovia: Roman Ágh, Filip Barbarič, Dávid Moravčík, Peter Oremus, Miroslav Gut a Jozef Slíž.

2. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre dopravu. Predsedníčka: Michaela Hefková. Členovia: Peter Mezei, Miloš Dovičovič, Ladislav Turba, Štefan Štefek a Peter Košťál.

3. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre územné plánovanie, architektúru, verejný priestor a investičnú činnosť. Predseda: Peter Mezei. Členovia: Erik Král, Dávid Moravčík, Oliver Pravda, Miloš Dovičovič a Pavel Varga.

4. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre sociálne veci a bytové otázky. Predseda: Anna Šmehilová. Členovia: Filip Barbarič, Petra Ajdariová, František Hollý, Adriana Filipová a Janka Buršáková.

5. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre kultúru a kreatívny priemysel. Predseda: Erik Král. Členovia: Tomáš Jursa, Daniel Balko, Ján Vančo, Petra Ajdariová a Pavol Obertáš.

6. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre mládež, školstvo a vzdelávanie. Predseda: Miroslav Hatala. Členovia: Peter Bakay, Anna Šmehilová, Tomáš Jursa a Marta Rácová.

7. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre šport. Predseda: Oliver Pravda. Členovia: Peter Bakay, Ján Greššo, Róbert Rathouský, Peter Košťál a Jozef Stümpel.

8. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre miestny rozvoj, cestovný ruch a zahraničné vzťahy. Predseda: Daniel Balko. Členovia: Ján Vančo, Jarmila Králová, Roman Ágh a Janka Buršáková.

9. Komisia Mestského zastupiteľstva v Nitre pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti. Predsedníčka: Jarmila Králová. Členovia: Michaela Hefková, František Hollý, Róbert Rathouský, Ladislav Turba a Pavol Obertáš.

Zloženie výborov mestských častí

VMČ č. 1 – Dolné Krškany, Horné Krškany: Ing. Miroslav Gut.

VMČ č. 2 – Staré mesto: Ing. Erik Král, Ing. arch. Peter Mezei, et Ing., Mgr. Ján Greššo, Ing. Roman Ágh, MBA, JUDr. Oliver Pravda, PhDr. Ján Vančo, PhD.

VMČ č. 3 – Čermán: MVDr. Róbert Rathouský, Jozef Slíž. Členovia z radov občanov:

VMČ č. 4 – Klokočina: Pavol Obertáš, Mgr. Petra Ajdariová, Ing. Tomáš Jursa, Ing. Peter Bakay, RNDr. Marta Rácová, Ing. Miloš Dovičovič, František Hollý, Ing. Janka Buršáková.

VMČ č. 5 – Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce: Ing. Dávid Moravčík, Ing. Jarmila Králová, PhD., Ladislav Turba, Mgr. Daniel Balko. Členovia z radov občanov:

VMČ č. 6 – Zobor, Dražovce: Ing. Miloslav Hatala, MUDr. Adriana Filipová, Pavel Varga.

VMČ č. 7 – Chrenová, Janíkovce: Ing. Štefan Štefek, Ing. Peter Košťál, PhD., Ing. Peter Oremus, PhD., PhDr. Anna Šmehilová, PhD., JUDr. Filip Barbarič, MPH, Jozef Stümpel, Mgr. Michaela Hefková.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo:

- návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre na rok 2018,
- návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2018,
- návrh na doplnenie člena z radov poslancov do Komisie Mestského zastupiteľstva v Nitre pre financovanie, správu majetku a podnikateľskú činnosť a Komisie Mestského zastupiteľstva v Nitre pre dopravu,
- návrh plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2019.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo:

- správu o výsledku kontroly dodržiavania VZN č. 23/2008 o prevádzkovom poriadku pohrebísk v znení neskorších dodatkov,
- návrh na zámer nakladania s majetkom vo vlastníctvespoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o. (tenisové kurty v areáli futbalového štadióna FC Nitra).

Zdroj: nitra.sk

2.2 Činnosť orgánov mestskej samosprávy

Vedenie mesta Nitra

vo volebnom období 2018 – 2022

Marek Hattas
primátor mesta

Mgr. Michaela Hefková
zástupkyňa primátora

Mgr. Daniel Balko
zástupca primátora

Mestská rada vo volebnom období 2018 - 2022

Mgr. M. Hefková

Mgr. D. Balko

Ing. arch. P. Mezei

O. Pravda, LLM.

JUDr. F. Barbarič, MPH.

Mgr. J. Greššo

PhDr. J. Vančo, PhD.

PhDr. A. Šmehilová, PhD.

Mgr. P. Oremus, PhD.

Mestské zastupiteľstvo vo volebnom období 2018 – 2022

Mgr. Petra Ajdariová

Ing. Roman Ágh, MBA.

Ing. Peter Bakay

Mgr. Daniel Balko

JUDr. Filip Barbarič, MPH.

Ing. Janka Buršáková

Ing. Miloš Dovičovič

MUDr. Anna Filipová

Mgr. Ján Greššo

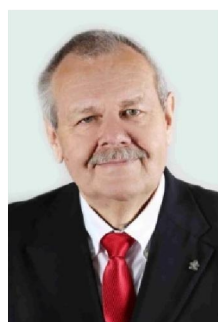
Ing. Miroslav Gut

Ing. Miloslav Hatala

Mgr. Michaela Hefková

František Hollý

Ing. Tomáš Jursa

Ing. Peter Košťál, PhD.

Ing. Erik Král

Ing. Jarmila Králová, PhD.

Ing. arch. Peter Mezei

Ing. Dávid Moravčík

Pavol Obertáš

Ing. Peter Oremus, PhD.

Oliver Pravda, LL.M.

RNDr. Marta Rácová

MVDr. Róbert Rathouský

Jozef Slíž

Jozef Stümpel

PhDr. Anna Šmehilová, PhD.

Ing. Štefan Štefek

Ladislav Turba

PhDr. Ján Vančo, PhD.

Pavol Varga

Foto a zdroj: nitra.sk

2.3 Významné návštevy a partnerská spolupráca mesta Nitry

Návšteva z indonézskeho mesta Medan

Na Mestský úrad v Nitre zavítala 22. januára 2018 delegácia z indonézskeho mesta Medan. Sprevádzal ich zástupca veľvyslanectva Indonézie v SR. Cieľom ich pracovnej cesty bol záujem o nadviazanie partnerskej spolupráce s Nitrou. Delegáciu prijal zástupca primátora Ján Vančo, Mariana Záturová, vedúca útvaru propagácie a cestovného ruchu Mestského úradu v Nitre. Medan je tretím najväčším mestom Indonézie, žije tu 2,3 mil. obyvateľov. Leží na severe Sumatry. V súčasnosti spolupracuje s mestami v Japonsku, Číne, Indii, Kórei, Malajzii, Singapore, USA a hľadá partnerov v Európe. Navrhovanými oblasťami spolupráce by mohli byť kultúra a umenie, šport, vzdelávanie, cestovný ruch a iné. Zástupca primátora Ján Vančo delegáciu informoval, že návrh na partnerskú spoluprácu prerokuje komisia pre cestovný ruch a zahraničné vzťahy pri MZ, ktorá posúdi jej prospešnosť. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva ukrajinského veľvyslanca v Nitre

Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč prijal 20. februára 2018 na pôde mestského úradu

mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Ukrajiny v SR J. E. Jurija Mušku. Počas stretnutia si obe strany vymenili názory na slovensko-ukrajinskú regionálnu spoluprácu, ktorá sa úspešne rozvíja po linke Nitrianskeho samosprávneho kraja. Známa je aj niekoľkoročná spolupráca SPU s univerzitou v Kyjeve. Jurij Muška sa zaujímal o partnerskú spoluprácu Nitry s európskymi mestami a ďalší rozvoj mesta. Zdroj: vlastný text a foto kronikárky

Návšteva z veľvyslanectva USA sa zaujímala o život rómskej menšiny

Na mestský úrad zavítali v pondelok 26. februára 2018 zástupcovia veľvyslanectva USA v Slovenskej republike, sprevádzal ich vedúci politického a ekonomického oddelenia Ralan Hill a politický špecialista Samuel Mišík. Hostí prijal primátor Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor Ján Vančo, poslanci mestského zastupiteľstva Jozef Trandžík a Peter Oremus. Na stretnutí sa zúčastnil aj študent gymnázia Martin Balko, ktorý vypracoval seminárnu prácu o živote Rómov v lokalite Nitry Orechov dvor. Hostia sa zaujímali o fungovanie mestskej samosprávy, podporu integrácie prisťahovalcov – pracovníkov zo zahraničia, život rómskej menšiny, vzdelávanie Rómov, prejavy pravicového extrémizmu a spoluprácu Nitry s partnerským mestom Naperville. Zdroj: vlastný text kronikárky

Mesto Nitra prehodnotilo spoluprácu s partnerskými mestami

Mesto Nitra prehodnocovalo na zasadnutí mestského zastupiteľstva 1. februára 2018 spoluprácu s jedenástimi partnerskými mestami. Okrem toho má mesto Nitra podpísané memorandum o spolupráci aj s ruským Volgogradom a nemeckým Rodingom. Mesto plánuje v budúcnosti udržiavať vzťahy iba s aktívnymi partnermi. K nim počíta Spišskú Novú Ves, České Budějovice a Kroměříž v Čechách, Báčsky Petrovec v Srbsku, Vesprém v Maďarsku, Zielonu Goru v Poľsku, Osijek v Chorvátsku a Gyeongju v Južnej Kórei. Mestá Naperville v USA a Gosford v Austrálii s Nitrou momentálne aktívne nespolupracujú, a preto dostali štatút čestných miest. Za posledných pár rokov neboli zrealizované žiadne spoločné projekty. Obe mestá na posledných oficiálnych stretnutiach deklarovali, že Nitru budú brať skôr v zmysle čestného partnerstva než v línii aktívnej spolupráce. V posledných rokoch ustrnula v minulosti veľmi aktívna spolupráca s holandským mestom Zoetermeer, preto toto mesto zo zoznamu partnerských miest vyradia. Naopak, novú spoluprácu chce Nitra nadviazať s rakúskym Klagenfurтом, ktoré má skúsenosti v uplatňovaní Smart City. Nitra zvažuje spoluprácu aj s anglickým mestom Coventry, kde má sídlo automobilka Jaguar Land Rover, ktorá v Nitre stavia svoj nový závod. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva bieloruského veľvyslanca Igora Leščeňa

Primátor Nitry Jozef Dvonč prijal 15. marca 2018 splnomocneného veľvyslanca Bieloruskej republiky na Slovensku Igora Leščeňa, ktorý v sprievode obchodného radcu Denisa Sidorova zavítal na návštevu mesta pod Zoborom. Počas stretnutia sa hovorilo na rôzne témy. Primátor Dvonč predstavil hostovi mesto Nitru, ktoré sa pre tento rok stalo Európskym mestom športu. Oboznámil ho s fungovaním mestského úradu, predstavil mu koncept Smart City s cieľom vylepšiť životné prostredie. Hovorilo sa aj o partnerských vzťahoch Nitry. Veľvyslanec Igor Leščeň sa poďakoval za prijatie a uviedol, že sa bude usilovať o sprostredkovanie kontaktov medzi podnikateľmi z oblasti výroby potravín a produkcie poľnohospodárskej techniky, ktoré sú v Bielorusku na veľmi dobrej úrovni. Primátor Jozef Dvonč previedol hosta klientskym centrom, kde mu predstavil zjednodušený systém vybavovania úradných záležitostí na tomto modernom pracovisku. Veľvyslanec Igor Leščeň v rámci pobytu v Nitre navštívil aj predsedu NSK Milana Belicu, navštívil Nitriansky hrad i výstavisko Agrokomples, kde práve prebiehala výstava Nábytok a bývanie 2018. Zdroj: vlastný text kronikárky

Delegácia čínskych podnikateľov v Nitre

V pondelok 16. apríla 2018 v Obradnej sieni mesta Nitry privítal viceprimátor Nitry Martin Nemky veľvyslanca Čínskej republiky Lin Lina, predsedu rady pre podporu spolupráce Lu Xinhua. Obaja sprevádzali 30-člennú delegáciu čínskych podnikateľov, reprezentujúcich osemnásť odvetí čínskeho priemyslu. Podnikatelia na Slovensko pricestovali prostredníctvom spoločnosti SARIO. Poslanec NR SR a zástupca primátora Martin Nemky čínskej strane predstavil Nitru ako moderné mesto, ktoré svojou polohou a výhodnými podmienkami pre podnikanie zaujalo britskú automobilku Jaguar Land Rover natoľko, že sa tu rozhodla postaviť svoj nový závod. Predmetom spoločného záujmu Číňanov bolo zistenie možností nasmerovania investícií do prostredia

priemyselného parku Nitra-Sever, kde momentálne pôsobí asi 20 nadnárodných spoločností. Od konateľa investičnej a developerskej spoločnosti MH Invest, s.r.o. Ondreja Ščurku ml. sa dozvedeli, že v súčasnosti je na tomto území voľných asi 500 tisíc m² na ďalší development a podnikateľské aktivity. Skupine čínskych podnikateľov premietli krátky videofilm o Nitre, priemyselnom parku Nitra-Sever, ktorý vlastní súkromná spoločnosť MH Invest, s.r.o.. V PP pracuje asi 3000 pracovníkov, pričom

najväčšou firmou je FOXCONN, bývalá firma SONY, ktorá vyrába televízory. Priemyselný park má potenciál na zamestnanie ďalších 15000 pracovníkov. Spoločnosť MH Invest vznikla v roku 2004 a prvou firmou, ktorá tu postavila svoj závod, bola americká firma VISTEON (od r. 2017 premenovaná na REYDEL). V susedstve sa nachádza strate-gický park, ktorý patrí štátu a prebieha na ňom výstavba automobilky Jaguar Land

Rover s novou cestnou sieťou. Čínska delegácia absolvovala prehliadku tohto rozsiahleho areálu. Zdroj a fotografia: kronikárky

Návšteva kubánskej veľvyslankyne

Primátor Nitry Jozef Dvonč prijal 27. apríla 2018 mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Kubánskej republiky na Slovensku J. E. Yamilu Soniu Pitu Montesovú. Počas stretnutia sa hovorilo na rôzne témy. Primátor Jozef Dvonč predstavil hostke Nitru, ktorá sa pre tento rok stala Európskym mestom športu. Jej Excelenciu oboznámil

okrem iného aj s fungovaním mestského úradu, zastupiteľstva, mestských organizácií, spomenul, že v Nitre je rozsiahly výstavný areál a úspešne tu pôsobia dve univerzity. Hovorilo sa tiež o partnerských kontaktoch Nitry. Kubánska ambasádorka uviedla, že sa bude usilovať o sprostredkovanie partnerskej spolupráce s niektorým z kubánskych miest. Urobí tak formou prieskumu medzi kubánskymi mestami s cieľom nájsť pre Nitru najvhodnejšieho partnera. Veľvyslankyňa uviedla,

že kubánska strana má mimoriadny záujem o spoluprácu so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou a jej vedeckým centrom. Záverom návštevy primátor Jozef Dvonč previedol hostku cez klientske centrum a predstavil jej zjednodušený systém vybavovania úradných záležitostí na tomto modernom pracovisku. Zdroj a foto: kronikárky

Návšteva delegácie z čínskeho mesta Čchang-Čou v Nitre

V sobotu 28. apríla 2018 prijal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč predstaviteľov mesta Čchang – Čou z provincie Hebei z Čínskej ľudovej republiky, ktorí k nám pricestovali na priateľskú návštevu. Sprevádzal ich Eduard Šebo, majiteľ podniku Víno Nitra, ktorý v tejto provincii podniká s vínom. Hostia prejavili záujem o históriu, ako i súčasnosť Nitry, ktorú im predstavil nitriansky primátor Jozef Dvonč. Čínski hostia prejavili záujem o spoluprácu so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou ohľadne získania informácií, týkajúcich sa ekologického zbavovania odpadov. Zaujímali sa o možnosti podnikania. Zdroj: vlastný text kronikárky

Čínska delegácia počas rokovania v zasadačke mestského úradu. Druhá fotografia zachytáva primátora Jozefa Dvonča (vľavo) pri preberaní daru – vzácnej kresby na papyruse.

Foto: Ľudmila Synaková

Návšteva viceprezidentky Bulharska

V nedeľu 20. mája 2018 pricestovala na pracovnú návštevu Nitry viceprezidentka Bulharska Iliana Jotová. Sprevádzala ju mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Bulharskej republiky na Slovensku Jordanka Chobanová. Delegáciu prijal primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý hosťom predstavil mesto Nitra a jeho bohatý kultúrno-spoločenský i hospodársky život. Na stretnutí boli prítomní riaditeľ AÚ SAV v Nitre Matej Ruttkay a riaditeľ Ponitrianskeho múzea Anton Števko. Viceprezidentku sprevádzala početná skupina bulharských novinárov, vrátane štábu Bulharskej národnej televízie a rozhlasu. Cieľom návštevy Slovenska bolo natočenie dokumentárneho filmu o diele svätcov Cyrila a Metoda, ktorí sú historicky spätí nielen so Slovenskom, ale i s Bulharskom. Viceprezidentka Iliana Jotová konštatovala, že Bulharsko spája so SR 1155-ročná história bratov Cyrila a Metoda. „Ich misia mala v 11. storočí politický charakter, no dnes ju vnímame viac národne a duchovne. Počas mojej návštevy Slovenska na mňa veľmi zapôsobilo koľko cyrilo-metodských pamätníkov a ikon máme zachovaných,“ uviedla viceprezidentka Iliana Jotová. Po prijatí na mestskom úrade a podpise viceprezidentky Iliany Jotovej a veľvyslankyne Bulharska v SR Jordanky Chobanovej do pamätnej knihy mesta Nitry, smerovali ich kroky na Biskupský úrad v Nitre. Film sa bude natáčať okrem Slovenska aj inde v Európe - tvorcovia filmu sa pustili po stopách Cyrila a Metoda. Zdroj: vlastný text kronikárky

Stretnutie seniorov vo Vespréme a seniorských súborov v Csopaku

V dňoch 25. až 27. mája 2018 seniори z Nitry navštívili partnerské mesto Vesprém v Maďarskej republike. Stretli sa Ferenczom Demeterom, predsedom Jednoty dôchodcov Veszprémskej župy a zároveň sa stretli s predsedami jednotlivých organizácií Jednoty dôchodcov Slovenska, ktorí zorganizovali toto stretnutie. Na druhý deň sa stretli so seniormi a seniorskými súborami v Csopaku, kde seniorov privítala celoštátna predsedníčka seniorskej organizácie v Budapešti. Ďalší program zaviedol delegáciu do Balatonfüredu a Tihany na prehliadku opátstva, ktorého súčasťou bolo premietnutie filmu o jeho histórii. Predbežne sa dohodli spoločné strelecké preteky v septembri 2018 alebo v máji 2019. Seniори z Nitry ocenili pohostinnosť a bohatý kultúrny program, ktorý pre nich pripravili seniори z Vesprému. Spolupráca s partnerským Vesprémom sa bude rozvíjať kontaktmi seniorských organizácií, ktoré prostredníctvom takýchto stretnutí reprezentujú mesto Nitra v zahraničí. Zdroj: Miriam Horníková, referentka pre partnerské mestá, MsÚ v Nitre

Študenti z partnerského Naperville navštívili Gymnázium na Párovskej ulici

Primátor Nitry Jozef Dvonč a viceprimátor Ján Vančo prijali v pondelok 11. júna 2018 v Obradnej sieni mesta Nitry Mestského úradu v Nitre študentov a riaditeľa Neuqua Valley High School Roberta McBrida. Hostia na stretnutie s primátorom Jozefom Dvončom zavítali v sprievode riaditeľa Gymnázia Párovskej ulici v Nitre Martina Chudíka. Primátor Dvonč konštatoval, že na základe dobrých priateľských vzťahov vytvorených v rámci takýchto výmenných pobytov a projektov vždy prebieha ďalšia spolupráca ľahšie a efektívnejšie. Zdroj: viceprimátor Nitry Ján Vančo

Návšteva z čínskeho mesta Xianning v Nitre

Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč prijal 19. júna 2018 šesťčlennú delegáciu predstaviteľov mesta Xianning z provincie Hebei z Čínskej ľudovej republiky. Na úvod hosťom z Číny predstavil Nitru ako moderné priemyselné mesto, ktoré v súčasnosti, a to najmä v súvislosti s príchodom automobilky Jaguar Land Rover, zažíva obrovský stavebný a ekonomický rozvoj. Vedúci čínskej delegácie, viceprezident zastupiteľstva Xianning Wang Hanqiao, predstavil 3-miliónové mesto Xianning, rozprestierajúce sa na území 10-tisíc km². Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva delegácie z čínskeho mesta Čchan-Čou

Primátor Nitry Jozef Dvonč v piatok 17. augusta 2018 prijal na Mestskom úrade v Nitre delegáciu z čínskeho mesta Čchan-Čou, sprevádzanú Eduardom Šebom, riaditeľom podniku Víno Nitra. Zástupcovia tohto 7,5-miliónového mesta sa zaujímali o možnosti podnikania v Nitre a rovnako i oni ponúkali príležitosti pre podnikateľov z Nitry na expanziu do Číny. V prvej fáze stretnutia primátor Jozef Dvonč predstavil hosťom fungovanie mestskej samosprávy, hovoril o postupnom zavádzaní konceptu moderného mesta Smart City, pri ktorom prioritou mesta je, aby moderné technológie umožnili občanom uľahčenia života. Nitra má problémy s prehustenou dopravou, aj preto uvažujeme o type dopravy vo vzduchu – existujú rôzne závesné koľajové systémy, ktoré by toto umožňovali. Realizáciu vidím v spolupráci mesta so súkromným investorom,“ povedal primátor Jozef Dvonč. Okrem toho čínsku stranu informoval, že

Nitra aktuálne na báze partnerstva spolupracuje s 11 mestami v Európe, USA, Ázii a Austrálii, okrem toho má podpísané memorandum o spolupráci s mestami Volgograd a Roding. Zmienil sa o priemyselnom parku Sever, ktorý funguje približne desať rokov, oboznámil ich so situáciou v strategickom parku, kde momentálne finišuje najväčšia investícia v strednej Európe – výstavba automobilky indického majiteľa koncernu Tata Motors – Jaguar Land Rover. Zároveň sa zmienil o možnostiach vysokoškolského štúdia v Nitre, hosťom predstavil obe nitrianske univerzity, na ktorých sa dá študovať na 11 fakultách. Predstavitelia mesta Čchan-Čou primátora Jozefa Dvonča informovali, že v októbri tohto roku plánuje do Nitry pricestovať primátor mesta Čchan-Čou, ktorý by rád nadviazal s Nitrou intenzívnu spoluprácu. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva veľvyslanca Thajska

Zástupca primátora Nitry Martin Nemky prijal v utorok 25. septembra 2018 veľvyslanca Thajska Songsaka Saicheua, ktorého informoval nielen o histórii Nitry, ale aj o zrealizovaných a plánovaných investíciách v oblasti športu, školstva a infraštruktúry. Zdroj: nitra.sk, Andrej Jančovič, redaktor – referent na MsÚ v Nitre

Návšteva veľvyslanca Malty

Primátor Nitry Jozef Dvonč prijal v stredu 26. septembra 2018 veľvyslanca Malty Anthonyho Licariho. Host'a informoval o histórii Nitry a o zrealizovaných a plánovaných investíciách v oblasti športu, školstva a mestskej infraštruktúry. Zdroj: nitra.sk, Andrej Jančovič, redaktor – referent na MsÚ v Nitre

Návšteva veľvyslanca Holandského kráľovstva

V stredu 17. októbra 2018 prijal primátor Jozef Dvonč veľvyslanca Holandského kráľovstva Terjea Theodora Nervika. Po krátkom rozhovore vysadili spolu s primátorom Jozefom Dvončom do záhonu pred budovou mestského úradu tulipány. Zaujímavosťou tejto návštevy bolo, že sa z Chrenovského mosta previezli na bicykloch do Mestského parku na Sihoti v Nitre. Zdroj: nitra.sk, Andrej Jančovič, redaktor - referent, MsÚ v Nitre

Stretnutie pri príležitosti 25. výročia spolupráce Nitry s Naperville

V piatok 26. októbra 2018 zavítala na Mestský úrad v Nitre Rosemary Macko Wisnosky, honorárna konzulka Slovenskej republiky v USA a nositeľka ocenenia Čestná občianka mesta Nitry. Nitru navštívila pri príležitosti 25. výročia podpísania zmluvy o partnerskej spolupráci medzi americkým Naperville a Nitrou. Význam tejto návštevy podčiarkla prítomnosť veľvyslanca USA Adama Sterlinga (*na fotke Ľudmily Synakovej*). Na stretnutí nechýbali zakladajúci, ako aj súčasní členovia Sister Cities Commission, nechýbali bývalí primátori Silvester Štefanka a Vladimír Libant, ktorí stáli kladení

základného kameňa priateľstva. Na stretnutí sa v prvom rade spomínalo a hovorilo o dlhoročnej intenzívnej partnerskej spolupráci a kontaktoch, ktoré prerástli do hlbokých priateľstiev. ale aj o výsledkoch, ktoré predovšetkým Nitru posunuli na latke poznania. V krátkom videofilme si zaspomínali i na nedávno zosnulého starostu Naperville George Pradela. Práve jeho osobnosť zohrala pri partnerstve našich miest významnú rolu. Nitra bola prvým mestom z východného bloku, ktoré uzavrelo v roku 1993 partnerskú dohodu s americkým mestom v štáte Illinois, rozprestieraným sa v blízkosti Chicaga. Ako neopakovateľnú a historickú označili návštevu členov nitrianskej mestskej rady v Naperville v r. 1999. Zmluvu podpísal primátor Ing. Silvester Štefanka, reálne kontúry nadobudla spolupráca počas primátorovania Ing. arch. Vladimíra Libanta. Významný podiel na spolupráci má Klub priateľov Naperville. Práve členovia tohto spolku organizovali stretnutia, návštevy a iné kontakty, vďaka ktorým spolupráca medzi týmito mestami funguje 25 rokov. Najintenzívnejšia bola spolupráca medzi mestskými políciami a medzi študentmi Gymnazií na Párovciach a v Naperville. Významné boli výmeny v oblasti kultúry, nitrianski herci priniesli do Naperville svoje umenie, z Naperville pricestoval do Nitry študentský spevácky zbor. Osobitne je cenná spolupráca v rámci evanjelickej cirkvi, a to najmä finančná pomoc americkej strany pri výstavbe evanjelického Kostola sv. Ducha v Nitre. Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Na fotografii členovia Sister Cities Commission na stretnutí s veľvyslancom USA a primátorom Nitry Jozefom Dvončom, ako aj bývalými nitrianskymi primátormi, ktorí sa zaslúžili o nadviazanie a podporu partnerstva s mestom Naperville.

Foto: Ľudmila Synaková

3. ROZVOJ A VÝSTAVBA MESTA

Mesto realizovalo investičné akcie za takmer sedem miliónov eur

Mesto Nitra pripravilo investície za takmer sedem miliónov eur. Smerujú do bytovej výstavby, do školstva, na opravu a stavbu kanalizácie. Peniaze na realizáciu investičných akcií získalo mesto z viacerých zdrojov. Využitá bola nevyčerpaná časť úveru z roku 2017 v hodnote 3,7 milióna eur a vyše 600 000 eur zo Štátneho fondu rozvoja bývania, ktoré boli použité na stavebné práce na prestavbu bývalej ubytovne na Bytový nájomný dom na Hlbokej ulici. Investičné akcie mesto hradilo aj z nového, vyše dvojmiliónového úveru. Ďalšie zdroje na financovanie investícií sa získali vďaka rastu príjmov z daní o vyše 1,4 milióna eur.

Mesto Nitra viac ako dva milióny eur investovalo do výstavby a opráv kanalizácie v rôznych mestských častiach. Vyše 2,5 milióna eur smerovalo do materských škôl. Z tejto sumy sa použilo 1,9 milióna eur na dofinancovanie výstavby Materskej školy na Dobšinského ulici, 430 000 eur na rekonštrukciu budovy Materskej školy na Beetho-venovej ulici a 280 000 eur na zateplenie budovy Materskej školy na Štiavnickej ulici. Na opravy ďalších školských budov bolo určených 850 000 eur. Mesto investovalo okrem toho ďalších 270 000 eur na opravu komunikácií - Nábrehie mládeže a Škultétyho ulica. Na výstavbu nového cintorína na sídlisku Chrenová bolo určených 750 000 eur. Ďalších 200 000 eur smerovalo na investície na sídlisko Diely a 250 000 eur na projektovú prípravu ďalších stavieb. Zdroj: nitra.sk

Nová športová hala a ihrisko ČFK Čermán

Mesto Nitra postavilo Športovú halu na Hlbokej ulici na sídlisku Čermán. Hala vznikla na mieste, kde v minulosti stála dlhé roky nevyužívaná telocvičňa, ktorá v decembri 2016 ľahla popolom pri požiari. V blízkosti sa nachádza Základná škola na Cabajskej ulici, ktorá je bez telocvične. Novú halu s rozmermi 53,9 m x 24,9 m preto budú prednostne využívať susedné školy, ako aj obyvatelia blízkych panelákov. Hala je rozdelená na dve časti. V hale A s výškou 11 metrov je telocvičňa, v ktorej sa bude hrať futbal, tenis, volejbal, bedminton a iné druhy športu. V hale B s výškou 6 metrov budú toalety, sprchy, šatne, komunikačné priestory, technická miestnosť, sklad športového náradia a kotolňa. Zdroj: echo.sme.sk

Letné kúpalisko na Sihoti prešlo rekonštrukciou

Pred začiatkom letnej sezóny mesto Nitra realizovalo prostredníctvom Služ-bytu (ako správcu bytov a športovísk) opravu bazénov a zmodernizovalo šat-ne. Kúpalisko bolo slávnostne otvorili v sobotu 16. júna 2018. Do troch bazénov sa investovalo 70-tisíc eur. Takýto objem financií sa do kúpaliska už roky neinvestovalo. Mesto celé roky do tohto areálu neinvestovalo, pretože plánovalo kúpalisko prestavať a do-budovať, aby sa mohlo využívať po celý rok. Poslanci však v marci 2018 výstavbu neschválili a rozhodlo o tom, že kúpalisko sa bude rekonštruovať. Opravy sa týkala troch bazénov – dvoch detských a dopadového pri veľkom tobogane. Zo všetkých unikala voda, čo zvyšovalo

náklady na prevádzku. Vymenené boli prasknuté potrubia. V šatniach sa urobili nové podlahy, nové skrinky inak usporiadali. Vstupné na kúpalisko sa roky nemení – hoci návštevnosť nie je zisková a prevádzka je dotovaná mestom. Nitrianske kúpalisko patrí edzi retroklasiku, niektorí mu vyčítajú absenciu atrakcií. Návštevníci však oceňujú krásne prostredie kúpaliska. Vedúci športových a rekreačných zariadení mesta Nitra Miloš Dovičovič si myslí, že by sa v areáli mal vybudovať plavecký bazén – aj za cenu, že „mesto do niečoho vstúpi“. Voľné plochy už v areáli nie sú k dispozícii, pretože návštevníci potrebujú trávnatú plochu, kde si rozložia deky. Primátor Jozef Dvonč sa napriek marcovému rozhodnutiu zastupiteľstva nevzdal myšlienky na kúpalisko s celoročným využitím. Letné kúpalisko bolo tohto roku otvorené najdlhšie za posledných 20 rokov a to až do 21. septembra 2018. Zdroj: mynitra.sme.sk

Prestavba mestskej ubytovne na bytový dom

Na Hlbokej ulici v Nitre začalo mesto Nitra - ako vlastník budovy – s prestavbou pôvodnej mestskej ubytovne na bytový dom s bytmi, z ktorých budú nájomné byty. Prestavbou vznikne 35 nájomných bytov s výmerou do 50 metrov štvorcových. Prestavbu budovy realizovala stavebná spoločnosť Ellio. Do bytov sa nasťahujú občania, ktorí mali podané žiadosti o pridelenie bytu na mestskom úrade. Zdroj: echo.sme.sk

Nasvietili priechody pre chodcov

Ministerstvo vnútra SR podporilo projekt - Nasvetlenie priechodov pre chodcov v meste Nitra 2017 a poskytlo dotáciu vo výške 22 599 eur na osvetlenie troch priechodov pre chodcov. Mesto Nitra sa na realizácii bezpečných priechodov spolupodieľalo 1189 eurami. Osvetlenie priechodu pre chodcov na križovatke Biovetskej ulice a Novozámockej ulici na vozovke v smere Nitra - Krškany a naspäť, pomohlo najmä tým, ktorí do Nitry cestujú autobusom, nakoľko priechod pre chodcov sa nachádza pri autobusovej zastávke. Osvetlenie priechodu na Štefánikovej triede (pri budove Západoslovenskej energetiky) v centre mesta prispelo k bezpečnosti školákov ako aj občanov, ktorí v tejto lokalite pracujú. Nasvetlenie priechodu na Dlhej ulici a Gorazdovej ulici na tranzitnej ceste v smere Nitra - Janíkovce a späť pomohlo chodcom, ktorí využívajú frekventovanú autobusovú zastávku. Všetky priechody pre chodcov sú už v súčasnosti osvetlené a pomáhajú zvýšiť bezpečnosť chodcov. Zdroj: Peter Velty, projektový manažér, MsÚ v Nitre

Rozobrali fontánu aj Hodiny svetového času pred Domom kultúry Orbis

Vo štvrtok 25. januára 2018 sa začalo s rozoberaním fontány pred Domom kultúry Orbis. Ako prvú demontovali umeleckú časť nefunkčnej fontány. Tri kvety dočasne uložili v mestskom sklade, rovnako ako Hodiny svetového času. Mesto ich dalo rozobrať a odnieť. Novej výstavbe musela ustúpiť aj murovaná fontána. Z nej sa dá zachrániť len časť s názvom Tri kvety, v ktorej sú zabudované trysky. Ostatné časti firma zbúra. Autor diela Jozef Hrozenský povedal, že repliku stavebných častí je možné vytvoriť na ktoromkoľvek inom mieste. Prípadne sa dajú využiť len kvety, ktoré budú zatiaľ v sklade. Súčasťou fontány boli terasy, ktoré za starého režimu slúžili na exteriérové

módne prehliadky, ktoré sa stretali s obrovským záujmom verejnosti. Organizoval ich susedný obchodný dom Prior. Demontovali aj Hodiny svetového času, ktoré sú roky nefunkčné. Istý čas sa uvažovalo, že ich umiestnia pred obchodným centrom Lipa na sídlisku Chrenová. Nové miesto pre hodiny zatiaľ nie je vybrané, aj toto umelecké dielo bude na svoju príležitosť čakať v sklade. Hodiny dostalo mesto Nitra do daru pri príležitosti výročia Slovenského národného povstania, niekedy sedemdesiatych rokov od vtedajšieho partnerského mesta Bernburg z Nemecka. Zdroj: my.sme.sk

INPEK začal búrať Dom kultúry ORBIS

Od 19. februára 2018 sa začalo s búraním, no predovšetkým s vyprázdňovaním pôvodného zariadenia niekdajšieho Domu kultúry Orbis, ktorý slúžil Nitranom od roku 1990. Nachádzalo sa tu kino Orbis, istý čas tu sídlilo rádio Hviezda a neskôr Rádio Nitra, patriace bratom Kovarčíkovcom. Na prízemí budovy sídlili drobné prevádzky služieb, svoju históriu tu v roku 1993 začala písať mestská informačná kancelária – známa pod skratkou NISYS - Nitriansky informačný systém, začiatkom roka 2018 premenovaná na Turistické informačné centrum (TIC). Stavebníkom a zároveň generálnym dodávateľom stavebných prác je stavebná firma INPEK, ktorá v roku 2008 budovu Orbisu získala zámenou. INPEK chcel pôvodne budovu prestavať na hotel, polemizovalo sa i o tom, že bude sídlom hlavnej pošty. Vedenie INPEKU informovalo 14. februára 2018, že ich cieľom je budovu prestavať na polyfunkčný objekt s luxusnými veľkometrážnymi bytmi a ďalšími priestormi pre služby. Podľa pôvodného projektu nemala byť zbúraná vstupná obchodno-administratívna časť Orbisu v smere zo Štefánikovej triedy. Spoločnosť na verejnosti avizovali, že v podzemnej časti vznikne 237 parkovacích miest, z nich 23 miest bude určených pre imobilných, 8 miest bude pre motorky a 12 miest na nabíjacie stanice pre elektromobily. Celkovo tu bude 37 veľkometrážnych bytov s rozľahlými terasami či balkónmi. Jeden z objektov bude ponúkať vlastnú oddychovú zónu pre zamestnancov administratívnej budovy a pre verejnosť, nakoľko bude dopĺňať spojovacie schodisko medzi Piaristickou ul. a Štefánikovou triedou. Zdroj: my.sme.sk

Začala sa výstavba obchvatu mestskej časti Dražovce

Od apríla 2017 sa začala budovať komunikácia, ktorá odľahčí dopravnú situáciu v Nitre-Dražovciach. S príchodom automobilky Jaguar Land Rover sa očakávalo ďalšie zhoršenie. V tomto roku sa pohybovalo po ceste I/64 viac ako 16-tisíc vozidiel, približne 2 200 z nich bolo nákladných. Obchvat mestskej časti povedie od Šindolky popri spoločnosti Visteon na začiatku priemyselného parku Sever a bude končiť nad železničným mostom za mestskou časťou Dražovce. Ďalšia trasa cesty, ktorá odkloní dopravu od Dražoviec, povedie popri rieke Nitre a napojí sa na existujúcu cestu pri moste pred Čakajovcami. Obchvat Dražoviec bol súčasťou väčšieho balíka výstavby cestnej infraštruktúry v okolí Nitry. Celkom 31 kilometrov ciest vybuduje združenie Infraštruktúra Nitra, ktoré vytvorili spoločnosti Doprastav, a.s. a Strabag, s. r. o. Hodnota zákazky je 223 miliónov eur vrátane DPH. V rámci novej cestnej infraštruktúry boli vybudované mosty nad potokmi Jelšina a Dobrotka, pribudnú k nim okružné križovatky. Súčasťou prekládky cesty prvej triedy I/64 budú protihlukové steny, ktoré od hluku odremenia celú mestskú časť Dražovce. Zdroj: enviroportal.sk, MH Invest

Pred každým vjazdom do Nitry inštalovali opravené kamenné stély

Mesto Nitra dalo v priebehu jarých mesiacov 2018 zreštaurovať okrem iných diel aj kamenné stély s vyobrazením mestského erbu. Sú to autorské diela akademického sochára Milana Marciňu, ktoré osadili pri všetkých siedmich vjazdoch pri cestných komunikáciách do mesta. Kamenné stély tak opäť dôstojne vítali všetkých prichádzajúcich do mesta v smere od Trnavy, Hlohovca, Topolčian, Šale, Vrábel', Zlatých Moraviec a od Nových Zámkov.

Zdroj: Iveta Žitňanová, referentka pre pamätihodnosti, odbor kultúry MsÚ Nitra, foto: kronikárka

Rekonštrukcia mosta v Nitre-Dolných Krškanoch

Od 9. apríla do konca júna 2018 bol z dôvodu rekonštrukcie uzavretý most na Ulici Medzi vodami v Nitre - Dolných Krškanoch. Rekonštrukciu mosta ocelej konštrukcie, ktorý spája mestské časti Dolné Krškany a Janíkovce pripravovalo mesto Nitra už dlhší čas. Premostenie tvorili drevené dosky, ktoré spôsobovali hluk pri prejazde áut po moste, na čo sa opakovane sťažovali obyvatelia Dolných Krškán. V roku 2017 vyčlenilo mestské zastupiteľstvo na opravu mosta 80 000 eur. Keďže tento most je jedinou oficiálnou prístupovou cestou k čistiarni odpadových vôd, rokovalo vedenie mesta o spolufinancovaní so zástupcami Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorá na opravu prispela sumou 50 000 eur. Zdroj: echo.sme.sk, Andrej Jančovič

Začal sa predpredaj bytov v komplexe Tabáň

Na rozľahlom pozemku – briežku vedľa Štúrovej ulice - oproti budovy Krajského súdu v Nitre - sa počas jarých a letných mesiacov odvíjala zemina. Výsledkom týchto prác mala byť výstavba budovy Tabáň. Budovu sa rozhodla postaviť developerská spoločnosť Proxenta. Právoplatné územné rozhodnutie spoločnosť získala 15. mája 2018 a projektový tím pracoval na najskoršom udelení stavebného povolenia. Polyfunkčný komplex Tabáň vyrastie na voľnom pozemku oproti súdu v centre mesta. Okolitú zástavbu tvorí historický kláštorňý komplex piaristov s Kostolom sv. Ladislava, ale aj objekty na bývanie a objekty občianskej vybavenosti. Investícia sa bude rozkladať na ploche 10 511 štvorcových metrov. Objekt bude pozostávať zo šiestich obytných a jedného administratívneho bloku so šiestimi až siedmimi nadzemnými poschodiami a dvomi podzemnými podlažiami. Bude v nich 84 apartmánov a 174 bytov, administratívne i obchodné priestory a 483 parkovacích miest. Stavba mala byť podľa pôvodných plánov investora hotová do konca roka 2019, čo sa však nestalo. Celkové náklady na realizáciu boli vyčíslené na 25 mil. eur. Zdroj: reality.etrend.sk

V priebehu leta položili na tréningové ihrisko FC Nitra nový umelý trávnik

Začiatkom júna 2018 sa začala rekonštrukcia futbalového ihriska s umelým povrchom. Štrnásťročná umelá tráva v areáli FC Nitra doslúžila. Aj tréneri a vedenie klubu poukazovali na jej (ne)kvalitu, ktorá zaťažovala pohybový aparát mladých futbalistov. Mesto Nitra akao majiteľ sa rozhodol situáciu riešiť. Rekonštrukciu umelej trávy na FC Nitra vyčíslili na 300-tisíc eur. Práce realizovala spoločnosť Sport Nitra, s.r.o. Nový umelý trávnik je typu Master 40 mm s monofilným vláknom a vsypom z EPDM granulátu v kombinácii hnedej a čiernej farby. Má certifikát FIFA Quality Pro. Je to jeden z najkvalitnejších trávnikov v rámci SR - z hľadiska trávnik aj výplne. Problémom dosluhujúcej plochy bolo hlavne zlé podložie, po dažďoch na ihrisku stála voda. Stavebné stroje vybrali podklad v hrúbke minimálne 10 cm a urobilo sa nové podložie. Pod trávnik položili monolitickú podložku z gumového granulátu v hrúbke 20 mm. Životnosť trávnik závisla od intenzity užívania. Pri predpísanej údržbe by mal vydržať minimálne desať až pätnásť rokov. Zdroj: poslanec MsZ Nitra Jozef Slíž

Nitrianska teplárenská spoločnosť modernizovala vykurovací systém

Nitrianska teplárenská spoločnosť v Nitre začala v auguste 2018 modernizáciu vykurovacieho systému na sídliskách Klokočina a Diely. Súčasťou tejto modernizácie bolo zrušenie všetkých kotolní na sídliskách Klokočina a Chrenová a čerpanie tepla z centrálného zdroja, ktorý sa nachádza v existujúcom technologickom centre na sídlisku Párovce. Štyri z doterajších budov kotolní na Klokočine pripravila spoločnosť na inštaláciu alternatívnych zdrojov energie. Projekt zahŕňal aj polozenie najmodernejšej optickej siete na riadenie teplárenských technológií. Investícia bola rozdelená do piatich etáp, ktoré mali byť realizované v rokoch 2018 až 2022. Po dokončení modernizácie sa výraznou mierou zvýši kvalita bývania obyvateľov na sídliskách Klokočina a Diely. Obyvatelia bytov si budú môcť aj jednotlivo regulovať teplotu v obytných domoch, napr. v rámci ohrevu teplej vody. NTS, a.s. touto modernizáciou nadviazala na modernizáciu z rokov 2005 a 2006 na sídlisku Chrenová, keď sa vymenili parné vykurovacie rozvody za predizolované bezkanálové teplovodné rozvody. V roku 2007 bolo zrekonštruované zásobovacie územie na sídliskách Párovce a Prednádražie. V rámci prvej etapy prác prepoja centrálny zdroj vykurovania na Párovciach s plynovou kotolňou na Jurkovičovej ulici na Klokočine 1. Koncept modernizácie vykurovacieho systému na sídliskách Klokočina a Diely bol postavený na prepojení centrálnej výroby tepla (CVT) na Párovciach s komplexom na Klokočine a Dieloch, ktoré sú dnes zásobované 17 lokálnymi kotolňami. Tie budú zrušené a CVT bude zásobovať celú lokalitu. Prepojenie v dĺžke 741 metrov spojí CVT s výmenníkovou stanicou na Klokočine, odkiaľ bude teplo hlavným potrubím odvádzané po jednotlivých častiach sídliska. Vzniknú tam štyri centrá, odkiaľ bude do jednotlivých domov sekundárnym potrubím rozvádzaná horúca voda. V bytových domoch budú inštalované objektové odovzdávacie stanice tepla, ktoré umožnia objektu samostatnú reguláciu. Všetky štyri novovzniknuté centrá pripraví spoločnosť na možnú budúcu inštaláciu alternatívnych zdrojov energie. Z technického hľadiska prinesie modernizácia okrem 741 metrov nového potrubia, ktoré prepojí CVT na Párovciach s výmenníkovou stanicou na Klokočine, aj 36 kilometrov sekundárneho

potrubia. Systém navrhli ako dvojcestný, dĺžka potrubia v jednom smere je 18 kilometrov. Spoločnosť vymení všetky rozvody, využitých bude 90 % súčasných potrubných trás. V bytových domoch a ďalších objektoch pribudne celkovo 252 odovzdávacích staníc. Investícia je rozdelená do piatich etáp, ktoré budú postupne realizované až do roku 2022. V roku 2019 sa bude výstavba realizovať na území sídliska Klokočina 1, v roku 2020 na Klokočine 2, v roku 2021 na Klokočine 3 a v roku 2022 na sídlisku Diely. Celkové náklady na realizáciu budú podľa vedenia spoločnosti jasné až po ukončení verejného obstarávania a priebehu prác. Spoločnosť predložila mestu tri alternatívy modernizácie, všetky sa pohybovali v sume rozpätí od 15 do 17 miliónov eur. Hlavným prínosom modernizácie vykurovacieho systému v Nitre bude zvýšenie efektívnosti výroby tepla, zníženie prevádzkových nákladov, zníženie strát tepla v rozvodoch a zvýšenie štandardu pre konečných odberateľov. V konečnom dôsledku by sa mala modernizácia prejaviť aj na nákladoch domácností na teplo. Investícia by nemala mať žiaden dosah na ekonomiku ceny tepla. Na druhej strane prinesie úsporu objemu tepla, ktorý budú odberatelia odoberať, pretože straty v rozvodoch sa výrazne znížia. Realizácia investície sa uskutočnila v období mimo vykurovacej sezóny. Súčasný kotolne fungovali až do nainštalovania domových odovzdávacích staníc. Na krátky čas potom bude potrebná odstávka konkrétneho objektu na prepojenie. Zdroj: ntsas.sk

Cestná infraštruktúra pre Strategický park Nitra

Cestnú infraštruktúru pre Strategický park Nitra, kde sa budoval nový závod automobilky Jaguar Land Rover, realizovalo konzorcium firiem Doprastav, a. s., a Strabag, s. r. o. Už koncom roka 2016 sa začalo s výstavbou cestnej infraštruktúry v celkovej dĺžke 31 kilometrov. Súčasťou výstavby bol obchvat Nitry-Dražoviec, ktorý by mal priniesť pokles áut prechádzajúcich stredom tejto mestskej časti. Obchvat Dražoviec bol otvorený v polovici októbra 2018. Vybudovaná bola aj logistická cesta popri rieke Nitra (s protihlukovou stenou vedľa rieky Nitry, ktorá odbremení od hluku obce Lužianky a Čakajovce). Cesta išla od novovybudovanej križovatky od severného obchvatu po spojnicu I/64 a s napojením smerom na Topoľčany.

Zo strany Dražoviec a tiež zo strany logistickej cesty smerom na Lužianky, Zbehy, Čakajovce postavili protihlukové steny. Vybudovali aj napojenie na existujúcu cestnú infraštruktúru v pôvodnom strategickom parku Nitra – Sever a napojili na vjazdy do budúceho závodu automobilky s možnosťou napojiť ich na ďalších predpokladaných nájomníkov strategického parku. Súčasťou výstavby cestnej infraštruktúry bolo vybudovanie centrálnych parkovísk pre osobné a nákladné vozidlá pre potreby celého parku. Práce zahŕňali aj prekládky inžinierskych sietí, vodných tokov a zalesnenie územia (najmä novovzniknutého priestoru medzi komunikáciami, kde v priebehu jesene 2018 vysadili ihličnaté a listnaté stromy.

Tender na druhú etapu výstavby strategického parku vyhrala firma Strabag Pozemné a inžinierske staviteľstvo, s. r. o., ktorá zabezpečovala aj prvú etapu. V súťaži ponúkla najnižšiu sumu 95 848 525,62 eur. Celkovo boli štyria uchádzači. Zdroj: teraz.sk, enviroportal.sk

Modernizácia verejného osvetlenia

V priebehu roka 2018 mesto Nitra pokračovalo v rekonštrukcii verejného osvetlenia. V rozpočte poslanci schválili 670-tisíc eur na obnovu a modernizáciu osvetlenia na Mostnej, Kmeťkovej a Štúrovej ulici a v mestskej časti Dražovce. V tejto sume bola zarátaná aj „integrácia bezpečnostných a moderných informačných zariadení na Mostnej a Kmeťkovej ulici“, ktoré inštalovali na nových stĺpoch verejného osvetlenia. Na Mostnej ulici vymenili 39 stĺpov, na ktoré osadili 39 nových LED svietidiel. Na susednej Kmeťkovej ulici osadili 14 nových stĺpov s LED svetlami. Na Mostnej ulici boli bezpečnostne osvietené tri prechody pre chodcov. Na Štúrovej ulici, od železničného priecestia po Hlohoveckú ulicu, osadili 34 LED svietidiel, dva priechody dostali bezpečnostné osvetlenie. V úseku Štúrovej ulice od železničného priecestia po hypermarket Tesco dalo mesto vymeniť 48 stožiarov verejného osvetlenia, zdôvodnilo to ich havarijným stavom. V Dražovciach vymenili svietidlá na viacerých miestach - v centre, pri kultúrnom dome a pri škole. Okrem toho v Dražovciach doplnili kamerový systém. Úplnou novinkou bolo riešenie osvetlenia v centre Nitry - na Mostnej ulici a na Kmeťkovej ulici, kde sa sústreďuje nočný život Nitry. Cieľom bolo zvýšenie bezpečnosti v tejto lokalite. Svetlá sa realizovali po dohode s Policajným zborom SR a Mestskou políciou v Nitre. Z pohľadu bezpečnostného a informačného bol na oboch uliciach zmodernizovaný kamerový systém. Doplnili ho SOS tlačidlami, wifi a nabíjačkami na mobilné telefóny. Nové stĺpy predpripravili aj na možnosť osadenia informačných tabúl mestskej autobusovej dopravy, senzorov hustoty dopravy a kvality ovzdušia ako aj parkovacieho systému či systému informovanosti o bikesharingu. Do júna 2018 bolo v Nitre vymenených 1 345 svetelných bodov z 8 900, staré sodíkové svetlá nahradili LED svietidlá. Mesto získalo na tento účel pred dvomi rokmi peniaze z eurofondov. Stožiare sa však nemenili. Nové svietidlá majú namontované stmievače, ktoré automaticky regulujú intenzitu svetla a šetria tak náklady. Keďže ide o LED zdroje, neprodukujú toľko svetelných emisií. Majú riadený smer svietenia, a preto sa energia využíva len na osvetľovanie ciest a chodníkov a nie aj oblohy. Primátor Jozef Dvonč povedal, že sa pôvodne uvažovalo s tým, že ďalšiu modernizáciu verejného osvetlenia zrealizuje firma, ktorá by projekt financovala z úspor na elektrine. Vzhľadom na to, že od 1. januára 2019 sa aj dodávateľský úver bude započítavať do dlhovej služby mesta, sa mesto rozhodlo, že výmenu verejného osvetlenia rozložia na viacero časových úsekov. Ročné náklady na elektrickú energiu, ktorú teraz spotrebuje verejné osvetlenie, boli približne 740-tisíc eur. Po výmene všetkých svietidiel by mali náklady mesta klesnúť na približne 365-tisíc eur. Zdroj: echo.sk, mynitra.sme.sk

Rekonštrukcia parkoviska na Wilsonovom nábreží

Od konca júla do začiatku septembra 2018 mesto Nitra rekonštruovalo rozľahlé parkovisko na Wilsonovom nábreží, ktoré využívajú návštevníci Nitry, ale aj ľudia, dochádzajúci do Nitry za prácou. Súvislá oprava parkoviska stála 123-tisíc eur, zhotoviteľom diela bola firma Lauko, s.r.o. Parkovisko dostalo nový asfaltový koberec, opravené boli poškodené obrubníky, vybudované boli nové schody vrátane nového chodníka a prístupu k nemu, debariérizovali sa dva existujúce chodníky, ktoré sa napájajú na parkovisko. Pribudol aj nový chodník z parkoviska v smere od Zábavno-obchodného centra Mlyny. Bolo vyznačené jedno parkovacie miesto pre zdravotne

postihnutých vodičov, ktoré pred rekonštrukciou nebolo vyznačené. Zdroj: vlastný text kronikárky

Pohľad na rekonštruované parkovisko na Wilsonovom nábreží. Foto: Ľudmila Synaková

Slávnostné otvorenie Futbalového štadióna FC Nitra

V piatok 7. septembra 2018 slávnostne otvorili zrekonštruovaný futbalový štadión FC Nitra pred zápasom FC Nitra – SK Slavia Praha. Na slávnosti sa zúčastnil predseda vlády Peter Pellegrini, primátor Nitry Jozef Dvonč a prezident Slovenského futbalového zväzu Ján Kováčik. Areál bol prístupný už od 15. hodiny, najskôr sa odohrali zápasy medzi FC Nitra U19 a Starí páni FC Nitra verzus SK Slavia Praha. Súčasťou podujatia bol kultúrny program. Vystúpila spevácka skupina Lady Colors, pripravené boli aktivity pre deti a súťaže a prišli aj futbalové osobnosti ako Ľubomír Moravčík, Miroslav Stoch a ďalší. Po skončení futbalového zápasu koncertoval populárny spevák Peter Nagy a skupina Indigo. Investícia do rekonštrukcie futbalového štadióna dosiahla takmer osem miliónov eur. Slovenský futbalový zväz zaplatil tribúny za 2,4 milióna eur, mesto Nitra získalo dotáciu od vlády 1,5 milióna eur a dcérska spoločnosť mesta Nitrianska investičná si zobrala štvormiliónový úver. Futbalový štadión FC Nitra má po rekonštrukcii kapacitu 7 480 miest a spĺňa podmienky tretej kategórie UEFA. Rekonštrukcia trvala asi pol roka. Prvý zápas tu odohrali domáci hráči počas prvej augustovej nedele proti Dunajskej Strede, po 2 týždňoch hrali proti Trnave. Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahli takmer 8 miliónov eur. Futbalový zväz zaplatil tribúny za 2,4 milióna eur, v rámci Európskeho mesta športu 2018 mesto získalo dotáciu od vlády vo výške 1,5 milióna eur. Súčasťou projektu bola rekonštrukcia hlavnej i vedľajších tribún, nový vyhrievaný trávnik, rozvody vnútroareálových sietí, vybudovanie ciest a chodníkov, parkovacích miest i rekonštrukcia hlavnej budovy vrátane opravy strechy. Realizáciu rekonštrukčných prác zabezpečovala mestská firma Nitrianska investičná, s. r. o. Po rekonštrukcii pribudol na štadióne kamerový a turniketový systém. Modernizáciou prešli aj šatne pre hráčov, priestory pre rozhodcov, delegátov a novinárov. Štadión spĺňa podmienky tretej kategórie UEFA.

Zdroj: fcnitra.com

Rekonštrukcia budovy Mestského kúpeľa v Nitre

V období od 6. augusta do 10. októbra 2018 sa uskutočnila každoročná pravidelná odstávka mestského kúpeľa, ktorá štandardne každoročne slúži na vykonanie nevyhnutnej údržby a opráv. V tomto roku bola zrekonštruovaná vonkajšia fasáda budovy na Kúpeľnej ulici a uskutočnila sa rozsiahla oprava vzduchotechniky. V priebehu realizácie rekonštrukčných prác v celkovom objeme viac ako 80 000 eur bola doterajšia, už energeticky a bezpečnostne nevyhovujúca, kopilitová (sklobetónová) fasáda nahradená výmurovkou, osadené boli plastové okná. Súčasne boli vynovené aj sedačky pre návštevníkov na odkladanie osobných vecí. Rekonštrukčné práce zlepšili energetické podmienky na budove, zlepšil sa aj celkový estetický vzhľad budovy. Riadna prevádzka bazéna v budove mestského kúpeľa bola v plnom rozsahu obnovená od stredy 10. októbra 2018. Zdroj: my.echo.sk

Rekonštrukcia umeleckého diela Tibora Bartfaya

Podujatím Piknik pri rukách v nedeľu 30. septembra 2018 slávnostne vyvrcholil spoločný projekt mesta Nitry a Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre „Bartfay medzi nami“. Cieľom projektu bola záchrana trojice sôch akademického sochára Tibora Bartfaya – Medený kvet, Siréna, Pocta hudbe/Ruky. O ich záchranu, obnovu a návrat do verejného priestoru ako súčasť kultúrneho dedičstva Nitry sa zaslúžili v rámci projektu „Mením moje mesto“ iniciatívni občania, Nitrianska komunitná nadácia a finančným zastrešením najmä mesto Nitra, ktoré na zreštaurovanie všetkých majstrových diel na Chrenovej prispelo sumou 30 060 eur. Nanovo osadená socha „Pocta hudbe“, známa aj pod názvom „Ruky“, bola slávnostne vrátená na svoje pôvodné miesto – na trávnatú plochu medzi blokmi A a B na sídlisku Chrenová I. zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitre-Krškanoch odovzdali do užívania kompostáreň

V Nitre-Krškanoch bola 8. októbra 2018 otvorená kompostáreň. Občania Nitry mohli zaniest' biologicky rozložiteľný odpad v tejto mestskej časti. Biologicky rozložiteľný odpad však nesmel obsahovať iný druh odpadu. Podľa ďalších pokynov privezené konáre nesmeli byť dlhšie ako dvojmetrové, občania mohli do kompostárne priviezť aj piliny, kríky, lístie, trávnu, seno a odpad zo záhrad ako napr. uschnuté kvety, či trávnu. Do konca októbra bolo v kompostárni Medzi vodami 13/C v Nitre-Krškanoch otvorené počas pracovných dní, od pondelka do piatku od 7.00 do 16.00 hodiny a v sobotu od 7.00 do 12.00 hodiny. Zdroj: my.echo.sk

Búracie práce v City Parku na brehu rieky

Na brehu rieky Nitry sa v priebehu októbra 2018 začali búracie práce na skelete Living parku a neskôr avizovanej Promenády Living Park. Ťažké stroje búrali časť skeletu, ktorý tu stojí bez dotknutia od apríla 2007. Dôvodom búrania bola zmena projektu. Z plánovaného City Parku Nitra by mala byť Promenáda Living Park. Staviteľ toto dielo pompézne propagoval v televízii aj v tlači. Nič sa však nestavalo. Stavebný

úrad Nitra vydal v lete 2018 dodatočné povolenie na výstavbu, ktoré napadol účastník konania. Okresný úrad Nitra potvrdil dodatočné stavebné povolenie. Na stavebnom úrade sa vyjadrili, že odvolanie proti tomuto rozhodnutiu už nie je prípustné. Investor očakáva, že stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť v najbližších dňoch. Súčasťou komplexu má byť obchodné centrum, tri samostatné pavlačové bytové domy a parkovací dom. Stavebno-technické riešenie je do značnej miery limitované už realizovanou časťou stavby City Park Nitra. Zdroj: mynitra.sme.sk

Výstavba cyklotrás popri rieke Nitra

Mestské zastupiteľstvo podporilo návrh dobudovania cyklistickej infraštruktúry v Nitre. Poslanci schválili zapojenie mesta v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) k doplneniu cyklotrás v piatich nových úsekoch. Zdržanie spôsobilo opakovanie verejného obstarávania, ktoré prebehlo v roku 2017, bolo však zrušené a s ním aj zmluvy s dodávateľmi prác. Dôvodom bolo zistenie, že verejné obstarávanie neobsahuje všetky položky stavebných prác, ktoré vyplývali z projektových dokumentácií k cyklotrasám. Riadiaci orgán zastával názor, že pri audite EÚ by tieto práce mohli byť označené ako neoprávnené a neboli by mestu preplatené. Pôvodné verejné obstarávanie pripravila dcérska spoločnosť mesta Nitry Nitrianska investičná, nové obstarávanie zrealizovali individuálnou formou podľa zákona o verejnom obstarávaní. S výstavbou cyklotrás sa začalo začiatkom októbra 2018. Stavajú sa začali cyklotrasy: sídlisko Chrenová, Trieda A. Hlinku - Dlhá ulica, Wilsonovo nábrežie - Univerzitný most - Mostná ulica - Mestský park na Sihoti, Klokočina - Borina - Hollého ulica - Autobusová stanica Nitra - cyklistický chodník Nitra - Vrábľa, I. a II. etapa. V blízkom čase v Nitre pribudnú nové cyklotrasy. Na výstavbu piatich cyklotrás získalo mesto Nitra v roku 2018 dotáciu viac ako 3,3 milióna eur. Okrem vybudovania I. a II. etapy cyklocesty medzi Nitrou a Vráblami získalo mesto dotáciu aj na výstavbu cyklotrasy cez rieku Nitra, ktorá prepojí Wilsonovo nábrežie a Nábrežie mládeže pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite. Medzi schválenými projektmi bola aj cyklotrasa, ktorá spojí cez Wilsonovo nábrežie a Mostnú ulicu Univerzitný most s Mestským parkom na Sihoti. Ďalšia trasa bude viesť zo sídliska Klokočina cez les na Borinu až na autobusovú stanicu. Zo schválených dotácií vznikne aj druhá etapa cyklotrasy smerujúca z Triedy A. Hlinku na Dlhú ulicu na sídlisku Chrenová. Na ďalšie tri cyklotrasy momentálne prebieha proces verejného obstarávania. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na jar tohto roka schválilo na výstavbu troch cyklistických chodníkov v Nitre nenávratný finančný príspevok v hodnote viac ako 1,8 milióna eur. Vyše 240 000 eur pôjde na cyklotrasu, ktorá spojí centrum Nitry s mestskou časťou Dražovce. Viac ako 200 000 eur príde z EÚ aj na cyklistický chodník spájajúci autobusovú stanicu so Štúrovou ulicou. Najväčšia suma je určená na cyklocestu, ktorá prepojí mestské časti Mlynárce, Diely a Klokočinu. Ministerstvo pôdohospodárstva schválilo na jej výstavbu nenávratný finančný príspevok v hodnote takmer 1,4 milióna eur. Zdroj: nitra.sk, my.sme.sk

Výstavba bytoviek na Dieloch

Investor Spoločnosť R1 Properties Bratislava začal stavať na sídlisku Diely päť bytoviek, v ktorých bude 265 bytov. Bytové domy vyrastú na ornej pôde medzi Prešovskou

a Kmeťovou ulicou. Podľa zámeru, ktorý investor predložil v rámci zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bol začiatok výstavby plánovaný už na jún 2017. Stavebné povolenie získal novembra 2018. Podľa vydaného stavebného povolenia by stavba mala byť dokončená do 30. decembra 2021. V bytovkách budú dvojizbové, trojizbové aj štvorizbové byty. Domy sú rozdelené do 5 blokov. Zdroj: enviroportal.sk

Mením moje mesto: Na nábreží pribudlo deväť netradičných zábavných lavičiek

V blízkosti petangového ihriska pri rieke pribudli v Nitre nové zábavné lavičky. Slávnostne ich odovzdali do užívania v sobotu 27. októbra 2018. Na slávnostnom odovzdaní do užívania sa zúčastnil primátor Jozef Dvonč a autor projektu, občiansky aktivista Ivan Janček. Každá z deviatich netradičných lavičiek je unikátna a má vlastné meno. Záujemcovia si môžu posediť na Ľudovej lavičke (na fotke), Corgoňovej lavičke, Pohodlnej lavičke, Posilňovacej lavičke, Cyklolavičke, Lavičke nitrianskych fanúšikov, Blšej lavičke, Šachovej lavičke či Lavičke človeče, nehnevaj sa. K niektorým lavičkám sa viaže vlastný príbeh, ktorý je zaznamenaný na tabuľke umiestnenej vedľa lavičky. Lavičky sú umiestnené na nábreží rieky medzi Zoborským a Chrenovským mostom. Cieľom projektu je spojenie moderných prvkov mestskej architektúry s vtipom a zároveň sú ojedinelé lavičky aj lákadlom pre Nitranov či turistov. Projekt bol realizovaný v rámci projektu Mením moje mesto 2018, vyhlásenú mestom Nitra v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou. NKN podporila jeho realizáciu sumou 5000 eur. Projekt si vybrali občania vo verejnom hlasovaní. Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky.

4. SPOLOČENSKÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

4.1 Spoločenský život

Plesy a zábavy v Nitre

Mestský reprezentačný ples sa uskutočnil 12. januára 2018 v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre. Ples slávnostne otvorili primátor Nitry Jozef Dvonč a jeho partnerka, prezidentka Nitrianskej humanitnej spoločnosti HOMO NITRIENSIS Margita Štefániková a prezident LIONS CLUBU Daniel Ivančík. Plesovým večerom sprevádzal moderátor Vlado Vondrák. Účinkovali Big Band Jula Selčana, DESMOD, Duo La Femme, tanečná škola Stella, ľudová hudba Folklórneho súboru Jaročan a DJ Spartak. Plesoví hostia mohli ochutnávať vína z produkcie Chateau Topoľčianky a Chateau Rúbaň. Hlavnú večeru tvoril banketový steak z kuracích prs s bravčovej panenskej, restované dubáky so šťavou, ryža a zapekané zemiaky, zeleninová príloha. Ako aperitív bolo suché Martini s olivou. Rautové menu pozostávalo z pečeného prasiatka, pečených kačíc, grilovaného lososa, kapustnice s mäsom a hubami, banketových kuracích a bravčových minirezňov, či bryndzových halušiek. Milovníci sladkého si mohli zamaškrtiť na karamelových veterníkoch, punčových rezoch, kávových zrnách, parížskych trubičkách, čokoládových špicoch s vaječným koňakom. Na osvieženie sa pripíjalo červeným a bielym vínom z Chateau Topoľčiansky. Vstupné na ples bolo na prízemie 60 eur, na poschodie 50 eur. Výťažok zo vstupného venovali na humanitné účely.

Univerzitný ples sa konal v sobotu 20. januára 2018 v Estrádnej hale PKO v Nitre. Na úvod plesu vystúpili tanečníci Akadémie tanca, tanečníci z klubu akrobatického rock and rollu RRC Hydrorock a kapela The Cellmates. Hostom večera bola bratislavská speváčka Katarína Hasprová. Na počúvanie a do tanca hrala kapela Milan Veróny & Band, DJ Roman Mrázik a Cimbalová hudba Zobor. Účastníci plesu popíjali víno z Chateau Topoľčianky. Plesom sprevádzala Lucia Šutková a Erik Michálek.

V poradí už VI. Zoborský fašiangový ples sa uskutočnil v piatok 26. januára 2018 sa v Penzióne ARTIN konal pod Zoborského skrášľovacieho spolku VI. Zoborský fašiangový ples. O dobrú zábavu sa postarali kapela SPODORECHA, cigánska ľudová hudba a mladučký spevák Peter Antoš. Čestným hostom plesu bol prof. Ing. Imrich Točka, CSc. Cena vstupenky bola 35 eur. Výťažok z tomboly bol venovaný na záchranu ruín zoborského kláštora.

Ples podnikateľov sa konal v sobotu 27. januára 2018 sa v Estrádnej hale PKO v Nitre uskutočnil v poradí 15. ročník Plesu podnikateľov. Hlavným hostom plesu bola kapela Gladiator. Svoj komorný program „Z tej doliny na tú“ tu predstavila Lúčnica. V ďalšom programe vystúpila Terchovská muzika spod Sokolia, skupina Profil a tanečná škola Interclub Bratislava. Večerom sprevádzal Štefan Skrúcaný. Cena vstupenky bola 70 eur, v ktorej bol prípitok, hlavná večera, 0,5 l vína, druhá večera vo forme švédskych stolov, bufetové stoly so zákuskami, ochutnávka vín, miešané nápoje, ochutnávka destilátov.

Reprezentačný župný a divadelný ples sa uskutočnil pod záštitou predsedu NSK Milana Belicu 2. februára 2018 v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre. Moderátorom večera bol bratislavský herec Štefan Skrúcaný. V zábavnom programe vystúpili český spevák Jozef Laufer, herečka Divadla A. Bagara Anna Rakovská, Vintage Palaj Band, New Kvartet Divas, Akadémia tanca Nitra, New Kvartet Divas, HuMan Hills, Ľudová hudba Michala Lazara a DJ Peter Dóczy. Cena vstupenky bola 80 eur.

V poradí 7. ročník Basketbalového plesu 2018 sa konal 3. februára 2018 v Profi Gastro v Nitre-Mlynárčiach. Športovú palubovku vymenili za tanečný parket aj nitrianski basketbalisti, ich priaznivci, rodičia a priatelia.

V piatok 3. februára 2018 sa v Spojenej škole na Slančíkovej ulici v Nitre konal v poradí 25. ročník Matičného plesu, ktorého organizátorom bol Miestny odbor Matice slovenskej v Nitre. Do tanca hrala JANISSA BAND. Vstupné bolo 35 eur. V cene boli dve večere, švédske stoly, aperitív, víno, káva a minerálka. Nechýbala bohatá tombola.

Okresná rada Matice slovenskej v Nitre usporiadala v sobotu 10. februára 2018 Reprezenačný matičný ples v sále Domu Matice slovenskej v Nitre. Výťažok z podujatia bol použitý pre deti postihnuté autizmom zo Spojenej školy na Červeňovej ul. 42 v Nitre.

Pol'ovnícky ples sa konal v sobotu 10. februára 2018 o 19.00 h v Estrádnej hale PKO v Nitre. Na v poradí 34. ročníku Pol'ovníckeho plesu boli dve večere, občerstvenie v bare, bohatá tombola a príjemná zábava s kapelou JANISSA BAND. Vstupné bolo 40 eur. Ples pripravila Okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu v Nitre.

Janíkovský ples sa konal v sobotu 17. februára 2018 o 19.30 h v miestnom Kultúrno-spoločenskom centre. Ples zorganizoval Dance Vision a tematicky zameral sa na „rozprávko“. Na plese vyhrávala kapea Brilax.

Zdroj: vlastný text z facebooku, pozvánok, rozprávania zúčastnených na plesoch

Nitrianske fašiangy 2018

Fašiangový jarmok, sprievod a kultúrny program boli aj tento rok súčasťou Nitrianskych fašiangov. Podujatie, ktoré si Nitrania mimoriadne obľúbili, sa uskutočnilo na Svätoplukovom námestí a pešej zóne v sobotu 10. februára 2018. Čulý ruch a zábava sa začala jarmokom už dopoludnia. Svoje výrobky v stánkoch predávali ľudovo-umeleckí remeselníci z celého Slovenska. Ľudia si pochutnávali na zabíjačkových špecialitách a tradičných fašiangových dobrotách ako sú šišky a fánky. Súčasťou jarmoku bol aj tohto roku gazdovský dvor Detskej farmy Humanita, kde si na svoje prišli najmä najmenší návštevníci. Popoludní na námestí vyhrávala dychová hudba Kozárenka a skupina Funny Fellows. O 16.00 hodine prešiel po pešej zóne fašiangový sprievod s bubeníkmi, mažoretkami, chodúliarmi a rôznymi maškarami. Podujatie vyvrcholilo tradičným pochovávaním basy a ukážkami slovenských fašiangových zvykov. Fašiangové podujatia sa uskutočnili aj v jednotlivých mestských častiach Nitry: v Nitre-Dražovciach v sobotu 10. februára, v Nitre-Mlynárčiach v sobotu 10. februára, v Nitre-Krškanoch v utorok 13. februára a v Nitre-Janíkovciach v sobotu 17. februára. Zdroj: vlastný text kronikárky

O navodenie pravej fašiangovej atmosféry sa postarali dychová hudba Kozárenka a kapela Funny Fellows so sólistom Romanom Féderom. Do veselého fašiangového sprievodu, ktorý prešiel po pešej zóne od bývalého hotela Tatra na Svätoplukovo námestie, sa zapojili bubeníci Tambores, mažoretky I-Nima, chodúliari z Harry Teater, členovia študentského divadla VYDI, dychová hudba Kozárenka, Nitrianski heligónkari, folklórne súbory a skupiny Tradícia z Nitry-Dražoviec, Janíkovská studnička, Zbežanček, Nevädza a Senior Matičiar. Spoločne prešli na námestie, kde ich na tribúne čakal nitriansky primátor Jozef Dvonč. Po spoločnej fotografii nasledoval krátky kultúrny program, ktorý si pozrelo rádovo okolo 500 divákov. Zdroj: vlastný text z osobnej účasti kronikárky na podujatí a informácií odboru kultúry MsÚ v Nitre, fotografia: kronikárka

Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti oslobodenia Nitry

Slávnostným zhromaždením a položením vencov k Pamätníku víťazstva pred budovou Okresného úradu v Nitre si v stredu 28. marca 2018 pripomenuli obyvatelia Nitry 73. výročie oslobodenia Nitry spod fašistickej okupácie. Na slávnostnom zhromaždení sa zúčastnili poslanec NR SR a zástupca primátora Nitry Martin Nemky, poslanec NR SR Marián Kéry, predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, prednosta Okresného úradu v Nitre Karol Borik, prednosta Mestského úradu v Nitre Igor Kršiak, poslanci mestského zastupiteľstva, poslanci Nitrianskeho samosprávneho kraja, príslušníci Ozbrojených síl SR, členovia Mestskej polície v Nitre, zástupcovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov – Oblastného výboru v Nitre, členovia politických strán a hnutí, vojnoví veteráni, členovia Klubu vojenských dôchodcov z Nitry – Zobora a Krškán, školáci ZŠ Fatranská, ZŠ kniežaťa Pribinu a občania mesta Nitry. Za Ruské centrum vedy a kultúry v Bratislave k pamätníku položila veniec jeho riaditeľka Tatiana Mišukovská so zástupcom Pavlom Lisicinom. Primátor Nitry Jozef Dvonč v príhovore vyzdvihol úlohu Červenej armády pri oslobodzovaní Nitry a celého kraja. Nitra bola oslobodená 30. marca 1945 vojakmi 2. ukrajinského frontu pod velením maršála Malinovského. Počas oslobodzovacích bojov a podľa bojového hlásenia veliteľa 228. divízie padlo pri oslobodzovacích bojoch šesť vojakov Červenej armády a osemnásť utrpeli zranenia. Slávnostné zhromaždenie a kladenie vencov spestrila svojím vystúpením Dychová hudba Ozbrojených síl SR a študenti Gymnázia Golianova v Nitre, ktorí zarecitovali verše a zahrli známe ruské piesne. Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitriansky šachový festival

Šachový zápas medzi legendárnym šachovým veľmajstrom Gennadijom Timoščenkou, trénerom Garriho Kasparova a nitrianskym šachistom Milanom Chovanom spestril v sobotu 14. apríla 2018 popoludnie na pešej zóne v Nitre. Do živej podoby ho predviedli členovia historických spolkov oblečení v dobových kostýmoch. Živé šachy boli súčasťou Nitrianskeho šachového festivalu, ktorý sa v Nitre začal v piatok 13. apríla. Za jeho prípravou stála Nitrianska šachová akadémia v spolupráci s Dobovým spolkom Militaria Portalis a mestom Nitra. Okrem toho sa na šachovnici predstavili aj členovia historických skupín Dobový spolok Satyros a Psohlavci – Itbarak. Zdroj: aktualita.sport.sk

Krojovaný majáles s charitatívnym poslanstvom

Po úspešnom minuloročnom prvom ročníku charitatívneho majálesu s názvom „Nitra v kroji“ sa 30. apríla 2018 opäť rozžiarila Estrádna hala Parku kultúry a oddychu v Nitre nádhrou slovenských krojov. Tento rok sa do pestrofarebných krojov oblieklo 550 účastníkov, pričom nie všetci boli členovia folklórnych súborov. Majáles slávnostne otvorila prezidentka Nitrianskej humanitnej spoločnosti Homo Nitriensis Margita Štefániková a primátor Jozef Dvonč. Obaja zdôraznili charitatívny význam tohto, na Slovensku určite ojedinelého podujatia. Program sa začal stavaním mája a pokračoval prehliadkou slovenských svadobných ľudových odevov s akcentom na party neviest. A keďže ples mal charitatívne poslanie, Margita Štefániková, prezidentka Homo Nitriensis, odovzdala Anne Maťovej, zastupujúcej riaditeľke Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre poukaz na kúpu zdravotníckych pomôcok. Na charitatívnom majálesu

účinkovala mužská spevácka skupina Lidovec zo Solčian, Heligonkári zo Zvolenskej Slatiny a hudobná skupina Profil. Zdroj: vlastný text kronikárky

Festival chutí Nitrianskeho kraja

Festival chutí Nitrianskeho kraja sa v Nitre konal v sobotu 2. júna 2018. Námestie a prilahlý Starý rínek sa od 14. hodiny začali plniť návštevníkmi. Na novovytvorenej Jahodovej ulici si podniky a pestovatelia rozložili svoje stánky – tá vznikla na Starom ríneku za budovou Ponitrianskeho múzea v Nitre a hlavnej pošty. Voňalo tam najmä jahodami, no v stánkoch si návštevníci mohli kúpiť aj zákusky, zmrzlinu, rôzne osviežujúce nápoje, džemy, čokoládu a palacinky so šľahačkou. V uličke si ľudia mohli zahnať smäd čapovaným pivom, vínom, ovocnými cidermi, čerstvými limonádami a šťavami. Kto odolal týmto nápojom, mohol sa osviežiť čistou pramenitou vodou zo Strážovských vrchov, ktorá sa dala načerpať z cisterny na námestí.

Súčasťou podujatia bolo vytvorenie slovenského rekordu v podobe 10-metrového nápisu NITRA, poskladaného z jahodovej bublaniny. Celkom 60 plechov upiekli pracovníčky z mestského úradu, Turistickej informačnej kancelárie, Nitrianskej organizácie cestovného ruchu (NOCR), ale aj podniky a reštaurácie, ktoré sa zúčastnili na festivale. Zapojili sa aj majster - cukrár z firmy Ervin a tiež Viktor Klimo, iniciátor nápadu, ktorý spolu s cukrárom nápis na 10-metrovom stole poskladal. Ako povedal Klimo, bolo to trochu zložité, keďže bublaniny vyberali z plechov rôznych veľkostí a na poskladanie písmen a dvoch motívov na konci ich bolo treba rôzne poobkrajovať. Nad Nitrou sa popoludní začalo poriadne zmrákať, tak s prvými kvapkami dažďa bublaninový nápis radšej zakryli alobalom a začali predávať. Veľkosť nápisu a tým vytvorenie rekordu potvrdil komisár Igor Svítok. Po poctivom premeraní oznámil: „Nápis NITRA spolu so srdiečkom a ornamentom mal rozmer 975 cm x 207 cm a zabral plochu vyše 20 metrov štvorcových“. Certifikát s potvrdeným zápisom o vytvorení rekordu odovzdal Igor Svítok z Knihy slovenských rekordov primátorovi Jozefovi Dvončovi. Zdroj: mynitra.sme.sk

Medzinárodný festival bubnov a perkusí drumpoint Slovakia 2018

Súčasťou Festivalu chutí Nitrianskeho kraja, ktorý sa konal v Nitre v sobotu 2. júna 2018 bol aj medzinárodný festival bubnov a perkusí drumpoint Slovakia 2018. Od 15. hodiny si diváci na pešej zóne vychutnávali temperament v podobe vystúpení a workshopov účastníkov festivalu zo Slovenska i zahraničia. Hneď prvý lektor Marcus Santos s bubeníkmi dokonale preniesol energiu vystúpenia na prizierajúcich sa ľudí. Podvečerný lejak festival prerušil, potom sa však počasie umúdrilo a po dažďom skropenej pešej zóne prešiel veľkolepý karnevalový sprievod. Na jeho čele kráčali exotické tanečnice z Brazílie a Maďarska, ktoré viedli prvú workshopovú skupinu Escola de Bateria. Nasledovali ďalší bubeníci, nitrianske mažoretky, tanečnice Akadémie tanca a ďalší účastníci sprievodu, ktorý svoju cestu ukončil na námestí. Na pódiu festival vyvrcholil temperamentnou Latino show. Zdroj: mynitra.sme.sk

Country muzika v Mestskom parku na Sihoti v Nitre

V sobotu večer 21. júna 2018 sa Mestským parkom v Nitre niesla country muzika.

Myšlienka zorganizovať pod Zoborom koncert v štýle country skrsla na odbore kultúry na mestskom úrade a vďaka podpore sa stala v tento sobotňajší podvečer realitou. Príležitosť vidieť pestrú plejádu nitrianskych country kapiel a zaspievať si s vrcholom slovenskej country využilo približne päťsto divákov. Na pódiu sa vystriedali kapely Kitchen Graas, Pengagi, Penco & Eifel & Anča, či Harvestri. Vrcholom večera bolo vystúpenie kapely

Bukasový masív. Finále napokon patrilo vynikajúcemu slovenskému country spevákovvi Allanovi Mikuškovi. Na fotke je zachytená kapela Bukasový masív, s ktorou spievali všetci diváci. Foto: Ľudmila Synaková, zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

„Nitránsky“ street food fest

Centrum Nitry sa stalo 21. až 23. júna 2018 dejiskom prvého Nitránskeho street food festu. Na tomto multizánrovom festivale sa spojilo moderné pouličné jedlo s hudobnou produkciou popredných nitrianskych dídžejov. Na Svätoplukovom námestí vystúpili

dídžeji EKG, Jay Jay, Robert Burian, DJ Luso & Vlado, DJ Jancco a Bizarre. Návštevníci festivalu si pochutnávali na rôznych domácich pochúťkach, ako sú plnené lokše s červenou kapustou a kačkou, šporheltníkoch a makových šúl'ancoch, dlhé rady sa tvorili pred stánkami s hamburgerm, tacos, tortilami, hotdogami, bretónskymi palacinkami, kanadskou

špecialitou poutine či holandskými dolkami. Z nápojov si ľudia mohli vybrať nitriansky jablkový cider, či malinovkami z domácich sirupov. Dlhé rady boli pred stánkami s výberom fľaškových aj čapovaných pív z malých pivovarov, ľudom chutili aj kávové nápoje z rodinnej pražiarne, víno či miešané nápoje. Festival v piatok navštívil aj veľvyslanec USA Adam Sterling, s ktorým sa na námestí stretol nitriansky primátor Jozef Dvonč. Festival zorganizovalo občianske združenie Nitrafiesta a podporila ho NKN grantom z finančných zdrojov mesta Nitra. Foto: Ľ. Synaková, zdroj: vlastný text

Piknik Raňajky v tráve pri kostolíku v Nitre - Dražovciach

Pri vzácnom románskom kostolíku v Nitre-Dražovciach sa v nedeľu 1. júla 2018 uskutočnil už 6. ročník pikniku s názvom Raňajky v tráve. Aj tohto roku prišli ľudia na piknik s dekami, slnečníkmi a dáždnikmi na ochranu pred slnkom. Viac návštevníkov sa oblieklo do odevov inšpirovaných impresionizmom. Organizátorkou pikniku bola občianka miestnej časti Nitry Dražovce Emília Domanová. V kostolíku bola výstava fotografií s názvom Na útese mladej fotografky Jany Farmanovej. Deti sa potešili

divadielku Jaja s predstavením Princezná Frmfulína. Odpoľudňajší piknik spríjemňovalo svojím vystúpením dámske vokál-no-inštrumentálne zoskupenie Paper Moon Trio. Počas pikniku sa inštalovali výstavu fotografií s názvom „Dražovský kostolík“, ktorej súčasťou bola malá expozícia o športe a športových aktivitách z obdobia 19. storočia. Dobrým nápadom bolo, že návštevníci pikniku si zahrali šach, kroket a petang. Zvláštnosťou bol umelecký prírodný obrad Ivany Pacolovej, ktorá pred-viedla prechod cez špirálu. Foto: Peter Michalík, zdroj: vlastný text kronikárky

Mestské slávnosti Nitra, milá Nitra...

Od stredy 4. júla do piatka 6. júla 2018 ožilo centrum Nitry mestskými slávnosťami Nitra, milá Nitra, Pribinovými a Cyrilo-metodskými slávnosťami, ktoré sú každoročne venované významným osobnostiam histórie a súčasnosti Nitry. Bohatý program sa začal na Svätoplukovom námestí v stredu 4. júla 2018 o 20. hodine benefičným koncertom Večer ľudí dobrej vôle, ktorý mesto Nitra spoluorganizovalo s Nadáciou Prameň. V programe účinkovali Kristína, Janaïs, Poddukelský umelecký súbor, Martina Ťašková a Otokar Klein. V tento deň od 17. hodiny ožil Nitriansky hrad a podhradie historickým festivalom ranostredovekého života Pribinova Nitrawa s historickým sprievodom mestom na hrad, scénkami a ukážkami z dobového života. Vo štvrtok 5. júla sa program začal o 10. hodine tradičnou Cyrilo-metodskou národnou púťou. Hlavným celebrantom bol Mons. Ján Babjak, prešovský arcibiskup a metropolita sui iuris.

Vo štvrtok 5. júla 2018 mohli návštevníci absolvovať na Nitrianskom hrade Deň otvorených dverí. Dalo sa vojsť do Biskupského paláca, Katedrály sv. Emeráma, expozícií Diecézneho múzea, celého hradného areálu a kazematov. V podhradí sa v tento deň konal historický festival Pribinova Nitrawa. Návštevníci sa preniesli v čase a stali sa svedkami života v ranom stredoveku. Mohli ochutnať vtedajšie jedlá a pozrieť si vojenský výcvik, historické scénky a turnaj bojových zručností. V Gotickej priekope bola módna prehliadka dobového odievania a pod hradbami hrali živý šach. V Pivnici pod Hradom a na parkovisku na Podzámskej ulici sa vo štvrtok popoludní od 14.00 do 22.00 hodiny uskutočnila degustácia vín z nitrianskej regionálnej oblasti pod názvom „Ružová vinárska ulička“. Zaujímavosťou si mohli za poplatok 20 € dostať degustačný pohár a postupne prejsť všetkými degustačnými stanovišťami.

V piatok 6. júla 2018 sa program slávností začal konferenciou „Nitra v kontexte významných historických výročí“, na ktorej sa skloňoval historický pohľad na osmičkové roky v Nitre. Milovníci histórie si v tento deň nenechali ujsť výstavu Znovuobjavený archív mesta Nitry, ktorá bola inštalovaná v priestoroch Ponitrianskeho múzea. Bola to prezentácia písomností archívu mesta Nitry z rokov 1632 – 1922 z fondov Štátneho archívu v Nitre. Prednášajúcimi boli prof. Martin Homza, ktorý hovoril o roku 828 – o vysvätení prvého kostola na území Slovenska arcibiskupom Adalrámom kniežaťu Pribinovi, ktorého 1190. výročie sme si pripomenuli. Ďalšou prednáškou, s ktorou prispelo Biskupstvo Nitra bolo 880. výročie založenia prvého biskupstva na území Slovenska v Nitre pápežom Jánom VIII. Renomovaný historik - prof. Ján Lukačka predniesol na tému Výsady slobodného kráľovského mesta – Belo IV. 770. výročie, r. 1288 – kráľ Ladislav IV. daroval Nitru biskupovi Paškovi. PhDr. Peter Keresteš, PhD. predniesol prednášku „Zápas nitrianskych mešťanov za ich kráľovské privilégiá v rokoch 1288 – 1848“, PhDr. Milan Belej, CSc. „Vznik Československa v roku 1918

a mesto Nitra“ a PhDr. Peter Keresteš, PhD. spolu s Mgr. Ladislavom Holečkom porozprávali o Znovuobjavenom archíve mesta Nitry. Na výstave Znovuobjavený archív v Ponitrianskom múzeu vystavili obnovený najstarší zachovaný erb z r. 1583. Tento erb bol pôvodne na mestskej bráne na mieste križovatky Štúrovej ulice a Štefánikovej triedy. V piatok 6. júla 2018 si návštevníci slávností mohli pozrieť koncert Jany Kirschner a skupiny Jelen, zúčastniť sa na historickom festivale ranostredovekého života Pribinova Nitrava na hrade alebo absolvovať cyklistické či pešie putovanie po stopách sv. Cyrila a Metoda z Dražoviec cez Zobor do Nitry. Počas slávností bolo veselo najmä na Svätoplukovom námestí, kde sa konal jarmok a pívne slávnosti. Súčasťou slávností bolo viacero sprievodných akcií – festival Akademická Nitra, 2. slovensko-česká filatelistická výstava NITRAFILE 2018, 10. ročník medzinárodného folklórneho festivalu Slovanov Slavica festival, Pívne slávnosti s ponukou slovenských a zahraničných pivovarov a Život na korze, kde sa snúbila história s tradičnými remeslami a Nitrianskou verklikárňou. Zdroj: my.sme.sk

Nitrianska verklikáreň

Súčasťou mestských slávností Nitra, milá Nitra bolo v dňoch 4. až 5. júla 2018 aj v poradí 5. medzinárodné stretnutie verklikárov Nitránska verklikáreň a Gašpariáda. Protagonisti Gašpariády spestrili program slávností v Mestskom parku na Sihoti vo štvrtok 5. júla od 15. hodiny. Počuť a vidieť ich bolo možné pri Biskupskom hostinci a altánku. Verklikárov z piatich štátov mohli ľudia stretnúť 4. a 5. júla na remeselníckom jarmoku na pešej zóne a Pribinovom námestí. Počas dvoch dní sa divákovi predstavilo päť súborov tradičného bábkového divadla z troch krajín – Divadlo Herce a loutky a Teatro Pimprle z Česka, Pályi János z Maďarska a domáce divadlo Teatro Carnevala a Tyjátr. Organizátorom podujatia bol bábkar a princípál nitrianskeho Tyjátra Ivan Gontko. Divadlo Herce a loutky prišlo s unikátnym marionetovým predstavením, v ktorom bábkari spievali najväčšie swingové hviezdy. Predstavenie bolo plné situačného humoru, spevu, hudby žonglovania a pantomímy. Svetoznámu maľujúcu umelkyňu Doňu Isabelle arte dell Ultramarine zas predstaví české Teatro Pimprle. Nitriansky Tyjátr Ivana Gontka uviedol hru Don Šajn alebo Márnotratný syn. Tento klasický titul, ktorý nechýbal v repertoári tradičných bábkarov na Slovensku či v Čechách. Na Nitránskej verklikárni sa zúčastnili českí flašinetári Jan Bondra a Patrik Pařízek, Ula Kłosiewicz a Tomek Sylwestrzak z Poľska, Zsolt Horváth z Maďarska, Alja Kump Ankerst a Janez Markelj zo Slovinska a už spomínaný Nitran Ivan Gontko. Obe podujatia priniesli do nitrianskych ulíc atmosféru kočovných bábkarov a potulných verklikárov, ktorí k týmto priestranstvám neodmysliteľne patrili od 18. až do polovice 20. storočia. Zdroj: my.sme.sk

Nitrianske kultúrne leto prinieslo zábavu pre všetky generácie

Aj počas tohtoročného leta mohli obyvatelia i návštevníci Nitry navštevovať bohatý kultúrny program Nitrianskeho kultúrneho leta, ktorý pozostával z umenia rôznych žánrov, od tradičných detských divadelných predstavení, cez filmy, operetné a muzikálové melódie i dychovky až po rockové a komorné koncerty. Cieľom bolo obohatiť letnú dovolenkú sezónu kvalitnou ponukou programov a vytvoriť tak priestor pre relax rôznych vekových a záujmových skupín. Nitrianske kultúrne leto sa

začalo v nedeľu 1. júla piknikom „Raňajky v tráve“ na kopci nad mestskou časťou Dražovce v blízkosti vzácneho románskeho kostolíka. Začiatkom júla obohatili kultúrny život v Nitre tradičné mestské slávnosti Nitra, milá Nitra. Väčšina programov NKL bola situovaná do obľúbeného miesta Nitranov a návštevníkov Nitry, do Mestského parku na Sihoti. Tu sa každú nedeľu podvečer konali pod korunami stromov obľúbené detské divadelné predstavenia pre najmenších. V priebehu letných mesiacov účinkovali Divadlo Tyjatr, Harry Teater, HOTELMARIA, Divadlo pod balkónom a Divadlo Dunajka. Dospelí návštevníci si mohli prísť na svoje vystúpeniami hudobných skupín, ktoré nasledovali po rozprávke. Na scéne sa po nedeliach vystriedali hudobné kapely Jindro band Blue Notes, E.G.O. Group, Forum a Dychová hudba Lieskované. Svojím umením program spestrila bubenícka kapela Campana Batucada pod vedením Igora Holku, ktorá pripravila pre verejnosť bubenícky vorkšop. Ďalšie letné dni vyplnila Tancovačka na Svätoplukovom námestí v nedeľu 27. júla za účasti kapiel SEMATAM, LUVVER, PUDING PANI ELVISOVEJ. Do pestrej palety podujatí kultúrneho leta patrila koncert kapely I.M.T. Smile v polovici júla na Amfiteátri a vystúpenie Slovenského mládežníckeho orchestra v koncertnej sále Župného domu. Leto v Nitre by nebolo letom, keby sa nekonali Chrenovské dožinky a čoraz obľúbenejší Klokočinský jarmok. Dožinkami ožil priestor pri výstavisku Agrokomplex počas predposledného augustového víkendu, Klokočinský jarmok si naplno užili Nitrania počas posledného augustového víkendu. Bodku za kultúrnym letom v Nitre urobilo v nedeľu 9. Septembra Podzoborské vinobranie, tradičné podujatie propagujúce prácu vinohradníkov, vinárov a záhradkárov. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra

Chrenovské dožinky prilákali stovky návštevníkov

Chrenovské dožinky sa v dňoch 17. až 19. augusta 2018 uskutočnili na Výstavnej ulici na parkovisku vedľa riaditeľstva Národného výstaviska Agrokomplex a vďaka kvalitnému programu prilákali stovky návštevníkov. Podujatie za účasti poslankyne NR SR Evy Antošovej slávnostne otvoril primátor Nitry Jozef Dvonč s riaditeľom AX Branislavom Borsukom, divákovi sa prihovoril aj poslanec a predseda VMČ Štefan Štefek, prítomní boli poslanci Anton Kretter, Peter Oremus, Peter Košťál, Daniel Hecht a členovia výboru z radov občanov. Diváci sa na program mohli pozerať aj z pivného stanu, kde bola pre nich pripravená bohatá ponuka zlatistého moku a dobrého občerstvenia. Program sa začal v piatok 17. augusta vystúpením skupiny Duchoňovci z Banskej Bystrice a dožinkovým pásmom v podaní folklórneho súboru Janíkovská studnička. Po nej prišla na rad zábava s nestarnúcimi členmi skupiny Senzus. V sobotu sa od 17. h sa malým aj veľkým divákom predstavili Spevohrad a Divadielko Dunajka, s kolekciou skladieb pod názvom S úsmevom je krajší svet prišiel domáci E.G.O. Group a večerný program patrila Gladiátoru. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra a vlastný text

Klokočinský jarmok

Na otvorenom priestranstve nad Mikovíniho ulicou na sídlisku Klokočina v Nitre sa v dňoch 24. až 26. augusta 2018 uskutočnil Klokočinský jarmok. K jarmoku už neodmysliteľne patrí nielen bohatá ponuka tovaru a občerstvenia v stánkoch, ale najmä zaujímavý kultúrny program, odohrávajúci sa na pódiu postavenom na spomínanom otvorenom priestranstve. Nebolo tomu inak ani tohto roku. Každý večer sa tam striedali rôzne hudobné žánre a tiež zaujímaví účinkujúci. V piatok večer ľudí zabávali folklórne

súbory a kúzelník Miro Bakura alias Magic Tristan. Po oficiálnom otvorení Klokočinského jarmoku mohli návštevníci zažiť atmosféru 60-tych rokov 20. storočia The Backwards, ktorá zahrála najväčšie hity legendárnej kapely The Beatles. Veselý jarmočný program pokračoval aj v sobotu s vystúpením poľského folklórneho súboru Škovronci, karatistov z Karate klubu Torashiro. Večer sa varil a podával klokočinský guláš. Následne sa rozpútala sídlisková veselica s Hornosrnianskou dychovkou. V nedeľňajšom programe dominovala talianska kulinárska gastroshow kuchára Andrea Andreiho, ktorý súčasne s prezentáciou talianskej regionálnej gastronómie zaspieval aj talianske hity. Hlavným ťahákom nedeľného večerného programu bol huslista Ján Berky Mrenica a Gypsy Jazz SK, ale aj nestarnúci spevák Pavol Hammel. Bohatý program jarmoku vyvrcholil koncertom eventovej kapely That's Live! That's Live! s afro-americkým spevákom Jeffom Kirkom z USA. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra

Janíkovský ohnivák

Stovky Janíkovčanov prišli v sobotu 25. augusta 2018 na miestny štadión, kde sa už po jedenásťkrát konala obľúbená súťaž vo varení gulášu Janíkovský ohnivák. Ten sa najlepšie podaril amatérskym kuchárom Danovi, Vojtovi a Jurajovi - chlapi svoje priezviská v rámci ochrany osobných údajov prezradiť nechceli, ale zo svojho víťazstva sa veľmi tešili. Ceny sa rozdávali aj v ďalších kategóriách. Najkrajšie oblečené družstvo varilo v stánku Dražovskí oní... ČaPreKovci. Za najkrajšie vyzdobený stánok označili stánok Miestneho odboru Matice slovenskej v Nitre-Janíkovciach, najkrajšie vyzdobené priedomie mali rodinné domy na ulici smerom k pálenici. Súčasťou popoludnia boli sprievodné akcie, kedy vyhrávala hudobná skupina TEXAS. Organizátori pripravili detské preteky s o.z. Aktívna Nitra pod vedením profesionálnych trénerov, potešila ich aj show v podaní jedinečného Notového Dannyho, vystúpenie sokoliarov a interaktívna tanečná show s africkými zvieratkami. Záujem vzbudilo aj vytváranie malých umeleckých vecičiek s OZ BodG/2014, ukážky výroby historických šperkov či jazdy koníka z DD Ranču. Dospelí, ale i deti obdivovali jazdeckú políciu a tiež aj bubenícku show s Maribondo. Počas celého dňa sa opekala bryndza a na toto mäsko ľudia ochotne stáli v dlhom rade. Krátko po 20. hodine bola zapálená vatra pri príležitosti 74. výročia SNP a nasledovala večerná zábava so speváčkou Janissou. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra

Oslavy 770. výročia udelenia kráľovských výsad mestu Nitra

Historickým stredovekým trhom s remeselníkmi, predajcami, mešťanmi, mestskou strážou a kupcami si Nitrania v nedeľu 2. septembra 2018 pripomenuli 770. výročie udelenia kráľovských výsad svojmu mestu. Súčasne s týmito oslavami a s pripomenutím si Dňa Ústavy SR sa v nedeľu večer uskutočnil na Svätoplukovom námestí koncert Hoj vlast' moja a zároveň boli otvorené Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku. Pred začiatkom koncertu nitriansky primátor Jozef Dvonč pripomenul 26-ročnú históriu koncertov Hoj vlast' moja, pri zrode ktorých stáli tri významné osobnosti – bývalý prezident SR Ivan Gašparovič, bývalý generálny riaditeľ Agrokomplex výstavníctvo Ladislav Švihel a Ján Chryzostom kardinál Korec. Dvomi žijúcimi osobnosťami odovzdal pamätné listy pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad Nitre. Na koncerte účinkoval SLUK, spevácke zbory Nitria a Lipka, sólisti Opery Slovenského národného divadla v Bratislave Jana Bernáthová, Jolana Fogašová, Martin Babjak, Ján Babjak, Otokar

Klein, herec Dušan Jamrich a orchester Jána Berkyho – Mrenicu. Koncertu predchádzala historická scénka, pripomínajúca tento mŕľník Nitry z roku 1248. Nitrianskym mešťanom udelil výsady v roku 1248 uhorský kráľ Belo IV. za ich zásluhy v čase vpádu Tatárov. Na Vášku, kde sa v 13. storočí rozprestieralo námestie, ožila pred očami Nitranov a návštevníkov Nitry od 14. do 20. hodiny živá história. Ľudia tu mohli obdivovať slobodný stredoveký trh s remeselníkmi, predajcami, kupcami, mešťanmi a mestskou strážou. Všetci sa potom presunuli na pódium umiestnené na Svätoplukovom námestí pri divadle. Tu čakali na príchod župana Ondreja, ktorý mešťanom priniesol listinu kráľa Bella IV. Členovia dobových skupín spolu s nitrianskymi hercami v krátkej historickej scénke zahrali samotný akt udelenia mestských privilégií, za čo si od divákov vyslúžili vrúcny potlesk. Ľudia si pochvaľovali, že vďaka tomuto prvýkrát zorganizovanému podujatiu mali jedinečnú príležitosť bližšie spoznať dávnu históriu nášho starobylého mesta. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra

Fotka vľavo zachytáva priestor na Vášku so stredovekým trhom. Na druhej fotografii je zastrešené pódium na Svätoplukovom námestí. Členovia dobových skupín tu s hercami priblížili samotný akt udelenia mestských privilégií.

Foto: Ľudmila Synaková

Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2018

V nedeľu 2. septembra 2018 sa v Nitre začali Dni európskeho kultúrneho dedičstva (DEKD). Ich slávnostné otvorenie sa uskutočnilo pred koncertom Hoj vlast' moja na Svätoplukovom námestí. V rámci DEKD bola v utorok 4. septembra 2018 v Synagóge uvedená publikácia Najstaršia kniha mesta Nitry 1681–1693, Pramenná edícia najstaršej úradnej knihy mesta z pera archivára a historika Petra Keresteša. Spolu s uvedením publikácie bola otvorená výstava dokumentov Štátneho archívu v Nitre a zároveň sa uskutočnila vernisáž filatelistickej výstavy 100 rokov československej poštovej známky. V Kňazskom seminári sv. Gorazda na Samovej ulici sa 6. a 7. septembra 2018 konala medzinárodná konferencia, organizovaná Archeologickým ústavom SAV v Nitre, ktorá si dala za cieľ zhodnotiť 30 rokov výskumu Nitrianskeho hradu. Koncertná sála Župného domu bola v piatok 7. septembra dejiskom významnej udalosti – odovzdávania výročných cien revue Pamiatky a múzeá. Slávnostný večer zakončil koncert operného tria LA GIOIA v Synagóge. Oslavy 770. výročia udelenia kráľovských výsad Nitre a Dni európskeho kultúrneho dedičstva ponúkli návštevníkom bohatý sprievodný program s výstavami, prehliadkami,

prednáškami a tvorivými dielňami. Milovníci histórie a umenia si prišli na svoje, stačilo si len vybrať. Zdroj: odbor kultúry MsU Nitra

Podzoborské vinobranie vzdalo hold práci vinárov

Milovníci dobrého vína, burčiaku a folklóru sa stretli v nedeľu 9. septembra 2018 v Mestskom parku na Sihoti na 14. ročníku Podzoborského vinobrania. Podujatie sa začalo sprievodom folklórnych súborov a požehnaním plodov zeme. Požehnanie sa udialo v réžii Martina Pavúka, kňaza chrenovskej farmosti. K vinárom, vinohradníkom, účinkujúcim a návštevníkom vinobrania sa prihovoril primátor Jozef Dvonč, poslankyňa Národnej rady SR a podpredsedníčka Nitrianskeho samosprávneho kraja Eva Antošová a napokon aj prezident Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty Pavol Mada. Prítomní boli aj viceprezident Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty Vladimír Libant, prezidentka Homo

Nitriensis Margita Štefániková, predseda Miestneho odboru Matice slovenskej MUDr. Ján Petruška a ďalšie osobnosti kultúrneho a spoločenského života Nitry. Cestičky v parku boli posiate desiatkami stánkov, v ktorých predávajúci ponúkali občerstvenie. Zdroj: vlastný text kronikárky

Posvätenie vína a plodov zo záhrad, sádov a vinohradov.

Foto: Ľudmila Synaková

Výstava ovocia a zeleniny zo zoborských záhrad

Občianske združenie Zoborský spolok záhradkárov v Nitre pripravilo v sobotu 29. septembra 2018 v Kultúrnom centre na Svätourbanskej ulici v Nitre v poradí 18. ročník výstavy ovocia, zeleniny, hrozna a kvetov. Výstava bola otvorená do pondelka 1. októbra. Do súťaže sa prihlásilo 65 záhradkárov, títo priniesli 187 exponátov, z toho 165 jabĺk, 36 výpestkov ostatného ovocia a hrozna a 36 iných druhov zeleniny a kvetov. Výstavu podporilo mesto Nitra a VMČ Zobor-Dražovce, ktorí venovali ceny pre ocenených záhradkárov. Najkrajšie jabĺčko odrody rubín dopestoval Viliam Straženec, v kategórii ostatného ovocia a hrozna vyhral so svojou hruškou pastornicou Ondrej Sabo, v kategórii zeleniny a kvetov bol ocenený Rastislav Paták za tekvicu obrovskú. Primátor Nitry Jozef Dvonč sa poďakoval všetkým záhradkárom za iniciatívu pri rekonštrukcii budovy Kultúrneho centra Zobor, osobitne odovzdal knižné ceny Štefanovi Gálikovi, Petrovi Tomaschekovi a Stanislavovi Barátovi. Zdroj: vlastný text kronikárky

Klub paličkovanej čipky v Nitre

Členky Klubu paličkovanej čipky pri Základnej organizácii č. 13 Slovenského zväzu telesnej postihnutých (ZO č. 13 SZTP), ktoré sa podieľali na vytvorení 51-metrovej čipkárskej cesty zapísanej do knihy Guinnessových rekordov, predstavili svoje práce na výstave Preložiť – prekrížiť paličky. Výstavu sprístupnili 24. októbra 2018 v Ponitrianskom múzeu v Nitre. Vyučovaniu paličkovanej čipky a iných techník sa začala v Nitre venovať PhDr. V. Géciová. V roku 1998 založila Klub paličkovanej čipky, ktorý

pôsobil do konca roka 2015 pri Ponitrianskom múzeu. Vďaka jej úsiliu sa podarilo obnoviť čipkársku tradíciu a nitriansky región nezanikol na mape slovenského čipkárstva a zostal súčasťou 18 regiónov, kde sa toto umenie v minulosti rozvíjalo. Od roku 2016 sa čipkárky pripojili k ZO č. 13 SZTP v Nitre. Svoje práce prezentovali na viacerých výstavách. Tento rok však bola výstava Preložiť - prekrížiť paličky už 20 rokov výnimočná. Predstavila výber z prác, ktoré vznikali počas dvadsiatich rokov činnosti Klubu paličkovanej čipky a pochádzali z okolia Nitry a z Liptova, návštevníci videli aj tylovú čipku z Brezovej pod Bradlom, bytové doplnky s čipkovými aplikáciami, obrazy s prírodnými motívami a ďalšie exponáty. Výstava bola otvorená do 2. decembra 2018. Zdroj: tlačová správa Ponitrianskeho múzea v Nitre

Mesiaca úcty k starším v Nitre

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa v jednotlivých mestských častiach uskutočnili slávnostné stretnutia so seniormi. V nedeľu 14. októbra 2018 sa v Kultúrnom dome v Nitre-Dolných Krškanoch uskutočnil program „Melódie zo srdca“, v rámci programu účinkovali deti z MŠ Nitra-Krškany a Hudobná skupina Profil. V pondelok 15. októbra 2018 v programe „S úsmevom a so spevom“ v sále Centra voľného času v Nitre účinkovala speváčka a herečka Gizka Oňová. V sobotu 20. októbra 2018 v programe Keď harmonika tíško znie seniorov v Kultúrnom dome v Mlynárčiach rozveselil harmonikár Milan Humpolec. V utorok 23. októbra 2018 v programe „Na dobrú náladu“ v budove TJ Slovan Kynek sa rozprúdila zábava s harmonikárom Milanom Humpolcom. Vo štvrtok 25. októbra 2018 sa v Kultúrnom dome v Dražovciach predstavili deti z miestnej MŠ. Po ich vystúpení seniorov zabávala kapela Žochári. V piatok 26. októbra 2018 v ZŠ Na Hôrke účinkovali žiaci zo školy a po ich vystúpení sa seniori zabávali pri harmonike Milana Humpolca. V piatok 26. októbra 2018 sa seniori zabávali pri programe „Šak to pekné časy bývali“. V KSC v Janíkovciach účinkovali deti z miestnej MŠ a spievala im speváčka Janissa. V Kultúrnom dome v Párovských Hájoch vyvrchlili v sobotu 27. októbra 2018 oslavy Mesiaca úcty k starším programom Príjemne v dušiach, v ktorom sa predstavili deti z Párovských Hájov. Prítomných seniorov svojím spevom potešili spevák z komerčnej televízie Šláger Marek Bednár. Zdroj: odbor kultúry MsÚ Nitra

Nitriansky deň úcty k starším

V Obradnej sieni mesta Nitry v utorok 17. októbra 2018 uskutočnilo pri príležitosti Nitrianskeho dňa úcty k starším slávnostné prijatie zaslúžilých seniorov – obyvateľov Nitry. Primátor Jozef Dvonč sa v príhovore seniorom poďakoval za všetko, čo počas svojho života vykonali na svojich pracovných postoch i vo voľnom čase. Do pamätnej knihy mesta Nitry pribudli podpisy 37 významných seniorov, ktorí od primátora prevzali ďakovné listy so symbolikou 770. výročia udelenia mestských výsad Nitry. V kultúrnom programe účinkovali žiaci Základnej školy na Tulipánovej ulici v Nitre. Súčasťou tohto výnimočného dňa bola svätá omša v Kostole sv. Nanebovzatia Panny Márie na Farskej ulici v Nitre a otvorenie výstavy tvorivosti a zručnosti seniorov, ktorú inštalovali na prvom poschodí mestského úradu. Vo večerných hodinách sa Estrádna hala Parku kultúry a oddychu v Nitre zaplnila seniormi, ktorí majú radi spoločnosť a prišli sa zabaviť na Ples seniorov. Na plese ich privítal primátor Nitry Jozef Dvonč a predseda Mestskej organizácie č. 1 Jednoty dôchodcov Slovenska Anton Chudík. Na slávnostnom prijatí v Obradnej sieni mesta Nitry Cenu primátora mesta Nitry udelil

primátor Jozef Dvonč bývalému prvoligovému nitrianskemu futbalistovi Františekovi Rapanovi, ktorý sa v apríli tohto roku dožil významného životného jubilea. Patril k najlepším nitrianskym futbalistom sedemdesiatych rokov 20. storočia. Do Nitry prišiel v roku 1964 a stal sa neodmysliteľnou súčasťou nitrianskej zálohy. „Atlét na ihrisku“ krátko pôsobil aj v Zlatých Moravciach, Bánovciach a Leviciach, aby sa ako 35-ročný vrátil do Nitry vybojovať prvú ligu. Zdroj: vlastný text

Aktivity nitrianskej humanitnej spoločnosti Homo Nitriensis

Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis pripravila v sobotu 20. októbra 2018 v kongresovom pavilóne K na výstavisku Agrokomplex v Nitre IV. ročník charitatívnej módnjej prehliadky s názvom Srdce a krása. Na módnjej prehliadke sa zúčastnil poslanec Národnej rady SR a viceprimátor mesta Martin Nemky s manželkou, predseda NSK Milan Belica s manželkou, primátor Nitry Jozef Dvonč, prezidentka Homo Nitriensis Margita Štefániková a ďalší hostia, ktorí boli ochotní zakúpiť si vstupenku a ešte pomôcť ľuďom, ktorí túto pomoc nevyhnutne potrebujú. Aj preto dal Homo Nitriensis názov tomuto každoročnému podujatiu Srdce a krása, že sa tu spájajú tieto dva atribúty. Na Charitatívnej módnjej prehliadke sa publiku sa predstavili dámske a pánske modely viacerých známych návrhárov a módných značiek. Program prehliadky spestrila vokálna skupina Close Harmony Friends, tanečné vystúpenie Old School Brothers a spevák Roberto Caporali. V ďalšej časti večera Margita Štefániková vysvetlila dôvody, ktoré Homo Nitriensis viedli k pomoci konkrétnej osobe. Obdarovaná Mariana Štefanovičová (na fotke) sa za dar srdečne poďakovala a podotkla, že by nebolo v jej finančných možnostiach zakúpiť takýto nový kočík. Nitrianska humanitná spoločnosť vznikla v roku 1992 a pôsobí formou dobrovoľníckej činnosti svojich členiek. Svoje charitatívne projekty a aktivity zameriavame na zdravotne ťažko postihnuté deti a dospelých, na deti z detských domovov, na klientov zariadení sociálnych služieb a na ľudí bez domova prednostne z Nitry. Zdroj: vlastný text

Klub darcov Nitrianskej komunitnej nadácie podporil štyri projekty

Na stretnutí Klubu darcov Nitrianskej komunitnej nadácie sa v nedeľu 18. novembra 2018 v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre rozdeľovali finančné príspevky na projekty. Do tohto ročníka venovalo svoj príspevok 158 občanov, vďaka ktorým sa sústredila celková suma 3644 eur. Klub darcov svojimi hlasmi podporil tieto neziskové projekty: Občianske združenie „očkári“ – získalo grant na zakúpenie bublinkového valca do liečebnej miestnosti Snoezelen V MŠ Piaristická, „Nutričná akadémia pre deti“ pre občianske združenie KlauDIA – peniaze pôjdu na edukačnú činnosť pre zdravotne znevýhodnené deti s ochorením diabetes mellitus a „Zaži vedecký deň“ pre žiadateľa: občianske združenie Viac ako učenie, ktoré získalo prostriedky na tvorivé a hravé vyučovanie prírodných vied pre žiakov ZŠ. Financie prideliť aj občianskemu združeniu Podaj mi ruku na zariadenie infocentra na mestskej tržnici. Infocentrum pomáha sociálne slabším rodinám a rodinám s ťažko chorými deťmi. Na podujatí sa zúčastnil i novozvolený primátor Nitry Marek Hattas, noví i končiaci poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zdroj: tlačová správa Nitrianskej komunitnej nadácie a vlastný text

Advent v Nitre ponúkol pestrý program pre všetky vekové kategórie

Stánky v Nitrianskom vianočnom mestečku sa otvorili v sobotu 1. decembra 2018 a otvorené boli do nedele 23. decembra 2018. Vianočný strom slávnostne rozsvietil nový primátor mesta Marek Hattas. Počas slávnostného otvorenia vianočného mestečka účinkovali skupiny Voising (bývalá Close Harmony Friends) a DORA. Po rozsvietení stromčeka bol nad Svätoplukovým námestím odpálený pyromuzikálový ohňostroj. O týždeň neskôr - v nedeľu 9. decembra zavítal na Svätoplukovo námestie Mikuláš. Diváci si pozreli divadelné predstavenie „Čertovsky dobrý Mikuláš“ v podaní divadla Dvor zázrakov, ktorého súčasťou bola ohňová show Vertigo a mikulášsky koncert.

Adventné a vianočné mestečko nebolo tento rok iba na Svätoplukovom námestí v centre mesta, ale aj na ďalších miestach v Nitre. Sviatočnú atmosféru a kultúrny program Nitránia a návštevníci z okolia zažili aj na Nitrianskom hrade a na sídlisku Klokočina. Okrem tradičnej atmosféry vianočného mestečka spríjemnil obdobie adventu 9. decembra XV. jubilejný Večer Evy Pavlíkovej v Synagóge. Vo Vianočnom mestečku bol pestrý výber stánkov s jedlom a kultúrny program. Vianočný program pripravilo mesto aj na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina. Cez víkend 14. až 16. decembra sa o vianočnú pohodu postaralo Občianske združenie Nitrafiesta pod vedením Pavla Obertáša. Zdroj: odbor kultúry MsÚ v Nitre

Silvestrovské oslavy v Nitre

Silvester v Nitre nespestrili len výbuchy petárd a silvestrovské zábavy. Posledný deň roka si ľudia prišli vybehnúť v Zoborskom silvestrovskom behu na vrchol Pyramídy. Tí menej športovo zdatní si prišli vychutnať silvestrovský program, ktorý bol pripravený na Svätoplukovom námestí. Program Vianočnej Nitry zakončil trojkráľový koncert v Katedrále sv. Emeráma na Nitrianskom hrade a Trojkráľový galakonzert La Gioia v sprievode Simple Lounge Quartet 6. januára v Synagóge. Zdroj: odbor kultúry MsÚ v Nitre

4.2 Politický život

Radoslav Pavelka sa dodatočne stal poslancom Národnej rady SR

V utorok 30. januára 2018 sa konalo prvé zasadnutie Národnej rady SR. Nitran Radoslav Pavelka sa stal poslancom Národnej rady SR, pretože po víťazstve v krajských voľbách, odstúpil z funkcie poslanca Juraj Droba, ktorý sa stal predsedom Bratislavského kraja. Radoslav Pavelka je predsedom nitrianskej krajskej organizácie strany Sloboda a Soliarita. Dňa 30. januára Pavelka zložil aj predpísaný poslanecký sľub a zasadol do kresla poslanca NR SR. Znamená to, že mesto Nitra a nitriansky región v Národnej rade SR zastupujú Viera Antošová (SNS), Marián Kéry (Smer-SD), Martina Nemkyho (Smer-SD), Tibor Glenda (Smer-SD) a Radoslav Pavelka (SaS). Zdroj: Tlačová agentúra SR

Pochod študentov za zavraždeného novinára a študenta UKF Jána Kuciaka

Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zorganizovala v utorok 27. februára 2018 spomienkový pochod na počesť svojho absolventa - zavraždeného investigatívneho novinára Jána Kuciaka, ktorého naši zavraždeného spolu s jeho snúbenicou Martinou Kušnírovou v ich rodinnom dome vo Veľkej Mači. O šiestej hodine večer prešli študenti od sídla katedry žurnalistiky na Ulici Boženy Slančíkovej a prešli na Svätoplukovo námestie k Mariánskemu stĺpu, kde si zapálením sviečky pripomenuli jeho pamiatku.

Rector Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Ľubomír Zelenický vyjadril hlbokú sústrasť rodičom, rodinám a pozostalým v súvislosti s vraždou Jána Kuciaka a jeho partnerky. V stanovisku UFK sa písalo: „Nie je možné slovami vyjadriť dôsledky takého krutého aktu, vykonaného na dvoch mladých ľuďoch, ktorý otriasa nielen Slovenskou republikou, ale aj akademickou verejnosťou.

Tragická udalosť dopadla na nitriansku univerzitu o to viac, že obeť vraždy študovali na Filozofickej fakulte UKF. Ján Kuciak bol absolventom katedry žurnalistiky a Martina Kušnírová absolventkou katedry archeológie. Ján Kuciak pokračoval v doktorandskom štúdiu a jeho spojenie s univerzitou trvalo až do súčasnosti. UKF v Nitre vyjadrila svoje hlboké rozhorčenie nad tragédiou, ktorá zasiahla životy dvoch mladých ľudí a odsúdila týmto toto strašné násilie. Zdroj: ukf.sk, my.sme.sk

Poklonili sa obetiam bombardovania Nitry

Vo štvrtok 29. marca 2018 si občania mesta Nitry položením venca k spoločnému hrobu obetí tragického bombardovania Nitry na Mestskom cintoríne v Nitre uctili ich pamiatku. V tento tragický deň – v pondelok 26. marca 1945 prišlo o svoje životy 345 prevažne civilných osôb. Blížila sa Veľká noc a ako každý pondelok, aj tentoraz sa v centre Nitry konal jarmok. Prišlo naň množstvo ľudí z vidieka. Bolo asi štvrt' na deväť, keď sa na oblohe zjavili bombardéry. Pretože zlyhala ohlasovacia služba, ľudia sa nestihli pred bombardérmi ukryť do bezpečia. Sirény sa spustili až päť minút po začiatku náletu. To už bolo pre mnohých ľudí neskoro. Keby bol poplach vyhlásený včas, možno by stihli dobehnúť do úkrytu a straty na ľudských životoch by neboli také veľké. Zdroj: Ing. Štefan Košovan

Pochody Za slušné Slovensko sa konali aj v Nitre

Nielen v Bratislave, ale aj v Nitre a ďalších slovenských mestách sa konali protesty s názvom Za slušné Slovensko. V Nitre sa približne dvetisíc ľudí zišlo vo štvrtok 5. apríla 2018 na protestnom pochode Za slušné Slovensko. Organizátori si zvolili symbolickú trasu, ktorá viedla od Katedry archeológie Univerzity Konštantína Filozofa, kde študovala zavraždená Martina Kušnírová - a pokračovala k budove študentského domova Nitra, kde sídli Katedra žurnalistiky UKF. Tu študoval a neskôr vyučoval zavraždený novinár Ján Kuciak. Pochod sa skončil pri Mariánskom stĺpe na Svätoplukovom námestí, kde účastníci zaspievali hymnu a zapálili kahance na pamiatku zavraždeného novinára a jeho priateľky. Na Svätoplukovom námestí sa zhromaždeným ľuďom prihovril študent žurnalistiky Jakub Prok, ktorý bol žiakom Jána Kuciaka. Zdôraznil, že od vraždy Jána a Martiny už uplynul viac ako mesiac. „Požiadavka na jej dôkladné a nezávislé vyšetrenie a tiež všetkých káz, na ktoré Janko poukázal, však stále zostáva nesplnená. Za ten čas sa nám však prostredníctvom verejného tlaku podarilo donútiť vládu prijať politickú zodpovednosť. Desaťtisíce slušných ľudí v uliciach ukázalo, že Slovensko má nádej stať sa lepšou krajinou,“ vyhlásil. Jeho slová sprevádzalo hlasné „do basy“, ktoré skandovali protestujúci občania. Zdroj: spravodajstvo TV Markíza, STV, JOJ, TA3

Deň víťazstva nad fašizmom

Položením vencov k Pamätníku víťazstva si vo štvrtok 3. mája 2018 pripomenuli obyvatelia Nitry 73. výročie od ukončenia druhej svetovej vojny. Deň víťazstva nad fašizmom je dôležitým momentom nielen pre dejiny Slovenska, ale aj celého sveta, nakoľko najväčší vojnový konflikt prispel iba k vývoju nových zbraní, a samozrejme, nespočetnému množstvu obetí, ktorými boli najmä civilisti. Účastníci slávnostného zhromaždenia si dôstojne a s pietou spomenuli na vojnové utrpenie miliónov ľudí, rezonovala hlavne nádej, že ľudstvo nikdy nezabudne na memento druhej svetovej vojny, ktorá vzala život 62 miliónom ľudí. Na slávnostnom zhromaždení sa zúčastnili nitrianski mestskí a krajskí poslanci, zástupcovia úradov, inštitúcií, univerzít, gymnázií, ozbrojených síl, protifašistických bojovníkov, politických strán a hnutí, vojnových veteránov ako aj vojenský dôchodcovia. Zdroj: vlastný text

Ďalší protest za Slušné Slovensko

Približne 400 ľudí sa v piatok 4. mája 2018 zišlo na Svätoplukovom námestí v Nitre na proteste, ktorý zorganizovala iniciatíva Za slušné Slovensko v predvečer plánovanej svadby zavraždeného novinára Jána Kuciaka a jeho priateľky Martiny Kušnírovej. K účastníkom zhromaždenia sa prihovrili občianski aktivisti, študenti i seniori. Z úst rečníkov viackrát zaznela pripomienka, že nebyť tejto tragédie, mladý pár by bol v sobotu 5. mája v Gregorovciach prežil najkrajší deň svojho života a uzatvoril manželstvo. Organizátori pozvali verejnosť v sobotu 5. mája na Koncert pre Martinu a Jána, ktorý sa konal v deň ich plánovanej svadby v obci Gregorovce. Zdroj: spravodajstvo STV, TV Markíza, JOJ, TA3

4.2.1 Komunálne voľby

Štefan Štefek ohlásil svoju kandidatúru na primátora Nitry

Na tlačovke vo štvrtok 31. mája 2018 ohlásil svoju kandidatúru na primátora Nitry nezávislý mestský poslanec a niekdajší nitriansky viceprimátor Ing. Štefan Štefek. Je v poradí druhým kandidátom, ktorý ohlásil svoju kandidatúru ako nezávislý. Na tlačovke povedal, že sa v tomto čase kreuje jeho volebný program s názvom Žiť pre Nitru, na ktorom pracujú odborníci z viacerých oborov. Jeho cieľom bolo zveľadiť mesto tak, aby opäť slúžilo Nitranom a nedávalo im pocit, že vo svojom meste nie sú vítaní. „Musíme sa starať o životné prostredie, ktoré máme len jedno. Nitra štyri roky nemá hlavného architekta. Len tak je možné, že dochádza k nekontrolovateľnému bujneniu mesta, vznikajú problémy v dynamickej aj statickej doprave. Sme pripravení dbať na rozvoj športu, kultúry i cestovného ruchu, aby si Nitra svoje poklady nenechávala len pre seba, ale ukázala ich aj Slovensku a svetu. Chceme zlepšiť bývanie obyvateľov a zlepšiť bezpečnosť v Nitre,“ povedal Ing. Štefan Štefek. Uviedol, že volebný program chce dotvárať na základe diskusií s občanmi Nitry na sociálnych sieťach i priamo v uliciach mesta. Spolu s Ing. Štefekom kandidovala skupina nezávislých kandidátov na poslancov. Ing. Štefek povedal: „Program som tvoril spolu s kandidátmi na poslancov terajších a verím, že aj budúcich a, samozrejme, aj s odborníkmi z rôznych oblastí života. Nie som solitér, primátor môže presadzovať svoj volebný program len vtedy, keď má v mestskom zastupiteľstve väčšinu. Do volieb vstupujem so skupinou odborníkov a charakterných ľudí, o ktorých sa viem oprieť. Kandidátka ešte nie je uzavretá, ale určite chcem vytvoriť partiu 31 kandidátov.“ Ing. Štefek svoju volebnú kampanď financoval prostredníctvom transparentného účtu z vlastných peňazí a z darov od rodinných príslušníkov a priateľov. V rámci kampane využíval rôzne marketingové nástroje – komunikáciu cez sociálne siete, billboardy a ďalšie reklamné nosiče. Zdroj: Štefan Štefek

Pravicová koalícia postavila do súboja o post primátora Jána Grešša

V Caffé Bare na Svätoplukom námestí v Nitre sa v pondelok 11. júna 2018 uskutočnila spoločná tlačová konferencia strany Sloboda a Solidarita, hnutia Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, hnutia Sme rodina a strany Šanca, na ktorej predstavili Mgr. Jána

Grešša ml. ako kandidáta širokej koalície. Do boja o toto kreslo postavila 37-ročného nestraníka Mgr. Jána Grešša ml. Pravicové strany vytvorili spoločnú kandidátku aj na poslancov MsZ v Nitre.

Na foto zľava: Člen hnutia Sme rodina-Boris Kollár v kraji Eva Hudecová, podpredseda poslaneckého klubu OĽaNO Eduard Heger, kandidát širokej koalície na primátora Mgr. Ján Greššo mladší, poslanec NR SR za stranu SaS Radoslav Pavelka a podpredseda strany Šanca Mgr. Daniel Balko.

Mgr. Ján Greššo pracuje ako projektový manažér a už druhé volebné obdobie je poslancom nitrianskeho mestského zastupiteľstva. Okrem toho je aj poslancom Nitrianskeho samosprávneho kraja. Do súboja o post primátora Nitry vstúpil s tromi hlavnými prioritami - doprava, bezpečnosť a programom s názvom „Byť Nitrančanom sa oplatí“. Deklaroval, že sa chce zamerať na riešenie prehustenej dopravy v meste a na nedostatok parkovacích miest. Súčasťou riešenia budú nové záchytné parkoviská s možnosťou dostať sa kyvadlovou dopravou do centra mesta, školské autobusy pre deti, výstavba parkovacích domov i rezidenčný systém parkovania. Na parkovanie by mala dohliadať mestská parkovacia služba, aby sa príslušníci mestskej polície mohli plne venovať bezpečnosti v uliciach Nitry, s ktorou súvisí aj dobudovanie kamerového systému. Mgr. Greššo predstavil systém výhod pod názvom Byť Nitrančanom sa oplatí. Ten obsahuje výhody v oblasti mestskej autobusovej dopravy, parkovania, poplatkov za komunálny odpad či vstupného. Nitrania sa v rámci participatívnej časti mestského rozpočtu budú môcť rozhodnúť o smerovaní financií na investície. Pôjde o systém, ktorý postaví obyvateľa s trvalým pobytom v Nitre na prvé miesto,“ vyhlásil Greššo. Pravicová koalícia pre novembrové komunálne voľby z veľkej miery kopíruje zoskupenie, s ktorým šla pravica v Nitrianskom kraji aj do minuloročných volieb do vyšších územných celkov. Spoločný postup im vyniesol 10 stoličiek v regionálnom 54-člennom parlamente. V súčasnej koalícii však nie je KDH, namiesto neho je v nej hnutie Smer rodina – Boris Kollár. „Sme otvorená koalícia a budeme radi, ak sa k nám KDH pridá. Na koalíčnej zmluve sme pre nich nechali voľné miesto,“ povedal Greššo. Zdroj textu a foto: J. Greššo

O kreslo primátora sa uchádzal občiansky aktivista Marek Hattas

Vo štvrtok 14. júna 2018 ohlásil svoju kandidatúru na primátora Nitry aj 31-ročný občiansky aktivista Marek Hattas, ktorý kandidoval ako nezávislý kandidát. Marek Hattas je počítačový analytik, zakladateľ kultúrneho centra Hidepark a občiansky aktivista. Na jar 2018 organizoval v Nitre protesty Za slušné Slovensko ako reakciu na vraždu novinára – analytika Jána Kuciaka a jeho snúbenicu Martinu Kušnírovú. Marek Hattas v roku 2017 založil neformálnu skupinu Občania pre Nitru, v ktorej funguje viac ako desiatka odborníkov z rôznych oblastí spoločenského života. Za Hattasom stál tím nezávislých kandidátov na poslancov. Kampaň financoval z transparentného účtu, zo zdrojov občanov a bez podpory developerov. Marek Hattas ohlásil, že vo funkcii primátora zlepší fungovanie samosprávy, dobuduje infraštruktúru, vyrieši situáciu v doprave a zlepší bezpečnosť v meste. „Potrebujeme dobudovať kanalizáciu v celom meste, opraviť chodníky a cesty, ako aj rozšíriť cyklochodníky. MHD sa musí zrýchliť a zatraktívniť pre občanov. Do priemyselného parku v Nitre prichádza množstvo zahraničných pracovníkov. Výstavba obrovských ubytovní nie je riešením, my potrebujeme s týmito ľuďmi pracovať, zapájať ich do spoločnosti. Tí ľudia tu sú, my sa musíme naučiť s nimi žiť.“ Jedným z hlavných problémov, ktoré plánoval Marek Hattas riešiť, bola otázka výstavby novej roštovej spaľovne v meste. Potrebu jej výstavby avizoval súčasný primátor Jozef Dvonč na jeseň 2017. Marek Hattas povedal, že 8. júna 2018 poslal primátorovi otvorený list, v ktorom žiadal odpovede na otázky, kde chce spaľovňu postaviť a s akou kapacitou. Ak zmenil názor, žiadam ho o verejný záväzok, že sa spaľovňa stavať nebude. Dňa 20. júla 2018 ohlásili cez médiá motivačnú kampaň na zvýšenie volebnej účasti v komunálnych voľbách spojenú s odporúčaním voliť konkrétnych kandidátov. Organizátori hnutia „Za slušné Slovensko“ presviedčali ľudí, aby sa zúčastnili na voľbách. Zdroj: my.sme.sk

Kandidatúru ohlásila nezávislá poslankyňa Renáta Kolenčíková

V utorok 14. augusta 2018 ohlásila svoju kandidatúru na primátorku Nitry mestská poslankyňa Mgr. Renáta Kolenčíková. Avizovala, že v prípade zvolenia bude kjej prioritám patriť bezpečnosť obyvateľov, prinavrátenie života do centra mesta, výstavba bytov, koncepčné opravy a rekonštrukcie ciest a chodníkov. Na tlačovej konferencii novinárom povedala, že sa chce venovať aj téme zelene a zlepšeniam v oblasti sociálnych služieb, dôraz chce klásť na dodržiavanie zákonnosti a transparentnosti bez korupcie a klientelizmu. Ľudí chce presvedčiť o tom, že politika sa dá robiť slušne. V oblasti bezpečnosti chce finančne posilniť rozpočet mestskej polície, v ktorej je obrovská fluktuácia, pretože policajti odchádzajú pre nízke platy. „Keďže sa od októbra začala výroba v automobilke Jaguar Land Rover a v Nitre je už teraz mnoho cudzincov a Nitrania majú z tohto obavy. Málokto si uvedomuje, že do roku 2020 má byť vo fabrike zamestnaných 2 800 ľudí a v pridruženej výrobe celkovo 20 000 ľudí. Na tento stav nie je Nitra vôbec pripravená,“ zdôraznila Renáta Kolenčíková. Zdroj: tlačová správa Renáty Kolenčíkovej

KDH nepostavilo svojho kandidáta na primátora

V stredu 15. augusta 2018 predstavitelia Kresťanskodemokratického hnutia (KDH) podpísali dohodu o spoločnom postupe v komunálnych voľbách v Nitre s existujúcou pravicovou koalíciou. Tú tvorili strany SaS, OĽaNO, Šanca a Sme rodina – Boris Kollár. KDH sa tiež pridalo k podpore Mgr. Jána Grešša, ktorý kandidoval na primátora Nitry. Uviedli, že spoločný postup s KDH sa podaril aj vďaka zhode na programových cieľoch. Koalícia sa rozšírila na päť politických subjektov. Mgr. Ján Greško ml. povedal, že chcú spoločne ponúknuť program, vďaka ktorému môžu z Nitry spraviť hrdé, slušné a úspešné moderné mesto. Rozhodnutie pridať sa k pravicovej koalícii potvrdil PhDr. Ján Vančo, PhD. z KDH, ktorý povedal: „Zvážili sme všetky okolnosti a rozhodli sme sa pridať k spoločnej pravicovej koalícii. Nepostavíme tak do volieb svojho vlastného kandidáta na primátora a podporíme Jána Grešša. Predstavitelia širokej pravicovej koalície zároveň opätovne vyzvali všetkých kandidátov na primátora, aby netrieštili sily a pred podaním kandidátnych listín zvážili možnosť spoločného postupu v nadchádzajúcich komunálnych voľbách. Zdroj: teraz.sk

Kandidatúru na primátora ohlásil súčasný primátor Jozef Dvonč

Vo štvrtok 16. augusta 2018 ohlásil kandidatúru na post primátora Nitry doterajší primátor Jozef Dvonč. Strany Smer-SD a Slovenskej národnej strany v stredu 15. augusta 2018 prijali spoločné vyhlásenie o podpore jeho kandidatúry. Jozef Dvonč bol primátorom Nitry tri volebné obdobia. Náklady na kampaň odhadol na 90 000 až 100 000 eur. Jozef Dvonč povedal, že zhruba pätinu predpokladaného rozpočtu plánuje využiť na podporu športových a kultúrnych aktivít či na sociálne veci. Od augusta sa začal formovať tím ľudí, kandidujúcich na poslancov. V tridsaťjedenčlennom zozname bolo štrnásť nestraníkov - športovci, umelci, lekári a osobnosti Nitry, ktorí pôjdu na našej kandidátke ako nestraníci. V zastupiteľstve by sme chceli mať zástupcu každej sféry života v meste. Na kandidátke bol aj hokejista Jozef Stümpel, riaditeľ hokejového klubu HK Nitra Miroslav Kováčik či riaditeľ Divadla A. Bagara v Nitre Jaroslav Dóczy. Zdroj: teraz.sk

Poslanec Peter Oremus ohlásil svoju kandidatúru na primátora Nitry

Nezávislý mestský a krajský poslanec Ing. Peter Oremus, PhD. oznámil v stredu 5. septembra 2018 svoju kandidatúru na post nitrianskeho primátora. Informoval, že spolu s ním sa v novembrových komunálnych voľbách uchádzali o posty mestských poslancov aj ďalší 17 nezávislí kandidáti. Voličov sa snažili osloviť volebným programom s názvom Chytrá Nitra. Peter Oremus povedal, že svoje plány chcú realizovať v rokoch 2018 až 2022. Problémy, ktoré Nitru trápia, si rozdelili do troch oblastí: 1. bezpečnosť, ktorá zahŕňa aj transparentnosť a efektívnosť, 2. doprava, ktorá zahŕňa parkovanie a územné plánovanie, tretia oblasť mala názov Mesto pre všetky generácie, pretože my sa nezameriavame na nejakú konkrétnu cieľovú skupinu, ale mesto vnímame ako živý organizmus, kde existujú a fungujú všetky generácie. Podľa neho nastal čas, aby sa „funkcionárske a politické riadenie mesta zastavilo a vymenilo sa za slobodné, nezávislé a odborné spravovanie“. Zdroj: vyhlásenie Petra Oremusa

O post primátora Nitry sa vo voľbách uchádzalo 10 kandidátov

Mestská volebná komisia zaregistrovala do volieb primátora mesta Nitry do požadovaného termínu do 11. septembra 2018 evidovala 11 kandidátov, v stredu 31. októbra 2018 sa nezávislý kandidát Róbert Sitár svojej kandidatúry vzdal. Primátorský post obhajoval 64-ročný kandidát Smeru-SD a SNS Jozef Dvonč, ktorý stál na čele mesta tri volebné obdobia. Koalícia Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽaNO), Sloboda a solidarita, Šanca, Sme rodina-Boris Kollár, Kresťanskodemokratické hnutie nominovala 37-ročného projektového manažéra Jána Grešša, nominantom Ľudovej strany Pevnosť Slovensko bol 29-ročný poslanec Národnej rady SR Ján Kecskés. Strana tolerancie a spolunažívania postavila do komunálnych volieb 48-ročného dôchodcu Ladislava Németha. Ako nezávislí kandidáti kandidovali: 31-ročný riaditeľ kultúrneho centra Hidepark Nitra Marek Hattas, 35-ročný nezamestnaný Michal Ivan, 53-ročná poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Nitre Renáta Kolenčíková, 54-ročný konateľ spoločnosti Ľubomír Martinka, 51-ročný riaditeľ spoločnosti Štefan Štefek a 42-ročný riaditeľ spoločnosti Peter Oremus. O 31 poslaneckých kresiel v mestskom zastupiteľstve sa uchádzalo 125 záujemcov. Mesto Nitra malo sedem volebných obvodov. Vo volebnom obvode č. 1 Horné a Dolné Krškany sa o jediný poslanecký post uchádzalo päť záujemcov. V obvode č. 2 Staré mesto sa 34 kandidátov uchádzalo o šesť poslaneckých kresiel. V obvode č. 3 Čermáň o dve poslanecké kreslá zabojovalo 11 záujemcov, v obvode č. 4 Klokočina bolo osem miest a 32 kandidátov. V obvode č. 5 Diely, Kynek, Mlynárce, Párovské Háje volili ľudia štyroch poslancov, pričom kandidovalo 16 občanov. V obvode č. 6 Zobor, Dražovce zaregistrovali 15 kandidátov, ktorí zabojovali o tri poslanecké kreslá, vo volebnom obvode č. 7 Chrenová, Janíkovce si voliči vybrali sedem poslancov zo 40 záujemcov. Z celkového počtu 125 záujemcov o poslanecké kreslo bolo 62 nezávislých kandidátov. Vekový rozdiel medzi najmladším a najstarším kandidátom bol 55 rokov, najmladšia kandidátka mala 20 rokov a najstarší záujemca o post poslanca mal 75 rokov. Medzi záujemcami o poslanecké kreslo bolo 15 pedagógov, 10 lekárov, ale aj operný spevák, riaditeľ divadla, poslanci Národnej rady SR, športovci či športoví funkcionári. Zdroj: volby.statistics.sk

Zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby primátora mesta:

1. **doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.**, 64 r., primátor, Smer - sociálna demokracia, Slovenská národná strana
2. **Mgr. Ján Greššo**, 37 r., projektový manažér, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Sloboda a solidarita, Šanca, Sme rodina - Boris Kollár, Kresťanskodemokratické hnutie
3. **Marek Hattas**, 31 r., riaditeľ kultúrneho centra Hidepark Nitra, člen Občianskeho združenia TÍM HATTAS, nezávislý kandidát
4. **Michal Ivan**, 35 r., nezamestnaný, nezávislý kandidát
5. **Bc. Ján Kecskés**, 29 r., poslanec NR SR, Ľudová strana pevnosť Slovensko
6. **Mgr. Renáta Kolenčíková**, 53 r., poslankyňa MZ, nezávislá kandidátka
7. **PaedDr. Ľubomír Martinka, MBA**, 54 r., konateľ spoločnosti, nezávislý kandidát
8. **Ladislav Németh**, 48 r., invalidný dôchodca, Strana tolerancie a spolunažívania
9. **Ing. Peter Oremus, PhD.**, 42 r., riaditeľ spoločnosti, nezávislý kandidát
10. **Róbert Sitár**, 29 r., zakladateľ spravodajského portálu, nezávislý kandidát, vzdal sa
11. **Ing. Štefan Štefek**, 51 r., riaditeľ spoločnosti, nezávislý kandidát

4.2.2 Výsledky komunálnych volieb

Občania Nitry sa po 12 rokoch rozhodli pre zmenu a do funkcie primátora mesta si zvolili najmladšieho kandidáta 31-ročného Mareka Hattasa. Svoj hlas mu dalo 12 385 občanov, čo bolo 42,28 %, Jozefa Dvonča volilo 6 453 (22 %). Tretí skončil nezávislý Štefan Štefek (nezávislý) s 4 235 hlasmi. Z 31 poslancov je 21 nezávislých – z toho 10 kandidáti sú nezávislí kandidáti z Tímu Hattas. Šesť poslancov získala koalícia Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Sloboda a Solidarita (SaS), Šanca, Sme rodina – Boris Kollár a (Kresťansko-demokratické hnutie (KDH). Koalícia Smer-SD a Slovenská národná strana (SNS) získala 3 poslanecké kreslá. Jedna poslankyňa je zo strany Nova. Do Mestského zastupiteľstva v Nitre občania zvolili 24 poslancov a 7 poslankyň.

Zdroj: volby.statistics.sk

Výsledky volieb primátora

Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %	
3	Marek	Hattas	Nezávislý kandidát – tím Hattas	12 385	42,28	
1	Jozef	Dvonč	SMER-SD, SNS	6 453	22,03	
11	Štefan	Štefek	Nezávislý kandidát	4 235	14,45	
9	Peter	Oremus	Nezávislý kandidát	2 174	7,42	
2	Ján	Greššo	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	2 154	7,35	
5	Ján	Kecskés	ĽS Pevnosť Slovensko	692	2,36	
7I'	Ľubomír	Martinka	Nezávislý kandidát	476	1,62	
6	Renáta	Kolenčíková	Nezávislý kandidát	473	1,61	
4	Michal	Ivan	Nezávislý kandidát	118	0,40	
10	Róbert	Sitár	Nezávislý kandidát	83	0,28	X
8	Ladislav	Németh	STS (Strana tolerancie a spolunažívania)	46	0,15	

Zvolení poslanci mestského zastupiteľstva

Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Volebný obvod v obci	Počet platných hlasov
Miroslav	Gut	Nezávislý kandidát	1	798
Marek	Hattas	Nezávislý kandidát – tím Hattas	2	2 306
Erik	Král	Nezávislý kandidát – tím Hattas	2	1 300
Peter	Mezei	Nezávislý kandidát – tím Hattas	2	1 297
Ján	Greššo	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	2	1 226
Roman	Ágh	Nezávislý kandidát – tím Hattas	2	1 191
Oliver	Pravda	Nezávislý kandidát – tím Hattas	2	1 168
Róbert	Rathuský	Nezávislý kandidát – tím Hattas	3	550
Jozef	Slíž	SMER-SD, SNS	3	515
Pavol	Obertáš	Nezávislý kandidát	4	2 424
Petra	Ajdariová	Nezávislá kandidátka	4	2 167
Tomáš	Jursa	Nezávislý kandidát – tím Hattas	4	2 056
Peter	Bakay	Nezávislý kandidát – tím Hattas	4	1 872
Marta	Rácová	Nezávislá kandidátka	4	1 648
Miloš	Dovičovič	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	4	1 527
František	Hollý	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	4	1 490
Janka	Buršáková	Nezávislá kandidátka	4	1 444
Dávid	Moravčík	Nezávislý kandidát – tím Hattas	5	1 330

Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Volebný obvod v obci	Počet platných hlasov
Jarmila	Králová	Nezávislá kandidátka – tím Hattas	5	1 294
Ladislav	Turba	Nezávislý kandidát	5	755
Daniel	Balko	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	5	718
Miloslav	Hatala	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, Šanca, Sme rodina – Boris Kollár, KDH	6	1 562
Adriana	Filipová	Nezávislá kandidátka	6	1 101
Pavel	Varga	SMER-SD, SNS	6	1 002
Štefan	Štefek	Nezávislý kandidát	7	2 478
Peter	Košťál	Nezávislý kandidát	7	2 453
Peter	Oremus	Nezávislý kandidát	7	2 402
Anna	Šmehilová	Nezávislá kandidátka	7	2 287
Filip	Barbarič	Nezávislý kandidát – tím Hattas	7	1 771
Jozef	Stümpel	SMER-SD, SNS	7	1 502
Michaela	Hefková	Nezávislá kandidátka – tím Hattas	7	1 441

Zdroj: volby.statistics.sk

Poslanci zvolení v jednotlivých mestských častiach Nitry

Horné a Dolné Krškany: Miroslav Gut (NEKA).

Staré mesto: Erik Král (NEKA), Peter Mezei (NEKA), Ján Greššo (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH), Roman Ágh (NEKA) a Oliver Pravda (NEKA). Mareka Hattasa, ktorý sa stal primátorom Nitry, nahradí ako poslanec MZ Ján Vančo (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH), ktorý bol ako prvý pod čiarou zvoliteľnosti.

Čermán: Jozef Slíž (Smer-SD) a Róbert Rathouský (NEKA).

Klokočina: Pavol Obertáš (NEKA), Petra Ajdariová (NEKA), Tomáš Jursa (NEKA), Peter Bakay (NEKA), Marta Rácová (NEKA), Miloš Dovičovič (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH), František Hollý (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH) a Janka Buršáková (NEKA).

Diely, Mlynárce, Párovské Háje a Kynek: Dávid Moravčík (NEKA), Jarmila Králová (NEKA), Ladislav Turba (NEKA) a Daniel Balko (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH).

Zobor, Dražovce: Miloslav Hatala (OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, ŠANCA, SME RODINA - Boris Kollár, KDH), Pavel Varga (SMER-SD, SNS) a Adriana Filipová (NEKA).

Chrenová, Janíkovce: Štefan Štefek (NEKA), Peter Košťál (NEKA), Peter Oremus (NEKA), Anna Šmehilová (NOVA), Jozef Stümpel (SMER-SD), Filip Barbarič (NEKA) a Michaela Hefková (NEKA).

Zdroj: volby.statistics.sk

5. EKONOMIKA A HOSPODÁRSTVO

5.1 Priemysel

Spoločnosť Gestamp Nitra začala s výrobou v polovici r. 2018

Medzinárodná spoločnosť Gestamp, ktorá sa špecializuje na dizajn, vývoj a precíznu výrobu kovových komponentov pre automobilový priemysel, otvorila v polovici roka 2018 svoj nový závod v Nitre. Na Slovensku plánuje investovať viac ako 133 miliónov eur. V Nitre firma rovnako ako v ostatných závodoch poskytuje zákazníkom excelentnú kvalitu a vytvára možnosti profesionálneho a osobného rastu pre zamestnancov. Nitriansky závod sa špecializuje na výrobu hliníkových komponentov, ktoré pomáhajú znižovať hmotnosť automobilov, zvyšujú ich bezpečnosť a zároveň znižujú dopad na životné prostredie. Počas prvých mesiacov závod dodával diely pre spoločnosť Jaguar Land Rover v Nitre, avšak Gestamp plánoval spolupracovať aj s ďalšími prestížnymi, svetovými automobilkami. Gestamp je rodinná firma, ktorá si svoju vynikajúcu reputáciu založila na špičkovej kvalite automobilových komponentov (karosérie, podvozky a mechanizmy). Spoločnosť prišla s inováciami, vyvíja ich spolu so svojimi zákazníkmi a využíva najnovšie technologické štandardy. Týka sa to aj nitrianskeho závodu Gestamp, kde inštaluje aj dve tandemovo lisovacie linky so servo pohonom. Závod vyrástol na ploche 42 400 m² a vytvorí viac ako 230 pracovných miest. Zamestnávateľ si pochvaľoval spoluprácu s už existujúcimi slovenskými zamestnancami, ktorá je veľmi dobrá. Slováci sú flexibilní a rýchlo sa učia. Práca Slovákov spĺňa najvyššie technické štandardy. Slováci majú veľa zručností a ukazujú ich už od prvého pracovného dňa. Zdroj: enviroportal.sk

Spoločnosť Air Liquide Slovakia začala proces ukončovania výroby

Spoločnosť Air Liquide Slovakia, ktorá sa zaoberá výrobou zvaracej techniky, ohlásila v marci 2018 proces ukončovania výroby vo svojom závode v Nitre. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny malo nahlásené hromadné prepúšťanie na úrade v Nitre – prepustených bolo 112 zamestnancov. Hromadné prepúšťanie bude ukončené do konca marca 2019. Na úrade práce v Nitre boli v tomto roku nahlásené tri hromadné prepúšťania. Ohrozených bolo 569 zamestnancov. Nitriansky úrad práce evidoval v marci 2018 celkom 5609 voľných pracovných miest, ktoré nahlásili zamestnávatelia. Spoločnosť Air Liquide v rokoch 2004 až 2005 investovala do vybudovania závodu na vývoj, výrobu a predaj zvaracích strojov a výrobu nabíjačiek batérií takmer 9,3 milióna eur. V roku 2006 spoločnosť získala investičný stimul vo výške 1,56 milióna eur. Regionálna pomoc Ministerstva hospodárstva SR bola poskytnutá vo forme úľavy na dani z príjmov právnických osôb. Zdroj: teraz.sk

Veľtrh práce - Job Expo 2018

Nezamestnaní, ale aj ľudia, ktorí chceli zmeniť prácu, mohli v dňoch 26. a 27. apríla 2018 hľadať a nájsť nové pracovné príležitosti na Veľtrhu práce - Job Expo 2018 v

priestoroch Agrokomplexu Národného výstaviska v Nitre. Podujatie už ôsmykrát organizovalo Ústredie práce a jeho súčasťou bola aj 20. medzinárodná burza práce European Job Days 2018 a 26. ročník celonárodnej výstavy Mladý tvorca 2018. Na veľtrhu sa zúčastnilo 171 slovenských a 52 zahraničných zamestnávateľov s ponukou približne 28 000 voľných pracovných miest. Z tohto počtu bolo minimálne 13 328 od prítomných slovenských zamestnávateľov, viac ako 12 000 voľných pracovných miest na pracovných portáloch a 2145 zahraničných pracovných miest. Okrem zamestnávateľov na veľtrh prišli aj vzdelávacie agentúry a poradenské organizácie, ktoré ponúkli širokú paletu služieb od poradenstva až po testovanie zručností uchádzačov a hodnotenie osobností. Veľtrh práce navštívili nielen nezamestnaní, ktorí si hľadali prácu, ale aj generácia vstupujúca na trh práce v budúcnosti, alebo pripravujúca sa na povolanie. Job Expo, ako aj sprievodné podujatia sa uskutočnili v troch výstavných pavilónoch. V rámci Job Expo 2018 sa konalo 145 odborných prednášok, workshopov a prezentácií firiem, z toho bolo 37 zo zahraničnej oblasti. Zdroj: tlačová správa MPSVaR

Jaguar hľadal na veľtrhu práce v Nitre 150 nových zamestnancov

Automobilka Jaguar Land Rover hľadala na veľtrhu práce Job Expo v Nitre nových zamestnancov. Otvorených mala 45 typov pracovných pozícií a spolu ponúkala 150 pracovných miest vo výrobnej i nevýrobnej oblasti. Automobilka hľadala pre nitriansky závod operátorov výroby do karosárne, montáže a lakovne. Obsadiť potrebuje aj pozície na oddelení kvality, logistiky, v oblasti priemyselného inžinierstva a tiež ponúka niekoľko miest v administratíve. Ponúkaná priemerná mesačná mzda pre kvalifikovaných robotníkov a výrobných pracovníkov sa pohybuje od 900 do 1800 eur v závislosti od pracovnej pozície a skúseností. Účasť Jaguaru Land Rover na veľtrhu bola súčasťou náborovej kampane, ktorú britská automobilka odštartovala v októbri 2017. Jej cieľom je do konca roka 2020 pre potreby nového závodu v Nitre zamestnať 2800 pracovníkov. Ako dobrú príležitosť na oslovenie nových potenciálnych zamestnancov v Nitre, Nových Zámkoch a Trnave chápal účasť na veľtrhu spoločnosť Arriva, poskytovateľ autobusovej dopravy na Slovensku. Hľadali nových vodičov autobusov a zároveň aj automechanikov do našich dielní. Záujemcom o pozíciu vodiča ponúkala spoločnosť pomoc pri financovaní vodičského preukazu skupiny D, vodičom z iných regiónov je pripravená poskytnúť bezplatné ubytovanie. Arriva zabezpečuje mestskú a prímestskú dopravu v štyroch krajoch Slovenska, kde zamestnáva 1700 vodičov. Zdroj: teraz.sk

Slávnostný výkop pre novú japonskú fabriku G-TEKT

Vďaka automobilke Jaguar vyrastie v nitrianskom priemyselnom parku Sever nový závod. Za 25 miliónov eur ho postaví spoločnosť G-Tes. V novom závode G-TEKT, s.r.o. na výrobu kovových výliskov pre automobilový priemysel by malo nájsť prácu približne 70 pracovníkov. V stredu 16. mája 2018 sa v priestore staveniska konal podľa japonskej tradície šintoistický rituál očistenia tohto miesta od duchov, ktorí by mohli zapríčiniť pracovný úraz. Viedol ho kňaz, ktorý odriekal očistné formuly a vyzýval božstvá, aby vstúpili na očistené miesta. Nasledoval slávnostný výkop (na fotografii Ľudmily

Synakovej), na ktorom sa zúčastnil veľvyslanec Japonského kráľovstva na Slovensku Jun Shimmi (prvý zľava), primátor Nitry Jozef Dvonč (druhý zľava), prezident spoločnosti Joshiyki Kassai (druhý sprava) a konatelia Mitsuo Ischikawa a Nicolas Jones Thomas. Príchod veľkého investora do Nitry znamená možnosti pre expanziu výroby, ale aj pre príchod nových investorov. Výrobná hala sa bude rozprestierať na ploche viac ako 15-tisíc metrov štvorcových. Výstavbu závodu bude realizovať spoločnosť TAKANAKA. Ukončenie výstavby je naplánované po 17 mesiacoch. Spoločnosť G-Tes sa zaoberá výrobou

lisovaných výrobkov z kovových materiálov, ktoré sú určené pre karosérie vozidiel v automobilovom priemysle. Jediným spoločníkom vo firme je G-Tek Europe Manufacturing Limited so sídlom vo Veľkej Británii. Zdroj: vlastný text a fotografia

Automobilka Jaguar Land Rover otvorila tréningovú akadémiu

Automobilka Jaguar Land Rover otvorila 29. mája 2018 v Nitre tréningovú akadémiu, v ktorej bude školiť svojich zamestnancov. Investíciou za 7,5 milióna eur sa chce do budúcnosti vyhnúť problémom nájsť kvalifikovanú pracovnú silu. Vzdelávacia akadémia s rozlohou 3 000 m² pripravoval závod na spustenie výroby na jeseň 2018. V utorok 5. júna 2018 sa konala tlačová konferencia v Nitre, kde informoval prevádzkový riaditeľ spoločnosti Alexander Wortberg. V súčasnosti (ku dňu 5. 6. 2018) pracuje v nitrianskom závode automobilky 1 300 zamestnancov, z toho 97 percent tvoria Slováci, 30 percent je žien. Vekový priemer zamestnancov je 36 rokov. V najviac pokročilej fáze prípravy bola hala karosárne s rozlohou 90 000 m², kde v priebehu leta začali testovaciu prevádzku pre model Land Rover Discovery. Pracovať tu bude 624 robotov, karosérie budú pozostávať z 350 častí. Ďalší model áut chce automobilka v Nitre vyrábať do dvoch rokov. Súčasťou rozsiahleho areálu je aj lakovňa s rozlohou 53 000 m² a finálna montáž sa bude robiť na ploche 134 000 m². Štvrtou súčasťou areálu automobilky je logistická časť. Investícia Jaguaru v Nitre dosiahne 1,4 miliardy eur. Tréningová akadémia prináša šesťstupňový program, ktorý zahŕňa školenie v triede aj na výrobnéj linke. Noví zamestnanci preto nemusia mať predchádzajúce skúsenosti z automobilového priemyslu. Vzdelávacia akadémia im umožní poskytnúť silný program šitý na mieru potrebám závodu a zároveň dlhodobo riešiť zjavný nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily na Slovensku,“ povedala riaditeľka ľudských zdrojov Jaguar Land Rover Nicci Cook. Automobilka si chce okrem toho vychovávať budúcich zamestnancov už od strednej školy. V spolupráci so Strednou odbornou školou polytechnickou DSA na Novozámockej ulici v Nitre otvorí od roku 2019 štvorročný študijný program mechatronik. Náborová kampaň do Jaguaru sa začala v októbri 2017. Za šesť mesiacov dostali 20 000 žiadostí a na každé pracovné miesto mali zhruba 100 kandidátov. Vysoký záujem bol aj o administratívne a manažérske pozície, kde mali na jedno miesto 20 kandidátov. Jaguar ponúkol mzdu pre kvalifikovaných výrobných

pracovníkov od 900 do 1 800 eur za mesiac v závislosti od pracovnej pozície a skúseností. Do roku 2020 bude závod využívať približne 2 800 pracovníkov a očakáva sa, že na Slovensku vznikne ďalších 22 000 nepriamych pracovných miest. Zdroj: teraz.sk

V prvej hale Logistického parku Nitra pôsobilo osem firiem

Spoločnosť Prologis Slovak Republic IV, s.r.o., získala 11. júna 2018 kolaudačné rozhodnutie na halu DC1 v Strategickom parku Nitra. Novostavba skladovej a výrobné haly je súčasťou Logistického parku Nitra. Skolaudovaný objekt je rozčlenený na osem samostatných prevádzkovo-administratívnych jednotiek s rôznymi predmetmi činnosti. Výstavbu dvoch hál v Logistickom parku Nitra rozbehla spoločnosť Prologis v októbri minulého roka. Viceprezident a riaditeľ Prologis pre región strednej a východnej Európy Martin Polák počas spustenia výstavby informoval, že v nových halách by malo vzniknúť zhruba 500 pracovných miest. Celkovo by mali v logistickom parku na 20-hektárovom pozemku vyrásť tri haly s plochou 95.000 štvorcových metrov. Začiatok výstavby tretej haly zatiaľ investor nešpecifikoval. Logistický park Prologis Park sa nachádza situovaný v blízkosti výrobného závodu Jaguar Land Rover. Určený bude pre príjem, skladovanie a redistribúciu dielov pre výrobu vo výrobnom areáli Jaguara. Celkové náklady na realizáciu projektu Polák nešpecifikoval, podľa projektovej dokumentácie by mali predstavovať 30 miliónov eur. Zdroj: teraz.sk

Pekárňam Penam chýbali zamestnanci

Vytvorením puzzlí z chleba v tvare mapy Slovenska oslávili 16. októbra 2018 pekári z piatich pekární spoločnosti Penam Slovakia Svetový deň chleba. Rekordné puzzle boli dlhé 704 centimetrov, široké 335 centimetrov a pekári ho zložili z cesta najobľúbenejšieho chleba v každom regióne. Na jeho príprave pracovali pekári 200 hodín a použili 216,4 kg múky, 4,2 kg soli, 2,8 kg droždia a 152,3 litra vody. Cesto vo forme kyslo 70 minút a jednotlivé časti puzzle sa upiekli v peci za 90 minút. Z vytvorenia rekordu sa už stala tradícia, ktorou si chceme uctiť prácu pekárov. Pekári upečú ročne viac ako 25 miliónov. Skupina Penam s piatimi pekárňami v Nitre, Bratislave, Žiline, Prešove a Lučenci a troma mlynmi zamestnáva 1340 ľudí, v kmeňovom stave chýba zhruba 160 zamestnancov V tomto odvetví ľudia nechcú veľmi pracovať, je to časovo veľmi náročné povolanie, pretože prevažná časť práce je v nočných hodinách, počas víkendov a cez sviatky. Bez ohľadu na príplatky je problém vyskladať tie zmeny, aby sme dokázali načas dodať všetky objednávky. Pekárne Penam Slovakia vyrobia ročne 25,5 milióna kusov chleba a 366 miliónov kusov rožkov. Ročne spotrebujú 32 000 ton múky, 960 ton droždia a 580 ton soli. Podľa štatistických údajov priemerne každý Slovák v minulom roku spotreboval 35,1 kg chleba a 30,6 kg pečiva. Oproti predchádzajúcemu roku spotreba chleba i pečiva mierne vzrástla. Menia sa i preferencie zákazníkov. Ľudia začali nakupovať malé chleby, klasické kilové idú na odbyt skôr na víkend. Rozdielne sú aj chute v jednotlivých regiónoch. Nitra a Lučenec sú skôr na biele chleby, západ preferuje pšenično-ražné, na severe uprednostňujú viac zemiakové chleby, na východe tmavé. Zdroj: teraz.sk

Slávnostné otvorenie automobilky Jaguar Land Rover v Nitre

Spoločnosť Jaguar Land Rover vo štvrtok 25. októbra 2018 oficiálne otvorila svoj nový výrobný závod v Strategickom parku Nitra. Spoločnosť v prvých mesiacoch od otvorenia závodu zamestnávala 1500 ľudí, do konca roka 2020 chce mať 2800 zamestnancov. Celková výrobná kapacita predstavuje 150 000 automobilov ročne. Do výstavby automobilky britská spoločnosť investovala 1,4 miliardy eur, ďalších 129 miliónov eur poskytlo pre výstavbu závodu Slovensko ako štátnu pomoc. Výstavbu závodu v Nitre pripravovala spoločnosť Jaguar Land Rover štyri roky, samotná výstavba sa začala v septembri 2016. Nová prevádzka je na ploche 300 000 metrov štvorcových. Prvým vyrábaným modelom je Land Rover Discovery. Ďalší model plánujú začať vyrábať do dvoch rokov. Priemerné mzdové podmienky výrobných pracovníkov Jaguar Land Rover, ktoré sa začínali od 900 eur, sa od novembra zmenili na sumu od 997 eur a vrchný limit bol do 1 744 eur (bez manažmentu). Zdroj: tlačová správa Jaguar Land Rover

Farguell Nitra plánoval rozšíriť výrobné priestory a kapacity závodu

Farguell Nitra, s. r. o., koncom decembra 2018 oznámila, že plánuje rozšíriť svoje výrobné priestory. Dôvodom je potreba zabezpečiť dostatočné vlastné výrobné kapacity, ktoré umožnia pokryť zvýšený dopyt jednotlivých automobilových producentov po finálnych produktoch navrhovateľa ako subdodávateľa. Podľa projektovej dokumentácie, ktorú investor predložil pre územné rozhodnutie, bude prístavba výrobné haly vrátane administratívnej časti súčasťou existujúceho závodu firmy v Priemyselnom parku Nitra – Sever. Predpokladaný začiatok stavby bol naplánovaný na jar 2019, výstavba by mala byť ukončená do konca roka. Celkový počet pracovníkov vo výrobe bude po rozšírení 134, z toho 67 žien a 67 mužov. V kanceláriách by malo pracovať 44 administratívnych zamestnancov. Technológia výroby sa z kvalitatívneho hľadiska oproti súčasnému stavu nezmení, bude totožná s výrobnými procesmi v existujúcej výrobné hale. Nové technologické zariadenie umožňuje rovnaké výrobné operácie. Dôjde iba k rozšíreniu výrobných kapacít závodu. Spoločnosť Farguell Nitra sa špecializuje na kovovú výrobu na lisoch, inteligentných obrábacích zariadeniach. Firma je dodávateľom kovových komponentov pre producentov, ako sú Sony, Samsung, PSA a KIA. V nitrianskom priemyselnom parku spoločnosť pôsobí od roku 2008, v roku 2016 rozšírila svoju prevádzku výstavbou novej výrobné haly. Zdroj: teraz.sk

5.2 Doprava

V autobusoch MAD šoférujú vodiči z Ukrajiny

Na niektorých linkách mestskej autobusovej dopravy v Nitre začali jazdiť vodiči z Ukrajiny. Prvých siedmi vodiči si za volant sadli v stredu 24. januára 2018. Jazdili v zácviku pod dozorom skúseného vodiča zo závodu ARRIVA v Nitre. Všetci úspešne absolvovali vstupné lekárske prehliadky, psychotesty a získali kvalifikačnú kartu vodiča. V rámci zaškoľovania prešli aj jazykovým kurzom. V nasledujúcich týždňoch sa do poskytovania služieb pre cestujúcich v Nitre zapojili ďalší ukrajinskí vodiči. Zamestnať vodičov z Ukrajiny sa ARRIVA rozhodla pre celoslovenský nedostatok záujemcov o túto pracovnú pozíciu. Generálny riaditeľ spoločnosti ARRIVA Juraj Kusy povedal: „Pretože je na Slovensku a v ďalších krajinách Európskej únie nedostatok vodičov, hľadali sme aj v krajinách mimo EÚ. Naši kolegovia osobne navštívili Ukrajinu a vybrali 36 kandidátov s potrebnými oprávneniami. Nie sú to nováčikovia. Všetci vodiči z Ukrajiny už predtým pracovali na tejto pozícii v Kyjeve alebo v menších ukrajinských mestách. U nás získali všetky požadované povolenia, prešli potrebnými školeniami a testami.“ Zdroj: teraz.sk

Po meste premával cyklobus

Počas veľkonočných sviatkov začal v Nitre opäť premávať cyklobus. Sezónna linka MAD v Nitre C35 vyšla do ulíc po prvý raz v piatok 30. marca 2018 a premávala do 21. októbra 2018. Cyklisti, ale i ostatní cestujúci sa mohli prepraviť medzi sídliskami Klokočina a Chrenová a linka viedla cez mestský park na Sihoti a vyšla až k Špecializovanej nemocnici sv. Svorada. Cestujúci mali možnosť prepraviť si bicykel, a to bez akéhokoľvek poplatku navyše, takže cestujúci zaplatili len obvyklé cestovné za vlastnú prepravu a za bicykel platiť nemuseli. V tomto roku došlo k menšej zmene trasy linky, ktorá premávala medzi Chrenovou a mestským parkom a stála aj na zastávke Predmostie na Mostnej ulici. Z pôvodnej trasy sa vypustila zastávka pri Divadle Andreja Bagara a na Wilsonovom nábreží. Zdroj: arriva.sk

Výstavba strategického parku pri Nitre spôsobila dopravné obmedzenie

Od soboty 28. apríla 2018 od 6.00 h ráno uzavreli cestu I/64 v úseku medzi obcami Dražovce a Čakajovce. Uzávierka cesty súvisela s realizáciou cestnej infraštruktúry v okolí Strategického parku. Doprava bola vedená odklonom po obchádzkovej trase v smere od rýchlostnej cesty R1A po novovybudovanej komunikácii popri rieke Nitre v strategickom parku a späť. Pôvodná komunikácia I/64 medzi obcou Čakajovce a mestskou časťou Dražovce bola pre dopravu uzavretá od soboty 6. hodiny do stredy 20. júna do 20. hodiny. Zároveň bola čiastočne uzavretá cesta v križovatke I/64 x II/593 – Dražovce. V križovatke bola možná jazda vozidiel obojsmerne na cestu II/593. V smere na Čakajovce sa jazdiť nedalo. Išlo o závažné obmedzenie premávky na frekventovanej ceste nadregionálneho významu. Z dôvodu uzávierky cesty pristúpila k zmene cestovného poriadku aj dopravná spoločnosť ARRIVA Nitra. Na linke 403407 Nitra – Lefantovce neboli zrušili zastávky v Nitre - Dražovciach pri križi a Nitra – Dražovce na Belopotockého ulici. Zastávka Nitra – Dražovce, rázcestie Priemyselný park

sa presunula na Ulicu Dolné hony k čerpacej stanici Real-K. Linka 403410 Nitra – Podhorany ostala bez zmeny. Zdroj: teraz.sk

Nové parkovacie miesta

V Nitre je nepretržitý problém s nedostatkom parkovacích miest, a to nielen v centre mesta, ale aj na sídliskách, kde každým dňom pribúdali nové automobily. V roku 2016 mesto vybudovalo 219 nových parkovacích miest, v roku 2017 ďalších 166 miest, no ani tie nepokrývali potreby parkovania. Tento problém sa pokúšala vyriešiť komisia mestského zastupiteľstva pre dopravu, verejnoprospešné služby. Boli snahy zaviesť regulované parkovanie s cieľom „vytesniť“ cudzie autá zo sídlisk, zaviesť početnú reguláciu“. No i tento nápad mal svoje obmedzenia, pretože počet áut na niektorých sídliskách bol výrazne vyšší než počet parkovacích miest. Zavedenie tohto systému by mohlo podľa predpokladov stať 50 až 60-tisíc eur. Zdroj: mspnr.sk

Druhá sezóna požičovne bicyklov ARRIVA BIKE

Nitra je prvým mestom na Slovensku so zavedeným systémom zdieľaných bicyklov ako doplnkom mestskej verejnej dopravy, ktorý odštartoval v júni 2017. Druhá sezóna požičovne bicyklov sa začala v utorok 21. marca 2018, a to aj napriek tomu, že sa opäť ochladilo. Raňajšie teploty dosahovali -3 stupne Celzia a cez deň sa teplota pohybovala okolo 3 stupňov. Vzhľadom na studené počasie inštalovali iba polovicu z celkového počtu 70 bicyklov. Novinkou bola možnosť využívať prenájom bicyklov cez čipové karty spoločnosti ARRIVA Nitra, ktoré slúžili na identifikáciu. Výhodou bolo, že na odblokovanie bicykla stačilo iba priložiť čipovú kartu na cyklopočítač a zadať PIN, ktorý užívateľ dostal pri registrácii do systému arriva bike. S jednou kartou sa tak dalo prenajať bicykel a zároveň cestovať verejnou dopravou v Nitre. Na začiatku sezóny mali záujemcovia k dispozícii sedem stanovišť (na autobusovej stanici, na Svätoplukovom a Župnom námestí, v parku vedľa hokejovej arény a tiež pri obchodnom dome Centro Nitra, pri vysokoškolskom internáte Mladosť a pri Chrenovskom moste). Po určitom čase by mali pribudnúť ďalšie. ARRIVA o rozšírení služby rokuje s mestom. Mali by byť na sídlisku Klokočina, v priemyselnom parku a pri Študentskom domove UKF na Dražovskej ceste. Novinkou v tejto sezóne boli aj servisné cyklostojany, na ktorých sa dali opraviť základné poruchy na bicykli. Mesto ich kúpilo na základe požiadavky Iniciatívy Rozbicyklujme Nitru! Táto iniciatíva sa zapojila aj do „hľadania“ nových miest pre ďalšie stanovišťa bicyklov. Navrhla ich päť: pri internáte UKF na Dražovskej ceste, pri OC Lipe na Chrenovej, respektíve pri Lidli na Chrenovej, pri Bille na Klokočine, pri hlavnom vstupe na výstavisko Agrokomplex a na parkovisku pred Atletickým štadiónom Stavbár - v blízkosti medzimestskej autobusovej zastávky. Zdroj: arriva.sk

ARRIVA, a.s. ukončila od 1. júla prevádzku dvoch diaľkových liniek

Dopravná spoločnosť ARRIVA Nitra ukončila od 1. júla 2018 prevádzku dvoch diaľkových liniek. Od začiatku prázdnin prestali premávať linky č. 406501 na trase Topoľčany – Nitra – Sered' – Bratislava a č. 407423 na trase Zlaté Moravce – Nitra – Sered' – Bratislava. Časť zrušených spojov ARRIVA, a.s. obsluhovala prímestskou

autobusovou dopravou na trase Zlaté Moravce – Nitra, Topolčany – Nitra. Cestujúci, ktorí mali na svojich ARRIVA vernostných kontách kredity, ich mohli použiť na nákup cestovných lístkov ARRIVA Express do konca júna. Zamerali na poskytovanie služieb mestskej, prímestskej, príležitostnej a zmluvnej autobusovej dopravy. Služby rozširovali aj v oblasti železničnej dopravy. Časť zrušených spojov ARRIVA Nitra vykonávala na prímestských linkách v úseku Zlaté Moravce – Nitra na linke č. 407410. Od 1. júla 2018 išiel ranný spoj č. 55 zo Zlatých Moraviec o 7.50 h, do Nitry prišiel o 8.25 h. Spoj č. 52 odchádzal z Nitry o 8.40 h, príchod do Zlatých Moraviec mal o 9.15 h. Cestujúcim zo Zlatých Moraviec bol o 8.00 h k dispozícii aj spoj č. 57, ktorý do Nitry prišiel o 8.35 h. Spoje č. 57 a č. 58 premávali v pracovných dňoch, a to aj počas letných prázdnin. Popoludňajší spoj č. 68 vyrazil z Nitry o 12.50 h, príchod do Zlatých Moraviec mal o 13.25 h. Cestujúci zo Zlatých Moraviec mohli o 13.45 h nastúpiť na spoj č. 71, ktorý do NITRY príde o 14.20 h. Spoj č. 58 bude po novom odchádzať z Nitry o 15.25 h, do Zlatých Moraviec príde o 16.00 h. Spoje č. 52, č. 55, č. 68 a č. 71 premávali v pracovných dňoch, počas letných prázdnin však nepremávali. Na linke Topolčany – Nitra zabezpečovala od 1. júla zabezpečovať prímestskú dopravu linka č. 406405. Popoludňajší spoj č. 53 bude odchádzať z Topolčian o 12.50 h, do Nitry chodí o 13.45 h. Cestujúcim z Nitry je k dispozícii aj spoj č. 52 s odchodom o 14.15 h, ktorý do Topolčian chodí o 15.10 h. Spoje č. 53 a č. 52 linky č. 406405 premávali v pracovných dňoch, a to aj počas letných prázdnin. Zdroj: arriva.sk

Mesto Nitra robilo dopravný prieskum

Mesto Nitra si v máji 2018 dalo vypracovať strategický dokument – Plán udržateľnej mobility mesta Nitry (PUM). Hlavným cieľom obstarania dokumentu bolo vytvoriť podmienky pre rozvoj kvalitnej dopravnej inštraštruktúry, ktorá v dostatočnej miere uspokojí nielen obyvateľov mesta, ale všetkých účastníkov dopravy v Nitre. Pretože na spracovanie plánu udržateľnej mobility bolo potrebné získať kvalitné údaje, mesto získalo tieto podklady v priebehu septembra a októbra tohto roku formou rozsiahlych prieskumov, ktoré sa realizovali na území mesta v denných i nočných hodinách, na autobusových zastávkach, križovatkách a na vybraných komunikáciách a parkoviskách. Prieskumy boli zamerané na zisťovanie podrobnejších informácií o dopravnom správaní obyvateľov a návštevníkov mesta. Podstatným zdrojom údajov bol prieskum dopravného správania domácností. Vyhodnotenie údajov by malo vytvoriť kvalitný výstup pre vznik strategického dokumentu Plán udržateľnej mobility mesta Nitry. Zdroj: nitra.sk, vlastný text

Pri automobilke Jaguar Land Rover otvorili Terminál intermodálnej prepravy

V pondelok 8. októbra 2018 otvorili Terminál intermodálnej prepravy Lužianky, ktorý bude využívať najmä automobilka Jaguar Land Rover, ale aj iné firmy na skladovanie a expedovanie svojej produkcie. Väčšina vyrobených áut, ktoré zídu z výrobných liniek v Jaguari, sa bude vyvážať železničnou dopravou zo závodu ďalej do sveta práve cez tento terminál. „Pomôže nám to odľahčiť cestnú dopravu, pretože už dnes chodí okolo Dražoviec viac ako 10 000 áut denne. Zároveň sa buduje obchvat Dražoviec,“ povedal na otvorení terminálu Viktor Stromček zo štátnej spoločnosti MH

Invest, s.r.o., ktorá stavia Strategický park Nitra. Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) za výstavbu terminálu zaplatili 39 904 104 eur bez DPH z vlastných zdrojov, z toho 1 821 021 išlo na projektovú dokumentáciu a inžiniersku činnosť. Postavila ho firma Strabag, ktorá vyhrala tender. V rámci projektu vybudovali jednokoľajovú neelektrifikovanú trať zo Železničnej stanice Lužianky s dĺžkou 1,8 kilometra, ktorá nadväzuje na štyri expedičné koľaje. Terminál umožní skladovanie hotovej produkcie na ploche 52 000 metrov štvorcových a jej nakládku na 700 metrov dlhé dvojpodlažné vlakové súpravy. Nakladacia rampa je prvá svojho druhu na Slovensku – dá sa pomocou nej nakladať súčasne na štyri vlakové súpravy v dvoch úrovniach, čiže osem vyrobených áut. Terminál tvoria dva celky – parkovacie miesta skladu hotových výrobkov a expedičné koľaje, ktoré slúžia na rozvoz výrobkov k zákazníkom. Pôvodne mal mať terminál aj tretí funkčný celok – prekladisko. Keďže záujem o tento celok bol zo strany potenciálnych zmluvných partnerov až po 2020, Železnice SR jeho realizáciu odložili. Znížila sa tým pôvodná vysúťažená cena za terminál, ktorá bola 51 809 419 eur bez DPH. V októbri sa robila súťaž na výber projektanta na prekladisko. Najväčším zmluvným partnerom bude Jaguar Land Rover. Železnice SR už zmluvu podpísali, v súčasnosti je zmluva na podpise u automobilky. Terminál bude otvorený pre ktorúkoľvek firmu, ktorá prejaví záujem. Celkové výnosy prekladiska by mali byť viac ako 100 miliónov eur. Tento predpoklad vychádzal z deklarovanej produkcie Jaguaru Land Rover 150 000 áut ročne. Automobilka začala výrobu koncom októbra. Terminál zároveň generoval nové výkony v rámci železničnej siete. Nové dopravné výkony sa predpokladali v objeme takmer 500 miliónov hrubotonokilometrov ročne. Prevádzku terminálu Železnice SR zabezpečovali nepretržite a to sedem dní v týždni a 24 hodín denne. Viktor Stromček zdôraznil, že Slovensko sa poučilo z výstavby predchádzajúcich priemyselných parkov a teraz ako prvú buduje túto železničnú infraštruktúru. Zdroj: tlačová správa Jaguar Land Rover

Na linkách MHD v Nitre skúšobne premával kĺbový elektrobús

Na linkách Mestskej autobusovej dopravy v Nitre začal od 20. októbra 2018 skúšobne premávať nový elektrobús. Spoločnosť ARRIVA Nitra si kĺbové vozidlo typu Solaris Urbino 18 Electric zapožičala od výrobcu vozidla. Cieľom testovacej prevádzky bolo overiť využiteľnosť elektrobúsov priamo v podmienkach mestskej dopravy v Nitre. Nízkopodlažný kĺbový bezemisný mestský elektrický autobus mal v Nitre slovenskú premiéru. V iných slovenských mestách, kde sú elektrobusesy v prevádzke, boli do premávky nasadené zatiaľ len modely s dĺžkou do 12 metrov. Elektrobús Solaris Urbino 18 Electric je 18 metrov dlhý, jeho maximálna kapacita je 120 cestujúcich. Vozidlo má 38 miest na sedenie a vyhradený priestor pre dva detské kočíky alebo invalidné vozíky. Na jedno nabitie by mal mať autobus minimálny dojazd 120 kilometrov. Vozidlo nebolo vybavené tarifným systémom, preprava cestujúcich v elektrobuse je bezplatná. Elektrobús sa objavoval na rôznych linkách. Vzhľadom na obmedzený dojazd vozidla pôjde najmä o tzv. delené zmeny, čiže najčastejšie bude premávať v ranných hodinách od 5. do 9. hodiny a v popoludňajšej špičke od 13. do 18. hodiny. Skúšobná prevádzka elektrobusu v Nitre trvala štyri týždne. Zdroj: arriva.sk

Cestný obchvat mestskej časti Dražovce otvorili v októbri

Zložitú dopravnú situáciu v mesteckej časti Dražovce vyriešil cestný obchvat, ktorý bzudovali od roku 2017 súčasne s výstavbou komunikácií okolo automobilky Jaguar Land Rover. Obchvat otvorili v polovici októbra 2018. Počas výstavby museli vodiči strpieť viaceré dopravné obmedzenia. Prvé cestné uzávierky sa začali v apríli. Cesta I/64 za obcou Dražovce smerom na Čakajovce bola uzavretá po napojenie na novú cestu pozdĺž rieky Nitra od 30. apríla do 15. júna 2018. Práce a s nimi spojené dopravné obmedzenia v lete pokračovali a trvali až do augusta. Cesta I/64 od rýchlostnej cesty R1a po kruhový objazd s cestou Dolné hony bola uzavretá počas júna až augusta 2018. Obchádzkovou trasou oboch uzávierok bola nová cesta pozdĺž rieky Nitra. Doprava na tomto území je mimoriadne komplikovaná. Po R1 prešlo okolo Nitry denne 30 000 áut, cestou do Topoľčian 15 000 vozidiel, z toho 2000 kamiónov. Sú to obrovské množstvá na nedostatočnú infraštruktúru. Výstavbou komunikácií, vrátane obchvatu mestskej časti Dražovce a privádzačov z R1 do priemyselného parku, pribudlo v súvislosti s budovaním priemyselného parku 30 kilometrov novej dopravnej infraštruktúry. Staviteľia vybudovali aj 6,5 kilometrov dlhú protihlukovú stenu. Zdroj: teraz.sk

Pribudlo šesť servisných cyklostanov

V apríli 2018 odovzdali v Nitre do užívania šesť nových servisných cyklostanov. Prvý z nich inštalovali v Mestskom parku na Sihoti v Nitre pri stanovišti zdieľaných bicyklov. K dispozícii bol od soboty 14. apríla, kedy ho slávnostne uviedli do prevádzky. Servisný cyklostan zakúpilo občianske združenie Rozbicyklujme Nitrú!, ktoré na jeho kúpu získalo finančné prostriedky z grantu Nitrianskej komunitnej nadácie. Zvyšných päť servisných cyklostanov zakúpilo mesto Nitra, ktoré za ne zaplatilo zo svojho rozpočtu 4800 eur. Osadené boli v júni 2018. Súčasťou servisných cyklostanov podľa predsedu občianskeho združenia Ivana Jančeka bola ručná pumpa, 12 druhov rôznych servisných kľúčov na nastavenie bicyklov i hák na zavesenie bicykla, ktorý uľahčuje manipuláciu s bicyklom pri jeho oprave. Všetky stanovy sa v prípade záujmu dajú v budúcnosti jednoduchou nadstavbou rozšíriť o nabíjacie zariadenie pre elektrobicykle. Servisné cyklostanovy osadili na miestach, ktoré navrhli členovia občianskeho združenia – lokalita pri Špecializovanej nemocnici na Zobore, na autobusovej, resp. železničnej stanici, na odpočívadle pri cyklotrase na Priemyselnej ulici, na internáte UKF pod Zoborom a pri priemyselnom park Sever v blízkosti závodu Jaguar Land Rover. Rekonštrukciou prešli aj stojiská na bicykle, ktoré sa nachádzajú na území mesta. Staré stanovy nahradili nové, pričom sa ich počet rozšíriť a to na 36 nových stanov s logom mesta, ktoré pribudli v júni 2018. Zdroj: arriva.sk

Požičovňa bicyklov – bihe sharing

Oblúbené zdieľané bicykle Arriva bike sa aj v druhej sezóne svojej existencie objavovali v nitrianskych uliciach. Počas marca 2018 bola služba využívaná priemerne 66-krát denne a celkový počet prenájmov presiahol hranicu 2 000 požičaní. Od začiatku druhej sezóny sa do systému zaregistrovalo takmer 1 000 nových užívateľov. Medzi najfrekvencovanejšie stanovištia patrili opäť mestský park na Sihoti a Chrenovský most. Takmer 10 500 prenájmov bicyklov a bezmála 6 000 užívateľov využívajúcich službu

Arriva bike svedčila o úspechu tohto pilotného projektu bikesharingu na Slovensku. Zdieľané bicykle zvyšovali dostupnosť jednotlivých miest pre obyvateľov a návštevníkov Nitry a zjednodušili pohyb po centre mesta a jeho oddychových zónach. Zároveň prispievali k zlepšeniu kvality životného prostredia v meste a prospievali zdraviu jeho obyvateľov. Zároveň zvyšovali záujem cestujúcich o využívanie verejnej dopravy. Pre študentov a nadšencov bicyklovania spustila Arriva na Instagrame druhý ročník fotosúťaže #arrivabikesutaz2018. Do súťaže sa mohol zapojiť každý, kto si do poludnia 31. mája vypožičia arriva bike, urobil si fotografiu s bicyklom a uverejnil ju na sociálnej sieti Instagram s hashtagom #arrivabikesutaz2018. Odborná porota zložená zo zástupcov spoločnosti Arriva vybrala 6 najoriginálnejších fotiek. Autor fotografie s najväčším počtom hlasov získal iPad, autori umiestnení na druhom a treťom mieste získali ročné predplatné na arriva bike a ďalší traja v poradí balíček reklamných predmetov. Pre študentov nitrianskych univerzít pripravili originálny Arriva Bike deň, kde si mohli bicykle vyskúšať a zasúťažiť o zaujímavé ceny. Podujatie sa konalo v utorok 24. apríla 2018 pred hlavnou budovou UKF a v stredu 25. apríla 2018 napoludnie na rozšírenom chodníku pred SPU v Nitre. Počas celej sezóny – až do 30. novembra 2018 – mohli užívatelia systému na stránke arriva.bike vyplniť anketu s cieľom získať postrehy z používania, ako aj návrhy na vylepšenie systému arriva bike. Zdroj: arriva.bike.sk

Samospráva mesta Nitry riešila nedostatok parkovacích miest

Mesto Nitra v posledných štyroch rokoch (2014-2018) vybudovalo minimálne 400 parkovacích miest. V priebehu roka 2018 sa samospráva usilovala, aby boli naplno využité všetky parkoviská. Problémom bolo, že nové parkovisko, ktoré bolo vybudované na Vajanského ulici za Základnou umeleckou školou Jozefa Rosinského v Nitre a určené na parkovanie štátnych zamestnancov, najmä zamestnancov Okresného a Krajského súdu, prokuratúry a daňového úradu, bolo napriek tomuto úsiliu poloprázdne. Títo občania naďalej parkovali priamo pred svojimi pracoviskami. Parkovisko malo slúžiť na odľahčenie parkovania v centre mesta, čo sa minulo účinku. Mesto preto prišlo s úvahou, že môže slúžiť ako záchytné parkovisko pre všetkých vodičov. Zmenil sa aj režim parkoviska na Štúrovej ulici, pri kruhovom objazde, ktoré nebolo spoplatnené, parkovali na ňom aj nákladné autá a autobusy. Mesto vyberalo 0,20 eura za hodinové státie. Spoplatnené bolo aj na parkovisko pred mestským cintorínom v Starom meste. Spoplatnenie tohto parkoviska prišlo s návrhom Všeobecne záväzného nariadenia, ktorý poslanci v máji 2018 vrátili na dopracovanie, ale opakovane ho schválili na zasadnutí 21. júna 2018. Zdroj: nitra.sk

BUS SHOW - prvý veľtrh autobusov a autobusovej dopravy v Nitre

V areáli Turancaru na Bratislavskej ceste v Nitre sa v dňoch 5. až 7. júna 2018 uskutočnil prvý odborný veľtrh s tematickým zameraním na mestskú, linkovú, diaľkovú a zájazdovú dopravu - BUS SHOW 2018. Veľtrh zorganizovala česká konzultačná firma Jakuba Slavíka - Consulting Services Praha. Cieľom veľtrhu bolo ukázať v praxi možnosti ekologickej, bezpečnej a vysokokomfortnej dopravy v meste. Veľtrh BUS SHOW prezentoval všetky dostupné dopravné prostriedky, ktoré neobťažujú hlukom ani inými znečisťujúcimi emisiami. Prezentovali sa tu vozidlá s elektrickým pohonom, hybridy, ako aj automobily na stlačený zemný plyn s najmodernejšími dieselovými

agregátmi s ekologickou normou Euro 6. Súčasťou veľtrhu BUS SHOW 2018 bola celodenná odborná konferencia „Elektrické autobusy pre mesto v kontexte Smart Cities“. Zdroj: tlačová správa organizátorov veľtrhu Bus show

Mesto Nitra získalo dotácie na výstavbu troch nových cyklotrás

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vyhodnotilo 13. júna 2018 tretiu sériu žiadostí o nenávratné finančné prostriedky z fondov EÚ. Medzi schválenými projektmi boli aj tri cyklistické chodníky, na výstavbu ktorých získalo mesto Nitra nenávratný finančný príspevok v hodnote viac ako 1,8 milióna eur. Vyše 240 000 eur bolo určených na cyklotrasu, ktorá spojí centrum Nitry s mestskou časťou Dražovce. Viac ako 200 000 eur príde z EÚ aj na cyklistický chodník spájajúci autobusovú stanicu so Štúrovou ulicou. Najviac financií je určených na cyklocestu, ktorá prepojí mestské časti Mlynárce, Diely a Klokočinu. Ministerstvo pôdohospodárstva schválilo na jej výstavbu nenávratný finančný príspevok v hodnote takmer 1,4 milióna eur. Budovanie týchto cyklistických trás nesúvisí s podporou turistiky či rekreačných aktivít. Cieľom výstavby je prepojenie existujúcich cyklotrás a zlepšenie dostupnosti k občianskej infraštruktúre aj nemotorovou dopravou. Mesto Nitra už v roku 2017 získalo viac ako 3,3 milióna eur na vybudovanie piatich cyklotrás. Okrem vybudovania I. a II. etapy cyklocesty medzi Nitrou a Vráblami, získalo mesto dotáciu aj na výstavbu cyklolávky cez rieku Nitra, ktorá prepojí Wilsonovo nábrežie s Nábrežím mládeže pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite. Medzi schválenými projektmi bola aj cyklotrasa, ktorá spojí cez Wilsonovo nábrežie a Mostnú ulicu, Univerzitný most s mestským parkom na Sihoti. Ďalšia trasa bude viesť zo sídliska Klokočina cez les na Borine až na autobusovú stanicu. Zo schválených dotácií sa bude stavať aj druhá etapa cyklotrasy smerujúcej z Triedy A. Hlinku na Dlhú ulicu na sídlisku Chrenová. Zdroj: teraz.sk

Rekonštrukcia autobusovej stanice

Modernizácia autobusovej stanice v Nitre sa od 1. júla 2018 dostala do záverečnej štvrtej etapy. V rámci nej boli zmodernizované nástupištia pre diaľkové linky. Modernizácia nitrianskej stanice prebiehala od roku 2015. V rámci tretej etapy spevnili betónové plochy, zmodernizovali prístrešok určený pre komerčné linky a vybudovali výstupišťe pre diaľkové linky. Po dosiahnutí požadovanej pevnosti betónu sprístupnili posledný júnový týždeň r. 2018 pre cestujúcich betónové plochy určené na výjazd z autobusovej stanice. V rámci štvrtej etapy dopravca modernizoval nástupištia 1A, 1B, 1C, 2, 3, 4, 5, 6, 6B. Nástupištia 2 až 6B boli dočasne presunuté na odstavňú plochu autobusov, ktorá sa nachádza medzi autobusovou a železničnou stanicou. Číslovanie dočasne zriadených nástupíšť sa zhoduje s pôvodným označením. Najfrekventovanejšie nástupištia diaľkových liniek 1A, 1B a 1C v smere na Bratislavu zostali na novovybudovaných priestoroch autobusovej stanice a zaradili ich pod nástupište č. 15 a č. 17. Vzhľadom na to, že modernizácia diaľkových nástupíšť prebiehala počas plnej prevádzky autobusovej stanice, prosili cestujúcu verejnosť o pochopenie a trpezlivosť. Autobusová stanica v Nitre je v prevádzke od roku 1978. Počas prvej etapy modernizácie boli kompletne zmodernizované dva prístrešky, pod ktorými sa nachádza osem nástupíšť. V rámci druhej a tretej etapy odovzdala ARRIVA do užívania

d'alšie tri zmodernizované prístrešky. Komfort cestujúcich výrazne zvýšila inštalácia elektronických tabúl s informáciami o odchodoch, príchodoch, či meškaniach autobusov a hlavný informačný panel. Súčasne s modernizáciou sa uskutočnila aj potrebná a rozsiahla modernizácia desaťročia starých inžinierskych sietí. Cestujúci majú k dispozícii aj čakáreň v novej zmodernizovanej časti autobusovej stanice v blízkosti novopostavenej budovy so sociálnymi zariadeniami a úschovňou batožín. Zdroj: arriva.sk

Zdieľané bicykle využilo v Nitre za rok prevádzky 8700 užívateľov

Takmer 8700 užívateľov zdieľaných bicyklov a vyše 20 000 prenájmov bicyklov zaregistrovala ARRIVA počas prvého roka prevádzkovania bikesharingu v Nitre. Najvyšší záujem o službu zaznamenal prevádzkovateľ v apríli 2018, keď sa zaregistrovalo 1800 nových užívateľov a bicykle boli prenajaté až 140-krát denne. Najobľúbenejšími stanovišťami sú mestský park na Sihoti a Trieda A. Hlinku pri obchodnom dome Centro. Počas prvého roka sa až polovica užívateľov bikesharingu registrovala do systému prostredníctvom aplikácie Arriva bike dostupnej na Google Play, tretina cez aplikáciu v App Store, zvyšní užívatelia využili webovú stránku arriva.bike a cyklopočítač na bicykli. Až 80 percent užívateľov si prenajímalo bicykle prostredníctvom aplikácií, 20 % využilo na prenájom spomenutý cyklopočítač. Nitra je prvým mestom na Slovensku, kde je bikesharing doplnkom mestskej verejnej dopravy. Pri príležitosti prvého výročia jeho spustenia si mohli v sobotu 28. júla užívatelia zdieľaných bicyklov bezplatne prenajať bicykel na dve hodiny na ktoromkoľvek zo siedmich stanovišť. Podmienkou bezplatného prenájmu je byť registrovaným užívateľom služby bikesharingu a mať aktívne konto. Cieľom služby zdieľaných bicyklov je zvýšiť komfort a konektivitu pre cestujúcich, poskytnúť im komplexné riešenie mobility v rámci mesta a aj takouto cestou podnietiť ich záujem o využívanie mestskej verejnej dopravy. Arriva zaznamenala záujem o bikesharing aj v ďalších mestách na Slovensku. Spoločnosť preto pripravila riešenie aj pre menšie mestá vzdialené medzi sebou do 40 kilometrov. Rozdiel je v nižších nákladoch vďaka participácii viacerých samospráv v rámci zabezpečenia prevádzky. Zdroj: arriva.bike.sk

Na linkách MHD skúšobne premával kľbový elektrobús

Na linkách mestskej hromadnej dopravy v Nitre začal 22. októbra 2018 skúšobne premávať nový elektrobús. Spoločnosť Arriva Nitra si kľbové vozidlo typu Solaris Urbino 18 Electric zapožičala od výrobcu vozidla. Cieľom testovacej prevádzky je overiť využiteľnosť elektrobúsov priamo v podmienkach mestskej dopravy v Nitre. Nízkopodlažný kľbový bezemisný mestský elektrický autobus mal v Nitre slovenskú premiéru. „V iných slovenských mestách, kde sú elektrobúsy v prevádzke, boli do premávky nasadené zatiaľ len modely s dĺžkou do 12 metrov. Elektrobús Solaris Urbino 18 Electric je 18 metrov dlhý, jeho maximálna kapacita je 120 cestujúcich," informoval dopravca. Vozidlo má 38 miest na sedenie a vyhradený priestor pre dva detské kočíky alebo invalidné vozíky. Na jedno nabitie by mal mať autobus minimálny dojazd 120 kilometrov. Vozidlo nie je vybavené tarifným systémom, preprava cestujúcich v elektrobuse je bezplatná. Elektrobús sa objavuje na rôznych linkách. Vzhľadom na obmedzený dojazd vozidla išlo o tzv. delené zmeny, čiže najčastejšie premával v ranných

hodinách od 5. do 9. hodiny a v popoludňajšej špičke od 13. do 18. hodiny. Skúšobná prevádzka elektrobuse v Nitre bola naplánovaná tri až štyri týždne. Zdroj: arriva.sk

Na rýchlostnej ceste R1 PR1BINA sa začala zimná sezóna

Koncesionár a operátor rýchlostnej cesty R1 PR1BINA, spoločnosti GRANVIA a Granvia Operation, otvorili 1. novembra 2018 zimnú sezónu na rýchlostnej ceste R1 PR1BINA. Udialo sa tak týždeň po akcii Deň bezpečnosti, ktorej účelom bolo upozorniť vodičov na nástrahy zimnej jazdy. Na akcii, ktorá sa konala v oboch smeroch rýchlostnej cesty, sa podieľalo aj Oddelenie bezpečnosti cestnej premávky Ministerstva dopravy a výstavby SR (BECEP). Usporiadatelia zdôraznili potrebu dodržiavania základných bezpečnostných pravidiel pri jazde po rýchlostných komunikáciách a diaľniciach. Užívatelia by nemali podceňovať prípravu vozidiel na zimu a zvýšiť pozornosť pri zníženej viditeľnosti, ktorá je nástupom jesene. Odpočívadlo Tekovské Nemce, bolo vybrané za účelom zdôraznenia potreby oddychu a prestávok počas presunov v záujme eliminácie najčastejšej príčiny dopravných nehôd, ktorou je nevenovanie pozornosti jazde. V rámci zimnej údržby bolo na štyroch úsekoch PR1BINA k dispozícii celkovo 24 operátorov. Na trase Nitra – Tekovské Nemce bolo k dispozícii 10 vozidiel zimnej údržby. Zdroj: pr1bina.aktuality.sk, Robert Kiss, PR manažér

Cyklistická jazda mestom - Critical Mass

Cyklisti v Nitre sa opäť zišli, aby vodičom pripomenuli, že aj v jesenných mesiacoch s nimi musia na cestách počítať. Upozornili na seba v piatok 30. novembra 2018 hromadnou večernou jazdou na bicykloch v uliciach mesta. Podujatie s názvom Critical Mass sa konala v piatok po 18. hodine na Svätoplukovom námestí pred Divadlom Andreja Bagara. Jeho cieľom bolo upozorniť na problémy v doprave, ale zároveň aj spropagovať mestskú cyklistiku. Treba nafúkať kolesá, vytiahnuť zo skrini rukavice, šál a čiapku. Vyrážame opäť do ulíc pocítiť vietor v tvári a slobodu pohybu na cestách. Novembrová osemkilometrová trasa viedla centrom mesta, cez mestskú časť Párovce, Štúrovu ulicu, Triedu A. Hlinku a cez sídlisko Chrenová až pod Zobor - k prameňu na Šindolke. Podujatie Critical Mass je cyklistická jazda organizovaná vo viac ako 300 mestách vo svete. Vznikla v San Franciscu v roku 1992. Nemá formu protestu a jej cieľom nie je ani blokovanie premávky. Cyklisti chceli svojou jazdou iba poukázať na fakt, že sú súčasťou premávky. Zdroj: facebook/criticalmass.sk

Záujem o zdieľané bicykle sa v druhej sezóne bikesharingu strojnásobil

Zdieľané bicykle ukončili 30. novembra 2018 svoju druhú sezónu v Nitre. Do systému sa počas 2 sezón zaregistrovalo 11 000 užívateľov, ktorí si požičali bicykel 32 000-krát. Najpopulárnejším stanovišťom bol znovu mestský park na Sihoti. Novinkou v systéme bikesharingu bola možnosť využiť na požičanie bicykla čipovú kartu. K terminálu na bicykli stačilo priložiť čipovú kartu, prostredníctvom ktorej systém identifikoval užívateľa. Ten už iba zadal svoj PIN-kód a mohol sa bicyklovať. Počet prenájmov zdieľaných bicyklov sa počas druhej sezóny takmer strojnásobil v porovnaní s prvou sezónou, bicykle boli požičané takmer 24 000-krát. Počas zimy bicykle absolvovali servisné prehliadky a potrebné opravy, aby mohli od marca 2019 opäť fungovať.

5.3 Obchod a služby

Otvorili zrekonštruovanú predajňu Tempo Supermarket v ZOC Max

Vo štvrtok 25. januára 2018 bola slávnostne otvorená zrekonštruovaná veľko-predajňa Tempo Supermarketu COOP Jednota v ZOC MAX v Nitre. Pásku slávnostne prestrihli primátor Nitry Jozef Dvonč a predseda predstavenstva COOP Jednota Slovensko a COOP Jednota spotrebné družstvo Nitra Gabriel Csollár. Prítomný bol aj podpredseda predstavenstva COOP Jednoty Nitra Peter Šipčiak, ďalší členovia vedenia COP Jednoty, predavačky a nedočkaví zákazníci. Pôvodná predajňa bola zriadená pred 11 rokmi. Vývoj moderných technológií si však aj v tejto veľkopredajni vyžiadala rekonštrukciu, ktorú zrealizovali za necelý mesiac. Primátor Nitry Jozef Dvonč vedeniu COOP Jednoty Nitra zablahoželel k modernizácii a zákazníkom zaželel príjemné nakupovanie. Modernizovaná predajňa ponúka zákazníkom zážitkové nakupovanie a najvyšší komfort. V supermarkete je použitý nový dizajn, prevládajú tmavšie farby s bielymi nápismi a piktogramami. Ku klasickým pokladniám pribudli štyri samoobslužné pokladne, väčší priestor dostali pekárenské výrobky. Tovar je označený novými elektronickými cenovkami, ktoré sú prepojené s pokladňami, takže sa nemôže stať, že bude uvedená iná cena pod tovarom a iná v systéme pokladní. Zdroj: vlastný text

Rekonštrukcia predajne NITRAZDROJ v Lipe na Chrenovej

S rekonštrukciami supermarketov sa začiatkom roka roztrhlo vrece. Ako v prvom sa začiatkom januára 2018 začala rekonštrukcia supermarketu Nitrazdroja v nákupnom centre Lipa na Výstavnej ulici v Nitre. Obchodná spoločnosť Nitrazdroj, a.s. má v Nitre sieť 24 predajní, patrí mu aj 10 diskontov CBA 10. V spomenutej predajni na Výstavnej ulici vymenili regály, pokladnice, ako aj predajné označenia tovarov. Modernizovanú predajňu otvorili v piatok 26. januára 2018 za prítomnosti primátora Nitry Jozefa Dvonča a riaditeľa Nitrazdroja Milana Surovca. Zdroj: Andrej Jančovič, redaktor, MsÚ Nitra

Rekonštrukcia obchodného domu KAUF LAND na Klokočine

V priebehu mesiacov apríl, máj a jún 2018 prebiehala komplexná rekonštrukcia OD Kaufland na sídlisku Klokočina, ktorý bol pre verejnosť úplne zatvorený. Slávnostné otvorenie sa konalo vo štvrtok 14. júna 2018. Zákazníci mohli obdivovať nové regály a prechod na plnoautomatizovaný systém predaja, najmä na elektronické cedulky pod tovarom, ktoré umožňujú okamžité sledovanie pohybu tovaru a vďaka nim vedieť urobiť rýchlu inventúru tovaru. Zdroj: Kaufland.sk

Budova Tesco bola od leta 2017 zatvorená

Od augusta 2017 bol obchodný dom Tesco v centre Nitry zatvorený, fungovali iba kaviarne a bufety s občerstvením na prízemí, patriace súkromníkom. Nový majiteľ najskôr plánoval rekonštrukciu budovy, spojenú s dostavbou, v priebehu roku 2018 sa hovorilo o menšej rekonštrukcii. Budova patrí spoločnosti Mirage Shopping Center zo Žiliny. Plán rekonštrukcie bývalej budovy Tesca mali na útvare hlavného architekta na

Mestskom úrade v Nitre, boli v kontakte s projektantom budovy, ktorého vyzvali, aby pri projektovaní dodržal podmienky Územného plánu Centrálnej mestskej zóny a krajského pamiatkového úradu. Spoločnosť Tesco Stores, ktorej budova ešte vlni patrila, opakovane potvrdila, že si plánuje od súčasného majiteľa prenajať časť vynovených priestorov a prevádzkovať tam supermarket. V r. 2017 hovorila o jeho otvorení na jeseň 2018, neskôr avizovali termín – jar 2019. Zdroj: hnonline.sk

ZOC Mlyny zmenili majiteľa, kúpila ich Nepi Rockcastle

Spoločnosť Komplex kúpila prostredníctvom dcérskej spoločnosti NRP Shopping Centre Project Two, ktorá 21. júna 2018 prevzala 100 percent akcií vlastníka centra, spoločnosti Mlyny – najväčšieho nákupného centra, stojaceho na križovatke Štefánikovej triedy a Štúrovej ulice v centre Nitre. Nákupné centrum otvorila developerská spoločnosť In Vest 9. septembra 2009. V roku 2015 bolo otvorené krídlo s päťsálovým multikinom. Centrum s prenajímateľnou plochou 33 200 štvorcových metrov kúpila spoločnosť za 121,8 milióna dolárov. Zdroj: reality.etrend.sk

Oslavy 65. výročia vzniku COOP Jednoty Nitra

V sobotu 13. októbra 2018 si COOP Jednota Nitra pripomenula na stretnutí s pracovníkmi 65. výročie založenia družstevného obchodu. Predseda COOP Jednoty Gabriel Csollár stručne zhrnul históriu družstevníctva na Slovensku, v rámci ktorej vznikla aj nitrianska Jednota. COOP Jednota Slovensko je najstarším obchodným systémom na Slovensku. V roku 1845 založil Samuel Jurkovič prvé družstvo na Slovensku (Spolok gazdovský) a v roku 1869 založil Samuel Ormis v Revúcej prvý Potravný spolok – predchodcu družstevného maloobchodu. Odvtedy jeho kontinuita nebola prerušená a prešiel mnohými zmenami, až sa vyprofiloval na tradičný moderný maloobchod – COOP Jednotu. Od roku 1950 vznikajú spotrebné družstvá JEDNOTA s pôsobnosťou na vidieku. V roku 1968 vznikol Slovenský zväz spotrebných družstiev ako riadiaci orgán a družstevný obchod vstupuje do miest. V roku 1992 Slovenský zväz spotrebných družstiev začal pôsobiť ako záujmové združenie, družstvá prešli transformáciou. Od roku 1997 pôsobil Slovenský zväz spotrebných družstiev ako družstvo. Od roku 2002 COOP Jednota Slovensko funguje ako spotrebné družstvo, vzťahy sú založené na franšíze. COOP Jednota Slovensko vznikla v roku 2002 zlúčením Slovenského zväzu spotrebných družstiev so spoločnosťou COOP CENTRUM. V súčasnosti združuje viac ako 160-tisíc členov a eviduje viac ako 1 milión držiteľov zákazníckych nákupných kariet. Skupina COOP Jednota je najväčším predajcom potravín na Slovensku a patrí k významným zamestnávateľom Slovenska. Poskytuje prácu 14-tisícim zamestnancov v 9 logistických centrách a 30 regionálnych spotrebných družstvách. Z nich 26 vykonáva maloobchodnú činnosť prostredníctvom takmer 2 300 predajných miest na celom území Slovenska. Aktuálne je členom COOP Jednoty Slovensko 30 spotrebných družstiev. COOP Jednota Slovensko dôsledným napĺňaním svojho poslania chce zabezpečovať, aby si skupina COOP Jednota ako najväčší domáci obchodný reťazec udržala svoju pozíciu na trhu a naďalej pôsobila ako kľúčový predajca potravín na Slovensku. V ďalšej časti slávnostného úvodu spolu s generálnym riaditeľom Petrom Šipčiakom ocenili svojich zamestnancov udelením

Čestného odznaku COOP Jednoty. So slávnostným príhovorom vystúpil aj primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý obom predstaviteľom COOP Jednoty odovzdal Pamätné listy mesta Nitry (na fotke). Skupina COOP Jednota dosiahla v roku 2017 maloobchodný obrat vo výške 1,321 mld. eur a v porovnaní s rokom 2016 tak vzrástol maloobchodný obrat o 4,5 %. Tržby z predaja tovaru boli vo výške 1,104 mld. eur, čo bolo o 4,7 % viac ako v roku 2016. Logistické centrá skupiny COOP Jednota dosiahli v roku 2017 tržby vo výške 0,534 mld. eur a medziročne vzrástli o 6,5 %. Súhrnné tržby maloobchodu a logistických centier v roku 2017 dosiahli výšku 1,638 mld. eur, čo je v porovnaní s rokom 2016 nárast o 5,2 %. S uvedenými dosiahnutými výsledkami je o to väčšia spokojnosť, že skupina COOP Jednota dosiahla pri medziročnom znížení celkového počtu predajní o 27 z dôvodu optimalizácie štruktúry predajnej siete. Aj napriek tvrdej konkurencii si skupina COOP Jednota vďaka dosahovaným výsledkom dlhodobo udržuje svoju pozíciu najväčšieho predajcu potravín na Slovensku. Zdroj: vlastný text, coop.sk

5.4 Výstavníctvo

Výstava Svadobné dni a Beauté prvou výstavou roka

V dňoch 19. až 20. januára 2018 sa v priestoroch nitrianskeho výstaviska Agrokomplex uskutočnili Svadobné dni a Beauté. Výstava predstavila rôzne podoby svadobnej výzdoby, svadobných klenotov, oznámení, kvetov a šiat či svadobnej gastronómie. Tento ročník bol zameraný na slovenské tradície v svadobnej móde a na podobu folklórnej nevesty. Na túto tému sa zamerali všetci - návrhári, cukrári, aranžéri, ale aj vizážisti a kaderníci. Návštevníci si so záujmom pozreli prehliadky módnych návrhárov Lucie Hummerovej, Daniely Abelovskej a Moniky Lacekovej. K atrakciám výstavy patrila vlasová show Beverly Hills. Floristi predviedli svoje umenie v súťaži Svadobný šperk roka. Lákadlom bola vlasová show kaderníckeho majstra Alexandra Sokolova. Tohtoročnú svadobnú výstavu si prišlo pozrieť viac ako 5200 návštevníkov. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Výstava Rybárstvo a poľovníctvo

Rybári, poľovníci, včelári a milovníci prírody sa stretli v dňoch 23. až 25. februára 2018 na výstavisku Agrokomplex v Nitre na 9. ročníku výstavy Rybárstvo a poľovníctvo. Výstava priniesla viaceré zaujímavosti, ako napríklad druhú najsilnejšiu trofej muflóna lesného na svete, špičkové brokovnice či obrovské, 22-tisíc litrové akvárium plné rýb. Pavilón F bol určený rybárom a poľovníkom, v pavilóne A sa konala sprievodná včelárska výstava. Jej súčasťou bolo poradenstvo pre včelárov, ako aj ochutnávka medu a medoviny. Návštevníci si tu mohli pozrieť a vyskúšať najnovšie náradie a dozvedeli sa o nových trendoch lovenia rýb. Podujatie prinieslo množstvo inštruktáží, ukážok, workshopov, súťaží a rôzne trenažéry. Sprievodný program sa venoval sokoliarstvu, detským rybárskym krúžkom, chovu rýb na Slovensku či trubačom. Novinkou bola prezentácia Klubu chovateľov slovenských hrubosrstých stavačov s interaktívnou prednáškou o našom národnom plemene. Počas soboty vyhodnotili súťaž o Medovinku roka a odovzdali ocenenia najlepším rybárskym športovcom. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Výstava Nábytok a bývanie

V utorok 13. marca 2018 otvorili na výstavisku Agrokomplex v Nitre 28. ročník medzinárodného veľtrhu Nábytok a bývanie 2018. Návštevníci si na výstave mohli do 18. marca pozrieť nadčasový dizajn, nové technológie výroby nábytku i nové trendy v dizajne. V 12 pavilónoch sa predstavilo 450 firiem. Súčasťou veľtrhu bol aj 3. ročník výstavy modernej a tradičnej architektúry z dreva Moderné drevodomy a 21. ročník výstavy nábytkového dizajnu Fórum dizajnu. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Výstava psov - Nitradog 2018

Počas víkendu 7. a 8. apríla 2018 sa na výstavisku AX v Nitre konalo podujatie Nitradog 2018. V rámci tohto podujatia sa do súťaže o najkrajšieho psa počas prvého dňa prihlásilo 1916 psov a na druhý deň 1820 psov. Psy desiatok plemien priviezli majitelia nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky, Rakúska, Belgicka, Dánska a Veľkej Británie. V sobotňajšej súťaži Nitrawa Cup sa súťažilo o získanie niektorého z titulov ako Najkrajší pár psov, Chovateľská skupina, Veľká národná cena, Najkrajší mladší dorast, Najkrajší veterán, Najkrajší jedinec triedy čestnej, Víťaz skupiny FCI a Junior FCI, Najkrajší mladý pes výstavy a Najkrajší pes výstavy. V nedeľu 8. apríla sa konala Winner Show v kategóriách Veľká cena národných plemien, Najkrajší jedinci z neuznaných plemien FCI, Najkrajší pár psov, Najkrajšia chovateľská skupina a ďalšie. Podujatie pripravili Slovenská kynologická jednota, Únia kynologických klubov a Zväz športovej kynológie. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Výstavy Gardenia, Domexpo, Bonsai Gallery 2018

Na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre sa ostrý štart do záhradkárskej a stavebnej sezóny začal výstavami GARDENIA, DOMEXPO a BONSAI GALLERY 2018. Výstavy si návštevníci mohli pozrieť v dňoch 19. až 22. apríla 2018. Návštevou výstavy GARDENIA mohli návštevníci získať inšpirácie na to, ako svoju záhradu či pozemok premeniť na oázu krásy a pokoja. Výstava ponúkla širokú ponuku letničiek, kvetov a drevín od viac ako 400 vystavovateľov. Návštevníci si mohli vidieť vodopád exotických kvetov, kvetinovú retro expozíciu, alebo unikátnu japonskú záhradu v rámci BONSAI GALLERY s jedinečným 500-ročným tisom z najsevernejšej časti Japonska. Zaujímavosťou boli ukážky tradičných slovenských ľudových remesiel: výroba šperkov z polodrahokamov, rezbárstvo, kováčstvo, keramikárstvo, razenie mincí, maľba na hodváb či výroba krpcov. Sprievodný program, ukážky a poradenstvo ponúkli Slovenský zväz záhradkárov, bonsajisti, kaktusári a botanici so svojou expozíciou tropických a subtropických rastlín. Komplexná stavebná výstava DOMEXPO previedla návštevníkov všetkým čo súviselo s moderným bývaním a kompletnou stavbou domu či renováciou bytu. Výstavu nemal premeškať nikto, kto mal v najbližšom čase podobné plány so svojim bývaním. Vedomosti z praxe a rady na rôzne témy odovzdávali odborníci z Cechu kachliarov Slovenska, Cechu podlahárov Slovenska, Cech strechárov Slovenska, Cech maliarov Slovenska, Komory kominárov Slovenska, Stavebnej komory a Slovenskej asociácie fotovoltického priemyslu. Výstavy GARDENIA, DOMEXPO a BONSAI GALLERY očarili najmä nadšených záhradkárov, ekologicky založených ľudí, ktorí na výstave našli bioprodukty od lokálnych producentov. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

25. ročník Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre

V dňoch 22. až 25. mája 2018 sa na výstavisku Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO uskutočnil jubilejný 25. ročník Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre. Veľtrh sa stal najvýznamnejším podujatím svojho druhu na Slovensku a svoje miesto našiel aj v kalendári európskych priemyselných veľtrhov a výstav. Na základe rozrastania

sa týchto príbuzných oborov boli zaradené aj tematické výstavy EUROWELDING – zváranie, CAST-EX – zlievanie, hutníctvo, metalurgia; EMA – meracia, regulačná a automatizačná technika, STAVMECH-LOGITECH – stavebná, manipulačná technika; CHEMPLAST – plasty a chémia pre strojárstvo a TECHFÓRUM – prezentácia výstupov technických univerzít Slovenska. Na veľtrhu sa zúčastnilo vyše 400 vystavovateľov a spoluvystavovateľov, ktorí vystavovali na ploche vyše 25 000 m². Návštevnosť veľtrhu dosiahla úroveň vyše 18 000 návštevníkov. Tento rok sa opäť súbežne s Medzinárodným strojárskym veľtrhom uskutočnil aj medzinárodný veľtrh ELO SYS, ktorý priniesol návštevníkom novinky z oblasti elektrotechniky, energetiky, elektroniky, osvetlenia a telekomunikácií. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Na výstave Dogexpo predstavili slovenské národné plemená

Na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre sa v piatok 9. júna 2018 začala medzinárodná výstava psov Dogexpo. V prvý deň podujatia sa uskutočnila aj súťaž Prezident cup 2018 a Svetová špeciálna výstava slovenských národných plemien. Súťažili na nej plemená Slovenský čuvač, Slovenský kopov, Slovenský hrubosrstý stavač, Československý vlčiak a Tatranský durič. Podujatie organizoval Slovenský poľovnícky zväz. V sobotu 9. júna bola súťaž Grand Prix Slovakia 2018 a v nedeľu 10. júna chovatelia psov súťažili na výstave Derby Winner Show. Na Dogexpo udelili ceny v deviatich kategóriách. Súčasťou výstavy bola aj súťaž Junior Handling určená pre mladých vystavovateľov - vo vekových kategóriách od 9 do 13 rokov a od 14 do 17 rokov. Počas podujatia udelili aj cenu pre najkrajších jedincov neuznaných plemien, pre najkrajší pár psov či ocenenie pre chovateľskú skupinu, do ktorej mohli chovatelia prihlásiť najmenej troch jedincov rovnakého plemena, sfarbenia a veľkosti. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Výstava AGROKOMPLEX 2018 priniesla návrat k prírode a tradíciám

V dňoch 16. až 19. augusta 2018 sa na výstavisku Agrokomplex konala po 45-krát rovnomenná medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava. Na sviatok poľnohospodárov, zdravých potravín, milovníkov prírody a hlavne moderného životného štýlu prišlo stotisíc návštevníkov. Pavilón M4 patril Festivalu národných špecialít, kde sa pozornosť návštevníkov upriamila aj na našu národnú špecialitu – Spišské párky. Ich pikantná chuť, šťavnatosť a lahodný zvuk po zahryznutí privodila návštevníkom festivalu gurmánsky zážitok. Novinkou výstavy bolo ENVIRO, na ktorom sa predstavili spoločnosti a organizácie, venujúce sa praktickej ochrane prírody, environmentálnej výchove, ako aj propagácii a aplikovaniu princípov udržateľného spôsobu života. Podujatie spestril kvalitný odborný program, filmová produkcia i atrakcie pre najmenších návštevníkov. Nádherné jedince tradičných hospodárskych zvierat predviedli špeciálne chovateľské zväzy, ktoré v rámci Národnej výstavy hospodárskych zvierat ponúkli aj odborné poradenstvo. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

Autosalón Autoshow Nitra 2018

Vo štvrtok 11. októbra 2018 otvorili na výstavisku Agrokomplex v Nitre Autosalón – autoshow 2018. Výstava trvala do nedele 14. októbra 2018. Na výstavnej ploche vyše 37 000 m² sa predstavilo 242 vystavovateľov a zastúpenie malo 30 automobilových značiek. Slovenskú premiéru mali v Nitre Škoda Kodiaq RS, Hyundai i30 N-line, CUPRA Ateca, Citroën Berlingo, Toyota Camry a Corolla. Z mnohých elektromobilov zaujali Hyundai Kona electric a Jaguar I-Pace electric. Slovenskú premiéru mal aj futuristický, ale už sériovo vyrábaný model Hyundai NEXO, ktorý je poháňaný vodíkovými palivovými článkami. Automobilovú show pripravili najlepší slovenskí drifteri a kaskadéri v rámci akcie Mototv show. Svojím vystúpením sa odprezentoval viacnásobný držiteľ Guinnessových rekordov, profi kaskadér na skútri Gunter Schachermayr z Rakúska. Adrián Husák sa pokúsil o zápis do Guinnessovej knihy rekordov jazdou na štvorkolke priamo pred divákmi, čo sa mu aj podarilo. Tradičnou súčasťou nitrianskeho autosalónu boli autá z kategórie veteránov, ktorých prišlo viac ako sto. Zabezpečil ich Klub veteránov pod vedením Daniela Látečku. Návštevníci mohli vidieť unikátnu kolekciu variácií modelu Fiat 850. Zaujímavosťou bola aj exhibičná jazda Citroën „kačíc“ s motívmi Hippies. Zábavu pre deti a školákov zabezpečilo detské dopravné ihrisko. Deti si mohli zajazdiť na motokárach, elektrických autíčkach, vyskúšať skákacie hrady, fun a chill-out zónu, detské kútiky SIKU World s autíčkami, zahrať si kvízy a súťaže, či zajazdiť si na autodráhe s profesionálnymi pretekárskymi autíčkami. Zdroj: tlačová správa Agrokomplexu

6. KULTÚRA A UMENIE

6.1 Divadlo

Premiéra inscenácie Ľudia, miesta a veci

V piatok 19. januára 2018 sa v Divadle Andreja Bagara uskutočnila premiéra brilantne napísanej tragikomédie súčasného významného britského autora a režiséra Duncana Macmillana Ľudia, miesta a veci. Divákovi ponúkla strhujúci príbeh herečky Emmy, ktorá sa ocitne v liečebni pre drogovú závislosť a je prinútená priznať si, kým

v skutočnosti je. Dráma o závislostiach, ktorá balansuje na hranici reality a nočnej mory, priniesla veľkú hereckú príležitosť pre predstaviteľku hlavnej postavy Barboru Andrešičovú. Hra bola vo svetovej premiére uvedená v auguste 2015 v Národnom divadle v Londýne, na javis-

ku Dorfmanovho divadla a pre obrovský úspech bola inscenácia prenesená na West End na scénu Wyndham's Theatre. V réžii Mariána Amslera sa v inscenácii predstavili Barbora Andrešičová, Eva Pavlíková, Branislav Matuščin, Roman Poláčik, Martin Nahálka, Daniela Kuffelová, Peter Oszlák, Anna Rakovská, Martin Šalacha a Lenka Barilíková. Zdroj: tlačová správa DAB Nitra

Premiéra edukatívnej hry Hoax

V nezvyčajných priestoroch Gymnázia na Párovskej ulici v Nitre uviedlo v piatok 26. januára 2018 Divadlo A. Bagara premiéru edukatívnej hry HOAX, určenej pre študentov stredných škôl. Ide o inscenáciu – paródiu s výchovným charakterom, ktoré by malo otvoriť oči mladým divákovi a zasvätiť ich do tajov internetových manipulácií. Hlavnými hrdinami sú členovia

vymysleného extrémistického Hrdého Hnutia, ktoré si získava priaznivcov najmä medzi stredoškólakmi. Priestory stredoškolských telocviční, ktoré akože zneužívajú na svoju kampaň. Atmosféru dopĺňajú zozrihy videí z rôznych akcií Hrdého Hnutia, ktoré sa konali v posledných týždňoch v mestách a obciach nitrianskeho kraja a ktoré si členovia sami produkovali. Tým, že Hrdé Hnutie získalo pre svoju kampaň známe tváre hercov DAB v Nitre, zvyšuje svoje šance uspieť nielen v nitrianskom regióne. Zdroj: tlačová správa DAB Nitra

Nové divadlo v Nitre uviedlo premiéru crazy komédie Cisárove nové šaty

Nové divadlo uviedlo v nedeľu 28. januára 2018 na svojej scéne v sále Domu Matice slovenskej v Nitre premiéru barokovej crazy komédie H. Ch. Andersena Cisárove nové šaty, ktorá bola určená pre deti od troch rokov. Koncept, dramaturgiu a text mal na starosti Šimon Spišák, dramaturgie sa zhostila Veronika Gabčíková, scénu a kostýmy vytvoril Karel Czech. Autorom veršovaných textov bol Miloš Kusenda. V réžii Šimona Spišáka sa predstavili Lucia Korená v alternácii s Ľubou Dušaničovou, Katarína Petrusová, Agáta Spišáková a Miloš Kusenda. Zdroj: tlačová správa DAB Nitra

Staré divadlo Karola Spišáka uviedlo premiéru rozprávky Kráska a zviera

Staré divadlo Karola Spišáka uviedlo v piatok 16. februára 2018 v tejto sezóne tretiu premiéru nesmrteľného príbehu o láske, odpustení a kliatbe s názvom Kráska a zviera. Autorom hry s pesničkami a podtitulom Rozprávková úvaha o láske bol Tomáš Procházka, ktorý hru spolu s

autorkou hudby Andreou Bučkovou zrežioval. Rozprávka priniesla známy príbeh o tom, ako kupec nájde na opustenom zámku trojružu, ktorú chce zobrať svojej dcére ako darček. Netuší však, že zámok obýva hrôzostrašné zviera, ktoré ho postaví pred neľahké rozhodnutie – vezme si ruku jeho dcéry, alebo jeho život. Krásna Belle sa ocitá sama so zvieratkom

na opustenom zámku, ktorý vplyvom dávnej kliatby ožíva. Kliatba kedysi zmenila krásneho princa na netvora a zlomiť ju môže iba pravá láska. Úlohy krásy sa zhostila Jana Labajová, zviera stvárnil Radovan Hudec. Sekundovali im herci Lukáš Púchovský, Michal Kalafut, Henrieta Kolláriková a Ivan Gontko. Zdroj: tlačová správa DAB Nitra

Divadlo A. Bagara uviedlo premiéru inscenácie Otec Goriot

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 13. apríla 2018 slovenskú premiéru inscenácie Otec Goriot. Ide o dramaturgiu klasického románu Honoré de Balzaca, v ktorom zobrazil silu otcovskej lásky, ktorá nepozná hranice. Hlavný hrdina príbehu obetoval všetko svojim dcéram a tomu, aby im zabezpečil šťastný a bezstarostný život. Neexistovalo nič, čo by nebol schopný urobiť pre šťastie svojich dcér, a predsa sa mu nedostala naspäť ich oddanosť a láska. Zomiera v absolútnej

chudobe a opustený. Režisérom inscenácie bol Roman Polák, ktorý povedal, že Otec Goriot je svetová klasika, ktorú mnohí poznajú už z povinného čítania. „Málokto si však vie predstaviť, koľko zákutí ľudskej duše sa skrýva v tomto románe. Aj keď hru hráme v dobových kostýmoch, do adaptácie sa s dramaturgom Danielom Majlingom snažili vložiť čo najviac súčasnej psychológie.“ V hre sa niekoľkokrát opakuje, že stále ide o peniaze a ide o to, byť čo najvyššie v spoločnosti. Toto všetko je známe aj z tejto doby, ktorú žijeme. To, že život nie je o vzťahoch, láske, porozumení, ale o spoločenskom uznaní a o tom, ako mať viac peňazí, to je výkričník, ku ktorému nás môže táto hra dostať,“ skonštatoval režisér inscenácie Roman Polák. Napriek tomu, že román je kritikou aristokratickej a meštianskej spoločnosti 19. storočia, príbeh otca Goriota a jeho čistej obety dokáže podľa tvorcov inscenácie zarezonovať aj u dnešných čitateľov. V hre sa predstavili Ivan Vojtek, Eva Pavlíková, Roman Poláčik, Andrea Sabová, Anna Rakovská, Martin Šalacha a ďalší. Diváci si vychutnali aj úžasnú výpravu a krásne kostýmy Petra Čaneckého. Zdroj: tlačová správa Divadla A. Bagara v Nitre

Festival amatérskeho divadla

Divadelné predstavenia, odborné diskusie, tvorivé dielne i prednášky priniesol Festival amatérskeho divadla, ktorý sa konal od 23. do 25. marca 2018 v Kultúrnom dome v Nitre - Párovských Hájoch. Podujatie pripravilo Krajské osvetové stredisko. Cieľom podujatia bolo vytvoriť priestor pre tvorbu a prezentáciu neprofesionálnych divadiel rôznych poetík a žánrov. Veková hranica účinkujúcich bola 16 rokov a viac. Festival ponúkol otvorený priestor pre súbory mladých i dospelých a pre ich inšpiratívne i netradičné inscenácie či autorské prvotiny. Účastníci sa mohli zapojiť do odborných diskusií a dialógov o inscenáciách, konzultovať s lektormi a zúčastniť sa na workshopoch venovaných divadelnej reportážnej fotografii i spoločnom slovensko-ukrajinskom divadelnom predstavení. Zdroj: tlačová správa KOS Nitra

Premiéra inscenácie Legenda o Svoradovi a Benediktovi

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo 20. apríla 2018 inscenáciu Legenda o Svoradovi a Benediktovi. Autorkou a režisérkou hry bola Simona Nitrayová. Hra vyrozprávala príbeh nitrianskeho svätca a patróna mesta svätého Svorada. Autorka scenára sa pri ňom inšpirovala jednou z najstarších uhorských legend z druhej polovice 11. storočia z pera päťkostolného biskupa Maura, ktorá dokumentuje proces christianizácie Uhorského kráľovstva. Tvorcovia inscenácie sa príbehom snažili ukázať, že aj z obyčajných mladých ľudí sa vďaka pevnej viere v Boha a neochvejnej vytrvalosti môžu stať svätci. Zdroj: tlačová správa Starého divadla K. Spišáka v Nitre

Krajská divadelná prehliadka „Na Scénu“

V dňoch 27. až 28. apríla 2018 sa v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre uskutočnila krajská postupová súťaž NA SCÉNU, ktorej vyhlasovateľom a odborným garantom bolo Národné osvetové centrum a organizátorom Krajské osvetové stredisko v Nitre. Osem súťažných inscenácií hodnotila odborná porota. Najúspešnejšie inscenácie postúpili na dve celoštátne prehliadky, a to divadla mladých FEDIM 2018, Tisovec a divadla dospelých Belopotockého Mikuláš 2018, Liptovský Mikuláš. Na Scénu - krajská

prehliadka a súťaž, 8 súťažných inscenácií, Divadelný súbor Columbia pri ZUŠ Ladislava Mokrého v Topoľčanoch, inscenácia Židovka; Divadlo Dominus Močenok, inscenácia Mister TAYLOR / BUBÁCI; Divadlo Hľadanie Tlmače, inscenácia TAKMER Všetko o mužoch; Teáter Komika, inscenácia Objatie; Divadelní panteri pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre, inscenácia Na krídlach; Divadelný súbor DRIM, ZUŠ J. Rosinského v Nitre, inscenácia Jeden deň Ivana Denisoviča; Slúchadlo, ZUŠ J. Rosinského v Nitre, inscenácia Deti zo stanice ZOO; Teáter Komika pri občianskom združení Aerté - mestské divadlo Levice, inscenácia Otázky (bytia). Súčasťou boli rozborové semináre s porotou určené pre tvorcov divadelných predstavení a diskusie k inscenáciám a koncert kapely Dora. Zdroj: tlačová správa Krajského osvetového strediska v Nitre

Študenti UKF uviedli muzikál Jezus Christus superstar

Muzikál Jesus Christ Superstar uviedli v piatok 4. mája 2018 v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre. Naštudovala ho Katedra hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá naň získala licenciu z Londýna. Na príprave muzikálu sa podieľalo približne 100 ľudí - študenti a pedagógovia katedry, profesionálni speváci a vokálni pedagógovia aj študenti konzervatórií z Nitry a Topoľčian. Muzikál odohrali v historických kostýmoch. Agentúra, ktorá udeľuje licenciu, stanovila podmienku, že dej sa nemá posúvať v čase. So získaním licencie podľa Smolíka nebol problém, pretože podmienky pre školské predstavenia sú menej prísne ako pre komerčné predstavenia. Príprava muzikálu trvala približne tri mesiace, produkčnou je vedúca katedry Alena Čierna. Autorom hudby slávneho muzikálu Jesus Christ Superstar je Andrew Lloyd Webber, slovenské texty napísal Ján Štrasser. Univerzita Konštantína Filozofa už v uplynulých rokoch s úspechom uviedla niekoľko muzikálov – Jozef a jeho zázračný farebný plášť, Ples upírov či Cyrano z predmestia. Zdroj: tlačová správa Katedry hudby UKF v Nitre

Prvý ročník divadelnej prehliadky Made in Czechoslovakia

Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo v dňoch 16. až 19. mája 2018 prvý ročník prehliadky najatraktívnejších divadelných titulov z Českej a Slovenskej republiky. V stredu 16. mája sa predstavilo Horácke divadlo Jihlava s inscenáciou Zabudnuté svetlo, ktorá vznikla na základe známeho rovnomenného českého filmu. Slovenské národné divadlo prišlo do Nitry vo štvrtok 17. mája s komédiou Rodáci. Je súčasťou projektu, v rámci ktorého SND pozvalo renomovaného zahraničného režiséra, aby v svetovej premiére uviedol slovenskú novinku. V piatok 18. mája uviedlo Slovenské komorné divadlo Martin jedno z vrcholných diel N. V. Gogol'a s názvom Hráči. Inscenácia v réžii Lukáša Brutovského ponúkla obraz sveta, v ktorom nie je miesto pre morálne ideály a zároveň je tragikomickým príbehom ľudskej ambicióznosti. Sobota 19. mája sa niesla v znamení unikátnej výtvarnej show Pražská mystéria. Jej autorom bol Alex Dowis, výtvarník, scénograf, textár, režisér a herec. Zdroj: tlačová správa DAB v Nitre

Staré divadlo K. Spišáka uviedlo inscenáciu Sám a Esmeralda

Staré divadlo Karola Spišáka uviedlo 1. júna 2018 v premiére inscenáciu Martiny Montelius s názvom Sám a Esmeralda. V komornej hre zobrazila švédka dramatická detstvo osobitým, filmovým spôsobom. Komickou a miestami smutnou formou ukázala,

ako sa fantázia môže stať cestou von z kruhu nudných rodičovských príkazov, podmienok a očakávaní a ako sa zážitky dieťaťa môžu stať skvelým materiálom k umeleckej tvorbe. Hlavným hrdinom inscenácie je malý Sám. V réžii Lindy Keprtovej sa v nej predstavil Miroslav Bakura, Henrieta Kolláriková, Oľga Schrameková a Martin Kusenda. Zdroj: tlačová správa Starého divadla K. Spišáka v Nitre

Herečka Barbora Andrešičová získala ocenenie Grand Prix Nová dráma

V dňoch 19. a 20. mája 2018 sa odovzdávali ocenenia 14. ročníka celoslovenského divadelného festivalu Grand Prix Nová dráma/New Drama 2018. Slávnostný večer sa konal v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. Jedna z mnohých cien festivalu putovala do Nitry - zvláštnu cenu poroty si odniesla herečka Divadla Andreja Bagara Barbora Andrešičová za širokospektrálnosť hereckého prejavu v inscenácii *Ludia, miesta a veci*. Divadlo hru v réžii Mariána Amslera uviedlo v premiére v januári 2018. Išlo o tragikomédiu súčasného významného britského autora a režiséra Duncana Macmillana, ktorej väčšina sa odohráva v liečebni pre závislých. Autor hrou dokazuje, ako je ťažké odolať túžbe uniknúť z reálneho sveta. Emma, ktorú Barbora brilantne stvárnila, si doposiaľ užívala život plným priehrštím – hlavné postavy, úspech, alkohol, drogy, večierky... No keď sa ocitla v liečebni, uvedomila, že so svojím životom musí niečo urobiť. Zdroj: tlačová správa Grand Prix Nová dráma

Deň otvorených dverí v Divadle Andreja Bagara

V sobotu 2. júna 2018 sa v Divadle A. Bagara v Nitre uskutočnil Deň otvorených dverí, ktorý bol pre hercov príležitosťou stretnúť sa so svojimi fanúšikmi. Diváci sa s hercami okrem autogramiády stretli aj na inscenovanej prehliadke zákulisia, prehliadke divadelných kostýmov s vtipným komentárom Marcela Ochránka a Martina Fratriča, bavilo ich skúšanie divadelných kostýmov, líčenie, ako aj fotenie s rekvizitami. Počas dňa hlasovali aj v ankete – podľa divákov sa najlepšou herečkou Divadla A. Bagara sa stala Eva Pavlíková, najlepším hercom Roman Poláčik a najlepšou inscenáciou muzikál *Povolanie pápež*. Deň otvorených dverí oživil koncert divadelnej retro kapely Živica, ktorá vystupuje v komédii *Syna či dcéru?* Zdroj: tlačová správa DAB v Nitre

Festival krajín V4: Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre pripravilo v dňoch 5. až 7. júna 2018 v poradí 20. ročník prehliadky divadelných škôl a divadiel krajín V4 Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás. Štyri festivalové dni boli naplnené divadelnými predstaveniami a bohatým sprievodným kultúrnym programom. Na festivale sa predstavili študentské i profesionálne divadelné súbory zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Poľska a Chorvátska. Diváci si mohli pozrieť predstavenia Katedry bábkarskej tvorby Vysokej školy múzických umení v Bratislave, Katedry alternatívneho a bábkového divadla DAMU z Prahy, Katedry bábkarstva AST z Wroclawu, divadelníkov z Univerzity divadelného a filmového umenia v Budapešti a z Akadémie umení v Osijeku, divadla Teatr Lalka z Varšavy, Divadla Lampion z Kladna, Divadlo Drak z Hradca Králové, Dezorzovho

bábkového divadla z Bratislavy, bábkového divadla Márkus Színház z Pécsu a divadla Theater der Jungen Welt z Lipska. Zdroj: tlačová správa Starého divadla K. Spišáka Nitra

Úspešná sezóna Divadla Andreja Bagara

Divadlo Andreja Bagara v sezóne 2017/2018 uviedlo na svojich scénach a na zájazdoch 212 predstavení, ďalších 9 odohrali hosťujúce súbory. Hry uvádzané vo Veľkej sále a v Štúdiu divadla videlo viac ako 83 000 divákov. Sezóna sa niesla v duchu známej francúzskej frázy *cherchez la femme*, teda za všetkým hľadá ženu. Tak to bolo aj v divadelných inscenáciách, či išlo o hlavnú hrdinku hry *Zalúbený Shakespeare*, krásnu *Violu de Lesseps*, samu seba hľadajúcu *Emmu* v inscenácii *Ľudia, miesta a veci* či dcéry nešťastného otca *Goriot*. Všetky tri nové inscenácie si našli svojho diváka. Obecenstvom bola mimoriadne žiadaná romantická komédia *Zalúbený Shakespeare*. Pozornosť divákov i divadelnej kritiky si okamžite získala aj hra *Ľudia, miesta a veci*. *Barbora Andrešičová* ako predstaviteľka hlavnej hrdinky *Emmy* získala na festivale *Nová dráma/New Drama 2018* zvláštnu cenu poroty za širokospektrálnosť hereckého prejavu. Veľkú pozornosť si získala aj edukačná hra *Hoax*, s ktorou chodilo divadlo priamo za študentmi na stredné školy, kde mladým divákom inscenácia ukázala, ako sa dá manipulovať verejná mienka. Medzi inscenáciami uplynulej sezóny určite zarezonovalo aj uvedenie inscenácie *Otec Goriot* v réžii *Romana Poláka* a mimoriadne pozitívne bola spomínaná tiež inscenácia *Jánošík* v réžii *Rastislava Balleka*, ktorá bola kritikmi ohodnotená ako jedna z najvýraznejších inscenácií posledných rokov v slovenskom divadelníctve. Zdroj: vlastný text – účasť na tlačovej konferencii

Hodnotenie sezóny Nového divadla v Nitre

Nové divadlo v Nitre odohralo v divadelnej sezóne 2017/2018 celkom 121 predstavení pre 12 900 divákov. Umelci sa predstavili na festivaloch *Dotyky* a *spojenia* v Martine, *Stretnutie - setkání* v Zlíne, *Kopřiva* v Kopřivnici, *Skupova Plzeň*, *Palm of fest* v Prahe, *Virvar - Košice*, *YEST* v Maďarsku, ale aj na medzinárodných festivaloch *Kremnické gagy*, *Divadelná Nitra*, *Amplión* v Banskej Štiavnici a ďalších. Inscenácie divadla videli aj v desiatkach ďalších slovenských a českých miest. Svoju tretiu sezónu Nové divadlo otvorilo na Záleskej divadelnej púti, kde 25. augusta 2018 uviedli hru *Cisárove nové šaty* a 2. septembra 2018 inscenáciou *Kozliatka a vlk* dali bodku za festivalom *Scénická žatva* v Martine. S režisérom *Ondrejom Spišákom* pripravili inscenáciu sezóny *Čarodejnice* na motívy rovnomennej knihy *Roalda Dahla*. Táto inscenácia hovorila o dvesto čarodejniciach, dvoch malých myšiach, starej mame a vnúčikovi. Druhou premiérou novej sezóny bola inscenácia na motívy knihy *Franza Kafku Proces*, ktorá mala premiéru vo februári 2019. Scénografiu pripravil *Karel Czech*, dramaturgiu *Veronika Gabčíková*. Hra bola určená predovšetkým mladým divákom a dospelým. Treťou plánovanou premiérou bola interaktívna rozprávka pre najmenšie deti s názvom *Kocúr v čižmách*, s premiérou v máji budúceho roka. Režisérom bude *Šimon Spišák*, scénografom *Karel Czech* a dramaturgičkou *Veronika Gabčíková*. Zdroj: tlačová správa Starého divadla Karola Spišáka v Nitre

Staré divadlo Karola Spišáka začalo sezónu na novom javisku

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre začalo novú divadelnú sezónu na novom javisku. Rozsiahla a kompletná rekonštrukcia javiska vo veľkej sále, ktoré malo 36 rokov a nespĺňalo parametre bezproblémovej a úspornej prevádzky, sa uskutočnila v priebehu augusta a v septembri boli ešte vymenené výkonnostné jednotky scénického osvetlenia javiska. Finančné prostriedky na rekonštrukciu javiska a výmenu výkonnostných jednotiek vo výške 72 000 eur poskytol zriaďovateľ divadla - Nitriansky samosprávny kraj. Vedenie divadla si k symbolickej oslave nového javiska pripravilo aj netradičné prekvapenie. Divadelné dosky zo starého javiska darovali všetkým kolegom divadelníkom, ktorí na tomto javisku doposiaľ účinkovali. Výmena javiska veľkej sály bola súčasťou plánovanej celkovej rekonštrukcie divadla. Už na vynovenom javisku diváci uvideli 14. septembra 2018 obnovenú premiéru inscenácie *Danka a Janka* podľa knihy Márie Ďuríčkovej v réžii Kamila Žišku. Veselé príbehy dvoch neposedných dvojčiat stvárnil na scéne a s bábkami scénografky Márie Herodekovej, za sprievodu scénickej hudby Matúša Uhliarika, herci divadla Martina Slobodová, Jana Labajová a Michal Kalafut. Zdroj: tlačová správa Starého divadla Karola Spišáka v Nitre

Nová sezóna v Divadle A. Bagara na tému Muži bez hraníc

Nová divadelná sezóna v Divadle Andreja Bagara v Nitre sa niesla v znamení motta *Muži bez hraníc*. Po predchádzajúcej sezóne s názvom *Cherchez la femme* venovanej

ženám, tentoraz prenieslo divadlo pozornosť na mužov a mužský svet. V novej sezóne divadlo ponúklo päť nových titulov. Sezónu otvorila 21. septembra 2018 premiéra hry *Mechanický pomaranč* v réžii Juraja Augustína. Ďalšou inscenáciou bola komédia *Dámsky krajčír* v réžii Juraja Bielika vo Veľkej sále divadla 16. novembra. V štúdiu divadla bola 18. januára 2019 uvedená inscenácia *Meno* v réžii Matúša

Bachynca. Podľa knižnej predlohy *Hlava XXII.* pripravil režisér Ján Luterán 8. marca 2019 rovnomennú inscenáciu. V réžii Lukáša Brutovského pripravilo divadlo na 24. mája 2019 slovenskú klasiku - inscenáciu z pera Jána Palárika *Drotár*. Riaditeľ divadla Jaroslav Dóczy na tlačovke informoval, že novinkou divadelnej sezóny 2018/2019 sú vernostné bonusové karty. Každý, kto sa do tohto programu prihlási a bude zbierať body, získa určité výhody, prípadne dostane spomienkové divadelné predmety alebo voľné vstupenky. Zdroj: vlastný text aj fotografia

27. ročník medzinárodného festivalu Divadelná Nitra

Od piatka 28. septembra do stredy 3. októbra 2018 sa v Nitre konal medzinárodný festival *Divadelná Nitra*, ktorý finančne podporilo Mesto Nitra. Festival v piatok 28.

septembra otvorila monumentálna inscenácia *Môj boj* súboru TR Varšava, ktorá je divadelnou adaptáciou knižnej ságy Karla Ove Knausgarda. Šesťdňový festival ponúkol 13 inscenácií od autorov z ôsmich krajín. Okrem Slovenska mali na festivale zastúpenie Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Portugalsko, Nemecko, Spojené kráľovstvo a Libanon. Hlavný i sprievodný program prepájala myšlienková niť tvorená predponou -RE ako znova, opäť, odpoveď vyjadrujúca pocit života na hranici, na prelome, potrebu zmeny paradigmy vnímania sveta. Téma - RE priniesla do spoločenského diskurzu nové pohľady na minulosť i prítomnosť, umožnila prezentovať nové témy a nové tendencie, pripomenula dôležité míľniky našej histórie. Divadelná Nitra uviedla vo svojom programe okrem klasickej činohry aj nové druhy a žánre, akými sú divadlo prednáška, fyzické divadlo aj tanec, bábkové divadlo i nový cirkus, performancia pre jedného diváka či predstavenie bez jediného herca. Každý festivalový deň sa verejnosť mohla s tvorcami osobne stretnúť a zhovárať na ranných diskusiách Artists talk, ako aj na večerných diskusiách priamo po predstaveniach v hľadisku. V hlavnom programe navštívilo 13 predstavení 3150 divákov. Sprievodný program s 51 podujatiami videlo 1900 návštevníkov. Do pracovného programu vrátane ranných diskusií a diskusií po predstaveniach sa zapojilo 500 ľudí. Asi 5550 návštevníkov sa zúčastnilo na predstaveniach a podujatiach hlavného aj sprievodného programu. Festival priniesol počas víkendu viac ako 50 podujatí sprievodného programu – výstav, filmov, koncertov, diskusií aj programov pre deti. Festival ukončili kúzelnícke triky, kabaretné kúsky a akrobatické výkony v inscenácii Batacchio v podaní súboru Cirk La Putyka. Festivalové predstavenia navštívilo celkom 5500 návštevníkov. Zdroj: tlačová správa

Nové divadlo uviedlo premiéru hry Čarodejnice

Nové divadlo uviedlo 19. októbra 2018 premiéru divadelnej adaptácie knihy *Čarodejnice* od autora Roalda Dahla. Inscenácia vznikla pod režijným vedením Ondreja Spišáka a rozpráva príbeh o chlapcovi bez rodičov, ktorému zostala iba svojrázna láskavá stará mama z Nórska, bojujúca proti naozajstným čarodejniciam o život svojho vnuka i ostatných detí. Autorom scény a kostýmov inscenácie bol Szilárd Borárosz, dramaturgičkou bola Veronika Gabčíková. V titulnej úlohe chlapca sa predstavil herec Divadla Andreja Bagara v Nitre Peter Oszlák, postavu starej mamy stvárnila Agáta Spišáková, sociálnu pracovníčku Ľuba Dušaničová a hlavnú čarodejnicu Lucia Korená. Zdroj: tlačová správa Nového divadla v Nitre

V Starom divadle uviedli premiéru inscenácie Najmenší cirkus

Staré divadlo Karola Spišáka uviedlo v piatok 26. októbra 2018 premiéru inscenácie *Najmenší cirkus*. Scénické dielo malo podobu takzvaného batolária a bolo určené najmenším divákom. Inscenácia *Najmenší cirkus* bola tretou premiérou tejto sezóny. Takouto formou už niekoľko rokov spestrujú svoj repertoár mnohé bábkové divadlá nielen na Slovensku, a tak sa aj Staré divadlo rozhodlo ponúknuť takúto atrakciu nitrianskym divákom. Hru režijne a autorsky pripravili českí tvorcovia Jiří Jelínek a Monika Jelínková. Bábkky aj kostýmy boli dielom scénografky Bary Čechovej, hudbu skomponoval Zdeněk Král. V predstavení, ktoré trvá 30 minút, sú aj poetické videoprojekcie Matěja Pospíšila. Pozoruhodné sú výkony hercov Starého divadlo

Karola Spišáka Ruda Kratochvíla, Danice Hudákovej, Adama Jančinu a Rúth Dolanovej.
Zdroj: tlačová správa Starého divadla K. Spišáka v Nitre

Cenu DOSKY 2018 získala herečka Barbora Andrešičová

Ocenenie Dosky 2018 za najlepši ženský herecký výkon v divadelnej sezóne 2017/2018 získala Barbora Andrešičová za postavu herečky Emmy v inscenácii hry Duncana Macmillana Ľudia, miesta a veci, ktorú má vo svojom repertoáre Divadlo

Andreja Bagara v Nitre. Víťazov 23. ročníka Divadelných ocenení sezóny Dosky 2018 určilo celkovo 42 kritikov, teoretikov a publicistov. Vyhlasuje ju Asociácia súčasného divadla v spolupráci so Slovenským centrom AICT - Medzinárodnou asociáciou divadelných kritikov. Udeľovanou cenou je doska s postriebným štítkom. Autorom návrhu samotnej ceny je Aleš Votava. Zdroj: tlačová správa DAB v Nitre. Na fotke H. Mišoviča B. Andrešičová a E. Pavlíková.

Divadlo A. Bagara uviedlo slávnú komédiu Dámsky krajčír

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 16. novembra 2018 vo Veľkej sále divadla premiéru inscenáciu Dámsky krajčír z pera francúzskeho dramatika Georgesa Feydeaua. Klasická situačná, takzvaná

dverová komédia rozpráva príbeh o doktorovi Moulineauxovi, klamárovi a sukničkárovi, ktorý skrýva svoje časté nevery pred dôverčivou manželkou a podozrievavou svokrou. Hry Georgesa Feydeaua sú plné fantázie a plynú v bláznivom až hektickom tempe. Dámsky krajčír je prvou a zároveň jednou z najznámejších komédií tohto dramatika. Hra plynie vo veľmi rýchлом tempe a je

plná nečakaných scén a gagov. Režisér Juraj Bielik spolupracoval s Divadlo Andreja Bagara po prvýkrát. V inscenácii sa predstavili Tomáš Turek, Juraj Ďuriš, Marián Viskup, Tomáš Stopa, Andrea Sabová, Eva Pavlíková, Lenka Barilíková, Anna Rakovská a Nikolette Dékany. Zdroj: tlačová správa DAB v Nitre, foto: H. Mišovič

Premiéra hry Gašpariáda

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre v decembri 2018 uviedlo premiéru inscenácie pre najmenších divákov. Bábková groteska Gašpariáda, určená pre deti od 6 rokov, rozpráva príbeh smelého Gašparka, ktorému sa podarí obalamutiť aj smrť. Režisérom

hry je český režisér Jiří Jelínek, jeden z najoceňovanejších tvorcov súčasného divadla pre deti. Počas predstavenia experimentovali a používali marionety, maňušky a mnohé iné druhy bábok. Pri postavách neuplatňovali iba čierno-bielu predstavu sveta, aj keď scéna bola paradoxne ladená práve do týchto farieb. Hlavným hrdinom príbehu bol smelý Gašparko, ktorý je netradične aj pomerne drzý. Podľa režiséra, gašpari alebo šašovia nikdy nie sú vyslovene kladné postavy. Hudobná komédia o sile lásky nie je len bezduchým predstavením. Primeraným a nenúteným spôsobom približuje mladšiemu divákovi aj vážnejšie témy. Deťom i dospelým prináša posolstvo, že nad smrťou sa nedá vyhrať a človek ju jednoducho musí brať ako súčasť života. Zdroj: tlačová správa SDKS

Staré divadlo K. Spišáka uviedlo detskú hru Prdíprášok doktora Proktora

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v decembri 2018 detskú inscenáciu Prdíprášok doktora Proktora. Zdramatizovali známy román nórskeho spisovateľa Jo Nesba v preklade Evy Lavríkovej. Hra rozprávala príbeh vynálezcu doktora Proktora a jeho dvoch detských pomocníkov Bulleho a Lisy, ktorí vymyslia využitie pre unikátny prdíprášok. Vďaka jeho účinkom si užijú veľa zábavy a zachránia oslavy najväčšieho nórskeho štátneho sviatku Dňa nezávislosti a ponúknu doktorovi Proktorovi nádej odísť do Paríža za jeho životnou láskou. Prostredníctvom tejto hry chceli ukázať, že človek bez ohľadu na výšku a vek dokáže vďaka svojej inteligencii a vytrvalosti dosiahnuť veľké veci. Inscenáciu režíroval Gejza Dezorz, ktorý patrí k najprogresívnejším bábkarským slovenským tvorcom. Zdroj: tlačová správa SDKSvN

DAB uviedlo slovenskú dramatizáciu románu Mechanický pomaranč

Divadlo Andreja Bagara uviedlo v piatok 21. septembra 2018 prvú premiéru tohtoročnej divadelnej sezóny. Pôjde o divadelnú adaptáciu románu Anthonyho Burgessa Mechanický pomaranč, ktorá bude na slovenských divadelných doskách uvedená po prvýkrát. Inscenácia priniesla príbeh Alexa a jeho priateľov, ktorí si naplno užívajú svoju mladosť. Násilie uctieva ako adrenalinový šport. Po nociach vyčíňajú v uliciach a vzbudzujú hrôzu svojou zábavou, no cez deň chodia, tak ako všetci v ich veku, do školy. V inscenácii sa v réžii Juraja Augustína predstavila Barbora Andrešičová, Juraj Ďuriš, Roman Poláčik, Jakub Rybárik, Andrea Sabová a Marián Viskup.

6.2 Filatelia a numizmatika

Celoslovenská filatelistická výstava v Mlynoch

Zväz slovenských filatelistov, Slovenská pošta a galéria Mlyny pripravili v dňoch 16. až 31. januára 2018 v priestoroch Galérie obchodného centra Mlyny v Nitre výstavu 25 rokov slovenskej známkovej tvorby, spojenú s uvedením rovnomennej poštovej známky. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil podpredseda NR SR Anton Hrnko, primátor Nitry Jozef Dvonč, predseda Klubu filatelistov Slovenska Miroslav Ňaršík, a predstavitelia Slovenskej pošty, a.s. Nechýbali významní autori Martin Činovský, Karol Felix, Igor Benca a rytec poštových známok František Horniak. Súčasťou bolo uvedenie novej známky, vydanej pri príležitosti 25. výročia vzniku Slovenskej republiky v nominálnej hodnote 1,60 € s názvom „25. výročie vzniku SR“. Jej autorom bol akademický maliar Martin Činovský. Na 50 výstavných plochách (800 výstavných listoch), boli vystavené všetky slovenské známky a obálky prvého dňa (FDC), vydané v rokoch 1993 až 2017. Návštevníci si tak mohli utvoriť ucelený obraz o 25-ročnej histórii slovenskej známkovej tvorby. Za 25 rokov existencie samostatnej slovenskej známkovej tvorby získala Slovenská pošta, a.s., množstvo pre-stížnych zahraničných ocenení, ktoré dokazujú výnimočnú kvalitu našich poštových známok. Zdroj: predseda Klubu filatelistov Slovenska Miroslav Ňaršík

NITRAFILE 2018 – slovensko-česká filatelistická výstava

V dňoch 4. až 7. júla 2018 sa v Divadle Andreja Bagara v Nitre uskutočnila 2. slovensko-česká filatelistická výstava NITRAFILE 2018. Podobná výstava bola v Nitre pred piatimi rokmi a tohtoročná sa konala súčasne s mestskými slávnosťami Nitra, milá Nitra. Jej organizátorom bol Zväz slovenských filatelistov. Výstavu pripravili k výročiam Nitry: 1190. výročiu vysviacky prvého kresťanského chrámu v strednej a východnej Európe, 1150. výročiu uznania slovanského liturgického jazyka – Slovenská pošta vydala pri tejto príležitosti poštovú známku v hárkovej úprave, 770 rokov od udelenia mestských výsad kráľom Belom IV mestu Nitre a 25. výročie slovenskej poštovej známky. Zdroj: predseda Klubu filatelistov Slovenska Miroslav Ňaršík

Do života uviedli zberateľskú mincu k uznaniu liturgického jazyka

Národná banka Slovenska v spolupráci s Nitrianskym biskupstvom a Mincovňou

Kremnica vydala pri príležitosti 1150. výročia uznania slovanského liturgického jazyka striebornú zberateľskú mincu v hodnote 10 eur. Slávnostné uvedenie mince sa konalo 28. februára 2018 v aule Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre za účasti predsedu NSK Milana Belicu, primátora Nitry Jozefa Dvonča a generálneho guvernéra Národnej banky Slovensko Jozefa Makúcha. Na podujatí predstavili udalosti spojené s rokom 868 a objasnili

ich význam pre vtedajšiu kresťanskú Európu. Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty desať eur pripomína uznanie staroslovenského jazyka ako štvrtého bohoslužobného jazyka pápežom Hadriánom II. v roku 868. Jej autorom je Roman Lugár z Mincovne Kremnica, ktorý bol na slávnosti osobne prítomný a zberateľom podpísal certifikáty. Uznanie slovanského liturgického jazyka – 1150. výročie. Príchod solúnskych bratov Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu v roku 863 patrí k najvýznamnejším udalostiam našich dejín. Obaja vedeli, že o veľkosti národa rozhoduje jeho kultúra a vzdelanie. Preto počas svojej misie vyučovali, písali, predkladali do slovanského jazyka a zaviedli slovanskú liturgiu. V roku 867 sa na pozvanie pápeža Mikuláša I. vydali do Ríma s cieľom dosiahnuť zriadenie samostatnej cirkevnej provincie pre Veľkú Moravu. Cestou sa zastavili v Benátkach, kde Konštantín obhajoval slovanský liturgický jazyk pred cirkevnými predstaviteľmi, ktorí tvrdili, že liturgiu možno slúžiť len latinsky, grécky a hebrejsky. V Ríme ich privítal nový pápež Hadrián II. Vo februári alebo v marci 868 pápež posvätil slovanské knihy, schválil slovanskú

liturgiu, vysvätil Metoda za kňaza a dal vysvätiť niekoľkých Konštantínových a Metodových žiakov na kňazov a diakonov. Pápežským schválením slovanských kníh a slovanskej liturgie dostalo úsilie solúnskych bratov najvyššie uznanie, aké vo vtedajšej kresťanskej Európe mohlo dosiahnuť.

Lícna strana: Na líci mince je na pozadí s byzantským krížom zobrazená plaketa z archeologického náleziska v Bojne, ktorá symbolizuje rané kresťanstvo na území Slovenska. Na kríži je text v hlaholike. Štátny znak Slovenskej republiky je v ľavej časti mincového poľa, pod ním je v opise letopočet 2018. Názov štátu Slovensko je v opise pri pravom spodnom okraji mincového poľa a označenie nominálnej hodnoty mince 10 eur je v jeho hornej časti. Značka Mincovne Kremnica MK a štylizované iniciály autora výtvarného návrhu mince Mgr. art. Romana Lugára RL sú pri spodnom okraji mince.

Rubová strana: Na rube mince sú pod krížom s ukrižovaným Ježišom Kristom vyobrazení vierozvestcovia Konštantín a Metod. Na pozadí je v kruhovom výseku uvedený text v hlaholike. Pri okraji mince je v kruhopise nápis „Uznanie slovanského liturgického jazyka“ a letopočet „868“. Foto: Ľ. Synaková, zdroj: účasť kronikárky

Slovenská pošta vydala novú známku s rukopisom v hlaholike

Slávnostná inaugurácia novej poštovej známky sa uskutočnila 4. júla 2018 v Nitre počas otvorenia slávnostnej svätej omše vo štvrtok 5. júla 2018. Znáмка bola vydaná začiatkom mája 2018 v spolupráci s Vatikánom. Znáмка pripomína 1150. výročie uznania slovanskej liturgie. Jej motívom je rukopisná strana jedného z najstarších hlaholských rukopisov z konca 10. storočia s prepisom začiatku Evanjelia podľa Marka. Jej hárček doplnili o motívy súvisiace s kostolom Santa Maria Maggiore v Ríme, v ktorom v roku 868 pápež Hadrián II. posvätil staroslovienske preklady bohoslužobných kníh prinesených do Ríma svätým Konštantínom a Metodom, čo sa považuje za akt ich uznania ako liturgického jazyka. Znáмка má nominálnu hodnotu 2,8

aura a autorom jej návrhu je profesor Dušan Kállay. Tlačové podklady vo forme oceľorytiny zhotovil František Horniak. Znamku vyrobila Tlačiareň Hradištko v spolupráci s Poštovou tlačiarňou cenín Praha. Zdroj: predseda Klubu filatelistov Slovenska Miroslav Ňaršík

Filatelistická výstava NITRAFILE 2018

Sprievodným podujatím Cyrilo-metodských slávností Nitra, milá Nitra bola 2. slovensko-česká filatelistická výstava NITRAFILE 2018, ktorú slávnostne otvorili v stredu 4. júla 2018 v priestoroch chodieb Divadla A. Bagara v Nitre. Samotnou výstavou, trochu v predstihu pripomínáme 100 rokov ČSR - 1190. výročia vysviacky prvého kresťanského chrámu v Nitre (a celej strednej a východnej Európe, prvý spomínaný v krajinách Slovanov.) 1155. výročiu príchodu solúnskych bratov na naše územie, 1150. výročia uznania slovanského jazyka za 4. Liturgický a 770 rokov od udelenia výsad slobodného kráľovského mesta Nitre. Zdroj: predseda Klubu filatelistov Slovenska Miroslav Ňaršík

Výstava Sto rokov československej poštovej známky

Na empore Synagógy otvorili v utorok 4. septembra 2018 filatelistickú výstavu Sto rokov prvej čs. poštovej známky – Muchove Hradčany. Otvorená bola do 23. septembra. Výstavu pripravil Slovenský zväz filatelistov. Predstavil ju Milan Ňaršík, predseda Slovenského zväzu filatelistov. Súčasťou výstavy uviedli v Synagóge v sobotu 8. septembra do života knižku s názvom Nitra pohľadom filatelistu, ktorú napísal Milan Šajgalík. Knihu slávnostne do života uviedli primátor Nitry Jozef Dvonč spoločne s Miroslavom Ňaršíkom, s autorom knihy Milanom Šajgalíkom a jeho manželkou. Zdroj: Milan Šajgalík

Aj Nitra mala nulovú eurobankovku

Vo štvrtok 27. septembra 2018 uviedli v Nitre do obehu eurobankovku s nulovou hodnotou. Okrem nuly bol na nej nápis Nitra spolu s vyobrazením Nitrianskeho hradu a sochy Corgoňa. Bankovku si záujemcovia mohli kúpiť od 27. septembra 2018, pri príležitosti tohtoročných osláv Svetového dňa cestovného ruchu. Bankovka sa začala

predávať od 8. hodiny v Turistickom informačnom centre na Štefánikovej triede v Nitre. Predajná cena bankovky bola dve eurá, možná však bola iba osobná kúpa v limitovanom počte max. 10 kusov na osobu. Myšlienka o tomto zberateľskom fenoméne pochádza z

Francúzska a dostal sa už aj na Slovensko. Samotný koncept vytvoril v roku 2015

Richard Faille v spolupráci s Národnou bankou Francúzska a s povolením Európskej centrálnej banky. Od roku 2015 sa bleskovo rozšíril do krajín ako je Nemecko, Rakúsko, Španielsko, Portugalsko a mnoho ďalších. Hlavnou filozofiou projektu je podpora cestovného ruchu a zároveň zachovanie kultúrneho dedičstva krajín Európy. Na Euro Souvenir bankovkách vyrobených z pravého bankového papiera sú zobrazované najvýznamnejšie kultúrne a historické pamiatky alebo zaujímavé turistické miesta, ktoré môžeme v Európe nájsť. Turisti a zberatelia navštevujú jednotlivé lokality zapojené do tohto konceptu, aby si skompletizovali svoju zbierku nulových eurobankoviek. Zaujímavosťou je aj to, že ide o suveníry, ktorého hodnota časom narastá. Prvé série z roku 2015 a 2016 sa predávajú v cenách od päť do 60 eur. Zdroj: eurosouvenir.sk

6.3 Film

Predpremiéra českého filmu v CINEMAX-e Nitra

V nedeľu 7. januára 2018 sa v nitrianskom kine CINEMAX uskutočnila predpremiéra novej českej rozprávky Čertoviny. Snímku, ktorá sa do slovenskej kinodistribúcie dostala 11. januára, uviedli v troch špeciálnych predpremiérach. Známeho režiséra Zdeňka Trošku a trojicu hereckých predstaviteľov, Saru Sandevu, Davida Gránského a Richarda Jaroslava Müllera mohli na vlastné oči vidieť filmoví fanúšikovia v Nitre, Žiline a Trnave. Hlavnými hrdinami príbehu sú dvaja nešikovní čerti Popelák a Uhelák, ktorých vládca pekla pošle za trest do sveta, aby do mesiaca priviedli každý jednu hriešnu dušu. V hlavných úlohách sa predstavili Jakub Prachař a Dominik Benedikt, Lucifera si zahral Karel Dobrý, zamilovaný pár stvárnila Sara Sandeva a Richard Jaroslav Müller a herecké obsadenie dopĺňajú Jana Bernášková, Oldřich Navrátil, Andrea Hoffmannová, Jaromír Nosek či spomínaný David Gránský. Zdroj: Cinemax Nitra

Nitra dejiskom regionálnej Tour Ekotopfilm – Envirofilm

V priestoroch ZOC Mlyny Cinemax sa v dňoch 27. a 28. februára 2018 uskutočnila regionálna Tour filmového festivalu Ekotopfilm – Envirofilm, najstaršieho medzinárodného filmového festivalu s environmentálnou tematikou na svete. Tohtoročný festival bol rovnako ako v r. 2017 začlenený do projektu inteligentných a moderných miest – Smart City. Milovníci prírody si mohli pozrieť 23 dokumentárnych filmov a zapojiť sa do zaujímavých diskusií. Pre žiakov základných a stredných škôl pripravili 27. februára interaktívny Junior festival. Zdroj: ekotopfilm.sk

Amatérski filmári súťažili na Cineame

Krajské osvetové stredisko v Nitre pripravilo 22. marca 2018 súťažnú prehliadku amatérskych filmov Cineama. Do súťaže sa prihlásilo 17 filmov v troch vekových kategóriách autorov. Návštevníci mohli vidieť animovaný film, videoklipy, hrané filmy, krátke minútové filmy, experimentálny film a osem dokumentov. K jednotlivým filmovým dielam sa uskutočnil rozborový seminár. Ocenení autori postúpili so svojimi filmami do krajského kola súťaže, ktoré sa konalo 24. apríla v Komárne. Celoslovenské finále súťaže sa konalo 8. - 10. júna 2018 v Mlyny Cinemas v Nitre. Cineama je najstaršou celoštátnou súťažou v oblasti amatérskej filmovej tvorby na Slovensku. Ponúka možnosť verejnej prezentácie amatérskej filmovej tvorby a pomáha vyhľadávať talentovaných tvorcov. Zdroj: TS Krajského osvetového strediska v Nitre

Festival filmov Agrofilm

V Národnom poľnohospodárskom a potravinárskom centre v Lužiankach sa v pondelok 1. októbra 2018 slávnostnou ceremóniou začal 34. ročník medzinárodného festivalu Agrofilm. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil aj primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, zástupcovia nitrianskych univerzít a poľnohospodárskeho sektora. Festival otvoril taliansky súťažný film Olivové slzy, ktorý previedol diváka cestou po starovekej tradícii výroby olivového oleja v Toskánsku. Po premietnutí filmu sa úvodného slova

zhostila súčasná prezidentka festivalu generálna riaditeľka Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra (NPPC) Ing. Zuzana Nouzovská. Takmer stovka filmov priblížila špecifické témy poľnohospodárstva, potravinárstva, ochrany prírodných zdrojov a života na vidieku. V Nitre sa okrem NPPC premietalo aj na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, Univerzite Konštantína Filozofa a v Multikine Mlyny Cinemas. Záujemcovia mimo Nitry si mohli filmy pozrieť aj na Technickej univerzite vo Zvolene, na Univerzite veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach a Univerzite Komenského v Bratislave. Na Agrofilm 2018 bolo prihlásených 91 filmov z 24 krajín, medzi nimi aj z USA, Austrálie, Veľkej Británie, Ruska, Kirgizska, Iránu, Nepálu, Konga či Mongolska. Festival trval do 5. októbra, kedy sa v Multikine Mlyny Cinemax uskutočnilo slávnostné oceňovanie filmov ocenených bolo celkovo štrnásť filmov. Hlavnú cenu získal český film Zdravšia krajina režiséra Ivana Stříteňského. Medzi vzácnymi hosťami Agrofilmu bol aj olympijský víťaz Matej Tóth. Zdroj: TS Agrofilmu, ako aj vlastný text

Festival Cestou necestou

V pondelok 8. októbra 2018 sa v Nitre začala jesenná časť cestovateľského festivalu Cestou necestou. Festival priniesol filmy plné výziev, adrenalínu, otlakov a zápachu nekvalitného benzínu v ďalších 16 mestách na Slovensku. Festivalová výprava sa počas dvoch mesiacov prehnať cez všetky kúty Slovenska. Zakladateľom festivalu je Michal Knitl. Prostredníctvom prezentácií vybral pre divákov na netradičné svadobné cesty cez Aljašku či Malajziu. Vyvrcholením festivalu bola trojdňová séria 37 prezentácií z celého sveta, ktorá sa uskutočnila od 9. do 11. novembra. Festival po prvý raz hosťoval aj zahraničných cestovateľov z Fínska, Uzbekistanu a Maďarska. Zdroj: cestounecestou.sk

13. ročník festivalu Festival Vysoké hory Nitra

V sobotu 17. novembra sa uskutočnil 13. ročník festivalu Vysoké hory Nitra. Na tomto podujatí sa každoročne v novembri stretávajú stovky priaznivcov hôr a cestovania. Je pre nich pripravená prehliadka filmov a prezentácií od známych osobností, horolezcov, cestovateľov a filmárov. Festival organizuje ho občianske združenie Nitriansky horský spolok. Nitriansky festival má ambíciu vytvárať a upevňovať vzťah ľudí k prírode, horám, cestovaniu, spoznávaniu iných regiónov, krajín a kultúr. Program pozostával z 5 blokov s filmami a prezentáciami od viacerých zaujímavých hostí. Na festival zavítala svetová horolezecká legenda Krzysztof Wielicki z Poľska. Je piatym človekom na svete, ktorý vystúpil na všetkých 14 osemtisícovkách a zároveň jeden z priekopníkov zimného lezenia v Himalájach. Na Mt. Evereste, Kančendžonge a Lhotse bol v zime prvý. Jeho prezentácia s názvom Moja voľba je realizovaná s podporou Poľského inštitútu. V programe festivalu si v rámci 30. výročia pripomenuli expedíciu na Mt. Everest '88, ktorú viedol nedávno zosnulý Ivan Fiala. Horolezec Marián Šajnoha v prezentácii Everest v spomienkach predstavil Slovákov, ktorí v stenách a na hrebeňoch tejto hory zaznamenali víťazstvá aj prehry, úspechy aj tragédie. Zdroj: Rado Baláž, PR manažér festivalu

6.4 Galérie, múzeá, skanzeny

Výstava diela českého maliara Josefa Černého

V sobotu 13. januára 2018 bola v priestoroch Synagógy - koncertnej a výstavnej siene mesta otvorená ako prvá výstava diela českého maliara Josefa Černého, pražského rodáka, ktorý v deň vernisáže oslávil životné jubileum – 75 rokov. Na vernisáži jeho dielo predstavila kurátorka PhDr. Marta Hučková. Autor v súčasnosti žije a tvorí v Dlouhej Vsi neďaleko mestečka Sušice a svojou tvorbou vyjadruje svoj intímny vzťah k prírode. V jeho prácach upútavajú pokojné lesné zákutia a lyrické pestrofarebné kvetinové zátišia. Na ďalších obrazoch možno obdivovať jeho záznamy zo študijných ciest z Juhoslávie a Francúzska – pohľady na historické mestské zákutia v Cannes, prístav Bretaň. Impozantne je zobrazený pražský Chrám sv. Mikuláša, portrét prvého Československého prezidenta Tomáša G. Masaryka, či obľúbeného herca Jana Wericha a viaceré významných osobností. Výstava bola otvorená do 14. februára. Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava Jozefa Dobiša v Galérii foyer Starého divadla Karola Spišáka

Výstava pod názvom Et novum bola od 20. januára do 15. marca 2018 sprístupnená v Galérii Foyer v Starom divadle Karola Spišáka. Autorom diel, ktoré boli výberom z tvorby z rokov 2015 – 2018, bol akademický maliar Jozef Dobiš. Aktuálna expozícia predstavila najmä krajiny vytvorené technikou akryl na plátne. Na obrazoch sa hojne objavovala Nitra, ktorá je pre Jozefa Dobiša typickým a obľúbeným motívom, pretože od malička býval na Predmostí, neskôr na Chrenovej, v Preseľanoch a teraz dlhé roky opäť v Nitre. Návštevník v jeho dielach objavil napríklad pohľad na Zobor, Nitriansky hrad, hradné zákutia, scenérie z parku na Sihoti, dražovský kostolík či Morový stĺp. Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava diela výtvarníčky Sone Mrázovej

Výtvarníčka, keramička, scénografka a šperkárka Soňa Mrázová pripravila v dňoch 24. marca až 4. mája 2018 v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre pri príležitosti svojho okrúhleho životného jubilea originálnu výstavu VER-I-TAS. Výstava zdokumentovala jej dlhoročné pôsobenie na umeleckej scéne a originálnu tvorbu a tvorilo ju 26 diel z obdobia rokov 2017 až 2018. Diela predstavovali abstraktné motívy, ale aj postavičky a fantazijné tvory typické pre autorkinu tvorbu. Diela boli vytvorené technikou akrylu aj kombinovanou technikou, do viacerých prác autorka vstúpila šijacou stopou stehu, v ďalších použila cement, betón a staré drevené okenné rámy. Soňa Mrázová vyštudovala priemyselný dizajn na Strednej umeleckej priemyselnej škole v Kremnici. Po jej ukončení začínala ako bábkarica v bábkovom divadle, počas svojej kariéry spolupracovala s mnohými ďalšími bábkovými divadlami na Slovensku. Popri maliarskej tvorbe a scénografii pre divadlá sa venovala aj tvorbe originálnych bábok, hračiek a maľbe na drevo. Soňa Mrázová mala niekoľko výstav na Slovensku, v Čechách a Rakúsku. Jej diela sa nachádzajú prevažne v súkromných zbierkach obdivovateľov jej tvorby. Zdroj: Soňa Mrázová

V Slovenskom poľnohospodárskom múzeu pokrstili vagón parného vlaku

V utorok 1. mája 2018 otvorilo Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre novú návštevnícku sezónu. Pri tejto príležitosti bol pokrstený nový vagón parného vlaku. Po slávnostnom symbolickom odomykaní odštartovali na Nitrianskej poľnej železnici prvú jazdu sezóny. Na celé odopoludnie bol v rozsiahlom areáli múzea pripravený program, ktorý zahŕňal komentované prehliadky náučným chodníkom, vozenie na koňoch a na detskom vláčku, maľovanie na tvár, ukážky práce hasičov či stavanie mája v podaní folklórneho súboru Jaročan. V skanzene si návštevníci mohli pozrieť výstavu čepcov a drevorezieb, vo včelárskom skanzene ochutnať med, medovinu a pozrieť si filmy s včelárskou tematikou. Slovenské poľnohospodárske múzeum patrí pod správu štátneho podniku agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik. Má viac ako 25-tisíc zbierkových predmetov a jeho súčasťou je aj skanzen s mnohými historickými objektmi, knižnica a historická Nitrianska poľná železnica, ktorá každoročne prevezie 20-tisíc návštevníkov. Areál múzea zaberá viac ako 30 hektárov, expozície sa rozprestierajú na ploche 8 900 štvorcových metrov. Zdroj: tlačová správa SPM v Nitre

Umenie súčasných drotárov

Fantáziu a zručnosť umeleckých remeselníkov predstavila v Ponitrianskom múzeu v Nitre od 18. mája do 17. júna 2018 výstava Drotárstvo súčasnosti. Múzeum pripravilo túto výstavu v spolupráci s Galériou drôtu. Návštevníci si mohli pozrieť tradičné úžitkové predmety, ale aj drôtené zvieratá, vtáky, postavy i dopravené prostriedky, ktorých vyrobenie si vyžaduje cit pre detail, trpezlivosť, priestorové videnie, ale hlavne zručnosť rúk. V minulosti bolo drotárstvo spájané s podomovým opravovaním kuchynského riadu a predajom úžitkových výrobkov z drôtu a plechu. Po prvej svetovej vojne však následkom konkurencie priemyselných výrobkov stratilo svoje opodstatnenie. Neskôr jeho technológia postupne prenikla do insitného umenia. V súčasnosti toto krásne remeslo začalo nadobúdať iný rozmer. Rôzne predmety z drôtu, ktoré dnes vyrábajú umeleckí drotári, neslúžia len na dennú potrebu ako v minulosti, ale zdobia priestor, ktorý obývame. Zdroj: TS Ponitrianskeho múzea

Nitrianska galéria predstavila tvorbu umelcov zo Slovenska i Čiech

V Bunkri Nitrianskej galérii sa od 14. júna do 9. septembra 2018 konala výstava výtvarnej tvorby štvorice mladých výtvarníkov, ktorí sú absolventmi ateliéru Fotografie Fakulty umenia a dizajnu v Ústí nad Labem. Umelci Miroslav Chocholík zo Slovenska a Alžběta Kočvarová, Pavel Matoušek a Daniela Šrámková svoju tvorbu prezentovali na výstave s názvom Desť morí. Autori sa vo svojej tvorbe venovali téme času skúsenosti i vzťahu medzi umelcom a divákom. Zdroj: TS Nitrianskej galérie

Nitrianska galéria najlepšou galériou na Slovensku

Nitrianska galéria sa stala víťazom 15. ročníka súťaže Galéria roka sa stala Nitrianska galéria v Nitre. V roku 2017 posilnila reprezentatívnosť kolekcie umenia 20. storočia o diela starších autorov, mladších laureátov a finalistov významných domácich

a medzinárodných ocenení. Porotu zaujal najmä projekt „Príbehy (o) smrti“. Výstava bola osobnou svedčou Ľudmily Kasaj Poláčkovej o rôznych podobách smrti, jej pripomienkach a následkoch. Vysoké hodnotenie si galéria odniesla aj za Cyklus komorných koncertov. Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa konalo 12. júna 2018 v Bratislave. V tomto roku sa do súťaže prihlásil rekordný počet galérií – deväť. Galérii sa tento úspech podaril pod vedením riaditeľky Renáty Niczovej. Prioritou galérie je dopĺňanie diel umelcov staršej a strednej generácie, ktorí zásadným spôsobom ovplyvnili podobu nášho umenia druhej polovice 20. storočia. Druhou je nákup diel autorov mladšej a najmladšej generácie výtvarníkov, ktorí sa stávajú známymi nielen na domácej pôde, ale postupne získavajú rešpekt v stredoeurópskom umeleckom priestore. Nitrianska galéria sídli v Župnom dome, ktorý disponuje úžasnou secesnou koncertnou sálou. Tú sa podarilo zrekonštruovať pred desiatimi rokmi a podarilo sa

nám presvedčiť zriaďovateľa - NSK, aby sa kúpilo kvalitné koncertné krídlo, pretože po akustickej stránke má táto koncertná sála podľa odborníkov druhú najväčšiu kvalitu po Redute v Bratislave. Foto a zdroj: Nitrianska galéria

Historické hudobné nástroje z hradnej katedrály používajú filharmonici

Na Nitrianskom hrade začali s prípravou expozície historických hudobných nástrojov, ktoré objavili počas rekonštrukcie vo veži hradnej katedrály. Biskupstvo ich dalo zreštaurovať. Odborným garantom pri rekonštrukcii bola Slovenská filharmónia. Nitrianske biskupstvo financovalo opravu, filharmónia financovala potrebné certifikáty pre tie nástroje, niektoré aj zo zahraničia. Počas koncertnej sezóny budú nástroje používať filharmonici, počas letnej sezóny budú vystavené v priestoroch Diecézneho múzea na Nitrianskom hrade. Medzi siedmimi historicky i finančne vzácnejšími sláčikovými hudobnými nástrojmi sú dva kontrabasy, violy i husle. K nim chcú po čase zaradiť aj dychové nástroje, ktoré boli roky odložené vo veži katedrály. Do júla 2018 bola nepreskúmaná malá zbierka dychových nástrojov. Nástroje pravdepodobne patrili veľkej kapele, ktorá v minulosti pôsobila v hradnej katedrále. Podľa súpisov zo začiatku minulého storočia mala kapela disponovať 130 hudobnými nástrojmi, no do dnešného dňa sa zachovalo iba torzo z nich. Zdroj: nitrianske-biskupstvo.sk

Čestný občan Nitry Ladislav Švihel sa dožil významného životného jubilea

V piatok 29. júna 2018 sa vo Veľkej dvorane Ponitrianskeho múzea v Nitre uskutočnilo pri príležitosti 80-ročného životného jubilea bývalého generálneho riaditeľa Agrokomplexu – Výstavníctvo akad. arch. Ing. Ladislava Švihela slávnostné otvorenie výstavy jeho obrazov pod názvom Život s farbami. Autora a jeho dielo predstavil riaditeľ Ponitrianskeho múzea Anton Šteško, nespočetný rad jubilantových zásluh vymenoval v úlohe moderátora herec Dušan Jamrich. Súčasťou vernisáže bolo

vystúpenie huslistu Jána Berkyho Mrenicu, Ľudovej hudby Miroslava Dusíka, v sprievode ktorej účinkovali sólisti Ján Babjak, Martin Babjak, Otokar Klein, Jana Bernátová a Petra Zaujcová. Ladislav Švihel je nositeľom celého radu domácich a zahraničných ocenení. Od roku 1998 je nositeľom Radu Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy v oblasti šírenia dobrého mena Slovenka v zahraničí, roku 2002 mu bolo udelené štátne vyznamenanie Pribinov kríž III. triedy za rozvoj medzinárodných výstav a veľtrhov. Jeho zásluhy si ctí i jeho rodné mesto Nitra. Za dlhoročnú záslužnú činnosť bol ocenený v roku 1995 udelením Ceny mesta Nitry za rozvoj slovenského výstavníctva, jeho propagáciu

v medzinárodnom meradle, za neúnavnú snahu o oživovanie tradícií a hľadanie historických prameňov nášho národa. V roku 2008 mu bolo udelené Čestné občianstvo mesta Nitry za zviditeľňovanie mesta Nitry. V roku 2013 prevzal najvyššie matičné vyznamenanie Zlatý odznak Matice slovenskej a Cenu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Na fotografii Ladislav Švihel so svojou sestrou Emíliou Domanickou. Zdroj: vlastný text a fotografia kronikárky

Výstava diela výtvarníčky Beaty Kabíčkovej - Vinceovej

V priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre vystavovali v dňoch 7. septembra až 14. októbra 2018 diela Beaty Kabíčkovej - Vinceovej s názvom Svet pod mojimi štetcami, na ktorej bol predstavený výber z celoživotnej tvorby známej umelkyne Beáty Kabíčkovej - Vinceovej od 70. rokov 20. storočia až po súčasnosť. Beáta Kabíčková-Vinceová vyštudovala odbor výtvarného spracovania keramiky na SŠUP v Bratislave. Po ukončení štúdia na Akadémii múzických umení v Prahe pôsobila ako pedagogička na viacerých umeleckých školách a externe viedla výtvarné krúžky. Pracovala i ako módna dizajnérka textílií v Liberci. Koncom 60-tych a začiatkom 70-tych rokov získala viacero ocenení v súťaži o najlepší návrh na textil. Umelecká tvorba Beáty Kabíčkovej-Vinceovej je rôznorodá. V 70. rokoch 20. storočia sa venovala textilnej tvorbe – batike, mal'be na hodváb, autorsky ručne tkanej tapisérii, makramé a pod. Vytvárala textilné dezény pre pražské Ústredie bytovej a odevnej kultúry. Priebežne sa venovala i keramickej tvorbe s figurálnymi námetmi. V jej maliarskom prejave dominujú prírodné zákutia a scenérie, kvetinové zátišia v duchu slovenskej výtvarnej moderny, abstraktné figurálne kompozície. Zastúpená je i interiérová mal'ba. Beáta Kabíčková-Vinceová sa venovala i grafickým technikám, sieťotlači a fotografii. Koncom 80. rokov 20. storočia spolupracovala s Bábkovým divadlom v Nitre ako scénická výtvarníčka na rozprávkovej hre O veselých kohútikoch. Na úvod vernisáže riaditeľ Ponitrianskeho múzea Anton Števkó porozprával o dlhoročnej spolupráci múzea s umelkyňou. O životnej púti a tvorbe Beáty Kabíčkovej-Vinceovej hovorila kurátorka výstavy Marta Hučková. Potom o svojom štúdiu v Prahe, práce v Nitre a spolupráci s Ponitrianskym múzeom

porozprávala aj samotná umelkyňa. Presne o 3 dni sa umelkyňa dožila krásneho životného jubilea – 75. narodenín. Zdroj: kurátorka Marta Hučková

Ponitrianske múzeum predstavilo na výstave históriu i proces výroby piva

Od chmeľu k pivu – taký bol názov výstavy, ktorá návštevníkom Ponitrianskeho múzea v Nitre ukázala históriu i proces výroby známeho nápoja. Expozícia, ktorú vytvorilo Trábečské múzeum v Topolčanoch, bola v múzeu sprístupnená od 9. októbra do 9. novembra 2018. Výstava priblížila proces výroby piva, od výberu a pestovania surovín až po finálny produkt. Návštevníci výstavy sa prostredníctvom informačných panelov mohli oboznámiť so stručnou históriou piva, pivovarníctva, pohostinských zariadení a jeho úlohou v rôznych historických obdobiach. Súčasťou výstavy boli aj predmety zo zbierkového fondu Trábečského múzea. Zdroj: tlačová správa Ponitrianskeho múzea v Nitre

Vzniklo Detské múzeum Severka

Na jeseň 2018 vzniklo v Nitre Detské múzeum Severka, ktoré svoju prú výstavu sprístupnilo v novembri 2018 pod názvom „Zo života cechov na Slovensku“ (výstava trvala do 15. februára 2019) s heslom „Dozvedieť sa ako žili remeselníci v minulosti nemusí byť nuda“. Jeho zakladateľkou je Silvia Eliašová, ktorá pôsobí ako odborná asistentka na Katedre muzeológie FF UKF v Nitre. V múzeu uplatňujú metódu „hands on“, čo znamená, že návštevníci si môžu na expozície siahnuť. V tomto múzeu návštevník nie je len pasívnym prijímateľom výkladu, ale aktívne participuje, dotýka sa a experimentuje, čím sledujeme docielenie pozitívneho zážitku. Odporovaný záujem učiteľov a žiakov nitrianskych škôl o zážitkové stváranie tém z oblasti histórie viedol k myšlienke vytvoriť stálu formu múzejnej prezentácie pre deti a mládež s prihliadnutím na špecifiká detského publika. Detské múzeum Severka si dalo za cieľ pôsobiť ako komunitné múzeum, pričom cieľovou skupinou je dieťa prichádzajúce so svojim učiteľom v rámci vyučovania za zážitkovým získavaním informácií (škola hrou). Zdroj: tlačová správa Detského múzea Severka v Nitre

6.5 Hudba, tanec a folklór

Skupina Horkýže Slíže sa stala Skupinou roka a získala cenu za Album roka

Vo štvrtok 18. januára 2018 odovzdal Zväz autorov a interpretov populárnej hudby výročné ceny. Nitrianska kapela Horkýže Slíže získala cenu v kategórii Skupina roka a Album roka za najnovší album Pustite Karola si na slávnostnom udeľovaní výročných cien prevzali osobne v Bratislave traja členovia skupiny Horkýže slíže Juraj Štefánik, Marek Viršík a Marián Sabo. Všetky piesne z albumu s názvom Pustite Karola zverejnila kapela 28. augusta 2017 na svojom verejnom videokanáli. Album obsahuje 13 piesní.

Nitrianska hudobná jar 2018

Otváracím koncertom vo štvrtok 5. apríla 2018 sa v Synagóge v Nitre začal 45. ročník festivalu Nitrianska hudobná jar 2018. Na koncerte Viva la Diva - Pani profesorke z lásky zazneli slávne operné a operetné melódie v podaní sólistov – žiakov Magdalény Blahušiakovskej. Účinkoval Symfonický orchester Vác z Maďarska pod dirigentskou taktovkou Pála Farkasza a spievali Klaudia Dernerová, Robert Smeščík, Jana Bernáthová, Marek Tokoš, Blanka Jílková, Stanislav Bartko, Silvia Stencláková, Ivana a Ján Ruskovci. Na programe boli diela G. Verdiho, J. Straussa, W. A. Mozarta a E. Kálmána. Na druhom koncerte, 10. apríla, uviedlo Solamente Naturali Thesaurus hebrejských orientálnych melódii. Vo štvrtok 12. apríla účinkovali Natalie & Martin Bies s programom „klasik soul a flamenco!“. Vo štvrtok 19. apríla NHJ vyvrcholila klavírnym recitálom Mariána Lapšanského, ktorý zahral diela E. Suchoňa, J. Brahmsa, E. Griega a F. Liszta.

Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského

V dňoch 23. až 26. apríla 2018 sa uskutočnil festival Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre - festival mladých interpretov zo základných umeleckých škôl. Prvé podujatie, pod názvom Tóny srdca, bol spomienkovým hudobným večerom, venovaným zosnulej mladej pedagogičke Martine Čiefovej. Účinkovali v ňom žiaci a pedagógovia ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre a ich hostia. V utorok 24. apríla sa v programe Po stopách dávnej hudby predstavili žiaci ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre a Musicantica Slovaca. Ďalší koncert 25. apríla, nazvaný Stretnutie pri strunách, bol IX. ročníkom gitarového koncertu žiakov a študentov slovenských a zahraničných umeleckých škôl. Vo štvrtok 26. apríla sa v programe Hudba nás spája predstavil Komorný sláčikový orchester Junior zo ZUŠ Jozefa Kresánka Bratislava a Sláčikový orchester ZUŠ Jozefa Rosinského Nitra. Zdroj: ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Medzinárodný festival organovej hudby Ars Organi Nitra 2018

V dňoch 29. apríla až 27. mája 2018 sa v Nitre konal už 11. ročník medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI NITRA. Svojím priaznivcom organizátori festivalu sprostredkovali nevšedné umelecké zážitky v podaní organových virtuózov nielen zo Slovenska, Nemecka, Rakúska a Rumunska. Išlo o cyklus piatich organových koncertov

konajúcich sa vždy v nedeľu o 19.00 hod. v dvoch nitrianskych kostoloch. Novinkou bolo, že tohtoročné koncerty sa konali v Bazilike sv. Emeráma (29. apríla, 13. mája a 27. mája) a v Evanjelickom kostole Svätého Ducha (6. mája a 20. mája 2018). Otvárací koncert patril vynikajúcemu nemeckému organistovi pôsobiacemu v USA Jensovi Korndörferovi, ktorý pôsobí ako hudobný riaditeľ a organista vo First Presbyterian Church v Atlante, vyučuje organovú hru na Georgia State University a Agnes Scott College a je vynikajúcim organovým virtuózom, koncertujúcim po celom svete. Druhý koncert bol výnimočný v tom, že sa po prvýkrát na festivale objavila menej tradičná kombinácia organu a tanca. Mladé rakúske umelkyne Ines Schüttengruber (organ) a Marie-Luise Schottleitner (tanec) vytvorili neopakovateľný zážitok počas prvej májovej nedele, keď v evanjelickom Kostole Svätého Ducha zazneli v ich interpretácii skladby G. Muffata, J. S. Bacha, F. Peetersa, F. Mendelssohna Bartholdyho a súčasného rakúskeho skladateľa W. Sausenga. Na treťom koncerte 13. mája sa v katedrále predstavil domáci katedrálny organista a skladateľ Vladimír Kopec. Na štvrtom koncerte 20. mája si za organ v evanjelickom kostole sadla nitrianska organistka Mária Magyarová Plšeková, ktorá je zároveň zakladateľkou a umeleckou riaditeľkou tohto festivalu. Bodku za festivalom urobila rumunská umelkyňa pôsobiaca vo Viedni Erzsébet Windhager-Geréd, ktorá rozozvučala katedrálny organ 27. mája nemecko-francúzskou organovou tvorbou. Zdroj: Mária Magyarová Plšeková

Cenu Sebastiana a Cenu J. S. Bacha získali štyria šíritelia jeho diela a odkazu

V nedeľu 25. marca 2018 udelili v Bratislave Cenu nazvanú po J. S. Bachovi a Cenu Sebastiana osobnostiam, ktoré významne prispievajú k šíreniu odkazu hudobného skladateľa Johanna Sebastiana Bacha v našej spoločnosti. Cenu Sebastiana získala okrem iných aj Mária Magyarová Plšeková, organová virtuózka, pedagogička, zakladateľka a dramaturgička medzinárodného organového festivalu Ars Organi Nitra. Cenu Sebastian udeľuje občianske združenie Ars ante portas za mimoriadny prínos k odkazu Bachovho diela pre súčasníkov. Môže ju získať náš občan alebo organizácia registrovaná v Slovenskej republike bez ohľadu na vek či dĺžku pôsobenia. Cenu v podobe plakety s portrétom J. S. Bacha a diplom na meno laureáta navrhol akademický maliar Miroslav Cipár. Zdroj: Mária Magyarová Plšeková

Poslucháči VŠMU pripravili hudobný večer v Nitrianskej galérii

V pondelok 28. mája 2018 sa v Koncertnej sále Nitrianskej galérie v Župnom dome predstavil Komorný orchester VŠMU pod umeleckým vedením Jozefa Horvátha, ktorý pôsobí ako odborný asistent na Katedre strunových a dychových nástrojov HTF VŠMU a pravidelne sa venuje prípravám projektov Komorného orchestra VŠMU. Orchester bol zložený zo študentov HTF VŠMU, niekedy aj pedagógov VŠMU aj z bývalých absolventov školy. Tento koncert bol súčasťou viacerých aktivít orchestra VŠMU počas akademického roka na VŠMU. Pre študentov bol možnosťou predviesť pripravený program aj mimo Bratislavy a VŠMU. V programe zazneli tri svetoznáme reprezentatívne diela W. A. Mozarta – Divertimento D dur KV 136, E. Elgara – Serenáda e mol pre sláčikový orchester a A. Schönberga – Zjasnená noc vo verzii pre sláčikový orchester. Vstup na koncert bol zadarmo. Zdroj: tlačová správa Nitrianskej galérie

Rockový koncert nitrianskych kapiel

Jedinečný koncert nitrianskych kapiel, ktoré vznikli v 80. a 90. rokoch minulého storočia, pripravilo občianske združenie Rocková škola. Koncert sa konal v nedeľu 3. júna 2018 na Ulici Fraňa Mojtu vedľa parkoviska ZSE. Účinkovali kapely Čas, Corgoň, Desmod, Dextróza, Diturvit, Dr. Zetor, Divá zver, Klendra a žiakov Rockovej školy. Súčasťou bola aj talk show Nikoľety Kováčovej Nitránsky debaččág. Výťažok z podujatia bol určený pre zariadenie neformálneho hudobného vzdelávania Rocková škola, ktoré deťom a mládeži poskytuje zážitkovú výučbu hry na hudobné nástroje. S myšlienkou koncertu Nitránsky Rock'N'Roll a jeho dramaturgiou prišiel organizátor Dalibor Daňko z kapely U.K.N.D. Koncert s rovnakým názvom sa konal už v roku 2013 v bývalých kasárňach na Zobore, kedy hrali nitrianske kapely v súčasnom zložení. Podujatie bolo určené pre širokú verejnosť, hoci koncert bol aj neformálnym stretnutím nitrianskych rockových muzikantov, ich fanúšikov a pamätníkov nitrianskej rockovej scény 80. a 90. rokov. Súčasťou bol detský rockový kútik, kde si deti mohli vyskúšať rôzne hudobné nástroje a odfotiť sa s nimi v divokých rockových pózach. Zdroj: Dalibor Daňko

Medzinárodný festival MUSICA SACRA 2018

V nedeľu 10. júna 2018 sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava začal otváracím koncertom 28. ročník medzinárodného festivalu duchovnej hudby MUSICA SACRA. Na úvod zazneli slávnostné fanfáry a prvé tóny piesne Aká si mi krásna v podaní Zmiešaného speváckeho zboru Technik Akademik. Na prvom koncerte zaznela Omša Trenčiansko – Teplická od Mikuláša Schneidra Trnavského a ďalšie skladby skladateľov E. Suchoňa, P. I. Čajkovského, D. Bortňanského a ďalších v podaní Zmiešaného speváckeho zboru TECHNIK AKADEMIK, Komorného orchestra MUSICI DEL TEATRO a sólistov: Lucie Kubekovej, Karolíny Vargicovej, Jiřího Zouhara a Daniela Čapkoviča pod dirigentskou taktovkou Pavla Procházku. Mikuláš Schneider Trnavský skomponoval počas kúpeľného pobytu v lete 1948 omšu pre miešaný zbor, sóla, orchester a organ Missa Trencin-Teplicensis. Premiéru mala v Trnave na sviatok Všetkých svätých roku 1953 a na chóre ju často uvádzali. Komorný orchester ZOE, Kristína Chalmovská – violončelo, Rastislav Jurčík – akordeón a dirigent Adam Sedlický ponúkli na koncerte 17. júna 2018 dve diela. Skladba „Sedem slov“ ruskej skladateľky tatárskeho pôvodu Sofie Gubajduliny, bola založená na dvoch témach. Prvá znázorňuje utrpenie zastupované violončelom a bajanom – akordeónom a druhá téma stvárňovala spasenie a vykúpenie. V nedeľu 24. júna uviedlo zoskupenie mladých umelcov Kolády string trio Goldbergove variácie BWV 988 Johanna Sebastiana Bacha. Program s názvom Pocta slovanskej duši uvedie v rámci festivalu zmiešaný vokálny súbor INGENIUM ENSEMBLE 1. júla 2018. Súbor tvorí šesť mladých skúsených spevákov (z ktorých štyria sú súrodenci) zo slovinskej Ľubľany. V programe odznejú skladby J. H. Gallusa, S. Mokranjaca, J. D. Zelenku, A. Dvořáka, L. Janáčka, P. Česnokova a ďalších. Zdroj: nitra.sk

Medzinárodný festival folklórnych súborov Akademická Nitra 2018

V dňoch 2. až 6. júla 2018 sa Nitra stala dejiskom medzinárodného festivalu akademických folklórnych súborov Akademická Nitra. Súťažiace folklórne súbory sa počas dvoch večerov predstavili so svojím programom, ktorý posúdila porota zložená z

odborníkov v oblasti folklóru. Na festival prišlo 12 domácich súborov – Borievka, Ekonóm, Gymnik, Hornád, Mladosť, Poľana, Ponitran, Stavbár, Technik, Torysa, Váh a Zobor a zo zahraničia prišlo 6 súborov. Svoje zastúpenie mala Česká republika (súbor Lučina Brno), Maďarsko (Forduló), Poľsko (Katowice) Bulharsko (Trakijska mladost'), Ukrajina (Roksolaniia) a Taliansko (Figulinas). Celkovo sa divákom predstavilo takmer 700 účinkujúcich. Okrem dvoch súťažných večerov v réžii Mariána Hlavatého a Martina Olejára 3. a 4. júla v Divadle Andreja Bagara, sa uskutočnil finálny večer - galakonzert na Svätoplukovom námestí 5. júla 2018 pod režijným vedením prof. Ondreja Debrecéniho. Domáci folklórny súbor Zobor sa predstavil súťažným programom Remeselnícka zábava, ktorý predstavuje časť programového bloku „Gdo ste víno slopať, mosí vinicu kopat“. Tento hudobno-tanečný obraz z tekovských a požitavských viníc symbolizuje prepojenie tvrdej práce a zábavy. Diváci si mohli vychutnať humor v piesni, hravosť v tanci a rytmus práce vo vzájomnej súvislosti agrárneho a remeselníckeho prostredia. Programový blok v choreografii Martina a Tatiany Urbanovcov hudobne spracoval Marián Járek. Zdroj: tlačová správa Akademická Nitra

N Dance Company úspešní na majstrovstvách sveta v tanci

Tanečníci z nitrianskej skupiny N Dance Company zožali na tohtoročných majstrovstvách sveta v Chorvátsku, ktoré sa konali koncom júla 2018, veľký aplauz. Konkurencia bola veľká, tanečné boje v jednotlivých kategóriách prebiehali medzi 50 štátmi sveta. Skupinu vedie tanečník Norbert Grofčík. Celú súťaž hodnotila odborná porota zložená zo špičkových tanečníkov a choreografov z Európy, ale aj z Ameriky. Choreografie zožali veľký úspech a vo svojich kategóriách dosiahli popredné miesta. Nitriansky tanečník Noro bol vybraný, ako jeden z mála, do video-projektu priamo od choreografa Justina Timberlakea – Martyho Kudelku, ktorý si ho vybral na základe jeho výkonu na kastingu. Najväčším zážitkom pre tanečníkov z N Dance Company bolo hlavne vystúpenie medzi 20 top choreografiami sveta, kam sa na nich prišlo pozrieť cez 5000 tanečníkov. Na MS v Chorvátsku získali tieto ocenenia: A liga – 1. miesto OPEN category + vystúpenie na GALA NIGHT medzi 20 naj choreografiami sveta, B liga – 1. miesto Solo Sebastián Adamec Urban category, B liga – 3. miesto Enkáči – deti Urban category, B liga – 3. miesto Nočná mora – juniory Urban category, B liga – 4. miesto UnHappy – štvorica Urban category, B liga – 6. miesto POPSTAR – trio Urban category. Zdroj: ndancecompany.sk

Koncert La Gioia plný emócií a temperamentu

V piatok 8. septembra 2018 sa v Synagóge v Nitre uskutočnil pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva koncert zoskupenia troch spevákov La Gioia, interpretujúcich populárne piesne v štýle belcanta a pop opery, spájajúce populárnu hudbu a operný spev. Toto pop operné trio La Gioia (na fotke Ľ. Synakovej) sa dalo dokopy v roku 2008 a odvtedy, no najmä po svojej účasti v televíznej súťaži „Československo má talent“ tešia divákov zaujímavým repertoárom so skladbami svetovej hudobnej

scény, ale najmä pozoruhodnými úpravami známych slovenských a českých hitov, ktoré v podaní La Gioia zazneli vskutku originálnym spôsobom. La Gioia znamená v preklade z talianskeho jazyka radosť. A práve s radosťou, hispánskym temperamentom a talianskou vášňou rozveselili prítomných divákov, ktorým La Gioia ponúkla nevšedný a na hudobnej scéne ojedinelý hudobný zážitok. Zdroj: Iveta Žitnanová, odbor kultúry, Mestský úrad v Nitre

Prvý ročník festivalu Pro musica nostra nitriensis

Po mimoriadne úspešnom začiatku nového hudobného festivalu Pro musica nostra, ktorý sa začal v roku 2017 v Žilinskom kraji, prišiel aj do Nitry v dňoch 26. až 30. septembra 2018 tento nový hudobný festival Pro musica nostra nitriensis. Festival vznikol z myšlienky založiť dlhodobú tradíciu podujatia zameraného na prezentáciu klasickej hudby na špičkovej interpretačnej úrovni v Nitrianskom kraji. Podujatie s medzinárodnou účasťou zároveň predstavilo publiku vybrané historické pamiatky ako netradičné koncertné priestory. Počas piatich koncertných dní sa Oponice, Nitra, Jarok, Nová Ves nad Žitavou a Beladice premenili na miesta, ktoré návštevníkom sprostredkovali hudobné umenie nielen prostredníctvom koncertov, ale aj jedinečným vizuálnym zážitkom. Konkrétne v Nitre sa milovníci klasickej hudby mohli ponoriť do vnímania hudby 27. septembra 2018 v Zámku u grófa, kde sa im predstavil MUCHA QUARTET. Zahral diela Jána Levoslava Bellu a Antonína Dvořáka. Zdroj: pro-musica-nostra-nitriensi.sk, Ján Konstanty Všetěčka

Festival Nitrianska hudobná jeseň a Cithara aediculae

Otváracím koncertom zoskupenia Jozef Suk Piano Quartet sa v Synagóge - koncertnej a výstavnej sieni mesta Nitry, začal vo štvrtok 4. októbra 2018 v poradí XIII. ročník medzinárodného festivalu Nitrianska hudobná jeseň 2018. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý predniesol slávnostný príhovor a zaželel všetkým priaznivcom klasickej hudby príjemné hudobné večery v spoločnosti hudobných múz. Počas jednotlivých hudobných večerov účinkoval Spevácky zbor Adoremus a Sláčíkové kvarteto ŠKO Žilina Danube Monarch – 7. októbra, Sedláčkov kvarteto – 14. októbra, Komorný súbor Ad Libitum - 21. októbra, Saxophone Synco-pators – 29. októbra. Tento koncert venovali 100. výročiu vzniku prvej Československej republiky. Festival zorganizovalo mesto Nitra, Súkromné konzervatórium v Nitre a Originál, o. z. Sprievodným podujatím NHJ 2018 bol výchovný koncert pre deti, ktorý sa uskutočnil 25. októbra v Synagóge pod názvom Bartók a drevený princ. Na Nitriansku hudobnú jeseň nadviazal medzinárodný festival gitarovej hudby Cithara aediculae 2018 i. m. Pavol Sika. V rámci festivalu sa predstavili umelci Ján Labant – 18. októbra, Andrzej Grygier z Poľska – 19. októbra, András Csáki z Maďarska – 20. októbra. Súčasťou gitarového festivalu boli aj workshopy. Zdroj: nitra.sk

Koncert na počesť hudobného skladateľa a dirigenta Bartolomeja Urbanca

V nitrianskej Synagóge si 11. novembra 2018 prostredníctvom umelcov pôsobiacich v ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre uctili spomienkovým koncertom osobnosť slovenskej hudby – skladateľa, dirigenta a umelca Bartolomeja Urbanca. Spomienkový koncert bol zostavený prevažne z vokálnych diel skladateľa a ponúkol mnoho emotívnych hudobných zážitkov na profesionálnej úrovni. Ako úvodné číslo zaznelo hudobné motto,

ktoré Urbanec skomponoval pre súťaž Nitrianska lutna. Súčasťou koncertu bola výstava fotografií Bartolomeja Urbanca z archívu Slovenského ľudového umeleckého kolektívu, ako aj jeho rukopisov partitúr. Na ZUŠ Jozefa Rosinského založil súťaž s názvom Nitrianska Lutna. Zdroj: ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

Galakonzert Čaro Vianoc vniesol divákovi do srdca atmosféru Vianoc

Príjemná predvianočná atmosféra zaplnila v pondelok večer 17. decembra 2018 priestory nitrianskeho Parku kultúry a oddychu, kde mesto Nitra v spolupráci s Nadáciou Konštantína Filozofa v Nitre, pripravili galakonzert Čaro Vianoc. Radosť zo zaplnenej sály mal aj dlhoročný iniciátor týchto predvianočných galakonzertov a dramaturg programu Ladislav Švihel. Zaspomínal si na Vianoce svojho detstva

a mladosti, ktoré neboli nasiaknuté komerciou ako je tomu dnes. Estrádnou halou PKO sa v nasledujúcich dvoch hodinách niesli vianočné koledy i slovenské ľudové piesne v podaní operných sólistov, sprevádzaných Orchestrom ľudových nástrojov pod vedením Miroslava Dudíka. Okrem popredných spevákov slovenského operného neba spievala i Mužská spevácka skupina Rodokmeň. Diváci si postupne vychutnali skladby zo známych oper a operiet v podaní Jolany Fogašovej, Jany Bernáthovej, Miroslava Dvorského, Martina Babjaka a Jána Babjaka. Ich majstrovské výkony diváci odmenili dlhotrvajúcim potleskom, halou niekoľkokrát zaznelo i hlasité: „Bravó!“ Prekvapením večera bola spoločná pieseň poprednej opernej divy Jolany Fogašovej odspievaná spolu s jej dcérami Aliou a Zarou Bubnič. Foto: Ľudmila Synaková, zdroj: vlastný text kronikárky

6.6 Literatúra

Vyšla nová kniha o Bazilike svätého Emeráma

V prvých januárových dňoch vydal Kňazský seminár svätého Gorazda v Nitre novú publikáciu s názvom *Dom na skale* a bola venovaná Bazilike svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Autorom knihy je nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, autorom fotiek je Marek Mucha. Publikácia približuje čitateľom detailný pohľad najmä do interiéru katedrály. Nezostáva len pri umeleckom, kultúrnom či historickom rozmere, ale ide hlbšie k podstate. K jadru kresťanského posolstva, ktoré prezentuje aj vďaka mnohým skvostom nachádzajúcich sa v tomto biskupskom chráme. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Týždeň slovenských knižníc štartoval pod Zoborom

V Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre sa 5. marca 2018 konalo slávnostné otvorenie 19. ročníka Týždňa slovenských knižníc, ktoré bolo spojené s pripomenutím si 95. výročia založenia tejto knižnice. Organizátori podujatia vo svojich príhovoroch hovorili o dôležitosti čítania a význame knižníc pre mladú generáciu i starších čitateľov. Tieto inštitúcie sa v posledných rokoch stávajú nielen miestami, kde sa dajú požičať knihy, ale prevzali funkciu organizátorov rozličných aktivít aj priamo nesúvisiacich s literatúrou. Spoluorganizátormi podujatia boli najvýznamnejšie nitrianske knižnice: Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Agroinštitút, š. p. Nitra - Depozitná knižnica FAO, Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre, Univerzitná knižnica UKF v Nitre. Súčasťou podujatia bolo odovzdanie ceny Slovenskej asociácie knižníc SAKAČIK 2017. Cenu udelila Slovenská asociácia knižníc Kysuckej knižnici v Čadci. Týždeň slovenských knižníc vyvrcholil v piatok 23. marca Nocou s Andersenom, kedy deti nocovali v knižnici a čítali si rozprávkové knižky. Zdroj: tlačová správa Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre

Epigramofón Milana Hodála

Vo štvrtok 8. marca 2018 uviedli v Synagóge do života najnovšiu, v poradí už piatu knihu nitrianskeho spisovateľa a epigramatika Milana Hodála s názvom *Epigramofón*.

Autor sa tvorbe epigramov venuje od svojich stredoškolských rokov a svojimi trefnými a ostro vypointovanými textami hovorí do duše a do svedomia všetkých nás. Túto útlú ale myšlienkovito bohatú knižku posypali soľou a korením spisovateľka Drahomíra Pechočiaková a predseda literárneho klubu Ivan Godál (na fotke Ľudmily Synakovej). Po slávnostnom uvedení knihy nasledovala autogramiáda. Podujatie pripravil Literárny klub

Janka Jesenského a Nitrianska odbočka Spolku slovenských spisovateľov. Zdroj: vlastný text kronikárky

Uvedenie knihy Medzičas Karola Felixa

V stredu 14. marca 2018 sa historické priestory nitrianskej Synagógy zaplnili desiatkami obdivovateľov a milovníkov umenia nitrianskeho grafika Karola Felixa. Dôvodom bolo vydanie vzácnej publikácie s názvom „Medzičas / Karol Felix v Synagóge“.

Kniha zachytáva vzácnu udalosť - výstavný projekt umelca, akademického maliara Karola Felixa v historických priestoroch Synagógy a zároveň obrazovo - fotografiami z inštalácie, vernisáže, samotnej výstavy a reprodukciami vystavených diel s dôrazom na ich vyznenie v atmosfére výnimočnej architektúry miesta, ako aj sprievodnými textami zdokumentovali tento projekt, s dôrazom na fakt, že výstava bola prvýkrát vďaka

pochopeniu mesta Nitra realizovaná vo všetkých verejnosti prístupných priestoroch budovy Synagógy. Týmto bola svojim spôsobom výnimočná. Na uvedení knihy sa zúčastnil i primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý autorovi diel zložil poklonu a prezradil, že každé ráno ho víta desať grafík Karola Felixa, ktoré visia na stene jeho pracovne už jedenásť rokov. Knihu uviedli do života fúkaním bublín štyri sudičky Zuzana Felixová, Eva Pavlíková a Jana Ondrejčková – na fotografii Ľudmily Synakovej. V programe účinkovali herečka Eva Pavlíková, spevák – líder kapely Horkýže Slíže Peter Hrivnák Kuko a na klavíri hral Laco Réti z Tralašky. Báseň pre autora zložil a zarecitoval básnik Erik Ondrejčka. Zdroj: vlastný text kronikárky

Galéria Tafačka sa pripojila k podujatiu Káva za báseň

Nitrianska fotogaléria Tafačka sa 21. marca 2018 zapojila do akcie Svetový deň poézie. Ten sa pod názvom Poetry Day koná v rôznych kaviarňach po celom svete 21. marca. Bola to príležitosť, keď v sebe môžete prebudiť svojho vnútorného básnika, nechať sa inšpirovať, napísať báseň a zaplatiť ňou za kávu. Básnici mohli v galerijnej kaviarni vymieňať svoje verše za kávu od 11. do 15. hodiny. Stačilo sa pohodlne usadiť, objednať si kávu, vypýtať si od čašníčky pero a papier a pri odchode zaplatiť svojou vlastnou básňou. Svetový deň poézie bol v roku 1999 vyhlásený medzinárodnou organizáciou UNESCO. Jeho účelom je propagovanie, čítanie, písanie a publikovanie poézie po celom svete. V niektorých svetových krajinách sa oslavuje Deň poézie 15. októbra na počesť narodenia rímskeho básnika Vergília. Zdroj: tlačová správa fotogalérie Tafačka

Kultúrne potulky oživil aj sprievodný hudobný program

V Dome Matice slovenskej v Nitre sa v pondelok uskutočnil 8. ročník podujatia Kultúrne potulky. Cyklus besied s osobnosťami kultúrneho a spoločenského života pripravila Katedra kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa

v Nitre. Tento rok bol hosťom Kultúrnych potuliek manželský pár Adela Vinczeová a Viktor Vincze. Kultúrne potulky už v minulých rokoch hostilo také osobnosti slovenskej umeleckej scény, akými sú básnik Kamil Peteraj, hudobný skladateľ a spevák Marián Čekovský, herec a hudobník Dano Heriban, mladý herec a filmár Samuel Spišák, herečky Táňa Pauhofová či Zuzana Kronerová, ktorá prijala pozvanie v roku 2017. Súčasťou tohtoročných Kultúrnych potuliek bol aj sprievodný hudobný program, v rámci ktorého účinkovala rocková skupina Desmod a neobyčajná hudba folklórneho súboru Dubina z Rožňavy. Zdroj: študenti Katedry kulturológie UKF v Nitre

Do života uviedli monografiu Františka Pergera Život so scénou

V Kaviarni Divadla Andreja Bagara 29. mája 2018 uviedli do života knihu s názvom František Perger - Život so scénou. Monografiu o dlhoročnom internom scénografovi DAB a významnom scénickom výtvarníkovi pokrstil pilinami z divadelných dielní herec Marián Slovák. Autormi knihy boli Eva Kapsová, Walter Nagy, Peter Oravec a Slávka Cívánová. Publikácia vznikla pri príležitosti 80. narodenín Františka Pergera, rok od jeho jubilea sa ju úspešne podarilo dokončiť a vydať. Okrem životopisných údajov a diel, ktoré tento scénograf vytvoril v DAB v Nitre, sú v knižke súpis jeho diela, ktoré vytvoril nielen v divadle, ale aj v televízii a filme, fotodokumentácie makiet, nákresov scénografií, náčrtov i skíc, ktoré sa netýkajú iba scénografie, ale aj kostýmových návrhov. Okrem toho sú v knihe aj fotografie prác, ktoré zrealizoval počas svojho profesionálneho života, od svojich študentských čias. Zdroj: František Perger

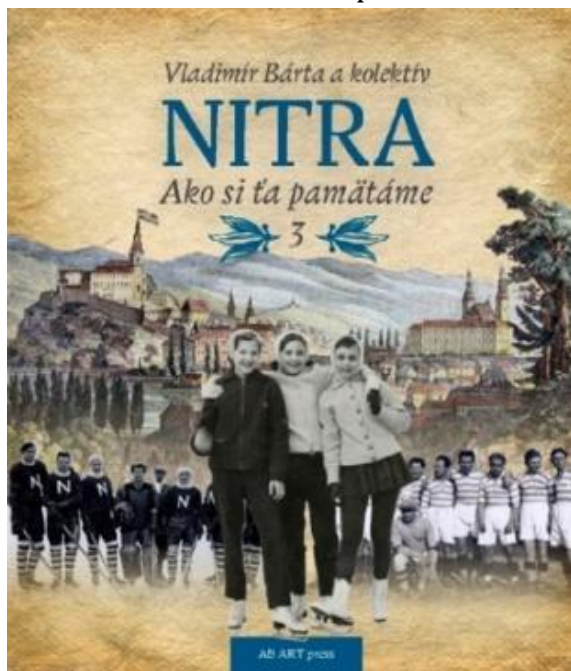
Udelili Literárne ceny Čakanky

V nedeľu 27. mája 2018 sa v Kaštieli v Oponiciach uskutočnilo vyhodnotenie 8. ročníka literárnej súťaže Čakanka. V oblasti tvorby dospelých autorov, v kategórii Poézia obsadila 1. miesto Janka Olejová s dielom Ohluchnutá z ticha, 2. miesto získala Gabriela Grznárová, Nedočkávy akrostich a 3. miesto patrilo Pavlovi Fekete za dielo Spiritualita. Cenu poroty získal Peter Koscelanský za dielo Pribalené nádeje a Cenu Správnej rady Čakanky, n. o. udelili Štefanovi Kupcovi za básnickú zbierku Žit' zajtra. Čakanka, nezisková organizácia, udelila cenu Milanovi Hodálovi. V kategórii Próza získala 1. miesto Eliška Kohlíčková, Čas (si) hrát, 2. miesto: Drahomíra Pechočiaková, Mlynárov pes a 3. miesto: Jana Cigániková, Keď som sa s ňou zoznámil. V oblasti tvorby mladých autorov v kategórii Poézia udelili 1. miesto Klaudii Rybovičovej za dielo Hranica, 2. miesto získala Barbora Langová, Hrala som šach a 3. miesto: Andrea Bajnóczyová, Moje nebo. V kategórii Próza udelili 2. miesto Kristiánovi Lazarčíkovi (Odtiene snehu), 3. miesto získala Kristína Kobolková (Srdcová kráľovná). V oblasti tvorby najmladších autorov v kategórii Poézia získala 1. miesto: Timea Anna Wilmannová za dielo Cez búrku, 2. miesto: Mária Barnovská, Keď som sama a 3. miesto: Alexandra Svoradová, Škoricový domov. V kategórii Próza 1. miesto nebolo udelené, 2. miesto patrilo Marianne Ibrahimovi za dielo Sen a 3. miesto nebolo udelené. Zároveň sa konali oslavy 10. výročia Čakanky - neziskovej organizácie, ktorá vznikla 19. marca 2008. Zameriava sa na všeobecne prospešné služby. Ich cieľom je tvorba, rozvoj, obnova i prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt. Čakanka sa vo svojej práci nesústreďuje len na ich šírenie prostredníctvom kultúrnych podujatí, ale v rámci svojich služieb sa venuje vydavateľskej činnosti, aby takto priblížila slovenskej verejnosti trvalé duchovné hodnoty národa i ľudstva. Podporuje výtvarnú umeleckú činnosť, všímajúc si nedostatočný

záujem spoločnosti o umelecké diela i o významné osobnosti nášho umenia a kultúry.
Zdroj: tlačová správa vydavateľstva Čakanka

Vladimír Bárta a kolektív: Nitra – Ako si ťa pamätáme 3

Počas mestských slávností Nitra, milá Nitra v piatok 6. júla 2018 slávnostne uviedli do života ďalšiu knihu - pokračovanie úspešnej edície kníh Nitra – Ako si ťa pamätáme. Z klenotnice svojich spomienok do nej zaujímavé príbehy povyberali rodáci i obyvatelia, ktorí strávili v meste určitý čas, alebo v Nitre bývajú dodnes. Každému z kolektívu autorov sa mesto ležiace pod ochranou Zobora zapísalo rôznym spôsobom do osobnej

histórie, no najmä do srdca. Čitatelia sa v tretej časti sa čitatelia dočítajú najmä o tom, ako sa mesto menilo v druhej polovici 20. storočia. Pomôže im k tomu okrem príbehov opäť aj Nitrianske kalendárium, v ktorom nájdú prehľadne zoradené udalosti už od roku 1848 po súčasnosť. Zaspomínajú si spolu s pamätníkmi na to, aké príjemné bolo kúpanie v rieke Nitre, ako sa oslavovali prvé máje, ako bolo kedysi populárne nitrianske korzo, aká bola v minulosti dámska a pánska móda, či na slávnostné otvorenie pešej zóny. V knihe si čitatelia pripomenú aj osobnosti mesta akými boli Jozef Dvonč starší, Pavel Vančo a Ján Majko, objaviteľ nitrianskej kvapľovej jaskyne. Oživia si spomienky na bohatý nitriansky športový život či už futbal, hádzanú alebo

tenis. Oboznámia sa tiež s dvomi významnými nitrianskymi školami s dlhoročnou pôsobnosťou ako sú párovské a piaristické gymnázium. Tieto príbehy a mnoho iných sú v knihe doplnené vzácnymi fotografiami z osobného archívu autorov alebo pútavými historickými pohľadnicami. Zdroj: tlačová správa AB – art press

Vydali knihu z nájdených zápisníc

V utorok 4. septembra 2018 sa v rámci osláv 770. výročia udelenia kráľovských výsad mestu Nitra slávnostne uviedli v priestoroch Synagóge do života publikáciu s názvom Najstaršia kniha mesta Nitry 1681 – 1693. Autorom knihy je nový riaditeľ Štátneho archívu v Ivanke pri Nitre PhDr. Peter Keresteš, PhD. Tieto dokumenty našiel zapatrošené v škatuliach počas náhodnej prehliadky archívnych dokumentov. Kniha predstavuje verejnosti doposiaľ nereflektovaný dokument, najstaršiu zachovanú a známu mestskú knihu z rokov 1671, 1681 – 1693. Aj keď o dejinách mesta Nitry bolo doposiaľ vypracovaných viacero vedeckých monografií (vyšli v rokoch 1977 a 1998), čiastkových monografií a štúdií, autori v nich iba okrajovo využívali informácie z dokumentov, ktoré sú súčasťou archívneho fondu Magistrátu mesta Nitra v štátnom archíve. Výsledkom bol stav, keď poznatky o dejinách a fungovaní mestskej samosprávy Nitry neboli doposiaľ úplné a výrazne zaostávali za možnosťami, ktoré ponúka obsah

zachovaných dokumentov. Monografia zapĺňa biele miesto v dejinách Nitry: predstavuje dejiny archívneho fondu - najstaršej mestskej knihy, dejiny Nitry v 17. storočí, správu mesta a jeho elít... Publikácia, ktorú vydalo mesto Nitra, posúva dejiny Nitry do nových súvislostí. Knihu uviedli do života v rámci celoslovenského podujatia - Dni európskeho kultúrneho dedičstva v Nitre. Zdroj: Peter Keresteš, autor publikácie

7. NÁBOŽENSKÝ A DUCHOVNÝ ŽIVOT

Predveľkonočné pôstne koncerty

V predveľkonočnom období sa v Katedrále - Bazilike svätého Emeráma na Nitrianskom hrade uskutočnili dva koncerty. Prvý organový koncert bol uvedený pri príležitosti 333. výročia narodenia Johanna Sebastiana Bacha a konal sa 23. marca 2018. Na organe zahrali Martin Bako, Vladimír Kopec a Stanislav Šurin. Druhý koncert sa uskutočnil v nedeľu 25. marca 2018 o 18. hodine. Zazneli na ňom dve pôstne diela - Pašie podľa Matúša pre sóla, zbor, sláčikové kvarteto a organ od katedrálneho organistu Vladimíra Kopca aní katedrálneho zboru Psallite Deo a dielo Giovanniho Battistu Pergolesiho s názvom Stabat Mater v prednese Dominiky Rais, Mateja Bendu a komorného orchestra Zoe. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Krížová cesta mestom

Tradičná krížová cesta mestom otvorila 30. marca 2018 pobožnosť Veľkého piatka. Sprievod sa začal o 13.30 h pred budovou Krajského súdu v Nitre, odkiaľ veriaci prešli na Kalváriu. Bohoslužba pokračovala o 15.00 h slávením obradov utrpenia a smrti Pána na priestransve pred farským kostolom na Kalvárii. Obradom i poklone pri božom hrobe o 20.00 h predsedal generálny vikár Peter Brodek. Jednotlivé zastavenia krížovej cesty boli pred súdom, daňovým úradom, väznicou, cintorínom, mestským úradom, krajským úradom, na Hodžovej ulici, Špitálskej, pred Fakultnou nemocnicou, na nemocničnom parkovisku, pri kríži na rázcestí, pri soche Panny Márie, pri skalách pod Kalváriou a posledným zastavením bol poľný oltár na Kalvárii. Na tradičnej krížovej ceste sa v Nitre strelo odhadom 2500 až 3000 ľudí. Veľkonočná vigília na Bielu sobotu sa na Nitrianskom hrade konala o 19.00 h. Celebroval ju nitriansky biskup Viliam Judák. Biskup Judák v katedrále svätého Emeráma celebroval aj nedeľnú pontifikálnu svätú omšu. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Slovenskí biskupi sa stretli s členmi Českej biskupskej konferencie

V Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre sa slovenskí biskupi od pondelka 9. apríla do stredy 11. apríla 2018 zúčastnili na zasadnutí Konferencie biskupov Slovenska. Toto zasadanie bolo jedinečné spoločným rokovaním s Českou biskupskou konferenciou, ktorej členovia prišli v rovnakom čase na svoje plénum do Nitry. Spoločné stretnutie KBS a ČBK sa uskutočnilo v stredu 11. apríla 2018. Biskupi si vymenili skúsenosti zo života cirkvi v oboch krajinách za ostatných 25 rokov a konala sa aj spoločná svätá omša pre verejnosť v utorok 10. apríla v Katedrále sv. Emeráma na Nitrianskom hrade v Nitre. Hlavným celebrantom bol český kardinál Dominik Duka. Motívom stretnutia členov oboch biskupských konferencií bolo niekoľko jubileí. V tomto roku si pripomenuli 25. výročie vzniku KBS a ČBK, ako aj 25. výročie vzniku SR a ČR, tiež 30. výročie sviečkovej manifestácie a 100. výročie vzniku Československa. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Na Rázusovej ulici postaví chrám pravoslávnej cirkvi

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre na zasadnutí 5. apríla 2018 schválili prenájom pozemku na Rázusovej ulici pod Kalváriou. Pravoslávna cirkevná obec, ktorá je v Nitre už osem rokov, tu plánuje postaviť chrám. Za týchto osem rokov pôsobila cirkev na provizórnych priestoroch. Aktuálne na bohoslužby využívala malú kaplnku na mestskom cintoríne, ktorú jej požičala katolícka cirkev. Do kaplnky sa však zmestí len zlomok veriacich. Keďže sa v súvislosti s príchodom automobilky Jaguar Land Rover očakávalo, že počet veriacich stúpne, vyvstala potreba výstavby kostola. Mestské zastupiteľstvo preto rozhodlo, že pravoslávnej cirkvi prenájme na Rázusovej ulici pozemok o výmere 3-tisíc m² na dobu určitú - do kolaudácie chrámu, najdlhšie na dva roky od právoplatného stavebného povolenia. Nájomné určili 100 eur na rok. Kňazom vo farnosti je Lukáš Nováček, ktorý povedal, že pri výstavbe treba dodržať liturgické predpisy, podľa ktorých musí byť chrám otočený na východ. Architektom diela je Peter Haršáni, ktorý pri navrhovaní chrámu vychádzal z projektu v Holíči. Zdroj: nitra.sk

Kardinál Duka daroval kňazskému semináru relikviu sv. Jána Nepomuckého

Dňa 23. apríla 2018 získal Kňazský seminár v Nitre od pražského arcibiskupa a kardinála Dominika Duku vzácnu relikviu svätého Jána Nepomuckého. Český kardinál venoval relikviu počas spoločného zasadnutia slovenských a českých biskupov, ktoré sa konalo 9. až 11. apríla v Nitre. Semináru daroval aj obraz tohto českého svätca, ktorý je obľúbený medzi veriacimi aj na Slovensku. Jeho obnovená socha sa nachádza aj pod Nitrianskym hradom. Svätý Ján Nepomucký žil v 14. storočí. Je patrónom Čiech a Bavorska. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Noc kostolov

Koncerty, prehliadky, prednášky, divadelné predstavenie a duchovný program ponúkla tohtoročná Noc kostolov v nitrianskych chrámoch v piatok 25. mája 2018. Otvorili sa brány 11 kostolov, zvony ktorých sa rozozvučali desať minút pred 18.00 h. Katedrálly chrám – Bazilika sv. Emeráma na Nitrianskom hrade v rámci programu ponúkol vystúpenie speváckeho zboru Emerám, koncert Vladimíra Kopca na historickom organe a prehliadky katedrálly s výkladom. Novinkou bola špeciálna prehliadka pre nepočujúcich, počas ktorej bolo zabezpečené tlmočenie do posunkovej reči. Kostol sv. Jozefa na Zobore v ruinách Zoborského kláštora ponúkol prednášku Pavla Žebráka o Kamalduloch, čítanie z knihy Imricha Točku Príbehy spod Nitrianskeho hradu, hudobné vystúpenie Ľubice Michalicovej a Štefana Haládika i degustáciu vín z benediktínskeho vinohradu. Celosvetový evanjelizačný projekt Nightfever predstavili v Kostole Navštívenia Panny Márie, v kláštore na Farskej ulici študenti Spojenej katolíckej školy v Nitre. Súčasťou programu bola možnosť navštívenia krypty kostola. Koncert Nitrianskeho evanjelického spevokolu, spoločný spev chválospevových piesní a organový minirecitál Mareka Štrbáka sa uskutočnil počas tejto noci v Evanjelickom kostole Sv. Ducha na Sládkovičovej ulici. Prehliadku kostola a krypty počas Noci kostolov absolvovali návštevníci Kostola Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii. V Dome Cirkvi bratskej v Nitre na Kráľovskej ceste sa počas večera grilovalo na nádvorí, ktoré spríjemnil koncert. V Kostole reformovanej kresťanskej cirkvi na Ulici Fraňa Mojtu

dovolili v tento večer vystúpiť na kostolnú vežu. Po koncerte klasickej organovej hudby Lucie Vankovej bola sprístupnená výstava Soli Deo Gloria. Vystúpenie detí z občianskeho združenia Rytiersky rád sv. Gorazda i možnosť maľby na tému Noc kostolov zažili návštevníci Kaplnky sv. Gorazda starokatolíckej cirkvi na Slovensku na Chrenovskej ulici. V Kostole sv. Gorazda na sídlisku Klokočina si návštevníci pozrieli divadelné predstavenie Jozef Egyptský. Voľnú prehliadku kostola pripravil vo Františkánskom kostole sv. Petra a Pavla na Samovej ulici a v Kostole sv. Martina na Chrenovej. Zdroj: nitra.sk

Prvýkrát sa slávil nový sviatok – spomienka na Pannu Máriu

Katolíci v pondelok 21. mája 2018 prvýkrát oslávili novozavedenú liturgickú spomienku Panny Márie, Matky cirkvi. Mariánsky sviatok sa bude od tohto dňa sláviť po Turíčnej nedeľi v pondelok, ktorý doteraz niesol názov Svätodušný pondelok. Cieľom sviatku je, aby sa zdôraznilo duchovné materstvo Panny Márie vzhľadom na cirkev. Pápež František sa po sviatku zoslania Ducha Svätého na nasledujúci deň, teda na Turíčny pondelok, rozhodol zaradiť sviatok, ktorý má pripomínať materinskú starostlivosť Panny Márie o cirkev. Pannu Máriu za blahoslavenú Matku cirkvi vyhlásil blahoslavený pápež Pavol VI., a to 21. novembra 1964. Svätý pápež Ján Pavol II. dovolil zaradenie tejto liturgickej spomienky do miestnych kalendárov niektorých krajín, napríklad Poľsko a Argentína už tento sviatok slávia dávnejšie. Pápež František ho teraz urobil záväzným pre celú cirkev. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi

Katolícky sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, ktorý pripadol na štvrtok 31. mája 2018, oslávili veriaci verejne aj v Nitre. V nedeľu 3. júna 2018 o 10.00 h sa na Svätoplukovom námestí v Nitre uskutočnila svätá omša, ktorú celebroidal nitriansky biskup Viliam Judák. Po jej skončení prešiel sprievod s Najsvätejšou oltárnou sviatosťou ku Kostolíku svätého Michala s tradičnými štyrmi zastaveniami. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Relikvie svätcov vložili do oltára Kostola sv. Martina

Farnosť Nitra – Chrenová si koncom júna 2018 pripomenula 20. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila duchovná obnova, v rámci ktorej sa veriacim každý deň postupne na omšiach prihovárali bývalí správcovia farnosti. Duchovná obnova vyvrcholila v nedeľu 1. júla 2018 svätou omšou o 10.30 hod., ktorú celebroidal generálny vikár Peter Brodek. Pri tejto príležitosti vložili do oltára farského Kostola svätého Martina vzácne relikvie troch svätých – Martina, Františka a Dominika. Časť kostí týchto svätcov dostala farnosť od rehole dominikánov z Ríma. Svätý Martin z Tours, patrón kostola, bol pochovaný 11. novembra 397. Dodnes je meno Martin v kalendári práve 11. novembra. Svätý František z Assisi, zakladateľ rehole františkánov, zomrel v roku 1226. Zakladateľ rehole dominikánov svätý Dominik Guzmán zomrel v roku 1221. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Bohoslužba na počesť patróna nitrianskej diecézy sv. Andreja Benedikta

V piatok 20. júla 2018 si veriaci slávnostnou svätou omšou pri Svoradovom prameni na Zobore uctili patróna Nitry svätého Svorada. Hlavným celebrantom omše bol nitriansky biskup Viliam Judák. Svätí Andrej Svorad a Benedikt sú patrónmi celej Nitrianskej diecézy. Svätí Svorad a Benedikt sa po prvýkrát spomínajú v Maurovej legende z roku 1064 až 1070. Svätý Andrej Svorad žil v benediktínskom Kláštore svätého Hypolita pod Zoborom, ktorý vznikol v 9. storočí a bol prvým kláštorom v stredovýchodnej Európe. Úctu svätých mu priznali 16. júla 1083 v Nitre v Kostole svätého Emeráma, kde je i pochovaný. Je prvým svätým, vyhláseným z územia Uhorska. Benedikt bol žiakom svätého Andreja Svorada. Pochádzal s najväčšou pravdepodobnosťou z územia Slovenska. Po smrti svojho učiteľa sa rozhodol bývať na Skalke pri Trenčíne, kde tri roky viedol veľmi prísny asketický život. Tu ho prepadli zbojníci, zviazali a hodili do rieky Váh. Aj jeho telo bolo pochované v katedrálnom chráme v Nitre. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Mariánska púť

Veriaci z celého Slovenska sa v stredu 15. augusta 2018 zišli na nitrianskej Kalvárii na tradičnej Mariánskej púti, ktorá vyvrcholila v nedeľu 19. augusta slávnostnými bohoslužbami. Prvý deň púte otvorila séria svätých omší v slovenskom a maďarskom jazyku. Program pokračoval v sobotu 18. augusta modlitbami, divadelným predstavením pre deti, prednáškou pre manželov a duchovným pásmom. Sobotné podujatia ukončila nočná bohoslužba celebrowaná novokňazmi Nitrianskej diecézy a Spoločnosti Božieho Slova. Nedeľný program sa začal 5. hodine krížovou cestou a vyvrcholil o 10. hodine slávnostnou svätou omšou celebrowanou nitrianskym biskupom Viliamom Judákom. Púť ukončila o 15. hodine Mariánska pobožnosť s Eucharistickým požehnaním. Nitrianska Kalvária je známa už niekoľko storočí. Prvá správa o miestnom kostole Panny Márie sa nachádza v listine uhorského kráľa Belu IV. z roku 1248, ktorým dáva Nitre mestské práva. Podľa zasvätenia kostola ho volali už vtedy Vrch Matky Božej. Listinou z 20. decembra 1765 nitriansky biskup Ján Gustíni zaviazal obyvateľov Nitry, aby sa každoročne 15. augusta uskutočnila procesia na sviatok Nanebovzatia Panny Márie pod vedením mestského farára. Biskup Gustíni zaviedol aj doteraz zachovávaný zvyk, podľa ktorého slávnostné bohoslužby na Kalvárii vždy vedie nitriansky biskup. V minulom režime sa pre mnohých veriacich stala Mariánska púť v Nitre symbolom odporu voči komunizmu. V 80. rokoch sa tu stretávali tisíce pútnikov aj napriek tomu, že púť a jej účastníci boli pod drobnohľadom príslušníkov ŠtB, ktorí tu monitorovali pohyb osôb, prípadne vypínali elektrický prúd v mikrofónoch, aby znemožnili počúvanie kázne. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Katedrálny organový festival

V nedeľu 2. septembra 2018 sa na Nitrianskom hrade začal 2. ročník Katedrálného organového festivalu. Počas piatich septembrových nediel zaznel v starobyľom chráme jedinečný organ, ktorý bol v minulom roku kopeľne zrekonštruovaný. Festival trval do 30. septembra. Na koncertoch v Katedrále - Bazilike sv. Emeráma sa postupne predstavili Geraud Guillemot z Francúzska, Manuel Tomadin z Talianska, Sietze de Vries

z Holandska, Gabriele Giacomelli z Talianska, Drahomíra Matznerová z Českej republiky.
Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Arcibiskup zo Sýrie navštívil Nitru

Arcibiskup zo sýrskeho mesta Aleppo Antoine Chahda navštívil Nitru. Do farnosti Nitra – Klokočina zavíta vo štvrtok 22. novembra 2018 pri príležitosti Týždňa pomoci prenasledovaným kresťanom (17. - 25. novembra), ktorým sa zároveň otvoril kampaň Pomoc pre Sýriu. Živý svedok krajiny, v ktorej je prenasledovanie kresťanov realitou, bude rozprávať o živote v Sýrii. Vo farskom Kostole svätého Gorazda sa uskutočnil celodenný program. Od 7.00 do 17.45 hodiny sa konala celodenná adorácia obetovaná za prenasledovaných kresťanov v Sýrii, o 18.00 hodine arcibiskup Antoine Chahda celebroval svätú omšu, o 19.00 hodine porozprával o živote kresťanov v Sýrii. Po skončení prezentácie bude aj diskusia. Program uzavrela modlitba za Sýriu a požehnanie. Arcibiskup absolvoval niekoľko verejných stretnutí po celom Slovensku.
Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Otvorili Svätajakubskú cestu cez Nitriansku diecézu

Pri príležitosti 1. výročia zápisu slovenskej vetvy Svätajakubskej cesty - Camino di Santiago do celoeurópskej siete sa 21. októbra 2018 v Nitre na Svätoplukovom námestí za účasti verejnosti a prvej skupiny pútnikov, ktorí prešli úsek z Topoľčianok do Nitry uskutočnilo slávnostné otvorenie úseku pútnickej cesty vedúceho cez územie Nitrianskej diecézy a nitrianskeho regiónu. Prítomným sa prihovorili diecézny koordinátor budovania cesty Tibor Ujlacký, viceprimátor mesta Ján Vančo, predstavitelia oficiálneho Združenia priateľov Svätajakubskej cesty na Slovensku a historik Daniel Balko

z dobového spolku Militia portalis. Liturgické požehnanie pamätnej tabule pri Mariánskom stĺpe na mieste, kde v rokoch 1232 - 1786 stál farský kostol sv. Jakuba, ale aj pútnických bedekrov a kredenciálov vykonal Mons. ThDr. Štefan Valo, veľprepošt Nitrianskej sídelnej kapituly. Ten vo svojom príhovore vyzdvihol význam a zmysel putovania

v minulosti aj v súčasnosti pre duchovnú formáciu kresťanov, ale aj hľadájúcich. Slávnosť svojim spevom obohatila Schola cantorum Kňazského seminára sv. Gorazda a pozornosť budili aj členovia spolku Militia portalis v stredovekých uniformách strážcov mestských brán. Na vybudovaní úseku pod gesciou Nitrianskeho biskupstva spolupracovali Mesto Nitra a OZ Priatelia Svätajakubskej cesty na Slovensku - Camino de

Santiago. Nitriansky úsek tvorí 6 etáp: Tekovská Breznica - Topolčianky; Topolčianky - Žirany; Žirany - Nitra; Nitra - Veľké Zálužie; Veľké Zálužie - Sered'; Sered' - Trnava. Celková dĺžka úseku je približne 129 km a dá sa prejsť za asi 38 hodín. Úsek prechádza zväčša po existujúcich značených turistických chodníkoch príjemným prírodným prostredím pohoria Tribeč a Zoborských vrchov. Na trase úseku sa nachádzajú významné sakrálne a kultúrno-historické pamiatky. Centrálnym bodom úseku je mesto Nitra, kde si pútnici budú môcť v mestskom Turistickom a informačnom centre zakúpiť pútnické bedekre a kredenciály a kde získajú aj pútnické pečiatky. Značenie úseku v spolupráci s Klubom slovenských turistov ukončia v roku 2019. V Nitre boli ako súčasť značenia pred vybranými chrámami do dlažby osadené bronzové mušle symbolizujúce Svätajakubskú cestu. Ich autormi sú sochári a výtvarníci Andrea Čepiššáková a Peter Beňo z Košíc. Zdroj: Tibor Ujlacký, diecézny koordinátor budovania cesty

Odhalili pamätnú tabuľu kardinálovi Korcovi

V Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre sa vo štvrtok 25. októbra 2018 konala pri príležitosti 3. výročia smrti Jána Chryzostoma kardinála Korca spomienková slávnosť spojená so svätou omšou. Po nej odhalili na priečelí baziliky pamätnú tabuľu venovanú tejto osobnosti i ďalším prenasledovaným kňazom diecézy. Na kardinála Jána Chryzostoma Korca si spomenuli aj v jeho rodných Bošanoch. V miestnom Farskom kostole svätého Martina bude 28. októbra spomienková svätá omša. Slúžil ju bude veľprepošť Nitrianskej sídelnej kapituly Štefan Vallo. Ján Chryzostom Korec zomrel 24. októbra 2015 vo veku 91 rokov vo svojom sídle pod Nitrianskym hradom. Pochovaný je v Dolnej lodi Katedrály – Baziliky svätého Emeráma na hrade tak, ako si to želal. Zdroj: Jozef Korec, synovec Jána Chryzostoma kardinála Korca

Adventné mestečko a predvianočný program na Nitrianskom hrade

Od 14. decembra do 22. decembra 2018 mohli návštevníci zájsť do adventného mestečka, ktoré otvoril v Gotickej priekope na Nitrianskom hrade. Návštevníci tu našli stánky s občerstvením a mohli si pozrieť výstavu betlehemov. Súčasťou bol aj kultúrny program s koncertmi v Katedrále svätého Emeráma. Podujatie zorganizovala nezisková organizácia Castellum, ktorá ho zamerala na šírenie posolstva a významu adventu, počas ktorého sa pripravujeme na Vianoce. Adventné mestečko s kultúrnym programom bolo na Nitrianskom hrade po prvý raz. V roku 2017 bolo pred hradom pokusne pár stánkov, priestor si vtedy prenajal súkromník. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Biskup Judák požehnal 600 koledníkov pre koledovanie počas Vianoc

Koledníci Dobrej noviny z viac ako 40 farností Nitrianskej diecézy sa stretli v nedeľu 16. decembra 2018 v Bazilike svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Svätú omšu v ich spoločenstve celebroidal nitriansky biskup Viliam Judák, ktorý 600 koledníkov požehnal pre koledovanie. Biskup v homílii ocenil ochotu koledníkov prinášať ľuďom do ich domovov radostnú novinu o narodení Spasiteľa, počas ktorej pomôžu aj svojim rovesníkom v Afrike. Výťažok z Dobrej noviny podporí rozvojové projekty pre ľudí v núdzi v Ugande, Etiópii, Kamerune, Južnom Sudáne, Keni, Rwande a Tanzánii. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

8. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE

8.1 Materské školy

V školskom roku 2017/2018 bolo v Nitre 26 mestských materských škôl, ktoré navštevovalo 2585 detí.

Školský rok 2017/2018	
Počet MŠ	26
Počet detí k 30.6.2018	2585
z toho deti 5-ročné a staršie	801
Počet tried	120
z toho špeciálne triedy pre deti so zdravotným znevýhodnením	3

Prehľad počtu detí a tried v školskom roku 2017-2018			
	Materská škola	počet tried	počet detí
1.	MŠ Alexyho 26	6	138
2.	MŠ Bazovského 1	2	44
3.	MŠ Beethovenova 1	7	158
4.	MŠ Belopotockého 2	2	48
5.	MŠ Benkova 17	4	95
6.	MŠ Čajkovského 3	7	156
7.	MŠ Dolnočermanská 57	4	79
8.	MŠ Golianova ul. 1	3	62
9.	MŠ Hospodárska 7	2	33
10.	MŠ Ľudovíta Okánika 6	6	136
11.	MŠ Mostná 1	3	64
12.	MŠ Nábrežie mládeže 7	5 + 1 šp.*	124
13.	MŠ Nedbalova 17	4	81
14.	MŠ Novomeského 19	5	106
15.	MŠ Okružná 1	5	89
16.	MŠ Párovská 36	6	152
17.	MŠ Piaristická 12	8 + 2 šp.**	174
18.	MŠ Platanova 3	3	61
19.	MŠ Rázusová 26	3	64
20.	MŠ Staromlynská 2	2	43

21.	MŠ Štefánikova 128	4	89
22.	MŠ Štiavnická 1	6	135 ***
23.	MŠ Topoľová 6	6	133
24.	MŠ Vansovej 6	3	71
25.	MŠ Za Humnami 28	4	89
26.	MŠ Zvolenská 23	7	161
Spolu		120	2585
*	trieda pre deti s mentálnym postihnutím		
**	triedy pre deti so zrakovým postihnutím		
***	začlenených 6 detí so sluchovým postihnutím		

Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Zápisy do materských škôl

Zápisom detí do materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry predchádzali aj tohto roku Dni otvorených dverí, ktoré sa uskutočnili vo všetkých 26 predškolských zariadeniach v dňoch 24. apríla a 25. apríla 2018. Rodičia si mohli na vlastné oči pozrieť prostredie, do ktorého mienili zveriť svoje deti. Žiadosti o prijatie detí preberali riaditeľky MŠ na Mestskom úrade v Nitre v dňoch 2. až 4. mája a 9. až 10. mája 2018. Zákonní zástupcovia dieťaťa pri zápise museli predložiť žiadosť o prijatie do škôlky a zároveň doložiť potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast a k nahliadnutiu priniesli rodný list. Podmienky prijímania detí do materskej školy si určili riaditeľky MŠ po prerokovaní s pedagogickou radou. V prípade, že rodič chcel rodič umiestniť do MŠ dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musel predložiť aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Takéto deti mohli byť umiestnené v troch MŠ a to: v MŠ Nábřežie mládeže, kde je trieda pre deti s mentálnym postihnutím, v MŠ na Piaristickej ulici bola pre deti s poruchami zraku, do MŠ na Štiavnickej ulici mohli zapísať deti s poruchami sluchu a do MŠ Nedbalova mohli umiestniť deti s ochorením diabetes melitus.

Materská škola na Štiavnickej ulici v Nitre oslávila 40 rokov

MŠ Štiavnická v Nitre oslávila 26. apríla 2018 významné 40. výročie svojho vzniku. Pri tejto príležitosti sa uskutočnilo slávnostné stretnutie s bývalými zamestnancami. Za zriaďovateľa, mesto Nitra, riaditeľke Ľubici Valentínyovej poďakoval prednosta MsÚ Igor Kršiak, poslanci Slavomír Hatala, Anton Kretter a Anna Šmehilová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu Mária Orságová. Pozvanie na slávnosť prijali bývalí zamestnanci MŠ, rodičia i prví „absolventi“. O kultúrny program sa postarali deti MŠ. História školy bola predstavená prezentáciou, kronikami a výstavkou kompenzačných pomôcok. Prvé deti vstúpili do nových priestorov 1. júla 1978. Prvou riaditeľkou bola Adela Ďuricová. Od tej doby materská škola prešla rôznymi zmenami, jej poslanie sa však nezmenilo. Poskytuje výchovu i vzdelávanie, prejavuje im lásku i porozume-

nie, dáva im kvalitné základy do budúceho života. Špeciálni pedagógovia sa venujú aj deťom s komunikačnými problémami a sluchovým postihnutím. Zdroj: vlastný text

Zápisom do materských škôl predchádzali dni otvorených dverí

Zápisom detí do materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra predchádzali dni otvorených dverí. Uskutočnili sa vo všetkých 26 materských školách v dňoch 24. apríla a 25. apríla v čase od 14.30 hod. do 16.30 hod. Rodičia si mohli na vlastné oči pozrieť prostredie, ktorému zveria svoje deti. Žiadosti o prijatie detí do materských škôl prijímali riaditeľky MŠ na Mestskom úrade v Nitre v kongresovej sále v dňoch 2. až 4. mája a 9. až 10. mája v čase od 8.00 hod. do 16. 00 hod. Zákonní zástupcovia dieťaťa pri zápise predložili žiadosť o prijatie do materskej školy. Museli doložiť aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast a k nahliadnutiu rodný list. Podmienky prijímania detí do materskej školy stanovili riaditeľky MŠ po prerokovaní s pedagogickou radou a boli zverejnené v každej materskej škole. V prípade, ak rodič chcel umiestniť v materskej škole dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musel predložiť aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Pre deti so špeciálnymi potrebami boli vytvorené podmienky v troch materských školách. V MŠ Nábřeží mládeže je trieda pre deti s mentálnym postihnutím, v MŠ Piaristická trieda pre deti s poruchami zraku a v MŠ Štiavnická môžu zapísať deti s poruchami sluchu a do MŠ Nedbalova mohli navštevovať deti s diabetes melitus. Zdroj: vlastný text

Olympijský festival materských škôl

Materská škola na Golianovej ulici v Nitre pripravila vo štvrtok 24. mája 2018 olympijský festival športu. Týmto podujatím chceli prispieť k množstvu športových podujatí organizovaných v Nitre pri príležitosti Európskeho mesta športu a zároveň medzi deťmi podporiť myšlienku olympizmu. Úvod olympijského festivalu patrilo slávnostnému nástupu malých športovcov s olympijskou vlajkou, následne zaznela

štátna hymna a pokračoval pestrý program, tematicky nadväzujúci na šport. Mimoriadny ohlas si zaslúžila prezentácia slovenských olympionikov a vrcholových športovcov, ktorí môžu pre našich najmenších slúžiť za vzor – deti predstavovali športovcov ako je Dominika Cibulková, Martina Moravcová, Peter Sagan a ďalší. Deti súťažili sa v troch disciplínach – hode kriketovou loptičkou, behu na 25 m a skoku do diaľky z miesta. Bolo

skutočne zážitkom sledovať obrovskú športovú chuť malých športovcov a ich snahu o dosiahnutie vrcholového výkonu. Na olympijské zlaté medaily si mohli siahnúť len najlepší a tí boli z domácej pôdy – víťazmi sa stali domáci pretekári - deti MŠ Golianova. Z druhého miesta sa tešili deti z MŠ na Dolnočermánskej ulici, tretie miesto

patrilo MŠ na Rázusovej ulici. Poháre a medaily najlepším odovzdali mestskí poslanci Jozef Slíž a Anton Kretter a Mária Orságová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu na MsÚ v Nitre. Bokom od súťaží nestáli ani riaditeľky zúčastnených MŠ, ktoré si zmerali svoje športové schopnosti v športovo-zábavných disciplínach. Zdroj: vlastný text

Kapacity v materských školách nestačia pokryť záujem

V zriaďovateľskej kompetencii mesta Nitra bolo v tomto roku 27 materských škôl. Okrem nich v meste fungovali aj súkromné a cirkevné MŠ. Kapacitne napriek tomu nepostačovali pokryť záujem. V súvislosti s príchodom automobilky Jaguar Land Rover sa v podpísanom memorande medzi vládou SR, mestom Nitra a automobilkou Jaguar Land Rover, mesto Nitra zaviazalo zvýšiť kapacitu predškolských zariadení o 400 nových miest. V roku 2017 vznikli nové miesta pre deti v Materskej škole Okružná v Nitre – Janíkovciach a rekonštrukciou prešla aj Materská škola na Alexyho ulici, obnovená bola Materská škola na Topoľovej ulici. Nová škôlka sa mala stavať na sídlisku Chrenová na Lomnickej ulici s kapacitou 75 detí. Začne sa výstavba 6-triednej MŠ na Dobšinského ulici v priestoroch bývalých kasární na Martinskom vrchu. Táto MŠ bude mať kapacitu 144 detí. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Po absolvovaní štátnic si škôlkari vysokoškolské diplomy

Štátnicami a následnými promóciami ukončili 14. júna 2018 deti z materských škôl svoje štúdium, ktoré na Univerzite Konštantína Filozofa absolvovali v rámci projektu Hráme sa na Einsteina. Projekt sa na UKF uskutočnil už piaty rok. Škôlkari počas neho získavali základné vedomosti v oblasti fyziky a prírodných vied. Snahou organizátorov nebolo trápiť deti ťažkou fyzikou, ale umožniť im objavovať a pochopiť niektoré zákonitosti prírody už v rannom veku. Vďaka úspešnému projektu katedry fyziky a občianskeho združenia Viac ako učenie boli deti úspešne promované a odovzdali im diplomy. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Olympijský deň materských škôl

Na Atletickom štadióne TJ Stavbár Nitra sa v utorok 12. júna 2018 uskutočnila športová olympiáda MŠ v atletických disciplínach. Súčasťou slávnostného otvorenia bol

slávnostný nástup a sľub malých športovcov, ktorý zložila Lenka Hamarová z MŠ Bazovského a sľub rozhodcov – ten za všetkých absolvovala Mária Némethová. Malí športovci, jednotne oblečení v tričkách s logom Nitra – EMŠ 2018, najskôr absolvovali rozcvičku so študentmi SOŠ gastronómie a cestovného ruchu v Nitre a potom sa už pustili do športového zápolenia. Prvé miesto získali malí športovci z MŠ na Piaristickej ulici, druhé miesto

Beethovenovej ulici. Poháre a diplomy najlepším odovzdávali hokejisti Marek Slovák a Matúš Rais. Všetci malí olympionici dostali účastnícke medaily s logom EMŠ. Foto a zdroj: vlastný text kronikárky

Osviežovače vzduchu v MŠ na Piaristickej ulici v Nitre

V piatok 19. októbra 2018 boli v Materskej škole na Piaristickej ulici v Nitre slávnostne odovzdané do užívania osviežovače vzduchu, ktoré pomôžu deťom i učiteľkám dýchať zdravšie a v desiatich triedach zabezpečia menej suchého kašľa, unavených očí, či chorôb dýchacích ciest. MŠ sa nachádza nad staveniskom, kde sa tohto roku v lete naplno rozbehla výstavba bytového komplexu Tabáň. Rodičia detí sa sťažovali, že ich deti sú vystavené nezdravému životnému prostrediu. Výsledkom je kúpa osviežovačov vzduchu. Stavbári majú tiež pokyn, že na stavbe nesmú v popoludňajších hodinách robiť hlučné stavebné práce. Zdroj: Andrej Jančovič, odbor propagácie a cestovného ruchu na Mestskom úrade v Nitre

8.2 Základné školy a centrá voľného času

Počet žiakov v školskom roku 2018/2019 podľa jednotlivých ročníkov

Počet žiakov podľa jednotlivých ročníkov k 15. septembru 2018

Základná škola	1.roč-ník	2.roč-ník	3.roč-ník	4.roč-ník	5.roč-ník	6.roč-ník	7.roč-ník	8.roč-ník	9.roč-ník
kniežaťa Pribinu, Ulica A. Šulgana	66	62	62	65	65	50	49	55	47
Beethove-nova ulica	49	39	58	53	50	34	40	51	32
Benkova	121	129	116	127	104	97	70	99	66
Cabajská	35	25	31	37	32	26	33	30	24
kráľa Svätopluka Dražovská ulica	66	56	60	54	25	29	25	29	19
Fatranská	83	80	102	74	91	65	63	59	70
Krčméryho	18	18	14	18	17	17	15	12	11
Na Hôrke	30	34	51	46	58	60	40	59	57
Nábřežie mládeže	87	88	89	74	103	86	85	74	105
Novozá-mocká	113	14	14	16	16	15	13	10	9
Ščasného	14	9	9	11	11	17	14	11	11
Škultétyho	52	78	68	52	56	37	37	27	30
Topoľová	61	63	56	83	54	50	40	55	35
Tulipá-nová	51	47	51	38	52	48	50	45	40
Spolu	774	740	788	721	763	614	580	619	534

Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu, Mestský úrad v Nitre

ZŠ na Benkovej ulici boli zriadené aj špeciálne triedy, ktoré navštevovalo 190 žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Pre porovnanie uvádzame počty žiakov v nitrianskych ZŠ v jednotlivých šk. rokoch

Školský rok 2013/2014: 5766 žiakov

Školský rok 2014/2015: 5767 žiakov (rozdiel + 1 žiak)

Školský rok 2015/2016: 5809 žiakov (rozdiel + 42 žiakov)

Školský rok 2016/2017: 5921 žiakov (rozdiel + 112 žiakov)

Školský rok 2017/2018: 6046 žiakov (rozdiel + 125 žiakov)

Školský rok 2018/2019: 6155 žiakov (rozdiel + 109 žiakov)

Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre

Počet žiakov v jednotlivých ročníkoch v školskom roku 2018/2019

Základná škola	Spolu:	1.-4.roč.	5.-9.ročn.	Nultý roč.	Nadaní
Kn.Pribinu,Ulica A.Šulgana	521	255	266	0	0
Beethovenova	406	199	207	0	0
Benkova	929	402	337	0	190
Cabajská	273	128	145	0	0
Kráľ'a Svätopluka, Dražovská ulica	363	236	127	0	0
Fatranská	687	339	348	0	0
Krčméryho	152	80	72	12	0
Na Hôrke	405	161	244	0	0
Nábřežie mládeže	817	364	453	0	0
Novozámocká	131	58	63	10	0
Ščasného,Dražovce	107	43	64	0	0
Škultétyho	437	250	187	0	0
Topoľová	505	242	263	0	0
Tulipánová	422	187	235	0	0
Spolu:	6155	2944	3011	22	190

Školský klub detí v školskom roku 2018/2019:

Základná škola	Počet oddelení ŠKD	Počet žiakov ŠKD
kniežaťa Pribinu, Ul. A.Šulgana	9	242
Beethovenova	8	179
Benkova	22	366 + 90
Cabajská	5	112
Kráľa Svätopluka, Dražovská	9	230
Fatranská	13	313
Krčméryho	0	0
Na Hôrke	6	118
Nábřežie mládeže	14	355
Novozámocká	1	22
Ščasného, Dražovce	1	15
Škultétyho	9	218
Topoľová	9	240
Tulipánová	6	155
Spolu:	112	2655

Zdroj: odbor školstva, mládeže a šport, Mestský úrad v Nitre

Žiaci ZŠ sa zdokonalili v anglickom jazyku

Projekt Educate Slovakia 2018 aj tohto roku v januári 2018 spojil študentov ôsmich štátov sveta so žiakmi základných a študentmi stredných škôl. Uskutočnil sa vďaka iniciatíve AIESEC Nitra a záštitu nad projektom prevzal primátor Nitry Jozef Dvonč. Zapojilo sa doň štyritisíc mladých ľudí, z nitrianskych ZŠ na projekte aktívne participovali nitrianske ZŠ na Benkovej ulici, ZŠ na Nábřeží mládeže, ZŠ kniežaťa Pribinu na Šulganovej ulici, ZŠ na Škultétyho ulici, ZŠ kráľa Svätopluka na Dražovskej ulici, ZŠ Na Hôrke a ZŠ sv. Marka. Vďaka projektu sa žiaci zdokonalili v angličtine účasťou na prednáškach, vedených lektormi z Brazílie, Mexika, Nového Zélandu, Indonézie, Saudskej Arábie, Kirgizstanu, Sri Lanky a Ruska. Aktívnu rolu zohrávali hosťovské rodiny, ktoré ubytovali dobrovoľníkov. Projekt pozostával z týždňového učebného plánu, v rámci ktorého viedli lektori z rôznych častí sveta prednášky a interaktívne workšopy. Komunikácia sa viedla v anglickom jazyku, vďaka čomu žiaci mohli rozvíjať sebareflexiu, zodpovednosť a toleranciu k rozmanitosti. Educate Slovakia

je projekt zameraný na zlepšenie interkultúrneho porozumenia a globálneho zmýšľania slovenskej mládeže a na podporu rozvoja ich líderských schopností prostredníctvom medzinárodného prostredia a moderného neformálneho vzdelávacieho programu. Zahraniční študenti boli ubytovaní priamo v slovenských rodinách. Tieto hosťovské rodiny zohrávali pre každého stážistu unikátnu úlohu v jeho spoznávaní bežného života rodín počas jeho pôsobenia ako dobrovoľníka na Slovensku. Zdroj: vlastný text

Pri príležitosti Dňa učiteľ'ov ocenilo mesto Nitra prácu pedagógov

Výnimoční pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra si 28. marca 2018 pri príležitosti Dňa učiteľ'ov prevzali v koncertnej a výstavnej sieni mesta Nitry – Synagóge, ocenenia za tvorivú a obetavú prácu. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč so svojimi zástupcami Martinom Nemkym

a Jánom Vančom ocenili 20 pedagogických zamestnankýň, ktorých celoživotné dielo, dlhoročná prax či významné zásluhy na rozvoji škôl a kvalite vzdelávania si zaslúžia vďaku, úctu a verejné uznanie. Ocenené boli: Bc. Andrea Páleníková - učiteľka MŠ na Štiavnickej, Marta Blašková - učiteľka MŠ na Novozámockej, Mgr. Miriam Mošat'ová - riaditeľka MŠ na Benkovej, Mgr. Dagmar Haja-

šová - učiteľka ZŠ na Benkovej, Alena Cetényiová - učiteľka MŠ na Ul. L. Okánika, Mgr. Iveta Varganová - učiteľka ZŠ na Fatranskej, Anna Blaškovičová - učiteľka MŠ na Štefánikovej triede 128, PaedDr. Soňa Khandlová - ZŠ Na Hôrke, Bc. Mária Kováčová - MŠ na Platanovej, PaedDr. Zuzana Srnková - ZŠ na Škultéty, Soňa Stražancová - učiteľka MŠ na Čajkovského, Mgr. Alexandra Ďurišová - riaditeľka ZŠ kráľa Svätopluka, Henrieta Lachká - učiteľka MŠ na Piaristickej, Mgr. Alexandra Šugárová - učiteľka ZŠ na Krčméryho, Mgr. Katarína Šranková - MŠ na Ul. T. Vansovej, Mgr. Jana Mičíková - špeciálna učiteľka na ZŠ na Topol'ovej, Ivana Černáková - riaditeľka MŠ na Zvolenskej, Mgr. Mária Radecká - učiteľka ZŠ kniežaťa Pribinu na Ul. Andreja Šulgana, Mgr. Gabriela Jahodová - učiteľka ZŠ na Nábřeží mládeže, Eli Mimakiová, DiS. Art. - učiteľka ZUŠ J. Rosinského na Vajanského ulici v Nitre. Foto a zdroj: vlastný text kronikárky

Zápisy do základných škôl

Zápis do prvého ročníka základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry sa uskutoční v dňoch 9. až 13. apríla 2018 v jednotlivých 14 základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry uskutočnili zápisy. Na zápis museli prísť deti, ktoré dovърšili do 31. augusta 2018 vek 6 rokov. Na zápis bolo potrebné doniesť občiansky preukaz zákonného zástupcu a rodný list dieťaťa. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Základná škola na Škultétyho ulici si pripomenula 30. výročie

Základná škola na Škultétyho ulici v Nitre na Klokočine si vo štvrtok 19. apríla 2018 pripomenula 30. výročie od jej založenia. Niekoľko tisíc detí vychovala počas svojej 30-ročnej existencie Základná škola na Škultétyho ulici v Nitre. Vznikla na najväčšom nitrianskom sídlisku v školskom roku 1987/1988. Podľa riaditeľky Henriety Martincovej ju v najsilnejších rokoch navštevovalo viac ako tisíc žiakov, výučba musela byť zabezpečená v dvojzmennej prevádzke. V súčasnosti školu navštevuje 438 žiakov. Do povedomia verejnosti sa Základná škola Škultétyho dostala aj vďaka výborným výsledkom svojich žiakov v športových súťažiach, predovšetkým v loptových hrách. Tie sa začali v škole rozvíjať v roku 2005. Vtedy bolo v škole založené Centrum voľného času zamerané na hádzanú. To funguje dodnes, postupne sme ho však rozšírili a otvorili aj ďalšie oddelenia, tanečné, hudobné, spevácke. Škola sa zapojila do Mestskej školskej ligy, organizuje rôzne športové turnaje a podujatia, lyžiarsky a plavecký výcvik. ZŠ sa ako jediná nitrianska škola zapojila už pred štyrmi rokmi do medzinárodného programu Zelená škola. Okrúhle jubileum si pripomenuli zástupcovia vedenia mesta, školy i rodičov v Dome Matice slovenskej slávnostným galaprogramom žiakov. Riaditeľka školy Henrieta Martincová sa poďakovala mestu za investičné akcie, ktoré skrášlili vzhľad i funkčnosť budovy, s tým, že rekonštrukčné práce na škole momentálne pokračujú opravou sociálnych zariadení. Čo sa týka aktivít školy, tá sa zapája do rôznych projektov, či už je to Zelená škola, Erasmus +, elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, malí remeselníci a mnohé iné. Pozoruhodné sú aj úspechy žiakov na celoslovenských i medzinárodných súťažiach, ktoré sú príslubom, že klokočinská základná škola sa bude naďalej rozvíjať a napredovať. Zdroj: vlastný text

Pri základných školách vznikli komunitné centrá

Voľné miestnosti v základných školách patriacich pod mesto Nitra mesto využilo pre potreby materských škôl, v ktorých bol nedostatok miest. Mesto zvažovalo aj vytvorenie komunitných centier. V Základnej škole Na Hôrke 30 vyčlenili jeden blok pre triedy novej materskej školy s kapacitou 45 miest. Na investíciu získalo mesto príspevok z eurofondov, vypísali verejnú súťaž na dodávateľa stavby s predpokladanou hodnotou zákazky 225 450 eur bez DPH. Vytvorené bolo komunitné centrum v Nitre-Dražovciach a v Nitre-Krškanoch v priestoroch základnej školy. Tieto školy navštevuje zvýšený počet rómskych žiakov. V školskom roku 2018/2019 nastúpi do prvého ročníka základných škôl v Nitre 789 detí. Mesto otvorilo 41 tried prvého ročníka a dve triedy nultého ročníka. Najväčší záujem bol o Základnú školu na Benkovej ulici, Základnú školu kniežat'a Pribinu a Základnú školu na Nábřeží mládeže, na ktoré nemohli z kapacitných dôvodov prijať všetky zapísané deti. Rodičia 21 detí, ktoré neprijali, mohli využiť voľné kapacity iných ZŠ. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Rodinná olympiáda v ZŠ kniežat'a Pribinu

V sobotu 19. mája 2018 sa v priestoroch ZŠ kniežat'a Pribinu v Nitre konal už 7. ročník Rodinnej olympiády, ktorej cieľom bolo poukázať na jednotu, spoluprácu, ale aj športové výkony rodičov, učiteľov a žiakov školy. Rodinná olympiáda začala zapálením olympijského ohňa a sľubom športovcov. Potom účastníci súťažili v rôznych disciplínach, ako napr.: futbal,

volejbal, stolný tenis, šach, preteky na chodúloch a kárickách. Na vnútornom dvore školy boli pripravené rôzne súťaže pre najmenšie deti ale aj maľovanie na tvár. V rámci Zdravej školy si deti pripravovali rôzne zeleninové chlebíky a s pomocou keramického krúžku si vytvorili darčeky z hlíny. S veľkým záujmom sa stretla aj súťaž O najlepšiu mamičku a oteckov koláčik, kde súťažilo 56 fantastických koláčov. Pre naše mestské deti je atraktívna aj možnosť pochutnať si na vlastnoručne opečených špekačkách a čajoch z bylinkovej školskej záhrady. Na záver boli ocenení víťazi čokoládovými medailami a cenami od sponzorov a rodičovského združenia. Zdroj: riaditeľstvo ZŠ kniežaťa Pribinu v Nitre

V ZŠ na Škultétyho ulici v Nitre vyučujú moderne – ako v 21. storočí

Základná škola na Škultétyho ulici v Nitre už druhý rok realizuje projekt strategického partnerstva v programe Erasmus plus KA 2 IKT cesta k vede, technike, strojom a matematike cez nadnárodnú spoluprácu a komunikáciu. Na slávnostnom otvorení stretnutia pedagógov z 5 európskych štátov, ktoré sa konalo 24. mája 2018, sa zúčastnila aj Mária Orságová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre. „Spolu s partnerskými školami v Nórsku, Belgicku, Lotyšsku, Poľsku a Fínsku hľadáme metódy a nástroje ako zvýšiť záujem a zručnosti žiakov v oblasti vedy, techniky a matematiky - STEM. Učitelia zapojení do projektu na medzinárodných stretnutiach zdieľajú nové vyučovacie metódy a zručnosti. „Idey tohto projektu sú založené na fakte, že nové technológie sa objavujú každý deň a je potrebné sa na školách tomuto trendu prispôbiť. Žiaci, ktorí využijú svoje poznatky z oblastí STEM, budú vytvárať nové produkty a uplatnia sa na trhu práce. Avšak tieto potreby volajú po základnej zmene vo vzdelávacom systéme a v našom prístupe k vyučovaniu. Zdroj: riaditeľstvo ZŠ na Škultétyho ul. v Nitre a vlastný text kronikárky

Literárna a výtvarná súťaž Nitra moje mesto

V Synagóge vyhodnotili v utorok 5. júna 2018 v poradí 27. ročník výtvarno-literárnej súťaže Nitra, moje mesto a odovzdali ceny víťazom z materských, základných a

stredných škôl z Nitry a okolia. Súťaž bola zameraná na bližšie spoznávanie mesta a jeho slávnej histórie a vznikla z iniciatívy pracovníkov CVČ Domino. Skladá sa z troch častí – výtvarnej, literárnej a vedomostného kvízu, delí sa na tri kategórie – pre žiakov materských, základných a stredných škôl. Organizátorom súťaže je mesto Nitra a CVČ Domino. V rámci vedomostného kvízu pre ZŠ, SŠ a gymnáziá museli súťažiaci preukázať

vedomosti z histórie, súčasnosti i prírody nášho mesta. Celkovo museli zvládnuť 300 otázok. Prvé miesto v kategórii ZŠ si vybojovali žiaci ZŠ Benkova, 2. miesto patrí ZŠ Na Hôrke a 3. priečka ZŠ kráľa Svätopluka. V kategórii SŠ a gymnázií sa najlepšie darilo družstvu Gymnázia Golianova, ktoré sa postavilo na najvyšší stupienok, 2. miesto patrí SPŠ strojníckej a elektrotechnickej a tretia skončila SOŠ gastronómie a cestovného

ruchu. Víťazi si odniesli putovné poháre primátora mesta. Riaditeľka CVČ Viktória Mankovecká kladne hodnotila praktickú časť súťaže, kde súťažiaci vytvorili formou sprievodcu fotodokumentácie – témou bolo TOP 10 mesta Nitry. Výtvarná súťaž bola pokračovaním edukačného procesu na školách a mala niekoľko tém. Mottom bolo zobrazíť Nitru ako ju deti vidia svojimi očami. Do výtvarnej súťaže sa v tomto ročníku zapojilo 9 MŠ, 11 ZŠ a zo 145 súťažných prác ocenili 29 autorov. Ocenenie získalo aj kolektívne dielo žiakov ZŠ Benkova, ktorí vytvorili dražovský kostolík. V literárnej súťaži, ktorá bola menej obsadená, udelili ceny Eme Drábekovej zo ZŠ Na Hôrke, Ladislavovi Váhovskému zo ZŠ Na Hôrke, Eme Upohlavovej zo ZŠ Topoľová a Danielovi Baginovi zo ZŠ Jelenec. V kultúrnom programe účinkovala dievčenská spevácka skupina DFS Borinka, tanečníci DFS Borinka s LH pod vedením Erika Sitára predviedli v choreografii Mariána Hlavatého tance pri Žitave. Zuzana Solárová predviedla moderný tanec na motívy knihy Sofiina voľba v choreografii Eriky Sýkorovej, s ktorým získala prvé miesto na medzinárodnej súťaži v Maďarsku. Súčasťou vyhodnotenia súťaže bola vernisáž výtvarnej časti projektu – najlepšie práce si vo výstavných priestoroch na poschodí môžete prísť pozrieť do 28. júna. Zdroj: CVČ Domino

CVČ Domino oslávilo 65 rokov svojej činnosti

V piatok 8. júna 2018 na slávnostnom galaprograme vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre oslávilo významné jubileum – 65. výročie svojej existencie. Rukami pracovníkov nitrianskeho Centra voľného času Domino prešli za toto obdobie tisíce detí. CVČ Domino ponúka deťom a mládeži rozmanité možnosti využitia voľného času. Technické, umelecké, tanečné a športové krúžky majú počas dlhých rokov svojich priaznivcov. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč sa poďakoval pracovníkom Domina za to, že sa vytvárajú voľno-časové aktivity nitrianskym deťom a mládeži a odovzdal riaditeľke centra Viktórii Mankoveckej Pozdravný list za organizovanie výchovnej, vzdelávacej, záujmovej a rekreačnej činnosti detí a mládeže. Moderátor programu Marián Hlavatý predstavil aj krátke curriculum vitae centra, ktoré v začiatkoch pôsobilo pod názvom Dom pionierov a mládeže. Po novembrovej revolúcii sa v roku 1992 premenovalo podľa dnes už zaniknutého detského časopisu Domino. Na galaprograme nechýbali ani bývalí riaditelia Brigita Kočiová, Oľga Csákayová, p. Oťapka a ďalší hostia. V bohatom programe sa predstavili všetky krúžky, ktoré pod CVČ Domino Nitra pôsobia. V programe účinkovali tanečné skupiny Lienky, Žabky – Pampúšik, mažoretky Bambul'ky, mažoretky I. NIMA, tanečné skupiny Madhouse a Eija Dance Crew, Karate Torashiro, záujmový útvar aerobiku, gymnastiky a divadla Divadelníček, skupiny historického šermu Tormenta a Aldaron, DFS Borinôčka, DFS Borinka a program vyvrcholil jedinečným vystúpením FS Furmani. Zdroj: vlastný text kronikárky

Mesto ocenilo žiakov za reprezentáciu

V Obradnej sieni mesta Nitry sa v utorok 26. júna 2018 uskutočnilo slávnostné oceňovanie najúspešnejších žiakov základných škôl, Centra voľného času Domino a Základnej umeleckej školy J. Rosinského, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Žiakov ocenil primátor Nitry Jozef Dvonč za úspešnú reprezentáciu Nitry v celoslovenských a medzinárodných súťažiach v školskom roku 2017/2018. Na slávnostnom oceňovaní sa zúčastnili riaditeľky úspešných ZŠ, riaditeľka CVČ Domino

Viktória Mankovecká a riaditeľka ZUŠ J. Rosinského Anna Fintová, ako i pedagógovia a rodičia, ktorí sa nemalou mierou pričínili o úspechy svojich žiakov. Ocenení boli jednotlivci a kolektívy, ktorí v tomto školskom roku reprezentovali školu a zároveň i mesto v celoslovenských a medzinárodných vedomostných, športových, tanečných, speváckych a recitačných súťažiach. V kultúrnom programe účinkovala Borinka. Zdroj: vlastný text kronikárky

Žiaci ZŠ na Benkovej ulici druhí v celosvetovej súťaži

Žiaci Základnej školy na Benkovej ulici v Nitre uspeli v celosvetovej detskej osvetovej súťaži s názvom Young Heroes – Readers are Leaders, teda Mladí hrdinovia – Čitatelia sú lídri. Súťaž bola vyhodnotená 26. júna 2018. Za druhé miesto získali finančnú odmenu, šek v hodnote 2500 eur na nákup kníh si prezvali v utorok. Riaditeľke ZŠ Anete Galovej odovzdala výhru vedúca nitrianskej pobočky jazykových kurzov Helen Doron English Lucia Jechová. Zo ZŠ Benkova sa do projektu zapojilo celkovo 200 žiakov. Koncept postavili na zbieraní fotografií a kresieb sprevádzaných esejami v anglickom jazyku. Na záver zorganizovali tematický karneval. Účastníci naozaj zobrali do rúk literatúru. Súťaž motivovala deti do čítania aj po súťaži. Prvenstvo v súťaži Readers are Leaders putovalo do Bulharska, o druhú priečku sa s deťmi z Nitry podelili mladí čitatelia z Ukrajiny. Žiaci ZŠ z Nitry za druhé miesto v tejto sekcii inkasovali odmenu ďalších 1000 eur. Celkovo bolo vyplatených 15 000 eur na podporu myšlienok projektu, vrátane poukážok na nákup kníh v celkovej sume 2000 eur. Zdroj: Aneta Galová, riaditeľka ZŠ na Benkovej ul. v Nitre

Nový školský rok 2018/2019 v nitrianskych ZŠ

V pondelok 3. septembra 2018 sa aj v Nitre po letných prázdninách otvorili brány základných a stredných škôl. Do školských lavíc na Slovensku zasadlo aj 6259 žiakov v 14 základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra. Prvýkrát zasadlo do ZŠ aj približne 770 prvákov. Počas letných prázdnin sa na viacerých školách realizovali rekonštrukčné práce, ktoré by mali skvalitniť vyučovanie v školách. Veľa úspechov žiakom zaželel aj primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý otvoril nový školský rok v ZŠ na Fatranskej ulici v Nitre, pozdravil prvákov v ZŠ na Beethovenovej ulici v Nitre a v ZŠ na Škultétyho ulici v Nitre. Spoločne s ním sa žiakom prihovorili i riaditelia - Pavol Halák zo ZŠ na Fatranskej ulici, Henrieta Martincová zo ZŠ na Škultétyho ulici a Ľubomír Svitač zo ZŠ na Beethovenovej ulici, ako aj poslanci mestského zastupiteľstva Anton Kretter, Štefan Štefek, Anna Šmehilová a Peter Oremus. Nový atletický tartan vybudovali v ZŠ Beethovenova, nové školské toalety vybudovali v ZŠ Škultétyho a krásne a nové átrium vzniklo v ZŠ na Fatranskej ulici. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na MsÚ Nitre

8.3 Základné umelecké školy

Na koncerte sa predstavili talenty Nitry

Výstavná a koncertná sieň mesta Nitry - Synagóga sa vo štvrtok 11. januára 2018 stala dejiskom ďalšieho koncertu, ktorý už po deviatykrát slovom i svojou majstrovskou hrou sprevádzal slovenský husľový virtuóz profesor Peter Michalica. Koncert pod názvom Peter Michalica predstavuje talenty Nitry sa konal pod záštitou ZUŠ J. Rosinského v Nitre. Svoju interpretačnú vyspelosť na ňom predviedli profesionálni umelci a študenti umeleckých škôl, ktorých v predošlých ročníkoch predstavil Peter Michalica ako talentované deti. Na koncerte sa predstavilo šesť mladých umelcov z predošlých ročníkov. Vystúpili nielen ako sólisti, ale účinkovali i v rôznych komorných zoskupeniach. Účinkovali speváci Dominika Rais a Matej Benda, flautistka Mária Pindešová, huslistka Andrea Ševčíková, violončelistka Lujza Ďurišová, čembalistka Magdaléna Pažitná. Ako sólistky - klaviristky vystúpili Zuzana Šabíková a Bibiana Miškolciová. V inštrumentálnom duu hral na akordeóne Andrej Pleštinský s klaviristom prof. Júliusom Fújakom. Ďalšie inštrumentálne duo vystúpilo v zostave dvoch klaviristov - Martinou Janegovou a opäť s prof. Júliusom Fújakom, ktorí pri hre na klavíri použili i tzv. objekty - rôzne akustické nástroje. Svojou majstrovskou hrou opätovne obohatil dramaturgiu programu i profesor Peter Michalica. Zdroj: riaditeľstvo ZUŠ J. Rosinského

Nitrianska lutna 2018

Vo štvrtok 18. mája 2018 sa v ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre sa stretlo 188 účastníkov, z toho 94 súťažiacich z celého Slovenska na 18. ročníku celoslovenskej hudobno-interpretačnej súťaži Nitrianska lutna 2018 v hre na klavíri a akordeóne. Súťaž Nitrianska lutna je určená žiakom všetkých typov základných umeleckých škôl. Organizuje sa s cieľom vyhladať a zviditeľniť talentovaných žiakov. Súťaž je jednokolová a súťažiaci povinne interpretujú skladbu slovenského autora a skladby podľa vlastného výberu charakterovo alebo štýlovo odlišné do určeného časového limitu. Súťaž slávnostne otvorila vedúca odboru kultúry Dagmar Bojdová a riaditeľka ZUŠ Jozefa Rosinského Anna Fintová. Súťažné výkony hodnotila porota zostavená z popredných osobností hudobného umenia. V hre na akordeóne: Mgr. art. Mária Mártonová Kormanová, ArtD., Mgr. art. Michal Matejčík a Mgr. art. Ivan Hudec. V hre na klavíri I., II. a IV. kategóriu: Mgr. art. Peter Pažický, ArtD., Mgr. art. Tomáš Boroš, PhD. a Mgr. art. Mária Blesáková. V hre na klavíri III., V. a VI. kategóriu: Doc. Mgr. art. Iveta Sabová, ArtD., Mgr. art. Milan Pacovský a Mgr. art. Ivan Šiller, ArtD. Titul Laureát súťaži v hre na akordeóne získala Lenka Vranová z VI. kategórii zo ZUŠ Nová Dubnica. Diplom najúspešnejšiemu pedagógovi bol udelený jej pedagógovi Ing. Martine Holej, DiS.art. V hre na klavíri titul Laureát súťaži získala Zuzana Tináková z VI. kategórii zo ZUŠ Nová Dubnica a diplom najúspešnejšiemu pedagógovi bol udelený jej pedagógovi Mgr. art. Martinovi Košťálovi. ZUŠ Jozefa Rosinského z Nitry reprezentovalo úspešne na súťaži 13 žiakov v hre na klavíri a 3 žiaci v hre na akordeóne. V hre na klavíri získal Šimon Hladek z triedy p. uč. Izabely Lőrinczovej v I. kategórii 1. miesto a Terézia Tkáčová z triedy p. uč. Aleny Vaňovej 3. miesto. V II. kategórii získala 3. miesto Margaréta Hvozdíková a v III. kategórii získala čestné uznanie Hana Hvozdíková z triedy p. uč. Izabely Lőrinczovej. V VI. kategórii získala čestné uznanie Ladislava Števárová z triedy p. uč. Magdalény Pažitnej. V hre na

akordeóne získal Viliam Tužák z triedy p. uč. Stanislavy Vaškovej v II. kategórii 2. miesto, a z triedy p. uč. Anny Fintovej získala Alexandra Drevová v IV. kategórii čestné uznanie a Lucia Miklášová v VI. kategórii 3. miesto. Zdroj: ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Výročie Súkromnej umeleckej školy Heleny Madariovej v Nitre

Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej vznikla v roku 2003 a je priamym pokračovateľom Detského baletného štúdia. V súčasnosti má škola viac ako 700 žiakov v hudobnom, tanečnom, literárno-dramatickom a výtvarnom odbore. Zriaďovateľkou a riaditeľkou školy je Mgr. Helena Madariová, zástupkyňami riaditeľky sú Mgr.art. Alena Sláviková a Mgr. Lenka Kratochvílová, PhD. Manažérkou školy je Ing. Diana Miklášová. Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej ponúka výučbu žiakom vo veku 4-100 rokov. Vyučovanie prebieha z pravidla dvakrát týždenne v priestoroch školy na Krčméryho 2, Murániho 4. Škola má aj detašované pracoviská v okolí Nitry. Škola disponuje špeciálne upravenými modernými baletnými sálami a hudobnými triedami, teoretickými učebňami, hereckými študovňami, koncertnou sálou a počítačovou učebňou s pripojením na internet a nahrávacou technikou. Prevažná časť školy sídli na Krčméryho 2 v prenajatých priestoroch ZŠ v areáli parku s možnosťou výučby v prírode. Tanečný a výtvarný odbor sa vyučuje na Murániho 34 (Klokočina - Viničky). Zdroj: riaditeľstvo SZUŠ H. Madariovej

Koncert víťazov súťaží ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

V koncertnej sále Župného domu sa 14. júna 2018 sa uskutočnil podujatie slávnostný koncert víťazov súťaží spojený s oceňovaním úspešných žiakov ZUŠ J. Rosinského v Nitre za šk. rok 2017/2018. V úvode sa predstavilo 15 žiakov a Detská ľudová hudba ZUŠ J. Rosinského, ktorí získali popredné umiestnenia na celoslovenských a medzinárodných súťažiach. Ocenených bolo 149 žiakov. ZUŠ Jozefa Rosinského každoročne udeľuje aj titul Objav roka, ktorý získavajú žiaci v príslušnom školskom roku, pretože po prvýkrát zažiarili a presvedčili svojim talentom na koncertných podujatiach a celoslovenských súťažiach. Tento titul získalo 13 žiakov a Detská ľudová hudba. Najväčším ocenením je titul Umelecká osobnosť školy. Ten udeľuje Umelecká rada ZUŠ J. Rosinského žiakom, ktorí končia štúdium na tejto škole a v priebehu štúdia reprezentovali školu na celoslovenských a medzinárodných súťažiach, kde získali popredné umiestnenia a súčasne reprezentovali školu na verejných a kultúrnych podujatiach školy a mesta Nitry. Titul získali: Ladislava Števárová (klavír), Ema Barusová (priečna flauta) a Dávid Ceglédý (keyboard). Ceny im odovzdal primátor mesta Nitra Jozef Dvonč spolu s riaditeľkou Annou Fintovou. Grafický návrh cien, ktoré boli odovzdané oceneným žiakom, vytvorili žiaci z výtvarného ateliéru Petra Reháka a návrh diplomov vytvoril Juraj Novák. Zdroj: zusnitra.sk

ZUŠ odovzdala pamätné plakety svojim absolventom

V nitrianskej Synagóge sa uskutočnilo vo štvrtok 21. júna 2018 slávnostné odovzdávanie medailí úspešným absolventom ZUŠ J. Rosinského v Nitre. Riaditeľka ZUŠ Anna Fintová spolu s predsedníčkou Rady školy pri ZUŠ Michaelou Juhásovou

odovzdali absolventské medaily 62 absolventom vo všetkých formách štúdia. Na úvod slávnosti sa riaditeľka školy prihovorila k žiakom, keď o. i. povedala: „Dnes sme našu rodinu sme rozšírili o ďalších 62 absolventov. Sú medzi vami žiaci, ktorí na škole strávili 8, 10, 11, 14 a viac rokov. Každý zo 62 absolventov sa po prevzatí plakety podpísal na absolventské tablo. Zdroj: vlastný text kronikárky

8.4 Gymnázia a stredné školy

Výstava Kam po strednej? a Kam na vysokú?

Stovky stredoškolákov v stredu 31. januára 2018 navštívili v nitrianskom Parku kultúry a oddychu dvojvýstavu s názvom Kam po strednej a Kam na vysokú. V rámci diskusií za okrúhlymi stolmi mohli získať množstvo informácií priamo od potenciálnych zamestnávateľov či predstaviteľov domácich a zahraničných univerzít. Podujatie pripravilo Národné kariérne centrum. Cieľom výstavy bolo na jednom mieste poskytnúť stredoškolákovi čo najviac užitočných informácií o možnostiach, ktoré majú po ukončení školy. Budúci maturanti sa v Nitre mohli o svojej budúcej kariére zhovárať napríklad s predstaviteľmi automobiliek Jaguar Land Rover či Groupe PSA Slovakia, ale aj so zástupcami Slovak Telekomu, Johnson Controls International a ďalších firiem. Možnosti štúdia prezentovali na výstave aj univerzity a vysoké školy zo Slovenska i z Čiech. Svoje študijné programy stredoškolákovi predstavila napr. Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Univerzita Palackého v Olomouci, University of New York in Prague a mnohé ďalšie. Výstava predstavila nielen úspešné firmy, zamestnávateľov a dobré vysoké školy so zaujímavými a perspektívnymi študijnými odbormi, ale študentom ukázala ako si napísať životopis a zvládnuť prijímací pohovor. Zdroj: teraz.sk

Začala sa spolupráca SOŠ s automobilkou Jaguar Land Rover

Do Súkromnej strednej odbornej školy polytechnickej (SSOSP) DSA v Nitre, ktorej zriaďovateľom je od roka 2017 slovenská vzdelávacia spoločnosť Deutsch-Slowakische Akademien, zavítali 2. februára 2018 odborníci z britskej automobilky Jaguar Land Rover. Pri Nitre stavia JLR nový výrobný závod a s SSOSP DSA sa dohodol na príprave kvalifikovaných odborníkov v štvorročnom maturitnom odbore mechatronik. Výučba sa začne od budúceho školského roku a v areáli školy preto vyrastie nová moderná tréningová hala, určená pre praktickú časť výučby v tomto študijnom odbore. Delegáciu zástupcov JLR vedie Ian Eva, ktorý má v centrále spoločnosti Jaguar Land Rover na starosti systém odborného vzdelávania. Tento skúsený manažér pomáhal zavádzať odborné vzdelávanie nielen vo firmách vo Veľkej Británii, ale napríklad aj v Číne a v Brazílii. Za jeho prínos v oblasti vzdelávania bol ocenený Radom britského impéria, ktorý mu udelila kráľovná Alžbeta II. Zástupcovia automobilky Jaguar Land Rover ponúkli nitrianskej škole podporu pri naštartovaní výučby v odbore mechatronik. Sú pripravení poskytnúť jej študijné podklady a majú záujem aj o výmenu skúseností. Prisľúbili tiež pomoc pri nastavovaní štandardov a procesov pri príprave praktickej časti výučby. JLR ponúkol Súkromnej strednej odbornej škole polytechnickej DSA aj podporu pri nadväzovaní partnerstva s britskými odbornými školami. Nitrianska škola tak spoluprácou s automobilkou Jaguar Land Rover získa významné medzinárodné know-how a zároveň predpoklady pre rozšírenie a skvalitnenie štúdia cudzích jazykov. Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Stredná polytechnická Nitra vyhrala súťaž v 3D modelovaní

Celoslovenskú súťaž v 3D modelovaní v SOLIDWORKS vyhrala Súkromná stredná odborná škola polytechnická Nitra a jej študent Matúš Vereš. Štvrtý ročník podujatia, na ktorom sa zúčastnilo 12 tímov stredných škôl z celého Slovenska, hostila v stredu 14. februára 2018 Stredná odborná škola (SOŠ) Strojnícka v Bánovciach nad Bebravou. Študenti súťažili v modelovaní CAD systémov, ktoré sa vyučujú na stredných školách. Išlo o strojárské programy, v ktorých sa modelujú súčiastky alebo časti súčiastok alebo zostáv. Toto bola súčiastka, ktorú museli namodelovať, spraviť ako 3D model od základnej skice až po vlastne celý model. Na vypracovanie súčiastky, ktorú dostali, mali 90 minút. Súčasťou súťaže bola aj prezentácia a prednášky o CAD systéme a SOLIDWORKSE. Boli tam aj študentské projekty našich štvrtákov ako Stirlingov motor, kvadrokoptéra, ktoré naši študenti prezentovali. Organizátor súťaže SOŠ strojnícka v Bánovciach nad Bebravou hostila súťaž už po druhý raz, na jej organizovaní sa bude podieľať aj v ďalších ročníkoch. Predpokladali väčší záujem odborných škôl zo Slovenska, bohužiaľ, chrípková epidémia nám to prekazila. Celoslovenskú súťaž 3D modelovanie v SOLIDWORKS organizuje spoločnosť Schier Technik Slovakia v spolupráci so SOŠ strojnickou Bánovce nad Bebravou v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja. Zdroj: sospnitra.edupage.org

Súťaž opravárov automobilov

Celoslovenské finále sa 19. ročníka súťaže Autoopravár Junior 2018 sa uskutočnilo v dňoch 25. až 26. apríla 2018 v kategórii mechanik a elektrikár v priestoroch Školiaceho strediska Škoda Auto, a.s., Nitra. Cieľom súťaže bolo propagovať remesla autoopravára a prepojenie zamestnávateľov so školami. Súťaž bola určená pre žiakov 3. ročníka stredných odborných škôl. Žiaci si mohli zmerať svoje vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli či už v škole alebo u svojho zamestnávateľa. Sériu oblastných kôl súťaže organizoval Cech predajcov a autoservisov SR sa uskutočnila po celom Slovensku. Súťaž bola rozdelená do troch kategórií - mechanik a elektrikár, lakovník a karosár. Novinkou bolo, že oblastné kolá neprebiehali v školách, ale priamo u zamestnávateľov. Svoje kvality si tak študenti otestovali v reálnych pracovných podmienkach. Zdroj: teraz.sk

Murárska súťaž na SOŠ stavebnej na Nábřeží mládeže v Nitre

V dňoch 5. a 6. apríla 2018 sa v Strednej odbornej škole stavebnej na Nábřeží mládeže v Nitre konal 25. ročník medzinárodnej súťaže praktických zručností a odborných vedomostí v učebnom odbore murár - Murár 2018. Súťaže sa zúčastnilo 16 dvojčlenných družstiev študijného odboru murár a žiaci študijného odboru operátor stavebnej výroby zo Slovenskej a Českej republiky. Súťaž pozostávala z teoretickej a praktickej časti. V praktickej časti súťažiaci murovali podľa výkresovej dokumentácie tehlyami Porotherm a Ytong a mali zrealizovať omietku MVR UNI. V teoretickej i praktickej časti súťaže pracovali členovia družstva spoločne. Žiakov hodnotili odborníci zo stavebných firiem. V súťaži družstiev zvíťazilo domáce družstvo žiakov SOŠ stavebnej v Nitre, druhé miesto patrilo študentom SOŠ Litovský Mikuláš a na treťom mieste sa umiestnilo družstvo SOŠ zo Žiliny. Zdroj: vlastný text

Zlaté Štúrovo pero získal časopis S3GA zo Spojenej školy v Nitre

Vo Zvolene vyhlásili 21. apríla 2018 celoslovenskú súťaž stredoškolských časopisov Štúrovo pero. Časopis S3GA, vydávaný Spojenou školou Nitra, získal na celoslovenskej súťaži mladých novinárov Štúrovo pero 2018 v kategórii stredoškolských časopisov najvyššie ocenenie - Zlaté Štúrovo pero. Ocenenie si z Krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene odniesol v konkurencii ďalších 71 stredoškolských časopisov z celého Slovenska. Cenu spolu s prémieou od Nadácie Čisté slovo si tvorcovia časopisu zaslúžili za dlhodobu mimoriadne vysokú úroveň svojho periodika. Spomedzi ôsmich vysokoškolských časopisov si najviac porotu naklonil Občas nečas – časopis Študentského parlamentu UKF Nitra. Porota ocenila najmä jeho dlhodobu vysoký štandard, rozmanitosť tém i žánrov, trefné fejtóny, praktické informácie pre študentov či náznaky investigatívnej žurnalistiky. Zdroj: kdkls.sk

Oslávili 15. výročie Súkromnej strednej odbornej školy ANIMUS

Vo štvrtok 10. mája 2018 sa v reštaurácii Artin konali oslavy 15. výročia založenia Súkromnej strednej odbornej školy ANIMUS. Na úvod sa k hosťom a pedagógom školy prihovril zriaďovateľ školy Bohuslav Sýkora, ktorý všetkým hosťom udelil pamätnú medailu pri príležitosti 15. výročia vzniku školy. Primátor Jozef Dvonč odovzdal zriaďovateľovi školy Bohuslavovi Sýkorovi dar – drevenú plastikú s vyobrazením Nitrianskeho hradu. Súkromná stredná odborná škola Animus má tri sídla. Základné a najrozsiahlejšie je na Levickej ceste v Nitre, trochu mladšie na Jesenského ulici v Leviciach a najmladšie na Švermovej ulici vo Zvolene. Je to moderná škola tretieho tisícročia, ktorá spojením kvalifikovaných pedagógov, prostriedkov IKT a moderných vyučovacích metód pripraví žiakov tak, aby sa dobre umiestnili na trhu práce, prípadne pokračovali v štúdiu na vysokej škole. Absolventi školy získajú úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou v odboroch: informačné systémy a služby, manažment regionálneho cestovného ruchu a škola podnikania. Zdroj: vlastný text kronikárky

V súťaži Mladý ekofarmár vyhrala žiačka z Nitry

V 19. ročníku celoslovenskej súťaže Mladý ekofarmár, ktorú v piatok 11. mája 2018 vyhodnotili v Strednej odbornej škole v Kežmarku zvíťazila Lenka Žiaková zo SOŠ veterinárnej v Nitre. Cieľom súťaže Mladý ekofarmár je rozvíjať tvorivé odbornoteoretické vedomosti budúcich absolventov o zložení, získavaní a spracovaní mlieka a praktické zručnosti v niekoľkých súťažných disciplínach. Prvú časť tvoril 30-minútový vedomostný test, v degustačných skúškach súťažiaci ochutnávali a vizuálne posudzovali päť druhov mliečnych výrobkov. Pri laboratórnych skúškach surového kravského mlieka určovali jeho správnu mernú hmotnosť, stanovovali jeho kyslosť tzv. titračnou metódou a N-testom dokazovali produkty zápalu v mlieku. V časti venovanej rastlinnej výrobe a krmovinárstvu súťažiaci absolvovali praktické výpočty zásob, poznávanie osiva obilnín, strukovín, olejnin, tráv či d'atelinovín, liečivých rastlín a botanický rozbor pasienkového porastu. Praktická časť prebiehala v dojárni, kde súťažiaci hodnotili zo zručností pri dojení dojacím strojom a dodržiavania zásad hygienického programu získavania mlieka. Komisia hodnotila celkom 23 jednotlivcov z 11 stredných škôl zameraných na poľnohospodárstvo, agropodnikanie či

potravinarstvo, životné prostredie, ekológiu a veterinárstvo. Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení absolventom SZŠ

V Synagóge v Nitre sa 12. júna 2018 už po 9-krát uskutočnilo slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení absolventom denného a externého večerného štúdia v študijnom odbore zdravotnícky asistent a farmaceutický laborant. Riaditeľka školy Regína Sládečková sa v príhovore poďakovala vedeniu mesta Nitra za to, že umožňuje SZŠ preberať vysvedčenia v reprezentatívnych priestoroch Synagógy, a tak prispievajú k zachovaniu krásnej tradície. Po pomerne obsiahlom kultúrnom programe talentovaných žiakov SZŠ si maturanti prebrali z rúk triedneho učiteľa maturitné vysvedčenia a podpísali sa do kroniky školy. Riaditeľka školy Regína Sládečková a zástupkyňa riaditeľky Magdaléna Roháčová odovzdali žiakom okrem maturitných vysvedčení aj diplomy za reprezentáciu školy v športových a iných súťažiach, za najlepšiu dochádzku a najlepšiu prospech počas celého štúdia. Absolventi dostali aj ročenku školy, ktorá im bude pripomínať obdobie stredoškolského štúdia. Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitriansky samosprávny kraj ocenil najlepších študentov stredných škôl

V stredu 13. júna 2018 ocenil predseda NSK Milan Belica 50 najlepších žiakov z celkového počtu vyše 20 000 študentov stredných škôl v Nitrianskom samosprávnom kraji. Kraj takto odmenil víťazov celoštátnych i medzinárodných olympiád, stredoškolskej odbornej činnosti, odborných, umeleckých a športových súťaží. Predseda NSK M. Belica vo svojom príhovore zdôraznil, že štát ako garant celého systému vzdelávania musí vytvoriť motivujúce legislatívne prostredie nielen pre učiteľov a žiakov, ale aj pre ich rodiny a zamestnávateľov. Podľa jeho slov musí byť cieľom reformy príprava študentov pre potreby hospodárskeho a spoločenského života na Slovensku. „Pretože v súčasnosti podľa štatistických údajov až 63 % žiakov stredných škôl získava počas štúdia kvalifikáciu, ktorú štát nepotrebuje. Približne 57 % absolventov vysokých škôl sa neuplatní vo svojom odbore. Každoročne takto štát vynakladá 250 miliónov eur na neperspektívne študijné odbory. Zároveň pripomenul, že pre kraj je mimoriadne dôležité, že v septembri spustí výrobu automobilka Jaguar Land Rover, ktorá už v tomto období ovplyvňuje podnikateľské prostredie v našom kraji. Preto NSK optimalizuje študijné i učebné odbory a buduje centrá odborného vzdelávania a prípravy, v ktorých sústreďuje najlepších pedagogických a odborných pracovníkov aj najmodernejšie technológie. Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Záujem firiem o špecialistov zo SOŠ potravinárskej v Nitre

Stredná odborná škola potravinárska v Nitre vznikla v roku 1997 zlúčením dvoch susediacich učilíšť, z ktorých jedno bolo zamerané na mäsiarstvo a mliekarstvo a druhé na pekárstvo a cukrárstvo. V súčasnosti škola spája viaceré odbory zamerané na potravinárstvo a obchodné služby. Pripravuje a vzdeláva približne 400 žiakov v rámci štvorročných učebných odborov v kombináciách cukrár a kuchár, cukrár a pekár, mäsiar

a kuchár. V rámci študijných štvorročných odborov končiacich sa maturitou, je to odbor pracovník marketingu, obchodný pracovník a odbor kontrolór potravín. Absolventi potravinárskych odborov môžu pokračovať ďalej v dennom nadstavbovom štúdiu končiacom sa maturitnou skúškou. SOŠ potravinárska patrí k najväčším svojho druhu v Nitrianskom kraji. Budovy a ich vybavenie v priebehu rokov zastarali technicky aj morálne. Vedenie školy sa teraz snaží hľadať zdroje na ich rekonštrukciu a modernizáciu. V súčasnosti sa podarilo začať rekonštrukciu internátu na Cabajskej ulici 6. Postupne sa zatepluje celá budova a v ďalšej etape by sa malo vymeniť aj kompletne vybavenie internátu. Neskôr by mali prísť na rad aj ďalšie objekty. Je medzi nimi internát na Cabajskej ulici 10 a ďalšie priestory. Škola vypracovala aj projekt, pomocou ktorého chce z európskych fondov získať 1,5 milióna eur na kompletnú modernizáciu ďalších budov, jedálne, kuchyne a zriadenie moderných dielní a odborných pracovísk. Zdroj: Oľga Prerkopová, hovorkyňa predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Úspechy Strednej odbornej školy gastronómie a cestovného ruchu

Stredná odborná škola gastronómie a cestovného ruchu na Levickej ulici v Nitre vychováva špecialistov zameraných na stravovanie a služby už viac ako 30 rokov. Pred časom škola rozšírila vzdelávanie aj o cestovný ruch a od roku 2013 nesie svoje súčasné meno. V školskom roku 2017/2018 navštevovalo vyše 360 študentov. Škola ponúkala študijné i učebné odbory kuchár, čašník, hostinský a rozšírili štúdium služieb v cestovnom ruchu. V tomto školskom roku 2017/2018 je po prvýkrát možnosť študovať v nadstavbovom štúdiu podnikanie v remeslách a službách. Okrem toho škola integrovala žiakov so špeciálnymi potrebami, z ktorých viacerí dokonca už aj maturovali. V praxi je neustále treba kuchárov a čašníkov, takže v našich odboroch je nezamestnanosť v podstate nulová. Kto chce pracovať, tak si zamestnanie určite nájde. Kombinácia gastronómie a cestovného ruchu ponúka možnosť uplatniť sa prakticky kdekoľvek, vo veľkých mestách, na vidieku, v prímorskom letovisku i vo vysokohorskej oblasti. Škola už viac ako tri desaťročia vychováva odborníkov v gastronómii. Mnohí z nich dnes šéfuju veľkým kuchyniam v špičkových reštauráciách. Spomenula Matúša Remenára, ktorý v súčasnosti pracuje ako šéfkuchár a bol v tíme kuchárov, ktorí vlastnili michelinskú hviezdu. O tomto svojom úspechu bol porozprávať aj na škole a vysvetlil žiakom, aké bolo náročné stať sa michelinským kuchárom. Absolventkou SOŠ gastronómie a CR v Nitre je aj Barbora Benková, ktorá je absolútnou víťazkou v oblasti baristiky a svoje skúsenosti si dopĺňala aj na kávovej plantáži v Brazílii. Škola je pyšná aj na Erika Lőrincza – absolútneho víťaza sveta v príprave miešaných nápojov, pracuje v Londýne i v Los Angeles. Sú medzi nimi napríklad aj rozhlasoví a televízni redaktori či kuchári ako Bruno Helebrant, ktorý je zástupcom šéfkuchára v reštaurácii Gaucho v Anglicku či Roman Borovský, ktorý bol kuchárom v známom pražskom Kampa Parku a pracoval aj v Londýne. Zdroj: teraz.sk

Veľtrh Gaudeamus

Takmer 6000 študentov stredných škôl využilo v dňoch 26. - 27. septembra 2018 možnosť získať komplexné informácie, poradenstvo a podporu pri voľbe pomaturitného štúdia počas 6. ročníka európskeho veľtrhu pomaturitného a celoživotného vzdelávania Gaudeamus Nitra 2018. Veľtrh sa uskutočnil na nitrianskom výstavisku Agrokomplex. Predstavilo sa na ňom 270 zastúpených univerzít, vysokých škôl, fakúlt a

iných vzdelávacích inštitúcií z 11 krajín. Študentom ponúkli viac ako 5000 študijných odborov. Na veľtrhu boli zastúpené vzdelávacie inštitúcie zo Slovenskej republiky, z Českej republiky, Veľkej Británie, Dánska, Holandska, Kanady, Fínska, Nemecka, zo Singapuru, Španielska a Švajčiarska. Najvýznamnejším sprievodným programom veľtrhu boli prednášky vystavujúcich vysokých škôl. Študenti mohli využiť služby Centra kariérového poradenstva, testovacieho centra, k dispozícii mali poradenský servis. Študenti zaujímaví sa o štúdium v zahraničí získali informácie v Poradenskom centre pre vysokoškolské štúdium vo Veľkej Británii. Pre odborných návštevníkov bol pripravený nový sprievodný program s názvom Pedagogické centrum. Zdroj: sk.gaudeamus.cz/nitra

Strednej zdravotníckej škole v Nitre hrozilo sťahovanie do inej budovy

Stredná zdravotnícka škola v Nitre hľadala v spolupráci so svojím zriaďovateľom Nitrianskym samosprávnym krajom nové priestory vhodné na presťahovanie školy. V súčasnosti škola pôsobí v dvoch prenajatých budovách, jedna sa nachádza v centre mesta, druhá v areáli nemocnice. Učiteľky aj žiaci sa denne presúvali medzi obidvoma budovami, čo bolo časovo náročné. Hlavná budova v centre mesta je kompletne zaplnená až do večerných hodín, keďže škola má aj externých žiakov vo večernom štúdiu. V prípade, že by situovali výučbu len do tejto hlavnej budovy, museli by znížiť počty prijímaných žiakov. V súčasnej situácii zdravotníckej praxe, ktorej chýbajú zdravotnícki pracovníci, bolo zníženie počtu žiakov nemysliteľné. Nové perspektívne priestory našla škola v nevyužívanom pavilóne v areáli Fakultnej nemocnice v Nitre. Budova by po celkovej rekonštrukcii plne vyhovovala potrebám školy, kapacitne by dokonca umožňovala aj zvýšenie počtu žiakov. Pripravená je štúdia rekonštrukcie objektu, ktorej objednávateľom bol NSK. Škola počas svojej viac ako 70-ročnej histórie nikdy nesídlila vo svojich vlastných priestoroch. Tie súčasné, za ktoré platí nájom, si prenajíma od Biskupstva Nitra, Fakultnej nemocnice Nitra a tiež Telovýchovnej jednoty AC Nitra, v priestoroch ktorej sa nachádza telocvičňa. Hlavná budova je majetkom biskupstva a vyžadovala by si komplexnú rekonštrukciu. Zdroj: teraz.sk

20. výročie Športového gymnázia v Nitre

Začiatkom októbra 2018 si Športové gymnázium v Nitre, ktoré je súčasťou Spojenej školy na Slančíkovej ulici v Nitre, pripomenulo 20. výročie založenia školy. Riaditeľom školy je Jaroslav Maček. Myšlienka na založenie gymnázia mu napadla v súvislosti so zmenou územno-správneho členenia Slovenskej republiky. Prípravy na vznik školy trvali rok a od 1. septembra 1998 sa začalo vyučovanie v jednej triede 8-ročného gymnázia. Každoročne pribúdala jedna trieda, až po štyroch rokoch otvorili 4-ročnú formu štúdia so zameraním na šport. Začiatky neboli jednoduché, avšak riaditeľ využil svoje skúsenosti získané pri zakladaní Hotelovej akadémie v roku 1994. V začiatkoch mala škola k dispozícii veľkú a malú telocvičňu, štyri tenisové kurty. Za 20 rokov sú na športovom gymnázii 2 pohybové štúdiá, 2 posilňovne, stolnotenisová herňa, plaváreň, sektory na skok do diaľky a výšky v stolnotenisovej hale, regeneračné centrum, plážové ihriská, viacúčelové ihriská s umelým povrchom a osvetlením a pilinová dráha. Od 1. januára 2019 sa športové gymnázium transformuje na Strednú odbornú školu so študijným zameraním: športové gymnázium – zam. športový manažment, administrátor digitálnych služieb, databázový administrátor v športe. Zdroj: Športové gymnázium

8.5 Univerzity

Univerzitný deň otvorených dverí

Vo štvrtok 15. februára 2018 sa na UKF v Nitre konal Univerzitný deň otvorených dverí UKF v Nitre. Na všetkých piatich fakultách (Fakulta prírodných vied, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Fakulta stredoeurópskych štúdií, Filozofická fakulta a Pedagogická fakulta) sa záujemcovia o štúdium oboznamovali so systémom výučby a pozreli si výučbové, výskumné, technologické a knižničné priestory fakúlt spojené s odborným výkladom. Okrem informácií o študijných programoch a podmienkach prijímacieho konania a dôležitých termínoch, sa dozvedia, aké sú možnosti semestrálneho študijného pobytu v zahraničí, o spolupráci katedier s domácimi a zahraničnými inštitúciami a o uplatnení absolventov jednotlivých študijných programov realizovaných univerzitou. Zdroj: ukf.sk

Na UKF otvorili poradenské a servisné centrum

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre otvorila v stredu 28. februára 2018 v areáli v areáli vysokoškolského internátu Zobor nové poradenské a servisné centrum Náklady na vybudovanie nového pracoviska dosiahli približne 220 000 eur. Služby centra by malo využívať najmenej 1500 študentov v priebehu roka. Centrum bude študentom ponúkať duchovné, finančné, kariérne i psychologické poradenstvo. Dostanú sa im rady z oblasti zdravia, právnych i sociálnych problémov. Centrum pomáha aj študentom so špecifickými vzdelávacími potrebami. Funguje tam aj servisné centrum, ktoré informuje o ponukách práce a brigád i o možnosti dobrovoľníckych a sociálnych činností. Poskytuje tiež informácie o ubytovaní, kultúrnych, spoločenských i športových podujatiach. Zdroj: ukf.sk

Na UKF v Nitre klesal počet študentov

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre mala každým rokom menej študentov a to hlavne na v prírodovedných študijných odboroch. V niektorých ročníkoch sa počet poslucháčov dal spočítať na prstoch jednej ruky. Vedenie UKF vyslovilo obavy, že o pár rokov budú na základných či stredných školách chýbať učitelia fyziky, chémie, matematiky a biológie. Univerzita už teraz zápasí s nedostatkom poslucháčov na prírodovedných študijných programoch. Pretože univerzity produkujú iba nízky počet učiteľov prírodovedných predmetov a na školách potom odborné predmety učia nekvalifikovaní učitelia. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre nebojuje iba o študentov na prírodných vedách. Počet poslucháčov univerzite za posledné roky klesol o viac ako tretinu. V októbri 2017 bolo len 7 600, no v uplynulých rokoch školu navštevovalo takmer 13-tisíc poslucháčov. Výrazný prepád v počte študentov sa však nevzťahuje iba na UKF, klesajúci počet študentov evidovali všetky univerzity. Môžu za to slabšie demografické ročníky, ale aj veľký odliv slovenských študentov na české vysoké školy. Rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Ľubomír Zelenický nesúhlasil s tým, že sú slovenské univerzity menej kvalitné ako české školy. Zdroj: ukf.sk

Nitrianske univerzity v hodnotení rankingu URAP

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa v rámci hodnotenia rankingu URAP - University Ranking by Academic Performance 2017/2018 umiestnila medzi univerzitami na 434. mieste v Európe a 1047. mieste vo svete. V slovenskom porovnaní obstála na druhej pozícii. Ranking URAP sumarizuje hodnotenie univerzít podľa šiestich kritérií, ktoré hodnotili vedecké aktivity univerzít. V rankingu 2017 – 2018 bolo posudzovaných 4000 univerzít, z ktorých 2500 najlepších sa následne bodovo hodnotilo. Zo Slovenska sa do samotného hodnotenia, teda medzi prvých 2500, dostalo deväť univerzít - Univerzita Komenského v Bratislave (vo svete 551.), UPJŠ v Košiciach (1047.), Slovenská technická univerzita v Bratislave (1154.), Technická univerzita v Košiciach (1779.), Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave (2142.), Technická univerzita vo Zvolene (2308.), Žilinská univerzita v Žiline (2319.), Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (2331.) a Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (2434.). Zdroj: teraz.sk

Libor Vozár bol zvolený za rektora UKF v Nitre

Na čelo Univerzity Konštantína Filozofa sa po štvorročnej prestávke, v ktorej kandidovať nemohol, vrátil Libor Vozár. V pondelok 9. apríla 2018 o tom rozhodol akademický senát školy. Libor Vozár vyhral hneď v prvom kole so ziskom 24 hlasov. Zo 43 členov senátu potreboval víťaz nadpolovičnú väčšinu, teda 22 senátorov. Funkciu prevezme v lete od doterajšieho rektora Ľubomíra Zelenického. Okrem tejto dvojice kandidoval ešte aj dekan Filozofickej fakulty Bernard Garaj. Členovia senátu sa rozhodovali medzi tromi uchádzačmi. O post rektora mal záujem dekan Filozofickej fakulty UKF Bernard Garaj, dekan Fakulty prírodných vied UKF Libor Vozár a súčasný rektor Ľubomír Zelenický. Libor Vozár sa na post rektora UKF vrátil po štvorročnej prestávke. Na čelo univerzity sa prvýkrát dostal v roku 2006, kedy sa ako 45-ročný stal najmladším rektorom v histórii univerzity. V roku 2010 bol opätovne zvolený do funkcie rektora, tretíkrát mu už zákon neumožnil kandidovať na túto pozíciu. Vozár pôsobí na univerzite a jej predchodkyni, Vysokej škole pedagogickej, nepretržite od roku 1984. Zdroj: ukf.sk

Klaudia Halászová novou rektorkou SPU

Akademický senát SPU dňa 11. apríla 2018 rozhodol, že na čele univerzity bude po prvý raz v histórii na najvyššej pozícii žena. To by sa bolo stalo v prípade akejkol'vek voľby senátorov, pretože kandidačné návrhy prijali štyri ženy. Kandidovali Klaudia Halászová, dekanica Fakulty záhradníctva a krajinskej architektúry, Elena Horská, dekanica Fakulty ekonomiky a manažmentu, Oľga Roháčiková, dekanica Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja a Magdaléna Lacko-Bartošová, vedúca Katedry udržateľného poľnohospodárstva a herbológie z Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov. Do druhého kola sa prebojovali Roháčiková a Halászová. Nakoniec zvíťazila najmladšia spomedzi všetkých kandidátok, 45-ročná Halászová. Súčasný rektor poľnohospodárskej univerzity Peter Bielik vo funkcii v lete skončil. Na čele školy bol už dve volebné obdobia, tretí raz kandidovať podľa zákona nemohol. Univerzitu viedol od roku 2010. Zdroj: uniag.sk

Prezident republiky menoval rektorov vysokých škôl

Prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska v utorok 22. mája 2018 vymenoval sedem rektorov vysokých škôl a 19 profesorov. Nových rektorov majú aj nitrianske univerzity. Do kresla rektora Univerzity Konštantína Filozofa sa po štyroch rokoch vrátil Libor Vozár. Vozár bol rektorom nitrianskej univerzity od roku 2006, potom ho opätovne zvolili v roku 2010. Tretíkrát už podľa zákona kandidovať nemohol, v roku 2014 ho nahradil Ľubomír Zelenický. Prezident Andrej Kiska vymenoval aj dve ženy – rektorky. Klaudia Halászová je prvá žena, ktorá stojí na čele Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Predtým bola dekanou Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva. Na rektorskom poste vystrieda Petra Bielika, ktorý viedol univerzitu dve funkčné obdobia a tretí raz za sebou už podľa zákona kandidovať nemohol. Zdroj: prezident.sk

SPU podpísala zmluvy o spolupráci s dvoma kubánskymi univerzitami

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre uzavrela 4. júna 2018 zmluvy o spolupráci s dvoma kubánskymi univerzitami. Mario Manuel Ares Sánchez z Ministerstva vysokého školstva Kuby a rektor nitrianskej univerzity Peter Bielik sa podpísali pod bilaterálne zmluvy medzi SPU a Havanskou univerzitou i Univerzitou Maxima Gomeza Baeza v Ciego de Avila. Havanská univerzita je jednou z najstarších v Latinskej Amerike, vznikla v roku 1728. V súčasnosti kladie Kuba veľký dôraz na medzinárodnú spoluprácu, v poslednom období nadviazala viaceré kontakty s inštitúciami v krajinách EÚ, Švajčiarsku, Belgicku či Nemecku. Má záujem o spoluprácu najmä v oblasti výučby anglického jazyka, obnoviteľných zdrojov energie, poľnohospodárstva, potravinárstva, ochrany životného prostredia, klimatických zmien, využívania vody, informatiky a telekomunikácií, biotechnológií, biomedicíny či farmácie. Kubánski partneri by radi nadviazali na úspešnú spoluprácu medzi Československom a Kubou v druhej polovici 20. storočia. Začali asi pred dvoma rokmi a v súčasnosti je už na svete niekoľko bilaterálnych zmlúv so slovenskými univerzitami. Bola podpísaná aj zmluva s ministerstvom školstva a rektorskou konferenciou. Cieľom je tiež výmena študentov aj pedagógov v rámci programu Erasmus+ a tiež o kooperácia vo výskume. Zdroj: uniag.sk

Na UKF odovzdali do prevádzky nové výskumné laboratóriá

V utorok 12. júna 2018 odovzdali na Fakulte prírodných vied na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre nové výskumné laboratóriá. Prostredníctvom novostavby sa rozšírili existujúce laboratórne kapacity, ktoré umožnia univerzite zvýšiť nielen kvalitu vzdelávania, ale aj výskumu, predovšetkým v oblasti agrobiológie živočíchov a biomedicíny. Nová budova laboratórií bola postavená už koncom minulého roka, UKF však pred jej uvedením do prevádzky musela vybudovať novú trafostanicu, postaviť spevnené plochy a dokončiť ďalšie menšie stavebné práce. Predpokladaná výška investície do základného objektu je 1,32 milióna eur, investície do ostatných objektov a vybavenia sú na úrovni 400 000 eur. Na slávnostnom uvedení sa zúčastnil rektor univerzity Ľubomír Zelenický a primátor Nitry Jozef Dvonč. Súčasťou projektu je aj

výsadba zelene. Samotnej výstavbe predchádzal výrub drevín realizovaný ešte v roku 2015. Univerzita sa zaviazala zabezpečiť na náhradných pozemkoch vysadenie nových stromov a krov, aby bola okrasná zeleň v univerzitnom objekte zachovaná. Zdroj:ukf.sk

Absolventi VŠP si po 50 rokoch obnovili inžiniersky titul

V aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa 15. júna 2018 uskutočnila „zlatá“ promócia absolventov Vysokej školy poľnohospodárskej z roku 1968, ktorí si symbolicky obnovili titul „inžinier“. Z rúk rektora SPU Petra Bielika a dekanov príslušných fakúlt – Petra Ondrišíka (Fakulta agronómie a potravinových zdrojov), Jána Tomáša (Fakulta biotechnológie a potravinárstva), prof. dr. Ing. Eleny Horskej (Fakulta ekonomiky a manažmentu), Zdenka Tkáča (Technická fakulta) a Klaudie Halászovej (Fakulta záhradnej architektúry a krajinného inžinierstva), si slávnostne prevzali zlaté diplomy. Pred promočné kolégium svojej alma mater sa po päťdesiatich rokoch vrátili 144 absolventov odboru fytotechnika, zootechnika, meliorácie, prevádzka a ekonomika, mechanizácia a trojročného špecializovaného inžinierskeho vysokoškolského štúdia. Pamätné zlaté diplomy opatrené pečaťou Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre odovzdali na slávnostnom zhromaždení jubilujúcim absolventom, boli vyjadrením úcty, vďaky a hlavne skutočnosti, že alma mater nezabúda na svojich absolventov, že je hrdá na ich prácu a na to, čo počas predchádzajúcich päťdesiat rokov vytvorili v rôznych odvetviach poľnohospodárstva, potravinárstva, školstva, vedy, výskumu a iných postoch v rámci národného hospodárstva. K najúspešnejším absolventom školy z roku 1968 patria bývalý minister agrozozoru Peter Baco, bývalý rektor univerzity Miroslav Zima, významní vedeckí pracovníci Jozef Bulla či Jaroslav Antal. Bývalá Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre vznikla v roku 1952. Na začiatku mala dve fakulty - Agronomickú a Zootechnickú. V roku 1996 bola Vysoká škola poľnohospodárska premenovaná na Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre. V súčasnosti má univerzita šesť fakúlt. Zdroj: uniag.sk

Pred hlavnou budovou UKF odhalili nový výtvarný objekt

V piatok 22. júna 2018 odhalili pred Univerzitou Konštantína Filozofa (UKF) v Nitre nový výtvarný objekt, ktorý skrášľuje priestory pri hlavnej budove. Autorkou návrhu je študentka univerzity Zsófia Karácsony, ktorá zaň v roku 2017 získala Cenu rektora UKF. Jej projekt zvíťazil v študentskej súťaži, do ktorej sa vlani zapojilo päť študentov univerzity. Odborná porota napokon vybrala prácu Zsófie Karácsony,

ktorá v tom čase bola študentkou druhého ročníka bakalárskeho štúdia v programe učiteľstvo výtvarného umenia a anglického jazyka a literatúry. Realizáciou výtvarného návrhu s názvom Inkubátor sa ujala skupina nadšencov pre architektúru zo spoločnosti KYSKA.architecs, s.r.o., pod vedením Martina Kýšku. Výtvarný objekt v tvare škrupiny

vajíčka, z ktorého sa práve vyľahol nový život, symbolizuje UKF v Nitre ako miesto, kde sa študenti pripravujú na svoju budúcnosť. Realizáciou objektu vznikol nový multifunkčný priestor. Ponúkne atraktívnu oddychovú zónu a tvorí prepojenie s plochou, ktorej dominuje socha Konštantína Filozofa. Objekt sa bude zároveň využívať ako veľkoplošný priestor na informovanie verejnosti o programoch a podujatiach pripravovaných na UKF v Nitre alebo ako minijavisko či miesto pre fotografovanie úspešných absolventov našej univerzity. Zdroj:ukf.sk

Vymenovanie dekanov Pedagogickej fakulty a Fakulty prírodných vied

Rector Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., na základe výsledkov volieb Akademického senátu Pedagogickej fakulty UKF v Nitre (PF) a Akademického senátu Fakulty prírodných vied UKF v Nitre (FPV), vymenoval dňa 29. mája 2018 do funkcie dekana PF doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD., s účinnosťou 1. júna 2018, a dňa 11. júna 2018 do funkcie dekana FPV prof. RNDr. Františka Petroviča, PhD., s účinnosťou od 3. júla 2018. Zdroj: ukf.sk

Letná škola Viva la Science

Počas augusta 2018 sa uskutočnila intenzívna mesačná letná škola Viva la Science, ktorá vysokoškolským študentom biológie a biotechnológie priblížila každodenné nástrahy vedeckého života. Zorganizovala ju Fakulta biotechnológie a potravinárstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v spolupráci s Výskumným centrom AgroBioTech. Prednášky a diskusie so špičkovými slovenskými akademikmi a vedcami, workshopy zamerané na potravinárske biotechnológie, ako aj semináre zaoberajúce sa akademickým písaním a prezentáciou absolvovalo 18 študentov z Nitry, Trnavy, Bratislavy, Prešova i Košíc. Tento projekt bol zameraný na zefektívnenie kvality vysokoškolského vzdelávania v oblasti prírodných vied prípravou cyklu inovatívnych a interaktívnych letných škôl pre študentov II. stupňa vysokoškolského štúdia, ktorí sa venujú štúdiu biologických a biotechnologických disciplín na Slovensku. Intenzívny mesačný vzdelávací projekt poskytuje účastníkom jedinečnú možnosť zúčastniť sa každodenného výskumného prostredia. Letná škola obsahovala prednášky a diskusie zamerané na relevantné a populárne témy v oblasti biologických vied, praktické workshopy určené na efektívnu transformáciu teoretických vedomostí na praktické zručnosti, ale aj semináre zamerané na tréning akademického písania, prednes experimentálnych výsledkov a rozvoj kreatívneho myslenia. Zdroj:ukf.sk

Otvorenie akademického roka na SPU v Nitre

V Aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa 21. septembra 2018 konalo slávnostné otvorenie akademického roka s účasťou ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriely Matečnej. Pozvanie prijali aj ďalší vzácní hostia, medzi nimi predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho, predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, zástupcovia univerzít, ako aj početní predstavitelia a zástupcovia praxe, združení a komôr, z ktorých mnohí sú úspešní bývalí absolventi SPU, etablovaní v praxi. Úvodný príhovor predniesla rektorka univerzity doc. Klaudia Halászová, bol zameraný na informácie o aktuálnom stave univerzity, jej úspechoch, vedeckovýskumnej a vzdelávacej činnosti, zahraničnej spolupráci, a najmä výzvach v novom akademickom roku. Na záver sa slávnostnému

auditóriu prihovoral primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý zároveň odovzdal Pamätný list mesta Nitry bývalému rektorovi prof. Petrovi Bielikovi, novej rektorky doc. Klaudii Halászovej a dekanovi FBP prof. Jánovi Tomášovi. Program zasadnutia už tradične obohatil svojím vystúpením FS Zobor. Zdroj:uniag.sk

Otvorenie akademického roka na UKF v Nitre

Jubilejný 60. akademický rok 2018/2019 sa na UKF v Nitre začal 25. septembra 2018 slávnostným otvorením. Konalo sa tradične v Aule Univerzity Konštantína Filozofa, kde privítali významných hostí zo Slovenska i zahraničia. Pozvanie prijal Ivan Gašparovič, prezident Slovenskej republiky v rokoch 2004 – 2014, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter, poslanci Národnej rady SR, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, nitriansky diecézny biskup Viliam Judák, rektori a prorektori slovenských a zahraničných univerzít, emeritní predstavitelia našej univerzity, veľvyslanci akreditovaní v Slovenskej republike a ďalší významní hostia. Slávnostné podujatie otvorila prorektorka pre vzdelávanie doc. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Program začal inauguráciou rektora Univerzity Konštantína Filozofa prof. RNDr. Libora Vozára, CSc. a dekanov troch najväčších fakúlt,

dekanu Fakulty prírodných vied prof. RNDr. Františka Petroviča, PhD., dekanu Filozofickej fakulty doc. PhDr. Jarmily Jurovej, PhD. a dekanu Pedagogickej fakulty doc. PaedDr. Gábora Pintes, PhD. Rektor UKF prof. Libor Vozár vo svojom príhovore zdôraznil široký záber vzdelávacích aktivít univerzity, projektovej činnosti a dôležitosti kvalitných pedagógov a študentov. Na vysokoškolské štúdium na UKF sa zapísalo

viac ako 6 600 študentov. Ivan Gašparovič, prezident Slovenskej republiky v rokoch 2004 – 2014, sa prihovoral študentom ako osobnostiam zajtrajška. Vyzval ich, aby boli skromní, ale nároční najmä na seba, i na pedagógov, a aby dobre využili svoj čas štúdií. Zdroj: vlastný text, foto: Ľubo Balko

Októberfest prilákal tisíce návštevníkov

V utorok 2. októbra 2018 sa konal 16. ročník najväčšej študentskej open air akcie roka Októberfest. Aj keď počasie podujatiu veľmi neprialo, potvrdilo sa, že už má svoju tradíciu a prilákal viac ako 4 000 účastníkov. Program svojimi piesňami odštartovala kapela Prvý apríl. Nasledovali vystúpenia skupín Ladies and genitals a Zlomená Nota. Zahrala aj kapela Bijouterrier, ktorá v Nitre dlhšiu dobu nekonzertovala. Hlavný hosť večera, Helenine oči, umocnili výbornú atmosféru, ktorú dotvárali aj stánky s občerstvením a zaujímavé súťaže. Pred 20.00 h otvorili podujatie rektor UKF Libor Vozár s prorektorom pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci Miroslavom Tvrdoňom a dekanou Fakulty stredoeurópskych štúdií Žofiou Bárcziovou a dekanou Filozofickej fakulty Jarmilou Jurovou. Podujatie zorganizoval Študentský parlament UKF s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, mestom Nitra a Nitrianskym samosprávnym krajom, ktorým patrí poďakovanie za finančnú podporu. Mestu Nitra navyše patrí vďaka za bezplatné poskytnutie areálu Amfiteátra v Nitre. Zdroj:ukf.sk

UKF sa zapojila do Týždňa vedy a techniky

Univerzita Konštantína Filozofa sa aj v tomto roku zapojila do podujatia Týždeň vedy a techniky, ktorý sa uskutočnil v dňoch od 5. do 11. novembra 2018. Na pôde univerzity prebiehali rôzne workshopy, semináre, prednášky a prezentačné akcie, ktorých cieľom je priblížiť odbornej i laickej verejnosti nové vedecké poznatky. Do celoslovenského podujatia sa zapojilo všetkých päť fakúlt UKF. Fakulta prírodných vied predstavila moderný biologický výskum vo svojich nových laboratóriách, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva pripravila ukážky prvej pomoci, prezentáciu najnovších poznatkov o ochrane zdravia v materských školách a tiež o civilizačných ochoreniach. Na Fakulte stredoeurópskych štúdií sa uskutočnila prebiehať fotografická súťaž s názvom Cestou necestou po strednej Európe, beseda o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi i Deň ľudových rozprávok. Filozofická fakulta pripravila okrem iného ukážky vyučovania nemeckého jazyka s názvom Nemecky interaktívne a hravo i diskusie o nezávislosti v umení. Na Pedagogickej fakulte prebiehal workshop Od inakosti k porozumeniu a svoje výskumné aktivity predvedú aj študenti a doktorandi z Katedry techniky a informačných technológií. Celkovo sa UKF do Týždňa vedy a techniky zapojilo 56 podujatiami, prostredníctvom ktorých pedagógovia, vedeckí pracovníci a študenti univerzity prezentovali svoju prácu a výsledky svojho výskumu. Zdroj:ukf.sk

UKF využila na rekonštrukciu internátov dotáciu milión eur

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre dostala v roku 2018 zo štátneho rozpočtu milión eur na rekonštrukcie a odstránenie havarijných stavov objektov študentských domovov. Z týchto financií univerzita obnovila interiérové vybavenie izieb, zabezpečila maľovanie priestorov študentského domova (ŠD) a opravu oplstenia ŠD Nitra v celkovej výške 240 000 eur. Ďalšie finančné prostriedky z dotácie v objeme 760 000 eur využila UKF na komplexnú rekonštrukciu kotolne ŠD Brezový háj spolu s výmenou ústredného kúrenia, na rekonštrukciu vonkajšej areálovej kanalizácie a na opravu strechy nad hospodárskou časťou. Z vlastných zdrojov prispela univerzita k rekonštrukcii študentských domovov sumou 272 000 eur. Na UKF v Nitre dlhodobo pretrvávajú problémy s nedostatkom ubytovacích kapacít pre študentov. V súčasnosti prevádzkuje univerzita len dva internáty s celkovou kapacitou 1592 lôžok. Problém s ubytovaním študentov rieši aj zmluvami so stredoškolskými internátmi a inými inštitúciami, napriek tomu je schopná poskytnúť ubytovanie vo vlastných internátoch len 28,28 % denných študentov. Z pohľadu neuspokojených žiadostí o ubytovanie patrí UKF dlhodobo medzi univerzity s najväčším podielom nevybavených žiadostí o ubytovanie. Zdroj:ukf.sk

9. ZDRAVOTNÍCTVO

9.1 Modernizácia zdravotníckych zariadení

Dostavba kardiocentra v Nitre

Začiatkom januára 2018 sa začala dostavba a nadstavba existujúceho kardiocentra v areáli Fakultnej nemocnice na Špitálskej ulici v Nitre. Súčasné kardiocentrum disponovalo doteraz 23 lôžkami, čo bol nedostatočný počet vzhľadom na to, že poskytuje služby pre 1,5-miliónivú spádovú oblasť. Kardiocentrum Nitra je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré funguje od roku 2007. Počtom ošetrovaných pacientov patrí medzi takzvané veľkoobjemové intervenčné centrá. Ročne je v ňom hospitalizovaných približne 4000 pacientov a približne 4 200 má realizovaný invazívny diagnostický alebo intervenčný výkon na srdcových, prípadne mozgových tepnách. Služi pre obyvateľov Nitrianskeho, Trenčianskeho a približne polovice Trnavského kraja, teda pre 1,5-miliónovú spádovú oblasť pre účely liečby akútneho koronárneho syndrómu. Nadstavbou nad existujúcou terasou, ktorá sa nachádza vo dvorovej časti, vznikne tretia intervenčná sála, ktorá umožní realizovať nové technologické a liečebné postupy. V dostavanej časti bude 40 nových lôžok a 7-lôžková intenzívna jednotka, na ktorej budú hospitalizovaní pacienti po intervenčných výkonoch na mozgových tepnách v dôsledku cievnej mozgovej príhody. Po rozšírení kardiocentra pribudne 63 lôžok. V objekte bolo v minulosti oddelenie súdnej toxikológie, klinickej biochémie a metabolická jednotka. V decembri r. 2000 budovu zasiahol blesk, ktorý spôsobil požiar. Zdroj: kcnr.sk

Život zachraňujúca zostava pre novorodenecké odd. Fakultnej nemocnice

Fakultná nemocnica získala 14. februára 2018 vďaka zákazníkovi obchodného reťazca Lidl špičkové prístroje na liečbu chorých novorodencov. V rámci projektu „Dobré rozprávky“ sa podarilo venovať slovenským nemocniciam život zachraňujúce zostavy v celkovej hodnote viac ako jeden milión eur. Získalo ich 53 novorodeneckých pracoviísk vo všetkých nemocniciach, ktoré na Slovensku umožňujú bezplatný pôrod. A Fakultná nemocnica v Nitre je jedným z nich. Súprava pozostáva z troch častí: novorodeneckého výhrevného lôžka, prístroja na vysoko prietokovú kyslíkovú liečbu kontinuálnym pretlakom a fototerapeutickej LED lampy na liečbu žltacky. Výhrevné lôžko je základným zariadením využívaným v starostlivosti o choré dieťa, umožní udržanie jeho telesnej teploty počas liečby. Je konštruované tak, aby personál mal dobrý prístup k pacientovi. Dopĺňa ho moderný vysokoprietokový prístroj na podávanie zvlhčeného kyslíka, ktorým je možné dieťaťu zároveň aj pomôcť pri dýchaní. Kyslík je liek, ktorý má aj nežiaduce účinky a jeho presné dávkovanie je preto nevyhnutnosťou. Ide o často život zachraňujúci prístroj. Mnohí z týchto pacientov majú aj novorodeneckú žltacku, ktorá v extrémnych prípadoch môže viesť až k poškodeniu mozgu novorodenca. A práve na jej liečbu je určená fototerapeutická lampa, ktorá pôsobením svetla znižuje koncentráciu žltcového farbiva v krvi. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

9.2 Poskytovanie zdravotníckej starostlivosti

Fakultná nemocnica začala robiť nové endoskopické vyšetrenie

Vo Fakultnej nemocnici Nitra v stredu 17. januára 2018 oficiálne spustili do prevádzky nové pracovisko, ktoré poskytuje takzvané ERCP vyšetrenie. Ako uviedol medicínsky riaditeľ nitrianskej nemocnice Marián Bakoš, ide o kombinovanú endoskopickú a rádiodiagnostickú metódu na zobrazenie žlčových ciest a vývodu podžalúdkovej žľazy. Pomocou novej metódy dokážu špecialisti robiť diagnostiku, ale aj liečebné zákroky napríklad pri odstraňovaní žlčových kameňov. Nitrianski gastroenterológovia momentálne prechádzajú komplexným zaškolením, ktoré im bude ešte niekoľko mesiacov zabezpečovať pražský špecialista MUDr. Ján Hajer, ktorý sa ERCP metóde venuje už 22 rokov. Ide o jednu z najzložitejších endoskopických metód, aká v súčasnosti existuje, a to z toho dôvodu, že kombinuje rádiológiu, to znamená kombinuje röntgenové vyšetrenie s endoskopiou. Vyšetrenie je technicky náročné a vyžaduje dlhoročnú prax a veľmi dôkladnú skúsenosť lekárov. Podľa lekára MUDr. Tomáša Štrpku je zvládnutie nového typu vyšetrenia vecou tréningu a dobrého učiteľa. Pacientov, ktorí potrebovali ERCP vyšetrenie, nemocnica posielala doteraz do zdravotníckych zariadení v Bratislave, Banskej Bystrici a Ružomberku. Vyšetrenie sa realizovalo jedenkrát do týždňa. Išlo o sedem až deväť úkonov za deň. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Herci spríjemnili pacientom pobyt v nemocnici čítaním kníh

V piatok 16. marca 2018 Fakultná nemocnica v Nitre pripravila v rámci marcových podujatí venovaných knihám pre svojich pacientov prekvapenie. Deťom i dospelým prišli na oddelenia čítať herci Divadla Andreja Bagara v Nitre. Herci v nemocnici čítali z kníh súvisiacich s aktuálnym repertoárom divadla v pondelok 19. marca. Na Úseku veľkých detí Kliniky novorodencov, detí a dorastu prečítajú malým pacientom príbeh Ferda Mravca od Ondreja Sekoru. Následne herci čítali pacientom z Oddelenia rádioterapie a klinickej onkológie z knihy Honoré de Balzaca Otec Goriot. Dramatizáciu tohto románu uviedlo DAB v slovenskej premiére 13. apríla. Pri tejto príležitosti sa podarilo renovovať knižnicu, ktorú na oddelení majú. Doplnili ju novými policami a najmä novými knihami, ktoré pomáhajú skrátiť čas pacientom počas hospitalizácie. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Odovzdali monitorovacie prístroje dychu BabySense

Malí pacienti vo Fakultnej nemocnici v Nitre si v pondelok 25. júna 2018 prevzali vysvedčenia za svoju dochádzku do nemocničnej materskej a základnej školy. Nešlo však o klasické, ale zdravotné vysvedčenia, ktoré škôlkari a školáci dostali za odvahu a spoluprácu pri liečebnom procese. Súčasťou podujatia bolo odovzdanie monitorovacích prístrojov dychu BabySense na neonatologickom oddelení nemocnice. Tieto zariadenia pomáhajú deťom, ktoré sú ohrozené syndrómom náhleho úmrtia dojčiat (SIDS). Nadácia Križovatka odovzdala päť monitorov dychu v celkovej hodnote 400 eur, ktoré boli zakúpené zo sponzorského daru. Nadácia sa snaží vybaviť

monitormi dychu všetky pôrodné oddelenia v nemocniciach a jednotky intenzívnej starostlivosti na celom území Slovenskej republiky. Prístroje BabySense sú jediným výrobkom na svete registrovaným ako zdravotnícka pomôcka a spĺňajú najnáročnejšie klinické skúšky. V rámci projektu Mamička dýcham nitrianskej klinike novorodencov darovali do dnešného dňa celkovo 25 monitorov dychu. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Ambulantná pohotovostná služba fungovala po novom

Od 1. júla 2018 sa zásadne zmenilo fungovanie lekárskej služby prvej pomoci. Pohotovosti neboli dostupné nepretržite. Dostupnosť zdravotnej starostlivosti zostala však zachovaná. Pevná sieť cez pracovný týždeň fungovala od 14.00 h do 22.00 h, doteraz bola LSPP otvorená do rána. Potom museli ísť pacienti do nemocnice. V nitrianskej nemocnici boli pacienti vyžadujúci neodkladnú zdravotnú starostlivosť ošetrovaní v ambulancii urgentnej medicíny v novom liečebnom pavilóne a v príjmovej ambulancii kliniky detí a dorastu. Novinkou bol systém triedenia pacientov zavedený od 1. júla 2018. Na základe závažnosti zdravotného stavu pacientov rozdeľovali do 5 skupín. Pre každý stupeň závažnosti bol určený maximálny čas, dokiaľ mal byť pacient ošetrovaný. Poradie ostatných pacientov bolo podľa ich príchodu. Systém zabezpečovala triediaca sestra každý deň od 18. hodiny. od augusta to bolo už od 10. hodiny. Doplnková sieť bola dobrovoľná s možnosťou kratšej prevádzky. V prípade akútnej zmeny zdravotného stavu bola k dispozícii posádka ambulancie záchrannej zdravotnej služby. Ambulantná pohotovostná služba je len akousi predĺženou rukou štandardných ordinačných hodín klasickej ambulancie všeobecného lekára či pediatra pri život neohrozujúcej náhlejšej zmene zdravotného stavu. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Vo Fakultnej nemocnici v Nitre vznikla chránená dielňa

Fakultná nemocnica v Nitre zriadila od polovice septembra 2018 vo svojom areáli chránenú dielňu pre zdravotne hendikepovaných zamestnancov. Funguje v jednom z historických pavilónov, v ktorom bol sklad bielizne. Aktuálne boli začiatkom októbra v chránenej dielni zamestnaní štyria pracovníci, z ktorých sú dvaja boli zdravotne znevýhodnení. Práca vykonávaná v sklade s bielizňou sú zaradené podľa platného Zákonníka práce do prvého stupňa ako ľahšie obslužné práce. Tie zodpovedajú pracovnej pozícii sanitár a robotník, kde evidujeme najväčšiu fluktuáciu pracovníkov a nízky záujem uchádzačov o prácu. Zaradenie ľudí so zdravotným znevýhodnením do pracovného procesu považujeme za prospešné pre obe strany. Na Slovensku je momentálne zriadených viac ako 5000 chránených dielní, v ktorých pracuje okolo 11 000 rôzne zdravotne postihnutých ľudí. Aj v nitrianskej nemocnici myslia na zamestnancov so zdravotným znevýhodnením. Pracovný čas a tempo práce sú individuálne prispôbené ich možnostiam. Aj preto sú pre zamestnávanie takýchto osôb najvhodnejšie chránené pracoviská alebo chránené dielne. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Fakultná nemocnica v Nitre dostala nové monitory dychu pre novorodencov

Nemocnica v Nitre dostala 7. decembra 2018 nový monitor dychu pre novorodencov. Darovala im ho nezisková organizácia Nadácia Križovatka, ktorá pomáha deťom ohrozeným syndrómom náhleho úmrtia dojčiat (SIDS). Nadácia chcela monitormi BabySense vybaviť všetky pôrodnické oddelenia v nemocniciach a jednotky intenzívnej starostlivosti na celom území Slovenska. Prvých päť monitorov dychu získala nitrianska nemocnica v júni tohto roka. V piatok 7. decembra k nim na oddelenie neonatológie pribudlo ďalších desať prístrojov v celkovej hodnote 990 eur, čím sa začali sledovať všetky detské postieľky pre novorodencov v tomto zdravotníckom zariadení. Monitory pomáhajú zdravotníkom a rodičom pri syndróme náhleho a neočakávaného úmrtia dojčiat v prvom roku života. Syndróm sa však väčšinou prejavuje pri deťoch do šiesteho mesiaca života. Najčastejšie k nešťastiu dochádza počas spánku. Ako prevencia sa odporúča používať práve monitor dychu. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Mamografické pracovisko Jessenius získalo ocenenie Amazonka

Jessenius diagnostické centrum, a.s., Nitra získalo v utorok 11. decembra 2018 ocenenie Amazonka pre kvalitné a moderné mamografické pracovisko. Overené mamografické centrá po celom Slovensku oceňuje Občianske združenie Amazonky, ktoré chce týmto spôsobom prispieť k zvyšovaniu povedomia o dôležitosti preventívnej mamografie. Oceňujú sa strediská, ktoré sú v spádovej oblasti najlepšie, najmä čo sa týka prístupu lekárov k pacientkam, modernej techniky. Potrebu prevencie zdôraznila aj vedúca lekárka - rádiologička Zuzana Behúnová. Na Slovensku sa v poslednom období zvyšuje počet žien, u ktorých je diagnostikovaný karcinóm prsníka. Faktorov, ktoré sa na náraste podieľajú, je viac. Menej pôrodov, menej dojčenia, ženy začínajú rodiť v neskoršom veku, vplyv môže mať aj zvýšené užívanie hormonálnych prípravkov. K tomu treba prirátat obezitu, fajčenie, nezdravý životný štýl. V súčasnosti sa nedá odhadnúť, aké percento žien absolvuje mamografiu v rámci prevencie. Na pracovisku vo Fakultnej nemocnici v Nitre vyšetria ročne približne 7000 žien. Čakacia doba na vyšetrenie sa pohybuje okolo mesiaca, závisí však aj od sezóny. Najnižší záujem je začiatkom roka a počas prázdnin, najvyšší zasa na jar a na jeseň. Mnohé ženy však mamografiu odmietajú. Na internete si kadečo prečítajú, nechajú sa ovplyvniť rôznymi zavádzajúcimi informáciami. Na preventívne mamografické vyšetrenie chodia podľa skúseností lekárov častejšie vzdelané ženy z miest, na vidieku je situácia horšia. Rozdiely súvisia nielen s rozdielnou mentalitou, ale aj s dostupnosťou a počtom pracovísk v jednotlivých regiónoch. Od januára 2019 začne fungovať celonárodný skrining. Zdroj: vlastný text kronikárky

Hodnotenie Gynekologicko-pôrodníckej kliniky v Nitre

V Gynekologicko-pôrodníckej klinike vo Fakultnej nemocnici v Nitre v roku 2018 zaznamenali 1674 pôrodov, z tohto počtu bolo 774 sekcií, t.j. cisárskych rezov. Tento počet sa môže zdať vysoký, čo hovorkyňa nemocnice zdôvodnila tým, že sú koncová krajská klinika, čo znamená, že sa sem vozia často komplikované pôrody rodičiek

z Topolčian, či Levíc. Nezomrela tu žiadna rodička, evidujú perinatálnu úmrtnosť 4,7 percenta, čo je jedno z najlepších čísiel v rámci celého Slovenska. V prípade cisárskych rezov je nitrianska nemocnica na druhom mieste v rámci Slovenska, čo odborníci hodnotia negatívne. Dôvodom však je, že rodí čoraz viac starších prvorodičiek – nad 35 rokov, pribúdajú rodičky po oplodnení metódami asistovanej reprodukcie a pribúdajú pôrody extrémne obéznych žien. V nitrianskej pôrodnici nie je možné objednať si pôrodníka. Dlho nebolo možné požiadať o epidurálnu analgéziu, čo sa zmenilo v priebehu roka 2018, odkedy nastala čiastočná zmena - epidurálka však nie je poskytovaná 24 hodín denne, iba v čase od 7.00 do 15.00 hod., ak sa pôrod neskončí do 15.00 hod., anesteziológ zabezpečí starostlivosť až do konca pôrodu. Časové obmedzenie je zdôvodnené nedostatkom anesteziológov. Každý týždeň absolvujú pôrod s epidurálom priemerne dve rodičky. Chýbajúci personál je dôvodom absencie bondingu – matky kvôli tomu prichádzajú o možnosť stráviť prvé dve hodiny po pôrode so svojím dieťaťom. Po prvom ošetrení je novorodenec v starostlivosti neonatologického oddelenia, na tzv. observačnom boxe. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

9.3 Zdravotný stav obyvateľstva

Chrípková epidémia zatvorila školy a zakázala návštevy v nemocnici

Fakultná nemocnica v Nitre vydala od utorka 30. januára 2018 zákaz návštev pacientov na všetkých oddeleniach. Zákaz platil na základe odporúčania Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Nitra, v súvislosti s nárastom výskytu akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípku napodobňujúcich ochorení až do odvolania. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre zaznamenal v týždni od 22. do 28. januára 2018 nárast chrípky a chrípke podobných ochorení o takmer 73 percent oproti predchádzajúcemu týždňu. Ochorelo 13 383 ľudí, z toho komplikovaný priebeh ochorenia bol u 334 pacientov. Nárast chorobnosti na chrípku spôsobil zatvorenie celkovo 43 materských, základných a stredných škôl vo všetkých okresoch Nitrianskeho kraja. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Týždeň mozgu

V týždni od 13. do 19. marca 2018 sa uskutočnila medzinárodná akcia „Týždeň mozgu“, ktorej cieľom bolo upriamiť pozornosť verejnosti na ľudský mozog a jeho činnosť, hovoriť o mozgových ochoreniach a spôsoboch ich prevencie. Týždeň mozgu bol súčasťou Brain Awareness Week (BAW) – celosvetovej kampane na zvýšenie povedomia verejnosti o úspechoch a prínosoch výskumu mozgu. Slovensko sa tento rok zapojilo do kampane po desiatykrát. Ľudia si mohli vypočuť prednášky o mozgu, zapojiť sa do zaujímavých diskusií a workshopov alebo rôznym spôsobom potrápiť svoje mozgové „závity“. V Nitre a nitrianskom regióne sa svojimi aktivitami do tejto kampane zapojil aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre – oddelenie výchovy k zdraviu v spolupráci so Slovenskou alzheimerovou spoločnosťou. Zdroj: tlačová správa Slovenskej alzheimerovej spoločnosti

Svetový týždeň glaukómu

Slovenská glaukómová spoločnosť pripravila 14. marca 2018 popoludní v Galérii ZOC Mlyny pri príležitosti Svetového týždňa glaukómu bezplatné merania vnútroočného tlaku. Ľudia sa tak nemuseli objednávať k špecialistovi a nepotrebovali ani výmenný lístok od svojho praktického lekára. Stačilo, ak si našli popri nákupoch chvíľu a zastavili sa pri stánku na krátke vyšetrenie a odbornú konzultáciu. Zelený zákal je druhou najčastejšou príčinou straty zraku. Až polovica ľudí s touto diagnózou však o svojom ochorení nevie. Svetový týždeň glaukómu, ktorý tento rok pripadol na 12. až 18. marec, sa snažil ľuďom pripomenúť, aké dôležité je hovoriť o prevencii. Zdroj: tlačová správa Slovenskej glaukómovej spoločnosti

Chrenovský most sa rozsvietil na modro

Chrenovský most v Nitre sa v noci z 1. na 2. apríla 2018 rozsvietil na modro. Mesto pod Zoborom týmto spôsobom vyjadrilo spolupatričnosť s osobami postihnutými

autizmom a osobami, ktoré s nimi žijú a starajú sa o nich. Vonkajším prejavom celosvetovej kampane Light It Up Blue – Rozsvieť modrú boli na modro nasvietené svetovo známe objekty. Organizácia Spojených národov vyhlásila 2. apríl za Svetový deň povedomia o autizme v roku 2007. Zámerom celosvetovej kampane bolo rozbehnúť spoločenskú diskusiu o autizme a poukázať na to, že autisti sú medzi nami a nesmieme ich vytláčať mimo nášho záujmu. Cieľom bolo integrovať ich a prijať ich ako jedinečné osobnosti. Modrá farba je symbolom dôvery, tradície, oddanosti a tiež komunikácie, s ktorou majú autisti často veľký problém. Podľa odhadov má ASD jedno percento všetkých detí. V krajinách Európskej únie žijú s autizmom tri milióny pacientov, v USA 1,5 milióna pacientov a desiatky miliónov na celom svete. Je pravdepodobné, že sa táto záťaž choroby zvýši, pretože prevalencia ASD sa zvyšuje o desať až 17 percent ročne. Pre tento trend zatiaľ neexistuje žiadne zrejme vysvetlenie. K dnešnému dňu nie je k dispozícii liek, ktorým je možné zmeniť základné príznaky ASD a zlepšiť dlhodobý výsledok. Súčasné farmakologické prístupy k liečbe ASD sú zamerané na liečbu príznakov, ako sú kŕče, tiky, podráždenosť a hyperaktívne správanie. Zdroj: autisti.sk

Prevenca pri rakovine hrubého čreva

Slovensko patrí medzi krajiny s najväčším výskytom rakoviny hrubého čreva a konečníka na svete. Dá sa jej pritom predísť prevenciou a pri včasnej diagnostike je dobre liečiteľná. Keďže mesiac marec je mesiacom povedomia o tomto druhu rakoviny, uskutočnila 22. marca 2018 sa tlačová konferencia k tejto téme. V krátkom čase by mala v Nitre vzniknúť patientska poradňa. Rakovinu hrubého čreva a konečníka na Slovensku každý rok diagnostikujú 5000 ľuďom. Primár onkologického oddelenia Fakultnej nemocnice v Nitre Juraj Detvay informoval, že až štvrtina z nich sa však o chorobe dozvie v metastatickom štádiu, kedy je už liečba zložitejšia. Preto treba spozornieť už pri prvých príznakoch, ako sú poruchy vyprázdňovania, bolesti v okolí konečníka, chudnutie a najmä krv v stolici. Posilniť je potrebné preventívne vyšetrenia. Ministerstvo zdravotníctva SR aj v spolupráci s patientskou organizáciou Europacoln pripravili testovaciu verziu národného skríningu. V roku 2019 by ním malo prejsť okolo 80 000 ľudí. Za posledných desať rokov sa možnosti liečby zlepšili. Napriek tomu však každý rok na rakovinu hrubého čreva a konečníka zomrie 1800 ľudí. Ľuďom s diagnostikovanou rakovinou hrubého čreva a konečníka pomáhajú aj patientske poradne, v ktorých bývalí pacienti radi súčasným. Jedna funguje v Národnom onkologickom ústave v Bratislave, ďalšia vo Východoslovenskom onkologickom ústave v Košiciach. V niektorých veciach vie pacientovi najlepšie poradiť človek, ktorý si tým už prešiel. Toto je niečo, čo ani lekár, ani sestra nevedia nahradiť a je to pre pacientov pomoc. Zdroj: tlačová správa Úradu verejného zdravotníctva v Nitre

Kampaň pre zdravý životný štýl a pohyb

Pod názvom „Vyzvi srdce k pohybu!“ sa nielen v Nitre, ale na celom Slovensku organizovala od 19. marca do 11. júna 2018 celonárodná kampaň zameraná na zvýšenie pohybovej aktivity dospeléj populácie Slovenska. Cieľom kampane bolo vyzvať dospelých ľudí v našej krajine, aby prestali viesť sedavý spôsob života a začali sa hýbať, pretože nedostatok pohybovej aktivity sa podieľa významnou mierou na zvyšovaní chorobnosti a úmrtnosti na chronické ochorenia, ako sú ateroskleróza so všetkými jej

dôsledkami, vysoký krvný tlak, nadváha a obezita, cukrovka 2. typu, niektoré druhy rakoviny a funkčné poruchy pohybového ústrojenstva. Cieľom kampane bolo povzbudiť čo najviac ľudí, aby začali žiť zdravšie a zaradili do svojho voľného času pohybovú aktivitu aspoň akéhokoľvek druhu ako je chôdza či turistika, beh, bicyklovanie, plávanie, športové hry, tanec, aerobik a iné. Zapojení účastníci získali zlepšenie výkonnosti, zlepšenie zdravia i nálady, zdravší životný štýl a zároveň boli zapojení do celoslovenského žrebovania o hodnotné ceny od sponzorov. Zdroj: Úrad verejného zdravotníctva v Nitre

Skleróza multiplex postihuje najmä ženy

V Nitre existuje Centrum pre liečbu sklerózy multiplex. Vede ho Slavomíra Kováčová. Na tlačovej konferencii, ktorá sa uskutočnila pri príležitosti Svetového dňa sklerózy multiplex pod názvom Neskrývaj sa - odhod' predsudky a môj život so sklerózou multiplex sa hovorilo aj pokračujúcom minuloročnom projekte, ktorého zámerom je väčšia informovanosť verejnosti. Štyria lekári vo svojich prednáškach potvrdili, že táto choroba je nevyliciteľná. Má rôzne štádiá postihnutia s množstvom príznakov (mravčenie časti tela, poruchy rovnováhy a hybnosti, zabúdanie, závraty, depresia, únava, ale nie z námahy), ktorým však niektorí postihnutí ľudia často nevenujú dostatočnú pozornosť. Pri jej diagnostickom zistení bývajú v šoku, že skončia na invalidnom vozíku, že ostanú dementní, nebudú môcť mať deti. Majú veľké obavy z prezradenia, že stratia zamestnanie, ako to prijme rodina, stávajú sa uzavretí a odlúčení. Toto zápalové ochorenie časti mozgu sa vyskytuje trikrát častejšie u žien ako u mužov. Najviac sa prejaví medzi druhou a štvrtou dekádom života. Je to v období, kedy si ženy chcú založiť rodinu a mať deti. Zdroj: Centrum pre liečbu sklerózy multiplex

Zdravotní klauni spríjemnili chvíle onkologickým pacientom

Dospelých onkologických pacientov v nitrianskej fakultnej nemocnici navštívili profesionálni zdravotní klauni z občianskeho združenia Červený nos Clowndoctors. Program s názvom Kôš plný humoru priniesli na oddelenie rádioterapie a klinickej onkológie v stredu 21. novembra 2018. Zdravotní klauni chodia do nemocníc počas každej jesene, aby hospitalizovaným osviežili pobyt v nemocničnom prostredí. Program je určený najmä pre dospelých onkologických pacientov, ktorí trávajú v nemocniciach dlhé a náročné chvíle. Klauni im okrem hudby prinesú aj smiech, pohladenie a objatie. „A navyše pre každého pacienta škatuľku špeciálneho lieku Humorín, ktorý obsahuje dva penové červené nosy, aby si pacienti aj po odchode klaunov mohli navodiť spomienku na zábavnú návštevu,“ povedala zdravotná klaunka Mariana Kovačechová. Podľa onkopsychologičky Lucie Vasil'kovej neplatí, že na onkológii sa iba plače a musí byť ticho. Humor dokáže uvoľniť psychické napätie, zmierňuje strach, láme bariéry a nabíja pozitívnou energiou. Aj onkologickí pacienti sa radi smejú, spríjemňuje im to dni. Niektorí pacienti majú aj svoj špecifický 'onkohumor', ktorý je trochu čierny, ale dokáže byť veľmi prínosný. Aj v psychológii sa hovorí o tom, že humor patrí medzi zrelé obranné mechanizmy našej psychiky. Smiech dokáže odl'ahčiť aj tie najnáročnejšie chvíle, pacientom, aj ich blízkym. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Združenie NitraOnko ukázalo verejnosti, ako zdravo žiť

Občianske združenie na podporu onkológie NitraOnko v stredu 5. decembra 2018 organizovalo ďalší zo série odborných seminárov s mottom Ži zdravo. Jeho cieľom bolo upriamiť pozornosť verejnosti na správne stravovanie, zdravý životný štýl a spôsoby prevencie onkologických ochorení. Účastníci sa na podujatí dozvedeli novinky z oblasti zdravého životného štýlu i informácie o podstate onkologických ochorení. Primár oddelenia rádioterapie a klinickej onkológie Fakultnej nemocnice v Nitre Juraj Detvay sa vo svojom odbornom príspevku venoval téme karcinómu pankreasu, pretože Slováci sú v počte týchto ochorení prví na svete. Zároveň poukázal na aktuálnu situáciu v onkologických ochoreniach v našom regióne. Súčasťou seminára bola aj prezentácia Petra Krošláka, ktorý sa dlhodobo venuje zdravej výžive. Verejnosti prezentoval novinky a poznatky o zdravom životnom štýle. Pre účastníkov podujatia bolo pripravené aj malé prekvapenie prostredníctvom ukážky nordic walkingu a tiež malá súťaž. Občianske združenie NitraOnko sa dlhodobo venuje propagácii prevencie onkologických ochorení. Podporuje tiež vzdelávanie a výskum v oblasti onkologickej liečby, podieľa sa na zlepšení prístrojového vybavenia v radiačnej onkológii a na skvalitnení života pacienta počas a po onkologickej liečbe. Je tiež organizátorom vzdelávacích, kultúrnych, športových podujatí. Zdroj: Občianske združenie NitraOnko

9.4 Bezpríspevkové darcovstvo krvi

Zimná divadelná kvapka krvi

V Divadle Andreja Bagara v Nitre sa v pondelok 22. januára 2018 konala pravidelná Zimná divadelná kvapka krvi. Okrem nitrianskeho divadla sa na organizácii podujatia podieľal Slovenský červený kríž (SČK), Národná transfúzna služba SR, Mesto Nitra a Piaristická spojená škola sv. Jozefa Kalazanského. Do divadla prišlo darovať krv 29 dobrovoľných darcov krvi. Svoju krv darovali pracovníci divadla, ale predovšetkým študenti z Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského a zo Strednej odbornej školy polytechnickej v Nitre. Organizátori predpokladali, že príde približne do 50 ľudí, no chripkové obdobie a možno aj zľadovatené cesty spôsobili, že bolo darcov o niečo menej. Veľmi ich však potešilo, že prišlo až 17 prvodarcov a okrem darcov krvi do divadla prišli aj deti z nitrianskych materských škôl, ktorým dobrovoľníci z SČK ukázali zásady prvej pomoci. Tie si škôlkari mohli hneď aj vyskúšať na pripravených figurínach a bábikách. Zdroj: Slovenský Červený kríž, Národná transfúzna služba v Nitre a DAB Nitra

Valentínska kvapka krvi a osadením defibrilátora

V obchodnom centre Max sa počas Valentína v stredu 14. februára 2018 uskutočnila Valentínska kvapka krvi. Podujatie bolo spojené s inštaláciou defibrilátora, ktoré obchodnému centru venoval Rotary klub Nitra. Súčasťou inštalovania defibrilátora na prízemí obchodného centra boli ukážky prvej pomoci s jeho pomocou. Tento prístroj nie je v Nitre jediný, rovnaký sa nachádza aj v Zábavno-obchodnom centre - galérii Mlyny, pričom aj tento defibrilátor zábavno-obchodnému centru daroval Rotary klub Nitra. Zdroj: Slovenský Červený kríž, Národná transfúzna služba v Nitre

Primátorská kvapka krvi

V pondelok 12. marca 2018 sa v Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre rozložili pracovníci Národnej transfúznej služby Fakultnej nemocnice v Nitre. V rámci prvej tohtoročnej Primátorskej kvapky krvi pripravili všetky podmienky na hromadný odber krvi. Na odber prišli väčšinou študenti nitrianskych stredných škôl, ako tradične žiaci zo Strednej zdravotníckej školy v Nitre a študenti zo Strednej školy v Nitre – Krškanoch. Celkovo darovalo krv 56 darcov, boli medzi aj viacerí prvodarcovia. Zdroj: Slovenský Červený kríž, Národná transfúzna služba v Nitre

Divadelná kvapka krvi

Desiatky ľudí prišli v utorok 12. júna 2018 do Divadla Andreja Bagara v Nitre, aby darovali krv v rámci Divadelnej kvapky krvi. Podobné odbery krvi sú mimoriadne dôležité predovšetkým v letnom období. Vtedy je nedostatok darcov, ľudia odchádzajú na dovolenky a študenti na prázdniny. Zatiaľ je situácia stabilná, ale postupne už úbytok krvných zásob začíname pociťovať. Najhoršie je to počas letných prázdnin, kedy sa presúva veľa ľudí na dovolenky a dochádza častejšie aj k dopravným nehodám. Vtedy sa krv míňa veľmi rýchlo. NTS preto v spolupráci so Slovenským Červeným krížom robí v

júni viaceré mobilné odbery krvi. Na zvyšovanie zásob vzácnej tekutiny využíva aj Deň darcov, ktorý je 14. júna. V tento deň je v NTS Deň otvorených dverí. Návštevníci si mohli pozrieť priestory a pritom vidieť ako prebieha samotný odber, ako sa spracováva krv, čo všetko sa u darcov vyšetruje. Zdroj: Slovenský Červený kríž, Národná transfúzna služba v Nitre

Letná kvapka krvi – dobrovoľné darcovstvo krvi

V pondelok 9. júla 2018 dopoludnia sa uskutočnil odber krvi mobilnou jednotkou Národnej transfúznej služby na Mestskom úrade v Nitre. Svoju krv prišli darovať nielen zamestnanci úradu, ale aj študenti stredných škôl nachádzajúcich sa v blízkom okolí. Mnohí z nás si neuvedomujú, že jediným odberom môžeme pomôcť zachrániť až štyri ľudské životy. Keďže krv je najvzácnejšia tekutina, akú máme, je potrebná neustála mobilizácia nových či pravidelných darcov. Národná transfúzna služba má nadviazanú dlhodobú spoluprácu nielen s Mestským úradom v Nitre, ale v rámci Slovenského Červeného kríža aj s obchodnou spoločnosťou Kaufland, s ktorým sa aktívne spolupracovalo v rámci organizovania dobrovoľníkov na darovanie krvi už od roku 2014. Tento rok bol výnimočný tým, že sa ľudia mohli darovať krv aj v Divadle A. Bagara v Nitre a v ďalších siedmich slovenských divadlách v rámci Divadelnej kvapky krvi. Darovanie krvi v divadle podporili svojou osobnou účasťou a darovaním krvi aj známe osobnosti či zástupcovia miest. Zdroj: Slovenský Červený kríž, Národná transfúzna služba v Nitre

Študentská kvapka krvi na UKF

Ďalší ročník tradičnej Študentskej kvapky krvi pripravila 10. októbra 2018 Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v spolupráci s Národnou transfúznou službou v Nitre a Slovenským Červeným krížom. Už krátko po 7.30 hodine sa prví darcovia krvi zišli v budove fakulty na Kraskovej ulici, kde sa odber konal do 11.00 hodine. Svoj záujem darovať krv prejavili nielen študenti a pracovníci UKF, ale aj žiaci stredných škôl, poslucháči SPU a pravidelní darcovia krvi. Katedra klinických disciplín a urgentnej medicíny FSvZ a ich katedra dvakrát do roka organizuje mobilné odbery krvi spolu s NTS a SČK. Vo februári organizujú Valentínsku kvapku krvi, v októbri Študentskú kvapku krvi. V tomto ročníku Študentskej kvapky krvi prišlo krv darovať spolu 36 darcov, z nich bolo 9 prvdarcov. Zdroj: Slovenský Červený kríž v Nitre, Národná transfúzna služba v Nitre

9.5 Hodnotenie nemocníc, oceňovanie lekárov a zdravotníkov

Hodnotenie Fakultnej nemocnice v Nitre

Poist'ovňa Dôvera hodnotila cez pacientov nemocnice. Výsledky zverejnila 13. marca 2018. Pacientom chýba v nemocniciach kvalitné ubytovanie a strava, tí dávajú mínus aj postoj personálu k upratovaniu priestorov. Ľudia sú, naopak, spokojní s prístupom zdravotníkov k hospitalizovaným i s tým, ako ich informujú o zdravotnom stave. Vyplýva to z prieskumu najväčšej súkromnej zdravotnej poisťovne Dôvera na vzorke 6300 pacientov, ktorí sa minulý rok liečili v niektorej zo slovenských nemocníc. Pacienti hodnotili nemocnice ako v škole, teda známami od jeden po päť. Priemerná dosiahnutá známka 1,66 naznačila, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom udeľovali pacienti podobné známky. Dôvera rozdelila hodnotenie pacientov do kategórií. Ľudia známkovali fakultné nemocnice, všeobecné nemocnice, špecializované zdravotnícke či ostatné zariadenia. Spomedzi fakultných nemocníc sú pacienti najviac spokojní s Detskou fakultnou nemocnicou s poliklinikou v Banskej Bystrici, Ústrednou vojenskou nemocnicou SNP v Ružomberku a Detskou fakultnou nemocnicou v Košiciach. Najhoršie hodnotenie dostali fakultné nemocnice v Nových Zámkoch, Nitre a Trnave. Zdroj: Tlačová správa poisťovne Dôvera

Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor oslávila 70. výročie vzniku

Kongresovú sálu Študentského domova Antona Bernoláka zaplnili vo štvrtok 19. apríla 2018 účastníci 35. ročníka Zoborského dňa a 16. Bitterovho osteologického dňa, aby si zároveň pripomenuli 70. výročie Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor. Na slávnostnom zasadnutí sa zúčastnil i primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý prítomných účastníkov Zoborského dňa a Bitterovho osteologického dňa pozdravil a nemocnici zablahoželal k jubileu. Ocenil v ňom prínos nemocnice pri prinavracaní zdravia pacientov z Nitry a širokého spádového okolia. Zároveň sa poďakoval vedeniu nemocnice, riaditeľke za ochotu a ústretovosť s akou sa spolu s Nitrianskym skrášľovacím spolkom a Mestom Nitra pustili do záchrany stredovekého kláštora svätého Hypolita na Zobore, ležiaceho práve v areáli nemocnice,“ uviedol primátor Jozef Dvonč. Súčasťou prvého dňa bola premiéra hymnickej básne Nitran Jozefa Garlíka, ktorú napísal a ktorú uviedli pri tejto príležitosti študenti vytvoril k nej text aj melódiu, pieseň naštudovali a predviedli študenti UKF. Na úvod konferencie zároveň uviedli do života knihu o činnosti nemocnice na Zobore, jej histórii a úspechoch na poli s tuberkulózou a rôznymi pneumologickými ochoreniami. Lupeňmi kvetov ju posypali Peter Krištúfek, prezident Slovenskej pneumologickej spoločnosti a Erika Chudá, riaditeľka nemocnice na Zobore. Zdroj: vlastný text a foto kronikárky

Fakultná nemocnica získala ocenenie za liečbu pacientov s mozgovou príhodou

V sobotu 18. mája 2018 udelili v Bratislave medzinárodné ocenenie za starostlivosť o pacientov s cievnou mozgovou príhodou. Šesť slovenských nemocníc získalo medzinárodné ocenenie ESO Angels Awards. Udeľuje ho Európska organizácia pre liečbu cievnych mozgových príhod (European Stroke Organization – ESO). Diamantové ocenenie získali Fakultná nemocnica v Nitre, Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura v Košiciach, Nemocnica vo Vranove nad Topľou, Všeobecná nemocnica s poliklinikou v Levoči, Nemocnica s poliklinikou Sv. Lukáša v Galante a Nemocnica v Liptovskom Mikuláši. Zdroj: webová stránka ministerstva zdravotníctva

Mamografické pracovisko Jessenius získalo ocenenie OZ Amazonky

Jessenius diagnostické centrum, a.s., Nitra získalo v utorok 11. decembra 2018 ocenenie Amazonka pre kvalitné a moderné mamografické pracovisko. Overené

mamografické centrá po celom Slovensku oceňuje Občianske združenie Amazonky, ktoré chce týmto spôsobom prispieť k zvyšovaniu povedomia o dôležitosti preventívnej mamografie. Oceňujú sa strediská, ktoré sú v spádovej oblasti najlepšie, najmä čo sa týka prístupu lekárov k pacientkam, modernej techniky. Potrebu prevencie zdôraznila aj vedúca lekárnika - rádiologička Zuzana Behúnová. Na Slovensku sa

v poslednom období zvyšuje počet žien, u ktorých je diagnostikovaný karcinóm prsníka. Faktorov, ktoré sa na náraste podieľajú, je viac. Menej pôrodov, menej dojčenia, ženy začínajú rodiť v neskoršom veku, vplyv môže mať aj zvýšené užívanie hormonálnych prípravkov. K tomu treba prirátať obezitu, fajčenie, nezdravý životný štýl. V súčasnosti sa nedá odhadnúť, aké percento žien absolvuje mamografiu v rámci prevencie. Na pracovisku vo Fakultnej nemocnici v Nitre vyšetria ročne približne 7000 žien. Čakacia doba na vyšetrenie sa pohybuje okolo mesiaca, závisí však aj od sezóny. Najnižší záujem je začiatkom roka a počas prázdnin, najvyšší zasa na jar a na jeseň. Mnohé ženy však mamografiu odmietajú. Na internete si kadečo prečítajú, nechajú sa ovplyvniť rôznymi zavádzajúcimi informáciami. Na preventívne mamografické vyšetrenie chodia podľa skúseností lekárov častejšie vzdelané ženy. Rozdiely súvisia nielen s rozdielnou mentalitou, ale aj s dostupnosťou a počtom pracovísk v jednotlivých regiónoch. Od januára 2019 začne fungovať celonárodný skríning. Zdroj: vlastný text a foto kronikárky

9.6 Vzdelávanie lekárov a zdravotníkov

Zoborský deň a Bitterov osteologický deň

Kongresovú sálu Študentského domova Antona Bernoláka zaplnili 15. marca 2018 účastníci 35. ročníka Zoborského dňa a 16. Bitterovho osteologického dňa, aby si zároveň pripomenuli 70. výročie Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil i primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý predniesol slávnostný príhovor. „Moje poďakovanie patrí vedeniu nemocnice za ochotu a ústretovosť, s akou sa spolu s Nitrianskym skrášľovacím spolkom pustili do záchranu stredovekého kláštora svätého Hypolita na Zobore v areáli nemocnice,“ povedal primátor Jozef Dvonč a riaditeľ nemocnice Erike Chudej odovzdal symbolický dar – drevenú plastiku Nitrianskeho hradu. Súčasťou prvého dňa bola premiéra hymnickej básne Nitran Jozefa Garlíka. Pieseň naštudovali a predviedli študenti UKF. Na úvod konferencie uviedli do života knihu o činnosti nemocnice na Zobore, jej histórii a úspechoch na poli s tuberkulózou a rôznymi pneumologickými ochoreniami. Lupeňmi kvetov ju posypali Peter Krištúfek, prezident Slovenskej pneumologickej spoločnosti a Erika Chudá, riaditeľka zoborskej nemocnice. Pri príležitosti jubilea udelil prezident Slovenskej lekárskej spoločnosti Ján Breza pamätnú zlatú medailu bývalému riaditeľovi nemocnice Štefanovi Petríčkovi, a tiež súčasnej riaditeľke nemocnice Erike Chudej. Bronzovú medailu za svoju dlhoročnú činnosť udelili primárke Gabriele Košturiakovej. Pamätnú medailu udelili aj nitrianskemu primátorovi Jozefovi Dvončovi. V histórii je zapísané, že v júli 1948 otvorili prvé nízinné sanatórium na liečbu tuberkulózy v kaštieli v Horných Lefantovciach. Prvým riaditeľom ústavu bol Laurenc Šustek, od októbra 1948 ho viedol Rudolf Krutý. Po nich ústav viedol František Dvořák, do roku 2010 Štefan Petríček. V roku 1953 otvorili budovu kláštora na Zobore, v r. 1957 tu zriadili operačnú sálu na chirurgickú liečbu tuberkulózy. V ďalších rokoch pribudli nové pavilóny, špecializované ambulancie, rástli počty lôžok. Od roku 2005 zariadenie s nadregionálnym presahom nesie názov Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor. Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o. poskytuje základnú a odbornú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ústavnú vysokošpecializovanú zdravotnú starostlivosť chorým s respiračnými ochoreniami nešpecifickými a tuberkulózou pľúcnou a mimopľúcnou. Zdravotnú starostlivosť poskytuje aj v odbore klinickej onkológie, geriatrickej a gerontologickej, vnútorného lekárstva a ďalších medicínskych odboroch súvisiacich s problematikou respiračných chorôb a tuberkulózy. História liečebného ústavu sa datuje ku koncu 1. polovice 20. storočia, keď v roku 1948 otvoril významný predstaviteľ Masarykovej ligy proti tuberkulóze MUDr. Ivan Stodola Štátny ústav pre liečenie tuberkulózy Horné Lefantovce", ktorý tvorilo 120-lôžkové ženské oddelenie v historickej budove kaštieľa prestavaného v 19. storočí. Ústav respiračných chorôb prešiel počas svojej existencie viacerými transformačnými procesmi. Rozhodnutím Vlády SR zo dňa 26. mája 2004 sa Vysokošpecializovaný odborný ústav tuberkulózy a respiračných chorôb transformoval na neziskovú organizáciu. Od 1. júna 2005 zariadenie zmenilo svoj názov na Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor a malo v správe dve pracoviská a to v Nitre pod Zoborom a v Horných Lefantovciach. V roku 2005 z úsporných dôvodov vznikla myšlienka zlúčenia pracovísk a ich sústredenia v Nitre pod Zoborom. Zdroj: vlastný text kronikárky

9.7 Personálne zmeny v zdravotníctve v Nitre

Ministerstvo zdravotníctva odvolalo Kamila Kolejáka z funkcie riaditeľa

Ministerstvo zdravotníctva odvolalo 15. marca 2018 MUDr. Kamila Kolejáka z funkcie generálneho riaditeľa Fakultnej nemocnice v Nitre. Na uvoľnený post bude vypísané nové výberové konanie. Dovtedy bol vedením nemocnice na dobu určitú, najdlhšie do 14. septembra 2018, poverený Ing. Ľubomír Dorociak. Kamil Koleják bol generálnym riaditeľom nitrianskej nemocnice od 1. novembra 2017. Vyhrál výberové konanie, do ktorého sa prihlásili traja uchádzači, jeden písomne oznámil svoju neúčast'. Na prvom mieste skončil Koleják, na druhom MUDr. Pavol Menky. MUDr. Koleják riadil nitriansku nemocnicu opakovane aj predtým. Podľa neoficiálnych informácií údajne nesmie byť riaditeľ nemocnice aj prednostom. Otázkou zostáva, či to doteraz neprekážalo. Ministerstvo zdravotníctva MZ SR priebežne hodnotí výsledky nemocníc vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a na základe toho realizuje aj opatrenia v oblasti personálnej politiky. MUDr. Kamil Koleják naďalej pôsobil ako prednosta kliniky neurochirurgie. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Ľubomír Dorociak skončil vo vedení Fakultnej nemocnice v Nitre

Vo vedení nitrianskej fakultnej nemocnice nastala 10. apríla 2018 ďalšia zmena. Ľubomír Dorociak po mesiaci skončil vo funkcii generálneho riaditeľa. Vedením nitrianskej nemocnice bol len poverený, minister ho vymenoval 15. marca na dobu určitú, do obsadenia miesta víťazom výberového konania. V pozícii nahradil Kamila Kolejáka. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

Fakultná nemocnica v Nitre má novú generálnu riaditeľku

Od stredy 1. augusta 2018 nastúpila do funkcie generálnej riaditeľky Fakultnej nemocnice v Nitre nová generálna riaditeľka Jarmila Mikušová, ktorá bola od apríla poverená jej vedením. Predtým pôsobila v orgánoch bratislavského letiska. Vyhrala výberové konanie s projektom stratégie rozvoja nemocnice, v ktorom pomenovala, čo treba prednostne riešiť. Medzi priority patrí modernizácia počítačovej siete, prístrojového vybavenia aj výstavba viacerých objektov v nemocničnom areáli. Pokračuje sa v rozbehnutých aktivitách okolo chirurgického pavilónu. V prístavbe bude urgentný príjem, očná klinika a plastická chirurgia. V rámci ďalšieho projektu pavilón prestavajú, rozšíria operačné sály a priestory pre anesteziológov. Do nemocnice kúpili aj dva lineárne urýchľovače z peňazí ministerstva zdravotníctva. Doplnené bude oddelenie klinickej onkológie a rádioterapie. Zdroj: Tatiana Timková, hovorkyňa Fakultnej nemocnice v Nitre

10. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Dobrovoľnícku prácu ocenili Srdcom na dlani

Nitrianske centrum dobrovoľníctva v spolupráci s mestom Nitra 24. januára 2018 už po siedmykrát vyjadrilo poďakovanie dobrovoľníkom a dobrovoľníčkam, ktorí nezištne venujú svoj čas, energiu a schopnosti v prospech iných ľudí a komunít. V 7. ročníku prišlo 32 nominácií od 21 organizácií, pôsobiach v rôznych oblastiach spoločenského života. O udelení cien Srdce na dlani rozhodla komisia, zložená zo zástupcov mimovládnych organizácií a zástupcov mesta Nitry. V kategórii dobrovoľník pracujúci s deťmi a mládežou ocenili Juraja Pecháča, v kategórii dobrovoľník v oblasti vzdelávania Maricu Šiškovú, v kategórii dobrovoľník pre životné prostredie Michaelu Hefkovú, v kategórii dobrovoľník roka v sociálnych a zdravotníckych službách Juraja Minárika a v kategórii dobrovoľník pracujúci v oblasti kultúry Vladimíra Libanta. Ostatní nominanti prevzali za svoju prácu ďakovné listy a hodnotné publikácie venované mestom Nitra. Oceňovanie dobrovoľníkov sa v Nitre organizuje od roku 2011. Doteraz bolo ocenených 214 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Slávnostné podujatie spestrila svojím vystúpením speváčka Dominika Titková & Friends a Gitarové kvarteto pri ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Mesto vydalo bulletin Sprievodca sociálnymi službami

Odbor sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre vydal začiatkom roka 2018 brožúru Sprievodca sociálnymi službami v meste Nitra s odvolaním na plnenie II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016 - 2020. Sprievodca sociálnymi službami v meste Nitra má pomáhať bežnému občanovi zorientovať sa v sieti služieb a inštitúcií, určených na riešenie ťažkých životných situácií. Sprievodca je súhrnom služieb v sociálnej oblasti a dobrou pomôckou pri hľadaní pomoci v našom meste, je prostriedkom na efektívnejšiu komunikáciu, organizáciami vo verejnom i neverejnom sektore. V brožúre boli kapitoly: Deti a rodina, Osoby ohrozené sociálnou inklúziou, Bývanie v meste Nitra, Seniori a Úmrtie. Sú tu informácie o narodení dieťaťa, starostlivosť o dieťa, čo robiť a na koho sa obrátiť v prípade nepriaznivej životnej situácii v rodine, podkapitoly Deti, mládež, rodina s výchovnými problémami, Náhradná rodinná starostlivosť a Rodina so zdravotne postihnutým členom rodiny. Pre zvládnutie situácie so zdravotne postihnutým členom rodiny – telesným, psychickým či kombinovaným sa občania mohli obrátiť na odbor sociálnych služieb mestského úradu, kde dostanú základné sociálne poradenstvo a môžu si podať žiadosť na posúdenie odkázanosti na sociálnu službu – denný stacionár či využitie odľahčovacej služby. Našli si tu aj kontakty na podporné sociálne služby na Denné centrum v SZSS na Baničovej ulici či Denné centrum v Správe zariadení sociálnych služieb na Triede A. Hlinku. Zdroj: vlastný text kronikárky

NSK rozšíril sociálne služby pre deti so zdravotným postihnutím

Nitriansky samosprávny kraj rozšíril vo svojich zariadeniach sociálnych služieb služby včasnej intervencie. Tieto služby boli určené pre rodiny a deti, ktorých vývoj bol

ohrozený zdravotným postihnutím. V roku 2018 poskytovali takéto služby ZSS Kreatív v Klasove (okres Nitra), kde pomáhajú 10 rodinám z okresov Levice a Nitra. V ZSS Kamilka v Mani (okres Nové Zámky) našlo doteraz pomoc 11 rodín z okresov Nové Zámky a Komárno. Na základe rozhodnutia krajských poslancov začali služby včasnej intervencie poskytovať od 1. mája 2018 aj v ZSS Viničky v Nitre pre okresy Nitra, Šaľa a Topoľčany. V zariadení Jeseň života v Leviciach začali nové služby poskytovať od 1. júla 2018 a určené boli pre rodiny v okresoch Levice, Nové Zámky a Levice. Služba včasnej intervencie poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku. Jej súčasťou je špecializované sociálne poradenstvo, sociálna i komunitná rehabilitácia. Robí, resp. robila sa aj stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím. Službu včasnej intervencie je možné poskytovať ambulantnou i terénnou formou. Včasná intervencia je zameraná predovšetkým na deti s vývinovým oneskorením, s Downovým syndrómom, so zrakovým, sluchovým či iným postihnutím, a tiež na deti a rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii. Náklady na zriadenie služby včasnej intervencie v ZSS Viničky a Jeseň života odčerpajú z rozpočtu kraja necelých 98 000 eur. Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Homo Nitriensis pomáha imobilným klientom

V Správe zariadení sociálnych služieb na Baničovej ulici v Nitre odovzdali 9. apríla 2018 do užívania zdvíhacie zariadenie, ktoré bude slúžiť pre imobilných klientov tohto zariadenia. Z výťažku z charitatívneho majálesu Nitra v kroji a z módnjej prehliadky Srdce a krása zariadenie zakúpila Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis za 8000 eur. Prezidentka Homo Nitriensis Margita Štefániková povedala, že v tomto roku plánujú zorganizovať 30. apríla charitatívny Majáles Nitra v kroji a 10. novembra charitatívnu módnju prehliadku Srdce a krása - to všetko s cieľom združovať prostriedkov na ďalšie charitatívne ciele. Zdvihák poslúži na zdvíhanie klientov, osoby zdvihne už z podlahy a oceňujú ho nielen klienti, ale najmä ošetrovatelia a špeciálni pedagógovia. Svoju vďačnosť za pomoc vyjadrila aj Marta Miklúšová, matka jedného z klientov. Zdroj: vlastný text kronikárky

Poskytovanie odľahčovacej služby pre opatrovateľov telesne postihnutých

Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre poskytoval od apríla 2018 odľahčovaciu službu v súlade s § 54 Zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, nemôže opatrovanie vykonávať. Cieľom je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok. Poskytuje sa na celé dni, najviac na 30 dní v kalendárnom roku, ktoré si nemusí čerpať nepretržite, v rozsahu najmenej 12 hodín denne. Počas doby kedy sa poskytuje sociálna služba má nárok na príspevok za opatrovanie. Podmienkou poskytovania je posudok vydaný príslušným úradom práce sociálnych vecí a rodiny deklarujúci ťažké zdravotné postihnutie a doklad preukazujúci skutočnosť, že žiadateľ je opatrovníkom ťažko zdravotne postihnutej osoby. Počas poskytovania odľahčovacej služby mesto v rámci svojej pôsobnosti zabezpečí alebo poskytne fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postih-

nutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu sociálnu službu, ambulantnú alebo pobytovú v rozsahu najmenej 12 hodín denne: ambulantná sociálna služba: formou pobytu v dennom stacionári, terénna sociálna služba: formou poskytovania opatrovateľskej služby v domácom prostredí občana na území mesta Nitry, pobytová sociálna služba: formou pobytu v ZOS. Úhrada za odľahčovaciu službu je stanovená podľa výberu sociálnej služby v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Nitry č.4/2014 o sociálnych službách v znení Dodatkov č. 1 a 2. V prípade záujmu o poskytovanie odľahčovacej služby bolo potrebné obrátiť sa na Mestský úrad v Nitre – odbor sociálnych služieb, prípadne na Klientske centrum služieb č. 8, na prízemí Mestského úradu v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Nové sociálne služby pri starostlivosti o deti

Mesto Nitra zaviedlo od júla 2018 nové sociálne služby, ktoré pomáhali najmä rodinám s deťmi. Prostredníctvom nového všeobecne záväzného nariadenia (VZN) boli upravené služby komunitného centra, prevádzka jaslí i pomoc rodičom pri starostlivosti o dieťa. Komunitné centrum mesto zriadilo na Orechovom dvore, kde sú umiestňovaní neplatiči a neprispôsobiví občania. Prostredníctvom centra získavajú rodičia prístup k sociálnemu poradenstvu a ich deti zasa pomoc pri príprave na vyučovanie, možnosť vykonávať rôzne záujmové činnosti a ďalšie služby. Mesto okrem toho upravilo aj fungovanie jasiel, ktoré podľa novej legislatívy už nie sú predškolským zariadením, ale sociálnou službou. Mesto muselo reagovať na túto zmenu klasifikácie a stanoviť pravidlá na poskytovanie a získanie tejto služby a tiež poplatky, ktoré z toho vyplývali. Mestské jasle fungujú aj naďalej rovnako, no špecifikácia platieb sa museli rozdeliť na sociálnu službu, stravovanie a iné úkony, zatiaľ čo predtým išlo o jeden poplatok. Pre rodičov sa nič nezmenilo. Najväčšou zmenou bolo zavedenie úplne novej služby, ktorou bola pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa. Je to služba pre rodičov na materských a rodičovských dovolenkách a pri vážnych zdravotných situáciách, kedy je možné poskytnúť na určitý čas, maximálne 30 po sebe nasledujúcich dní, pomoc pri opatrovateľských alebo ošetrovateľských úkonoch s dieťaťom. Išlo o pomoc rodinám s maloletými deťmi. Táto služba bola spoplatnená s úhradou 1,5 eura bez ohľadu na výšku príjmu. Zdroj: Naďa Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb na Mestskom úrade v Nitre

Výcviková základňa psov pre nevidiacich občanov

Dňa 23. augusta 2018 sa v Nitre uskutočnilo stretnutie s novinármi a predstavenie činnosti Výcvikovej školy pre vodiace a asistenčné psy Jarmily Virágovej v Nitre. Dobré vycvičený pes musí spoľahlivo a bezpečne previesť človeka cez cestu, nájsť voľné miesto v reštaurácii, či v určitých momentoch dokonca prevziať rozhodovanie za svojho pána. Aby pes mohol nevidiacemu človeku pomáhať, musí podľa odborníkov zvládať takmer 40 povelov. Podľa odbornej riaditeľky Výcvikovej školy pre vodiace a asistenčné psy Jarmily Virágovej si pes podobne ako človek musí všetko naučené precvičovať. Preto škola každoročne organizuje sústreďenie pre držiteľov vodiacich psov. Zdroj: Jarmila Virágová, Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy

Desiate výročie denného stacionára pre osoby so zdravotným postihnutím

Vo štvrtok 20. septembra 2018 si klienti denného stacionára pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý je zriadený v budove Správy zariadení sociálnych služieb (SZSS), pripomenuli 10. výročie založenia denného stacionára. Slávnostné podujatie sa konalo v priestoroch jedálne SZSS na Baničovej ulici. Okrem klientov a ich rodinných príslušníkov sa na slávnostizúčastnili a členky nitrianskej humanitnej spoločnosti Homo Nitriensis, ktoré s denným stacionárom spolupracujú už od jeho vzniku. Na podujatí sa zúčastnili aj klienti denného stacionára pre seniorov, s ktorým klienti denného stacionára pre osoby so zdravotným postihnutím spolupracujú. Prezidentka homo Nitriensis Margita Štefániková vyzdvihla spoluprácu s denným stacionárom. Zdroj: vlastný text kronikárky

Služby Denného stacionára na Baničovej ulici

V Zariadení sociálnych služieb na Baničovej ulici v Nitre sídli denný stacionár ako ambulantná sociálna služba, poskytovaná určitý čas počas pracovného dňa. Sociálnu službu tu poskytujú seniorom a osobám so zdravotným postihnutím, ktorých zdravotný stav umožňuje pobyt v dennom stacionári s cieľom zlepšiť kvalitu života, zabezpečiť odbornú službu, ktorá zodpovedá potrebám prijímateľa sociálnej služby, podporovať prirodzené rodinné vzťahy a samostatnosť. Ambulantná sociálna služba v dennom stacionári im otvorila priestor pre opätovné začlenenie sa do spoločnosti v chránenom a bezpečnom prostredí. V rámci poskytovaných služieb ponúkajú terapeuticko-aktivizačný program, ergoterapeutické činnosti, pohybovo-koncentračné cvičenia, nácvik pamäťových, kognitívnych a prezentačných schopností. Stacionár disponuje novozriadenou multisenzorickou miestnosťou, v ktorej sa môžu klienti pod odborným vedením zúčastniť relaxačných cvičení s využitím širokého spektra špeciálnych pomôcok, ako napr. relaxačné lôžka, optické vlákna, space-projektor, lávové lampy a pod. Zdroj: Zuzana Jančovičová, riaditeľka Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre

Deň otvorených dverí v Hospici – dome pokoja a zmieru sv. Bernadetty

V stredu 17. októbra 2018 sa v Hospici – dome pokoja a zmieru sv. Bernadetty v Nitre uskutočnil Deň otvorených dverí. Cieľom tohto dňa bolo priblížiť širokej verejnosti starostlivosť o nevyliciteľne chorých. Podujatie zorganizovala Diecézna charita Nitra pri príležitosti Svetového dňa hospicovej a paliatívnej starostlivosti a Európskeho týždňa boja proti bolesti. Charita týmto podujatím vyzvala verejnosť na aktívny postoj pri vytváraní dôstojných podmienok pre ľudí v záverečnom štádiu života. Propagáciou hospicovej starostlivosti sa snažili podnietiť ľudí k solidarite, odhodnieniu predsudkov a strachu zo staroby a choroby. Charita sa v Nitre venuje hospicovej starostlivosti od roku 1998, Hospic – dom pokoja a zmieru u Bernadetty s kapacitou 15 lôžok bol do prevádzky uvedený v roku 2007. Hospic je neštátne zdravotnícke zariadenie. Myšlienka hospicu vychádza z úcty k životu a k človeku. Starostlivosť v ňom je určená pre pacientov v záverečnom štádiu ich ochorenia. Hospic chorému garantuje, že nebude trpieť neznesiteľnou bolesťou, za všetkých okolností bude rešpektovaná jeho ľudská dôstojnosť a v posledných chvíľach života nezostane osamotený. Zdroj: Tibor Ujlacký, Hospic – dom pokoja a zmieru u Bernadetty

11. CESTOVNÝ RUCH A TURIZMUS

NISYS sa premenoval na Turistické informačné centrum Nitra (TIC)

V novom roku 2018 sa zmenil názov Nitrianskeho informačného centra – NISYS na Turistické informačné centrum. Zmenil sa aj názov webovej stránky z www.nisys.sk na www.nitra.eu. Informačné centrum v Nitre fungovalo od roku 1993 ako vysunuté pracovisko Mestského úradu v Nitre. Na začiatku svojej činnosti plnilo funkciu informačného centra, aj turistickú informačnú kanceláriu. Súčasná zmena názvu na TIC vyplynula zo snahy o unifikáciu názvu s ostatnými informačnými centrami a zároveň ľahšej dostupnosti a prehľadnosti pri vyhľadávaní informácií. TIC disponuje databázou ubytovacích a stravovacích zariadení, poskytovateľov služieb, firiem, organizácií, inštitúcií, zdravotníckych zariadení, ktoré sú neustále aktualizované. Zabezpečuje sprievodcovský servis, skenovanie a kopírovaciu službu a výlep plagátov na mestských informačných skružiach. Špecializuje sa na predaj publikácií a propagačných materiálov o Nitre a o Slovensku, pohľadníc, tričiek a rôznych iných darčkových predmetov. Je predajným miestom siete Ticketportal a poskytuje aj službu free internet. Zdroj a foto: Alena Pivarčiová, zastupujúca vedúca odboru propagácie a cest.ruchu pri MsÚ

Najstaršie múry nájdené v katedrále pod sklenenou podlahou

Odkryté múry z najstaršej známej časti kostola mohla verejnosť od februára 2018 obdivovať pod presklenou podlahou v dolnej lodi Katedrály svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Nitrianske biskupstvo tým prispelo k ďalšej prezentácii bohatej histórie hradného kopca. Múry pochádzajú pravdepodobne z 9.-10. storočia a objavené boli počas posledného archeologického výskumu pred desiatimi rokmi, no ich stálu prezentáciu je možné v takejto podobe vidieť až odteraz. Archeológovia však verili, že raz sa im podarí nájsť stopy po prvom kresťanskom kostole na našom území, ktorý dal podľa písomných prameňov postaviť knieža Pribina medzi rokmi 828 a 830. Je pravdepodobné, že stál práve na tomto mieste. Zdroj: sita.sk

Do života uviedli turistický bedeker

V priestoroch zoborského kláštora uviedli v sobotu 24. februára 2018 do života cestovateľský bedeker o Nitre. „Krstnými rodičmi“ boli nitriansky primátor Jozef Dvonč, predseda Zoborského skrášľovacieho spolku Ján Kratochvíl a turistickí sprievodcovia. Títo všetci útlu knižočku posypali postrihanými pohľadnicami o Nitre. Plnofarebná 80-stranová publikácia prináša profily pamiatok a ďalšie praktické informácie. Sprievodca

vyšiel v spolupráci mesta s vydavateľstvom The Slovak Spectator a približuje 21 tém. Zaujímavosťou si bedeker mohli kúpiť v Turistickom informačnom centre. Miestom na uvedenie bedekra bola jedinečná historická lokalita z 9. storočia. Primátor Jozef Dvonč ocenil činnosť Zoborského skrášľovacieho spolku, Archeologického ústavu SAV a mnohých dobrovoľníkov pri zachovaní a zakonzervovaní ruín kláštora a úprave jeho okolia, kde vznikne lesopark. Postoj mestského zastupiteľstva bol v tomto prípade príkladný, pretože aj z tohtoročného rozpočtu boli vyčlenené finančné prostriedky v plnej výške podľa požiadaviek spolku. Zdroj: vlastný text

Po Nitre začal premávať nový turistický vláčik – prevádzkuje ho ARRIVA

Nový turistický vláčik začal svoju prvú sezónu v Nitre v piatok 1. júna 2018. Vláčik nahradil pôvodný bielo-modrý expres, ktorý v Nitre premával od roku 2006 a jeho majiteľom bol Peter Lenčes. Začiatkom roka 2018 tomuto pôvodnému vláčiku skončila zmluva o spolupráci s mestom a mesto ju pre zlý technický stav vozidla nepredĺžilo. Prevádzkovateľom nového vláčika je dopravná spoločnosť ARRIVA Nitra, ktorá prevádzkuje mestskú autobusovú dopravu, ako aj prímestskú dopravu a sídli na

Štúrovej ulici v Nitre. Nový zelený vláčik turistov vozí po okruhu Svätoplukovo námestie, pešia zóna, Palárikova ulica, Hodálova ulica, Parkové nábrežie, Mestský park na Sihoti, Župné námestie, Nitriansky hrad a späť cez Župné námestie, Farskú a Kupeckú ulicu na Svätoplukovo námestie. Na hrade máva vláčik 20-minútovú prestávku. V rámci platnosti cestovného lístka sa môže turista na hrade z vláčika vystúpiť a v jazde naspäť pokračovať nasledujúcim spojom. Nový

vláčik premával do konca septembra v dvoch režimoch. V mimosezónnych mesiacoch máj, jún, september a október premával každú hodinu od 13. do 17. hodiny. V hlavnej sezóne, ktorá trvala počas júna, júla, augusta a septembra, sa prvá jazda začínala už o 10. hodine a posledný spoj vyštartoval o 18. hodine. Celková kapacita vláčika s lokomotívou a dvoma vagónmi je 42 miest. Jeden z vagónov disponuje bezbariérovým prístupom a má bezbariérovú rampu, ktorá je určená pre imobilných cestujúcich, alebo pre detské kočíky. Vláčik ročne prepravil viac ako 30 000 cestujúcich. Celkové ročné náklady na jeho prevádzku pri predpokladanej 40-percentnej naplnenosti dosiahli približne 13 200 eur. Zdroj: arriva.sk

Zoborský kláštor sa otvoril verejnosti

Areál zoborského kláštora v Nitre sa tohto roku otvoril turistom. Počas júla a augusta tu boli organizované pravidelné prehliadky pre verejnosť so sprievodcom. Konali sa každú sobotu v hodinových intervaloch od 15. hod. do 19. hod. Počas ďalších dní bol areál voľne prístupný verejnosti bez sprievodcu. Počas prázdnin sa tu návštevníci mohli stretnúť s archeológom, odborníkom na torzálnu architektúru, pamiatkarom, reštaurátorom, historikom, či duchovným. Zásahu na oživení a oprave kláštora má predseda Zoborského skrášľovacieho spolu Ján Kratochvíl. V areáli kláštora

otvorili aj malé turistické informačné centrum. Počas mestských slávností Nitra, milá Nitra bol areál voľne prístupný verejnosti. Ľudia sa na Zobor mohli vyviezť konským povozom. Nebola to lacná záležitosť, ale kto investoval 70 eur, mal o zážitok postarané. V sobotu 20. júla tu bola aj slávnostná omša ku cti svätého Svorada v ruinách Kostola svätého Jozefa v areáli kláštora. Celebroval nitriansky diecézny biskup Viliam Judák. Zoborský kláštor je významná kultúrna pamiatka. Na mieste barokového Kláštora svätého Jozefa rehole kamaldulov zo 17. a 18. storočia stál predtým benediktínsky Kláštor svätého Hypolita. Ten vznikol pravdepodobne už v 9. storočí a je najstarším historicky doloženým kláštorom na našom území. Jeho existenciu dokladá niekoľko písomných prameňov, najstaršie zachované sú Zoborské listiny z rokov 1111 a 1113. Zdroj: predseda Zoborského skrášľovacieho spolu Ján Kratochvíl

Svetový deň cestovného ruchu v Nitre

Mesto Nitra v spolupráci s Katedrou manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty UKF v Nitre pripravilo v sobotu 29. septembra 2018 už po 13-krát podujatie Svetový deň cestovného ruchu. Oslavy sa začali už vo štvrtok 27. septembra výstavou fotografií v študentskom domove UKF na Slančíkovej ulici č. 1 v Nitre, ktorá sa niesla pod heslom #feelslovakia. V tento deň sa v Turistickom informačnom centre v Nitre začal predaj nulovej eurobankovky s motívom Nitry. Od 27. septembra bola inovovaná mobilná aplikácia o Nitre. Doplnili ju o audiosprievodcu v slovenskom a anglickom jazyku. Tieto nahovorené texty si turisti mohli vypočuť pri individuálnych prechádzkach po meste. Od 17. hodiny sa mohli návštevníci preniesť v čase prostredníctvom bezplatnej zážitkovej prehliadky s názvom Kde sa minulosť stretáva s budúcnosťou. Zdroj: Alena Pivarčiová, zastup.vedúca odboru propagácie a cestovného ruchu na Mestskom úrade v Nitre

25. výročie Turistického informačného centra

Piatok 28. september 2018 patril oslavám 25 rokov prevádzky Turistického informačného centra Nitra, ktoré v meste funguje už od roku 1993 a ponúka pre domácich aj zahraničných návštevníkov informácie o dianí v meste, o službách v cestovnom ruchu, aledajú sa tu kúpiť aj suveníry s nitrianskou a slovenskou tematikou. Každý, kto prišiel toto jubileum osláviť k informačnému centru, sa mohol zabaviť v tvorivých dielničkách. TIC Nitra je dostupné nielen pri osobnej návšteve, ale aj cez web stránku www.nitra.eu a tiež cez mobilnú aplikáciu, ktorá počas septembra dostala nový dizajn. Pribudol v nej aj mobilný sprievodca po Hornom a Dolnom meste. Zdroj: Alena Pivarčiová, zastup.vedúca odboru propagácie a cestovného ruchu na Mestskom úrade v Nitre

Svetový deň cestovného ruchu v zoborskom kláštore

Hlavná časť osláv Svetového dňa cestovného ruchu sa uskutočnila v sobotu 29. septembra 2018 na zoborskom kláštore, na mieste, ktoré má svoje „genius loci“ a po rozsiahlych rekonštrukciách získalo množstvo priaznivcov. Viacerí občania prijali pozvanie na prehliadku tohto priestoru s pátrom Filipom, kde sa zároveň zabavili v

historickej dielni. Deti si vyskúšali tvorivé dielničky. Tí, čo si prišli pozrieť archeologické nálezy do novootvoreného lapidária, si mohli pohľadať úlomky dobových nádob v archeopieskovisku. Do minulých čias sa mohli preniesť v divadelnom predstavení „Legenda o Svoradovi a Benediktovi“ v podaní hercov Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Oslavy Svetového dňa cestovného ruchu pokračovali aj v pondelok 1. októbra v Študentskom domove Nitra na Slančíkovej ulici v Nitre cestovateľskými prednáškami. Od septembra premával turistický vláčik okrem tradičného okruhu po meste aj po novej trase - až k Zoborskému kláštoru. Ľudí na toto nové turisticky atraktívne miesto vozil v sobotu a v nedeľu o 14.00 hod. zo Svätoplukovho námestia. V zoborskom kláštore na návštevníkov čakali sprievodcovia, ktorí im porozprávali o histórii a súčasnosti tohto jedinečného historického miesta. Zdroj: Alena Pivarčiová, zastup.vedúca odboru propagácie a cestovného ruchu na MsÚ v Nitre

Valné zhromaždenie AiCES v Nitre

V kongresovej časti Hotela Mikado v Nitre sa v piatok 12. októbra 2018 uskutočnilo Valné zhromaždenie Asociácie turistických informačných kancelárií Slovenska (AiCES), na ktoré pricestovali členovia AiCES – zamestnancovi turistických informačných kancelárií z celého Slovenska. Okrem prerokovania dôležitých bodov programu si zvolili členov správnej a dozornej rady a prezidentku, ktorou sa na nasledujúce obdobie opätovne stala PaedDr. Ivona Fraňová, PhD. z Nitry. Účastníci schválili rozpočet a plán činnosti na rok 2019. Popoludní sa konalo kolokvium. Účastníci si vypočuli prednášky na tému Súčasný stav cestovného ruchu na Slovensku, diskutovali o novej webovej stránke na prezentáciu AiCES a jednotlivých TIC, predstavený bol nástroj sprístupňovania informácií cudzincom žijúcim na Slovensku – DanubeCompass a vyhlásená bola súťaž o najsympatickejšie info centrum. Zdroj: vlastný text kronikárky

Hallowenské prehliadky na Martinskom vrchu

V stredu 31. októbra 2018 večer a v noci sa v areáli bývalých zoborských kasární na Martinskom vrchu po prvýkrát uskutočnili strašidelné halloweenské prehliadky. Akciu zorganizovalo Turistické informačné centrum, ktoré organizačne patrí pod mesto Nitra, spolu s Nitrianskou organizáciou cestovného ruchu. Táto novinka sa stretla s mimoriadnym záujmom verejnosti. Areál bývalých kasární bol plný až na prasknutie. Organizátori vôbec nečakali takýto záujem verejnosti. Tajomnú atmosféru podčiarkli svietilka, lampáše, tekvice, mátohy, ale aj strašidelné príbehy o strašidlách spod Zobora, ktoré návštevníkom porozprával profesionálny sprievodca. Zdroj: nitra.eu

12. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

12.1 Tvorba a ochrana životného prostredia

V Botanickej záhrade výstava orchideí

Od 20. februára do 11. marca 2018 bola v Botanickej záhrade v Nitre sprístupnená výstava pod názvom Krása orchideí. V dvoch skleníkoch sa nachádzalo 75 rodov a 210 druhov orchideí. Nie všetky kvitli, aj keď orchidey v tomto prostredí kvitnú od októbra do februára. Návštevníkov prekvapovala farebná aj druhová rozmanitosť kvetov. Návštevníci boli kvitnúcim vlastným hybridom papučky, ktorý zatiaľ nie je oficiálne zapísaný do zoznamu hybridov. Zdroj: uniag.sk

Obyvatelom Nitry záležalo na ochrane životného prostredia

Obyvatelia Nitry do značnej miery využívajú zberné dvory, na ktoré odvážajú stavebný odpad a sutinu, ale aj konáre zo stromov či iný zelený odpad. V posledných rokoch bolo po meste rozmiestnených 180 polopodzemných kontajnerov, ďalšie pribudli v tomto roku. Občania si stále viac uvedomujú potrebu separácie odpadov. Vďaka environmentálnej výchove a osvete ubúda čiernych skládok. V medziročnom porovnaní bolo vytriedených viac o 6 % papiera, o 12 % plastov a 4,5 % skla. Do hnedých kontajnerov, ktoré majú občania umiestnené pri rodinných domoch, dávajú na jar po jarnom reze napílené konáre stromov a tie sa potom odvážajú na kompostovanie do mestskej kompostárne. Zdroj: nks.sk

Vodárenská spoločnosť vyšetřila vzorky vody zo studní

Nitrania mali možnosť bezplatne si dať vyšetřit vzorku vody z domových studní na celkovú tvrdosť a dusičnany. Vzorky vyšetřili pracovníci laboratórií Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti počas osláv Svetového dňa vody, ktoré sa uskutočnili 22. marca 2018 na Svätoplukovom námestí v Nitre. Na vyšetřenie je potrebné doniesť 500 mililitrov vody v čistej polyetylénovej fľaši opláchnutej odoberanou vodou. Podujatie pri príležitosti Svetového dňa vody pripravila Zsl. vodárenská spoločnosť spolu s mestom Nitra. Na Svätoplukovo námestie prišla nielen verejnosť, ale aj žiaci MŠ a ZŠ. Vodári vystavili aj monitorovaciu techniku, ukazovali opravu poruchy, napájanie potrubia, vybudovanie vodovodnej prípojky, aj vyčistenie kanalizácie kanalizačným vozidlom. V spolupráci so základnými školami a osemročnými gymnáziami boli aj tento rok vyhlásené rôzne súťaže ktohtoročnej téme Svetového dňa vody. Ich cieľom boli prehľbovať vzťah detí k prírode, životnému prostrediu a ochrane vodných zdrojov. Zdroj: tlačová správa Nitrianskej vodárenskej spoločnosti

Voda z Puškinovho prameňa a prameňa Pivoňka neboli vhodné na pitie

Zo štyroch prameňov, nachádzajúcich sa na Zobore v Nitre, pri odobratí kontrolných vzoriek v tomto roku dva nevyhoveli požiadavkám na kvalitu pitnej vody. Vzorky vôd zo Svoradovho prameňa, prameňov Šindolka, Pivoňka a Puškinovho prameňa odobrali

pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou 19. marca 2018. Laboratórnymi vyšetreniami bolo zistené, že vzorky vody odobraté z prameňov Pivoňka a Puškinov prameň v stanovených ukazovateľoch nevyhovujú požiadavkám na kvalitu pitnej vody. Vzorka vody odobratá z prameňa Pivoňka nie je vhodná na pitné účely pre prekročenie limitu v mikrobiologických ukazovateľoch koliformné baktérie, enterokoky a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 stupňoch Celzia. Vzorka vody odobratá z Puškinovho prameňa prekračovala limity stanovené pre koliformné baktérie, Escherichia coli a enterokoky. Vzorky vody odobraté zo Svoradovho prameňa a prameňa Šindolka požiadavkám vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou, vyhovel. Zdroj: tlačová správa Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre

Dobrovoľníci vyčistili nábrežie rieky Nitra

V sobotu 21. apríla 2018 sa v Nitre uskutočnilo Čistenie nábrežia rieky Nitra, ktoré zorganizovalo občianske združenie Esorg. Akcia sa začala o 9.00 hod pred areálom spoločnosti Nitrianske komunálne služby na Nábreží mládeže v Nitre. Pre všetkých účastníkov boli pripravené pracovné rukavice a vrecia na odpad. Cieľom bolo vyčistenie nábrežia rieky od rôzneho odpadu, ktorý tam počas svojich výletov a vychádzok zanechávajú nezodpovední občania. Organizátori sa zhodli, že problémom znečistenia nábrežia rieky Nitra je ľahká dostupnosť tohto územia a nezodpovednosť ľudí. Plastové fľaše a iné obaly z potravín nekončia v smetnom koši, ale nedisciplinovaní občania ich z pohodlnosti a necitlivosti k prírodnému prostrediu hodia jednoducho na zem. Likvidáciu nazbieraného odpadu zabezpečilo mesto Nitra prostredníctvom spoločnosti Nitrianske komunálne služby. Organizátori z občianskeho združenia Esorg sa poďakovali všetkým účastníkom brigády, ktorým nie je ľahostajné ich životné prostredie a prišli na brigádu. Predsedom občianskeho združenia Esorg je Jakub Absolon. Zdroj: tlačová správa občianskeho združenia Esorg

V súťaži o najkrajší park a záhradu uspeli viacerí absolventi SPU

Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu už po tretíkrát vyhlásila tohto roku súťaž o najkrajší park, záhradu a detail roka. Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa konalo 9. apríla 2018 v Nitre. A práve ľudia spojení s Nitrou si odniesli aj najviac cien. Päťčlenná medzinárodná porota totiž medzi víťazov vybrala mnoho absolventov nitrianskej Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. V kategórii park roka bola ocenená revitalizácia parčíka na Bosákovej ulici v Bratislave. Autormi projektu boli Ing. Tamara Reháčková, PhD., a Ing. Miloš Kedrovič. Spomedzi záhrad najviac bodovala tá pri rekreačnej chate na Zelenej vode od autorov Landscape Design. V kategórii detail roka najviac zaujala práca Ing. Petra Pasečného a jeho 3D plot. Práve absolventi nitrianskej Fakulty záhradnej a krajinskej architektúry SPU obsadili všetky víťazné miesta v kategórii detail roka a umiestnili sa tiež v kategórii záhrada roka. Zdroj: Zoltán Balko, predseda Spoločnosti pre záhradnú a krajinnú tvorbu

Na Ekofestivale v Nitre sa stretli environmentalisti z piatich krajín

V dňoch 15. a 16. júna 2018 sa na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre uskutočnil prvý ročník Ekofestivalu, na ktorom sa stretli občianske združenia z piatich európskych krajín, ktoré sa venujú praktickej ochrane prírody, environmentálnej výchove, propagácii a aplikovaniu princípov udržateľného spôsobu života. Priestor na prezentáciu tu dostali aj firmy a malovýrobcovia, zaoberajúci sa ekologickými témami, ako sú napríklad ekologické stavitel'stvo, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, ekologické poľnohospodárstvo, lokálne biopotraviny či ekodrogéria. Sobotňajší program Ekofestivalu bol zameraný pre širokú verejnosť. Súčasťou podujatia bol aj eko-jarmok, kde si návštevníci mohli kúpiť kvalitné výrobky od regionálnych pestovateľov, výrobcov a remeselníkov. Na festivale nechýbali stánky s občerstvením z lokálnych a ekologických zdrojov i atrakcie pre najmenších. Sprievodným podujatím bola Medzinárodná konferencia Ochrana prírody v praxi. Pre priaznivcov prírodopisných a environmentálne ladených dokumentárnych filmov organizátori pripravili filmový pavilón, kde premietli viac ako 20 filmov domácej aj zahraničnej produkcie. Program prvého Ekofestivalu vyvrcholil v sobotu 16. júna nočnou prírodovedeckou exkurziou do prírodnej rezervácie Lupka. Zdroj: tlačová správa Ekofestivalu

Do sídliskových vnútroblokov viac zelene

Mesto Nitra začalo v roku 2018 s postupnou regeneráciou viacerých vnútroblokov na sídliskách. Súčasťou projektov je budovanie relaxačných zón, výsadba novej zelene a opatrenia na zlepšenie klímy a manažmentu zrážkových pomerov na verejných priestranstvách. Mesto sa rozhodlo získať na tento účel financie z európskych fondov. Mestskí poslanci už na svojom septembrovom rokovaní odsúhlasili podanie dvoch projektov v hodnote viac ako 50 000 eur. Ak mesto získa financie, zrekonštruje vnútrobloky na Mikovíniho a Tokajskej ulici. Na Mikovíniho ulici upravia územie s rozlohou takmer 14 000 štvorcových metrov, na ktorom sa vysadí 22 stromov, viaceré záhony kvetov i motýlia lúka. Okrem toho by tu mali pribudnúť závesné siete i sedacie bloky z agátového dreva. Výsledkom projektu bude vytvorenie miesta na pasívny oddych, relax a pikniky. Súčasťou areálu bude aj motýlia lúka, ktorá nebude kosená, aby na nej vznikli podmienky pre život rozmanitých druhov hmyzu. Na Tokajskej ulici počíta projekt s výsadbou takmer stovky stromov a viac ako tisíce kríkov. Jeho súčasťou je aj výstavba pergoly, osadenie lavičiek a ďalšej drobnej architektúry. Podľa projektu priestor vnútrobloku funkčne rozčlení na centrálnu oddychovú zónu s pergolou a lavičkami a výsadbami zelene, oddychovú zónu s piknikovými stolmi a športovú zónu s trávnikom. Zdroj: teraz.sk

Zvládnuť horúčavy pomáhali ľuďom rozprašovače vody

V najhorúcejšom mesiaci roka v júli 2018 umiestnili do centra Nitry na pešiu zónu tri rozprašovače vody a jeden do časti starého mestského parku na Sihoti - k detskému ihrisku. Jedna nerezová brána stála približne 840 eur. Rozprašovače vyrobila nitrianska firma ORTV. Rozprašovače vody boli v centre Nitry aj v minulom roku. Na pešej zóne boli tri a vyzerali inak. Bolo to provízorne riešenie. Nové brány majú po šesť

trysiek a elektronické hodiny, ktoré sa načasujú. Rozprašovače vody zvlhčujú a ochladzujú vzduch, ľudia sa môžu priamo pod nimi osviežiť. Nové brány zatiaľ nie sú napojené na vodu. Zdroj: Andrej Jančovič, odbor propagácie a cestovného ruchu.

V časti pešej zóny na Štefánikovej triede sú rozprašovače vody. Foto: Ľudmila Synaková

Kontrola hygieny detských ihrísk

Iba 30 % detských ihrísk prejde kontrolou odborníkov. Pritom by sa mali kontrolovať každého štvrtého roka, veľkou kontrolou by mali prejsť aspoň raz ročne. Majiteľov ihrísk, ktorí takéto kontroly vykonávajú, je aj z radov samospráv či školských zariadení zatiaľ málo. Podľa inšpektorky TUV SÚD Slovakia Daniely Hudecovej sú to „lastovičky“, ktoré by mali byť príkladom aj pre ostatných. Medzi takéto mestá patrí napríklad Nitra, Prievidza, Piešťany, niektoré časti Bratislavy (Petržalka, Dúbravka), Zlaté Moravce, Kremnica, Levice, Trstená a okolité obce či Národná diaľničná spoločnosť. Kontrola je najdôležitejšia, lebo zvyčajne ju robí osoba, ktorá ovláda požiadavky na bezpečnostno-technické riešenia. Nariadenie vlády určuje povinnosti výrobcov nových zariadení na detských ihriskách, účinné je do apríla 2019. Ak vláda dotedy neprijme iné opatrenie, nastane situácia spreď roka 2011. Pri certifikácii zisťujú, že zariadenia majú konštrukčné nedostatky, napríklad nízke zábrany proti pádu, zábrany s vodorovnými alebo šikmými priečkami, ktoré môžu deti použiť ako stupienky na lezenie, nevyhovujúce uhly rámp, alebo strmých hracích a prístupových prvkov, nedostatočné zabezpečenie proti pádu, otvory, do ktorých môžu deti uviaznuť, alebo si zakliesniť prsty. Tam, kde sa zariadenie používa denne, napríklad v materských školách, treba podľa nej vykonávať bežnú vizuálnu kontrolu denne. Stačí, ak ju robí zamestnanec materskej školy. Zdroj: teraz.sk

Na Kalvárii odkryli jaskyňu – dostala meno po svojom objaviteľovi Némethovi

V piatok 22. júna 2018 identifikovali a podľa jej objaviteľa Dezidera Németha pomenovali na Kalvárii jaskyňu v Nitre. Pomenovanie dostala po svojom objaviteľovi, ktorú ju objavil ešte v roku 1950 a svoj nález publikoval prostredníctvom redaktora Ivana Majku v časopise Krásy Slovenska. Zaviedol sem na toto miesto svoju dcéru Anzelmu Némethovú - Hlôškovú. Odtvtedy jaskyňu zasypali a zaviezli nánosom stavebnej suty. Novoobjavená jaskyňa na Kalvárii je nebezpečná, bez lana sa dovnútra dostať len skúsení lezci. Zvrchu k spodku jaskyne namerali asi 27 metrov, prvá časť trasy smeruje kolmo dolu. Priestor je stiesnený a už po siedmich metroch sa ocitnete v

úplnej tme. Juraj Halama zo Speleoklubu Trnava jaskyňu s partiou v lete znovuobjavil. Od 50-tych rokov bola jaskyňa zasypaná, od júla z nej vytiahli sedemsto vedier kameňov „a všeličoho možného“. Bežne sa do tejto vertikálnej jaskyne nedostanete, pre verejnosť zostane zamknutá. Zdroj: Anzelma Hlôžková, dcéra Dezidera Németha

V novom mestskom sade vysadili prvé stromy

V nedeľu 28. októbra 2018 boli na pozemku nitrianskom mestskom sade vysadené prvé ovocné stromčeky. Výsadbu realizovalo mesto Nitra v spolupráci s odborníkmi zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Mestský sad vznikol na pozemku s výmerou 2,5 hektára v zadnej časti Agrokomplexu. Mesto tam má ohradený pozemok, ktorý bol dva roky nevyužívaný a obhospodaruje ho Stredisko mestských služieb. Zasadenej tu bolo 100 jabloní a dve oskоруše, ktoré majú symbolizovať dlhovekosť. Celkovo v mestskom sade vysadili viac ako 950 ovocných drevín, z toho viac ako 550 nízkokmenných stromov jabloní, hrušiek, marhúľ, broskýň, sliviek, čerešní, višní, orechov, jedlých gaštanov a oskuruší. Stromovú výsadbu doplní drobné ovocie, ako biele, červené a čierne ríbezle, egreše a lieskové orechy. Zdroj zdravého bio ovocia, oddychová a edukačná zóna pre Nitranov. Aj takto možno charakterizovať mestský ovocný sad. Celkovo sa plánuje vysadiť vyše 950 ovocných drevín, z toho vyše 550 nízkokmenných stromov jabloní, hrušiek, marhúľ, broskýň, sliviek, čerešní, višní, orechov, jedlých gaštanov a oskuruše. Výsadbu obohatí aj drobné ovocie, ako biele, červené a čierne ríbezle, egreše a lieskové orechy. Druhovú skladbu sadu, bola vyberaná na základe tzv. kritérií rajonizácie ovocných drevín v podmienkach SR, ktorá umožňuje v nitrianskej oblasti pestovanie všetkých ovocných druhov mierneho pásma. Počas slávnostného otvorenia výsadby účastníci, najmä rodiny s deťmi, zasadili 60 jabloní odrôd Topaz, Rubinola a Rajka, pozdĺž oplotenia sadu vlašské a lieskové orechy a dve oskоруše, ktoré majú symbolizovať dlhovekosť a významnosť tejto myšlienky. V druhej etape počas jari, leta a jesene sa uskutoční predvýsadbová príprava pôdy a úprava pôdných vlastností. V zadnej časti sadu umiestnili zaujímavý prvok - živý nápis #NITRA, vytvarovaný z nízkokmenných jabloní v celkovej výške asi 2,2 m. Pri vstupe do sadu bude infobúdka a pri jednotlivých ovocných druhoch infotabule o druhoch a odrodách. Zdroj: Ing. Peter Farkaš, predseda Okresnej organizácie SZZ

12.2 Odpadové hospodárstvo

Uskladanie odpadu na zberné dvory

V Nitre sa poplatok za vývoz za odpad nezvýšil už piaty rok. Systém triedeného odpadu sa každým rokom zlepšuje a inovuje, okrem cyklického vývozu odpadu mesto za účelom odvozu odpadu každoročne schvaľuje aj harmonogram jarného a jesenného upratovania formu veľkoobjemových kontajnerov vo všetkých mestských častiach a na účely zvozu odpadu sú zriadené zberové dvory, ktoré sa nachádzajú na Zobore, v Janíkovciach, na Čermáni, v Dolných Krškanoch a v sídle Nitrianskych komunálnych služieb - na Nábřeží mládeže. V zberných dvoroch môžu občania odovzdať rôzny odpad - papier, kartón, viacvrstvové obaly, plasty, sklo, drevo, kovy, batérie a akumulátory, vyradené elektrické, elektronické zariadenia, televízory, práčky, PC, variče, žiarivky, biologicky rozložiteľný odpad, vrátane listov aj konárov, zmesový komunálny odpad, kuchynský odpad a použité jedlé oleje. Len na zbernom dvore Nitrianskych komunálnych služieb je možné (za poplatok 0,05 eur za 1 kg) odovzdať drobný stavebný odpad, ale aj použité motorové a prevodové oleje, či obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok. Nitrania môžu na zberných dvoroch odovzdať odpad maximálne štyrikrát za rok (okrem drobného stavebného odpadu). Odpad môže odovzdať občan v prípade, že zaplatil poplatok za odvoz komunálneho odpadu (tzv. smetné). Odovzdaný biologický odpad, zeleň, resp. dreviny a konáre nesmú mať väčší priemer ako 80 milimetrov a dĺžku viac ako 1500 milimetrov. Privezený odpad tiež musí byť vytriedený. V Nitre sa odpad separuje. Triedia sa plastové a papierové odpady, zmesový komunálny odpad a odpad zo skla. Všetky tieto odpady (okrem zmesového komunálneho odpadu) sú recyklovateľné a využívajú sa napr. pri ďalšej výrobe textílií, PET fliaš na nápoje, opätovnej výrobe papiera, zošitov, obalov, kartónov a výrobkov zo skla. Od septembra 2015 je v Nitre v rodinných domoch zavedený aj zber bioodpadu, ktorý je ďalej spracovávaný v kompostárni. Od roku 2017 sa zbierajú aj hliníkové obaly z nápojov, ktoré sa dajú recyklovať. V roku 2018 nastal problém s PET fľašami, ktoré sa po vytriedení predávali do Číny. Tá však prestala s výkupom. Príbeh PET fliaš v SR začal v 90. rokoch, keď sa začali plniť limonádami a neskôr minerálnymi vodami. V roku 1999 bol nárast PET fliaš v obehu tak strmý, že nakoniec viedol k zrušeniu zálohového systému na výkup sklenených fliaš minerálnych vôd. PET fľaše tak odsunuli tie sklenené do ústrania. Problémom je, že v roku 2004 bývalo v SR naplnených celých 89 % minerálnych vôd do PET fliaš. Zdroj:nks.sk

Riešenie zberu biologického a komunálneho odpadu v Nitre

V Nitre je pri rodinných domoch od septembra 2015 zavedený zber biologického odpadu, ktorý sa ďalej spracúva v kompostárni. Nádoby sú občanom dodávané na požiadanie, nakoľko nie všetci majú záujem o tieto nádoby, pretože majú aj vlastné - domáce kompostárne. Mesto získalo dotáciu z Recyklačného fondu na nákup 8500 kusov 120-litrových nádob na zber biologicky rozložiteľných odpadov. Z nich bolo 8000 rozdelených občanom. Od 1. januára 2017 je stanovený poplatok za odvoz a spracovanie komunálneho odpadu vo výške 25 eur. Občania Nitry môžu v rámci základného poplatku odovzdať všetok odpad. Separovaný zber a zber bioodpadu je pre mesto prioritou aj z

hľadiska ochrany životného prostredia. Bioodpad z kuchyne pri bytových domoch riešený je, pri panelákoch zatiaľ nie je riešený. Kosenie trávnikov a orezávku stromov zabezpečujú špecializované firmy, ktoré bioodpad dávajú do kompostárne. K bytovkám boli vo viacerých lokalitách umiestnené polopodzemné kontajnery – k 19. aprílu 2017 je rozmiestnených 140 ks. Okrem iných pozitív – tieto kontajnery eliminujú zápach z komunálneho odpadu a sú harmonické s prostredím. Zdroj: nks.sk

Kompostáreň aj v Nitre - Krškanoch

V Nitre – Krškanoch otvorili v októbri 2018 kompostáreň s možnosťou separácie triedeného i komunálneho odpadu. Doplnila sa tým sieť zberových dvorov Nitre. Občania Nitry tu zadarmo mohli odovzdať biologicky rozložiteľný odpad. Zdroj:nks.sk

Nitra je slovenským priekopníkom v modernizácii pri nakladaní s odpadom

Prvým mestom, v ktorom sa k tejto systémovej zmene v nakladaní s odpadom už rozhodli, je Nitra. V roku 2017 tam mestská zberová spoločnosť Nitrianske komunálne služby osadila prvých desať stojísk, na ktorých je umiestnených spolu 52 kontajnerov na

separované zložky odpadu i komunálny odpad. Tohto roku plánujú ďalšie inštalácie. Riaditeľ spoločnosti Ladislav Peniaško hodnotí prvé mesiace od uloženia nových kontajnerov veľmi pozitívne. „Návratnosť investície vychádza podľa našich prepočtov veľmi priaznivo. Nie je to však jediný aspekt nášho rozhodnutia pre polopodzemné veľkoobjemové kontajnery,“ vysvetľuje L. Peniaško. K nesporným výhodám podzemných a polopodzemných kontajnerov patrí ich

hygienickosť. Väčšina odpadu je skladovaná v podmienkach, kde sa udržiava nižšia teplota, takže odpad sa rozkladá pomalšie. Vhadzovací otvor je pritom menší ako u najrozšírenejších 1 100 l smetiakov, hoci má niekoľkonásobne väčší objem, čo opäť prospieva k zníženiu zápachu. Tretí benefit je najmä v slovenských podmienkach obzvlášť hodný pozornosti – obsah kontajnerov je veľmi ťažké vykradnúť. Tento problém pozná zrejme každé mesto či obec. Aj v Nitre sa takmer denne riešia problémy so zvalenými kontajnermi a rozsypaným smetím. Tieto starosti pri polopodzemných kontajneroch odpadajú. Pri polopodzemných kontajneroch automaticky odpadajú náklady na zamrežovanie či uzamykanie stojísk. Dôležitú výhodu nimi ponúkaných polopodzemných kontajnerov oproti známejším podzemným, ktorá spočíva v tom, že odpad nie je skladovaný v klasickom pevnom boxe, ale vo vreci. Samotný vak je veľmi odolný a pritom ľahký a mobilný, čo veľmi zjednodušuje obsluhu aj technickú náročnosť vyklápania. Kto videl niektorú z mnohých praktických ukážok systému od dodávateľa (napríklad na minuloročnom sneme Združenia organizácií verejných prác. Obrovská výhoda sa ukazuje práve teraz v zime, keď sú konvenčné 1 100-litrové nádoby zasypané snehom a nie je ich možné presúvať. Zdroj:nks.sk

13. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA

13.1 Hodnotenia športovcov

Mesto ocenilo najlepších športovcov za rok 2017

V stredu 15. marca 2018 sa v priestoroch Synagógy v Nitre konalo slávnostné vyhlásenie najlepších športovcov mesta Nitry za rok 2017. V seniorskej kategórii jednotlivcov po tretíkrát zvíťazil hokejbalista Stanislav Petrík, ktorý bol najlepším športovcom Nitry aj v rokoch 2013 a 2015. Ocenení boli aj kickboxer Cyril Pažitný, atlétka Daniela Ledecká, fitnesska Elena Masaryková, futbalista Lukáš Hroščo, karatista Matej Homola, boxer Matúš Strnisko, volejbalista Marek Malina, kulturista Martin Maňovský, hokejista Michal Krištof, florbalistka Monika Pintérová a silový trojbojár Peter Lincaier. Najlepším juniorom sa stal atlét – kladivár Daniel Danáč. Medzi ocenenými boli boxer Adam Vago, tenistka Bianca Behúlová, atlétka Emma Zapletalová, hokejista Erik Gubo, futbalista Marek Fábry, zápasník Matúš Humay, moderná gymnastka Natália Majzlíková, karatistka Nina Hlavačková, atlétka Simona Takácsová, plavec Tomáš Peciar a hádzanáarka Zuzana Trepáčová. V seniorských kolektívoch zvíťazil dvojnásobný majstrovský kolektív VKP Bystrina SPU Nitra, na ďalších miestach bolo družstvo mužov AC Stavbár, Box Club Stavbár Nitra, hokejový klub HK Nitra a volejbalistky ZŠK UKF Nitra. V juniorských kolektívoch zaslúžene zvíťazili futbalisti FC Nitra - U19, ktorí sú dvojnásobnými majstrami SR a výbornými výkonmi sa prezentovali i vo futbalovej lige majstrov. Ocenené boli družstvá Atletický klub ŠK ŠOG Nitra, Box Club Stavbár Nitra, HK Nitra a stolnotenisoví reprezentanti ŠK ŠOG NITRA. Volejbalový tréner Marek Kardoš, hokejový kouč Karol Kolečáni a František Swietý, ktorý sa venuje modelárom, boli ocenení v kategórii najlepších trénerov. V kategórii technických športov a činností boli ocenení Pavol Šlahor (športová kynológia), Peter Hřib (modelárstvo), Ladislav Učnay (modelárstvo) a Vladimír Kothay (trial). V kategórii zdravotne postihnutých športovcov žali úspechy moderné gymnastky Gizela Billíková a Laura Vanková. Udelené boli ceny za rozvoj a prínos v nitrianskom športe, ktoré dostali Ivan Molnár a Peter Kmeť za prínos v zápase, Ján Frančák za rozvoj tenisu, Jozef Chrenko v podpore hokeja a Štefan Vaňo za propagáciu modelárstva. Zdroj: odbor školstva, mládeže a športu na Mestskom úrade v Nitre

Nitriansky kraj ocenil najlepších športovcov

Nitriansky samosprávy kraj ocenil 15. apríla 2018 v koncertnej sále Župného domu v Nitre. Pamätnú plaketu prevzalo 23 športovcov, 13 športových kolektívov a šesť trénerov. Za celoživotný prínos v oblasti športu bolo ocenených šesť športových funkcionárov, z toho dvaja in memoriam. Ceny odovzdávali predseda NSK Milan Belica a vedúci odboru vzdelávania a kultúry Úradu NSK Vladimír Gubiš. Cenu pre najúspešnejšieho športovca Nitrianskeho kraja za minulý rok získal hokejbalista Stanislav Petrík (HbK Nitrianski Rytieri), ktorý v roku 2017 vybojoval s tímom Slovenska titul majstra sveta. Na šampionáte bol vyhlásený za najlepšieho brankára a najužitočnejšieho hráča MS. NSK každoročne poskytuje športovým klubom, obciam i

telovýchovným jednotám dotácie na podporu ich športových aktivít. V roku 2017 schválilo Zastupiteľstvo NSK dotácie takmer 640 subjektom v celkovej výške viac ako 777-tisíc eur. Kraj tak podporuje rast športových talentov a súčasne prispieva k zlepšeniu zdravia obyvateľov miest a obcí. „Výrazom našej podpory športu je aj toto každoročné oceňovanie športovcov, ktoré si už získalo kredit a uznanie nielen športovej obce, ale aj širokej verejnosti.

Zoznam ocenených

JEDNOTLIVCI – JUNIORI

Jozef Beňo (plávanie, Pirana Sport Club Topoľčany), **Daniel Danáč** (atletika, AC Stavbár Nitra), **Lukáš Fernéza** (box, BC Zlaté Moravce), **Viktor Kišš** (box, BC Levice), **Miloslav Konopka** (atletika, AC Nové Zámky), **Patrícia Macháľková** (kolky, Slovan Duslo Šaľa), **Monika Sedláková** (vodné pólo, KVP Komárno)

KOLEKTÍVY – JUNIORI

atletí starší žiaci **AC Nové Zámky**, basketbalistky juniorky **BKŽ Levice**, futbalisti starší dorastenci **FC Nitra**, hádzanári starší dorastenci **HK Agro Topoľčany**, Ivana Cigáňová - Stella Strečková (voltíž, **NŽ Topoľčianky**), voltížne družstvo **JK Lángor Dvor Trnovec n/V.**, futbalisti mladší žiaci **KFC Komárno**

JEDNOTLIVCI – SENIORI

Adam Botek (kanoistika, Kajak & kanoe klub Komárno), **Kristína Flaková** (jazdecko – drezúra, NŽ Topoľčianky), **Zuzana Hrašková** (plutvové plávanie, KVŠ Barakuda Šaľa), **Dominika Korpová** (športová gymnastika, Gymn. klub Nové Zámky), **Nikola Kováčiková** (basketbal, BKŽ Levice), **Andrea Podmaníková** (plávanie, Pirana Sport Club Topoľčany)

KOLEKTÍVY – SENIORI

hádzanári **HK Agro Topoľčany**, hádzanári **HKM Šaľa**, basketbalisti **MBK Komárno**, športový klub nepočujúcich **Nové Zámky** (futsal), tanečno-športový klub **Junilev Levice**, volejbalisti **VKP Bystrina SPU Nitra**

ZDRAVOTNE OSLABENÍ ŠPORTOVCI

Filip Graňo (westernové jazdecko, Santovka), **Adrián Matušík** (atletika, AC Nové Zámky), **Laura Vanková** (moderná gymnastika, Arabeska Nitra)

ZDRUŽENIE TECHNICKÝCH ŠPORTOV

Miroslav Bazinský ml. (vodný motorizmus, Kormorán Komárno), **Jozef Borik** (Autocross Topoľčany), **Roman Brožek** (Autocross Zlaté Moravce), **Ondrej Döme** (kulturstika, Nové Zámky), **Vladimír Kothay** (Fénis Motoklub – Trial Nitra), **Lea Tomášková** (športová streľba, ŠSK Šaľa)

TRÉNERI

Miroslav Broniš (futbal, PFA FC ViOn Zlaté Moravce), **Marek Gális** (vodné pólo, Pirana Sport Club Topoľčany), **Marek Kardoš** (volejbal, VKP Bystrina SPU Nitra), **Gabriel Kišš** (box, BC Levice), **Jana Majdlenová** (voltíž, Slávia SOUP Šaľa), **Mário Vörös** (ŠK nepočujúcich Nové Zámky, futsal)

Cena predsedu NSK za celoživotný prínos v oblasti športu

Ján Baňár (atletika, AC Nové Zámky), **Michal Fedor** (Judo klub Levice), **Eduard Godál** (in memoriam, hádzaná, HK Agro Topoľčany), **Jozef Chrenko** (hokej, HK Nitra), **Ľudovít Marenčák** (Okresná asociácia TJ a klubov Šaľa), **Ladislav Urbanovič** (in memoriam, atletika, TJ Calex, BK Pyxida)

Najúspešnejší športovec Nitrianskeho kraja za rok 2017

Stanislav Petrík (hokejbal, HBK Nitrianski rytieri), majster sveta, najužitočnejší hráč MS a najlepší brankár na MS 2017.

Zdroj: Oľga Prekopová, hovorkyňa predsedu NSK

V jedenástke futbalovej Fortuna ligy aj hráči Nitry

V nedeľu 20. mája 2018 vyhodnotili v Senci najlepších futbalistov. V Jedenástke slovenskej futbalovej Fortuna ligy 2017/2018 má štyroch hráčov Dunajská Streda, po dvoch Trnava so Slovanom a po jednom Žilina, Trenčín a Nitra. Tretí tím konečnej tabuľky reprezentuje v elitnom výbere kvarteto futbalistov – stopér Ľubomír Šatka, ľavý obranca Eric Davis a stredopolári Erik Pačinda a Marin Ljubičić. Najlepší tím sezóny dopĺňajú brankár FC Nitra Lukáš Hroššo, stredopoliar AS Trenčín Achraf El Mahdoui a útočník MŠK Žilina Samuel Mráz. Fortuna liga mala premiérovo aj Jedenástku talentov, ktorá vznikla na základe oficiálnych zápasových štatistík. Z hráčov, ktorí v aktuálnom cykle môžu reprezentovať svoju krajinu v kategórii do 21 rokov sa do nej dostali brankár Trnavy Martin Vantruba, obrancovia Andrej Kadlec (Trnava), Dávid Hancko (Žilina), Richard Križan, Matúš Kuník (obaja Nitra), stredopolári Miroslav Káčer (Žilina), Erik Jirka (Trnava), Ewerton (Zlaté Moravce), Achraf El Mahdoui, Hilary Gong (obaja Trenčín) a útočník Žiliny Samuel Mráz.

Jedenástka Fortuna ligy 2017/2018: Lukáš Hroššo (FC Nitra, 14 hlasov) – Boris Sekulič (Slovan Bratislava, 18), Ľubomír Šatka (DAC Dunajská Streda, 13), Boris Godál (Spartak Trnava, 22), Eric Davis (DAC Dunajská Streda, 14) – Aleksandar Čavrič (Slovan Bratislava, 11), Achraf El Mahdoui (AS Trenčín, 12), Marin Ljubičić (DAC Dunajská Streda, 10), Erik Pačinda (DAC Dunajská Streda, 22) – Samuel Mráz (MŠK Žilina, 21), Marvin Eghe (Spartak Trnava, 9)

Jedenástka talentov 2017/2018: Martin Vantruba (Spartak Trnava) – Andrej Kadlec (Spartak Trnava), Richard Križan (FC Nitra), Dávid Hancko (MŠK Žilina), Matúš Kuník (FC Nitra) – Miroslav Káčer (MŠK Žilina), Achraf El Mahdoui (AS Trenčín) – Hilary Gong (AS Trenčín), Ewerton (ViOn Zlaté Moravce), Erik Jirka (Spartak Trnava) – Samuel Mráz (MŠK Žilina)

Rovnako ako v Jedenástke sezóny 2016/2017 má aj tento raz v ideálnej zostave Fortuna ligy zastúpenie šesť klubov. Päťica Spartak Trnava, Slovan Bratislava, DAC Dunajská Streda, MŠK Žilina a AS Trenčín mala svojich hráčov medzi najlepšími pred rokom i teraz. V minulej sezóne svietilo na slávnostnom vyhlásení aj logo MFK Ružomberok zásluhou útočníka Jakuba Mareša, v práve skončenom ročníku si miesto v najlepšej jedenástke vychytal brankár FC Nitra Lukáš Hroššo. Zdroj: fortunliga.sk

13.2 Atletika

Na atletických majstrovstvách Slovenska naši úspešní

Atletická elita sa stretla cez víkend 17.- 18. februára 2018 v bratislavskej hale Elán na majstrovstvách Slovenska. Z Nitry sa na šampionáte zúčastnili športovci z oboch nitrianskych klubov – zo Športového klubu ŠOG Nitra aj z AC Stavbára Nitra. Dvakrát sa na najvyšší stupienok postavil Matúš Talán, raz jeho oddielový kolega Denis Danáč (AC Stavbár), pre ktorého to bol štvrtý halový titul v sérii. Emma Zapletalová obhájila titul z vlaňajška, tešila sa aj štafeta dievčat z ŠK ŠOG. Pätnásťročná žiačka Andrea Švecová získala striebro v behu na 800 metrov. Dorastenec Maroš Ralík bol bronzový v skoku o žrdi. Zdroj: atletika.sk, acstavbarnitra.sk

Sedem titulov do Nitry

V sobotu 11. marca 2018 súperili v bratislavskej hale Elán starší žiaci na halových majstrovstvách Slovenska. Pretekári AC Stavbár Nitra získali tri zlaté medaily (celkovo 3-1-3), atléti ŠK ŠOG Nitra sa tešili zo štyroch titulov (celkovo 4-1-0). Čo štart, to zlatá medaila - taká bola bilancia najúspešnejšej účastníčky M-SR Andrey Švecovej z ŠK ŠOG Nitra. Pätnásťročná dievčina, ktorú trénuje otec Jozef Švec, okorenila zlatý hetrik (60, 150, 300 m) aj slovenským rekordom 18,95 s na 150 m, keď z doterajšieho maxima Sary Polyakovej spreď štyroch rokov skresala štyri stotinky. Ďalší rekordný čas ušiel Švecovej na trojstovke o jedinu stotinku. O druhý slovenský rekord sa v behu na 2000 m postarala zverienka Jána Tótha Hana Záhradníčková z AC Stavbár Nitra výkonom 7:01,95 min. Zdroj: atletika.sk, acstavbarnitra.sk

Úspech 11-ročného Samuela Nduka na Zlatej tretre v Ostrave

Jedenásťročný Samuel Nduka je veľkým talentom atletického klubu AC Stavbár Nitra a potvrdil to aj v nedeľu 10. júna 2018 na ostravskom mítingu Zlatá tretra. V kategórii U11 sa prebojoval z celoslovenskej kvalifikácie do finálového behu Čokoládová tretra.

Na 300 metrov si merali sily piati chlapci z Česka, dvaja Slováci a jeden Poliak. V hľadisku mu držala palce aj výprava trénerov a pretekárov AC Stavbár Nitra. Samkovou trénerkou je Zuzana Seková, ktorá vedie talentovaného atléta spolu s kolegyňou Silviou Ambrozy. Samko Nduka finišoval v čase 45,41 s a po oznámení výsledkov ho o autogram požiadali mladí domáci atléti v hľadisku. Všetci Nitrania si užili aj celý míting, nabitý mnohými renomovanými atlétmi, pred približne 7-tisíc divákmi. Čokoládová Tretra, unikátny atletický projekt pre šprintérske talenty, mal 13. júna svoje vyvrcholenie počas hlavného programu ostravskej Zlatej Tretry IAAF World Challenge. Slovenské deti ukázali výsledky, ktoré by im mohli starší slovenskí atléti závidieť. V medzinárodnej konkurencii získali 7 z 18 medailových miest, z toho dve prvenstvá, dve druhé, tri

tretie miesta. 40 cm vysokú trofej - čokoládovú tretru, ktoré je napodobeninou kryštálovej trofeje pre najlepších seniorov, získali Paťka Bieliková zo Žiaru nad Hronom v behu na 100m a Samuel Nduka z Nitry na 300 m. Súťaž je určená pre deti prvého stupňa základných škôl, od 6 do 11 rokov a má za úlohu prilákať deti ku kráľovnej športu a do atletických prípravok. Čokoládová Tretra Slovensko má za sebou úspešný druhý ročník. Unikátny zážitok deťom, ich rodičom, učiteľom a trénerom pripravili opäť organizátori mítingu Zlatá Tretra IAAF World Challenge. Zdroj: atletika.sk, acstavbarnitra.sk, foto: facebook/acstavbarnitra

Tri zlaté medaily pre dorastencov

Tri zlaté medaily - vrátane štafiet - na šampionáte získali dve bežkyne ŠK ŠOG Nitra Viktória Forster a Andrea Švecová. Nitrianski atléti počas víkendu 23.- 24. júna 2018 bojovali na majstrovstvách Slovenska dorastencov v Banskej Bystrici. Osobné rekordy si vylepšili Viktória Forster na 100 m (má istý limit na ME do 18 rokov) a Andrea Švecová na 400 m. Novým limitárom do Györu sa stal žrdkár Maroš Ralík. V chôdzi na 5 km zaujal súboj dvoch istých účastníkov ME 18. Víťazný Kubiš (z Dubnice) aj druhý Daniel Kováč sa svojimi výkonmi dostali na prvé dve priečky tohtoročných svetových tabuliek v kategórii do 18 rokov. V nedeľu sa z dvoch zlatých medailí tešil vrhač Jaroslav Greguš. Výkonom 17,36 v guli potvrdil limit na ME do 18 rokov. Zdroj: atletika.sk, acstavbarnitra.sk

Emma Zapletalová skončila piata na majstrovstvách sveta

Na juniorskom svetovom šampionáte v atletike vo fínskej Tampere dosiahla skvelý výsledok Emma Zapletalová z ŠK ŠOG Nitra. V behu na 400 m prek. v konkurencii 46 pretekárov vybojovala konečné piate miesto. Vo finále dobehla v čase 57,35, pričom predtým v semifinále vylepšila vlastný slovenský juniorský rekord z 57,95 na 57,22 s. V konečnom poradí bola zverenka trénera Petra Žňavu treťou Európankou. Zapletalová si navyše svojimi výkonmi vybojovala nomináciu na seniorské ME, ktoré sa uskutočnia 7.-12. augusta v Berlíne. Svoj podiel na úspechu mal aj tréner Peter Žňava. Zdroj: atletika.sk, sportgymnr.sk

Matej Tóth šiestykrát Atlétom roka

Chodec Matej Tóth šiestykrát triumfoval 13. novembra 2018 v ankete Atlét roka. Získal 631 bodov zo 650 možných a zvíťazil so 68-bodovým náskokom pred šprintérom Jánom Volkom, tretia skončila chodkyňa Mária Katerinka Czaková. Tóth sa z prvenstva radoval po ročnej prestávke. Tridsaťpäťročný člen Dukly Banská Bystrica sa tento rok vrátil na súťažné trate po vyhratom boji o očistenie svojho mena od dopingových podozrení. V marci zvíťazil na Dudinskej päťdesiatke a v auguste sa v Berlíne stal vicemajstrom Európy na 50 km. V septembri ho ocenili aj ako Chodca roka. Zo 65 respondentov ho na prvé miesto zaradilo 56, v elitnej desiatke sa neobjavil na jednom lístku. Zdroj: atletika.sk

13.3 Basketbal

Koniec sezóny pre basketbalistky Nitry

Po domácej prehre s Popradom obsadili zverenky Pavla Horičku konečné 6. miesto. V sérii o 5. miesto dopadol 2. zápas: BKM Junior UKF Nitra – BAM Poprad 65:73 (15:22, 15:8, 19:18, 16:25). Ráz udala už prvá štvrtina, Nitrianky síce dotiahli z 1:5 na 5:5, ale v ďalšom priebehu Podtatrančanky odskočili na sedembodový rozdiel. Druhá štvrtina patrila domácim, šestka Horvátovej v závere polčasu znamenala stav 30:30. Do poslednej časti išli s jednobodovým náskokom hráčky BKM, ale podobne ako v Poprade im nevyšla záverečná štvrtina. V 36. min. znížila Horvátová na 56:58, ale to bolo zo strany Nitry všetko a so sezónou sa lúčia na šiestom mieste. R Bara, Bartoš, Sirocký, TH: 15/20 – 20/25, trojky: 6 – 5, fauly: 24 – 21. Zloženie BKM: Horvátová, Martišková, Dubeňová, Fehérová, Havranová (Zentková, Vajková, Babaríková, Sailerová, Kubušová). Konečný stav série: 0:2. Zdroj: bkmspunitra.sk

Na majstrovstvách Slovenska kadetov Nitra tretia

V Športovej hale SPU v Nitre v nedeľu 13. mája 2018 vyvrcholili majstrovstvá Slovenska basketbale - kadetov (do 17 rokov) záverečnými dvoma zápasmi Final Four. Po rannom víťazstve Serede nad Považskou Bystricou 82:69 o medailách rozhodoval duel Nitry so Spišskou Novou Vsou. Domáci zverenci trénera R. Andu mali všetko vo svojich rukách, lenže zápas im nevyšiel, so Spišiakmi prehrali 54:73, a tak nastala situácia, že tri tímy mali v konečnej tabuľke rovnaký počet bodov. Rozhodnúť tak muselo skóre zo vzájomných zápasov, a to mali najlepšie zverenci J. Ištoka zo Serede. Nitra klesla až na konečné tretie miesto. Prvé miesto patrilo Seredi, druhé Spišskej Novej Vsi. V all stars A boli Richard Magušin, Timotej Mičuda (Nitra), v all stars B Lukáš Foltín a Adam Konc (Nitra). Zdroj: bkmspunitra.sk

Mladší žiaci BKM SPU sa stali majstrami Slovenska

Mladší žiaci BKM SPU Nitra zvládli cez víkend 19. - 20. mája 2018 finálový turnaj o majstra Slovenska v Handlovej a opäť zvíťazili. Zverenci trénera Ľubomíra Urbana triumfovali tretí rok za sebou. Družstvo Maroša Šimka zaváhalo v stretnutí s bratislavským Interom, ale táto prehra ich o titul neobrala. Ako najdôležitejšie sa ukázalo najtesnejšie víťazstvo nad domácou Handlovou v prvý hrací deň. Basketbal v Nitre má na čom stavať do budúcnosti, a to je potešiteľná správa. V nasledujúcej sezóne budú títo chlapci účinkovať v medzinárodnej súťaži EYBL. Zdroj: bkmspunitra.sk

Staršie žiačky – majsterky Slovenska v basketbale

V Košiciach sa v dňoch 26.- 27. mája 2018 uskutočnili majstrovstvá Slovenska starších žiačok v basketbale. Dievčatá z BKM Junior UKF Nitra obsadili tretie miesto na turnaji Final Four. Rozhodlo o tom úvodné víťazstvo nad Novým Mestom nad Váhom. Zverenky trénera Vladimíra Podobu odohrali vyrovnanú partiu aj s neskorším

majstrom Young Angels Košice. Výsledky: Nitra - Nové Mesto n/V. 56:54 (23:25), Brázdilová 19, Dudonová 14, Svoradová 8, Gažiová 4, Vaňovčková 4, Gelnarová 2, Smolinská 2, Matejková 2, Vágaiová 1. Nitra - Young Angels Košice 52:58 (25:28), Svoradová 18, Brázdilová 14, Matejová 6, Gelnarová 4, Dudonová 4, Vaňovčková 4, Pjonteková 1, Matejková 1. Nitra - Spišská N. Ves 38:60 (13:31), Svoradová 12, Gažiová 5, Brázdilová 4, Smolinská 4, Matejová 4, Vaňovčková 3, Vágaiová 2, Gelnarová 2, Matejková 2. Hráčky BKM: Tereza Brázdilová, Nina Dudonová, Adriana Svoradová, Rebeka Gažiová, Lilian Vaňovčková, Emma Gelnarová, Andrea Smolinská, Petra Matejková, Vanesa Vágaiová, Tatiana Matejová, Tamara Pjonteková, Alyssia Györfi. Tréner Vladimír Podoba, asistentka trénera Zdenka Olšanská. Adriana Svoradová bola vybratá do A-tímu all stars, Terézia Brázdilová do B-tímu. Zdroj: basket.zoznam.sk

V Nitre začal opäť ožívať basketbalový klub

Jedna sezóna bez seniorského basketbalu stačila, povedali si ľudia vo vedení mládežníckeho basketbalového klubu BKM SPU Nitra a rozhodli sa v priebehu jari a leta zložiť mužský káder, ktorý bude účinkovať v prvej lige, čiže v druhej najvyššej súťaži. Basketbalová akadémia BKM SPU Nitra združuje sto mladých basketbalistov vo všetkých vekových kategóriách. Do sezóny 2018/2019 prihlásili okrem mužov aj šesť mládežníckych tímov - juniorov, kadetov, žiakov, mladších žiakov, starších minižiakov a mladších minižiakov. Družstvo mužov združí odchovancov akadémie, vysokoškolákov, ako aj ďalších slovenských hráčov, ktorí majú záujem na sebe dlhodobo pracovať. So zahraničnými hráčmi v prvej fáze nerátali. Zápas mužov sa hrali v hale SPU, ktorá pamätá na veľké úspechy Nitry v extralige a má výbornú atmosféru. Počas letných prázdnin v hale zrekonštruovali koše a basketbalové zariadenia. BKM SPU Nitra mala plnú podporu nového vedenia univerzity na čele s rektorkou Klaudiou Halászovou, ako aj mesta Nitra, pridali sa aj sponzori. Realizačný tím družstva mužov viedol hlavný tréner Ľubomír Urban, asistoval mu kondičný tréner Igor Gavalovič, vedúcim družstva sa stal Jozef Mečiar a PR manažérkou Daniela Okošová. Káder mužov Nitry zložili z domácich odchovancov, ďalší hráči prišli do Nitry študovať. Zdroj: basket.zoznam.sk

13.4 Beh a maratónsky beh

Beh o pohár Domu Matice slovenskej v Nitre

V nedeľu 29. apríla 2018 sa v Nitre uskutočnil sa 12. ročník Behu o Pohár Domu Matice slovenskej. V hlavných kategóriách (na 9,3 a 5,5 km) sa zapojilo 131 účastníkov, čo je viac ako vlni, okrem toho si zasúťažili desiatky detí na kratších tratiach. Počasie bežcom prialo. Beh odštartoval výstrelom z pištole primátor Jozef Dvonč. Štart a cieľ boli na križovatke Golianovej a Kmeťovej ulice, trať viedla smerom k Párovským hájom. Po dosiahnutí cieľa bežci obdržali medailu a v priestoroch Domu MS v Nitre ich čakalo občerstvenie. Ceny odovzdávali riaditeľka Domu MS Veronika Bilicová a predseda ŠK ŠOG Nitra Milan Giraltoš. Víťazom behu na 9,5 km sa stal 21-ročný Dávid Mazúch (ŠK ŠOG Nitra). Krosový beh bol obnovený vlni po trinásťročnej pauze. Zároveň je aj memoriálom Milana Krajmera, jedného z hlavných organizátorov behov, ktorý stál aj pri jeho samotnom vzniku už v roku 1995. Zdroj: beh.sk

Na majstrovstvách Slovenska striebro pre bežkyne Zrastákovú a Kuchtovú

V Banskej Bystrici sa v sobotu 5. mája 2018 uskutočnili majstrovstvá Slovenska v behu na 10 km na dráhe. Bežci absolvovali 400-metrový okruh na Štiavničkách 25-krát. Nitrianske kluby sa na šampionáte tešili z dvoch strieborných medailí. Druhé miesto obsadila Veronika Zrastáková z ŠK ŠOG Nitra, ktorá od štvrtého kilometra bežala sama až do cieľa. Druhé striebro vybojovala juniorka Dominika Kuchtová z AC Stavbár Nitra. V kategórii mužov patrilo 7. miesto Matúšovi Kompasovi (ŠK ŠOG Nitra). V kategórii juniori dobehol ako štvrtý Roman Šajter (ŠK ŠOG Nitra) 39:06. Zdroj: webnoviny.sk

Jana Kleskeňová tretia na Banskobystrickom maratóne

V piatok 9. júna 2018 sa v Banskej Bystrici konal 7. ročník Banskobystrického maratónu nachystal pre účastníkov množstvo noviniek a zrodil aj ďalšiu navyše. Medzi ženami skončila ako tretia Jana Kleskeňová z TJ Stavbár Nitra, keď prvá dobehla Chorvátka Marija Vrajičová. Zdroj: beh.sk

Beh Zoborskou lesostepou

V nedeľu 14. októbra 2018 sa na 9. ročníku Behu Zoborskou lesostepou s Mitickou vydalo vyše 260 dospelých bežcov od dražovského kostolíka smerom k Zoboru a späť. Ďalšia takmer päťdesiatka detí si do sýtosti premiérovu zabehala okolo dražovského kostolíka. Dokonalé babie leto si prišli vychutnať milovníci horského behu nielen z Nitry a okolia. Organizátor ŠK pre radosť dal dospelým opäť na výber a mohli si vybrať medzi kratšou a menej náročnou 9,5 km trasou a dlhšou 14 km. Pre deti boli pripravené detské trate okolo dražovského kostolíka v dĺžkach od 100 do 1250 m. Na každé dieťa čakala v cieľi sladká odmena a troch najrýchlejších chlapcov a dievčatá aj veľká medaila. Každý dospelý bežec dostal v cieľi jedinečnú medailu podujatia s motívom dražovského kostolíka. Víťazom mužského behu na 14 km sa stal 19-ročný Peter Žáčik z SMTA Nitra v čase tesne nad 1 hodinu, druhé miesto patrilo Jozefovi Čurlejovi (BK Furca Košice) 1:01:34, 3. miesto obsadil Pavol Žáčik (SMTA Nitra) 1:02:32. Zdroj: beh.sk

Na nočnom behu - Monn Run 519 bežcov

Séria behov Moon Run zavítala po Bratislave a Košiciach tento rok do Nitry. Kým pred rokom sa na trať dlhú 7,2 km vydalo 416 bežcov, v stredu 24. októbra 2018 ich bolo až 519. Hoci celý deň fúkal studený vietor, na večer sa utíšil a spoza mrakov sa ukázal aj mesiac v splne, ktorý pridal atmosfére pretekov. Po trati okolo rieky a cez park s cieľom na Pribinovom hrade bežalo 500 milovníkov behu. Najrýchlejší bol Levičan Tadeáš Fazekaš, ktorý je bronzovým medailistom z tohtoročných M-SR v triatlone. Medzi ženami vyhrala Bratislavčanka Zuzana Nemetová. Za ňou dobehla Michalka Kúdel'ová z Tlmáč, ktorá sa predstavila aj na olympiáde. Organizátori ocenili najlepších mužov a ženy vecnými cenami. Zdroj: beh.sk

13.5 Box, kikbox, karate, bojové umenia

Víťazstvo kickboxera Štefana Mészárosa vo Švajčiarsku

V sobotu 10. februára 2018 zvíťazil kickboxer Štefan Mészáros, reprezentant Scorpio Fight Gymu Nitra, na súťaži vo švajčiarskom Usteri neďaleko od Zürichu. V súboji K1 váhovej kategórie do 73 kg zdolal domáceho borca Bashkina Selmaniho 3:0 na body. V ringu bolo cítiť váhovou prevahu jeho súpera Selmaniho. Mészároš však vo všetkých troch kolách dominoval a bodoval. Podarilo sa mu aj pár kladivových kopov - axe kick. Jeho trénerom je Patrik Matejka. Zdroj: mynitra.sme.sk

Cyril Pažitný sa stal majstrom Európy federácie WKN

Mladý nitriansky kickboxer Cyril Pažitný dosiahol v sobotu 14. apríla 2018 v Belgicku najväčší úspech v kariére. Hoci išiel na vyššiu váhovú kategóriu ako obvykle, vyhral v treťom kole. Jeho súper mal 34 rokov a bol veľmi skúsený. Zápasil už v dobe, keď on ešte netrénoval. V prvom kole sa Cyril Pažitný trochu „vybúchal“, ale po taktických radách trénera Patrika Matejku v druhom takticky načerpil sily, ale aj tak sa mu podarilo súpera poslať do počítania. V treťom kole zápas predčasne ukončil. Po minuloročnom triumfe v Berlíne to bol už jeho druhý titul majstra Európy. Vtedy porazil vo váhe do 62 kg aktuálneho majstra sveta, Nemca Qurbana Husseina. Zdroj: mynitra.sme.sk

Mladí boxeri úspešní na Bornemissza Cupe

Na 68. ročníku Bornemissza Cupu v maďarskom meste Eger v sobotu 17. marca 2018 súperilo 269 boxerov z 19 štátov. Slovensko reprezentovali aj piati pästiar BC Stavbár Nitra. Najviac sa darilo Patrikovi Valentovi (st. dorast - 64 kg), ktorý získal striebornú medailu. Po výhre nad Rakúšanom a Nemcom vo finále podľahol tesne 2:3 na body domácomu Maďarovi Adrianovi Orbánovi. Valent sa týmto nominoval na aprílové ME. Adam Vago (st. dorast -69 kg) v osemfinále tesne podľahol súperovi z Dánska. V ringu boli aj traja mladší dorastenci BC Stavbár. Miroslav Herceg (-57 kg) porazil domáceho Szigetváriho, ale vo štvrtfinále neuspel proti Rusovi Ayubovi. Zdroj: mynitra.sme

13.6 Cyklistika

Majster sveta Peter Sagan prišiel na Detskú tour Petra Sagana

Trojnásobný majster sveta podporil jedno z desiatich podujatí seriálu Detská tour Petra Sagana. Na súťaž sa prihlásilo viac ako 700 pretekárov, čo bol absolútny rekord. Podujatie zorganizoval Pavol Peciar z ŠK Delfín Nitra. Pred rokom prišlo 498 pretekárov. Ako sa podarilo prilákať Sagana do Nitry? Mal sa zúčastniť na medializovanom stretnutí s fanklubom v Šamoríne. A popritom prišiel do Nitry, ktorá je tohto roku Európskym mestom športu. Peter Sagan prišiel do parku okolo pol dvanástej, stretol sa s partnermi podujatia. Spravil predjazdca pred dvomi kategóriami

a pred druhou odišiel. Riaditeľom podujatia bol Peter Zánický, ktorý bol prvým trénerom Petra Sagana a on stál za príchodom P. Sagana do Nitry. Zdroj: detskatour.sk

Medzinárodné cyklistické preteky mládeže Regiónom Nitrianskeho kraja

Cez víkend 16. - 17. júna 2018 sa v Nitre uskutočnil 12. ročník medzinárodných etapových cyklistických pretekov mládeže – Regiónom Nitrianskeho kraja. Na preteky sa prihlásili cyklisti z celého Slovenska, Čiech, Rakúska i Maďarska. Preteky pozostávali z troch etáp. Úvodná etapa bola O pohár Jána Vanča sa uskutočnila v Nitre. Cyklisti absolvovali preteky s hromadným štartom od mestského parku na Sihoti o 10.00 hodine. Stadiaľ cyklisti vyrazili na Parkové nábrežie, prešli cez Napervilskú ulicu, Dobšinského ulicu až na Kláštorskú ulicu a tade išli do cieľa, ktorý bol pri Špecializovanej nemocnici sv. Svorada (pri bývalom liečebnom ústave pod Zoborom). Cyklisti zdolali 5 km trať a prevýšenie 157 m. Na tomto podujatí sa vyskúšalo svoje cyklistické schopnosti takmer 300 cyklistov rôznych vekových kategórií. Popoludní štartovala druhá etapa – Cena obce Tajná. Cyklisti absolvovali časovku jednotlivcov. Išlo sa po rovinatej trase so štartom a cieľom v Tajnej do Nevidzian a naspäť. Zdroj: cyklistikaszc.sk

Slovenský pohár v cestnej cyklistike

Slovenský pohár v cestnej cyklistike mládeže v sobotu 23. júna 2018 pokračoval trojetapovými pretekmi, ktoré zorganizoval CK Dynamax Nitra. Zúčastnilo sa na ňom 269 pretekárov z Maďarska, Rakúska, Českej republiky a Slovenska. V sobotu 23. júna bola prvá etapa od Zimného štadióna k nemocnici. Junior Tomáš Kráľovič obsadil v prvej etape 17 miesto. Na pretekoch si najlepšie počínal Nitran Marek Bugár zo Slávie ŠG Trenčín, ktorý v prvej etape obsadil druhé miesto, v časovke bol dvanásty a celkovo skončil na siedmom mieste. Zdroj: cyklistikaszc.sk

Nitra etapovým mestom cyklistických pretekov Okolo Slovenska

V dňoch 12. až 16. septembra 2018 sa Nitra stala etapovým mestom medzinárodných cyklistických pretekov Okolo Slovenska. Nitra konkrétne hostila dojazd 3. etapy ako aj štart 4. etapy. Cieľ štvrtej etapy v Nitre bol na Štefánikovej tride pred budovou VÚB banky. Zavítali k nám premiérovo dve družstvá kategórie UCI World Teams, ako Bora - hansgrohe a Quick-Step Floors. Spomedzi UCI Professional Continental tímov súťažili aj CCC Sprandi Polkowice a Gazprom - Rusvelo, čo vypovedalo o kvalite podujatia, na ktoré sa aj také kvalitné celky so skúsenosťami z Giro d'Italia chcú vrátiť. Navyše, dobré chýry o pretekoch Okolo Slovenska začuli aj vo Francúzsku a Holandsku, odkiaľ k nám prvý raz pricestovali tímy Cofidis, Solutions Crédits a Roompot - Nederlandse Loterij. Na štarte nechýbali domáce železka v ohni, a to Dukla Banská Bystrica a reprezentačný výber, ktorý pozostával zo 7 cyklistov všetkých klubových družstiev, ktorí počas celej sezóny preukážu dostatočnú výkonnosť. Záverečným dvadsiatym tímom bola belgická reprezentácia do 23 rokov, ktorá poslala výber. Peletón tvorilo 20 tímov so 7 pretekármi, teda celkovo 140 cyklistov. Zdroj: cyklistikaszc.sk

13.7 Fitness

Majstrovstvá Slovenska – zlato pre Čambalovú, Szombathovú a Višňovského

Nitra už po piatykrát hostila v sobotu 14. apríla 2018 majstrovstvá Slovenska v kulturistike a fitnese pod záštitou asociácie SAFKST. Na šampionáte, ktorý pripravilo fitnesscentrum IvetFit, sa predstavilo 161 účastníkov (mužov i žien) v jednotlivých kategóriách kulturistiky a fitnesu. Boli to už piate majstrovstvá Slovenska, ktoré Nitra organizovala. Diváci mali možnosť vidieť to najlepšie, čo na Slovensku máme. Pod organizáciu podujatia sa podpísala dvojnásobná majsterka sveta Iveta Chrtánová. IvetFit získal dvakrát zlato a dvakrát striebro. Obaja šampióni - Olívia Čambalová a Michal Višňovský - získali nomináciu na ME do španielskej Santa Susanny. Strieborné

medaily získali Ivana Guťanová a Diana Vargová. Už ostrieľaná pretekárka Olívia Čambalová dominovala v kategórii bikini fitnes do 169 cm. „Je to môj druhý titul. Súperky boli kvalitne pripravené, ale vždy sa snažím sústrediť na samu seba a nepozerať na súperky, pretože mi prídu všetky lepšie odo mňa,“ povedala po pretekoch s úsmevom. „Čo sa týka formy, stále to nie je

stopercentné, snažím sa ju časovať na ME. Budem sa snažiť o čo najlepší výsledok v Španielsku. Uvidíme, dosť som pracovala aj na pózovaní a prejave. Úspech z pohárovej súťaže na Liptove dokázal na šampionáte zopakovať Michal Višňovský a tešil sa z prvého zlata. Na pódiu sa predstavili aj Nitrania z iných klubov. Radka Szombathová si užívala svoj prvý titul majsterky SR - v kategórii bikini fitnes do 162 cm. Výsledky: Bikini fitnes do 158 cm: 2. Ivana Guťanová (IvetFit), bikini fitnes do 162 cm: 1. Radka Szombathová (Fitness KA Topoľčany), bikini fitnes do 169 cm: 1. Olívia Čambalová, 5. Dominika Kováčsová (obe IvetFit Nitra), bikini fitnes do 172 cm: 10. Natália Blážová (IvetFit Nitra), bikini fitnes nad 172 cm: 2. Diana Vargová (IvetFit Nitra), kulturistika muži do 90 kg: 7. Igor Móri (Diamond gym Nitra), mens physique do 179 cm: 5. Patrik Tonka (IvetFit Nitra). Mens physique do 182 cm: 1. Michal Višňovský (IvetFit Nitra). Zdroj: sakst.sk, mynitra.sme.sk

Zlato a striebro z majstrovstiev Európy v kulturistike

Slovenským reprezentantom sa 9. mája 2018 darilo na európskom šampionáte vo fitnese a kulturistike. Najlepší kulturisti a fitnessky súťažili v španielskom meste Santa Susanna na majstrovstvách Európy federácie IFBB. Slovenská asociácia fitnesu, kulturistiky a silového trojboja bola na nich úspešná. Na stupne víťazov vystúpili aj Nitrianky, resp. reprezentantky nitrianskych klubov. Nitrianka Radka Szombathová

vystúpila na najvyšší stupienok v kategórii bikini fitness masters do 163 cm (35-39 rokov) spomedzi 14 žien. Szombathová, ktorá reprezentovala klub Fitness KA Topolčany (ale trénuje v Nitre), získala aj titul absolútnej majsterky Európy v kategórii bikini masters. Nitrianka Olívia Čambalová mala v kategórii bikini fitness do 169 cm až 24 súperiek. Vybojovala však cenné striebro. Je to jej prvá medaila z ME alebo MS. Druhú priečku si vybojovala Dominika Kováčsová v kategórii bikini fitness masters nad 163 cm medzi 14 pretekárkami. Porazila ju ďalšia Slovenka - Anita Kuczmanová zo Šurian. Dominika reprezentuje IvetFit Nitra. Jej manželom je Tomi Kid Kovács, známy boxer a tréner. Dominika je rodáčky z Paty, žije v Matúškove. Zdroj: sakst.sk

Fitness Inspiration Day

Poslednú septembrovú nedeľu sa v Mestskej hale na Klokočine v Nitre uskutočnilo podujatie, ktoré hostilo medzinárodných fitness prezentérov. Organizátorka a inštruktorka skupinových cvičení Soňa Gáborová už splnila sen mnohým Zumba nadšencom, a tentoraz pozvala na Slovensko kráľa salsy a merengue priamo z Miami. Hlavnou hviezdou športového poobedia bol Walter Diaz, ktorý svojou charizmou

a energiou vyburcoval prítomných hostí. Každý prezentér mal vyhradený čas na svoju master-class, okrem Wallyho Diaza si mohli hostia zacvičiť so slovenskými hviezdami Danielou Čavojec Česnekovou, Freddym Ayisim a poľskou inštruktorkou Izabelou Kin Janda. Na pódiu nechýbala ani organizátorka Soňa, ktorú všetci poznajú ako Zumba Sonnyes Slovakia. O hudobnú časť podujatia sa postarala 8-členná kapela Dominika Titková

& Friends s juho-americkými rytmi, ktorá naladila prítomných na tú správnu Latin Flavour vlnu. Presne ten istý názov niesol aj deň predtým sa konajúci workshop Wallyho Diaza, na ktorom sa mohli účastníci naučiť mnohé tanečné prvky pod vedením profesionálneho tanečníka pôvodom z Kolumbie. Cieľom Sone Gáborovej je aj v ďalších rokoch zorganizovať podujatie tohto typu s medzinárodnou účasťou. Jej cieľom je i naďalej inšpirovať ľudí k skupinovým cvičeniam a prinášať do na Slovensko exkluzívnych hostí. Zdroj: fotografia a vlastný text kronikárky

13.8 Florbal

V Nitre sa hrala kvalifikácia na majstrovstvá sveta vo florbale

Od stredy 31. januára do nedele 4. februára 2018 sa v Mestskej hale v Nitre hrali za účasti 10 družstiev kvalifikačné zápasy o postup na majstrovstvá sveta, ktoré sa konali v decembri 2018 v Prahe. Zápasy sa hrali v dvoch skupinách. Slovenská florbalová reprezentácia odohrala svoje zápasy v skupine EUR2 a súpermi im boli aktuálni vicemajstri sveta Švédi, ďalej Nemci, Slovinci a Francúzi. Cieľom Slovákov bolo skončiť na 2. mieste v tabuľke a postúpiť na majstrovstvá sveta mužov vo florbale, ktoré sa uskutočnia v decembri 2018 v Prahe, čo sa im aj podarilo. Zástupcov delegácií prijali v piatok 2. februára na Mestskom úrade v Nitre. Zároveň zástupcov jednotlivých delegácií informoval o podpore florbalu zo strany mesta, nakoľko je čoraz populárnejším celosvetovým športom a združuje viac ako 50 štátov. Florbalisti Slovenska si postup vybojovali po troch víťazstvách v skupine hranej v Nitre. Najprv zdolali Slovinsko 7:2, Francúzsko 10:3 a definitívnu dali výhrou 3:2 proti Nemecku pred viac ako 2100 divákmi. Nič na tom nezmenila ani prehra 4:11 v poslednom stretnutí proti úradujúcemu vicemajstrovi sveta – Švédom. Zdroj: dfa.snitra.sk

13.9 Futbal

Vyhlásili najlepších futbalistov v kategórii žiakov vo futbale

Dňa 25. januára 2018 sa v Senci uskutočnil slávnostný večer Grassroots futbalu za rok 2017. Bola to premiéra slávnostného vyhlásenia najlepších laureátov za rok 2017 v niekoľkých kategóriách chlapcov U13, žiak, mladší dorast, starší dorast, junior, juniorka. Podujatie sa konalo za prítomnosti prezidenta SFZ Jána Kováčika a generálneho sekretára SFZ Jozefa Klimenta. V týchto kategóriách sa zástupcovia Nitry neumiestnili. V kategória trénerov chlapcov staršieho dorastu získal ocenenie Michal Kuruc z FC Nitra. Nový formát galavečera nadviazal na minuloročné vyhlásenie Ženskej ligovej jedenástky a predchodcu ankety Ženská jedenástka roka, kde medzi stredopoliarkami bola ocenená hráčka FC Nitra Katarína Košlabová. Zdroj: fcnitra.com

Nový trávnik na Futbalovom štadióne ČFK

Na Futbalovom štadióne Čermánskeho futbalového klubu pribudol v roku 2018 nový trávnik s osvetlením a zavlažovaním. Pôvodne mal byť umelý, nakoniec však mestské zastupiteľstvo na návrh nezávislého poslanca a bývalého futbalistu Ľubomíra Moravčíka rozhodlo o kombinácii prírodnej aj umelej trávy. Hlavný trávnik bol z predpestovanej trávy. V zadnej časti areálu je umelá tráva, čo umožňuje tréning aj v daždi. Celková investícia dosiahla 400-tisíc eur. Nový návrh znížil náklady zhruba o polovicu. Na umelý trávnik pôvodne plánovalo mesto použiť dotáciu 100-tisíc eur z investičného programu UEFA HatTrick poskytnutej prostredníctvom Slovenského futbalového zväzu. Dotačná podpora bola medzičasom zrušená. Zdroj: fcnitra.com

Modernizácia futbalového štadióna FC Nitra

Výrubom stromov (topol'ov) od 15. januára 2018 a napokon nástupom stavebných mechanizmov od ďalšieho pondelka 22. januára 2018 sa začala rekonštrukcia futbalového štadióna FC Nitra. „Pokiaľ by sme šli s umelým trávnikom v tej kvalite, ako sme dostali predpísané od Slovenského futbalového zväzu s dotáciou 100-tisíc eur, tak projekt bol na úrovni 811-tisíc eur s DPH a zvyšok by sme museli dofinancovať my. Popri rekonštrukcii futbalového štadióna FC Nitra si už netrúfame dávať toľko peňazí do futbalu v meste,“ povedal nitriansky primátor Jozef Dvonč. Modernizácia futbalového štadióna FC Nitra bude stáť mesto 4 187 000 eur bez DPH. Úver na tento účel si zobrala dcérska spoločnosť mesta Nitrianska investičná. Nové tribúny so zastrešením zafinancuje Slovenský futbalový zväz. Zdroj: fcnitra.com

Ľubomír Moravčík v ankete o najlepšieho futbalistu na 3. mieste

Redakcia Pravda usporiadala medzi čitateľmi anketu o najlepšieho futbalistu. Stal sa ním Ľubomír Moravčík. Tento úspešný futbalista a dnes poslanec mestského zastupiteľstva rozbehol kariéru v Nitre a stal sa prvým slovenským futbalistom, ktorý po roku 1990 prestúpil do poprednej európskej súťaže. Na prvom tohtoročnom zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 25. januára 2018 na úvode rokovania primátor Nitry Jozef Dvonč zablahoželel poslancovi mestského i krajského zastupiteľstva a predovšetkým bývalému vynikajúcemu futbalistovi Ľubomírovi Moravčíkovi k tretiemu miestu v rámci ankety o najlepšieho futbalistu Slovenska za posledných 25 rokov. Zdroj: pravda.sk

Futbalisti FC Nitra sa regenerovali na Cypre

Futbalisti FC Nitra sa po 26 rokoch dostali na pobyt na Cyprus, kde trénovali a popritom aj oddychovali. Tréner Ivan Galát povedal, že ak chce Nitra, aby sa tu hral futbal na najvyššej úrovni, takéto kempy musia byť samozrejmosťou. Na pobyte boli hráči: Hroščo, Šípoš, Niba, Križan, Machovec, Kuník, Vencl, Šurnovský, Kóňa, Šimončík, Lola, A. Fábry, Kotrík, Steinhübel, Charizopoulos, Valenta, Vestenický, Abrahám, Militosjan. Fabiš bol na sústreďení do soboty a vrátil sa na Slovensko. Dôvodom je zápas UEFA Youth League. Pre zranenie zostal doma Chovanec. Zdroj: fcnitra.com

Dorastenci FC Nitra prehrali v Lige majstrov s družstvom Feyenoord Rotterdam

Dorastenci FC Nitra prehrali gólom v prvej minúte nadstaveného času v zápase Ligy majstrov v šesťnástfinále mládežníckej Ligy majstrov s holandským veľkoklubom Feyenoord Rotterdam. V zápase sa im darilo. Dvadsať minút pred koncom viedli 2:1 po dvoch góloch Mareka Fábryho. Napokon im však zostali oči pre plač, v prvej minúte nadstaveného času dával súper na 2:3. Po poslednom hvizde rozhodcu ako jeden muž popadali Nitrania na trávnik, niektorí mali pri odchode z trávniku mokré oči. Na štadión FC ViOn, kde sa duel hral kvôli rekonštrukcii futbalového štadiónu v Nitre, si našlo cestu 2200 divákov. Zdroj: fcnitra.com

FC Nitra v prvom zápase jarnej časti remizovali s AC Trenčín

V sobotu 17. februára 2018 odštartovala jarná časť futbalovej ligy. Futbalisti Nitry odštartovali jarnú časť súťaže pre rekonštrukciu štadióna na detašovanej domácej pôde v Zlatých Moravciach, kde privítali suseda v tabuľke AS Trenčín. Súboj najlepšej obrany proti najlepšiemu útoku v doterajšom priebehu súťaže sa v prvom polčase odohrával väčšinou medzi šestnástkami. Prvý strelecký pokus sa zrodil až v 30. minúte, no nepresná strela hosťujúceho Slegersa z rohu šestnástky brankára Hrošša príliš nezamestnala. O päť minút neskôr sa však na opačnej strane ihriska odohral kuriózný gólový moment, keď po chybe brankára Šemrinca sa lopta odrazila od napádajúceho Kotríka za bránkovú čiaru a následne sa vrátila späť do hry. Hlavný rozhodca Kružliak hru prerušil a na prekvapenie všetkých gól uznal – 1:0. Do druhého polčasu naskočil lepšie Trenčín. Jeho aktivita bola odmenená v 54. minúte, keď po rohovom kope Ubbinka skóroval hlavou El Mahdioui – 1:1. Domáci pohrozili po hodine hry, ale zakončenie striedajúcemu Militosyanovi z dobrej pozície vôbec nevyšlo. V 74. minúte pekný prienik Steinhübel zastavil faulom v šestnástke El Mahdioui a hlavný rozhodca Kružliak nariadil jedenástku. Domáci kapitán Kóňa však ponúknutú šancu nevyužil. V ďalšom priebehu sa už skóre nezmenilo a tak súboj dvoch tímov bojujúcich o postup do elitnej šestky sa skončil spravodlivou deľbou bodov. FC Nitra – AS Trenčín 1:1 (1:0). Zdroj: fcnitra.com

Miniliga Miňa Stocha

Rekordných 25 tímov bojovalo 17. - 18. februára 2018 (jeden a pol dňa) v Mestskej hale na Klokočine v Nitre, kde si zahralo 233 najmenších futbalistov. Organizátori i diváci konštatovali, že na Slovensku neexistuje väčší turnaj pre prípravky. Podujatie organizovala redakcia MY Nitrianske noviny s Oblastným futbalovým zväzom v Nitre a s podporou agentúry Football Service Agency. Z prvenstva sa tešili nádeje Čeladíc, druhé skončili Výčapy-Opatovce, tretie Hájske a štvrtá Chrenová A. Zdroj: fcnitra.com

Futbalisti FC Nitra vyhrali turnaj v Olomouci

Tím FC Nitra U13 sa 17. – 18. marca 2018 predstavil na turnaji v Olomouci, kde súperilo sedem účastníkov zo šiestich krajín. Zverencom Petra Gundu sa podarilo získať víťaznú trofej. Rozhodol o ňom až posledný zápas, v ktorom porazili súpera z Maďarska. Ak by remizovali, skončili by na druhom mieste, ak by prehrali, boli by až tretí. Najlepším hráčom turnaja sa stal Adrián Fiala a najlepším strelcom bol Patrik Dulay (5 gólov, obaja FC Nitra). Výsledky FC Nitra U13: Cambridge United FC (Angl.) 2:0, góly: Dulay 2, MKS Kluczbork (Poľ.) 7:1, Dulay 2, Čurilla, Fiala, Kóša, Bujna Grác, AC Sparta Praha 2:0, Dulay, Fiala, Vasalunds IF (Švéd.) 0:0 FA SK Sigma Olomouc 2:2, Kóša 2, Vasas Kubala Academy (Maď.) 1:0, Bujna. Poradie: 1. FC Nitra 14 b, 2. Sigma Olomouc 12, 3. AC Sparta Praha 11, 4. Vasas Kubala Academy 8, 5. Vasalunds IF 7, 6. Cambridge United 4, 7. Kluczbork 0. Zloženie FC: Chvostek, Zúzik - Bujna, Čurilla, Čerňanský, Fiala, Kollár, Búcora, Korec, Baláž, Lipovský, Dulay, Hodúr, Kupec, Varga, Kysucký, Burák, Grác, Kóša, Komora. Tréner P. Gunda. Zdroj: fcnitra.com

FC Nitra neudelili licenciu

Mali sme výborný vstup, viedli sme, nikto by nič nepovedal, keby sme vyhrávali 4:0. Ale vytratila sa nám istota a po troch obrovských chybách sme inkasovali. To sa nemôže stávať,“ trefne pomenoval ôsme kolo nadstavby kapitán Jaroslav Machovec. Jeho krásny gól nestačil, Michalovce otočili a stiahli manko na siedmu Nitru na tri body. Ak Slovan skončí v top trojke, siedma priečka sa rovná baráži o Európsku ligu. Preto je okolo nej toľká mágia. Jesenný elán Nitry vyprchal, na heroické víťazstvá s ViOnom a DAC pred skoro 6-tisíc divákmi už sadol prach, zrazu má divák na tácke nudný pragmatizmus, len 8 gólov v 11 novoročných zápasoch. Ale nezabúdajme! Že v základe je bežne 9 odchovancov, že má druhú najlepšiu obranu v lige a hlavne, že celú jar hrá vonku, lebo pre prestavbu svojho štadióna je „doma“ v Zlatých Moravciach. Stále môže finišovať siedma z dvanástich. Bolo by to najlepšie umiestnenie nováčika za päť rokov! Preto je pokrik z 86. minúty „druhá liga, druhá liga!“ scestný. Po zbabranom dueli s Michalovcami sa Nitranom postavili do cesty fanúšikovia. Zdroj: fcnitra.com

Hráči FC Nitra U19 bronzoví na turnaji vo Švajčiarsku

Starší dorastenci FC Nitra U19 sa cez víkend 12. - 13. mája 2018 po dvoch rokoch opäť predstavili na turnaji vo švajčiarskom mestečku Altstätten, kde súperilo osem družstiev zo siedmich krajín. Nitrania zvládli prvý deň výborne, keď porazili aj súpera z Brazílie, v semifinále im však vystavil stopku anglický Leicester. Bronz si vybojovali po penaltách v ďalšom súboji s SC Porto Alegre. Z výborne zorganizovaného turnaja si domov odniesli pekné zážitky a cenné skúsenosti. Daniel Dojčinovič bol jedným zo štyroch hráčov, ktorí strelili tri góly (najviac) na turnaji. Zdroj: fcnitra.com

Turnaj v minifutbale McDonald's Cup

Areál FC Nitra bol vo štvrtok 17. mája 2018 dejiskom krajského kola obľúbeného turnaja v minifutbale. McDonald's Cup písal v tomto roku 2018 svoju dvadsiatu kapitolu a okružle výročie lámalo aj rekordy. Do turnaja sa v rámci celého Slovenska prihlásilo až 948 škôl, čo je najviac v celej histórii podujatia, určeného pre žiakov a žiačky prvého stupňa ročníka základných škôl, narodených po 1. septembri 2007. Zo všetkých ôsmich krajov mal najväčšie zastúpenie práve Nitriansky, odkiaľ sa predstavilo až 165 tímov. Zaujímavým pravidlom bola aj podmienka, že už tretí ročník po sebe musí byť na ihrisku vždy minimálne jedno dievča. Na úvod sa odohrali školské kolá turnaja, nasledovali kvalifikačné a obvodné. Najlepší z nich putovali práve do krajského finále. To v spolupráci s obchodnou sieťou McDonald a partnermi organizovala ZŠ Tulipánová Nitra. Prebojovalo sa doň nasledovných sedem škôl: ZŠ Nábřežná Nové Zámky, ZŠ Tribečská Topoľčany, ZŠ Jozefa Murgaša Šaľa, ZŠ Móra Jókaiho Komárno, ZŠ Hronské Kláčany, ZŠ Fatranská Nitra a ZŠ Mojmírova Zlaté Moravce. V skupine B vyhrali žiaci ZŠ Tulipánová, druhé boli Nové Zámky a tretie Hronské Kláčany. Najlepší brankár bol Marko Bojda (Nitra). Zdroj: fcnitra.com

Futbalisti FC Nitra skončili v sezóne na siedmom mieste

FC Nitra skončila sezónu 2017/2018 ako svoju najlepšiu sezónu za posledných osem rokov. Skončila na siedmom mieste, v lige vyhrala 11 z 32 duelov a zachránila sa s 19-bodovým náskokom pred Senicou a Prešovom. V tíme bolo deväť debutantov - odchovancov. Tréner Ivan Galád sa poďakoval hráčom za celú sezónu, keď povedal: „Títo chlapci si zaslúžia, aby sa ľudia kvôli nim vrátili na nový štadión.“ Vrcholom by mohla byť účasť FC Nitra v play-off. Ak Nitrania v stredu 23. mája 2018 vyhrajú v Žiline a v nedeľu 27. mája v Trenčíne alebo Ružomberku, sú v Európskej lige! „V baráži chceme byť príjemným zjavom tejto zvláštnej súťaže. FC Nitra – Senica 5:2 (2:2). Zápas sledovalo 320 divákov. Za FC Nitra hrali: Hroščo – Fabiš, Križan, Farkaš, Chovanec – Šimončíč, Kóna – M. Charizopulos (84. Venc), A. Fábry (68. Machovec), Militosjan – Vestenický (79. M. Fábry). Zdroj: fcnitra.com

Konečná tabuľka Fortuna ligy

1. Trnava 32 20 4 8 41:28 64 (+16)
2. Slovan 32 17 8 7 58:37 59 (+11)
3. Dun. Streda 32 16 9 7 46:32 57 (+9)
4. Žilina 32 17 2 13 63:51 53 (+5)
5. Trenčín 32 15 6 11 75:47 51 (+3)
6. Ružomberok 32 10 10 12 36:39 40 (-8)
7. Nitra 32 11 12 9 33:29 45 (-3)
8. Michalovce 32 11 8 13 35:34 41 (-7)
9. Podbrezová 32 11 5 16 29:43 38 (-10)
10. FC ViOn 32 8 7 17 39:52 31 (-17)
11. Senica 32 6 8 18 29:58 26 (-22)
12. Prešov 32 5 11 16 22:56 26 (-22)

Prvý zápas na novom štadióne

Stretnutie 3. kola Fortuna ligy medzi FC Nitra a DAC Dunajská Streda sa odohralo v nedeľu 5. augusta 2018 o 19.00 h na zrekonštruovanom futbalovom štadióne pod Zoborom. Futbalisti z dedinských súťaží si posunuli čas svojho nedeľňajšieho zápasu, aby stihli „grand opening“ na Sihoti. Pre divákov bolo k dispozícii 7246 miest na sedenie. Realizátori stavby, ako aj ľudia v klube a na mestskom úrade, robili v posledných dňoch pred otvorením maximum pre to, aby sa prvý futbalový zápas mohol konať. Zdroj: fcnitra.com

FC Nitra posilnil srbský útočník Alexander Popin

Od 15. júna 2018 futbalistov FC Nitra posilnil srbský útočník Saša Popin. S fortunalistom podpísal kontrakt na dva roky, naposledy pôsobil v Seredi. 28-ročný hráč Popin začínal s futbalom doma v Srbsku. Jeho ďalšie kroky smerovali cez Macedónsko, Rumunsko, Maďarsko až na Slovensko. Saša Popin hrával v Seredi. Tu si ho všimli manažéri FC Nitra. Vnímajú ho ako top posilu. Je vysoký útočník. Jeho

typológia v mužstve chýbala. Okrem gólov sa od neho očakávali úspešné hlavičkové súboje. Zdroj: fcnitra.com

26. ročník Fortuna ligy

Cez víkend 21. – 22. júla 2018 sa začal 26. ročník slovenskej futbalovej Fortuna ligy v oklieštenom zložení, keďže až dva súboje 1. kola odložili. V Michalovciach nenastúpila Žilina pre epidémiu osýpok, stretnutie Trenčína v Nitre preložili pre povinnosti AS v Európskej lige UEFA 2018/2019. Titul obhajoval Spartak Trnava, nováčikom bola ŠKF iClinic Sereď, ktorý nahradil vo FL Tatran Prešov. Hralo sa v rovnakom modeli ako v uplynulej sezóne, po 22. kolovej základnej časti sa liga rozdelila na šestku bojujúcu o titul, resp. sexteto bojujúce o záchranu. Nechýbali súboje baráže o záchranu v lige, resp. o účasť v pohárovej Európe, to v prípade, že víťaz jubilejného 50. ročníka Slovenského pohára - Slovnaft Cupu skončí v konečnej tabuľke do 3. miesta. Záverečné kolo základnej časti bolo na programe 9. marca 2019, meno majstra bude najneskôr známe po 10. kole nadstavby (25.-26. mája). Baráže o FL a EL vyvrcholia 1. a 2. júna 2019. Zdroj: fcnitra.com

Na Memoriáli Ladislava Baláža boli dorastenci Nitry druhí

V piatok 20. júla 2018 sa pod Zoborom uskutočnil medzinárodný turnaj dorastencov Memoriál Ladislava Baláža. Na 39. ročníku podujatia sa stretli štyri tímy z troch krajín, hralo sa systémom každý s každým 2x25 minút. Z prvenstva sa tešili chlapci z 1. FC Slovácko, ktorí na začali turnaj víťazstvom nad domácim celkom a nezaváhali ani v ostatných dueloch. Druhé miesto patrilo zverencom Martina Babinca, tretia skončila Zbrojovka Brno. Ceny odovzdávali predstavitelia FC Nitra - člen predstavenstva Ľubomír Moravčík, športový riaditeľ Marián Süttö a šéf mládeže Igor Demo. Z domáceho tímu získal individuálnu cenu brankár Tomáš Frühwald (nar. 2002), ktorý prišiel do Nitry z Podbrezovej. Okrem neho oblieklo dres Nitry ďalších päť nových hráčov. Tím FC Nitra tvorili: Búš, Frühwald, Horváth - Sádovský, Maďarik, Elexa, Tvrdý, Vaško, Kóša, Cehula, Strakoš, Pochylý, Čapkovič, Šutorík, Lichý, Németh, Hambálek, Tancik, Dojčinovič, Segény, Danek, Stovička. Tréneri Babinec, Štefanka. Zdroj: fcnitra.com

FC Nitra prvýkrát hrala na vynovenom štadióne s DAC Dunajská Streda

V treťom kole slovenskej Fortuna ligy sa v nedeľu 5. augusta 2018 prvýkrát v tomto ročníku predstavili futbalisti FC Nitra pred vlastnými divákmi. Na novučičkom zrekonštruovanom štadióne privítali stopercentnú Du-najskú Stredu. Začiatok zápasu sa niesol v rýchlejšom tempe s väčšou aktivitou hostí, ktorých hnala dopredu aj početná skupina dunaj-skostredských fanúšikov. Prvý strelecký pokus prišiel až v 24. Minúte, no hosťujúci útočník Bayo krížnou strelou minul domácu bránu. O 4 minúty neskôr pálil už presnejšie K. Vida, ale Hroščo bol namieste. Do prvej polhodiny zápasu sa zmestila aj parádna strela Christiána Herca, keď domácich podržal opäť výborný Hroščo. Záver prvého polčasu patrilo Nitre, najprv sa výbornou strelou zaskvel Fábry, ktorá však skončila len v náručí hosťujúceho brankára, ale následný rohový kop domácich už menil

stav zápasu. Prvý gól na novom štadióne strelil domáci Miloš Šimončíč. Po prestávke sa taktiež hralo vo svižnom tempe. Ako prví sa v druhom polčase presadili opäť Nitrania. Po výborne zahranom rohovom kope rozvlnil sieť DAC-u Tomáš Vestenický a bolo 2:0. DAC však následne zmobilizoval sily a v 65. minúte znížil na 1:2. Do streleckej listiny sa zapísal striedajúci Pačinda. O 4 minúty neskôr už bolo vyrovnané, keď sa gólom zaskvel agilný Bayo. Riadny hrací čas už ďalšie góly nepriniesol, ale po štyroch nadstavených minútach padol rozhodujúci tretí gól. Hostia využili zaváhanie domácej obrany a Bayova presná hlavička definitívne zavrášila obrat hostí v zápase.

Góly: 44. Šimončíč, 58. Vestenický - 69. a 90.+4 Bayo, 65. Pačinda, ŽK: Kóňa, Šimončíč, Abdulrahman - Herc, Kalmár. Rozhodovali: Kružliak – Mókoš, Ferenc, 6068 divákov.

Nitra: Hroščo - Kuník, Farkaš, Križan, Chovanec - Šimončíč (66. Machovec), Fábry (85. Charizopoulos), Kóňa - Kotrík (75. Steinhübel), Vestenický, Abdulrahman
Dunajská Streda: Jedlička - Koštrna, Šatka, Koné, Šimčák - Huk - M. Vida (62. Pačinda), Herc, Kalmár - K. Vida (81. Divkovič), Bayo. Zdroj: fcnitra.com

Slávnostné otvorenie Futbalového štadióna FC Nitra

Futbalový klub FC Nitra v piatok 7. septembra 2018 oficiálne pokrstil svoj nový štadión. Už sa na ňom odohrali štyri súťažné zápasy, organizátori využili reprezentačnú prestávku aj na slávnostné otvorenie, v rámci ktorého sa uskutočnili duel "starých pánov" Nitry a Slavie Praha a prípravné stretnutie A-tímov. Na strihaní pásky sa zúčastnili prezident Slovenského futbalového zväzu (SFZ) Ján Kováčik a primátor mesta Jozef Dvonč. V priateľskom súboji „Old Boys“ na 2x30 minút zvíťazila Slavia 7:5. Na jej súpiske figurovali Petr Bureš, Lukáš Došek, Tomáš Hunal, Sladan Ašanin, Jiří Jeslínek, Martin Hyský, Tomáš Klinka, Ivo Ulich, Luboš Kubík, Pavel Rehák, Tomáš Janoušek, Tomáš Došek, Ján Mareš, Ivo Knoflíček, Stanislav Vlček a Zdeněk Houšteký. V domácom výbere boli Peter Palúch, Jaroslav Kostoláni, Dušan Liba, Jozef Kukučka, Igor Demo, Ľubomír Moravčík, Augustín Antalík, Dušan Borko, Róbert Jež, Marián Süttö, Jaroslav Dekýš, Peter Gunda, Marián Bochnovič, Henrich Benčík, Marián Šindler, Jozef Czucor, Ondrej Ondrovič, Jiří Maďar a František Halás. Potom si zmerali

sily súčasné mužstvá Nitry a Slavie s výnimkou reprezentantov.

Kapitánom hostí bol nitriansky odchovanec Miroslav Stoch, na lavičke začal slovenský brankár Martin Vantruba. V Prahe pôsobí tiež stredopoliar Jakub Hromada, ten je však momentálne zranený. FC Nitra „Old Boys“ - Slavia Praha „Old Boys“ 5:7 (2:4) Góly dali Gunda 2, Bochnovič, Borko, Morav-

čík - Janoušek 3, T. Došek, Houšteký, Klinka, Ulich. Zdroj: teraz.sk

Na foto: Futbalový klub FC Nitra v piatok 7. septembra 2018 oficiálne pokrstil svoj nový štadión v Nitre. Na snímke zľava Peter Kupč zástupca dodávateľa stavby, Ján Kováčik prezident Slovenského futbalového zväzu, Jozef Dvonč primátor Nitry a Marián Valenta predseda predstavenstva FC Nitra počas slávnostného otvorenia štadióna.

Foto: A. Jančovič, zdroj: TASR

Zomrel prvoligový futbalista Zoltán Molnár

Zoltán Molnár zomrel v noci na piatok 2. novembra 2018 vo Fakultnej nemocnici v Nitre. Dva mesiace bojoval s ťažkým obojstranným zápalom pľúc, ale svoj posledný zápas napokon prehral. Zoltán Molnár (narodil sa 14. marca 1953) pochádzal z obce Réca v okrese Senec. Ako dorastenec hral za Slovan Bratislava (s osobnosťami ako Jokl, Masný, Gögh, Čapkovičovi), neskôr pôsobil v Šali a krátko v Slavii Praha, ale najväčšiu stopu zanechal v drese Plastiky Nitra, kde hral desať sezón. Nevysoký futbalista bol motorom stredovej formácie, zahral si aj Ľubošom Moravčíkom, ktorý je od neho o 12 rokov mladší. Na svojom konte mal 156 zápasov vo federálnej lige, strelil 19 gólov. Na záver kariéry pôsobil v Rakúsku ako hráč a neskôr aj v role trénera. Zoltán Molnár bol na začiatku tohto tisícročia trénerom a krátko aj prezidentom klubu FC Nitra. Neskôr ako kouč viedol mužstvá v menších kluboch. S manželkou Máriou žili v Nitre a neskôr v Štitádoch. Majú syna Petra, dcéru Moniku a dve vnúčatá, ktorým sa dedko Zolo rád venoval. Posledná rozlúčka so Zoltánom Molnárom bola v pondelok 5. novembra 2018. Zdroj: fcnitra.com

13.10 Futsal

Hráči MFsK Nitra dosiahli nad Prievitzou tesné víťazstvo

Hráči MFsK Nitra pricestovali do Bojníc 17. februára 2018 pôvodne iba s jedným náhradníkom, tak sa zamerali na defenzívu a nechali hrať domácich. Po dlhej prihrávke Bratského otvoril skóre Peciar. Keď Nitranom prišli ďalší dvaja meškajúci hráči, zvýšili obrátky a Hrnčár hlavou preloboval gólmána domácich po peknom pase Z. Kluka. Výsledok FSC Prievitz – MFsK Nitra 3:4 (1:2). Góly dali Svitek, Thanh, Kalina, Peciar, Hrnčár a R. Kluka. MFsK: Hanakovič – S. Kováčik, T. Kováčik, Peciar, Bratský, R. Kluka, Hrnčár, Z. Kluka. Hráči Nitry sa ocitli na druhom mieste v tabuľke. Kapitán Peter Peciar sa na margo zápasu vyjadril, že vyhrali zaslúžene a s výkonom je spokojný. Zdroj: webnoviny.sk

13.11 Hádzaná

Bývalé hádzanárky vyhrali turnaj starých gárd v Ostrave

Bývalé hádzanárky Nitry, v súčasnosti hrajúce za ŠK Elite Nitra, sa 3. - 4. marca 2018 zúčastnili na turnaji starých gárd hádzanej v Ostrave. Tento turnaj dokázali vyhrať po troch víťazstvách a dvoch remízach. Na druhom mieste skončili družstvá Bratislavy, Trnavy, Kunovic, Ostravy a Vrútok. Cenu pre najlepšiu hráčku turnaja dostala Katarína Hanakovičová. Okrem nej za ŠK Elite Nitra hrali Katarína Dlugošová, Jana Jablonická, Katarína Papaneková, Soňa Kolářová, Janka Jašíková, Janka Vykoukalová, Melánia Švarná a Zlatica Medová. Zdroj:mynitra.sme.sk

Hráčky ŠK Elite Nitra vyhrali na turnaji starších gárd v Stupave

V Stupave sa 21. - 22. apríla 2018 uskutočnil turnaj starších gárd v hádzanej. Nitra mala zastúpenie v dvoch kluboch: ŠK Elite a ŠK Trogáru. Po piatich víťazstvách sa z triumfu radovali hráčky ŠK Elite Nitra. Cenu pre najlepšiu strelkyňu si odniesla Katarína Hanakovičová. Svoju turnajovú premiéru absolvovali ženy z novovzniknutého klubu ŠK Trogár. Bývalé hádzanárky sa vrátili na palubovku po niekoľkoročnej športovej odmlke, predchádzala tomu polročná tréningová príprava. Bojovnosťou a kolektívnym výkonom nijako nezaostávali za svojimi súperkami. Kapitánka víťazného tímu Želmíra Kolenčíková turnaj hodnotila ako výborný. Výsledky: Elite Nitra - Bratislava 9:3, Hranice 9:6, Trnava 8:6, Trogár Nitra 12:3, Stupava 13:2., Trogár Nitra - Bratislava 1:11, Hranice 3:9, Trnava 4:10, Stupava 10:5. Poradie: 1. Elite Nitra, 2. Bratislava, 3. Hranice, 4. Trnava, 5. Trogár Nitra, 6. Stupava. ELITE NITRA: V. Lenčéšová, J. Vykoukalová, K. Papáneková, K. Hanakovičová, J. Jablonická, J. Jašíková, Z. Lukáčiková, L. Hajíčková, Z. Medová. TROGÁR NITRA: Ž. Kolenčíková, J. Klenková - A. Rudincová, A. Slížová, E. Kečkéšová, M. Zámočníková, S. Krivošíková, A. Brezovská, I. Lieskovská, B. Šutovská, D. Tvrdoňová, Z. Vozdecká. Zdroj:mynitra.sme.sk

Hráčky ELITE Nitra štvrté na turnaji v Innsbrucku

Hádzanárky ŠK Elite Nitra sa zúčastnili v dňoch 9. - 10. júna 2018 na prestížnom turnaji starších gárd v rakúskom Innsbrucku pod názvom EHF European Masters 2018. Základ družstva tvorili Nitrianky, doplnili ho hádzanárky z Prešova a iných miest. Kolektív spod Zobora účinkoval v kategórii nad 43 rokov, v ktorej sa predstavilo 14 tímov zo 6 krajín. Nitrianky postúpili z druhého miesta v skupine do semifinále a v ňom sa stretli dvaja vlaňajší finalisti. Úspešnejšie boli Maďarky a Nitrianky napokon po prehre s Dánkami obsadili štvrté miesto. V ich vekovej kategórii bolo 14 vyrovnaných, kvalitných družstiev. V semifinále narazili na vlaňajšieho víťaza. V boji o 3. miesto sa stretli s Dánkami. Napokon skončili na krásnom 4. mieste a hlavne bez zranenia. Sme plne zážitkov a hrdé, že sme skvele reprezentovali Slovensko. Trénerkou družstva je Zlatica Medová. Hráčky ELITE Nitra: Dlugošová, Sajanová – Hanakovičová, Kolářová, Vykoukalová, Jašíková, Šrámeková, Lukáčiková, Kundrátová, Križková, Sláviková, Zajasenská, Medová, Papaneková, Smilková, Jablonická, Hadasová, Záhradníková, Orbánová, Krížová. Zdroj:mynitra.sme.sk

13.12 Hokej

Hráči HK Nitra získali Vyšehradský pohár

Historický úspech zaznamenali hráči HK Nitra. Vyhrali v turnaji o vyšehradský pohár. V utorok 23. januára 2018 vo finálovej odvete na domácom ľade zdolali hráči HK Nitra maďarský DVTK Jegesmedvék Miškovec 5:2 po samostatných nájazdoch. Zverenci trénera Antonína Stavjaňu vyhrali po riadnom hracom čase 4:2, keďže v prvom finále 10. januára prehrali u súpera 2:4, muselo sa predĺžovať. Rozhodnutie však priniesli až samostatné nájazdy, v ôsmej sérii sa druhýkrát presadil Henrich Ručkay a rozhodol o úspechu domácich. Odveta finále VP 2017/2018: HK Nitra – DVTK Jegesmedvék Miškovec 5:2 pp a sn (2:1, 1:1, 1:0 – 0:0, 1:0). Góly: 5. Krištof (Blackwater), 15. Blackwater (Lantoši, Slovák), 29. Rais (Pupák, Krištof), 50. Paulovič (Rýgl), rozhod. nájazd: H. Ručkay – 19. Sakaris (Vas, Pavuk), 28. Galanisz (Leppänen). Rozhodovali: Baluška, Babic – Tvrdoň, Soltész, vylúčení: 2:5, presilovky: 1:0, oslabenia: 0:0, 3067 divákov. Zdroj: hockeynitra.com

Na olympijské hry do Pjongčangu cestoval aj Nitrania

Na Zimných olympijských hrách v juhokórejskom Pjongčangu, ktoré sa konali v dňoch 9. až 26. februára 2018, sa zúčastnili aj hokejisti Branislav Kondrád - brankár, Michal Krištof a Matej Paulovič, obaja sú hráčmi Hokejového klubu - HK Nitra. Michal Krištof je študentom prvého ročníka Pedagogickej fakulty - odboru šport a rekreácia. S hokejom začínal v rodnej Nitre, no neskôr hrával vo Fínsku. Po približne piatich rokoch ho však opäť zlákal rodne miesto a vrátil sa pod Zobor. Miestenka v olympijskom tíme pre Michala nebola novinkou. Seniorské „áčko“ však reprezentoval prvýkrát. Zdroj: hockeynitra.com

Hráči Nitry vyhrali majstrovstvá Slovenska veteránov v hokeji

V Liptovskom Mikuláši sa v piatok a sobotu 17. a 18. februára 2018 uskutočnili majstrovstvá Slovenska veteránov v hokeji. Svoje družstvá postavilo osem klubov, prvenstvo z posledných dvoch šampionátov obhajovali Nitrania. Hrať mohli hráči narodení v roku 1979 a starší. Po štyroch víťazstvách sa partii okolo M. Kováčika, T. Chrenka či bratov Štefankovcov podarilo opäť vystúpiť na najvyšší stupienok. Vo finále proti domácim Liptákom góľman Petrík za stavu 0:0 chytil trestné strieľanie a Nitrania napokon vyhrali 3:0.

Výsledky zo skupiny A: Nitra - Topoľčany 6:1, Poljaček 2, M. Kováčik 2, M. Štefanka, Barto. Nitra - Spišská N. Ves 3:0, Barto, M. Kováčik, M. Štefanka. Nitra - Trenčín 4:0, Chrenko 2, J. Štefanka, Tománek. Poradie: 1. Nitra 9, 2. Spiš. N. Ves 6, 3. Trenčín 3, 4. Topoľčany 0. Skupina B - poradie: 1. L. Mikuláš 9, 2. Zvolen 6, 3. B. Bystrica 3, 4. Dubnica 0. Finále: Nitra - L. Mikuláš 3:0, Poljaček, Ďurák, Chrenko. Konečné poradie: 1. Nitra, 2. L. Mikuláš, 3. Spiš. N. Ves, 4. Zvolen, 5. B. Bystrica, 6. Trenčín, 7. Dubnica, 8. Topoľčany. HK Nitra hrala v zostave: Petrík - Marinov, Milo, P. Slovák, Socha, Ďurák, Lörinc, Barto - Poljaček, Chrenko, M. Kováčik, M. Štefanka, J. Štefanka, Tománek, Bajtala, Solár. Zdroj: hockeynitra.com

Nitrania v semifinále podľahli hráčom Banskej Bystrice

Obhajca titulu HC'05 iClinic Banská Bystrica v semifinále Kaufland play off Tipsport Ligy 2017/2018 v utorok 3. apríla 2018 svojho súpera rozdrvil. Hokejisti Nitry akoby sa ocitli medzi mlynskými kameňmi. Rýchlu sériu čakal málokto, už aj preto, že na seba narazil prvý so štvrtým a víťaz základnej časti HK Nitra sa niesol na víťaznej vlne. Ešte menej sa však čakal len štvorzápasový expresný priebeh. Nitrania sa nezbavili nočnej mory, s Banskou Bystricou sa v sezóne stretli desaťkrát, z toho deväť zápasov prehrali a takáto bilancia už nie je o náhode, ale o jasnej nadvláde 'baranov' spod Urpína. Z nitrianskeho tábora sa ozvala na adresu Banskobystričanov veľká chvála. Skúsený obranca Branislav Mezei im doslova závidel, ako účinne hrali. „Ukázali výborný hokej, zodpovedný, nepoľavili ani na minútu, navyše im vynikajúco chytal brankár. Nikdy neopustili svoj štýl, ktorý je ako šitý na play off, v podstate to bolo úžasné sledovať. Nám len ukázali, ako treba vo vyraďovacej časti hrať.“ Nitrianska šatňa zmĺkla po zápase pod ťarchou obrovského sklamania. Mnohí, tak ako povedal Mezei, si v tom momente uvedomili, že sa zbytočne naháňali za prvým miestom v základnej časti, čo sa im možno vypomstilo. Zdroj: hockeynitra.com

Hokejisti skončili v Tipsport lige na treťom mieste

Sezóna 2017/2018 priniesla hokejovým fanúšikom Nitry niekoľko skvelých športových zážitkov. Tím HK Nitra sa stal víťazom Vyšehradského pohára, vyhral základnú časť Tipsport ligy a v celkovej sezóne skončil ako bronzový. Aj tento rok sa priaznivci domáceho mužstva mohli stretnúť so svojimi obľúbenými hráčmi HK Nitra na oficiálnej autogramiáde. Bronzový tím sezóny 2017/18 HK Nitra zavítal do Obchodného centra Centro v Nitre vo štvrtok 5. apríla 2018 o 16.00 hodine. Pri tejto príležitosti boli hráčom odovzdané aj bronzové medaily. Corgoni zakončili sezónu v obchodnom centre CENTRO, kde dostali z rúk prezidenta Miroslava Kováčika a primátora Jozefa Dvonča bronzové medaily. Fanúšikovia bielo-modrých mali možnosť získať autogram svojich miláčikov. Zdroj: hockeynitra.com

Strieborné medaily pre juniorov HK Nitra

Striebro, bronz a bronz. Taká bola hokejová bilancia mužov, juniorov a dorastencov Nitry. Najbližšie k zlatu boli juniori, ktorí však 8. apríla 2018 prehrali vo finále s Trenčínom 3:4 na zápasy. V poslednom stretnutí nevyužili výhodu domáceho prostredia. Do zápasu vstúpili ustráchané, bolo to asi tým, že hrali siedmy zápas a prišlo veľa divákov. Mladí hráči na takéto zápasy nie sú zvyknutí a trochu im to zväzovalo ruky. V prvej tretine bol Trenčín lepší, prehrávali len 0:1. V druhej stav vyrovnali, v presilovke mohli dať gól, ale, bohužiaľ, práve v presilovke inkasovali, čo bol asi zlomový moment zápasu. Nevedeli sa z toho dostať, Trenčín dal poistku v tretej tretine. 7. zápas: Nitra – Trenčín 1:3 (0:1, 1:1, 0:1). MMHK: F. Hudec - J. Štefanka, Rácz, Šturdík, Šimurda, Sovel', Pupák, Maček, Buc - Gorž, E. Šramaty, Gubo, Matejovič, Kollár, Múčka, Fominych, Hvizdoš, Adamovič, Vaňo, Minárik, T. Štefanka. V úvode siedmeho zápasu sme mali trénu, priznal kapitán Erik Šramaty. Obhajoba sa nekonala, siedmy zápas rozhodol. Nitrania nezopakovali vlnajšie prvenstvo v juniorskej lige. Zdroj: hockeynitra.com

Zomrel bývalý hokejový brankár a funkcionár Ladislav Marenčák

Po ťažkej chorobe v sobotu 11. augusta 2018 zomrel vo veku 75 rokov Ladislav Marenčák, bývalý hokejový brankár a funkcionár. Narodil sa v Nitre a pochádzal zo šiestich súrodencov. Od svojich 17 rokov nastupoval za hokejové mužstvo Nitry ako brankár. Vtedy sa na Sihoti hrávala divízia a druhá liga ešte na otvorenom štadióne. Ladislav Marenčák mal s manželkou Magdalénou dve dcéry a štyri vnúčatá. Dcéra Miriam žije s rodinou vo Švajčiarsku. V civile bol zamestnancom VŠP (SPU), kde vyučoval. Neskôr pracoval v rodinnej pekárni v Nitre-Janíkovciach. V roku 2002 hokejisti Nitry vypadli z Boss extraligy a riaditeľ Paštinský po roku pôsobenia pod Zoborom, na svoju funkciu abdikoval. O návrat do extraligy sa v roku 2003 zaslúžili hráči: Brňo, Račko, Hippík, Hrobárek, Petrík - Košťál, Krecháč, Socha, Ivičič, P. Slovák, Dirnbach, Petrina, Lukáč - T. Chrenko, G. Saliji, Poljaček, Štepanovský, S. Saliji, Ružička, M. Chrenko, Groma, Ozimák, Stráňovský, Raček, Kraus, Pauer, Miškolci, Polčík. Pred sezónou 2002/03 bol za výkonného riaditeľa klubu zvolený Ladislav Marenčák. Mužstvo viedol tréner Slavomír Chlebec, lídrom v produktivite bol Tomáš Chrenko, kapitánom obranca Peter Košťál. Po suverénnom postupe sa pán Marenčák vzdal funkcie a na čele klubu ho nahradil Ján Plandora. Zdroj: hockeynitra.com

13.13 Hokejbal

Brankár Stanislav Petrík je najlepším hráčom slovenského hokejbalu

Na galavečere Slovenskej hokejbalovej únie v hoteli Slovakia v Žiline vyhlásili 5. februára 2018 nového kráľa slovenského hokejbalu za rok 2017. Podľa očakávania sa ním stal brankár Stanislav Petrík, ktorý patril na svetovom šampionáte v českých Pardubiciach k hlavným strojcom slovenského zlatého hetriku. Okrem laureátov ankety Hokejbalista roka bolo do Siene slávy SHBÚ uvedených desať nových členov – medzi nimi aj hokejista Jozef Stümpel. Zdroj: hkbnitra.sk, hokejbal.sk

Nitra dejiskom majstrovstiev sveta juniorov v hokejbale

V dňoch 25. júla až 1. júla 2018 sa v Nitra Aréne uskutočnili majstrovstvá sveta juniorov v hokejbale. Svoje sily si zmeralo viac ako 500 účastníkov z 24 tímov, ktorí súťažili v piatich mládežníckych kategóriách. Konali sa pod záštitou Svetovej hokejbalovej federácie (WBHF), hlavným partnerom bolo mesto Nitra ako nositeľ titulu Európske mesto športu 2018. Do Nitry si prišlo zmerať svoje sily viac ako 500 účastníkov z 24 tímov z 10 krajín z celého sveta. Okrem slovenského tímu sa na majstrovstvách pod záštitou Svetovej hokejbalovej federácie (WBHF) zúčastnili napríklad výbery Kanady, USA, Česka, v kategórii do 14 rokov sa premiérovu predstavili Rusi, v tímoch Európy hrali okrem Švédov napríklad aj hráči z Rakúska, Francúzska, Maďarska a ďalších krajín. Majstrovstvám predchádzali rekonštrukčné práce na nitrianskej hokejovej aréne. Prerábala sa bočný štít na hlavnom štadióne a nad vedľajšou plochou sa vymenilo osvetlenie. V polovici júna bol položený na hlavnú plochu špeciálny povrch, ktorý vyrobili priamo pre šampionát. Organizátorom podujatia bolo občianske združenie Nitrawa. Zdroj: hkbnitra.sk, hokejbal.sk

Charitatívny turnaj ŠOK Open

V sobotu 4. augusta 2018 ožila fara aréna na Klokočine v Nitre opäť ožila hokejbalom. Po štvrtý raz sa konal charitatívny turnaj ŠOK Open. Jeho organizátorom bolo občianske združenie ŠOK – Šport Osveta Kultúra. Na turnaji sa zúčastnilo osem mužstiev, ktoré boli rozdelené do dvoch skupín po štyroch. Najlepšie umiestnené tímy po základnej časti si vybojovali priamy postup do semifinále, tímy na druhých a tretích miestach sa pobili o zvyšné dve postupové priečky vo štvrtfinále. Podujatie sa konalo aj vďaka podpore Nitrianskeho samosprávneho kraja. Celý výťažok (štartovné a dobrovoľné príspevky od súťažiacich) išiel na podporu rodiny Manovej, ktorej osud pripravil niekoľko ťažkých rán a športovci jej chcú aspoň malou finančnou čiastkou pomôcť. Zdroj: tlačová správa OZ ŠOK

13.14 Chôdza

Daniel Kováč získal titul majster Slovenska

V nedeľu 28. januára 2018 sa v Bratislave konali halové majstrovstvá Slovenska v chôdzi. Tréningová skupina Petra Mečiara z ŠK ŠOG Nitra s tromi majstrovskými titulmi a piatimi medailami sa stala najúspešnejšou na šampionáte. V kategórii žiačok na 2000 m opäť nenašla premožiteľku Paula Avenová, ktorá si pripísala časom 10:48 tretí titul majsterky SR. Medzi žiakmi zabodoval po dlhodobom zranení Hugo Zelenák a získal striebornú medailu. Na 3000 m dorastencov vybojoval titul v osobnom rekorde 12:26 min. Daniel Kováč (na snímke) získal svoj prvý titul majstra Slovenska v treťom najlepšom čase slovenskej histórie. V kategórii juniorov na 5000 m si Alan Hamzič zlepšil osobný rekord o úctyhodných 1:40 min na 23:19 a taktiež získal na slovenskom šampionáte zlato. Po striebro si medzi juniormi prišiel ďalší člen ŠK ŠOG Samuel Čukan v čase 37:10. Štvrtá medzi juniorkami na 3000 m dopochodovala v čase 20:21 Svetlana Vargová. Úspešní boli nitrianski odchovanci v drese bansko-bystrickej Dukly. Olympijský víťaz Matej Tóth sa po známej kauze vrátil do súťažného kolotoča. Na 5 km skončil tretí v čase 19:43 za Barrandom z Guatemaly a Írom Wrightom, čo mu stačilo na získanie titulu majstra SR. Medzi ženami na 3 km vyhrala Mária Katerinka Czaková, ktorej len o 23 stotín ušiel nový slovenský rekord. Jej čas 12:34,54 min. je novým rekordom haly Elán a zatiaľ aj svetový výkon roka 2018. Zdroj: sport.sme.sk

Matej Tóth strieborný na majstrovstvách Európy v Berlíne

Slovenský reprezentant Nitran, Matej Tóth získal 7. augusta 2018 striebornú medailu v chôdzi na 50 kilometrov na majstrovstvách Európy v atletike v Berlíne 2018. Pretekári išli vo veľkej horúčave, slovenský olympijský šampión však podal skvelý výkon. Napriek tomu, že na 40. kilometri to vyzeralo, že by Tóth nemusel dosiahnuť pódiové umiestnenie, výborným záverom si zabezpečil striebro. Zdroj: sport.sme.sk

13.15 Krasokorčuľovanie

Simon Fukas zvíťazili s Terezou Zendulkovou na Grand Prix v N. Meste n. V.

Počas víkendu 3. - 4. februára 2018 obsadili 1. miesto na majstrovstvách Slovenka v Novom Meste nad Váhom. Krasokorčuľiar Simon Fukas (člen HK Nitra Kraso) ukončil svoju sólovú kariéru účasťou na juniorskej olympiáde v roku 2017v Erzume v Turecku a presedlal na športové dvojice. Jeho partnerkou sa stala Češka Tereza Zendulková. Spolu reprezentujú Slovensko. Trénujú v Brne pod vedením trénerov J. Berständiga, R. Novotného a M. Hájkovej. Dvojica Fukas – Zendulková v tejto sezóne vyhrala na Grand Prix Bratislava 2017 v kategórii starších žiakov. Zdroj: mynitra.sme.sk

13.16 Kulturistika

Na Majstrovstvách v kulturistike sa darilo aj zástupcom Nitry

Na súťažnom pódiu v Michalovciach sa 26. mája 2018 pod záštitou Slovenskej asociácie naturálnej kulturistiky predstavilo v 26 kategóriách 142 súťažiacich. Bohaté zastúpenie mal aj nitriansky región. Pretekári boli úspešní. Najlepší sa kvalifikovali aj na majstrovstvá sveta federácie INBA do Brna (2. júna). Tridsaťštyriročný Nitran Peter Socha, ktorý súťaží tri roky, sa stal prvýkrát majstrom Slovenska. Patrí do tréningovej skupiny majstra sveta, známeho powerliftera Miloša Šnajdra, ktorý mal na šampionáte aj ďalších svojich zverencov z Nitry - Júliu Karovú, Mareka Pavkova a Dalimíra Fridricha. Alex Lukáč pri svojej druhej účasti na M-SR získal až dve zlaté medaily – ako junior aj medzi mužmi. Devätnásťročný absolvent SPŠ stavebnej berie naturálnu kulturistike veľmi vážne. Zdroj: mynitra.sme.sk

Naturálni kulturisti zvíťazili na šampionáte INBA v Tatabányi

Naturálni kulturisti bojovali v dňoch 24. až 25. októbra 2018 o kontinentálne tituly na šampionáte federácie INBA v maďarskej Tatabányi. Bol to vrchol jesennej sezóny. Alex Lukáč, ktorý trénuje v Red Royal Gyme na Chrenovej pod vedením trénera Martina Fölkela, súťažil v dvoch kategóriách. Medzi juniormi v ybojoval zlatú medailu a pridal druhé miesto v mužskej konkurencii. Zdroj: mynitra.sme.sk

13.17 Moderná gymnastika

Xénia Kilianová zvíťazila na MSR i na Dunajskom pohári

Slovenská reprezentantka a zástupkyňa ŠOG Nitra Xénia Kilianová trimfovala na republikových majstrovstvách republiky v modernej gymnastike, ktoré sa konali v sobotu 28. apríla 2018. V nedeľu 29. apríla dominovala aj na Dunajskom pohári, a to na všetkých štyroch náčiniach. Na podujatí štartovalo viac ako 70 gymnastiek zo 6 krajín a 9 slovenských a 9 zahraničných klubov. Kilianová v hlavnej kategórii obhájila domáci titul z viacboja. V juniorskej kategórii dominovala jej oddielová kolegyňa Petra Horváthová. V nedeľu 29. apríla oceňovali na Dunajskom pohári aj najlepšie gymnastky domácich súbojov v jednotlivých náčiniach. O úspechoch 20-ročnej Kilianovej však nebolo pochýb a v každom zo štyroch náčiní zopakovala dominanciu zo soboty. V sobotňajšom viacboji získala najvyššiu známku za jedno vystúpenie v cvičení s loptou (14,600), za obruč dostala 14,550. V nedeľu svoje výkony vylepšila na 15,550, resp. 15,100 bodov. V kuželoch dominovala so známku 14,600 a za stuhu si vyslúžila 13 650. Zdroj: mynitra.sme.sk

V Nitre sa konal 6. ročník MSR v modernej gymnastike

Organizácia s názvom Špeciálne olympiády Slovensko v spolupráci s občianskym združením Arabeska, podporou mesta Nitry a Nitrianskeho samosprávneho kraja zorganizovali v sobotu 8. septembra 2018 v Mestskej hale na Klokočine v Nitre 6. ročník majstrovstiev Slovenska Špeciálnych olympiád v modernej gymnastike. Súťaž mala vďaka účasti športovkýň z Talianska, USA a Veľkej Británie medzinárodný charakter. Gymnastky súťažili vo viacerých vekových kategóriách so švihadlom, obručou, kuželami, stuhou, ale aj viacboji. Medzi súťažiacimi vynikli Gizela Billíková a Dominika Radojevská, ktoré pôjdu Slovensko reprezentovať aj na Svetovú letnú špeciálnu olympiádu do Abú Zabí. Gizela Billíková bodovala v cvičeniach so stuhou a kuželami a vo viacboji. Radojevská sa v rámci svojej úrovne tešila z víťazstva v cvičeniach so stuhou, obručou, švihadlom a takisto vo viacboji. Vo vystúpeniach unifikovaných dvojíc, športovkýň bez mentálneho postihnutia, sa darilo v cvičeniach so švihadlom a s loptou Paulíne Rieglovej a Marine Dkhokovej. Všetky gymnastky sú z občianskeho združenia Arabeska v Nitre. Zdroj: Mária Billíková, OZ Arabeska

13.18 Plávanie

Karol Lacko získal jednu zlatú a dve strieborné medaily

Úspechom sa pre slovenských veteránskych plavcov skončil 4. medzinárodný šampionát Grécka v plávaní masters. Nitriansky plavec Karol Lacko vybojoval v Aténach jednu zlatú a dve strieborné medaily. Pod záštitou Gréckej plaveckej federácie súťažilo od 25. do 27. mája 2018 viac ako 360 pretekárov z 80 klubov reprezentujúcich farby Grécka, Cypru, Bulharska, Francúzska, Ruska, Rakúska, Slovenskej republiky, Českej republiky a Maďarska. Sedem plavcov zo Slovenska reprezentujúcich kluby Aquatics Nitra (K. Lacko), Three Pools Bratislava (P. Manasil, M. Nováková, J. Krčík), J&T Bratislava (L. Majerníková), PVK Bratislava (P. Nahálka) a Kúpele Piešťany (A. Kičinová) získalo 8 zlatých, 7 strieborných a 3 bronzové medaily. Preteky sa uskutočnili v Aténskom plaveckom komplexe Olympic Aquatic Center, kde na Olympiáde v roku 2004 vo finále 100m motýlik a 100 m voľný spôsob o cenné kovy bojovala aj najúspešnejšia slovenská plavkyňa Martina Moravcová. Zdroj: mynitra.sme.sk

Tomáš Peciar dvakrát bronzový

Na bratislavských pasienkoch sa od piatka 22. júna do nedele 24. júna 2018 uskutočnili medzinárodné majstrovstvá Slovenska v plávaní. Zúčastnili sa na nich aj zástupcovia dvoch nitrianskych klubov. Tomáš Peciar z ŠK Delfín Nitra získal dve bronzové medaily – na 800 metrov voľným štýlom a 200 m motýlik. Okrem toho bol štvrtý na 400 m voľným štýlom a piaty na 200 m v plávaní voľným štýlom. Zdroj: mynitra.sme.sk

Katarína Galková strieborná na MS v triatlone - Slovamane

Športový klub Delfín Nitra zorganizoval v sobotu 5. augusta 2018 v Piešťanoch už po 16-krát majstrovstvá Slovenska v dlhom triatlone. Plavecká časť mala 3,8 km, po nej nasledovalo 180 km na bicykli a záver patril bežeckému maratónu v dĺžke 42,2 km. To sú úctyhodné dĺžky tratí na tzv. dlhom triatlone. Piešťanský Slovakman je jediným dlhým triatlonom na Slovensku. V individuálnych kategóriách odštartovalo 223 mužov a žien, do cieľa ich dobehlo 205. Preteky boli majstrovstvami Slovenska a patrili do seriálu Českého pohára. Organizátorom bol Pavol Peciar. Nitra je známa väčším počtom triatlonistov, ale tentoraz ich súťažilo menej, pretože mnohí absolvovali nedávny ironman v Klagenfurte. Preteky dokončili len dve Slovenky. Striebornú medailu z M-SR získala Nitrianka Katarína Galková. V civile pracuje ako lekárka vo Fakultnej nemocnici v Nitre. Ako 52-ročná zvládla svoj prvý dlhý triatlon v živote. Pripravovala sa na to desať mesiacov. Katarína Galková bola v cieli po takmer 15-hodinovom boji. Zdroj: mynitra.sme.sk

Tomáš Peciar získal prvé miesto v plávaní voľným spôsobom na 800 m

V Šamoríne sa 24. novembra 2018 uskutočnili medzinárodné majstrovstvá Slovenska dospelých v plávaní s účasťou pretekárov z piatich krajín. Šestnásťročný Tomáš

Peciar (ŠK Delfín Nitra) triumfoval na 800 m voľný spôsob, čím zopakoval svoje prvenstvo spred roka. Pridal ešte bronzovú medailu na 400 m VS a štvrté miesto v „maratóne“ na 1500 m VS. Peciara v klube vedie jeho otec Pavol. Tomáš študuje a trénuje na gymnáziu v Brne. Jeho mladší klubový kolega Daniel van Wyk (na fotke vľavo) obsadil na pretekoch v rakúskom Schwechate tretie miesto na 100 m znak medzi žiakmi a v plaveckom štvorboji (100 m štyrmi spôsobmi) skončil šiesty. Zdroj: sport.aktuality.sk

Plavecké preteky – 24-hodinovka

Mesto Nitra ako Európske mesto športu 2018 zavŕšilo rok 2018, kedy bolo nositeľom titulu Európske mesto športu 2018, súťažou v plávaní na 24 hodín. Nitra si zmerala sily s Banskou Bystricou a Košicami, ktoré boli európskymi mestami športu v predchádzajúcich dvoch rokoch. Preteky sa začali vo štvrtok 27. decembra 2018 o 12. hodine a skončili sa v piatok 28. decembra 2018. Vo všetkých troch mestách sa preteky uskutočnia v rovnakom čase. Súťažiť sa bude v počte účastníkov a počte preplávaných kilometrov. Nitra ako Európske mesto športu 2018 zrealizovala počas roka viacero športových podujatí a rekonštrukcií športovísk. Podporené boli aj športové aktivity na materských a základných školách. Všetkých 14 mestských základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta dostalo 63 000 eur na gymnastické vybavenie. Ďalších 10 000 eur smerovalo na loptové dovybavenie škôl. Materské školy získali športové pomôcky za 26 000 eur. Hlavným mottom Európskeho mesta športu bolo aktívne zapojenie verejnosti do športových aktivít. Podľa predpokladov sa do športových aktivít Európskeho mesta športu do konca tohto roka zapojilo viac ako 100 000 aktívnych rekreačných športovcov, čím sa hlavné poslanie projektu EMŠ splnilo. Zdroj: mynitra.sme.sk

13.19 Športová strel'ba

Zuzana Rehák-Štefečeková úspešná na ME v rakúskom Leobersdorfe

Slovenská reprezentantka v športovej strel'be Zuzana Rehák-Štefečeková vybojovala na ME v rakúskom Leobersdorfe v nedeľu 5. augusta 2018 striebornú medailu v disciplíne mix trap. Titul si v novom svetovom rekorde vystrieliť Taliani Giovanni Pellielo a Jessica Rossiová, bronz patrilo Oguzhanovi Tüzünovi a Safiye Saritürkovej z Turecka. Zuzana Rehák-Štefečeková získala v Leobersdorfe už druhý cenný kov po individuálnom bronz v trape. Do nedeľňajšieho šesťčlenného finále prenikli 34-ročná Zuzana Rehák-Štefečeková a o osem rokov starší Erik Varga zo štvrtého miesta v kvalifikácii, v ktorej obaja trafili zhodne 72 terčov. Nad sily zlatých medailistov z Európskych hier 2015 v Baku boli v boji o kontinentálny titul len suverénni Taliani, ktorí so 47 trafenými terčami utvorili nové svetové maximum. Úspešná športová strelkyňa Zuzana Rehák-Štefečeková (34) váhala, či sa má na európskom šampionáte v Leobersdorfe predstaviť aj v tejto disciplíne. Presvedčilo ju, keď sa jej tréner talianskeho tímu poďakoval za propagáciu. Domov si aj vďaka tomu priniesla štyri medaily – bronz v trape, striebro v tímovom mixe s Erikom Vargom, striebro v dvojtrape a nakoniec zlato v tímovom mixe dvojtrape s Hubertom Andrzejom

Olejníkom. „Je to pre mňa rekord v počte disciplín i v počte medailí v rámci jedných pretekov. Ešte sa mi nestalo, aby som niekde strieľala sedem dní bez prestávky,“ povedala dvojnásobná strieborná medailistka z olympijských hier. V rámci jedného šampionátu strieľala takmer každý deň. So strieľaním som nemala žiaden problém, ale všeobecne nám už bolo dlho. V Rakúsku bolo teplo, na strelnici nemáme ani sprchu, takže to nebolo jednoduché. Po hlavnej disciplíne však zo mňa opadol drobný stres, zodpovednosť a emócie, už sa mi strieľalo ľahšie. Zlatú medailu v dvojitom trape v tímovom mixe získala Zuzana Rehák – Štefečeková spolu so druhým slovenským reprezentantom v športovej streľbe Hubertom Andrzejom Olejníkom. V pondelok 6. augusta 2018 vo finále triumfovali výkonom 67 bodov. Rehák-Štefečeková s Olejníkom boli po polovici finále až na 4. priečke, ale z ďalších 15 dvojstrelův získali 29 bodov, čo ich katapultovalo na čelo súťaže o dva body pred talianske duo Claudia De Lucová, Antonino Barilla. Napokon náskok ešte zveľadili na štyri body. Slováci tak skompletizovali medailovú zbierku v tejto disciplíne, predtým si Rehák-Štefečeková vystrieľala striebro v dvojitom trape žien a Olejník bronz v dvojitom trape mužův. Slovenská medailová zbierka z ME v Leobersdorfe pozostávala z piatich cenných kovův (1-2-2). Zdroj: sport.aktuality.sk

Zuzana Rehák Štefečeková získala zlatú medailu na MS v trape

Slovenská reprezentantka v športovej streľbe Zuzana Rehák Štefečeková získala 6. septembra 2018 zlatú medailu v trape žien na MS v juhokórejskom Čchangwone. Titul majsterky sveta si vybojovala v záverečnom rozstrele proti Číňanke Siao-t'ing Wang. Zuzana získala po triumfe v Mníchove 2010 svoj druhý titul svetovej šampiónky. V Čchangwone vystrieľala pre slovenské farby tretí cenný kov, keď doplnila kompletnú medailovú zbierku po striebre Erika Vargu a bronz Daniely Demjén-Peškovej. Skúsená strelkyňa postúpila z kvalifikácie tretím najlepším nástrelom. V dramatickom finále mohol o všetkom rozhodnúť posledný terč, no Rehák Štefečeková i Siao-t'ing Wang ho minuli, obe tak nazbierali zhodne 45 bodův. Nasledoval rozstrel, v ktorom bola úspešnejšia rodáčka z Nitry a vyhrala ho pomerom 3:2. Členka Športového centra polície získala už svoju piatu medailu na svetových šampionátoch a zároveň vybojovala pre Slovensko miestenku na OH 2020 do Tokia. Zdroj: sport.aktuality.sk

Štvrtá zlatá medaila z majstrovstiev sveta

Slovenskí reprezentanti Zuzana Rehák Štefečeková a Erik Varga sa na 52. majstrovstvách sveta v streľbe zo všetkých zbraní v kórejskom Čchangwone (2. - 14. septembra 2018) postarali v tímovom mixe seniorův v disciplíne trap o zisk zlatej medaily. Svoje úspešné účinkovanie ešte vyšperkovali vyrovnaním svetového rekordu v základnej časti. Elitné slovenské duo dosiahlo v kvalifikácii takisto ako Rusi Jekaterina Rabajová a Alexej Alipov 146 bodův, keď Rehák Štefečeková trafila 72 (25-25-22) a Varga 74 (25-24-25) terčov. Vďaka tomu si suverénne vybojovali postup do šesťčlenného finále, v ktorom deklasovali konkurenciu a pridali štvrtý kov do slovenskej medailovej zbierky na MS 2018 (2 - 1 - 1). Zdroj: sport.aktuality.sk

13.20 Tenis

Zlato a striebro pre Bianku Behúlovú

Letné majstrovstvá Slovenska mladších dorasteniek (U17) sa konali počas víkendu 23.-24.júna 2018 na dvorcoch TK Empire Trnava, do dvojhry sa zapojilo až 47 hráčok. Bianca Behúlová (TK Slávia SPU Nitra) sa v singli aj v debli prebojovala až do záverečného zápasu. Zverenka trénerky Andrey Hradeckej bol vo dvojhre deviatou nasadenou hráčkou. Postupne zdolala Stanovú (Slovan) 6:0, 6:1, Lukáčovú (Prešov, nas. 5) 6:1, 7:5, Suchánkovú (Trnava) 6:7, 6:3, 6:3 a v semifinále Zelníčkovú (Trnava) 7:5, 2:6, 6:4. Až v piatkovom finále jej došli sily a podľahla prvej nasadenej Čisovskej (Vys. Tatry) 2:6, 1:6. Nitrianka tak získala striebro. Vo štvorhre hrala Behúlová spolu s domácou Vandou Vargovú a medzi 16 pármí nenašli premožiteľa. V semifinále porazili pár Suchánková - Marušinová (Trnava, Slovan) 6:3, 0:6, 10:6 a v krátkom finále si poradili s dvojicou Zelníčková, Žuffová (Trnava, Prešov) 6:2, 6:0. Nelly Vighová (staršia žiačka z TK Slávia SPU Nitra) si tiež zahrála na M-SR. Vo dvojhre vypadla v 1. kole, vo štvorhre v druhom. Zdroj: mynitra.sme.sk

13.21 Tanečný šport, boccia

Majstrovstvá Slovenska v tanečnom športe

V sobotu 10. februára 2018 sa v Mestskej hale v Nitre uskutočnili majstrovstvá Slovenska v 10 tancoch. Organizátormi podujatia sú Akadémia tanca Nitra, Uni-dance Bratislava a Slovenský zväz tanečného športu. Počas večera súťažilo 110 tanečných párov. Ako na jediných MS v tanečnom športe diváci videli tanečníkov v kombinácii piatich latinsko-amerických tancov a piatich štandardných tancoch. Talent predviedli v kombinácii desiatich tancov v 6 vekových kategóriách od juniorov až po seniorov. Tanečníci predviedli latinsko-americké i štandardné tance. Víťazov vyhodnotili na galavečere tanečných hviezd, na ktorom vystúpili aj vynikajúci tanečníci z The Pastels, ktorí sa pred časom stali finalistami súťaže Česko-Slovensko má talent. Svoje umenie predviedli aj majstri Slovenska v plesových kategóriách. Zdroj: akademiatanca.sk

Majstrovstvá Slovenska v bocii športovcov s telesným postihnutím

Majstrovstvá Slovenska sa 6. októbra 2018 konali v Mestskej hale na Klokočine. Súťažili tri desiatky športovcov s telesným postihnutím. V kategórii BC1 získal titul Tomáš Král. V kategórii BC2 si víťazstvo pripísal Róbert Mezík. V kategórii BC3 sa finále stalo prekvapivo jednoznačnou záležitosťou, keď Adam Burianek zdolal Borisa Klohnu vysoko 10:0 a po troch rokoch opäť získal titul majstra SR. Titul majsterky v kategórii BC4 si odniesla Michaela Balcová. Boccia patrí k paralympijským športom. Slovenskí reprezentanti sa zúčastňujú turnajov po celom svete, kde dosahujú vynikajúce úspechy. Posledným veľkým úspechom boli majstrovstvá sveta v anglickom Liverpoole, kde páry BC4 získali prvú zlatú medailu pre Slovensko v tomto športovom odvetví na Majstrovstvách sveta. V zložení Samuel Andrejčík, Michaela Balcová a Martin Strehársky. Zdroj: boccia.sk

13.22 Viacboj

Tri zlaté pre viacbojárov z Nitry

Až šesť medailí vybojovali zástupcovia dvoch nitrianskych kluboch na šampionáte viacbojárov v bratislavskej hale Elán v sobotu 10. marca 2018. Na najvyšší stupienok sa postavili Maroš Ralík, Jakub Benda a Natália Lehocká. Výsledky AC Stavbár Nitra: muži sedemboj: 2. B. Puvák 4430 b, junióri sedemboj: 1. J. Benda 3866, dorastenci sedemboj: 1. M. Ralík 4260, st. žiaci sedemboj: 2. D. Labuda 3511, dorastenky päťboj: 7. M. Miklová 2552. Výsledky ŠK ŠOG Nitra: muži sedemboj: 3. O. Bartoň 3514 b, ženy päťboj: 5. T. Fehérová 1867, juniorky päťboj: 1. N. Lehocká 3191 a dorastenky päťboj: 6. V. Luptáková 2664. Zdroj: mynitra.sme.sk

13.23 Volejbal

V pohárovej Európe dva ženské kluby, SR bez mužského zástupcu

Dňa 13. júna 2018 oznámili, že dva ženské kluby budú v sezóne 2018/2019 zastupovať Slovensko v kontinentálnych pohárových súťažiach pod hlavičkou Európskej volejbalovej konfederácie (CEV). Rovnako ako v tomto ročníku bude mať SR zastúpenie v Challenge Cupe, teda v tretej najprestížnejšej súťaži. V hierarchii sú pred ňou Liga majstrov, resp. majsteriek aj CEV Cup. Do Challenge Cupu žien 2018/2019 sa prihlásili šampión Strabag Volleyball Club FTVŠ UK Bratislava a vicemajster Slávia EU Bratislava, v súťaži štartovali aj v tejto sezóne. Slávia EU vypadla v 2. kole, Strabag FTVŠ UK dokráčal do osemfinálového 4. kola, v ktorom nestačil na favorizovaný Dinamo Krasnodar. O štart mal záujem aj bronzový tím z extraligy Volley project UKF Nitra, napokon sa však do súťaže neprihlásil. Žreb pohárových súťaží sa uskutoční vo štvrtok 28. júna v sídle CEV v Luxemburgu. Strabag a Slávia EU sa opäť predstavia aj v MEVZA Cupe, čo je súťaž pre kluby z krajín Stredoeurópskej volejbalovej oblastnej asociácie (MEVZA). Štart v európskom pohári je podmienkou účasti v MEVZA Cupe. O účasť v novej edícii Challenge Cupu mužov prejavili záujem majster VK Prievidza, strieborný VKP Bystrina SPU Nitra a aj piaty v konečnom poradí extraligy VK KDS Šport Košice, do súťaže napokon nepodali prihlášku. V uplynulej sezóne sa v Challenge Cupe predstavili Nitrana (skončili v šestnástfinálovom 3. kole), Košičania (šestnástfinále) aj hráči TJ Spartak Myjava (2. kolo). Zdroj: ukf.sk, volleyproject.sk

Storočnica volejbalu v Nitre

Volejbal sa neorganizovane hral v Nitre už po roku 1918 na oboch stredných školách, ale i v rôznych mestských častiach a na kúpaliskách, kde sa stretávala mládež. Uvádza sa informačnej brožúre mesta Nitra z roku 2012. História súčasného klubu VKP Bystrina SPU Nitra, predtým VK Ekonóm sa začala písať v roku 1952, kedy vznikol mužský volejbalový oddiel pri TJ Slávia VŠP Nitra. „Najväčšiu zásluhu na vzniku mal Ing. Ján Paška, vtedy poslucháč IV. ročníka. V sezóne 2015/2016 prešiel klub výraznou organizačnou aj hráčskou transformáciou. Príchod nového investora, zmena názvu a posadenie Marka Kardoša na hlavnú trénerskú stoličku. To všetko sa podpísalo pod

vysoké ambície a nakoniec aj ich naplnenie. V roku 2016 získala Nitra po prvýkrát vo svojej histórii zlato a stala sa majstrom Slovenskej republiky vo volejbalovej extralige mužov. Najväčšie úspechy mužov bolo v roku 1970 – postup do extraligy, v r. 1985 – Akademickí majstri ČSSR, r. 1987 – víťaz I. SNL, kvalifikácia o postup do extraligy, r. 1989 – víťaz I. SNL, kvalifikácia o postup do extraligy, r. 2016 – Majstri Slovenskej republiky, r. 2017 – Majstri Slovenskej republiky, r. 2017 – striebro v Slovenskom pohári a bronz v stredoeurópskej súťaži MEVZA CUP. Zdroj: volejbal.sk

Volejbalistky UKF obsadili v extralige 3. miesto

UKF nitra nevyužila výhodu domáceho prostredia v rozhodujúcom zápase, ktorý sa hral 24. marca 2018. V 4 zápase semifinále skončili so Sláviou EU Bratislava 3:1. Domáce volejbalistky v prvom sete dobre bránili v obrane aj v poli a získali v pomere 25:19. Tretí set rozbehli lepšie domáce, viedli 10:3. Pri podaní však Rakúšanky Mullerovej otočili hosťujúce volejbalistky skóre na 17:15. V 5 zápase Volley project Nitra – VK Slávia EU Bratislava 1:3. V prvom sete sa tímy striedali vo vedení. Záver však patril Slávii, ktorá vyhrala set 25:20 a tešila sa z postupu do finále. Za UKF Hrali: N. Stümpelová, De Paula, Richweisová, Mullerová, Lukovičová, libero Španková, (Hradecká, Frindtová, Do Monte). Vo finále sa stretol Strabag FTVŠ UK a Slávia EU Bratislava. V sérii o 3. miesto Nitra – Kežmarok sa hralo o tri víťazné zápasy. Prvý zápas sa hral 5. apríla 2018v Nitre. Volejbalistky Volley project UKF Nitra zvíťazili v stredu 11.apríla v domácom treťom zápase play off nad KV MŠK Oktan Kežmarok 3:0. V extraligovej sezóne 2017/2018 obsadili konečnú tretiu priečku. Volley project UKF Nitra - KV MŠK Oktan Kežmarok 3:0 (13, 19, 23). Zdroj:mynitra.sme.sk

Volejbalistom VKP Bystrina SPU Nitra patrí strieborná medaila

V stredu 18. apríla 2018 volejbalistov VKP Bystrina SPU Nitra porazilo družstvo VK Prievidza a títo získali premiérový majstrovský titul v slovenskej extralige. V rozhodujúcom siedmom stretnutí finále play off zdolali na vlastnej palubovke VKP Bystrina SPU Nitra 3:1 a na zápasy triumfovali 4:3. Nitra sa v úvode dostala do trojbodového náskoku, domáci ich však nepustili do výraznejšieho trháku a prvýkrát v rozhodujúcom stretnutí viedli 6:5. Stav 9:9 bol posledný remízový v úvodnom sete, za prispenia Laaneho, ktorý sa prezentoval troma bodmi za sebou, sa domáci odpútali na rozdiel šiestich (15:9), ba aj siedmich bodov (17:10). Nitrania nezabali set, ale zvrátiť ho už nedokázali, Prievidžania zužitkovali zásluhou Kubša tretí setbal a dejstvo si pripísali za 27 minút pomerom 25:19. Domáci vstúpili do druhého setu suverénne a po neúspešnom útoku hosťujúceho Reháka viedli už 6:0. Hostia prvýkrát zabodovali až za tohto nepriaznivého stavu, no nenadviazali dlhšou šnúrou a prehrávali aj 2:9. Manko sa im potom predsa podarilo nielen znížiť, ale aj zmazať na 10:10. Prievidza prerušila sériu protivníka vďaka Kubšovi a od tohto momentu sa mužstvá striedali v bodovaní častejšie. O viac bodov viedla opäť Prievidza (17:14 či 19:16), Nitra sa však aj tentoraz vrátila do hry na 19:19. Domácim pomohli chybná nahrávka hosťujúceho Guzmanu a eso Marcilia (22:20), za stavu 22:22 vybojovali peknú výmenu a dopracovali sa k setbalu (24:23). Ten ešte nepremenili, ale druhý už zásluhou Laaneho áno a vyrovnanější 31-minútový set dotiahli do úspešného konca 26:24. Prievidžanom chýbal k majstrovským oslavám už len jediný set, no Nitra na rozdiel od predchádzajúceho zachytila začiatok dejstva. Hostia

sa najprv držali mierne v popredí a potom viedli aj o osem bodov, Porubský ich v tejto fáze potiahol dvoma esami za sebou. Nitrania postupne zvýšili náskok na deväť, desať až jedenásť bodov (24:13). Nepremrhali hneď prvú setbalovú príležitosť na predĺženie duelu a po 23 minútach získali set 25:13. Nitrania si fazónu z tretieho dejstva preniesli aj do úvodu ďalšieho, ich súper zabodoval, až keď zaostával 0:4. Hostia prišli o nevelký náskok, keď sa domáci dotiahli na 8:8. Prievídza však potom prebrala iniciatívu a prepracovala sa do vedenia. Od stavu 15:9 už vzhliadala majstrovskú koncovku a naďalej za ňou smerovala (17:9 či 19:11). Finálovú sériu odohrali hráči v zostave Guzmán, Mačuha, Horník, Zaťko, Ochodnický, Porubský, Malina, Wawrzynczyk a Rehák. Zdroj: volejbalnitra.sk

V ankete o najlepšieho volejbalistu Juraj Zaťko a Peter Kašper

V piatom ročníku ankety o najlepšieho volejbalistu a volejbalistku slovenskej extraligy, ktorú vyhlásili 15. mája 2018 v Bratislave, dominovali hráči majstrovských tímov. Najužitočnejšími hráčmi sezóny 2017/2018 sa na základe hlasovania extraligových trénerov stali smečiarka Romana Hudecová (STRABAG Volleyball Club) a brazílsky univerzál Marcilio Braga Da Silva z VK Prievídza. Do ideálnej zostavy trénerov sa dostala aj Nikola Stümpelová (Volley project UKF Nitra). V ideálnej zostave extraligových trénerov sa umiestnil aj nahrávač: Juraj Zaťko (VKP Bystrina SPU Nitra) a blokár Peter Kašper (VKP Bystrina SPU Nitra). Zdroj: volejbalnitra.sk

Luboslav Šalata strieda Kardoša vo funkcii trénera VKP Bystrina SPU Nitra

Luboslav Šalata vystriedal od 1. augusta 2018 na poste kouča volejbalistov VKP Bystrina SPU Nitra Mareka Kardoša. Tréner roka 2016 a 2017 odišiel z tímu úradujúceho vicemajstra slovenskej extraligy k maďarskému šampiónovi VRC Kazincbarcika. Vybral si VRCK, pretože ako povedal, je to projekt, ktorý je dlhodobo založený na maďarských mladých hráčoch a zároveň je to jediný spôsob, ako byť súčasťou špičkového volejbalu v Európe. Marek Kardoš získal s Nitrou dve zlaté a jednu striebornú extraligovú medailu. Nový nitriansky kormidelník Luboslav Šalata sedem rokov trénoval prešovský VK Mirad, ktorý doviedol v sezóne 2014/15 k ligovému triumfu. Uplynulé dve sezóny viedol TJ Spartak Myjava. Zdroj: volejbalnitra.sk

Plážový volejbal CUC BEACH TOUR 2018

V nedeľu 12. augusta 2018 sa v Nitre uskutočnili ženský turnaj v plážovom volejbale „CUC BEACH TOUR 2018“. Víťazkami tohto turnaja sa stali Ľubica Šipošová a Lucia Behúnová, medzi mužmi triumfovali Ján Namešanský a Michal Hovorka. Celkovo v Nitre štartovalo celkovo 14 ženských a 11 mužských dvojíc, ktoré si prišli zmerať sily na posledný turnaj kategórie A+ majstrovstiev Slovenska. Zdroj: volejbalnitra.sk

Kvalifikácia na ME 2019 vo volejbale mužov

Slovenskí volejbaloví reprezentanti začali 15. augusta 2018 boj o postup na majstrovstvá Európy 2019. Zverenci trénera Andreja Kravárika nastúpili v stredu 15. augusta 2018 v Mestskej hale na Klokočine C-skupine proti Islandu a zvíťazili nad Islandom hladko 3:0 (7, 15, 17). Na majstrovstvách Európy 2019 vo Francúzsku, Belgicku, Holandsku a Slovinsku sa predstaví 24 krajín. Z kvalifikácie postúpia na

šampionát víťazi siedmich skupín a kvinteto s najlepšou bilanciou z druhých priečok. Slováci na ME nechýbali od roku 2007, bojujú teda o siedmu účasť v sérii a celkovo jubilejný desiaty štart na najvyššom kontinentálnom fóre. Zápas trval 64 minút, rozhodovali: Petrovič (Srbsko) a Lotová (Taliansko), zápas videlo 1100 divákov. V skupine sa stretli každý s každým doma a vonku s tým, že na záverečný turnaj ME postúpili víťazi všetkých siedmich kvalifikačných skupín a piati najlepší z druhého miesta. Keďže dve skupiny sú trojčlenné a päť štvorčlenných, pri posudzovaní piatich najlepších tímov z druhých miest sa nepočítali dosiahnuté výsledky s posledným. Prvé dva domáce zápasy v skupine odohrali Slováci v Nitre. Zdroj: volejbalnitra.sk

13.24 Zápasenie

V Zápasníckej hale J. Strniska v Nitre pribudla nová žinenka

V utorok 22. januára 2018 odovzdali do užívania v Zápasníckej hale Júliusa Strniska novú žinenku s ochrannou bariérou, ktorá chráni zápasníkov pred zranením. Na žinenku i ochrannú bariéru spoločne so Slovenským zápasníckym zväzom a ďalšími subjektmi finančne prispelo aj mesto Nitra. Na oficiálnom odovzdaní zápasníckej žinenky sa zúčastnili primátor Nitry Jozef Dvonč, jeho zástupca Ján Vančo, prednosta mestského úradu Igor Kršiak a vedenie zápasníckeho klubu TJ AC Nitra – predseda klubu Štefan Tvrďý a jeho zástupca Vladimír Humay. Na slávnostnom odovzdaní do užívania sa predviedli úspešní zápasníci nitrianskeho klubu Ivan Molnár, Michal Vereš, Martin Gatiaľ a Michal Novák. V roku 2018, v ktorom je Nitra Európskym mestom športu, vyvinúť viaceré aktivity, ktoré naštartujú do ešte väčšieho zapojeniu sa verejnosti do športových aktivít. Klub TJ AC Stavbár Nitra oslávi v roku 2019 jubileum – 110. Výročie od založenia klubu. Zorganizuje Memoriál Jozefa Svitača - medzinárodné majstrovstvá borcov do 23 rokov. Zdroj: Andrej Jančovič, odbor propagácie a CR, MsÚ Nitra

Slovenský olympijský tím v Nitre

V ZOC Mlyny sa v sobotu 3. februára 2018 konala zaujímavá akcia, ktorá propagovala olympizmus a prezentovala jednotlivé olympijské športy. Nitrania mohli získať vzácny autogram od úspešných kanoistov Erika Vlčeka a Denisa Myšáka, či rodáčky z Nitry a úspešnej strelkyne Zuzany Rehák - Štefečekovej. Budúci cyklisti, biatlonisti a vodní slalomári si mohli vyskúšať trenažéry a takmer identické situácie, aké zažívajú pri športových zápoleniach športovci. K prezretiu bola aj výstava 25 rokov Slovenského olympijského výboru a ukážka symbolického zapalovania olympijského ohňa, ktorý z pochodne zapálila Zuzana Rehák – Štefečeková. Zdroj: teraz.sk

Fight od Gladiators

V sobotu 21. apríla 2018 sa v Mestskej hale na Klokočine uskutočnilo jedenásť zápasov MMA v osemhrannej klietke, z toho päť profesionálnych a šesť amatérskych. Program večera Fight of Gladiators pripravil klub Gracie barra Pitbull Nitra po siedmykrát. V ringu sa predstavilo sedem Nitranov z troch klubov, Vojtech Barborík a Martin Buday, prišli aj zahraniční bojovníci zo Srbska a Ukrajiny. Súťažilo sa o finančné odmeny. Každý

zápas sa zápasníkovi zapísal do štatistiky, ktorá zdvihla jeho cenu na ďalších podujatiach. Ťahákmi večera boli profesionálne zápasy a čerešničkou ženský súboj v ringu. Vojto Barborík nastúpil proti skúsenému zápasníkov Robertovi Pastuchovi – Argentínčanovi žijúcemu vo Viedni. Zdroj: teraz.sk

Bronzový olympijský medailista Július Strnisko by mal 60 rokov

Bronzový olympijský medailista z OH 1980 v Moskve Július Strnisko by sa bol v pondelok 6. augusta dožil 60 rokov. Legendárny zápasník prezývaný Drobček bol nielen 13-násobný majster Československa, ale zo žineniek si odniesol aj tri vzácne kovy z medzinárodných podujatí. Bronz z olympijských hier (OH) a dve medaile rovnakého lesku z majstrovstiev Európy (ME). Strnisko sa narodil 6. augusta 1958 v Nitre ako najmladší zo šiestich bratov. V meste pod Zoborom aj zápasnícky vyrástol. Najprv pod vplyvom brata Petra Strniska, ktorý zápasil za TJ AC Nitra. Ten si na mladšom bratovi skúšal zápasnícke hmaty a chvaty a ťahal ho aj na tréningy. Na žinenky TJ AC Nitra ho definitívne pritiahol až uznávaný tréner Jozef Svitač, ktorý z neho urobil československého šampióna v zápasníckej voľnoštyliarskej kategórii do 100 kg. Po maturite v 19 rokoch Strnisko odišiel z rodnej Nitry do Prahy na základnú vojenskú službu. Ako 22-ročný zápasník oddielu Rudá hvězda (RH) Praha sa v roku 1980 kvalifikoval na OH do Moskvy. Z ruskej metropoly si odniesol vzácnu bronzovú medailu. V roku 1982 vybojoval Strnisko na ME vo Varne bronz. Rovnakú medailu si priniesol aj v roku 1983 z ME v Budapešti. Svoju skvelú formu nemohol Strnisko predviesť na OH v Los Angeles (1984) z politických dôvodov. Vtedajšia československá komunistická vrchnosť totiž rozhodla, že svojich športovcov na olympijské hry do USA nepustí. S aktívnou zápasníckou kariérou sa 13-násobný majster Československa rozlúčil v roku 1988 na OH v Soule. O rok neskôr sa vrátil z Prahy do Nitry. Najprv sa živil ako zvérač na montážach. Bol tiež krupierom v kasíne a prevádzkoval aj vlastnú kaviareň v rodnom meste. Na zápasenie však nezanevrel. Dlhé roky pôsobil v Nitre ako dobrovoľný tréner. V roku 2008 oslávil „Drobček zo žinenky“ Július Strnisko 50. narodeniny. Dňa 20. septembra 2008 prišla správa o nečakanej smrti legendárneho zápasníka. Zdroj: teraz.sk

Tímový titul pre voľnoštyliarov Nitry

Dňa 25. novembra 2018 si voľnoštyliari klubu ZO TJ AC Nitra a reprezentanti ZK Gladiátor Šamorín v grécko-rímskom štýle vybojovali tituly v súťaži družstiev na majstrovstvách Slovenska v zápasení v Snine. Majstri SR vo voľnom štýle: 57 kg: Pavol Rapčan (ZO Lokomotíva Rimavská Sobota), 61 kg: Ivan Molnár (ZO TJ AC Nitra). Poradie družstiev vo voľnom štýle: 1. ZO TJ AC Nitra. Majstri SR v gréckorímskom štýle: 63 kg: Ivan Molnár (ZO TJ AC Nitra). Zdroj: aktualita.sport.sk

13.25 Masové športové akcie pre verejnosť

Deň detí v znamení športu

Mesto Nitra, ako Európske mesto športu zorganizovalo v piatok 1. júna 2018 pri príležitosti Medzinárodného dňa detí podujatie s názvom „Športový deň detí“. Tradične organizovaná akcia sa tento rok uskutočnila na Svätoplukovom námestí v Nitre a jeho blízkom okolí. Súčasťou dňa boli športové aktivity pre deti a počas dňa sa predstavili viaceré športové kluby z Nitry. Okrem atrakcií si deti mohli vyskúšať rôzne športy a disciplíny, ktoré pre ne pripravili športové kluby. Bola to zároveň príležitosť pre mládež nájsť si športovú činnosť, ktorá by im najviac vyhovovala. K dispozícii mali tých najpovolanejších, ako sú tréneri a zástupcovia športových klubov. Záujem vzbudzoval box pod holým nebom, kde sa proti sebe postavili boxeri z Nitry a Kroměříža, prišiel aj boxer Tomi Kid Kovács. Nechýbali nitrianski hokejisti, volejbalisti, basketbalisti, florbalisti, futbalisti, zápasníci, atléti, karatisti, cyklisti, krasokorčuliari, protagonisti tanečných športov, šachisti, ale aj hráči amerického futbalu, či pole dance a gymnastiky. V parčíku pri Divadle Andreja Bagara si detičky mohli vychutnať dve divadelné predstavenia, vyskúšať rôzne workshopy, zabaviť sa s klaunom Pepelem alebo si nechať pomalovať tvár. Za absolvovanie desiatich disciplín získali desať pečiatok, vďaka ktorým boli všetci súťažiaci zapojení do žrebovania o zaujímavé ceny. Podujatie zorganizovalo mesto Nitra v spolupráci s Centrom voľného času na Štefánikovej triede č. 63, Mestskou políciou v Nitre a skautmi z 23. Zboru Nitrawa. Športový deň detí podporili Nitrazdroj, a. s. a Detský Babylon. Zdroj:nitra.sk

Športová cesta nitrianskym parkom

Pre štvorčlenné rodiny s deťmi bola v sobotu 29. septembra 2018 odpoľudnia určená Športová cesta nitrianskym parkom. Podujatie zorganizovali v spolupráci s mestom Nitra a účastníkov prišiel pozdraviť aj primátor Jozef Dvonč. Rozľahlý priestor pod korunami stromov sa zmenil na bzučiaci úľ športuchtivých Nitranov. Deti si spolu s rodičmi mohli vyskúšať rôzne jednoduché športové disciplíny, ako napríklad zdolať pevnosť Boyard, absolvovať štvorboj, či zvládnuť chôdzu po lane. Súčasťou podujatia organizovaného pre podporu myšlienky olympionizmu a v rámci podujatí Nitry – Európskeho mesta športu 2018, bola i autogramiáda úspešnej olympioničky - slovenskej reprezentantky v športovej streľbe a majsterky sveta Zuzany Rehák Štefečekovej. Zdroj: nitra.sk

14. ARCHEOLÓGIA

Na Zobore vybudovali zážitkovú expozíciu

Archeológovia aj v roku 2018 pokračovali v hľadaní Kláštora svätého Hypolita na Zobore v Nitre, v ktorom podľa legendy prežil záverečné dni svojho života kráľ Svätopluk. Ide o najstarší historicky doložený na našom území, o ktorého existencii vypovedajú písomné pramene, no nájsť sa ho zatiaľ nepodarilo. Pravdepodobne už v 9. storočí stál na mieste, kde v 17. – 18. storočí vybudovali barokový Kláštor svätého Jozefa, z ktorého sa zachovali ruiny. Doklady architektúry z 9. storočia doteraz archeológovia nenašli, ale je zaujímavé, že v roku 2017 objavili ďalšie nálezy sídliskových objektov a vrstiev z 9. – 10. storočia, čo minimálne dokladá, že život tam v tomto období jestvoval. Riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay povedal, že v rámci výskumu sa archeológovia každý rok posúvajú do starších vrstiev. Pokračovali aj v budovaní zážitkovej expozície v areáli Zoborského kláštora, ktorej prvú etapu sprístupnilo občianske združenie Zoborský skrášľovací spolok cez leto 2017. V roku 2018 zreštaurovali poslednú ruinu – tzv. Rákocziho altánok. Po získaní dotácie z ministerstva kultúry na túto akciu zakonzervovali všetky objekty viditeľné nad zemou. Zastrešili príbytok mnícha, kde zriadili expozíciu života mníchov pod Zoborom. Areál Zoborského kláštora sprístupnili verejnosti od jari a otvorený bol do októbra 2018. Vďaka iniciatíve a obrovskému nasadeniu predsedu zoborského kláštorského spolku Jána Kratochvíla sa v r. 2018 podarilo ukončiť záchranu ruín. Pre obyvateľov Nitry a návštevníkov Nitry vytvorili atraktívne kultúrne a relaxačné miesto hodné návštevy. Zdroj: webnoviny.sk

Archeológovia hľadali kláštor, v ktorom vraj dožil Svätopluk

Archeológovia pokračovali v hľadaní Kláštora svätého Hypolita na Zobore v Nitre, v ktorom podľa legendy prežil záverečné dni svojho života kráľ Svätopluk. Ide o najstarší historicky doložený na našom území, o ktorého existencii vypovedajú písomné pramene, no nájsť sa ho zatiaľ nepodarilo. Pravdepodobne už v deviatom storočí stál na mieste, kde neskôr vybudovali v 17. – 18. storočí barokový Kláštor svätého Jozefa, z ktorého sa zachovali ruiny. „Doklady architektúry z deviateho storočia doteraz nemáme, ale čo je zaujímavé, v roku 2017 máme ďalšie nálezy sídliskových objektov a vrstiev z 9. - 10. storočia, čo minimálne dokladá, že ten život tam v tomto období bol,“ povedal riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay. Ako ďalej dodal, v rámci výskumu sa archeológovia každým rokom posúvajú do starších vrstiev. Pokračovať bude aj budovanie zážitkovej expozície v areáli Zoborského kláštora, ktorej prvú etapu sprístupnilo občianske združenie Zoborský skrášľovací spolok cez leto 2017. V roku 2018 zreštaurovali poslednú ruinu – tzv. Rákocziho altánok. Ak sa podarí získať dotáciu od ministerstva kultúry na túto akciu, tak budú zakonzervované všetky objekty viditeľné nad zemou. Všetky tieto snahy vyvíjal predseda Zoborského skrášľovacieho spolku Ján Kratochvíl. Zároveň zastrešili príbytok mnícha, kde zriadili expozíciu života mníchov pod Zoborom. Zdroj: webnoviny.sk

15. MIMORIADNE UDALOSTI, KRIMINALITA A POČASIE

15.1 Mimoriadne udalosti a počasie

Celoslovenský zraz otužilcov

V nedeľu 14. januára 2018 obliehali Mestský park na Sihoti v Nitre a jazero Veľká Hangócka stovky Nitranov, aby na vlastné oči videli otužilcov z celého Slovenska ponoriť sa do studenej vody. Tohtoročnému v poradí už 8. celoslovenskému zrazu otužilcov pod Zoborom počasie prialo, voda Veľkej Hangócky mala približne 4,5°C a teplota vzduchu okolo 0°C. Tento rok pod Zobor zavítalo 304 otužilcov, čím bol neoficiálne preknaný rekord z minulého roka. V Nitre – Európskom meste športu ich privítal primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý vyjadril hlboký obdiv nad ich záľubou smerujúcou k posilneniu vlastného zdravia. Do Nitry si prišli zaplávať otužilci z Bratislavy, Banskej Bystrice, Trnavy, Senice, Hlohovca, Topolčian, Martina, Vranova, Košíc, Kolárova, Detvy. Najviac otužilcov prišlo z Trnavy. Keďže Ľadové medvede spod Zobora ako organizátori podujatia nadviazali spoluprácu s Hokejovým klubom Nitra, prišiel ich spolu s maskotom klubu Corgim podporiť aj prezident HK Nitra Miroslav Kováčik a šéf fanklubu Juraj Miklovič. Obaja sa tiež ponorili do jazera. Po odspievaní hymny otužilcov, ktorej autorom je operný spevák Martin Babjak, a povestnom trojnásobnom pokriku Zdar! sa početní otužilci sa vyrojili do vody za ním. Súčasťou zrazu bola finančná zbierka pre Sabinku Fajnorovú zo Starej Turej sa narodila so svalovou hypotoniou a peniaze potrebuje na finančne náročnú liečbu, nepreplácanú zdravotnou poisťovňou. Zo štartovného, predaja čaju, medoviny a z dobrovoľných príspevkov ľudí vyzbieralo 1 255 eur, 500 eur venovala nadácia Adeli, kde sa Sabínka dlhodobejšie lieči a ďalšie peniaze rodina získa z predaja vrchnáčikov z PET fliaš, ktoré im ľudia priniesli na zraz. V kultúrnom programe účinkovala hudobná skupina One z Topolčian. Podujatie zorganizovalo OZ Ľadové medvede spod Zobora spolu s mestom Nitra a Slovenským rybárskym zväzom v Nitre. Zdroj: vlastný text

Demontovali hodiny svetového času

Svetové hodiny, ktoré stáli pred vtedajším Domom kultúry Orbis v sobotu 10. februára 2018 demontovali a odniesli preč. Mesto Nitra si na túto prácu objednalo výtvarníka Jaroslava Košša, ktorý mal jedného pomocníka. Úlohou umelca bolo rozobrať dielo tak, aby sa dalo opäť použiť. Kde ho mesto v budúcnosti postaví, nebolo známe. Hodiny dočasne umiestnia v sklade. Pri hodinách sa pristavovali ľudia a zaujímali sa, čo s nimi bude. Niektorí si ich fotili do mobilu. Hodiny museli ustúpiť demolačným prácam na DK Orbis, ktorý mesto Nitra predalo firme INPEK. Tá tu bude stavať polyfunkčný komplex luxusnými bytmi. Hodiny svetového času stáli na tomto mieste od konca osemdesiatych rokov. Mesto ich dostalo pri príležitosti výročia Slovenského národného povstania. Boli darom od vtedajšieho partnerského mesta Bernburg v Nemeckej demokratickej republike. „Hodiny prišli rozložené, ja som dostal za úlohu nájsť miesto, kde ich postavíme, robili sme aj betónovú konštrukciu,“ povedal

architekt Jozef Hrozenský. V tom čase ešte kultúrny dom ORBIS neexistoval a bývalý obchodný dom Tesco sa vtedy volal Prior. Hodiny boli v posledných rokoch nefunkčné a nedali sa opraviť, pretože sa súčiastky do nich nevyrábajú. Firma, ktorá má na starosti verejné osvetlenie v meste, zabezpečila v roku 2010 aspoň spojzdenie vrchných hodín. Na všetkých spodných hodinách (svetové časy) boli už v tom čase nefunkčné elektrické motorčeky. V posledných rokoch však už nefungovali ani vrchné hodiny a v zlom stave bola aj samotná konštrukcia a ich drevené časti. Sú na nich nápisy svetových metropol, nechýbajú Havana, Hanoj, Moskva či Peking. Pôvodne mesto uvažovalo, že hodiny po rekonštrukcii inštaluje pred bývalým kultúrnym domom Lipa na Chrenovej. Neskôr to prehodnotilo. Teraz sa hovorí, že by raz mali stáť niekde v Starom meste. Výstavbe nového Orbisu ustúpi aj fontána, ktorá bola v posledných rokoch nefunkčná. V januári z nej dalo mesto demontovať trysky – Tri kvety, ktoré budú čakať v sklade na nové využitie. Zvyšok murovanej stavby investor zbúra, presunúť sa nedá. Keď ešte fungoval PRIOR, organizoval pri fontáne módne prehliadky – modelky sa premávali po terasách okolo bazénika. Po nežnej revolúcii (1989) tu istý čas fungovala letná reštaurácia. Vo fontáne bol dočasný drevený objekt slúžiaci ako výčap a sedenie pre návštevníkov. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zvýšené koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší

V pondelok 19. februára 2018 boli občania informovaní, že automatické monitorovacie stanice v Nitre namerali v posledných dňoch v ovzduší zvýšené koncentrácie znečisťujúcich látok. Okresný úrad v Nitre preto uviedol do platnosti viaceré opatrenia z akčného plánu. Obyvateľov mesta vyzval na obmedzenie individuálnej automobilovej dopravy a uprednostnenie hromadnej autobusovej dopravy. Vyzvali občanov, fyzické a právnické osoby zabezpečiť obmedzovanie úletov tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia, najmä pri stavebnej činnosti. Upozornil, že je potrebné odstraňovanie nečistôt z cestných komunikácií a udržiavanie čistoty na území mesta Nitra. Zlé rozptyľové podmienky v Nitre súvisia s nepriaznivým počasím, keď pretrvávajú nízke teploty a bezvetrie. Zvýšené koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší mali nepriaznivé účinky na ľudské zdravie. Patrilo k nim podráždenie horných dýchacích ciest spojené s kašľom a kýchaním a tiež podráždenie očných spojiviek. Tieto opatrenia je nutné vykonávať až do zlepšenia rozptyľových podmienok. Zdroj: minnv.sk

Výstava korytnačiek z celého sveta

Korytnačky z celého sveta predstavili na výstave Svet korytnačiek, ktorú pripravila Botanická záhrada Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v spolupráci s Klubom chovateľov korytnačiek v dňoch 1. až 3. júna 2018 v priestoroch univerzitných skleníkov. Návštevníci mohli vidieť 50 druhov korytnačiek z celého sveta a táto výstava bola prvou výstavou svojho druhu na Slovensku. Riaditeľka Botanickkej záhrady SPU Erika Mňahončáková informovala, že svoje zastúpenie mali výstave predstaviteľky najväčších suchozemských korytnačiek sveta - korytnačky ostrohatej a korytnačky obrovskej, ktorá dorastá až do veľkosti 1,3 metra. Návštevníci budú môcť vidieť aj zástupcov najohrozenejších druhov korytnačiek - korytnačky lúčovej a madagaskarskej či najnebezpečnejší a najagresívnejší druh korytnačky na svete, kajmanky dravej. Široké zastúpenie budú mať európske suchozemské korytnačky, korytnačky zelenkasté a žltohnedé. Návštevníci videli aj korytnačku uhol'nú, obyvateľku

dažďových pralesov Brazílie, a kožnatku čínsku, ázijskú zástupkyňu vodných korytnačiek s mäkkým pancierom. Zdroj: Erika Mňahončáková, riaditeľka Botanická záhrada Nitra

Prietrž mračien spôsobila problémy

Silná búrka sprevádzaná hustým dažďom spôsobila 6. júna 2018 problémy na viacerých miestach v Nitre. Hasiči museli zasahovať na Ulici Jakuba Haška v blízkosti výjazdu Nitra - Juh z rýchlostnej cesty PR1BINA, kde sa tvoria kolóny áut. Bola zaplavená cesta, autá z firiem, ktoré tam sídlili, sa nemohli dostať na hlavnú Cabajskú cestu. Hasiči preto z cesty odčerpávali vodu. V teréne bolo 10 hasičov s technikou. Menšie problémy s vodou mali aj obyvatelia Hodžovej ulice, kde voda zaliala križovatku ulíc Spojovacia – Hodžova. Problémy boli aj v Materskej škole na Biovetskej ulici, kde v areáli stála voda, no podľa hasičov to nebolo až také akútne. Prietrž mračien sa začala krátko popoludní. Slovenský hydrometeorologický ústav vydal pre okres Nitru výstrahu tretieho stupňa, ktorá platila do 15. hodiny. Úhrny zrážok dosiahli 30 až 50 milimetrov a nárazy vetra rýchlosť 20 až 25 metrov za sekundu. Zdroj: shmu.sk

Na Pyramíde vznikla príležitostná ubytovňa pre turistov

Na Pyramíde nad mestom Nitra pribudol od začiatku októbra 2018 záhradný domček, ktorý začal slúžiť na príležitostné ubytovanie turistov. Dôvodom pre zriadenia domčeka bol zvýšený záujem o prespávanie na predpolí Zobora. Takto dôvodnil výstavbu domčeka predseda občianskeho združenia Stráž prírody Ponitrie Anton Kušš. Poplatok za využitie domčeka je dobrovoľný. Réžiu a starostlivosť o domček zabezpečuje OZ Stráž prírody Ponitrie. Počas predchádzajúcich rokov pribudli vďaka činnosti členov združenia na Pyramíde nové stoly a lavice, altánok i d'alekohľad. Vytvorené bolo legálne ohnisko, celý priestor Pyramídy je vyčistený, otvorená bola vyhládka na okolitú krajinu. Členovia OZ Stráž prírody sa usilujú renovovať a opraviť budovu bývalej vrcholovej stanice lanovky, ktorú využívajú pre svoje potreby ako terénnu stanicu. Zdroj: Anton Kušš, vedúci OZ Stráž prírody

Rok 2018 - najteplejší rok v doterajšej histórii

Rok 2018 ako celok bol na polovici územia Slovenska najteplejší v doterajšej histórii pozorovaní. Rekordne teplý bol tiež v strednej, západnej a južnej Európe. Z pohľadu globálnej teploty na celej Zemi bol rok 2018 doteraz štvrtý najteplejší. Zvláštne je, že všetkých posledných päť rokov v poradí 2016, 2015, 2017, 2018 a 2014 je zároveň najteplejšími rokmi v histórii meteorologických meraní. Týchto posledných päť rokov predbehlo očakávanie a z pohľadu scenárov klimatickej zmeny sa blížime k pesimistickému odhadu. Posledných päť rokov bolo navyše výrazne teplejších, teda doslova „vyčnievajú“ z doterajšieho rastu priemernej teploty, ktorá sa zvyšuje už od 70. až 80. rokov 20. storočia. Veľkým problémom je priebeh vegetačných období, teda období od apríla do septembra, ktoré sú nadpriemerne teplé od roku 1990. Súvisí to do veľkej miery s priebehom miernych zím v posledných rokoch, respektíve dekádach. V minulosti, najmä v nadmorskej výške nad 300 metrov, sneh, ktorý napadol v decembri, zostal až do konca februára. Potom sa roztopil a vďaka tomu bola pôda dobre zavlažená

až do mája, takže rastliny mohli čerpať zo zásob pôdnej vlhky. V posledných 20 rokoch sa však situácia výrazne zmenila. Niekoľko ráz za zimu sa sneh roztopí až do výšky 700 metrov, takže úplne zmizne. Jarné povodne z topenia snehu takmer nepoznáme. A čo je najhoršie, už koncom marca, respektíve v polovici apríla, je pôda taká vysušená, že rastliny začínajú trpieť suchom. Energia zo slnečného žiarenia, ktorá dopadne na zemský povrch, sa totiž rozdeľuje – časť sa spotrebuje na výpar vody z pôdy, druhá časť potom na ohrievanie pôdy a vzduchu. Pokiaľ je výpar malý, viac energie zostane na ohrievanie vzduchu. Bolo to tak aj v roku 2018. Vegetačné obdobie od apríla do septembra 2018 bolo v Európe výrazne najteplejšie od začiatku systematických pozorovaní, ktoré sa na viacerých miestach uskutočňujú už od roku 1775. Bolo nielen teplo, ale aj mimoriadne sucho. Zrážok na Slovensku spadlo málo a padali predovšetkým v podobe búrkových lejakov alebo prehánok, teda nerovnomerne. Celkovo v celej strednej a západnej Európe prevládalo veľmi suché počasie a na niektorých miestach bola poľnohospodárska produkcia o 30 percent nižšia než priemer. Čo je horšie, tento scenár sa opakuje pravidelne od roku 1990. Letné počasie sa v posledných 20 rokoch dosť často začínalo už v apríli. Je to neprirodzené a nepríjemné pre našu vegetáciu, ktorá nie je adaptovaná na takýto režim. Podobný vývoj v roku 2019 naznačoval aj priebeh tohtoročnej zimy, hoci by sa podľa správ z niektorých oblastí mohla zdať tuhá a veľmi bohatá na sneh. Sériu teplých rokov rokov pravdepodobne doplní aj rok 2019, pretože opäť nastupuje fenomén El Niño, hoci v slabšej podobe než v rokoch 2015 a 2016. Vtedy prispel tento jav k zvýšeniu globálnej teploty o 0,2 stupňa. V porovnaní s predindustriálnym obdobím už máme oteplenie o jeden stupeň globálne, na severnej pologuli o 1,2 až 1,3 stupňa, na Slovensku o 2 stupne a v Arktíde dokonca o 3 stupne viac. Aby sa podarilo dodržať záväzok z klimateckej konferencie v Paríži v roku 2015, malo by sa do konca storočia oteplieť nanajvýš o pol stupňa. Ale ako naznačuje vývoj z posledných piatich rokov, na túto úroveň sa môže atmosféra oteplieť už v roku 2040. Zdroj: shmu.sk

15.2 Kriminalita a nehody

Lúpežné prepadnutie benzínovej stanice

V stredu 31. januára 2018 prepadol neznámy páchatel' benzínovú stanicu na Chrenovskej ulici v Nitre. Páchatel' vošiel do prevádzky dve minúty pred pol desiatou. Pristúpil k pokladni a na pracovníka namieril pištoľ so slovami: „Toto je prepád, chcem papierové peniaze.“ Pracovník benzínovej stanice mu v obave o svoj život a zdravie vydal z pokladne 1 185 eur, ktoré si neznámy páchatel' dal do sáčku. „Toto je prepád, nehýbte sa,“ zopakoval muž. Z benzínky odkráčal peši smerom k nákupnému centru. Lupič mal na očiach okuliare, čiapku a šál, ktorým si prekryl tvár. Predtým, ako vošiel do predajne, vraj vyčkával na lavičkách na benzínke. V čase prepádu nebol vo vnútri benzínovej stanice žiadny zákazník. Zdroj: FB PZ SR

Dôchodkyňa sa stala obeťou podvodu

V nedeľu 4. februára 2018 sa dôchodkyňa z Nitry stala obeťou podvodu. Neznámy mužský hlas jej telefonicky oznámil, že jej syn mal dopravnú nehodu. Muž sa predstavil ako lekár a 83-ročnej dôchodkyni oznámil, že má uhradiť 4000 eur za účelom vyplatenia poškodených. Žena zo svojho účtu poslala na účet do Maďarska neznámej osobe 4000 eur, za bankový prevod zaplatila ďalších 176 eur. Až po odchode z banky a synovom telefonáte zistila, že sa stala obeťou podvodu. Vyšetrovatel'ka z Nitry začala trestné stíhanie pre zločin podvodu. Zdroj: FB PZ SR

Zadržali mladých mužov predávajúcich marihuanu

Policaisti zadržali v piatok 2. marca 2018 v Nitre 19-ročného muža z Rumanovej. Obvineného zaistili spolu s dvomi ďalšími mladíkmi vo veku 19 a 17 rokov. všetci sú obvinení z drogovej trestnej činnosti, dvaja sú však stíhajú ich na slobode. Našli u nich 301 tablietiek extázy a 135 gramov marihuany. Materiál bol zaslaný na expertízu. Všetci sú podozriví, že tieto drogy predávali maloletým žiakom základných škôl v Nitre. Už v minulom roku sa stal prípad, keď žiak predával marihuanu v jednej z nitrianskych škôl. Za vrecúško pýtal päť eur. Chlapca obvinili, vo veku 14 rokov je už trestno-právne zodpovedný. Pedagógovia zo škôl v Nitrianskom kraji sa neustále obracajú na políciu so žiadosťami o pomoc. Majú totiž podozrenie, že práve na ich škole sú maloletí a mladiství žiaci ohrození inými, ktorí do školy prinášajú podozrivé látky. Zdroj: FB PZ SR

Zlodeji vykrádali autá v Nitre

Vyšetrovatel'ka odboru kriminálnej polície z Nitry obvinila 14. marca 2018 zo zločinu krádeže v troch skutkoch a z prečinu krádeže v 13 skutkoch 26-ročného Romana. Spolu s ním bol v dvoch prípadoch obvinený z prečinu krádeže v spolupáchateľstve aj 21-ročný Tomáš. Roman z Nitry sa od septembra 2017 do januára 2018 vo večerných a nočných hodinách vlámal do osobných motorových vozidiel rôznych továrenských značiek, ktoré mali majitelia zväčša zaparkované pred svojím obydľím. Obvinený Roman si niektoré vozidlá otváral pomocou povrazu, ktorý prevliekol cez rám dverí. Následným navlečením oka do zaistovacieho kolíka tento vytiahol a odistil uzamykanie vozidla.

Týmto spôsobom otvoril 11 osobných motorových vozidiel rôznych značiek. Na piatich autách rozbil kameňom okno. Z vozidiel odcudzil rôzne osobné veci, elektroniku, mobily, peňaženky, bankomatové karty, autorádiá, osobné doklady, rôzne pracovné náradie, ale aj potraviny. Majiteľom vznikla krádežou a poškodením auta celková škoda 4430 eur. Zdroj: FB PZ SR

Mladého muža zasiahol v meste blesk

Obrovská tragédia sa stala v stredu 23. mája 2018 v Nitre, keď podvečer zasiahla Nitru búrka, ktorá sa nezaobišla bez bleskov. Práve jeden z nich sa stal osudným 36-ročnému mužovi, ktorý stál pod dáždnikom v parčíku na Piaristickej ulici pred piaristickým kostolom. Svedkovia tragédie ho opísali ako osamoteného muža, stojaceho pod stromom. Ani napriek snahe záchranárov sa už mužovi nepodarilo pomôcť. Mladý muž pochádzal z obce Veľký Cetín. Ľudia hovorili, že osudným sa mu stal dáždnik a mobilný telefón, ktoré zrejme pritiahli úder blesku. Zdroj: FB PZ SR

Vandali poškodili autobusy

Dvadsať autobusov mestskej autobusovej dopravy a jeden prímestskej sa stali v Nitre v noci z nedele 27. mája na pondelok 28. mája 2018 terčom vandalského útoku. Neznámy páchatel' alebo páchatelia poškodili čelné sklá autobusov. Útok spôsobil výpadky mestskej autobusovej dopravy. Kritická situácia trvala asi 4 dni, pretože v dôsledku trestného činu bola nepojazdná takmer štvrtina vozového parku mestskej autobusovej dopravy. Vzniknutá škoda bola vyčíslená predbežne na 50 000 eur. Rozsiahle poškodenie mestských autobusov sa premietlo do vynechávania spojov. V pondelňajšej rannej špičke dopravca zdokumentoval 54 nevypravených spojov na linkách 2, 4, 6, 8, 12, 24, 30 a 32. Po skončení rannej špičky zaistil prevádzku na všetkých trasách. Zdroj: FB PZ SR

Neznámy páchatel' v noci podpálil štyri policajné autá

Na Nábřeží mládeže v Nitre na parkovisku rezervovanom pre zamestnancov Policajného zboru horeli v noci v stredu približne hodinu po polnoci 30. mája 2018 štyri autá, ktoré neznámy páchatel' polial horľavou látkou. Neznámy páchatel' polial autá v prednej časti kapoty neznámou horľavou látkou. Dôsledkom požiaru došlo aj k poškodeniu blízko stojaceho jedného osobného motorového vozidla. Kriminalistický technik zaistil na mieste stopy, ktoré boli predmetom expertízneho skúmania. Poškodením áut vznikla škoda predbežne viac ako 20 000 eur. Vyšetrovatel' odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre začal trestné stíhanie pre zločin poškodzovania cudzej veci. Zdroj: FB PZ SR

Na Okresnom úrade v Nitre strieľal 65-ročný muž

V stredu 6. júna 2018 sa strieľalo v budove Okresného úradu v Nitre. Krátko pred deviatou hodinou tento muž počas prejednávania priestupku vybral zbraň a vystrelil. V miestnosti sa nachádzali dve pracovníčky. Pri streľbe nebol nikto zranený. Privolaná hliadka Pohotovostnej motorizovanej jednotky podozrivého muža obmedzila na osobnej

slobode a odzbrojila. Podľa svedkov, ktorí boli v budove OÚ, mal mať muž zbraň v nelegálnej držbe a plánoval ju použiť proti druhému účastníkovi konania. Ten sa však na prejednávane nedostavil. Muž vystrelil priamo v rokovacej miestnosti. Úradníčky hneď po streľbe ušli z miestnosti. Obe boli silne psychicky otrasené a museli im pomáhať záchranári. Muž zostal po streľbe v miestnosti. Priamo v budove sídli stredisko integrovaného záchranného systému 112, takže polícia bola na mieste okamžite. Zdroj: FB PZ SR

Na letnom kúpalisku Sihot' v Nitre sa utopil 21-ročný mladík

V piatok 20. júla 2018 sa na letnom kúpalisku na Sihoti v Nitre utopil 21-ročný mladík z Veľkého Zálužia. Jeho telo nehybne ležiace na hladine vody v bazéne s podrezanými rukami v zápästí našiel počas rannej obchôdzky pracovník súkromnej bezpečnostnej služby. Pri bazéne boli nájdené doklady a mobilný telefón. Aby bolo možné s určitosťou vylúčiť cudzie zavinenie tejto udalosti, polícia vec vyšetruje ako prečin usmrtenia. Mladík bol psychiatrickým pacientom. Pravdepodobne preliezol plot kúpaliska a tam spáchal samovraždu. Kúpalisko zostalo v piatok zatvorené, v dvoch bazénoch, ktoré sú navzájom prepojené, bola na základe rozhodnutia hygienikov vymenená voda. V sobotu 21. júla bolo kúpalisko otvorené, návštevníci mohli využívať plavecký a detský bazén. Zdroj: Miloš Dovičovič, vedúci, Službyt Nitra

Muž zaútočil v Nitre na svoju družku, odrezal jej vlasy

Na Potravínárskej ulici v Nitre zaútočil 3. augusta 2018 doobeda 36-ročný muž na 34-ročnú ženu. Muž po predchádzajúcej slovnej hádke fyzicky zaútočil na svoju družku. Poškodenej mal odrezat' v zadnej časti hlavy vlasy a spôsobiť jej reznú ranu. Žena utrpela zranenia, ktoré si vyžiadali ošetrovanie v nemocnici. Približne po polhodine bolo oznámené na operačné stredisko, že v nemocnici je hospitalizovaná osoba zodpovedajúca opisu. Polícia muža preverila a zistila, že ide o hľadaného muža. Bolo voči nemu začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví a výtržníctva. Zdroj: FB PZ SR

Dôchodkyne prišli o peňaženky, doklady a bankomatové karty

Nitrianski policajti vyšetrovali dva prečiny krádeže a neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty. V sobotu 4. augusta 2018 okradol neznámy páchatel' dve dôchodkyne. O peňaženku s finančnou hotovosťou 150 eur prišla 83-ročná dôchodkyňa z Nitry. Okrem peňazí mala v peňaženke aj doklady, cestovnú kartu na autobus a bankomatovú kartu. O peňaženku s bankomatovou kartou zlodeji pripravili aj 77-ročnú dôchodkyňu. Z bankomatu jej zobrali 350 eur. Zdroj: FB PZ SR

16. KALENDÁR VÝROČÍ OSOBNOSTÍ A UDALOSTÍ

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre aj tohto roku vydala kalendár jubilujúcich osobností a udalostí okresu Nitra. Kalendár je rozdelený na dve časti. V prvej časti publikácia obsahuje jubilujúce osobnosti, ktoré majú k uvedenému regiónu vzťah, t. j. narodili sa tu, pôsobili, zomreli, sú tu pochované, alebo ho významným spôsobom ovplyvnili a v roku 2018 sme si pripomenuli ich výročie. Pri každej osobnosti sú uvedené základné biografické údaje s charakteristikou - meno a priezvisko, rok narodenia a úmrtia (ak sú známe), povolanie a vzťah k regiónu (rodák, pôsobenie, úmrtie, pochovaný, príp. štúdium). Usporiadanie tejto časti je chronologické, podľa dátumu výročia jubilujúcej osobnosti, to znamená podľa mesiaca a dňa výročia jubilanta. Druhú časť tvoria významné udalosti a výročia udalostí, ktoré ovplyvnili život v Nitre.

16.1 Kalendár výročí osobností

JANUÁR

FEDOR, Viliam - 105. výročie narodenia. 3. január 1913 Smolník - 28. november 1979 Bratislava. Hudobný pedagóg, zbormajster. V rokoch 1966-1978 vedúci Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Venoval sa metodike vyučovania hudby a hudobnej výchovy. Autor štúdií a viacerých metodických príručiek a učebníc z oblasti metodiky hudobnej výchovy.

GERLEI (Hrdlička), Matej - 105. výročie úmrtia. 23. február 1840 Jacovce - 4. január 1913 Nitra. Organista, hudobný skladateľ, učiteľ. V rokoch 1870-1902 pôsobil ako organista a učiteľ vo Vrábľoch. Autor niekoľkých omší, pochodov a tancov, smútočných a rozlúčkových piesní.

KASALA, Ján - 85. výročie úmrtia. 13. december 1872 Poľný Kesov - 5. január 1933 Horné Vestenice. Kňaz, cirkevný pedagóg, sociálny organizátor. Študoval a pôsobil v Nitre ako špirituál a profesor základnej i špeciálnej dogmatiky. Od roku 1898 správca farnosti v Horných Lefantovciach, od 1907 hlavný bibliotekár Diecéznej knižnice v Nitre. Ľudomil a vedúci predstaviteľ kresťanskodemokratického hnutia v Nitre i v diecéze. Zakladateľ Kresťanského robotníckeho spolku (1905) a Kresťanského murárskeho spolku (1906).

DUALSKÝ, Ján - 210. výročie narodenia. 6. január 1808 Senica - 22. marec 1881 Nitra. Regionálny historik, cirkevný hodnostár, národovec. Študoval na gymnáziu v Nitre, kde v roku 1830 absolvoval i štúdium teológie. Od roku 1871 sídelný kanonik v Nitre a hradniansky archidiakon. Zaoberal sa miestnymi dejinami a v roku 1875 vydal knihu "Nyitra vár és város történelmi vázlata" (Historický náčrt hradu a mesta Nitry), v ktorej podal stručné dejiny hradu i mesta a profily viacerých svätcov.

REPKOVIČ, Marek - 260. výročie úmrtia. 1694 Častá - 6. január 1758 Nitra. Hudobný pedagóg a skladateľ, františkán. V rokoch 1753-1754 magister chori v bratislavskom františkánskom kláštore, do Nitry prišiel pravdepodobne okolo roku

1756. Autor, kopista cirkevných skladieb, kt. zapísal v zbierke Symphonia coelestis sive Liber sacrorum.

DZIAN, Ján - 45. výročie úmrtia. 28. december 1927 Kolačno - 6. január 1973 Šaľa. Hospodársky pracovník. V rokoch 1951-1957 pôsobil v Nitre ako vedúci odboru Krajského výboru Komunistickej strany Slovenska, 1970-1973 podnikový riaditeľ Slovnaftu v Bratislave. Spoluorganizátor chemického veľkopriemyslu na Slovensku, najmä petrochémie.

ČERENĽ (Cserenyey), Štefan Anton - 140. výročie narodenia. 7. január 1878 Topoľčany - 16. august 1947 Kovarce. Cirkevný historik, katolícky kňaz. Študoval a v rokoch 1901-1916 pôsobil v Nitre, od roku 1917 administrátor farnosti v Dražovciach, potom v Kovarciach. R. 1926 pápežský komorník. Autor životopisov nitrianskych biskupov v 16. - 19. stor. a monografií, v ktorých spracovával cirkevné dejiny.

ZVON, Peter - 105. výročie narodenia. 9. január 1913 Chrudim (Česká republika) - 19. október 1942 Bratislava. Dramatik, divadelný kritik. V roku 1932 maturoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach. Právo študoval v Prahe a v Bratislave, kde od roku 1939 pracoval ako bankový úradník. Ako dramatický autor uprednostňoval hry s lyrizujúcimi a reflexnými prvkami, svoje kritické referáty uverejňoval v Eláne (1940 - 42).

BOŠNÁK, Rudolf - 100. výročie narodenia. 9. január 1918 Bučany - 28. jún 2009 Nitra. Cirkevný hodnostár, publicista, prekladateľ, trpiteľ za vieru. Študoval v Nitre a pôsobil ako kaplán, v rokoch 1991-1996 rektor kňazského seminára v Nitre, potom správca fary Beckov. So svojimi úvahami prispieval do viacerých kresťanských periodík a prekladal z nemčiny.

SATIN, Jozef - 105. výročie narodenia. 9. január 1913 Nitra - 29. marec 1956 Hamilton (Kanada, pochovaný v Clevelande). Akademický maliar. V rokoch 1937-1939 študoval na Akadémii výtvarných umení v Prahe a na Kráľovskej akadémii vied a umení v Ríme. Venoval sa sakrálnemu umeniu, maľovaniu portrétov, figurálnych kompozícií a krajínok. Od roku 1946 žil v USA.

MELICHER, Jozef - 10. výročie úmrtia. 20. marec 1929 Hronské Klčany - 9. január 2008 Nitra. Literárny historik a kritik, prozaik, folklorista, bibliograf, vysokoškolský pedagóg. V rokoch 1966-1973 a od roku 1990 až do odchodu do dôchodku pôsobil na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. V rokoch 1973-1979 pracoval v Bytovom podniku v Nitre. Ako knihovník Archeologického ústavu SAV v Nitre spracoval desať ročníkov Bibliografie slovenskej archeológie. Celý svoj tvorivý život sa zaoberal literárnym regionalizmom, interpretáciou folklórnych textov a zamlčovanou literatúrou, najmä katolíckou modernou. K jeho najznámejších dielam patria Tekovské povesti, Poézia katolíckej moderny, Zamlčovaná literatúra, Hontianske povesti, Požitavské povesti, Od Zobora po Sitno, Literárne stopy pod Zoborom, Literárne stopy pod Slovenskou bránou. Ako spoluautor sa podieľal na publikáciách Nitra, naša Nitra a Významné osobnosti Nitry.

HORVÁT, Pavol (Pavel) - 105. výročie narodenia. 10. január 1913 Banská Štiavnica - 18. február 1995 Nitra. Výtvarný pedagóg, maliar. Ako pedagóg pôsobil na školách rôzneho typu, od roku 1947 na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Venoval sa komornej maľbe - krajinomal'be v technike oleja a akvarelu.

OLÁH (Olahus), Mikuláš - 525. výročie narodenia - 450. výročie úmrtia. 10. január 1493 Sibiu (Rumunsko) - 14. jún 1568 Trnava. Humanistický vzdelanec, krajinský a cirkevný hodnostár. Ako cirkevný hodnostár zastával funkcie v kráľovskej kancelárii, v roku 1542 sa stal kancelárom Ferdinanda I. Bol prvým predstaviteľom protireformačného hnutia na území Uhorska. V Trnave usídlil rád jezuitov a založil seminár pre výchovu kňazov. Podarilo sa mu rekatolizovať asi 300 rodín najmä na Žitnom ostrove a okrem iných aj v Šali.

ŠEDIVÝ, Vladimír - 130. výročie narodenia, 35. výročie úmrtia. 17. január 1888 Pačejov (Česká republika) - 7. marec 1983 Praha (Česká republika). Jazykovedec, spisovateľ, stredoškolský učiteľ. V rokoch 1919-1932 pôsobil na gymnáziu v Nitre. Zostavovateľ cvičebnice slovenčiny, učebnice slovenskej a francúzskej gramatiky, redaktor divadelnej a kultúrnej rubriky v novinách, autor dobrodružných kníh pre mládež.

FLEISCHHACKER, Ján - 215. výročie úmrtia. 20. marec 1740 Hlohovec - 18. január 1803 Mojmirovce. Právnik, pedagóg. Korepetítor viedenského Tereziána, prokurátor na panstve grófa Zičiho, 1777-1784 profesor kráľovskej akadémie v Trnave, 1784-1800 v Bratislave, zároveň dekan právnickej fakulty, 1785-1800 zástupca riaditeľa akadémie. Prednášal uhorské súkromné právo a dejiny uhorského práva, o čom aj publikoval.

OZÁBAL, Jozef - 65. výročie úmrtia. 10. september 1880 Moravský Ján - 18. január 1953 Cífer. Pedagóg, osvetový pracovník, didaktický spisovateľ. V rokoch 1919-1923 školský inšpektor v Nitre, 1923-1939 v Zlatých Moravciach. Zakladateľ Miestneho odboru Matice slovenskej v Nitre a v Zlatých Moravciach, dirigent speváckeho zboru tekovských učiteľov Žitavan. Organizátor prvého slovenského divadelného predstavenia po 1918 v Nitre.

ZATHURECKÝ, Ladislav - 105. výročie narodenia. 20. január 1913 Nové Sady - 9. júl 2000 Bratislava. Farmaceut, vedecký pracovník, profesor. Študoval na gymnáziu v Nitre a na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Priekopník a zakladateľ štúdia farmácie na Slovensku. V rokoch 1942-1957 vedúci Katedry galenickej farmácie na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského, 1957-1963 pracovník Chemického ústavu SAV v Bratislave. Autor publikácií, vedeckých statí a článkov, prednášok na domácich a medzinárodných kongresoch, 4 zlepšovacích návrhov a 1 vynálezu.

DÓCZY, Jozef - 5. výročie úmrtia. 19. november 1929 Nitra - 21. január 2013 Nitra. Divadelný a filmový herec, zaslúžilý umelec. Niekoľko rokov bol divadelným ochotníkom, v rokoch 1956-1992 člen umeleckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre, jedna z jeho najvýraznejších hereckých osobností. Účinkoval vo viacerých filmoch a v mnohých televíznych inscenáciách. V Nrádiu moderoval obľúbenú reláciu Hráme jubilantom. Čestný občan mesta Nitra.

HULJAK, Peter Andrej - 240. výročie narodenia. 22. január 1778 Rajec - 17. august 1811 Nitra. Piarista, stredoškolský profesor, básnik. Do Rehole piaristov vstúpil v Trenčíne, rehoľné sľuby zložil v Nitre. Filozofiu študoval vo Vacove, teológiu v Nitre. V roku 1811 pôsobil ako stredoškolský profesor v Nitre. Autor príležitostných básní, niektoré vyšli tlačou.

BÁTOVSKÝ, Ľubor - 20. výročie úmrtia. 5. február 1925 Starý Tekov - 22. január 1998 Tlmače. Spisovateľ, básnik, novinár. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Leviciach a v Zlatých Moravciach, tri roky študoval na Vysokej škole politických a sociálnych vied v Prahe. Začas bol dôstojníkom z povolania, potom pôsobil ako úradník, 1958-1960 šéfredaktor literárneho mesačníka Rozkvet v Nitre, odbytový referent v Tlmačoch. Vydal dve knižky veršov pre deti, venoval sa zbieraniu ľudovej slovesnosti z tekovského regiónu.

MALÝ, Vincent - 10. výročie úmrtia. 3. september 1922 Čierne Kláčany - 26. január 2008 Nitra, poch. v Čiernych Kláčanoch. Cirkevný hodnostár, vysokoškolský pedagóg, náboženský spisovateľ. Študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach, teológiu absolvoval v Bratislave. Ako kaplán pôsobil v Pribete, v Leviciach, ako administrátor farnosti v Bratislave-Trnávke, v Trnave na Kopánke, od roku 1969 v Lužiankach. V rokoch 1990-1999 pôsobil na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Od roku 1991 bol šéfredaktorom časopisu Liturgia, autor a spoluautor mnohých liturgických kníh a príspevkov.

TOČÍK, Anton - 100. výročie narodenia. 28. január 1918 Krásno nad Kysucou - 15. jún 1994 Nitra. Archeológ. Od roku 1952 pôsobil v Archeologickom ústave SAV v Nitre, v rokoch 1953-1970 ako jeho riaditeľ. Vedec svetového formátu, autor mnohých monografických prác, štúdií a článkov publikovaných doma i v zahraničí. Zaoberal sa výskumom pohrebísk a sídlisk z doby bronzovej na Slovensku.

HOLLÝ, Juraj - 200. výročie úmrtia. 13. február 1760 Púchov - 28. január 1818 Nitra. Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ, zberateľ cirkevných piesní, bernolákovec. Od roku 1776 študoval v Nitre, v rokoch 1790-1795 a od 1814 pôsobil ako profesor pastorálky a morálky na teológii. Od roku 1814 riadny kanonik, aktívny člen Pobočného stánku Slovenského učeného tovaríšstva v Nitre. Je autorom diela Náboženské katolícke pesničky (1804), ktoré biskup František Fuchs ako notovaný spevník nariadil používať v celej Nitrianskej diecéze.

DESEŇ, Dezider - 125. výročie narodenia. 30. január 1893 Báb-Veľký Báb - 12. máj 1967 Budapešť (Maďarsko). Lekár-biológ. Študoval na gymnáziu v Nitre, medicínu na univerzite v Budapešti. Autor mnohých článkov z teoretickej a praktickej biológie.

KRÁLIK, Štefan - 35. výročie úmrtia. 8. apríl 1909 Závodie (teraz súčasť Žiliny) - 30. január 1983 Bratislava. Spisovateľ, dramatik, lekár, zaslúžilý umelec, národný umelec. V rokoch 1919-1927 študoval na gymnáziu v Nitre, 1927-1933 na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Významný predstaviteľ modernej slovenskej dramatickej tvorby. Autor 17 hier, televíznych poviedok a memoárových próz.

FEBRUÁR

BEŇADIK, Ján Kamil - 45. výročie úmrtia. 18. júl 1912 Nedožery-Brezany - 1. február 1973 Nedožery-Brezany. Pedagóg, publicista, kultúrny pracovník. V rokoch 1933-1961 pôsobil ako učiteľ v Nitre a v Zlatých Moravciach, potom pracoval ako ekonóm v Združených službách obce Veľké Zálužie, 1966-1970 plánovač Zeleninárstva a kvetinárstva v Nitre. Venoval sa literárnej a osvetovej práci. Propagátor matičného hnutia, spoluorganizátor Miestneho odboru Matice slovenskej v Nitre v r. 1968.

BIJACOVSKÝ (Biatzovský), Ján - 170. výročie úmrtia. 1772 Spišské Bijacovce - 2. február 1848 Nitra. Ľudovýchovný pracovník, lekár. Pôsobil v Hlohovci, od roku 1825 v nemocnici na oddelení nákazlivých chorôb v Nitre, hlavný lekár Nitrianskej stolice. Z jeho iniciatívy stoličný úrad postavil župnú nemocnicu, pre ktorú vypracoval prevádzkový poriadok a dozeral na jej činnosť. Autor spisu o spôsobe liečenia cholery.

BELÁK (Čučo), Jozef - 85. výročie narodenia. 3. február 1933 Nové Zámky - 31. december 2014 Nitra. Športovec, futbalista. Študoval a pôsobil v Nitre. Pracoval v Okresnom útvare územného plánovania v Nitre. V 50. rokoch minulého storočia bol známym nitrianskym futbalistom a československým futbalovým reprezentantom. Prešiel celou futbalovou školou a v každej vekovej triede reprezentoval bývalú Československú republiku.

MĚRKA, Vojtech - 130. výročie narodenia. 5. február 1888 Vřesovice (Česká republika) - 24. december 1974 Ostrava (Česká republika). Hudobný skladateľ, pedagóg, publicista, prekladateľ. V rokoch 1931-1938 riaditeľ Obchodnej akadémie v Nitre, kde založil a viedol študentský orchester. V Nitre založil Juhoslovanskú knižnicu, prvú slovenskú edíciu juhoslovanských literatúr, v ktorej vydával preklady aj svoje literárnovedné práce. Mal bohatú prednáškovú, prekladateľskú, publikačnú a edičnú činnosť.

ERDÉLYI, Ignác - 190. výročie narodenia. 8. február 1828 Žihárec - 15. august 1885 Čína. Misionár, publicista. Teologické štúdiá absolvoval v Ostrihome a v Ríme. Dvadsaťpäť rokov bol misionárom v Číne. Jeho dopisy z Číny uverejnili viaceré cirkevné a literárne časopisy a denníky ako sú Magyar Sion, Új Magyar Sion, Egyházi lapok a iné.

HUDEC, Ján - 105. výročie narodenia. 30. výročie úmrtia. 8. február 1913 Zlaté Moravce - 17. jún 1988 Bratislava. Dramatik. Po štúdiách pracoval ako úradník, neskôr elektromontér v Bratislave. Autor mnohých rozhlasových, televíznych a divadelných hier. V historických hrách spracovával tematiku našich národných dejín, v rozhlasových hrách čerpal námety zo súčasnosti.

ČÁNKY, Viliam - 85. výročie narodenia, 9. február 1933 Cabaj-Čápor - 27. október 1992 Bratislava. Filmový technik. Študoval na gymnáziu v Nitre a na FAMU v Prahe. V rokoch 1954-1959 vedúci výroby v Čs. televízii, 1960-1992 v štúdiu hraných filmov Slovenského filmu v Bratislave. Pri výrobe filmov najčastejšie spolupracoval s režisérmi V. Bahnom, M. Hollým, J. Jakubiskom, J. Lihositom, P. Solanom, M. Ťapákom a i., pričom sa zúčastnil na budovaní základného fondu klasickej slovenskej kinematografie.

PETROVIČ, Jozef - 205. výročie narodenia. 175. výročie úmrtia. 12. február 1813 Dolná Krupá - 13. február 1843 Turá Lúka (dnes súčasť Myjavy). Básnik, spolupracovník J. Hollého. V rokoch 1837-1840 pôsobil ako kaplán vo Veľkom Záluží. Osobný priateľ a žiak Jána Hollého, iniciátor, poradca i spolupracovník pri vydávaní jeho súborného diela, osnovovateľ jeho životopisu. Písal príležitostné básne, venoval sa prekladateľskej činnosti.

MILOV (Milo), Ján - 105. výročie narodenia, 40. výročie úmrtia. 13. február 1913 Veľké Janíkovce - Nitra - 9. marec 1978 Zvolen. Básnik, dramatik, prekladateľ, historik, kňaz. Základnú školu navštevoval vo Veľkých Janíkovciach, gymnázium a bohoslovecký seminár absolvoval v Nitre. Príslušník katolíckej moderny, člen literárnej skupiny postupistov. Okrem poézie je autorom viacerých zborníkov a pamätníc, prekladov z latinčiny, nemčiny, francúzštiny a poľštiny.

ŠAMKO, Jozef - 110. výročie narodenia. 15. február 1908 Mojmírovce - 23. november 1980 Bratislava. Hudobný pedagóg, muzikológ, redaktor, organizátor hudobného života, autor monografií o J. Cikkerovi a M. Schneiderovi-Trnavskom. Bol učiteľom, školským inšpektorom, osvetovým pracovníkom, vedúcim redaktorom i profesorom. V rokoch 1927-1932 učiteľ ľudovej školy v Mojmírovciach. V rokoch 1927-1937 založil a viedol spevácke krúžky v Poľnom Kesove, Mojmírovciach, Nitre, Šuranoch, v Devínskej Novej Vsi, v Bratislave. V rokoch 1961-1969 riaditeľ Slovenského hudobného fondu.

MANKOVECKÝ, Peter - 50. výročie narodenia. 5. výročie úmrtia, 16. február 1968 Zlaté Moravce - 2. máj 2013 Bratislava. Herec, režisér, dramaturg, hudobný skladateľ, pedagóg. Vyrastal v Zlatých Moravciach. Od svojich 20 rokov žil v Bratislave a vyštudoval herectvo na Vysokej škole múzických umení. Tri sezóny pôsobil v Divadle SNP v Martine, od roku 1995 pôsobil ako umelec v slobodnom povolaní. Bol tiež doktorandom, pedagógom hereckej tvorby a neskôr vedúcim katedry herectva na Divadelnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave.

HORNÁ, Anastázia - 140. výročie narodenia. 19. február 1878 Šalgočka - 11. február 1954 Rumanová. Ľudová maliarka. Autorka ornamentov pri výzdobe domov v Rumanovej. Maľovala prstom namáčaným do mokrej surovej hliny.

DUDEŠEK, Jan - 30. výročie úmrtia. 11. máj 1926 Vráble - 19. február 1988 Gottwaldov (Česká republika). Animátor, režisér, kostýmový výtvarník, pedagóg. Bol absolventom Baťovej školy práce a UMPRUM v Zlíne. Pracoval ako animátor a výtvarník v ateliéry Hermíny Týrlovej, potom samostatne ako režisér a autor bábkových filmov, v rokoch 1961-1972 ako pedagóg na umeleckopriemyselnej škole v Uhorskom Hradišti.

LEVÝŇ, Alexander - 30. výročie úmrtia, 1914 - 23. február 1988 Nitra. Pedagóg, hudobný skladateľ-amatér. Popri svojej pedagogickej práci sa venoval hudobnej tvorbe. Komponoval a upravoval piesne. Vytvoril celý rad skladieb, ktoré interpretovali najmä žiacke súbory.

MAREC

RÉVAI, Anton - 300. výročie narodenia. 235. výročie úmrtia. 6. marec 1718 Turčianska Štiavnička - 26. december 1783 Močenok, poch. v Nitre. Cirkevný hodnostár. Od roku 1780 nitriansky biskup. Funkciu nitrianskeho župana, ktorú od 14. storočia zastávali nitrianski biskupi neprijal. Bol milovníkom umenia. V Nitre založil školu - morálku.

HAŠA, Jozef - 130. výročie narodenia. 50. výročie úmrtia. 9. marec 1888 Skalica - 27. máj 1968 Pezinok. Pedagóg, verejný činiteľ, účastník protifašistického odboja. Od roku 1919 profesor, 1937-1955 riaditeľ gymnázia v Nitre. Ako spoluzakladateľ Strany slovenskej obrody zastával viaceré verejné funkcie. V rokoch 1946-1968 bol predsedom a podpredsedom Miestneho národného výboru v Nitre, poslancom Slovenskej národnej rady a Krajského národného výboru.

BOLEČEK, Michal - 35. výročie úmrtia. 23. október 1897 Zemianske Sady - 9. marec 1983 Solčany, poch. v Dvorníkoch pri Hlohovci. Kňaz, pedagóg, redaktor, publicista, prekladateľ. V rokoch 1925-1936 pôsobil ako špirituál malého seminára, katechéta a väzenský duchovný, 1932-1940 riaditeľ Rímsko-katolíckeho ženského učiteľského ústavu v Nitre, 1940-1950 farár na farnosti Nitra - Dolné mesto. Zaslúžil sa o postavenie Chrámu sv. Cyrila a Metoda v Nitre - Mlynárčiach, o zreštaurovanie kostolov vo farnosti Nitra -Dolné mesto. V Nitre založil, redigoval a vydával časopis Úsvit, Naša nedeľa, Svornosť. Vydal informačnú brožúru Karita v Nitre (1944) a iné.

SZONDI, Leopold - 125. výročie narodenia, 11. marec 1893 Nitra - 27. január 1986 Zürich (Švajčiarsko). Lekár, významný vedec v odbore psychológie a psychiatrie. Študoval a pôsobil v Budapešti a v Zürichu, kde z jeho iniciatívy v roku 1958 vzniklo medzinárodné vedecké centrum pre analýzu osudu a v roku 1969 nadačný ústav "Szondiho inštitút". Popri Freudovi, Jungovi a Adlerovi patrí k zakladateľom modernej psychiatrie.

MIKLÓSY, Zoltán - 135. výročie narodenia, 12. marec 1883 Golianovo - 18. február 1962 Budapešť (Maďarsko). Historik, archivár. Študoval na gymnáziu v Nitre. V roku 1913 mestský archivár v Banskej Štiavnici, od 1918 pracovník Krajinského archívu v Budapešti.

RAJČÁNI, Ján - 285. výročie úmrtia, 23. jún 1671 Nitra - 12. marec 1733 Trnava. Univerzitný profesor, teológ, spisovateľ, filozof. Od roku 1688 príslušník jezuitskej rehole. Organizátor všestrannej podpory obyvateľstvu Sedmohradska počas hladomoru, mecén. V Kluži dal postaviť trojičný stĺp a zaslúžil sa o vybudovanie kostola Sv. Trojice. Autor teologicko-filozofických prác venovaných hl. katolíckej vierouke a polemike s protestantskými učeniami.

TATARKA, Dominik - 105. výročie narodenia. 14. marec 1913 Plevník - Drienové - 10. máj 1989 Bratislava. Spisovateľ, redaktor, prekladateľ. Študoval na gymnáziách v Nitre a v Trenčíne. Jeden z najvýznamnejších predstaviteľov slovenskej literatúry a kultúry 20. storočia. Jeho prvotinou boli prózy Cesty a Záchvevy duše, ktoré vyšli v stredoškolskom časopise Svojeť. V roku 1942 vyšlo jeho prvé knižné dielo s názvom V úzkosti hľadania. Prekladal z francúzštiny.

TAGÁNYI, Karol - 160. výročie narodenia. 19. marec 1858 Nitra - 9. september 1924 Budapešť (Maďarsko). Archivár a historik. Študoval na gymnáziu v Nitre. Autor diela o dejinách pôdneho spoločenstva v Uhorsku a zbierky dokumentov o minulosti lesníctva. Napísal viacero prác z oblasti hospodárskych dejín a sprievodcov po uhorských archívoch. Od 1897 člen Maďarskej akadémie vied.

VRABLEC, Jozef - 15. výročie úmrtia. 4. marec 1914 Závod - 19. marec 2003 Nitra, poch. v Závode. Teológ, univerzitný profesor, náboženský spisovateľ, homiletik, cirkevný hodnostár. Študoval a pôsobil v Nitre ako kaplán, 1945-1948 riaditeľ meštianskej školy, 1948-1952 profesor Obchodnej akadémie a biskupského seminára v Nitre. Od roku 1959 profesor, neskôr dekan Cyrilometodskej bohosloveckej fakulty UK, 1973 generálny vikár a kanonik nitrianskej kapituly, 1979 veľprepošť, 1990 pápežský prelát. V rokoch 1943-1945 pôsobil ako kaplán a riaditeľ meštianskej školy v Močenku. Autor viacerých monografických diel a článkov publikovaných v časopisoch.

ONDREJKOVIČ, Ján - 205. výročie narodenia. 20. marec 1813 Kláštor pod Znievom - 16. september 1895 Ostrihom (Maďarsko). Náboženský spisovateľ. Študoval v Nitre, ako kaplán pôsobil v Zlatých Moravciach a Opatovciach nad Žitavou. R. 1880 člen hronskobeňadického hodnoverného miesta a sudca stolice arcibiskupských predialistov vo Vrábľoch. Písal homiletickú literatúru.

KOVÁČOVÁ, Margita - 25. výročie úmrtia. 17. jún 1901 Nižná - 22. marec 1993 Trnava, poch. v Pate. Spisovateľka pre deti a mládež, prozaička, učiteľka. Pôsobila ako úradníčka v Nitre. Svoje prózy uverejňovala v časopisoch, spolupracovala s detským časopisom Priateľ dietok. Z príspevkov, publikovaných v rokoch 1919-1920 v časopise J. Bodnára Knižnica školákov, vydala roku 1923 realisticko-fantastické rozprávky pre mládež i dospelých Drobné poviedky.

MALOVEC, Jozef - 85. výročie narodenia - 20. výročie úmrtia. 24. marec 1933 Hurbanovo - 7. október 1998 Bratislava. Hudobný skladateľ. Stredoškolské štúdiá absolvoval v Nitre. Kompozíciu študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a na AMU v Prahe. Pôsobil ako redaktor a dramaturg v Čs. rozhlase v Bratislave. Patril k významným osobnostiam slovenskej Novej hudby, komponoval elektroakustickú hudbu, vytvoril symfónie, filmovú a scénickú hudbu, hudbu k poézii.

TYRŠEL, Ľudovít - 145. výročie narodenia. 25. marec 1873 Skalica - 17. október 1925 Nitra. Kníhtlačiar, redaktor, verejný činiteľ. Od roku 1920 bol majiteľom kníhtlačiarne v Nitre. Bol zodpovedným redaktorom, majiteľom a vydavateľom týždenníka Nitrianske noviny, autor pravopisnej príručky slovenčiny. Bol verejne činný, aktívne pracoval vo viacerých slovenských kultúrnych a živnostenských spolkoch. Bol členom kuratória Štátnej obchodnej školy v Nitre, zástupcom obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave.

DATEL (Gyattel), Anton - 285. výročie narodenia, 25. marec 1733 Bánovce nad Bebravou - 8. marec 1806 Nitra. Cirkevný hodnostár, mecén. Študoval a pôsobil v Nitre od roku 1770 ako kanonik nitrianskej kapituly, 1771-1781 riaditeľ kňazského seminára a predseda konzistória, 1782 generálny vikár, od 1803 veľprepošť sídelnej

kapituly. Podporoval bernolákovské hnutie a bol spoluzakladateľom a vedúcou osobnosťou nitrianskeho pobočného stánku Slovenského učeného tovarištva. V roku 1781 založil v Nitre národnú školu.

FOLTÁN, Ľubomír - 70. výročie narodenia, 26. marec 1948 Partizánske - 10. december 2014 Nitra. Novinár, redaktor, publicista. Profesionálnu dráhu novinára začal ako redaktor okresných novín Nitriansky hlas, neskôr pôsobil ako šéfredaktor podnikového časopisu Plastikár a potom ako redaktor - spravodajca Tlačovej agentúry SR v Nitre. Popri novinárskej práci sa nepretržite venoval literárnej tvorbe. Svoje poviedky, fejtóny a príbehy publikoval v denníkoch Sme a Pravda, v Literárnom týždenníku, v rakúskej literárnej revue Klub, na internete, v Almanachu Nitra, v zborníkoch literárnych súťaží, regionálnych týždenníkoch a podobne.

BORGULA, Michal - 20. výročie úmrtia, 16. január 1902 Poľný Berinčok (Mezőberény, Maďarsko) - 27. marec 1998 Nitra-Horné Krškany. Národno-politický pracovník, historik, ľudový spisovateľ. Od roku 1958 žil v Nitre - Horných Krškanoch. Venoval sa matičnému hnutiu a publikačnej činnosti o dejinách Slovákov na Dolnej zemi. S Ladislavom Švihranom vydal dokumenty z čabianskej oblasti Tu sa usadíme (1979) a dielo Rozprávania z Dolnej zeme (1988). V spolupráci s B. Urbancom vytvoril rozhlasové hudobnoliterárne pásmo Dolná zem spieva a rozhlasovú dramatizáciu Posolstvo potomkov.

KLUCH, Jozef - 270. výročie narodenia. 30. marec 1748 Kláštor pod Znievom - 31. december 1826 Močenok, poch. v Nitre. Cirkevný hodnostár. Trnavský, od roku 1808 nitriansky biskup, mecén chudobných. Podporoval bernolákovcov, venoval sa rozvoju školstva a obnove cirkevných stavieb. Inicioval vydanie slovenského prekladu Biblie.

HERMAN, František - 95. výročie narodenia. 30. marec 1923 Gačov (obec Neverice) - 3. september 2011 Prílepy (súčasť Zlatých Moraviec). Výtvarník, básnik, herec, scenárista, športovec, organizátor kultúrneho života. Študoval na piaristickom gymnáziu a na Vysokéj teologickej fakulte v Nitre. Od roku 1957 pracoval v podniku Calex v Zlatých Moravciach, kde bol dlhoročným členom výtvarného krúžku pri ZKO Calex. Počas svojej aktívnej športovej činnosti získal 45 medailí v hode oštepom a štyrikrát prekonal slovenský rekord. Dlhé roky hrával divadlo, písal poéziu a tiež scenáre pre malé javiskové formy.

APRÍL

HLAVATÝ, Jozef - 120. výročie narodenia, 1. apríl 1898 Šaľa - 6. máj 1966 Šaľa. Hudobný pedagóg a kritik, kňaz, organizátor skautingu. V Nitre študoval teológiu a bol vysvätený za kňaza. Pôsobil v Bratislave ako profesor náboženstva, hudby, gregoriánskeho chorálu a estetiky, v rokoch 1950-1960 farár v Horných Orešanoch, od 1961 žil na dôchodku v Šali. Prispieval do tlače, autor spevníka, organizátor Slovenského katolíckeho skautingu, redaktor časopisu Skaut.

NEHÉZ, Imrich - 285. výročie narodenia, 235. výročie úmrtia. 3. apríl 1733 Dyčka (Dicske) - 22. jún 1783 Nitra. Cirkevný hodnostár. Pôsobil v Nitre na biskupskom dvore

ako ceremoniál, od roku 1764 farár v Skačanoch, 1766 v Nitre, 1772 kanonik, potom katedrálň archidiakon v Nitre. Napísal prácu „Reč na chválu Svätého Jozefa Kalazanského, zakladateľa zbožných škôl“, ktorá bola prednesená v Nitre roku 1769 pri príležitosti jeho zápisu medzi svätých a v roku 1772 tlačou vyšla v Trnave.

SARTÓRIUS, Štefan Ladislav - 325. výročie narodenia. 265. výročie úmrtia, 1693 Nitra - 3. apríl 1753. Kňaz, ľudovýchovný pracovník. Pôsobil ako kaplán v Nitre, roku 1730 mestský farár, 1741 kanonik. Dosiahol hodnosť trenčianskeho hlavného opáta. Bol výborným kazateľom a mecénom. Počas moru v Nitre (1738) navštevoval chorých, utešoval, povzbudzoval a pomáhal aj materiálne.

VONTORČÍK, Jozef - 5. výročie úmrtia. 13. január 1937 Orávka - 3. apríl 2013 Nitra. Poľnohospodársky inžinier, pedagóg. Študoval na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Krátko pracoval ako zootechnik na JRD v Orávke a Lozorne, od roku 1965 pôsobil ako odborný pracovník, v rokoch 1967-2004 riaditeľ Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre a Nitrianskej poľnej železnice. Od roku 1990 pôsobil ako externý pedagóg na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Autor mnohých publikácií, odborných článkov, expozícií a výstav.

CSARADA, Ján - 95. výročie úmrtia. 16. máj 1850 Nitra - 4. apríl 1923 Budapešť (Maďarsko). Právnik, pedagóg. Študoval na gymnáziu v Nitre. Od roku 1881 prednášal na univerzite v Budapešti. Venoval sa najmä medzinárodnému právu a právnej filozofii. Autor monografií, učebníc, prispieval do domácich i zahraničných odborných časopisov.

BRTÁŇ, Rudolf - 20. výročie úmrtia. 9. október 1907 Hybe - 4. apríl 1998 Bratislava. Básnik, esejista, literárny vedec, prekladateľ, učiteľ. Účastník Slovenského národného povstania. Pôsobil ako profesor v Zlatých Moravciach. Od roku 1963 bol vedeckým pracovníkom Literárnovedného ústavu SAV v Bratislave. Autor viacerých štúdií a knižných prác z dejín slovenskej literatúry.

VAŠKO, Alexander - 40. výročie úmrtia. 24. február 1901 Budapešť (Maďarsko) - 5. apríl 1978 Sarnia (Kanada). Spisovateľ, prozaik, dôstojník slovenskej armády. V Nitre študoval na gymnáziu a pôsobil ako dôstojník v delostreleckom pluku. Od roku 1934 pôsobil ako učiteľ v Kostol'anoch pod Tribečom (Gýmešské Kostol'any) a vo Voderadoch. Od roku 1968 žil v Kanade. Najproduktívnejší autor slovenskej sci-fi. Okrem detektívno-dobrodružných próz pre dospelého čitateľa vydal viacero dobrodružných románov pre mládež.

GRIESBACH, Štefan - 20. výročie úmrtia. 30. apríl 1915 Vinodol - 5. apríl 1998 Nitra. Lekár - urológ. Od roku 1948 pôsobil v nemocnici v Nitre, v rokoch 1963-1981 prednosta urologického oddelenia. Pod jeho vedením sa nitrianske urologické oddelenie vypracovalo na jedno z popredných našich zdravotníckych pracovísk. V roku 1972 mu švédske ministerstvo zdravotníctva udelilo plaketu Alfréda Nobela, v roku 1996 Mesto Nitra čestné občianstvo.

FRIMMEL - TRAISENAU, František - 130. výročie narodenia. 6. apríl 1888 Viedeň (Rakúsko) - 19. november 1957 Olomouc, poch. v Lednici (Česká republika). Genetik,

agrobiológ, šľachtiteľ, vysokoškolský profesor. V rokoch 1951-1954 riaditeľ Výskumného ústavu tabakového priemyslu v Bábě, potom pracovník Výskumného ústavu zeleninárskeho v Olomouci. Autor práce o dynamickej tabakometrii, vyše 70 vedeckých a vyše 60 popularizačných článkov. Člen ČSAZ v Prahe, Nemeckej akadémie prírodovedcov Leopoldina v Halle.

FRANCISCI, Ľudovít - 85. výročie úmrtia. 25. september 1862 Podhorany-Sokolníky - 6. apríl 1933 Nitra. Politik, cirkevný hodnostár, spisovateľ, pedagóg. Študoval a pôsobil v Nitre ako kaplán a učiteľ náboženstva na dievčenskej strednej škole, profesor hebrejčiny a gréčtiny na bohosloveckom učilišti v Nitre. Od roku 1911 nitriansky kanonik, rektor seminára, správca diecéznej knižnice, 1915 titulárny prepoš. Autor cestopisu z pobytu v Palestíne, prispieval do náboženských a miestnych novín, 1906-1933 vydával a redigoval noviny Nyitramegyei Szemle.

ŠČASNÝ (Scsaszny), Jozef - 205. výročie narodenia. 10. apríl 1813 Borský Peter (súčasť Borského Mikuláša) - 1. december 1889 Bratislava. Národný pracovník, bernolákovec, mecén. Študoval a pôsobil v Nitre, v rokoch 1847-1850 farár v Dražovciach, 1850-1868 v Močenku, kde dal v roku 1852 vybudovať Kalváriu. Priateľ Ľudovíta Štúra, člen Tatrína, Spolku miernosti, Hanuljakovho spolku milovníkov reči a literatúry slovenskej, zakladajúci člen Matice českej (1846) a Matice slovenskej (1863).

BARTAKOVIČ (Bartakovics), Jozef - 255. výročie úmrtia. 19. marec 1722 Podhorany-Sokolníky - 15. apríl 1763 Košice. Veršovník, dramatik, univerzitný profesor, jezuita. Študoval na gymnáziu v Nitre, na univerzite v Košiciach a v Grazi. Pôsobil ako učiteľ rétoriky a poetiky na jezuitských školách. Autor veršovanej rozpravy o baniach na zlato a striebro a hier pre mládež, písaných na biblické námety.

DOLINSKÝ, Jozef - 95. výročie narodenia. 18. apríl 1923 Nitra - 22. júl 1987 Bratislava. Poľnohospodársky odborník, včelár, vysokoškolský učiteľ. Študoval a pôsobil na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, v rokoch 1953-1956 odborný asistent na Katedre mechanizácie VŠP, 1960-1978 vedúci Katedry základov priemyselnej výroby na Pedagogickej fakulte v Nitre. Autor monografických prác a vysokoškolských učebných textov, odborných a metodických článkov.

VRBA, Karol - 30. výročie úmrtia. 4. november 1932 Nové Mesto nad Váhom - 19. apríl 1988 Bratislava, poch. v Nitre. Hydinársky odborník. V rokoch 1952-1957 študoval na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Pracoval na Jednotnom roľníckom družstve Dolné Krškany a Veľký Cetín a na Štátnom majetku Nitra-Čermáň. Zakladateľ a v rokoch 1971-1986 riaditeľ podniku Branko v Nitre. Článkami prispieval do odborných časopisov.

KUNST, Teodor - 120. výročie narodenia. 55. výročie úmrtia. 20. apríl 1898 Lefantovce - Horné Lefantovce - 28. august 1963 Bratislava. Prozaik, spisovateľ pre deti a mládež, učiteľ. Študoval na učiteľskom ústave v Nitre. V rokoch 1939-1950 pôsobil ako učiteľ v Zlatých Moravciach, 1951-1952 pracovník hospodárskeho odboru Krajského národného výboru v Nitre. Autor poviedok, próz a rozprávkových hier pre detské ochotnícke súbory a pre bábkové divadlo.

SLAVKOVSKÝ, Benedikt - 335. výročie narodenia. 270. výročie úmrtia. 20. apríl 1683 Banská Bystrica - 11. september 1748 Krupina. Básnik, dramatik, hudobný skladateľ, pedagóg. Bol profesorom na gymnáziu v Nitre a od roku 1727 aj jeho riaditeľom. Predstaviteľ piaristickej barokovej literatúry, autor veršovaných drám, ku ktorým skladal aj hudbu a latinských oslavných básní.

HODÁL, Juraj - 130. výročie narodenia. 55. výročie úmrtia. 21. apríl 1888 Nedašovce - 8. máj 1963 Bratislava, poch. v Nedašovciach. Literárny historik, stredoškolský profesor. V rokoch 1900-1908 študoval na gymnáziu v Nitre, teológiu v Nitre a v Budapešti a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobil ako kaplán na rôznych miestach, v rokoch 1922-1926 bol tajomníkom Spolku sv. Vojtecha, od roku 1926 pôsobil ako stredoškolský profesor v Bratislave. Zaoberal sa slovenskými, osobitne cirkevnými dejinami veľkomoravského a po veľkomoravského obdobia. Funkcionár Slovenskej ligy, zakladajúci člen a člen výboru Slovenskej historickej spoločnosti. Autor monografických prác, článkov a štúdií v odborných časopisoch a denníkoch.

FARMADY, Martinián Juraj - 185. výročie narodenia. 23. apríl 1833 Nitra - 27. august 1900 Nitra. Pedagóg, prírodovedec, rehoľný predstavený. V rokoch 1856-1870 pôsobil v Trnave na učiteľskom ústave, 1871-1875 riaditeľ katolíckeho nižšieho gymnázia, súčasne od 1872 predstavený kláštora v Nových Zámkoch, od 1876 uh. mariánskej františkánskej provincie v Bratislave, neskôr kláštora v Trnave a generálny vizitátor. Riadny člen Uhorskej kráľovskej prírodovednej spoločnosti a Viedenskej zoologickej a botanickej spoločnosti.

DERKAY, Juraj - 415. výročie narodenia, 340. výročie úmrtia. 24. apríl 1608 Šal'a - 23. september 1678 Trnava. Misionár, člen jezuitského rádu. Po dlhoročnej pastoračnej a misijnej činnosti v Sedmohradsku a v Turecku pôsobil ako riaditeľ jezuitského kolégia v Užhorode, 1670-1673 hlavný predstavený rehoľného domu jezuitov pri Spišskej Kapitule. Napísal viacero nábožensko-moralistických prác a venoval sa aj prekladateľskej činnosti.

MILO, Štefan - 20. výročie úmrtia, 18. apríl 1924 Nitra - Janíkovce - 24. apríl 1998 Nitra - Janíkovce. Pedagóg, publicista, regionálny historik. Študoval a pôsobil v Nitre, v rokoch 1953-1954 na jedenásťročnej strednej škole, 1954-1961 na Krajskom pedagogickom ústave, v rokoch 1961-1989 na Pedagogickej fakulte. Zaoberal sa dejinami rodných Janíkoviec, vydal zbierku ľudových piesní z nitrianskeho regiónu, najmä Janíkoviec a okolia, zborník o janíkovských futbalistoch, napísal publikáciu Janíkovský kostol jubiluje. Autor a spoluautor pedagogických knižných publikácií, autor odborných štúdií a populárnych článkov

KAPSZ, Viktor Karol - 155. výročie narodenia. 25. apríl 1863 Nitra - 15. december 1926 Nitra. Tlačiar. Vyučil sa v tlačiarňi Anny Neugebauerovej v Nitre. V rokoch 1902-1903 s Viliamom Kramárom spolumajiteľ a 1903-1909 spoluvedúci býv. Reichelesovej tlačiarne, do roku 1918 zamestnanec tlačiarne Corvin v Nitre, potom pracoval u statkára na Pustom Chotári. Tlačil knihy nitrianskych a iných autorov, drobné tlače a maďarské časopisy.

UŽOVIČ, Ján - 170. výročie úmrtia. 17. máj 1791 Kynek (mestská časť Nitry) - 25. apríl 1848 Ostrihom (Maďarsko). Právnik, stoličný hodnostár. V rokoch 1825-1832 prvý podžupan, 1832 miestodržiteľský radca Nitrianskej stolice, 1836-1846 miestodržiteľ Ostrihomskej stolice, od 1837 riaditeľ právnickej akadémie v Pešti, 1841-1848 tabulárny sudca. Od roku 1825 poslanec uhorského snemu.

JARÁBEK, Karol - 30. výročie úmrtia. 17. január 1921 Modra - 25. apríl 1988 Nitra, poch v Hronskom Beňadiku. Vysokoškolský pedagóg. Pôsobil na základných školách v Rišňovciach, Hronskom Beňadiku, vo Veľkých Vozokanoch, na Pedagogickej škole v Zlatých Moravciach i v Leviciach. V rokoch 1961-1981 pôsobil na Pedagogickej fakulte v Nitre. Zaoberal sa otázkami pedagogickej teórie a praxe, postgraduálnemu štúdiu učiteľov a dejinám pedagogiky. Autor odborných článkov a štúdií uverejňovaných v pedagogických periodikách a spoluautor učebnice Teória vyučovania.

HAŠKO, Ladislav - 240. výročie narodenia. 27. apríl 1778 Nitra - 16. november 1844 Krupina. Učiteľ, veršovník. Študoval teológiu a ako profesor humanitných predmetov v rokoch 1813-1818 pôsobil v Nitre. Autor latinských príležitostných básní.

BOŠŇÁK, Peter - 15. výročie úmrtia. 3. február 1929 Segedín (Maďarsko) - 29. apríl 2003 Šaľa. Pedagóg, ochranca prírody. Pôsobil na gymnáziu v Šali ako profesor biológie, v rokoch 1976- 1989 ako jeho riaditeľ. Niekoľko rokov viedol kroniku mesta Šaľa. Popri pedagogickej práci bol aj veľkým ochrancom prírody. Zaslúžil sa o záchranu šalianskeho jezuitskeho kaštieľa, založil niekoľko mestských parkov, zachránil stromy pred výrubom v Šali a venoval sa rekonštrukcii viacerých parkov v regióne.

GRESNÁRYK (Gresznárik), Ladislav - 45. výročie úmrtia. 21. november 1881 Bojnice - 29. apríl 1973 Šaľa. Poľovnícky kynológ. Po stredoškolských štúdiách pracoval ako úradník Živnostenského úverného ústavu v Šali. Ako poľovník sa už pred 1. svetovou vojnou na Žitnom ostrove venoval chovu a výcviku poľovných psov. V roku 1923 založil chovnú stanicu Šaľa, v ktorej postupne choval takmer všetky plemená poľovných psov. Pravidelne publikoval v poľovníckych časopisoch, najmä v Kárpáti Vadász.

BELICOVÁ, Marína - 95. výročie narodenia. 45. výročie úmrtia. 30. apríl 1923 Zlaté Moravce - 24. máj 1973 New York (USA). Hudobníčka, speváčka, klaviristka. Už ako študentka konzervatória bola členkou speváckeho tria Včielka, vystupovala v Československom rozhlas v Bratislave, koncertovala v mnohých mestách na Slovensku i v zahraničí, najmä vo Viedni. Roku 1948 emigrovala do Buffala v USA.

MÁJ

ZEMANOVIČ, Koloman - 15. výročie úmrtia. 7. marec 1934 Machulince - 1. máj 2003 Topoľčianky. Výtvarník, pedagóg. Študoval na Vyššej škole umeleckého priemyslu v Bratislave a na Pedagogickej fakulte v Nitre. V rokoch 1957-1994 pôsobil ako učiteľ výtvarnej výchovy na Základnej škole v Topoľčiankach. Bol členom výtvarného krúžku pri Závodnom klube odborov Calex. Jeho práce získali mnohé ocenenia na výstavách doma i v zahraničí.

STRUHÁR, Alojz - 50. výročie úmrtia. 29. apríl 1892 Zohor - 4. máj 1968 Šal'a. Maliar, grafik, pedagóg. Študoval na učiteľskom ústave v Modre a na Vysokej škole výtvarného umenia v Budapešti. Dlhé roky učil na strednej škole, od roku 1941 pôsobil na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave, od 1962 v Šali, v rokoch 1977-1988 na Pedagogickej fakulte v Nitre. Popri pedagogickej práci sa intenzívne venoval umeleckej činnosti. Napísal učebné texty Náuka o farbách, Kreslenie stromov a Kreslenie aktu.

KOSPER, Andrej - 230. výročie narodenia. 5. máj 1788 Nitra - 5. január 1841 Trenčianske Teplice (Teplička nad Váhom). Ľudovýchovný pracovník, šľachtiteľ, propagátor ovocinárstva a včelárstva, pedagóg. Teológiu študoval pravdepodobne v Nitre a neskôr pôsobil ako profesor teológie v biskupskom lýceu v Nitre. Bol farárom v Trenčianskej Teplej a zároveň tabulárnym sudcom Trenčianskej stolice. Zaoberal sa pestovaním a šľachtením pšenice, propagátor ovocinárstva a včelárstva. Organizoval nedeľné prednášky a večerné školenia, šíril slovenskú tlač a usporadúval divadelné predstavenia.

MERREL, Štefan - 120. výročie narodenia. 85. výročie úmrtia. 8. máj 1898 Podhorany-Sokolníky - 1. január 1933 Bratislava, poch. v Podhoranoch-Sokolníkoch. Redaktor, politický dejateľ. Stredoškolské štúdiá absolvoval v Nitre, v 1. svetovej vojne bojoval na rumunskom fronte. Aktívny činiteľ politického diania v burž. ČSSR, hl. tajomník Krajinskej kresťansko-socialistickej strany, v rokoch 1922, 1930-1933 zodpovedný redaktor jej tlačového orgánu Vôľa ľudu.

PARTOS, Alexander - 120. výročie narodenia. 10. máj 1898 Šurany - 18. október 1937 Nitra. Lekár, vedecký pracovník. Medicínu vyštudoval v Budapešti a vo Viedni. V rokoch 1920-1923 pôsobil na viedenskej klinike, potom až do roku 1937 v nitrianskej nemocnici. Okrem lekárskej praxe sa vedecky zaoberal biológiou, chemickou terapiou, liečbou cukrovky. Napísal približne 180 odborných prác a o výsledkoch svojich výskumov prednášal na viacerých svetových lekárskejších kongresoch v Berlíne, v Paríži, v Budapešti, v Ríme.

ŠPALDON, Emil - 100. výročie narodenia, 12. máj 1918 Čadca - 16. september 2015 Nitre. Agrobiológ, vysokoškolský profesor, akademik ČSAV a SAV. V rokoch 1947-1951 a 1952-1985 bol vedúcim Katedry rastlinnej výroby, v rokoch 1952-1958 dekan Agronomickej fakulty, 1958 - 1966 rektor Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Vo vedecko-výskumnej činnosti sa zaslúžil o presadzovanie biologickej koncepcie rastlinnej výroby. Autor odborných publikácií a vedeckých, odborných a vedecko-popularizačných článkov. V roku 2008 ocenení Cenou mesta Nitry.

SCHLIESZTER (Schlister), Alojz - 195. výročie úmrtia. 1746 - 12. máj 1823 Prievidza. Hudobný skladateľ, regenschori, fráter u piaristov. V rokoch 1777-1781 žil v piaristickom kláštore v Nitre. Zastával funkciu "institutor musices", od 1780 regenschori nitrianskeho piaristického kostola. Komponoval sakrálne skladby, omše, antifóny, hymny, litánie a offertoriá.

HLBINA, Pavol Gašparovič - 110. výročie narodenia. 13. máj 1908 Veľké Kršteňany - 21. október 1977 Bobot, poch. vo Veľkých Kršteňanoch. Kňaz, básnik, prekladateľ,

literárny kritik. Výrazný predstaviteľ slovenskej katolíckej moderny. V rokoch 1922-1929 študoval na gymnáziu v Nitre, v rokoch 1929-1934 teológiu v Prahe. Už počas štúdia v Nitre prispieval básňami do študentských časopisov. Významný literárny kritik a teoretik, autor mnohých časopisecky publikovaných príspevkov. Prekladal z francúzštiny.

DEÁK, Jozef - 135. výročie narodenia. 65. výročie úmrtia. 13. máj 1883 Paňa - 1953 Budapešť (Maďarsko). Tlačiar, novinár. Po skončení gymnázia od 1904 redaktor týždenníka Nyitramegyei Független Hírlap a vydavateľ časopisu Nyitrai Ujság, 1909-1916 majiteľ tlačiarne Hermes v Nitre, 1910-1911 redaktor a vydavateľ denníka Nyugatmagyarország Napló. Tlačil po maďarsky drobné tlače, týždenníky Miava a Nyitra, časopis Magyar Népoktatás, niekoľko čísel divadelného časopisu Színházi Újság i týždenník Nyitramegyei Közlöny.

KNAPP, Jozef Armín - 175. výročie narodenia. 14. máj 1843 Nitra-Dolné Krškany - 31. marec 1899 Viedeň (Rakúsko). Prírodovedec, botanik, múzejník. Študoval na gymnáziu v Pešti a v Nitre a na univerzite vo Viedni a Rostocku. Od roku 1890 pracovník botanického oddelenia Dvorského múzea vo Viedni. Prírodovedec - výskumník svetového mena, skúmal faunu v rozličných častiach sveta. Preskúmal aj rastlinstvo Zobora, Šindolky, Kalvárie, Krškán a širšieho okolia mesta a vydal štúdiu o flóre mesta Nitry a jej okolia (1836). Autor vedeckých publikácií, odborných štúdií a článkov.

MAŤAŠOVSKÝ (Mattyašovský), Ladislav - 375. výročie narodenia, 17. máj 1643 Liptovské Matiašovce - 10. máj 1705 Viedeň (Rakúsko). Krajinský a cirkevný hodnostár, mecén. V rokoch 1696-1705 bol nitrianskym biskupom a županom, uhorským kancelárom a vnútorným tajným radcom. V roku 1702 založil v Nitre piaristické gymnázium a kňazský seminár. Ochranca umelecko - historických pamiatok, zakladateľ spolkov sporivosti a miernosti. Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 902-903.

BARÁTH, Ján - 105. výročie narodenia. 18. máj 1913 Jelšovce - 11. február 1977 Nitra. Poľnohospodársky odborník, šľachtiteľ. Študoval a pôsobil v Nitre, v rokoch 1948-1951 šľachtiteľ ŠM v Nitre-Chrenovej. Zaoberal sa pestovaním a spracovaním liečivých rastlín, šľachtením zeleniny a obilnín. Od roku 1952 člen Čs. akadémie poľnohospodárskej.

HÖLLRIGL, Jozef - 65. výročie úmrtia. 19. marec 1879 Nitra - 26. máj 1953 Budapešť (Maďarsko). Pedagóg, historik umenia, zberateľ. Po absolvovaní gymnázia v Nitre študoval v ústave stredoškolských učiteľov kreslenia v Budapešti. V rokoch 1904-1919 pôsobil ako profesor kreslenia na gymnáziu v Nitre. Už počas štúdia sa venoval štúdiu umeleckých pamiatok a ich ochrane a zberateľskej činnosti. Spoluzakladateľ župného múzea v Nitre. V rokoch 1919-1937 pôsobil v Národnom múzeu, v rokoch 1937-1939 v umelecko-priemyselnom múzeu v Budapešti. Autor monografií a štúdií v odborných časopisoch.

KAZÍK, Rudolf - 10. výročie úmrtia. 18. január 1931 Topoľčianky - 26. máj 2008 Topoľčianky. Dramaturg, dramatik. Debutoval veselohrou Chvost v Krajevom divadle v Nitre (1955), knižne pod názvom Na chvoste. Pôsobil v Slovenskej televízii v Bratislave

ako dramaturg a spolupracoval so Slovenským rozhlasom. Písal poviedky, rozhlasové hry detektívneho žánru, ale aj historickodokumentárne relácie. Celé tvorivé obdobie prežil v Bratislave, na dôchodok sa vrátil späť do Topolčianok.

ESE, Tomáš - 310. výročie úmrtia. 1666 Tarpa (Rumunsko) - 27. máj 1708 Nitra. Kurucký veliteľ. Popredný predstaviteľ ľudového odboja proti Habsburgovcom. Na čele povstaleckých oddielov bojoval medzi Tisou a Dunajom, 1705-1707 v Sedmohradsku, 1704-1705 a 1707-1708 na území Slovenska, 1707 veliteľ brigády. V roku 1708 bol povýšený do šľachtického ústavu. Zahynul pri bojovom stretnutí dvoch kuruckých oddielov.

FORIŠ, Anton - 220. výročie úmrtia. 1745 Neverice - 28. máj 1798 Trstín. Náboženský spisovateľ, katolícky kňaz. Ako kaplán pôsobil v Bzovíku i v Gajaroch, ako farár v Plaveckom Petre, od 1778 v Trstíne. Príslušník generácie bernolákovcov, 1793-1798 člen Slovenského učeného tovaríšstva. Okrem niekoľkých kázní zanechal rozsiahle náboženské dielo v troch zväzkoch.

OROS, Ján - 95. výročie narodenia. 30. máj 1923 Podlužany - 28. júl 1995 Nitra. Riadiaci pracovník. Zaslúžil sa o vybudovanie dvoch najväčších priemyselných závodov v Nitre – Plasty Nitra a strojárskoho závodu Elitex, od roku 1985 Elektrotechnické strojárne.

MARSINA, Alojz - 130. výročie narodenia. 60. výročie úmrtia. 30. máj 1888 Žilina - 17. február 1958 Rajec, poch. v Žiline. Kňaz, publicista. V rokoch 1903-1907 študoval na gymnáziu, 1907-1911 na bohosloveckom seminári v Nitre. Úvahy, krátke prózy s nábožensko - výchovným zameraním a články o kultúrnych a sociálnych aktualitách uverejňoval najmä v cirkevných časopisoch a periodikách. Angažoval sa v odborových robotníckych organizáciách, v katolíckom hnutí a v mládežníckych spolkoch.

BARTAKOVIČ, Vojtech - 145. výročie úmrtia. 9. apríl 1792 Lefantovce-Horné Lefantovce - 30. máj 1873 Eger (Maďarsko), poch. v Dolných Lefantovciach. Náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár. Pôsobil ako kaplán v Šali, 1844-1850 rožňavský biskup, od 1850 arcibiskup v Jágri (Eger). Podporoval šírenie bernolákovskej slovenčiny. Autor náboženských prác, hlavne kázní. Skutočný tajný radca, nositeľ veľkokríža Radu sv. Štefana.

CHLEBO, Ján - 95. výročie narodenia. 31. máj 1923 Kokava nad Rimavicou - 31. máj 1996 Nitra. Fotograf, kultúrny pracovník, spolupracovník nitrianskych periodík. Pôsobil v Krajevom divadle v Nitre, bol tajomníkom v Československej spoločnosti pre šírenie politických a vedeckých poznatkov, správcom Osvetovej besedy na MsNV pri odbore školstva a kultúry v Nitre, pracovníkom Parku kultúry a oddychu a učiteľom fotografie v Ľudovej škole umenia v Nitre. Autor množstva fotografií uverejnených v nitrianskych periodikách i v ústrednej tlači.

JÚN

FILO, Elemír - 35. výročie úmrtia. 26. marec 1919 Veselé - 11. jún 1983 Bratislava, poch. v Nitre. Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ. Študoval na gymnáziu a

bohosloveckom seminári v Nitre. R. 1954 ceremoniár, 1956-1970 tajomník Biskupského úradu v Nitre, 1970 generálny riaditeľ Ústrednej charity na Slovensku a správca Kostola sv. Ladislava v Bratislave, 1977 nitriansky kanonik, 1980 riaditeľ Spolku svätého Vojtecha v Trnave. Sprevádzal nitrianskeho biskupa E. Nécseyho na zasadnutiach Druhého vatikánskeho koncilu a vydal knihu o koncilových rokovaníach. Prispieval do cirkevných časopisov, venoval sa aj filozoficko-estetickým problémom, recenzoval diela nemeckých mysliteľov.

HAVETTA, Eliáš (Elo)- 80. výročie narodenia. 13. jún 1938 Veľké Vozokany-Nové Vozokany - 3. február 1975 Bratislava, poch. v N. Vozokanoch. Filmový a televízny režisér, scenárista, fotograf, grafik. V rokoch 1969-1970 režisér štátneho filmu na Kolibe, 1973-1975 režisér Československej televízie, od 1968 Slovenského filmu v Bratislave. Režijne účinkoval aj v redakcii televízneho vysielania pre deti a mládež, natočil napr. reláciu Lastovička, Matelko. Popri režijnej tvorbe, ktorá mala výrazne autorský charakter, uverejňoval aj umelecké fotografie v časopisoch.

ZEMANOVIČ, Štefan - 15. výročie úmrtia. 18. august 1947 Obyce - 13. jún 2003 Modra, poch. v Bratislave. Akademický maliar. V rokoch 1962-1966 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu, 1967-1973 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Popri maľbe sa venoval i sochárstvu. Tvoril plastické diela v kove, keramike, kameni a dreve.

JESENSKÝ, Jozef - 155. výročie úmrtia. 15. september 1782 Beladice - 13. jún 1863 Zlatno. Priekopník slovenského ovocinárstva, zakladateľ ovocných sádov pod Tríbečskými horami v Zlatňanskej kotline. V roku 1826 tu dal vysadiť vyše 20 tisíc ovocných stromčekov, predovšetkým čerešní, višní, jabloní, orechov a gaštanov. Založil veľkú gaštanicu a orešnicu na Roskošiach a Dvanástej tabli, čerešňový sad v Čerešňovej, na Pasienkoch a Klčovine. Úrodu ovocia vyvážal aj do Bratislavy, Viedne i Pešti. Časť ovocia spracovával na mieste. Mal vlastnú konzerváreň na výrobu lekvárov, sušiareň i pálenicu.

TÓTH, Viliam - 120. výročie úmrtia. 28. máj 1832 Seceani (Rumunsko) - 14. jún 1898 Ivanka pri Nitre. Advokát, politik. V rokoch 1860-1863 hlavný notár Nitrianskej župy. Majiteľ kúrie v Ivanke pri Nitre. Od 1861 poslanec uhorského parlamentu za Nitriansku župu. Tlačou vydal niekoľko parlamentných prejavov.

HOZLPEK, Ignác František - 310. výročie narodenia. 260. výročie úmrtia. 16. jún 1708 Skalica - 12. august 1758 Nitra. Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ. V roku 1741 tajomník a ceremoniár nitrianskeho biskupa Imricha Esterháziho, 1746 titulárny, 1748 nitriansky kanonik, 1758 titulárny prepošt. Autor niekoľkých náboženských a vieroučných článkov, úvah a kázní. Autor slovenskej pohrebnej kázne o nitrianskom podžupanovi Štefanovi Huňadym, ktorú predniesol vo farskom kostole sv. Ladislava v Urmíne (Mojmírovciach) roku 1744.

ŠEMBERA (Schembera), Jozef - 230. výročie narodenia. 160. výročie úmrtia. 17. jún 1788 Heřmanice (Česká republika) - 23. apríl 1858 Nitra. Stredoškolský pedagóg, tlačový cenzor. V rokoch 1821-1832 profesor teológie na piaristickom gymnáziu,

1846-1847 riaditeľ rehoľného domu piaristov, konzultor provincie piaristov v Nitre. V roku 1852 vicerektor, 1853-1857 rektor v Nitre. Bol poverený úlohou cenzora kníh.

NÉCSEY, Eduard - 50. výročie úmrtia. 9. február 1892 Oslany - 19. jún 1968 Nitra. Cirkevný hodnostár. Študoval a od roku 1921 pôsobil v Nitre ako špirituál veľkého seminára, od 1922 profesor teológie na bohosloveckom seminári, tajomník a riaditeľ biskupskej kancelárie, 1931 kanonik, 1940 pápežský prelát, 1941 generálny vikár, 1943 titulárny biskup, 1949 apoštolský administrátor nitrianskej diecézy, 1968 titulárny arcibiskup. Bol ústredným riaditeľom misijných spolkov na Slovensku. Patril k účastníkom 2. vatikánskeho koncilu a podieľal sa na príprave koncilových dekrétov. Autor štúdií s duchovnou tematikou.

CHREN, Stanislav - 20. výročie úmrtia. 21. máj 1935 Melek - 21. jún 1998 Bratislava. Divadelný, kultúrny a matičný pracovník, úradník. Od roku 1956 pôsobil v Martine, od roku 1978 tajomník Zväzu divadelných ochotníkov na Slovensku, od 1990 tajomník Miestneho odboru Matice slovenskej. Zakladateľ divadelnej prehliadky Bábkarsky Martin.

VAGNER, Jozef - 185. výročie narodenia. 23. jún 1833 Mojmírovce (Urmín) - 6. november 1910 Nitra. Cirkevný hodnostár, historik. Študoval na gymnáziu a na kňazskom seminári v Nitre. Pôsobil ako kaplán v Močenku a v Nitre, pracoval v diecéznej kancelárii, farár v Oponiciach, 1871 čestný kanonik, 1872 správca farnosti Nitra - Dolné mesto, 1875 nitriansky sídelný kanonik, 1879 titulárny prepoš, 1901 pápežský prelát. V roku 1879 sa stal prvým správcom diecéznej knižnice v Nitre. Prispieval do časopisov, vydal viaceré knižné publikácie a jeho dve práce zostali v rukopise.

BÁBI, Tibor - 40. výročie úmrtia. 30. október 1925 Báb - 23. jún 1978 Bratislava. Básnik, spisovateľ, prekladateľ, redaktor. Od roku 1951 pôsobil ako redaktor časopisov v Bratislave. Člen skupiny maďarských básnikov v ČSR, kt. vstúpila do literatúry po skončení druhej svetovej vojny. Písal aj prózu, umeleckú reportáž, autor literárnokritických a literárnohistorických článkov. Prekladal do maďarčiny najmä českú a slovenskú poéziu. V rokoch 1961-1964 tajomník maďarskej sekcie Zväzu slovenských spisovateľov.

ZÁHOREC, Emil - 85. výročie narodenia. 29. jún 1933 Argenteuil (Francúzsko) - 28. október 2001 Zlaté Moravce Fotograf, publicista. V roku 1960 založil v Zlatých Moravciach fotografický krúžok a stal sa jeho prvým vedúcim. Venoval sa najmä krajinárskej fotografii, zameriaval sa na rozsiahlejšie fotografické cykly, ktoré prezentoval na samostatných výstavách v Zlatých Moravciach a Nitre.

TRUHLÍKOVÁ, Viola - 45. výročie úmrtia. 17. február 1921 Leopoldov - Mestečko - 29. jún 1973 Bratislava. Spisovateľka pre deti a mládež, redaktorka. V rokoch 1936-1938 študovala na Odbornej škole pre ženské povolania v Nitre. Členka tvorivej skupiny okolo časopisu Rozvoj.

JÚL

DEVÍNSKY, Fraňo- 120. výročie narodenia. 9. júl 1898 Bratislava - 28. september 1946 Bratislava. Operný spevák, divadelný organizátor, sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave, zakladateľ a v rokoch 1939-1945 riaditeľ Slovenského ľudového divadla v Nitre. Iniciátor rozvoja slovenského divadelníctva ľud. typu (najmä na slov. vidieku), predovšetkým v organizačnej, ale i v umeleckej sfére.

POLÓNYOVÁ - ŽALUDOVÁ, Ružena- 110. výročie narodenia. 11. júl 1908 Příbram (Česká republika) - 11. jún 1966 Nitra. Hudobná pedagogička. Hudobné vzdelanie získala vo svojom rodisku, neskôr študovala hru na klavíri, organe a husliach na Štátnom konzervatóriu v Prahe. V roku 1945 sa usadila natrvalo v Nitre. Vyučovala na učiteľskom ústave, v rokoch 1959-1966 pôsobila ako odborná asistentka Katedry hudobnej výchovy na Pedagogickom inštitúte v Nitre. Autorka viacerých odborných štúdií, spoluautorka učebníc a metodických príručiek hudobnej výchovy pre základné školy a skript pre pedagogické inštitúty.

SOLÁR, Štefan- 105. výročie narodenia. 50. výročie úmrtia. 14. júl 1913 Vráble - 12. jún 1968 Komárno. Učiteľ, zberateľ ľudových piesní. Študoval a po absolvovaní učiteľského ústavu sa stal učiteľom meštianskej školy vo Vrábľoch. Zbieral ľudové piesne, zapisoval históriu, zvyky a tradície mesta a okolia. Pripravil rukopis Stručné dejiny Vrábel' od dôb najstarších do roku 1938. Po roku 1938 pôsobil na gymnáziu v Šuranoch, od 1948 na strednej škole v Komárne.

DUDEK, Ján - 160. výročie narodenia. 22. júl 1858 Zlaté Moravce - 19. apríl 1916 Budapešť (Maďarsko). Náboženský spisovateľ, univerzitný profesor. Študoval v Leviciach a v Nitre, teológiu v Budapešti. Pôsobil ako kaplán v Bánovciach nad Bebravou, učiteľ v kňazskom seminári, 1900 riaditeľ dievčenskej školy v Nitre, od 1906 profesor teológie v Budapešti. Autor knižných prác teologického charakteru, prispieval štúdiami a článkami do cirkevných a miestnych časopisov, redigoval Nyitramegyei Szemle, od 1906 Religió.

PALUCKÝ (Palugyay), Imrich- 160. výročie úmrtia. 31. október 1780 Palúdzka (súčasť Liptovského Mikuláša) - 23. júl 1858 Nitra. Cirkevný hodnostár. Od roku 1838 biskup v Nitre, 1849 skutočný vnútorný tajný radca. Ako známy mecén a podporovateľ chudobných v Nitre vybudoval "Ústav pre výchovu dievčat", "Inštitúciu pre podporu chudobných a prestárlych", „Malý cirkevný seminár“, v Močenku kaštieľ. Bol tiež literárne činný a svoje úvahy a novely uverejňoval v slovenských časopisoch a v ľudových publikáciách.

CHRENÓCI - NAGY, Jozef- 200. výročie narodenia. 25. júl 1818 Nitra - 11. február 1892 Nitra. Prírodovedec, lekár. Študoval na gymnáziu v Nitre, medicínu v Pešti a vo Viedni. Úradný župný, od 1848 hlavný lekár Nitrianskej župy. Zakladateľ a prvý predseda Lekársko-lekárnického spolku Nitrianskej župy, člen Uhorskej prírodovednej a geologickej spoločnosti. V rokoch 1856-1858 spolu s nitrianskym lekárnikom Adolfom F. Langom založil a redigoval jeden z prvých prírodovedeckých časopisov v Uhorsku

Priateľ prírody Uhorska. Autor prác o zdravotnom stave obyvateľstva, liečení epidemických chorôb ako i príručiek z humánnej a veterinárnej medicíny.

KALINA, Jozef - 110. výročie narodenia. 28. júl 1908 Branovo - 20. apríl 1995 Nitra. Keramikár, reštaurátor. Od roku 1970 žil a pôsobil v Nitre. Vo svojom ateliéri reštauroval umelecké pamiatky a venoval sa keramikárskej tvorbe. Pracoval aj ako modelár v leteckej továrni. V 80. a 90. rokoch 20. stor. sa začal venovať vlastnej maliarskej a sochárskej tvorbe. Pričinil sa o záchranu predrománskeho kostolíka sv. Juraja z 11. storočia v Kostol'anoch pod Tribečom a zachránil mnohé sakrálné pamiatky v Nitre.

KORBELL, Tibor - 35. výročie úmrtia. 17. jún 1935 Tekovské Nemce - 28. júl 1983 Bratislava. Redaktor, publicista. Pôsobil ako kultúrny referent v Jednote - LSD v Leviciach, redaktor Našej univerzity, Roháča, od 1975 pracovník redakcie zábavy Čs. rozhlasu v Bratislave. Tvorca humoresiek, rozhlasových pásiem, televíznych seriálov. Od roku 1962 člen Zväzu slovenských novinárov.

VALENT, Štefan - 110. výročie narodenia. 29. júl 1908 Nitra - 10. december 2007 Nitra. Výtvarný teoretik, právnik, športovec. Zakladateľ a v rokoch 1965-1979 riaditeľ Krajskej galérie v Nitre. Popri právnickom povolaní sa venoval športu a výtvarnému umeniu. Hokej hral v Skiklube Bratislava a AC Nitra. Jeho meno je zlatými písmenami zapísané v Hokejovej sieni slávy – ako zakladateľ a šíriteľ niekdajšieho bandy hokeja (ľadového hokeja). V období medzi svetovými vojnami bol aj najlepším tenistom v Nitre. Čestný občan mesta Nitry, v roku 2003 prevzal vyznamenanie Spravodlivý medzi národmi.

AUGUST

KOZUMPLÍK, Július - 40. výročie úmrtia. 20. marec 1920 Nitra - 3. august 1978 Bratislava. Elektrotechnický inžinier, vynálezca. Študoval na gymnáziu v Nitre, na Elektrotechnickej fakulte ČVUT v Prahe a na SVŠT v Bratislave. V roku 1950 bol spoluzakladateľom Výskumného ústavu káblov a izolantov v Bratislave. Vo svojej činnosti sa zamerával na výskum a vývoj lakovaných vodičov, oznamovacích vodičov a káblov. Predložil niekoľko vynálezov, z ktorých mu šesť patentovali.

EGRI, Anton - 135. výročie úmrtia. 28. marec 1802 Buková - 3. august 1883 Nitra-Horné Krškany. Ovocinár, hostinský. Majiteľ hostinca v Jablonici, dozorca ovocnej škôlky Aponiovcov. Autor ovocinárskej publikácie o základoch škôľkarstva, štepenia, výsadby, tvarovania, oberania, uskladnenia a sušenia ovocia.

BARTO, Miroslav - 60. výročie narodenia. 40. výročie úmrtia. 4. august 1958 Nitra - 22. apríl 1978 Bratislava. Športovec, futbalista. Člen a hráč futbalového oddielu Plastika Nitra, od 1976 Slovan CHJZD Bratislava. Reprezentant dorasteneckých a juniorských reprezentačných družstiev ČSSR.

DOŠEK, Ján - 110. výročie narodenia. 40. výročie úmrtia. 5. august 1908 Smolinské - 27. marec 1978 Nitra Básnik, učiteľ, úradník. V rokoch 1955-1971 pracovník Slovenskej

knihy v Nitre. Svoje básne publikoval v Slov. smeroch, Eláne, Kultúrnom živote, Pravde a Hlase Nitrianskeho kraja.

RIŠŇOVSKÝ, Ján - 145. výročie narodenia. 6. august 1873 Nitra - 8. február 1954 Pohranice, poch. v Nitre Kníhtlačiar. Tlačiarstvo sa vyučil u F. Neugebauera v Nitre, typograf u Š. Huszára v Nitre. V rokoch 1906-1918 spolumajiteľ, 1918-1919 majiteľ, v rokoch 1919-1943 zamestnanec tlačiarne Corvin v Nitre. Tlačil noviny, časopisy, knihy regionálnych autorov a pod.

BEZÁK, Štefan - 180. výročie narodenia. 6. august 1838 Chynorany - 11. október 1920 Trnava, poch. v Malženiciach. Básnik, kultúrny a spolkový pracovník. Študoval na gymnáziu v Nitre, filozofiu v Trnave, teológiu v Ostrihome. Ako kňaz pôsobil v Šali, Budmericiach, v Bukovej i v Malženiciach, v rokoch 1917-1920 správca Kostola sv. Jozefa v Trnave. Od roku 1901 podpredseda, 1906-1918 predseda Spolku sv. Vojtecha v Trnave, člen Matice slovenskej a Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Prispieval do katolíckych novín a časopisov.

STRNISKO, Július - 60. výročie narodenia, 10. výročie úmrtia. 6. august 1958 Nitra - 20. september 2008 Nitra. Zápasník, športový inštruktor. Bol členom zápasníckeho oddielu TJ AC Nitra. Po skončení aktívnej športovej činnosti sa venoval mládeži ako asistent trénera. Viacnásobný majster Slovenska a ČSSR, na majstrovstvách Európy v rokoch 1982 a 1983 získal bronz a na olympijských hrách v roku 1980 v Moskve bronz.

SCHRONK, Alojz - 135. výročie narodenia. 8. august 1883 Plavecký Mikuláš - 21. marec 1966 Nitra. Hudobník, učiteľ, organista, osvetový pracovník. Pôsobil ako učiteľ na ľudových školách v Jelšovciach, 1908-1926 vo Vrábľoch. Zakladateľ a dirigent vrábeľskej dychovky, autor drobných skladieb.

TÓTHOVÁ - KAŇOVÁ, Teodora - 75. výročie narodenia. 5. výročie úmrtia. 10. august 1943 Palúdzka, súčasť Liptovského Mikuláša - 10. marec 2013 Nitra. Poetka, pedagogička. Študovala a pôsobila v Nitre. Ako učiteľka pôsobila v Špeciálnej škole internátnej v Poľnom Kesove, potom do roku 2010 v Špeciálnej škole internátnej na Čermáni v Nitre. Autorka siedmich básnických zbierok. Základnou témou jej básnických zbierok je láska ako najvyšší hodnotový stupeň.

BERCHTOLDT, František - 225. výročie úmrtia. 24. jún 1730 Trnava - 14. august 1793 Svätý Kríž nad Hronom (dnes Žiar nad Hronom). Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ, biskup. V rokoch 1754-1758 dekan-farár vo Vrábľoch, 1759 ostrihomský kanonik, 1760 tekovský archidiakon, od 1761 prvý riaditeľ Pázmánea, od 1776 prvý biskup a súčasne oblastný riaditeľ škôl novozriadenej banskobystrickej diecézy. Autor dobových náboženských prác.

PODHORNÝ, Július - 105. výročie narodenia, 10. výročie úmrtia, 15. august 1913 Močenok - 2008 Zlaté Moravce, Stredoškolský profesor, zbormajster, hudobník, dirigent. Študoval na gymnáziu v Nitre. Od roku 1939 pôsobil na Gymnáziu Janka Kráľa v Zlatých Moravciach. Založil a do roku 1983 viedol spevácky zbor Schola Cantorum, viedol

krúžok peknej slovenčiny, samovzdelávací krúžok a bol režisérom divadelných hier, ktoré nacvičil so študentmi gymnázia.

MAJER (Mayer), Štefan Ján - 205. výročie narodenia, 125. výročie úmrtia. 16. august 1813 Močenok - 21. november 1893 Ostrihom (Maďarsko). Cirkevný hodnostár, odborný spisovateľ, prekladateľ, pedagóg. Študoval a dlhé roky pôsobil v Ostrihome, v rokoch 1869-1874 opát kláštora sv. Benedikta, 1857-1866 správca farnosti v Strekove, roku 1880 titulárny biskup, 1884 námestník vikára, prepošt poľa svätajurského a vrchný dekan biskupstva, 1889 veľprepošt kapituly, 1891-1893 zastupujúci metropolita. Vyznamenaní rytierskym krížom Leopoldovho rádu. V mladosti činný ako grafik, neskôr sa zaoberal teóriou výtvarného umenia. Písal ľudových spisy a divadelné hry, autor cestopisných denníkov, recenzií, homílií, životopisov, historických a miestopisných štúdií.

PORUBSKÝ, Štefan - 250. výročie narodenia, 16. august 1768 Pezinok - 11. september 1811 Vinodol. Kazateľ, bernolákovec. Ako kaplán pôsobil v Ludaniciach, roku 1792 v Zlatých Moravciach, potom v Šúrovciach, vo Veľkých Levároch, Veľkých Kostol'anoch, v Trnave, roku 1808 v Mani a od 1810 vo Vinodole. Bol dobrý bernolákovský kazateľ. Venoval sa včelárstvu. Ako prejav uznania dostal roku 1787 do daru Papánkovu Historiu z r. 1780.

SOKOLOVEC (Szokoloczy, Szokoló), Ján Václav - 250. výročie úmrtia, 19. október 1692 Beckov - 16. august 1768 Svätý Jur pri Bratislave. Náboženský spisovateľ, učiteľ. V Nitre pôsobil ako učiteľ, v rokoch 1726-1729 riaditeľ gymnázia, neskôr učiteľ teológie a cirkevného práva na rehoľnom učilišti. Zaslúžil sa o postavenie piaristického kostola v Nitre a rozvoj piaristických gymnázií v Uhorsku.

SOUCHES, Louis Rattuit - 410. výročie narodenia. 335. výročie úmrtia. 16. august 1608 La Rochelle (Francúzsko) - 6. september 1683 Brno (Česká republika). Generál, poľný maršál. V službách rakúskeho cisára Leopolda I. bol vymenovaný za hlavného veliteľa cisárskych vojsk v Hornom Uhorsku. Zabránil rozširovaniu tureckej moci na území Slovenska. V roku 1664 oslobodil od Turkov mesto a hrad Nitru i mesto Levice.

TÓTH, František - 285. výročie narodenia. 17. august 1733 Nitra - 24. september 1796 Rakúsko. Inžinier, cestopisec. Autor prvého projektu Suezského prieplavu. Ideový tvorca návrhu na vybudovanie Suezského prieplavu.

BUCHINGER, Emanuel - 65. výročie úmrtia. 15. máj 1875 Nitra - 18. august 1953 Budapešť (Maďarsko). Politik, kníhviazač. Základnú a meštiansku školu vychodil v Nitre, za kníhviazača sa vyučil v Budapešti, kde aj pracoval. V rokoch 1905-1918 tajomník Sociálno demokratickej strany Uhorska, 1919-1920 a 1930-1944 Maďarskej sociálno-demokratickej strany, 1920-1929 žil v emigrácii vo Viedni. Vedúci predstaviteľ strany, ktorý zastupoval i na medzinárodných fórach a v II.internacionále. V rokoch 1931-1939 a 1953 poslanec maďarského parlamentu. Publicisticky činný, vydával samostatné publikácie, písal články do časopisov.

JANICS, Kálmán - 15. výročie úmrtia, 29. december 1912 Kráľová nad Váhom - 20. august 2003 Kráľová nad Váhom. Lekár, spisovateľ, publicista, verejný činiteľ. Medicínu študoval na Univerzite Komenského v Bratislave. Pôsobil ako lekár v Komárne, Trenčíne a v Jelšave. Po napíšaní knihy *A hontalanság évei* musel zanechať zamestnanie lekára. V roku 1978 sa presťahoval do rodnej obce. Pracoval ako skladník v Hydrostave, neskôr ako lekár v Hydrostave a v Dusle Šaľa. Po rehabilitácii v roku 1989 pokračoval v publikačnej činnosti. Zakladateľ Maďarskej kresťanskodemokratickej strany, člen parlamentu.

KÜHNÖVÁ, Katina - 75. výročie narodenia, 22. august 1943 Turčiansky sv. Martin - 12. november 2014 Nitra. Speváčka, hudobná pedagogička, dirigentka. Študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre. Pôsobila ako hudobná pedagogička na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. Od roku 1979 bola 16 rokov sólistkou dychového orchestra Nitranka, ktorý pôsobil pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Takmer 20 rokov spolupracovala so Zborom pre občianske záležitosti mestského úradu v Nitre, spievala pri občianskych obradoch a slávnostných príležitostiach. Bola presbyterkou Cirkevného zboru ECAV v Nitre, od roku 1997 dirigentkou Nitrianskeho evanjelického spevokolu. V roku 2013 ocenená Cenou primátora mesta Nitry za významný prínos v oblasti kultúry.

FIELES, Henrich - 105. výročie narodenia, 22. august 1913 Košice - 5. január 2000 Nitra. Výtvarník, vysokoškolský pedagóg. Od roku 1960 pôsobil ako odborný asistent na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre, kde vyučoval technické a praktické disciplíny. Popri krajinomalbe sa venoval i portrétnej tvorbe. Patril k najvýznamnejším výtvarným dokumentaristom kultúrno-historických pamiatok Nitry.

BEDNÁRIK, Jozef - 5. výročie úmrtia. 17. september 1947 Zeleneč - 22. august 2013 Bratislava. Herec, režisér, zaslúžilý umelec. Po štúdiu herectva v rokoch 1971-1981 herec, do roku 1992 režisér Divadla Andreja Bagara v Nitre. Ako herec na doskách nitrianskeho divadla účinkoval takmer v štyroch desiatkach inscenácií a ako režisér vytvoril desiatky významných inscenácií.

MARKOVIČ, Karol - 40. výročie úmrtia. 10. január 1912 Michal nad Žitavou - 23. august 1978 Šurany. Kňaz, historik, pedagóg, redaktor, publicista. Pôsobil ako kaplán vo Vrábľoch a súčasne pôsobil ako profesor náboženstva na gymnáziu v Šuranoch. V rokoch 1968-1970 bol šéfredaktorom Katolíckych novín. Venoval sa najmä cirkevným dejinám, spracoval najstaršie dejiny zoborského kláštora, napísal štúdiu k Nitrianskemu evanjeliáru z 11. storočia.

BRESTOVSKÝ, Juraj - 55. výročie narodenia. 28. august 1963 Nitra - 21. august 2016 Nitra. Športovec, bedmintonista, športový funkcionár. Získal vyše štyridsať titulov majstra SR v bedmintoni a piate miesto na európskom šampionáte. Ako funkcionár zastrešoval v roku 1995 v Nitre majstrovstvá Európy.

UHRÍN, Jozef - 105. výročie narodenia. 35. výročie úmrtia. 25. august 1913 Dolné Krškany (dnes súčasť Nitry) - 29. august 1983 Bratislava, poch. D. Krškanoch. Teológ, redaktor, náboženský publicista, vysokoškolský profesor. Študoval na gymnáziu v Nitre

a v Banskej Bystrici, teológiu v Banskej Bystrici. V rokoch 1968-1970 bol správcom farnosti v Lapáši pri Nitre, 1973 čestný banskobystrický kanonik. V rokoch 1976-1983 šéfredaktor Duchovného pastiera, dejateľ hnutia Pacem in terris. Autor monografických prác, úvah a teologických štúdií.

VARGA, Augustín - 105. výročie narodenia, 50. výročie úmrtia. 31. august 1913 Dolné Rykynčice - 30. november 1968 Nitra. Pedagóg. V rokoch 1954-1957 riaditeľ Krajského ústavu pre ďalšie vzdelávanie učiteľov v Nitre, 1959-1964 vedúci Katedry pedagogiky na Pedagogickom inštitúte, od 1964 na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. V roku 1959 spoluzriaďovateľ Pedagogického inštitútu v Nitre. Autor i spoluautor monografických prác.

AMBRÓZY - MIGAZZI, Štefan - 85. výročie úmrtia, 5. marec 1869 Nice (Francúzsko) - 31. august 1933 Tana, poch. v Jeli (Maďarsko). Veľkostatkár, dendrológ a botanik. Študoval na viedenskom Tereziáne, na univerzitách vo Viedni, v Louvaine, Budapešti. Hospodáril na veľkostatku v Tesárskych Mlyňanoch, kde v roku 1892 založil a do roku 1914 budoval park cudzokrajných stále zelených rastlín (dnes Arborétum Mlyňany – Ústav dendrológie SAV), zakladateľ a spoluzakladateľ ďalších botanických záhrad a parkov v Maďarsku, Rumunsku a v Čechách.

SEPTEMBER

ŠVELLA, Ladislav - 65. výročie narodenia, 15. výročie úmrtia. 2. september 1953 Nitra - 20. marec 2003 Nitra. Sochár. V rokoch 1972-1976 študoval na Katedre výtvarnej výchovy na Pedagogickej fakulte v Nitre. Pôsobil ako odborný pracovník v nitrianskej galérii, ako grafik v podniku Plastika Nitra, učiteľ na Základnej umeleckej škole, napokon pracovník Divadla A. Bagara v Nitre. Venoval sa sochárskej tvorbe, voľnej a úžitkovej grafike.

LATKÓCI, Imrich - 170. výročie narodenia, 110. výročie úmrtia, 4. september 1848 Nitra - 23. október 1908 Lassnitzhöhe (Rakúsko). Verejný činiteľ, právnik. Študoval na gymnáziu v Nitre, právo v Pešti a v Bratislave. V rokoch 1870-1894 pôsobil ako advokát v Nitre, od 1884 poslanec uhorského snemu za nitriansky volebný okres. V roku 1906 skutočný tajný radca.

STEER, Martin František - 220. výročie narodenia. 6. september 1798 Trnava - 5. máj 1879 Nitra. Lekár, univerzitný profesor, podnikateľ. Štúdium medicíny skončil v roku 1824 vo Viedni, od 1848 pôsobil ako praktický lekár v Nitre. Zaoberal sa infektológiou, najmä vo vzťahu k cholere. V Nitre sa popri lekárskej praxi venoval aj chovu hodvábnika.

NOVOTNÝ, Ján - 80. výročie úmrtia. 3. august 1862 Komjatice - 9. september 1938 Trnava, poch. v Tesárskych Mlyňanoch. Farár. V rokoch 1908-1931 pôsobil v Tesárskych Mlyňanoch. V roku 1919 okresný dekan a neskôr cirkevný inšpektor nad štátnym reálnym gymnáziom v Zlatých Moravciach. Roku 1931 trnavský sídelný kanonik.

TURČIANSKY (Thuróczy), Viliam - 175. výročie narodenia. 11. september 1843 Nitra - Dolné Krškany - 8. jún 1921 Ivanka pri Nitre, poch. v Dolných Krškanoch Verejný činiteľ,

právník. V rokoch 1867-1869 podnotár a advokát, od 1869 hl. slúžny Nitrianskej župy, neskôr sudca, predseda súdu a súdnej stolice, v rokoch 1904-1906 hlavný župan Nitrianskej župy. Po 1918 hospodáril na rodinnom veľkostatku v Ivanke.

ĐURČEK, Ján - 205. výročie narodenia, 135. výročie úmrtia. 12. september 1813 Orechové (pri Trenčíne) - 26. október 1883 Nitra. Kňaz, národovec. Študoval v Nitre a od roku 1838 pôsobil ako študijný prefekt a vicerektor seminára, od roku 1841 profesor morálnej a pastorálnej teológie. Od roku 1860 sídelný kanonik Nitrianskej kapituly a zároveň rektor seminára, 1864 titulárny opát.

DEDEK - CRESCENS, Ľudovít - 85. výročie úmrtia. 19. jún 1862 Nitra - 12. september 1933 Ostrihom (Maďarsko). Historik, cirkevný hodnostár. Študoval na gymnáziu v Nitre, po teologických štúdiách v Budapešti sa venoval cirkevnej histórii. Zameriaval sa na dejiny reholí pôsobiach na území Uhorska. Spracoval dejiny Nitrianskej stolice, prispieval do rôznych náboženských a historických časopisov.

PULLMANN, Ján - 100. výročie úmrtia, 10. máj 1841 Trenčín - 12. september 1918 Čápor, dnes Cabaj-Čápor. Kňaz, cirkevný pedagóg, funkcionár Spolku sv. Vojtecha. Študoval v Nitre na gymnáziu, teológiu na univerzite v Budapešti. V roku 1865 vysvätený za kňaza v Nitre, od roku 1866 prefekt nitrianskeho seminára a profesor bohosloveckého učilišťa. Od roku 1879 farár v Čápore, od 1908 čestný nitriansky kanonik.

DIDI, Ľudovít - 5. výročie úmrtia. 16. január 1931 Púchov - 15. september 2013 Vráble. Pedagogický pracovník, spisovateľ, prvý slovenský tvorca autentického rómskeho románu. Vyštudoval Vysokú školu pedagogickú v Nitre. Pôsobil ako učiteľ, v rokoch 1966-1974 vedúci vychovávateľ Osobitnej školy vo Vrábl'och, 1990-1998 riaditeľ Detského domu v Kolíňanoch pri Nitre. Autor románov Príbehy svätené vetrom, Cigánkina veštbá, Čierny Róm a biela láska. Vo Vrábl'och bol predsedom mestskej organizácie Zväzu Cigánov, v roku 1971 tu založil prvý cigánsky súbor v kraji "ROMO". V roku 2014 mu bola udelená Cena mesta Vráble In memoriam za literárnu tvorbu, celoživotný občiansky postoj a dôstojnú reprezentáciu mesta Vráble.

SOPÓCI, Ján - 120. výročie narodenia. 23. september 1898 Sila - 1945 Dachau (Nemecko). Robotník, protifašistický odbojár. Účastník prvej svetovej vojny. Od 1. augusta 1925 pôsobil ako zriadenec na Mestskom dome v Nitre, neskôr bol vykonávateľom (exekútorom) až do 18. Októbra 1944, keď ho priamo v práci zaistilo gestapo. Spolu s Vojtechom Vlasákom organizoval až do zaistenia pomoc politickým a rasovo prenasledovaným utečencom.

WEIL, Shraga - 100. výročie narodenia. 24. september 1918 Nitra - 20. február 2009 Haogen (Izrael). Významný izraelský umelec, maliar, grafik, sochár, ilustrátor. V Nitre prežil svoje detstvo a mladosť. Študoval na Umeleckej priemyselnej škole v Prahe odbor sochárstvo. Po druhej svetovej vojne sa vysťahoval do Izraela (1947) a usídlil sa v kibuci Haogen. Jadrom jeho tvorby sú grafické práce, vytvoril aj mnoho knižných ilustrácií a monumentálnych projektov. V priestoroch synagógy v Nitre je inštalovaná stála výstava jeho grafických listov. Čestný občan mesta Nitry.

GALGÁNEK, Teodor - 95. výročie narodenia. 30. výročie úmrtia. 28. september 1923 Nitra - 3. apríl 1988 Nitra. Športový dejateľ a funkcionár, pôvodným povoláním dôstojník ČSLA. Dlhoročný funkcionár AC Nitra a Plastiky Nitra, najmä v oblasti futbalu, ale i hokeja a zápasenia. Autor knihy "70 rokov futbalu v Nitre" a príspevkov do športových, najmä futbalových bulletinov.

BÁRTFAY, Július - 130. výročie narodenia. 28. september 1888 Nitra - 25. august 1979 Bratislava. Akademický sochár. Zakladateľská osobnosť slovenského sochárstva v medzivojnovom a povojnovom období. Navštevoval ľudovú školu v Nitre a v Székesfehérvári, 1902-1905 sa vyučil v dielni umeleckého stolára Antona Kökoviho v Nitre. V rokoch 1920-1930 absolvoval výtvarné štúdiá v Paríži a v Ríme. Okrem študijných pobytov v zahraničí trvalo žil a tvoril v Nitre, kde sú inštalované viaceré jeho diela.

MARKO, Mikuláš - 55. výročie narodenia. 15. výročie úmrtia. 29. september 1963 Nitra - 22. marec 2003 Nitra, poch. v Novej Vsi nad Žitavou. Fotograf. Profesionálny fotograf z Vrábľa, ktorý sa podieľal na vydaní troch publikácií o meste Vrábľa: Vrábľa - kultúrne a historické pamiatky (1993), Vrábľa (1994) a Vrábľa na prelome tisícročí (2001). Vyfotografoval niekoľko tisícok záberov mesta Vrábľa a ako prvý fotograf fotil Vrábľa a Novú Ves nad Žitavou z vtáčej perspektívy. Vydal viacero pohľadníc mesta Vrábľa.

BABIAK, Tomáš - 35. výročie úmrtia. 11. marec 1949 Nitra - 29. september 1983 Starý Smokovec - Vyšné Hágy. Športovec, oštepár, tréner. V rokoch 1982-1983 člen oddielu Stavbár Nitra. V roku 1967 získal v hode oštepom dorastenecký a v roku 1970 juniorský čs. rekord, 1972-1982 reprezentant ČSSR na medzinárodných podujatiach (spolu 22-krát), 1976 vytvoril osobný rekord v Budapešti hodom 84,72 m, v rokoch 1979 a 1981 majster ČSSR. Popri aktívnej pretekárskej činnosti sa venoval trénovaniu dorastencov. Roku 1980 Majster športu.

SAMASSA, Jozef - 190. výročie narodenia. 30. september 1828 Zlaté Moravce - 20. august 1912 Eger (Maďarsko). Pedagóg, cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ. Študoval na gymnáziu v Nitre, Leviciach, v Ostrihome, teológiu študoval vo Viedni. Pôsobil na gymnáziu v Trnave, na seminári v Pešti a v Ostrihome, od 1861 na univerzite v Pešti. V roku 1869 odborný radca ministerstva kultu a výučby, titulárny opát, ostrihomský kanonik, spišský biskup, egerský arcibiskup a skutočný tajný radca, 1888 pápežský prelát, 1905 kardinál. V rokoch 1869-1871 poslanec uhorského snemu za mesto Zlaté Moravce. V roku 1892 vyznamenaný veľkokrížom Radu sv. Štefana.

OKTÓBER

CSŐSZ, Michal Imrich - 180. výročie narodenia. 1. október 1838 Kecskemét (Maďarsko) - 31. máj 1916 Zrenjanin (Srbsko a Čierna Hora). Stredoškolský profesor, historik školstva, piarista. Od roku 1864 profesor, v rokoch 1870-1886 riaditeľ gymnázia v Nitre. Autor okolo 80 knižných publikácií a niekoľko desiatok prekladov. Významné sú jeho práce o dejinách piaristického školstva na Slovensku a v Nitre a životopisy piaristov pôsobiacich na slovenskom území.

NĚČEI (Nécsey), Valentín - 145. výročie úmrtia. 11. február 1809 Oslany - 2. október 1873 Nitra. Kňaz, národný dejateľ. Filozofické štúdiá absolvoval na seminári v Nitre, teologické na univerzite v Pešti. Od roku 1860 sídelný kanonik v Nitre. Svoju pastoračnú aktivitu zameriaval na mládež, organizoval nábožensko-kultúrne programy, zúčastňoval sa na mnohých národných aktivitách.

LONGAUEROVÁ, Marta - 130. výročie narodenia, 60. výročie úmrtia. 3. október 1888 Bobrovec - 22. október 1958 Ivanka pri Nitre. Spisovateľka, dramatička, úradníčka. Pôsobila ako poštová úradníčka v Liptovskej Osade, v Liptovskom Mikuláši, v rokoch 1919-1920 žila v Bratislave - Vajnorochoch, od 1920 v Ivanke pri Nitre. Autorka románu Soňa (1925), divadelných hier, prispievala do Slov. novín (1919), do časopisov Slovenka a Priateľ dietok.

DAVIDEK - Dežő, Adolf - 130. výročie úmrtia. 1852 Frýdlant nad Ostravicí (Česká republika) - 9. október 1888 Nitra. Bibliotekár, pedagóg. Študoval v Nitre a od roku 1878 pôsobil v nitrianskom seminári, prednášal filozofiu, viedol katedru cirkevného práva a cirkevných dejín, bol duchovným moderátorom bohoslovcov a ich špirituálom. Od roku 1885 bibliotekár v Diecéznej knižnici v Nitre.

PROHÁZKA (Prohászka), Otakar - 160. výročie narodenia. 10. október 1858 Nitra - 2. apríl 1927 Budapešť (Maďarsko). Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ, verejný činiteľ. Študoval na bohosloveckom seminári v Ostrihome, teológiu a filozofiu v Ríme. Od roku 1884 profesor teológie v Ostrihome, od 1904 v Budapešti, 1905 biskup v Stoličnom Belehrade. Člen Maďarskej akadémie vied a ďalších akademických inštitúcií a literárnych spoločností. V rokoch 1920-1922 poslanec maďarského parlamentu.

URBANOVSKÝ, Ján - 205. výročie úmrtia. 12. apríl 1761 Maršová-Urbanová (dnes Maršová-Rašov) - 10. október 1813 Zbehy. Kňaz, bernolákovec. Teológiu študoval v generálnom seminári v Bratislave. Pôsobil v Balážskych Ďarmotách, Budíne, v Hornom Trhovišti, od roku 1807 špirituál Seminára sv. Štefana v Trnave a profesor na arcibiskupskom lýceu v Trnave, od 26.6.1811 farár a dekan v Zbehoch. Bol podporovateľom bernolákovcov a bernolákovským kazateľom.

GROSSMANN, Izrael - 130. výročie narodenia. 11. október 1888 Radvanka (Rusko) - 1942 Nemecko. Kníhtlačiar. V rokoch 1916-1941 spolumajiteľ tlačiarne Hermes v Nitre, 1942 deportovaný do koncentračného tábora, kde zahynul.

BARTOSIEWICZ, Dominik - 15. výročie úmrtia. 21. apríl 1912 Hlohovec - 11. október 2003 Beckov, poch. v Nitrianskych Hrnčiarovciach. Kňaz, vysokoškolský pedagóg, trpiteľ za vieru, sudca cirkevného súdu, pápežský prelát. Študoval a v rokoch 1938-1953 pôsobil v Nitre, od roku 1964 správca farnosti v Nitrianskych Hrnčiarovciach, zároveň vysokoškolský pedagóg na Teologickom inštitúte pri kňazskom seminári v Nitre, od roku 1990 člen Slovenskej liturgickej komisie. Autor viacerých teologických článkov.

CHOMKOVIČ, Gregor - 50. výročie úmrtia. 19. apríl 1891 Przegonina (Poľsko) - 11. október 1968 Trenčín. Zootechnik, vysokoškolský profesor, člen korešpondent SAV,

poľnohospodársky odborník. V rokoch 1952-1968 profesor na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, 1956-1958 jej rektor. Vo vedeckovýskumnej činnosti sa zaoberal hydinárstvom, výživou a kŕmením ošípaných a hovädzieho dobytku. Napísal vyše 300 vedeckých prác z odboru biológie a typológie hospodárskych zvierat, autor učebných textov a odborných článkov.

SABÓ (Szabó), Alojz - 200. výročie narodenia. 14. október 1818 Neded - 13. marec 1904 Budapešť (Maďarsko). Veterinárny lekár, univerzitný profesor. Od roku 1846 adjunkt honvédskeho práporu v Jászkunságu a školiteľ vojenských podkúvačov koní a felčiarov v Pešti, potom vyslanec lekárskeho zboru na školení lekárov a zverolekárov v Soprone, od 1851 univerzitný profesor v Pešti, 1876-1901 riaditeľ a učiteľ verejnej školy a výchovného ústavu v Pešti. Napísal dielo o besnote, od 1856 vydával časopis Magyar Néplap a založil časopis Századunk. Vyznamenaný krížom Františka Jozefa a titulom kráľovský radca.

ADAMOVSKÁ (Mitická), Liliana - 80. výročie narodenia. 40. výročie úmrtia. 14. október 1938 Žilina - 9. november 1978 Nitra. Múzejníčka, poľnohospodárska odborníčka. V rokoch 1955-1960 študovala na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Ako učiteľka pôsobila na Poľnohospodárskej majstrovskej škole vo Vrábl'och a na Strednej poľnohospodárskej technickej škole v Beladiciach, v rokoch 1961-1973 odborná pracovníčka Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre. Venovala sa štúdiu pôvodu, vývoja i úrovne šľachtenia a pestovania rozličných odrôd pšenice na Slovensku, histórie meteorologických pozorovaní v Gemerskej župe do r. 1881 a i. Výsledky vedeckej práce publikovala v odborných periodikách Agrikultúra a Sborník poľnohospodárskeho múzea v Nitre.

DUBAY, Dezider Anton - 25. výročie úmrtia. 21. december 1902 Žikava - 16. október 1993 Rohožník. Knihovník, bibliograf, jazykovedec a editor, pedagóg, katolícky kňaz. V rokoch 1914-1922 študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach a v Bratislave, 1926-1931 na UK v Bratislave, na Karlovej univerzite v Prahe a vo Viedni. Pôsobil ako profesor na františkánskom gymnáziu v Malackách, v rokoch 1940-1951 bibliograf Knižnice Slovenskej univerzity v Bratislave, od roku 1952 pôsobil ako kňaz. Organizoval založenie slovenskej národnej bibliografie a tvoril bibliografické diela registrujúcej i retrospektívnej bibliografie.

JENIS, Július - 80. výročie narodenia. 18. október 1938 Nitra - 14. júl 2006 Nitra. Bábkoherec. Od roku 1960 člen Bábkového divadla v Nitre. Od počiatku svojho pôsobenia na javisku bol predstaviteľom drsných a tvrdých, zväčša záporných typov, neskôr sa predstavil aj v komediálnych až klaunovských postavách.

ŠÍMA, Anton - 110. výročie narodenia. 19. október 1908 Mojmirovce - 29. marec 1976 Bratislava. Geograf, pedagóg. Pôsobil na základných a na cvičných učiteľských ústavoch, od roku 1946 na Vysokej škole obchodnej v Bratislave. V rokoch 1953-1954 hlavný redaktor Geografického časopisu. Bol radcom pri geografickom ústave na VŠHV v Bratislave. Autor vedeckých prác, učebníc a učebných textov pre stredné a vysoké školy.

LÖGER, Gustáv - 120. výročie úmrtia. 1827 Sobotište (dnes okres Senica) - 19. október 1898 Nitra. Fotograf, etnograf, kultúrny pracovník, podnikateľ. V Nitre fotografoval už od 60. rokov 19. storočia. Venoval sa portrétom i krajinkám. Vydal 28 kolorovaných fotografií ľudových krojov Nitrianskej župy, ktoré boli publikované v župnej monografii v roku 1899. K ďalším jeho aktivitám patrilo divadelníctvo. Lögerova činoherná a operetná spoločnosť vystupovala v Piešťanoch od roku 1869 pravidelne každý rok počas letnej kúpeľnej sezóny a pokračovala v predstaveniach v Nitre v hostinci U zlatého jeleňa (okolo rokov 1873-1874).

KUSENDA, Ján - 15. výročie úmrtia. 16. september 1924 Bošáca - 19. október 2003 Zvolen, poch. v Nitre – Mlynárciach. Herec. Od roku 1950 účinkoval v martinskom divadle a od roku 1956 člen Divadla Andreja Bagara v Nitre. Vytvoril vyše stodvadsať postáv. Pôsobil aj v televízii a vo filme.

ŠPÁNIK (Spányik), Michal Glycér - 235. výročie narodenia. 20. október 1783 Neverice - 28. november 1850 Pešť (Maďarsko). Kňaz, stredoškolský profesor, historik. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Nitre, filozofické a teologické štúdiá absolvoval vo Vacove a v Nitre. Pôsobil na gymnáziách v Podolínci, Debrecíne, Pešti a vo Vacove, v rokoch 1829-1832 riaditeľ gymnázia v Segedíne, potom predstavený rehoľného domu, asistent rehoľnej kapituly a asesor školského odboru miestodržiteľskej rady. Je autorom učebnice Compendium historiae regni Hungariae 1-2 (Príručka dejín Uhorského kráľovstva, Budapešť 1816-1840), diela Historia pragmatica regni Hungariae (Pragmatické dejiny Uhorského kráľovstva, Budapešť 1820) a Doctrina educationis (Pedagogická veda, Budapešť 1835).

SZITÁS, Daniel - 40. výročie úmrtia. 28. december 1910 Nitra - 20. október 1978 Bzince pod Javorinou, poch. v Svätoplukove. Kňaz, redemptorista. Študoval na gymnáziu a vo Veľkom seminári v Nitre. Pôsobil ako kaplán v Novákoch, ako administrátor farnosti v Lehote pod Vtáčnikom. V roku 1945 vstúpil do noviciátu redemptoristov. Pôsobil v Bratislave v kaplnke sv. Cyrila a Metoda, zastával úrad prokurátora viceprovincie, bol kaplánom na Starých Horách. Po zrušení kláštorov, od roku 1960 pracoval na družstve vo Svätoplukove a v Pozemných stavbách v Nitre, od roku 1967 ako kaplán v Krakovanoch, 1971 farár v Bzinciach pod Javorinou.

CARRILLO, P. Alfonz - 465. výročie narodenia. 400. výročie úmrtia, 1553 Alcalá de Henares (Španielsko) - 22. október 1618 Rím (Taliansko) Jezuita, učiteľ, diplomat, provinciál. Od 7. septembra 1599 pôsobil v Šali ako rektor jezuitského kolégia, 1600-1608 rakúsky provinciál. V roku 1608 sa vrátil do Španielska, 1611 vedúci rehoľného domu v Toledě, od roku 1616 španielsky asistent Collegium Romanum v Ríme.

ČAJDA, Jozef - 35. výročie úmrtia. 29. marec 1919 Zlaté Moravce - 23. október 1983 Zlaté Moravce. Dostihový jazdec. Pracoval ako chovateľ a jazdec v niekoľkých žrebčinoch : 1934-1937, 1939, 1951-1960 Topoľčianky, 1938, 1943-1944 Nitra, 1968-1979 chovateľ koní a tréner na SPTŠ v Zlatých Moravciach. V roku 1955 pod vedením trénera E. Šulgana zvíťazil na 7-ročnom žrebcoviplnokrvníkovi 19/51 Furioso XIV na 66. ročníku Veľkej pardubicej steeple-chase ako prvý víťaz (jazdec a kôň) zo slovenského žrebčína.

GERALDINI, Koloman Kolomi - 110. výročie narodenia. 24. október 1908 Terchová - 27. október 1994 Miramar (Argentína). Publicista, prekladateľ, básnik. V rokoch 1921-1929 študoval na gymnáziu v Nitre. Svoje prvotiny publikoval v časopise nitrianskych stredoškôľakov Svojet'. V roku 1945 odišiel do emigrácie, od roku 1948 natrvalo žil v Argentíne. V roku 1932 už ako študent právnickej fakulty debutoval knihou veršov Na ceste k démonom. Výber jeho celoživotnej literárnej tvorby vyšiel pod názvom Démonov návrat (1991). Prekladal zo slovinčiny.

ZÁTURECKÝ, Peter - 100. výročie narodenia. 25. október 1918 Rimavská Sobota - 1. august 1982 Zlaté Moravce. Právnik, organizátor športového jazdenia. V rokoch 1936-1941 študoval na Právnickej fakulte v Brne a Bratislave, 1970 absolvoval postgraduálne štúdium právnického smeru. V rokoch 1942-1982 pracoval ako sudca, neskôr ako predseda Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky a na rôznych pracoviskách na Slovensku. Po roku 1945 spoluzakladateľ civilného športového jazdectva v Bratislave i na Slovensku. Viedol výbor Jazdeckého zväzu Slovenského ústredného výboru Československého zväzu telesnej výchovy, zastával funkciu ústredného rozhodcu a bol poverený vedením rozhodcovskej komisie. Autor pravidiel jazdeckého športu.

KLÚČOVSKÝ, Štefan - 35. výročie úmrtia. 31. december 1887 Nové Mesto nad Váhom - 31. október 1983 Nitra, poch. v Bratislave. Právnik, verejný činiteľ, nestor nitrianskych vinohradníkov a ovocinárov. Od roku 1920 pôsobil v Nitre. Bol posledným richtárom Horskej obce Zobor, založil a dlhé roky viedol Vinohradnícky a ovocinársky spolok. Z jeho iniciatívy založili Mestský okrášľovací spolok (1928), ktorý sa zaslúžil o pretvorenie Sihote na mestský park.

KROBOT, Ján - 185. výročie úmrtia. 3. september 1770 Banská Štiavnica - 31. október 1833 Nitra. Prírodovedec, univerzitný profesor. V rokoch 1790-1794 študoval teológiu v Nitre. Potom pôsobil ako biskupský tajomník a do roku 1801 profesor prírodných vied a matematiky diecézneho seminára v Nitre. Neskôr učil v Bratislave a v rokoch 1816-1818 a 1824-1833 bol dekanom, začas i rektorom Kráľovskej univerzity v Pešti. Od roku 1825 nitriansky kanonik, 1827 titulárny opát a od 1830 kráľovský radca.

NOVEMBER

TERLANDAI, Ján - 310. výročie narodenia. 3. november 1708 Chynorany - 8. január 1770 Nitra. Náboženský spisovateľ, básnik, cirkevný hodnostár. Filozofiu a teológiu študoval v seminári v Nitre, ako chovanec Pázmanea na univerzite vo Viedni a v Trnave. Krátko pôsobil ako kaplán v Trenčíne, v rokoch 1734-1748 farár v Púchove, 1748-1753 v Ilave, roku 1749 titulárny kanonik. Roku 1753 sa stal kanonikom kapituly v Nitre, 1757 biskupský vikár a titulárny päťkostolský prepošt, 1764 biskup. Usporiadal diecéznu knižnicu v Nitre, podporoval rozvoj cirkevného školstva. Bol literárne činný, uverejňoval príležitostné oslavné reči, kázne aj satirické básne.

VÁCI, Ján Tadeáš - 195. výročie úmrtia, 18. jún 1780 Nitra - 5. november 1823 Trenčín. Učiteľ, básnik. V rokoch 1814-1815 vyučoval v Nitre, od roku 1821 pôsobil ako

profesor humanitných predmetov v Trenčíne. Literárne činný, autor príležitostnej latinskej poézie, ovládal niekoľko jazykov, bol obľúbeným kazateľom.

VÁJLOK, Sándor - 105. výročie narodenia. 7. november 1913 Diakovce - 31. december 1991 Budapešť (Maďarsko). Literárny kritik, publicista. Gymnázium absolvoval v Komárne, vysokú školu v Bratislave, Prahe a v Tatabányi. Od svojich študentských čias bol členom krúžku Prohászka. Pôsobil ako učiteľ v Košiciach, neskôr v Budapešti na ministerstve kultúry, 1942-1948 na ministerstve zahraničných vecí, od 1949 úradník, potom podnikový inžinier v Országos Érc- és Ásványbányáknál (Štátne rudné a minerálne banícke závody).

KRUTÝ, Rudolf - 20. výročie úmrtia. 23. marec 1915 Nové Zámky - 7. november 1998 Nitra. Lekár. Študoval na gymnáziu a Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1948-1985 riaditeľ Odborného liečebného ústavu tuberkulózy a respiračných chorôb Nitra-Zobor. Významná osobnosť slovenskej i európskej pneumoftizeológie. Bol riešiteľom mnohých výskumných úloh, napísal množstvo odborných prác, vrátane dvoch kníh, prednášal na odborných školeniach.

SYSEL, Štefan - 20. výročie úmrtia. 16. február 1927 Močenok (Sládečkovce) - 7. november 1998 Močenok. Katolícky kňaz. Študoval na seminári v Banskej Bystrici, maturoval v Nitre. Pôsobil ako učiteľ v Jarku. Vyučil sa za elektrikára a pracoval vo výrobe, najprv v Blansku, potom v Dusle Šaľa. Koncom 60. rokov ukončil štúdium teológie na bohosloveckej fakulte v Olomouci. Pôsobil ako kaplán v Krnove na Morave, od 1993 v Charitnom dome v Močenku.

PÁSZTOR, Ján - 30. výročie úmrtia. 27. január 1912 Prievidza - 8. november 1988 Nitra. Cirkevný hodnostár, publicista, právnik. Teológiu študoval na Bohosloveckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. V rokoch 1934-1936 pôsobil ako kaplán v Močenku, 1954-1961 farár v NitreDolnom meste a v rokoch 1955-1961zároveň riaditeľ Biskupského úradu v Nitre, 1968-1973 generálny vikár biskupa Eduarda Nécseyho a zároveň sídelný kanonik, od roku 1973 nitriansky biskup.

DÉRI, Aladár - 75. výročie úmrtia .10. december 1887 Šaľa - 9. november 1943 Šaľa. Lekárnik. Farmáciu študoval vo Viedni a v Budapešti. Uznávaný lekárnik v Šali v roku 1925 dostal povolenie na výrobu sódovej vody, ktorú prevádzkoval v Šali na Hlavnej ulici. Bol spoluorganizátorom rôznych kultúrnych podujatí, režisérom ochotníckych divadelných predstavení, venoval sa rôznym športom - zriadil tenisový kurt pre verejnosť. Spracoval dejiny kultúrneho života v Šali v období 19. storočia.

ČULÍK, Matej - 90. výročie narodenia. 11. november 1928 Nevidzany - 5. júl 1987 Bratislava. Stavebný odborník. Študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach, na Teologickej fakulte v Nitre, 1954-1960 na Fakulte inžinierskeho staviteľstva SVŠT v Bratislave. V rokoch 1954-1963 vedúci prípravy, neskôr projektant v Agroprojekte, 1963-1987 vedecký pracovník, súčasne 1966-1984 vedúci odd. podzemných vedení vo Výskumnom ústave inžinierskych stavieb v Bratislave. Vo vedeckovýskumnej činnosti sa zamerával na moderné technológie budovania inžinierskych sietí, koordinoval a riešil

štátne a rezortné výskumné úlohy. Autor a spoluautor odborných publikácií, vysokoškolských učebníc a štúdií.

ROVAN, Karol - 110. výročie narodenia, 11. november 1908 Nemčiňany - 15. december 1982 Bratislava. Pedagóg, matematik. Ako učiteľ pôsobil v Piešťanoch, Novom Meste nad Váhom, v Bratislave. Značnú pozornosť venoval príprave študentov na matematickú olympiádu. Bol spoluzakladateľom Klubu stredoškolských profesorov matematiky v Bratislave (v r. 1967), spoluautorom stredoškolských učebníc, zbierok úloh z matematiky a pôsobil aj ako prekladateľ vydavateľstva ALFA.

URBANEČ, Bartolomej - 100. výročie narodenia. 35. výročie úmrtia. 12. november 1918 Krompachy - 2. júl 1983 Bratislava. Hudobný skladateľ, dirigent. Hudobné vzdelanie získal na Štátnom konzervatóriu v Bratislave a v Prahe. Pôsobil ako dirigent Lúčnice, SLUKU a Symfonického orchestra Čs. rozhlasu, riaditeľ Novej scény v Bratislave, tajomník Zväzu slovenských skladateľov. Venoval sa úpravám ľudových piesní, skladateľskej tvorbe pre spevácke zbory, scénickej a filmovej hudbe. Je autorom piesní, komorných skladieb, symfonickej a koncertnej hudby a oper. Od roku 1964 pôsobil v Nitre a výrazne ovplyvnil rozvoj hudobného života.

ROSINSKÝ, Jozef - 45. výročie úmrtia, 5. december 1897 Bánovce nad Bebravou - 12. november 1973 Nitra. Hudobný skladateľ, pedagóg, regenschori, zbormajster. Hudbu študoval a krátko pôsobil ako učiteľ hudby v Taliansku. V roku 1925 sa vrátil na Slovensko a od roku 1926 sa natrvalo usadil v Nitre, kde pôsobil ako profesor hudby, zbormajster a regenschori v Nitrianskej katedrále. Jeho tvorba bola veľmi bohatá a všestranná - skomponoval spolu 269 diel svetských a 542 diel cirkevných skladieb. Svojou aktívnou činnosťou sa zaslúžil o rozvoj hudobného a kultúrneho života v Nitre. V roku 1968 ocenený Cenou mesta Nitry.

FRAJKA, Ondrej - 40. výročie úmrtia, 7. máj 1900 Zlaté Moravce - 12. november 1978 Topoľčianky. Robotník, zakladateľ komunistickej strany v Topoľčiankach, účastník protifašistického odboja, niekoľkokrát väznený. Pracovník Ponitrianskych tehelní v Zlatých Moravciach. Vyznamenaný Radom práce v roku 1960.

FERÉNYI, Juraj - 120. výročie narodenia. 14. november 1898 Trenčianska Teplá - 15. september 1972 Nitra. Strojní inžinier-hydromechanik, vysokoškolský profesor, pedagóg. V rokoch 1916-1924 študoval strojnú a elektrotechnickú inžinierstvo na ČVUT v Prahe. V rokoch 1951-1958 pôsobil v Nitre ako hlavný inžinier Spojených cukrovarov, 1960-1968 učiteľ základy strojárkej výroby na Gymnáziu E. Gudernu v Nitre. Venoval sa hydromechanike a technológii výroby cukru. Autor monografií, odborných článkov a štúdií.

GRUBY, Dávid - 120. výročie úmrtia. 20. august 1810 Nitra - 14. november 1898 Paríž (Francúzsko). Lekár, prírodovedec. Študoval medicínu v Budapešti a vo Viedni. Od roku 1841 pôsobil ako lekár v Paríži. Prednášal v mnohých európskych krajinách, venoval sa výskumu v oblasti medicíny. Objavil skupinu Trichophyton tonsurans, vyvolávajúcu kožné choroby. Osobný lekár H. Heineho, V. Huga, F. Chopina, F. Liszta i ďalších známych

umelcov. Autor viacerých odborných štúdií, spoluzakladateľ a podporovateľ sociálnych ústavov.

DODEK, Andrej - 85. výročie úmrtia. 14. február 1866 Levice - 14. november 1933 Budapešť (Maďarsko). Kňaz. Pôsobil ako kaplán v Častej, v rokoch 1893-1898 farár v obci Dubová pri Modre, 1898-1933 v Tekovských Nemciach. V Nemciach účinkoval na poli ľudovýchovnom, propagátor a organizátor družstevných myšlienok. Výsledkom jeho práce bolo založenie Úverového družstva v roku 1905 a Potravínového družstva v roku 1917. Zaslúžil sa o rozvoj ochotníckej divadelnej činnosti. Článkami prispieval do viacerých náboženských časopisov.

ETHEY, Gyula - 140. výročie narodenia. 18. november 1878 Dömös (Maďarsko) - 3. október 1957 Čachtice. Historik, statkár. Študoval na gymnáziu, právo na univerzitách v Budapešti a v Kluži. Krátko župný úradník, potom hospodáril na rodinnom statku v Slázanoch, po 1945 žil v Čachticiach. Autor knižných publikácií z dejín okolia Nitry a Nového Mesta nad Váhom, štúdie a články publikoval v odborných časopisoch a novinách.

PATKA, Andrej - 110. výročie narodenia. 15. výročie úmrtia. 19. november 1908 Nemšová - 1. október 2003 Nitra, poch. v Nemšovej. Kňaz, apoštolský protonotár, publicista. Študoval a pôsobil v Nitre, v rokoch 1934-1937 ako archivár na Biskupskom úrade, 1941-50 notár, od roku 1990 riaditeľ biskupskej kancelárie v Nitre. V rokoch 1954-1956 pôsobil ako kaplán v Sládečkovciach (dnes Močenok). V roku 1996 ocenený Cenou mesta Nitry.

ESTERHÁZI, Imrich - 255. výročie úmrtia. 4. máj 1685 Szombathely (Maďarsko) - 19. november 1763 Nitra. Cirkevný hodnostár, verejný činiteľ, mecén, kráľovský radca. Od roku 1741 nitriansky biskup a župan. V nitrianskej diecéze pokračoval v rekatolizačnom úsilí svojich predchodcov. Dal vybudovať kostol v Žiranoch a v Močenku, pred vchodom do biskupského hradu v Nitre dal postaviť prvú umeleckú sochu Nepoškvrneného počatia Panny Márie a opraviť poškodenú klenbu nitrianskej katedrály.

LIESKOVSKÝ, Andrej - 105. výročie narodenia. 22. november 1913 Hlohovec - 18. marec 1995 Bratislava. Hudobník, hudobný skladateľ. Základnú školu a v rokoch 1928-1932 reálne gymnázium absolvoval v Nitre. Na nitrianskej hudobnej škole získal základy v hre na hudobných nástrojoch i v hudobnej teórii. Už v roku 1930 založil v Nitre svoj prvý orchester Jazz Band. Účinkoval v rôznych poloprofesionálnych a profesionálnych hudobných telesách. Od roku 1950 bol redaktorom zábavnej a tanečnej hudby Československého rozhlasu. Zložil vyše 170 tanečných piesní, väčšina vyšla na gramoflatniach a hrala sa v rozhlase.

LŐWY, Anton - 85. výročie úmrtia. 24. december 1852 Hlohovec - 22. november 1933 Nitra. Kníhtlačiar, knihár. Od 1900 majiteľ tlačiarne v Nitre. Tlačil knihy regionálnych autorov a spolkov, merkantilné a drobné tlače, kalendáre, noviny a časopisy.

SZLÁVY (Slávy), József - 200. výročie narodenia. 23. november 1818 Győr (Maďarsko) - 8. august 1900 Nová Ves nad Žitavou. Politik a štátnik, banský inžinier, statkár. Študoval na Baníckej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. V roku 1865 župan Biharskej župy, 1869 štátny tajomník pre veci vnútorné, 1870-1872 minister poľnohospodárstva, priemyslu a obchodu, 1872-1874 a 1880-1882 ministerský predseda uh. vlády, zároveň i minister financií, 1873 skutočný vnútorný tajný radca, 1882 strážca uh. koruny. Začiatkom 80. rokov žil na svojom majetku v Novej Vsi nad Žitavou. Roku 1873 vyznamenaný veľkokrížom Leopoldovho radu, 1882 veľkokrížom Radu sv. Štefana.

LANG (Láng), Adolf František - 155. výročie úmrtia. 1795 Budapešť-Pešť (Maďarsko) - 23. november 1863 Nitra. Prírodovedec, lekárnik. V rokoch. 1832-1858 majiteľ lekárne v Nitre. Zastával viaceré funkcie v mestskom magistráte i župe. Venoval sa botanike a zoológii. V Nitre založil rozsiahlu prírodovedeckú zbierku, ktorá obsahovala 60 000 domácich i cudzozemských rastlín. Z oblasti zoológie venoval mnoho úsilia štúdiu slimákov a lastúr. Spoluzakladateľ Bratislavského lekárskeho prírodovedného spolku. V roku 1848 založil, vydával a redigoval v Nitre prvý lekárnický časopis v Uhorsku, Gyógyszerészeti Hírlap, 1856-1858 spolu s nitrianskym lekárnikom dr. Chrenóci-Nad'om redigoval časopis pre prírodné vedy, medicínu a veterinárstvo Magyarhoni Természettudomány - Der Naturfreund von Ungarn. Člen mnohých vedeckých spoločností a spolkov doma i vo svete.

KUBRANSKÝ, Ladislav - 335. výročie narodenia. 280. výročie úmrtia. 24. november 1683 Prievidza - 28. október 1738 Nitra. Provinciál, pedagóg, básnik. Už v čase filozofických a teologických štúdií vyučoval na piaristických školách. Najdlhšie pôsobil v Nitre, v roku 1702 vyučoval gramatiku, v rokoch 1712-1738 prefekt školy, profesor filozofie, rektor rehoľného domu, provinciálny asistent. Roku 1726 generálny komisár rehole piaristov. V rokoch 1727-1730 a od roku 1737 provinciálny predstavený Uhorskej rehoľnej provincie piaristov. V rokoch 1724, 1730, 1736 sa zúčastnil v Ríme na generálnej kapitule piaristov.

BATTHYÁNY (Bat'án), Viliam - 95. výročie úmrtia. 14. marec 1870 Zalaszentgrót (Maďarsko) - 24. november 1923 Güssing (Rakúsko). Cirkevný hodnostár, publicista. Študoval na univerzite v Innsbrucku a v Ríme, doktor kanonického práva. Pôsobil v cirkevnej správe, 1900 nitriansky kanonik, 1904 koadjútór nitrianskeho biskupa I. Bendeho s právom nástupníctva, 1906-1918 nitriansky biskup.

SVOBODOVÁ, Etela - 115. výročie narodenia. 25. november 1903 Banská Štiavnica - 3. august 1986 Trnava. Spisovateľka pre deti a mládež, prozaička, dramatička, pedagogička. Študovala na učiteľskom ústave v Bratislave a v Trnave. V rokoch 1954-1960 pôsobila na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole v Šali. Na dôchodku žila v Šali, od 1972 v Trnave. Zostavovateľka výberu Nedel'né besiedky pre ľudové a meštianske školy (1927), ktoré zhudobnil M. Schneider-Trnavský. Písala umelé rozprávky, ktoré uverejňovala v detských časopisoch Orlík a Priateľ dietok i v detských rubrikách periodík Kultúra a Slovenka.

GRIESBACH, Augustín - 145. výročie narodenia. 26. november 1873 Trnava - 8. október 1950 Vinodol. Učiteľ, ovocinár. Pôsobil vo Vinodole. Tvorca cyklu ovocinárskych prednášok o prácach v obecných škôlkach, výsadbe, štepení, chorobách, škodcoch, spracovaní a speňažovaní ovocia, ktorý usporiadal Hospodársky spolok údolia Nitry.

VURUM (Warum, Wurum), Jozef - 255. výročie narodenia 180. výročie úmrtia. 27. november 1763 Trnava - 2. máj 1838 Močenok, poch. v Nitre. Cirkevný hodnostár, národnokultúrny činovník, historik, mecén, verejný činiteľ. Teológiu študoval v Trnave, v Nitre a vo Viedni. Pôsobil ako biskupský tajomník a profesor cirkevného práva a dejín v Nitre. V rokoch 1827-1838 nitriansky biskup. V rokoch 1792 spoluzakladateľ pobočného stánku Slovenského učeného tovarišstva v Nitre, mecén Spolku milovníkov reči a literatúry slovenskej. Venoval sa histórii a archívnictvu.

TAKÁCS, József - 5. výročie úmrtia. 7. júl 1929 Vlčany - 28. november 2013 Washington (USA), poch. vo Vlčanoch. Novinár, redaktor. V rokoch 1947-1950 žil v Maďarsku, v meste Tótkomlós. Potom pracoval v Budapešti ako robotník, neskôr novinár. V roku 1956 utiekol do Rakúska a odtiaľ do USA. V rokoch 1958-1962 študoval na historickom oddelení Oregonskej univerzity. Od roku 1964 žil vo Washingtone a pracoval ako rozhlasový redaktor v rádiu Hlas Ameriky, od 1969 zástupca maďarskej sekcie, v rokoch 1972-1988 riaditeľ, potom programový riaditeľ európskej sekcie.

DECEMBER

MAAR, Karol - 205. výročie narodenia - 140. výročie úmrtia. 1. december 1813 Želiezovce - 22. február 1878 Bratislava. Náboženský spisovateľ. V rokoch 1830-1832 študoval filozofiu v Trnave, 1832-1837 teológiu vo Viedni. Od 1837 rímskokatolícky kaplán v Strede nad Váhom, Šali a v Bratislave. Od roku 1843 administrátor, 1853 farár v Kostole sv. Trojice, 1854 pápežský komorník v Bratislave. Autor príležitostných kázni.

JAVOR, Pavol - 95. výročie úmrtia. 3. december 1923 Hontianske Nemce - 13. apríl 2002 Nitra. Vysokoškolský pedagóg, folklorista, choreograf, etnograf, etnomuzikológ, upravovateľ ľudových piesní, režisér. V roku 1967 založil pri vtedajšej Ľudovej škole umenia v Nitre prvú detskú ľudovú hudbu, detskú cimbalovku "Nitrán". Pôsobil ako umelecký vedúci vysokoškolského folklórneho súboru Ponitran pri PF v Nitre. Zbieral informácie zo všetkých oblastí ľudovej kultúry, ľudové piesne, zvyky, obyčaje, tance v regiónoch Ponitria, Tekova, Hontu, Gemera i u Slovákov žijúcich v zahraničí, najmä v rumunskom Bihore a Benáte. Pavol Javor svoj život zasvätil ľudovej hudbe a ľudovej kultúre: založil viac ako desať folklórnych a hudobných súborov/.

GÁBRIŠ, Július - 105. výročie narodenia. 5. december 1913 Tesárske Mlyňany - 13. november 1987 Trnava, poch. v Tesárskych Mlyňanoch. Cirkevný hodnostár, historik, pedagóg. Študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach, od roku 1933 v biskupskom seminári v Trnave. Teologické štúdiá dokončil na Bohosloveckej fakulte a v rokoch 1940-1944 získal doktorát prírodných vied na Slovenskej univerzite v Bratislave. V roku 1973 titulárny biskup dekoriánsky, 1978 apoštolský administrátor trnavskej arcidiecézy, biskup Trnavskej diecézy. Angažoval sa v rámci združenia Pacem in terris,

od konca 70. rokov sa dostával do určitej opozície voči totalitnému štátu a výraznejšie sa zastával záujmov veriacich.

ČÁDY, Pavol - 40. výročie úmrtia. 9. august 1911 Nitra - 5. december 1978 Bratislava. Hudobný skladateľ, textár a libretista, učiteľ. Do roku 1933 študoval na reálnom gymnáziu v Nitre. Základné hudobné vzdelanie získal u vojenského kapelníka S. Koubka v Nitre, súkromne študoval aj kompozíciu, hru na husliach a klavíri. Spoluzakladateľ modernej slovenskej tanečnej hudby, najmä neskoršieho obdobia tzv. slovenského tanga, autor textov k vlastným skladbám, ako aj na hudbu iných skladateľov, operety a rozhlasových hier.

ŠVEC, Marián - 10. výročie úmrtia. 4. september 1946 Nitra-Dolné Krškany - 7. december 2008 Prešov Spisovateľ, publicista. Študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre. Po ročnom pôsobení ako učiteľ pracoval v rokoch 1969-1973 v Okresnom osvetovom stredisku v Nitre, neskôr ako vedúci účelového zariadenia pre mimoškolskú a mimopracovnú činnosť študentov a zamestnancov Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Autor románov Skúška (1978), Skúsenosť (1981) a Tichá teplá vôňa zeme (1985).

KOVÁČ, Ľudovít - 105. výročie narodenia. 8. december 1913 Cífer - 7. máj 1995 Zlaté Moravce. Evanjelický kňaz, účastník Slovenského národného povstania. V rokoch 1941 a 1969-1995 námestný farár diasporálneho zboru slažiansko - zlatomoraveckého zboru. Od roku 1953 senior novoutvoreného Nitrianskeho seniorátu. Viedol intenzívny cirkevno-náboženský a kultúrny život. Zaslúžil sa o novú farskú budovu a modlitebnicu v Zlatých Moravciach. Vydal dve zbierky príležitostných básní.

LITOBORSKÝ, Bohumil - 60. výročie úmrtia. 4. október 1882 Praha (Česká republika) - 11. december 1958 Trenčín. Český hudobník, vojenský kapelník. Pôsobil v Nitre od roku 1920 ako dirigent posádkovej hudby, v rokoch 1929-1934 riaditeľ Mestskej hudobnej školy v Nitre. Organizoval náročné symfonické koncerty pre nitriansku verejnosť.

TURBA, Ján - 100. výročie narodenia. 12. december 1918 Nitra - 30. apríl 1991 Nitra. Od roku 1957 podpredseda a člen Rady Mestského národného výboru v Nitre, v rokoch 1963-1971 predseda Mestského národného výboru v Nitre. Zaslúžil sa o novodobú výstavbu mesta, pričom kládol dôraz na zlepšenie životného prostredia a na skvalitnenie služieb obyvateľstvu. Za zásluhy o rozvoj mesta mu bola v roku 1969 udelená Cena mesta Nitry.

LACA, Ján - 90 výročie narodenia. 12. december 1928 Tajná - 3. február 2009 Nitra, poch. v Tajnej. Dramaturg. Študoval na Obchodnej škole v Nitre a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Pôsobil na Novej scéne v Bratislave, v rokoch 1955-1991 dramaturg Divadla Andreja Bagara v Nitre. Venoval sa prekladom divadelných hier z maďarčiny, ruštiny a češtiny. Dlhoročný organizačný pracovník festivalu Májová divadelná Nitra, redaktor festivalových bulletinov.

FRAŠTACKÝ, Štefan - 35. výročie úmrtia. 6. december 1900 Beluša - 13. december 1983 Nitra. Lekár-chirurg. Od roku 1935 pôsobil v Nitre ako prednosta chirurgického a

gynekologickopôrodnického oddelenia nitrianskej nemocnice. Zaslúžil sa o výstavbu nových objektov a budovanie nových oddelení nemocnice, inicioval nové chirurgické metódy. Ako jeden z prvých na svete uskutočnil náhrady orgánov brušnej dutiny s použitím transplantátu a zaviedol vnútornú drenáž žľových ciest.

PAULIČKA, Pavel - 100. výročie narodenia, 40. výročie úmrtia. 14. december 1918 Nadlice - 29. marec 1978 Turček, poch. v Nitre. Zootechnik, organizátor poľnohospodárskej veľkovýroby. Študoval na stredných poľnohospodárskych školách v Nitre a Martine, v rokoch 1953-1958 na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Od roku 1967 pôsobil ako riaditeľ v Plemenárskom podniku v Topoľčiankach, v rokoch 1972-1978 generálny riaditeľ Majetku stálej celoštátnej poľnohospodárskej výstavy v Nitre. Spoluautor viacerých odborných prác o šľachtení a produkcii mäsových typov ošípaných.

HAVETTA, Jonáš - 90. výročie narodenia, 14. december 1928 Veľké Vozokany - 24. december 2007 Veľké Vozokany. Včelár, režisér - amatér. Vo Veľkých Vozokanoch prežil celý svoj život. Ochotníckemu divadlu sa venoval od mladosti, najskôr ako herec, potom ako režisér. Každý rok nacvičil divadelnú hru. Pri výbere hier sa zameriaval na slovenských autorov a väčšinou to boli hry z dedinského prostredia. Včelárstvu sa venoval od mladosti až do konca života. Venoval sa začínajúcim včelárom, radil im a pomáhal.

SCOLARI, Ignác - 210. výročie narodenia. 15. december 1808 Banská Bystrica - 4. marec 1887 Tesárske Mlyňany (Tesáre). Katolícky kňaz. Od roku 1868 pôsobil v Tesárskych Mlyňanoch. Patril medzi prvých členov Matice slovenskej.

DUŠINSKÝ, Leopold - 185. výročie narodenia. 15. december 1833 Letohrad (Česká republika) - 12. júl 1911 Nitra. Hudobný skladateľ, pedagóg. Študoval hru na organe u K. Fr. Pitscha v Prahe. Učiteľ a organista v Bánovciach nad Bebravou, od 1863 regenschori a zbormajster biskupskej katedrály v Nitre a súkromne vyučoval hru na klavíri a na husliach. Autor početných sakrálnych skladieb a upravovateľ viacerých ľudových piesní najmä z okolia Nitry. Zaslúžil sa o rozvoj hudobného života v Nitre.

KOSOVÍČ, Karol - 215. výročie narodenia, 16. december 1803 Ivanka pri Nitre - 19. jún 1841 Ivanka pri Nitre. Právnik. Študoval na gymnáziu v Nitre a na Kráľovskej akadémii v Bratislave. V rokoch 1825- 1827 snemový pisár vyslancov Nitrianskej stolice, 1827-1837 podnotár Nitrianskej stolice.

RYBÁNY, Oliver - 170. výročie narodenia. 21. december 1848 Trnava - 25. september 1929 Tešedíkovo. Prekladateľ, kňaz. Študoval na gymnáziu v Trnave, teológiu na seminári v Ostrihome. Pôsobil ako kaplán v Nede, od 1907 v Tešedíkove. Prekladal z francúzskej a nemeckej literatúry do maďarčiny romány a novely, ktoré uverejňoval v časopisoch.

KOVÁČ, Ján - 100. výročie narodenia. 21. december 1918 Nová Ves nad Žitavou - 3. apríl 1977 Bojnice, poch. v Novej Vsi nad Žitavou. Historik, múzejník. Študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave odbor

dejepis a slovenčinu. Pôsobil ako stredoškolský profesor vo Zvolene, v rokoch 1944-1946 profesor gymnázia v Nitre, potom v Košiciach. V roku 1952 prešiel pracovať na úsek múzejníctva. Bol riaditeľom Krajského múzea v Banskej Bystrici, od roku 1961 pracovník Vlastivedného múzea v Bojniciach. Autor štúdií a článkov z dejín Prievidze a Handlovej, zostavil monografiu o Bojniciach, zredigoval zborník Horná Nitra a pod.

KALIX, Eugen - 120. výročie narodenia. 22. december 1898 Nitra - 7. september 1950 Maracaibo (Venezuela). Hudobný pedagóg a skladateľ, klavírny virtuóz. Brat Vojtecha K. Pochádzal z hudobne podnetného prostredia. Svoj talent rozvíjal najprv v súkromnej škole v Nitre, potom v Budapešti a Prahe. Vynikajúci klavírny umelec, koncertoval po celej Európe. Po vojne sa presťahoval do Venezuely.

KMEŤKO, Karol - 70. výročie úmrtia. 12. december 1875 Dolné Držkovce-Veľké Držkovce - 22. december 1948 Nitra. Cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ, národovec. Študoval na gymnáziu v Nitre, teológiu v Budapešti. Od roku 1921 nitriansky biskup, od 1944 titulárny arcibiskup. V rokoch 1918-1922 poslanec Národného zhromaždenia, v roku 1918 signatár Deklarácie slovenského národa. Venoval sa budovaniu cirkevného školstva a rozvoju misionárskej práce, charite. Autor publikácií a článkov v cirkevných periodikách.

BOŠANSKÝ, Vojtech - 105. výročie úmrtia. 23. december 1913 Bánovce nad Bebravou - 22. apríl 2001 Nitra. Provinciál, trpiteľ za vieru. V roku 1925 ho prijali do Misijného domu v Močenku. Študoval v Nitre na Štátnom gymnáziu, noviciát a filozofiu absolvoval v misijnom dome v Mödlingu, teológiu v Ríme. Od 1939 pôsobil ako profesor na rehoľnom a štátnom gymnáziu v Nitre. Od 1945 rektor Misijného domu v Nitre, 1948 provinciál Spoločnosti Božieho Slova na Slovensku.

CSETE (Čete), Štefan - 370. výročie narodenia, 300. výročie úmrtia. 25. december 1648 Šaľa - 18. marec 1718 Sopron (Maďarsko). Náboženský spisovateľ, učiteľ, jezuita. V rokoch 1673-1675 profesor na rehoľných školách v Užhorode a v Trnave, 1683-1700 na jezuitskej akadémii v Kluži, Székesfehérvári i v Trnave, maďarský kazateľ v Győri a v rokoch 1707-1709 v Trnave, 1710-1718 zástupca rehoľného provinciála, napokon predstavený kláštora v Šoprone. Autor vyše 1 600 kázní, zväčša v rukopisoch, časť vyšla posmrtné.

VAVRICA, Ján - 80. výročie úmrtia, 6. apríl 1891 Nitra - 28. december 1938 Trenčín. Politický pracovník, funkcionár robotníckeho hnutia, úradník. Základnú a meštiansku školu vychodil v Nitre v rokoch 1897-1905. Pracoval ako stolársky pomocník, stolár, neskôr v Budapešti ako obchodný cestujúci, v rokoch 1923-1933 úradník Okresnej nemocenskej poisťovne v Nitre. Člen Sociálno demokratickej strany Uhorska, v roku 1918 predseda jej organizácie v Nitre. Bojoval v Červenej armáde, v roku 1919 ľudový komisár vojenstva tzv. Slovenskej republiky rád.

SCHEIMER, Emil - 95. výročie narodenia. 31. december 1923 Hodruša - 4. február 2007 Zlaté Moravce, poch. v Topoľčiankach Katolícky kňaz, kanonik. V rokoch 1954-1957 pôsobil v Banskej Štiavnici, krátko ako kaplán v Zlatých Moravciach, potom správca

fary v Jedľových Kostol'anoch, vo Veľkom Záluží, 1962-2004 v Topolčiankach. Spravoval aj filiálku Hostie a Skýcov a zastával úrad okresného dekana dekanátu Zlaté Moravce.

ŠAFAROVÍČ, Anton Daniel - 215. výročie úmrtia. 21. júl 1741 Slopná - 31. december 1803 Nitra Cirkevný hodnostár, historik, bernolákovec. Od roku 1765 pôsobil v Nitre ako kaplán, v roku 1787 titulárny, od 1797 skutočný nitriansky kanonik v Jarku. Člen a mecén nitrianskej pobočky Slovenského učeného tovarišstva. Autor dejín nitrianskej diecézy, napísal niekoľko latinských filozofických diel.

BOLDIŠ, Jozef - 20. výročie úmrtia, 25. február 1920 Nevidzany - 31. december 1998 Bratislava, poch. v Nevidzanoch. Knižničný pracovník. Dlhoročný riaditeľ Ústrednej knižnice Slovenskej akadémie vied v Bratislave, významný organizátor sústavy knižníc a vedeckotechnických informácií na Slovensku, zakladateľ moderného slovenského knihovníctva a informatiky. Autor monografií, odborných článkov a štúdií.

XXXXXXXXXX

KONŠTANTÍN Preslavský - 1155. výročie narodenia 863 pravdepodobne Macedónia - 915 Preslav. Učeník vierozvestov, biskup. Na naše územie prišiel spolu s vierozvestmi Konštantínom Cyrilom a Metodom i s ďalšími šíriteľmi kresťanstva. V nitrianskej a považskej doline sa veľmi intenzívne podieľal na pastoračii ľudu a patrili k vzorným učeníkom a učiteľom. Po rozpustení nitrianskeho zoborského učilišťa musel aj on opustiť Nitru a usadil sa v Preslavi.

MERCADER, Kamil - 155. výročie narodenia. 1863 Nitra - 1906 Philadelphia (USA), poch. 7. 10. 1906 v Nitre. Strojní inžinier, vynálezca. Študoval na gymnáziu v Nitre, hlavný inžinier americkej oceliarskej spoločnosti Carnegie-Steel. V Nitre mal manufaktúru na výrobu mydla a sviečok.

MARKHOT, Július (Gyula) - 100. výročie úmrtia, 1857 Veľké Janíkovce - 1918 Ivanka pri Nitre. Verejný činiteľ, úradník. V roku 1906 nitriansky župan. Založil župný výbor na ochranu ústavy. V rokoch 1905-1906 prestaval ivanský kaštieľ na reprezentačné rodové sídlo.

FARKAŠ, Jozef - 170. výročie úmrtia koniec 18. stor. Vlková - 1848 Budapešť (Maďarsko). Rytec, maliar. Pôsobil v Pešti a v Bratislave. Zhotovoval pečate, venoval sa ocel'o- a medirýtectvu. Okrem grafičiek a ilustrácií ku knihám vyryl tri grafiky: Nitra kedysi, Nitra dnes (podľa kresby Jozefa Wiesnera) a roku 1835 erb nitrianskeho biskupa do knihy *Episcopatus Nitriensis eiusque praesulum Memoria ...* (Bratislava 1835). Grafika Pohľad na Bratislavský hrad (podľa Miletzovej kresby) je v knihe *Vilma Almanach* (Budapest 1835).

16.2 Kalendár výročí udalostí

1113 - prvá písomná zmienka o obci Dražovce (r. 1975 obec pričlenená k Nitre); - 905. výročie

1113 - prvá písomná zmienka o obci Janíkovce (Veľké Janíkovce od roku 1975 súčasť Nitry); - 905. výročie

1113- pochádza najstaršia písomná zmienka o obci Lužianky; - 905. výročie

1113- pochádza prvá písomná zmienka o obci Nitrianske Hrnčiarovce; - 905. výročie

1248 - kráľ Belo IV. udelil mestu Nitra výsady slobodného kráľovského mesta;

26. mája 1878 - bolo otvorené Župné múzeum v Nitre; - 140. výročie

1883 - bolo postavené prvé divadlo v Nitre s kapacitou 360 miest. Budova stála na mieste terajšej hlavnej pošty a bola zničená počas druhej svetovej vojny; - 135. výročie

1888 - vznikla obec Výčapy-Opatovce zlúčením obcí Výčapy a Opatovce (Výčapy-1239, Opatovce-1389); - 130. výročie

23. júna 1923 - bola zriadená Mestská verejná knižnica v Nitre, dnes Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre; - 95. výročie

26. júna 1948 - bolo zriadené prvé ftizeologické pracovisko v Nitre v kaštieli v Lefantovciach, dnes Špecializovaná nemocnica sv. Svorada na Zobore; - 70. výročie

1953 - bol založený Archeologický ústav SAV, vedecké pracovisko SAV pre prehistorickú, protohist. a historickú archeológiu so sídlom v Nitre. Pracoviská má v Košiciach a Bratislave; - 65. výročie.

1953 - vznikol v Nitre Okresný dom osvet, dnes Krajské osvetové stredisko v Nitre; - 65. výročie

1973 – po prvýkrát sa konal prvý medzinárodný poľnohospodársky a potravinársky veľtrh Agrokomplex v Nitre, (Národné výstavisko agrokomplex, š.p. v Nitre); - 45. výročie

INDEX

JANUÁR

- V pondelok **1. januára 2018** sa v piaristickom Kostole svätého Ladislava v Nitre uskutočnil novoročný koncert.
- V sobotu **6. januára 2018** na slávnosť Troch kráľov sa na Nitrianskom hrade uskutočnil trojkráľový koncert.
- Od januára 2018 sa z dôvodu zvýšenia lôžkovej kapacity začalo s dostavbou a nadstavbou existujúceho kardiocentra v areáli Fakultnej nemocnice na Špitálskej ulici v Nitre.
- V utorok **9. januára 2018** zasadala na mestskom úrade prvýkrát v tomto roku mestská rada.
- V stredu **10. januára 2018** sa v Kultúrnom centre Zobor konala vernisáž diel výtvarníčok Združenia BOD G 2014.
- Vo štvrtok **11. januára 2018** sa konalo na Mestskom úrade v Nitre zasadnutie Smart City pre vedúcich pracovníkov Mestského úradu v Nitre.
- V piatok **12. januára 2018** sa v Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil Reprezentačný ples mesta Nitry.
- V sobotu **13. januára 2018** bola v Synagóge otvorená výstava výtvarníka, sochára a tvorcu známky Josefa Černého z Českej republiky.
- V nedeľu **14. januára 2018** sa na Veľkej Hangócke v Mestskom parku na Sihoti uskutočnil zraz ľadových medved'ov – otužilcov.
- V pondelok **15. januára 2018** sa búraním tribún začal podnikateľ prvé kroky smerujúce k rekonštrukcii Futbalového štadiónu v Nitre.
- V utorok **16. januára 2018** bola v galérii zábavného a obchodného centra Mlyny na Štefánikovej triede otvorená celorepubliková výstava slovenskej známkovej tvorby pri príležitosti 25. výročia vzniku SR.
- V utorok **16. januára 2018** zomrel Vladimír Bartoň, dlhoročný člen umeleckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre.
- V stredu **17. januára 2018** bola vo foyer Starého divadla Karola Spišáka otvorená výstava Jozefa Dobiša.
- Vo štvrtok **18. januára 2018** mesto Nitra prevzalo prvé tri zakúpené elektromobily značky Nissan Leaf zakúpené od spoločnosti ALBEX PLUS, s. r. o.
- V piatok **19. januára 2018** bola na výstavisku Agrokomplex otvorená výstava Svadobné dni a Beauté 2018.
- V piatok **19. januára 2018** bola vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre premiéra hry Ľudia, miesta, veci.
- V sobotu **20. januára 2018** sa v PKO v Nitre uskutočnil v poradí 11. Akademický ples nitrianskych univerzít – SPU a UKF.
- Mesto Nitra a Nitrianska investičná, s. r. o. informovali, že od **20. januára 2018** sa začala rekonštrukcia futbalového štadiónu FC Nitra.
- V pondelok **22. januára 2018** navštívila mesto Nitra delegácia zo Sumatry s ponukou nadviazať spoluprácu s mestom Nitra.

- V utorok **23. januára 2018** zaznamenali historický úspech hráči HK Nitra, keď vyhrali na domácom ľade nad Maďarmi a získali Vyšehradský pohár.
- V stredu **24. januára 2018** sa v Synagóge uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien dobrovoľníkom roka s názvom Srdce na dlani.
- Vo štvrtok **25. januára 2018** sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu uskutočnilo zasadnutie mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Vo štvrtok **25. januára 2018** sa v Centre pre seniorov na Baničovej ulici konala malá slávnosť pri príležitosti 10. výročia vzniku spevokolu Nevädza.
- Vo štvrtok **25. januára 2018** bola slávnostne odovzdaná do užívania zrekonštruovaná predajňa Terno Supermarket COOP Jednota v OC MAX na sídlisku Chrenová.
- V telocvični Gymnázia na Párovskej ulici v Nitre uviedlo v piatok **26. januára 2018** Divadlo A. Bagara premiéru hry HOAX.
- V nedeľu **28. januára 2018** uviedlo Nové divadlo na svojej scéne v sále Domu Matice slovenskej na Dolnočermánskej ulici v Nitre premiéru barokovej crazy komédie H. Ch. Andersena Cisárovo nové šaty.
- V stredu **31. januára 2018** bola slávnostne odovzdaná do užívania zrekonštruovaná veľkopredajňa TEMPO COOP Jednoty Slovensko v Zábavno-obchodnom centre Max na Chrenovskej ceste v Nitre.
- Od stredy **31. januára** do nedele **4. februára 2018** sa v Mestskej hale v Nitre hrali za účasti 10 družstiev kvalifikačné zápasy o postup na majstrovstvá sveta vo florbale. Našej reprezentácii sa podarilo obsadiť 2. miesto a postúpiť.

FEBRUÁR

- V piatok **3. februára 2018** sa v Divadle Andreja Bagara v Nitre konal Župný a divadelný ples.
- V piatok **3. februára 2018** sa v Spojenej škole na Slančíkovej ulici v Nitre uskutočnil 25. ročník Matičného plesu. Organizátorom bol Miestny odbor Matice slovenskej v Nitre.
- V sobotu **3. februára 2018** sa v priestoroch ZOC Mlyny konalo stretnutie so športovcami – účastníkmi olympijských hier na podporu myšlienok olympizmu.
- V sobotu **3. februára 2018** pripravilo VMČ 4 Klokočina Klokočinskú zabíjačku.
- V piatok **16. februára 2018** uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre premiéru rozprávky Kráska a zviera.
- V piatok **9. februára 2018** sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara konal Ples spoločnosti Víno Nitra.
- V sobotu **10. februára 2018** sa vo Veľkej sále Domu Matice slovenskej na Čermáni v Nitre uskutočnil Matičný reprezentačný ples.
- V sobotu **10. februára 2018** sa v Mestskej hale v Nitre uskutočnili majstrovstvá Slovenska v 10 tancoch. Organizátormi podujatia boli Akadémia tanca Nitra, Unidance Bratislava a Slovenský zväz tanečného športu.
- V sobotu **10. februára 2018** sa na pešej zóne a na Svätoplukovom námestí konalo podujatie Nitrianske fašiangy 2018.
- Vo štvrtok **15. februára 2018** sa na UKF v Nitre konal Univerzitný deň otvorených dverí UKF v Nitre.

- Vo štvrtok **15. februára 2018** v Mestskej hale sa konal Valentínsky koncert. Účinkovali Cigánski diabli. Host'ami koncertu boli speváčka Mária Čírová a Robo Grigorov.
- Vo štvrtok **16. februára 2018** sa v zasadačke na Mestskom úrade v Nitre uskutočnilo 26. zasadnutie mestského zastupiteľstva.
- Vo štvrtok **16. februára 2018** sa v Univerzite Konštantína Filozofa uskutočnil Deň otvorených dverí.
- V piatok **16. februára 2018** v Salóne Nitrianskej galérie v Nitre otvorili výstavu Paradoxical Happiness – Milana Mazúra.
- V sobotu **17. februára 2018** sa na dvore pri Kultúrno-spoločenskom centre v Nitre – Janíkovciach konala Janíkovská zabíjačka. Večer bola zábava, na ktorej hrala ľudová hudba Zobor.
- V dňoch **17. a 18. februára 2018** zvíťazili hokejisti HK Nitra na majstrovstvách Slovenska veteránov v Liptovskom Mikuláši.
- V priestoroch ZOC Mlyny Cinemax sa v dňoch **27. a 28. februára 2018** uskutočnila regionálna Tour filmového festivalu Ekotopfilm – Envirofilm, najstaršieho medzinárodného filmového festivalu s environmentálnou tematikou na svete.
- V piatok **16. februára 2018** sa v Starom divadle K. Spišáka uskutočnila premiéra rozprávky Kráska a zviera.
- V sobotu **17. februára 2018** odohrali hráči FC Nitra prvý zápas jarnej časti Fortuna ligy s družstvom AC Trenčín (1:1) – kvôli rekonštrukcii futbalového štadiónu FC Nitra hrali na ihrisku v Zlatých Moravciach.
- V utorok **21. februára 2018** prijal primátor Nitry Jozef Dvonč mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Ukrajiny na SR Jurija Mušku. Predtým navštívil predsedu NSK Milana Belicu.
- V pondelok **19. februára 2018** sa začalo búranie a odstraňovanie vnútorného vybavenia v bývalom Dome kultúry Orbis na Štefánikovej triede v Nitre.
- V sobotu **24. februára 2018** sa v Športovej hale Olympia sa uskutočnil medzinárodný klubový turnaj o Pohár mesta Nitry – Európskeho mesta športu 2018, ktorý bol zároveň prvým kolom nového projektu Medzinárodnej ligy v boxe.
- V sobotu **24. februára 2018** uviedli primátor Nitry Jozef Dvonč a sprievodcovia cestovného ruchu pri zoborskom kláštore do života cestovateľský bedeker o Nitre.
- Najlepšia výstava pre rybárov, poľovníkov a včelárov sa uskutočnila **od 23. do 24. februára 2018** na výstavisku Agrokomplex v Nitre.
- V pondelok **26. februára 2018** otvorili zrekonštruovaný supermarket LIDL na Fatranskej ulici na sídlisku Chrenová v Nitre.
- V utorok **27. februára 2018** zorganizovali študenti UKF pochod za zavraždeného Jána Kuciaka, novinára portálu aktualita.sk, doktoranda z UKF.
- V stredu **28. februára 2018** uviedli slávnostne do života mincu v budove seminára na Samovej ulici.
- Od **28. februára 2018** bola zrušená Energetická agentúra Nitra, ktorú založilo Mesto Nitra spolu s ďalšími subjektmi v roku 2008.

MAREC

- Vo štvrtok **1. marca 2018** sa na Mestskom úrade v Nitre uskutočnilo 37. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **2. marca 2018** sa v Divadle Andreja Bagara v Nitre konala prvá degustácia vín z nitrianskej vinohradníckej oblasti.
- V sobotu **3. marca 2018** sa v Nitre - Dolných Kráľovoch uskutočnila oslava 20. výročia Klubu dôchodcov a denného centra.
- V pondelok **5. marca 2018** sa v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre uskutočnilo slávnostné otvorenie celoslovenského podujatia Dni slovenských knižníc.
- Vo štvrtok **8. marca 2018** uviedli v Synagóge slávnostne do života knihu epigramov básní Milana Hodála s názvom EPIGRAMOFÓN.
- V piatok **9. marca 2018** sa v Krajskej knižnici Karola Kmeťka konala Noc s Andersenom.
- V piatok **9. marca 2018** sa o 17. hodine uskutočnil občiansky protest pri Pamätníku víťazstva pred budovou Okresného úradu v Nitre.
- V piatok **9. marca 2018** sa v Mestskej hale v Nitre konalo slávnostné zhromaždenie pri príležitosti MDŽ.
- V dňoch **13. – 18. marca 2018** sa na výstavisku Agrokomplex uskutočnila 28. ročník veľtrhu Nábytok a bývanie 2016, Fórum dizajnu a Moderné drevodomy.
- Ministerstvo zdravotníctva odvolalo **15. marca 2018** Kamila Kolečáka z funkcie generálneho riaditeľa Fakultnej nemocnice v Nitre.
- V stredu **14. marca 2018** schválila Vláda SR na svojom zasadnutí 3 milióny eur na projekt Nitra – Európske mesto športu 2018.
- V stredu **14. marca 2018** uviedli v Synagóge do života knihu Medzičas / Karol Felix – Synagóga.
- Vo štvrtok **15. marca 2018** privítali na mestskom úrade veľvyslanca Bieloruskej republiky.
- Vo štvrtok **15. marca 2018** boli v Synagóge vyhlásení najlepší športovci Nitry.
- V utorok **20. marca 2018** zasadala Mestská rada v Nitre.
- Vo štvrtok **22. marca 2018** sa na Svätoplukovom námestí v Nitre uskutočnilo podujatie pri príležitosti Dňa vody.
- V sobotu **24. marca 2018** v zoborskom kameňolome vítali jar nitrianski trampí a skauti pod vedením Old Sherifa a šerifa Dundyho.
- Dňa **27. marca 2018** sa vo výstavnej a koncertnej sieni mesta Nitry – v Synagóge uskutočnila vernisáž Cirkus Circulus.
- Slávnostným zhromaždením a položením vencov k Pamätníku víťazstva pred budovou Okresného úradu v Nitre si **28. marca 2018** pripomenuli obyvatelia Nitry 70. výročie oslobodenia mesta spod fašistickej okupácie.
- V stredu **28. marca 2018** boli v Synagóge ocenení učitelia nitrianskych základných a materských škôl, Centra voľného času a ZUŠ J. Rosinského v Nitre.
- Vo štvrtok **29. marca 2018** položili primátor Nitry Jozef Dvonč a Ján Vančo veniec k spoločnému hrobu obetí bombardovania Nitry na Mestskom cintoríne v Nitre.

APRÍL

- Vo štvrtok **4. apríla 2018** sa Viva La Diva v podaní Symfonického orchestra Vác začal 45. ročník Nitrianskej hudobnej jari 2018.
- Vo štvrtok **4. apríla 2018** sa konalo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Bronzový tím sezóny 2017/18 HK Nitra zavítal do Obchodného centra Centro v Nitre vo štvrtok **5. apríla 2018** o 16.00 hodine. Pri tejto príležitosti boli hráčom odovzdané aj bronzové medaily. Corgoni zakončili sezónu v obchodnom centre CENTRO, kde dostali z rúk prezidenta Miroslava Kováčika a primátora Jozefa Dvonča bronzové medaily.
- V piatok **6. apríla 2018** sa v Strednej odbornej škole na Nábreží mládeže konala súťaž o najlepšieho murára. Vyhralo domáce družstvo.
- V nedeľu **8. apríla 2018** sa v Starom divadle Karola Spišáka konal koncert Úsmev ako dar, na ktorom sa predstavili deti z detských domovov.
- V pondelok **9. apríla 2018** v Zariadení na Baničovej ulici v Nitre odovzdali členky Homo Nitriensis dar – zdvíhacie zariadenie.
- V Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre sa slovenskí biskupi od pondelka **9. apríla do stredy 11. apríla 2018** zúčastnili na zasadnutí Konferencie biskupov Slovenska. Toto zasadanie bolo jedinečné spoločným rokovaním s Českou biskupskou konferenciou, ktorej členovia prišli v rovnakom čase na svoje plénum do Nitry.
- V pondelok **9. apríla 2018** zvolil akademický senát UKF za rektora školy Libora Vozára.
- V dňoch **9. až 13. apríla 2018** sa na UKF konal Týždeň rómskej kultúry.
- Akademický senát SPU dňa **11. apríla 2018** rozhodol, že na čele univerzity bude po prvý raz v histórii na najvyššej pozícii žena - Klaudia Halászová.
- V piatok **13. apríla 2018** sa v Dome Matice slovenskej v Nitre na Čermáni uskutočnilo podujatie Čermánske červené.
- V sobotu **14. apríla 2018** sa v Mestskej hale na Klokočine uskutočnili 19. ročník Otvorených majstrovstiev Slovenska v športovom aerobiku Slovak Aerobic Open.
- V pondelok **16. apríla 2018** zavítala do Nitry čínska delegácia vedená veľvyslancom Čínskej republiky Lin Lin.
- V utorok **17. apríla 2018** prezident Andrej Kiska slávnostne odovzdal zapožičané bojové zástavy veliteľom dvoch vojenských útvarov – okrem útvaru v Sereďi aj útvaru Protiletadlovej raketovej brigády v Nitre.
- Od **23. do 26. apríla 2018** sa v Synagóge uskutočnila Nitrianska hudobná jar Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre.
- V stredu **18. apríla 2018** zohrali volejbalisti VKP SPU Bystrina rozhodujúci zápas s volejbalistami Prievidze, ktorý však prehrali a skončili tak na druhom mieste.
- Vo štvrtok **19. apríla 2018** sa v Študentskom domove Bernolák konal XXXV. Zoborský deň, v rámci ktorého si Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor pripomenula 70. výročie založenia nemocnice.
- Vo štvrtok **19. apríla 2018** oslávila ZŠ na Krčméryho ulici na Klokočine 30. výročie školy.
- Vo štvrtok **19. apríla 2018** sa v Župnom dome odovzdali ocenenia Starostlivý anjel.

- V dňoch **19. – 22. apríla 2018** bola na výstavisku Agrokomplexa výstava Gardenia a ďalšie jarné výstavy.
- Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v piatok **20. apríla 2018** inscenáciu Legenda o Svoradovi a Benediktovi.
- V sobotu **21. apríla 2018** sa v Mestskej hale na Klokočine uskutočnil večer Fight of Gladiators - jedenásť zápasov MMA v osemhrannej kletke, z toho päť profesionálnych a šesť amatérskych.
- Vo Zvolene vyhlásili **21. apríla 2018** celoslovenskú súťaž stredoškolských časopisov Štúrovo pero. Vyhrál časopis S3GA, vydávaný Spojenou školou Nitra, v kategórii stredoškolských časopisov.
- V nedeľu **22. apríla 2018** sa v Synagóge konalo spomienkové zhromaždenie za obete holokaustu Židovskej náboženskej obce.
- V nedeľu **22. apríla 2018** sa v Mestskom parku na Sihoti v Nitre konalo športové podujatie Detská tour Petra Sagana, na ktorú osobne zavítal majster sveta v cyklistike Peter Sagan.
- Vo štvrtok **26. apríla 2018** sa v Materskej škole na Štiavnickej ulici v Nitre konali oslavy 40. výročia založenia tejto materskej školy.
- Vo štvrtok **26. apríla** a v piatok **27. apríla 2018** sa na výstavisku Agrokomplex konal veľtrh pracovných príležitostí Job Expo.
- V piatok **27. apríla 2018** zavítala na oficiálnu návštevu Nitry mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Kubánskej republiky J. E. Yamilou Soniou Pita Montesová.
- V dňoch **27. - 28. apríla 2018** sa v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre uskutočnila krajská postupová súťaž NA SCĚNU.
- V nedeľu **29. apríla 2018** sa uskutočnil Beh o pohár Domu Matice slovenskej.
- V pondelok **30. apríla 2018** sa v Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil 2. majáles s názvom Nitra v kroji.
- Renomovaný časopis Di magazine, ktorý je súčasťou britského týždenníka The Financial Times, vypracoval a v apríli 2018 zverejnil štúdiu Európske mestá a regióny budúcnosti 2018/ 2019, v ktorej boli hodnotené mestá z hľadiska ekonomického potenciálu, pracovného trhu, efektívnosti nákladov, infraštruktúry a vytvorenia priaznivého podnikateľského prostredia. Spomedzi 500 hodnotených európskych miest Nitru zaradili na 10. miesto v kategórii menších miest ako jediné mesto zo strednej a východnej Európy.

MÁJ

- Vo štvrtok **3. mája 2018** si predstavitelia mesta Nitry, zástupcovia kraja a okresu pripomenuli kladením vencov k Pomníku osloboditeľa 73. výročie ukončenia II. svetovej vojny.
- Vo štvrtok **3. mája 2018** sa v PKO v Nitre uskutočnilo Valné zhromaždenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, na ktorom zvolili nového predsedu.
- Vo štvrtok **10. mája 2018** sa uskutočnilo Valné zhromaždenie Nitrianskych komunálnych služieb v Nitre.
- Vo štvrtok **10. mája 2018** sa v penzióne ARTIN uskutočnilo stretnutie pri príležitosti 15. výročia vzniku súkromnej strednej školy ANIMUS.

- V piatok **11. mája 2018** oslávila 80. narodeniny Oľga Csákayová, bývalá poslankyňa a nositeľka titulu Čestný občan mesta Nitra.
- V sobotu **12. mája 2018** sa v Nitre - Mlynárčiach konali oslavy Dňa matiek, ktoré zorganizovalo mesto Nitra - VMČ.
- V sobotu **12. mája 2018** v Mestskom parku na Sihoti uskutočnila Míľa pre mamu.
- V nedeľu **13. mája 2018** sa Deň matiek slávil v Krškanoch, Janíkovciach a Párovských Hájoch
- V nedeľu **13. mája 2018** sa oslavy Dňa matiek konali v Nitre-Krškanoch, Janíkovciach a Párovských Hájoch.
- V Synagóge sa v pondelok **14. mája 2018** uskutočnilo slávnostné oceňovanie príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Nitrianskeho kraja.
- V pondelok **14. mája 2018** oslavovali Deň matiek mamičky a babičky zo Starého mesta v sále Centra voľného času na Štefánikovej triede v Nitre
- V stredu **16. mája 2018** urobili v priemyselnom parku Secer prvý výkop pre výstavbu nového japonského závodu G.TEKT Slovakia, s.r.o na výrobu karosérií pre automobilku Jaguar.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo v dňoch **16. až 19. mája 2018** prvý ročník prehliadky najatraktívnejších divadelných titulov z Českej republiky a zo Slovenska – Made in Czechoslovakia.
- Vo štvrtok **17. mája 2018** sa vo veľkej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **18. mája 2018** sa v ZUŠ J. Rosinského v Nitre konala súťaž Nitrianska lutna 2018.
- V piatok **18. mája 2018** boli v Synagóge vyhlásené výsledky súťaže MENÍM MOJE MESTO, ktorú vyhlásilo Mesto Nitra.
- V sobotu **19. mája 2018** oslávili v Mestskom parku na Sihoti v Nitre Deň rodiny.
- V nedeľu **20. mája 2018** pricestovala na Mestský úrad v Nitre viceprezidentka Bulharskej republiky.
- Mladší žiaci BKM SPU Nitra zvíťazili **20. mája 2018** vo finálovom turnaji a stali sa majstrami Slovenska.
- V dňoch **21. – 26. mája 2018** sa na výstavisku Agrokomplex uskutočnil jubilejný 25. ročník Medzinárodného strojárskoho veľtrhu v Nitre.
- V Synagóge sa **22. mája 2018** konal slávnostný koncert žiakov Súkromnej základnej umeleckej školy v Nitre Heleny Madariovej k 15. výročiu založenia školy.
- V Koncertnej sále Župného domu v Nitre sa **23. mája 2018** konalo slávnostné oceňovanie najlepších zamestnancov kultúrnych organizácií Nitrianskeho samosprávneho kraja Nitrianska Lunica 2018.
- Od piatka **25. mája** do nedele **27. mája 2018** sa pri reštaurácii Artin na Zobore uskutočnili Svätourbanské zoborské slávnosti.
- V piatok **25. mája 2018** bola Noc múzeí a galérií - do akcie sa zapojila Nitrianska galéria, Ponitrianske múzeum, Synagóga, Diecézne múzeum a Slovenské poľnohospodárske múzeum.
- V sobotu **26. mája 2018** sa v záhrade Kultúrneho domu v Nitre-Dražovciach uskutočnilo podujatie Svätourbanský kotlík.
- V stredu **24. mája 2018** sa na Atletickom štadióne v Nitre uskutočnili okresné atletické majstrovstvá ZŠ okresu Nitra.

- V piatok **25. mája 2018** sa v Obradnej sieni mesta Nitry na MsÚ v Nitre uskutočnilo slávnostné privítanie detí do života.
- V Košiciach sa v dňoch **26. a 27. mája 2018** uskutočnili majstrovstvá Slovenska starších žiakov v basketbale.
- V sobotu **27. mája 2018** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil Nitriansky rínek – celoslovenské stretnutie remeselníkov.

JÚN

- V piatok **1. júna 2018** sa v Starom divadle K. Spišáka v Nitre uskutočnila premiéra rozprávky Sám a Esmeralda.
- V piatok **1. júna 2018** sa na Svätoplukovom námestí uskutočnili Športový deň detí v rámci osláv Medzinárodného dňa detí.
- V piatok **1. júna 2018** sa konalo podujatie Noc kostolov. Pre verejnosť boli od 18. hodiny do polnoci otvorené viaceré nitrianske kaplnky a kostoly.
- V sobotu **2. júna 2018** sa uskutočnil Festival chutí Nitrianskeho kraja, ktorého súčasťou bolo otvorenie Letnej turistickej sezóny.
- V sobotu **2. júna 2018** sa uskutočnil Deň otvorených dverí v Divadle Andreja Bagara. Jeho súčasťou bola autogramiáda hercov.
- V dňoch **2. až 4. júna 2018** sa konal festival bubnov a perkusí s názvom ...drumpoint 2017.
- V dňoch **5. až 7. júna 2018** hostilo Staré divadlo Karola Spišáka účastníkov 18. ročníka festivalu Stretnutie, setkání, spotkanie, találkozás.
- V dňoch **5. – 7. júna 2018** sa uskutočnil v areáli Turancar na Bratislavskej ceste v Nitre prvý veľtrh autobusovej dopravy BUS SHOW. Jeho súčasťou bola konferencia Elektrické autobusy pre mesto.
- Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre pripravilo v dňoch **5. až 7. júna 2018** prehliadku divadelných škôl a divadiel krajín V4 Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás.
- V piatok **8. júna 2018** sa vo Veľkej sále Divadla A. Bagara uskutočnili oslavy 65. výročia vzniku Centra voľného času Domino v Nitre.
- V piatok **8. júna 2018** sa v jednej z novootvorených sál multikina Cinemax v zábavno-obchodnom centre Mlyny uskutočnila celoštátna prehliadka amatérskej filmovej tvorby CINEAMA 2017.
- V piatok **8. júna 2018** sa na školskom ihrisku Gymnázia na Párovciach uskutočnila Športová olympiáda seniorov.
- V sobotu **9. júna 2018** sa na dvore Kultúrneho domu v Nitre-Dražovciach uskutočnilo podujatie Svätourbanské guláše.
- V sobotu **9. júna 2018** sa v parku pod Borinou na Klokočine uskutočnilo MDD pre sídliskové deti.
- V nedeľu **10. júna 2018** sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre uskutočnil otvárací koncert medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica Sacra 2018. Ako prvý účinkoval Zmiešaný spevácky zbor Technik Akademik a Musici Del Teatro.
- V nedeľu **10. júna 2018** slávnostne otvorili Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica Sacra 2018. Uskutočnil sa v piaristickom kostole sv. Ladislava na Vříšku.

- V utorok **12. júna 2018** sa na Atletickom štadióne TJ Stavbár v Nitre uskutočnila olympiáda detí materských škôl.
- V stredu **13. júna 2018** ocenil predseda NSK Milan Belica 50 najlepších žiakov z celkového počtu vyše 20 000 študentov stredných škôl v Nitrianskom kraji.
- Vo štvrtok **14. júna 2018** bol po rozsiahlej rekonštrukcii otvorený obchodný dom Kaufland na sídlisku Klokočina.
- Vo štvrtok **14. júna 2018** ohlásil kandidatúru na primátora nezávislý kandidát Marek Hattas.
- Od **15. júna 2018** začal po Nitre premávať nový turistický vláčik, ktorého prevádzkovateľom bola ARRIVA, a.s. dopravná spoločnosť.
- V dňoch **15. a 16. júna 2018** sa na výstavisku Agrokomplex v Nitre konal I. ročník Ekofestivalu.
- V piatok **15. júna 2018** sa v aule SPU konala zlatá promócia bývalých prvých absolventov SPU.
- V sobotu **16. júna 2018** otvorili Mestské kúpalisko v Nitre.
- V sobotu **16. júna 2018** sa v Nitre uskutočnili mládežnícke cyklistické preteky.
- V utorok **19. júna 2018** prijali na mestskom úrade delegáciu evanjelických cirkevníkov z partnerského mesta Naperville, ktorí navštívili mesto v sprievode ev. farára Ivana El'ka.
- V utorok **19. júna 2018** zavítala na návštevu mesta Nitry šesťčlenná delegácia z čínskeho mesta Xianning.
- Vo štvrtok **21. júna 2018** sa na mestskom úrade uskutočnilo mestské zastupiteľstvo.
- Vo štvrtok **21. júna 2018** boli v Synagóge slávnostne odovzdané pamätné plakety absolventom Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre.
- Centrum Nitry sa stalo **21. až 23. júna 2018** dejiskom prvého Nitránskeho street food festu. Multižánrový festival spojil moderné pouličné jedlo s hudobnou produkciou popredných nitrianskych dídžejov. Na festival v piatok 22. júna prišiel aj veľvyslanec USA Adam Sterling.
- V piatok **22. júna 2018** odhalili pred Univerzitou Konštantína Filozofa (UKF) v Nitre nový výtvarný objekt, ktorý skrášli priestory pri hlavnej budove. Autorkou návrhu je študentka univerzity Zsófia Karácsony, ktorá zaň v roku 2017 získala Cenu rektora UKF.
- V sobotu **23. júna 2018** vyhlásili v Synagóge výsledky literárnej súťaže Novomeského Nitra.
- V sobotu **23. júna 2018** sa v Mestskom parku na Sihoti uskutočnilo podujatie COUNTRY V NITRE, na ktorom účinkovali Allan Mikušek, Bukasový masív, skupina PENGAGI a ďalší.
- V pondelok **25. júna 2018** v Nitre slávnostne otvorili Majstrovstvá sveta juniorov v hokejbale.
- V stredu **28. júna 2018** sa v Obradnej sieni mesta Nitry uskutočnilo slávnostné oceňovanie najúspešnejších žiakov základných škôl, centra voľného času a Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry.

- V piatok **29. júna 2018** bola vo Veľkej dvorane Ponitrianskeho múzea v Nitre otvorená výstava obrazov Ladislava Švihela Život s farbami, súčasťou ktorej bola oslava 80. narodenín a koncert špičkových sólistov SND a LH Miroslava Dudíka.

JÚL

- V nedeľu **1. júla 2018** sa uskutočnil 7. ročník pikniku pri Kostole sv. Michala Archanjela v Nitre - Dražovciach.
- V dňoch **4. až 6. júla 2018** ožila Nitra opäť mestskými slávnosťami „Nitra, milá Nitra 2018“, ktorými oslávila svoju bohatú históriu a to najmä na odkaz predkov sv. Cyrila a Metoda.
- V stredu **3. júla 2018** odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč Cenu primátora významnému nitrianskemu zberateľovi známok Milanovi Šajgalíkovi, ktorý je zároveň predsedom klubu filatelistov v Nitre a predsedovi Slovenského zväzu filatelistov Miroslavovi Ňaršíkovi.
- Vo štvrtok **5. júla 2018** sa na Svätoplukovom námestí konala Cyrilo-metodská púť so zasvätením Slovenska Najsvätejšiemu srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému srdcu Panny Márie.
- Vo štvrtok **5. júla 2018** pred galakonzertom festivalu Akademická Nitra 2018 odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč Cenu primátora za mimoriadne významnú organizačnú a tvorivú činnosť v oblasti kultúry a prezentácie Nitry v medzinárodnom kontexte Ondrejovi Debrecénimu a Vladimírovi Ratajovi.
- Vo štvrtok **5. júla 2018** sa v podhradí konal 7. ročník historického festivalu stredovekého života - Pribinova Nitrawa.
- Vo štvrtok **5. júla 2018** sa na Nitrianskom hrade uskutočnil Deň otvorených dverí.
- V pondelok **9. júla 2018** sa v Kongresovej sále MsÚ v Nitre uskutočnila primátorská kvapka krvi.
- V piatok **13. júla 2018** sa v areáli zoborského kláštora uskutočnila svätá omša k patrónovi mesta – k svätému Andrejovi Svoradovi.
- V utorok **17. júla 2018** nanovo sprejzdniť cestu cez Nitru-Dražovce v smere od Čakajoviec. Vodiči prechádzajú po dvoch kruhových objazdoch a tak sa dostanú do Dražoviec. Pôvodná komunikácia medzi Dražovcami a Čakajovcami je od apríla 2018 zrušená. V smere do Nitry pribudla ďalšia cesta – vedie popri rieke Nitre a po celej dĺžke je lemovaná protihlukovou stenou.
- V piatok **28. júla 2018** v priestore pri Hlavnej pošte bol slávnostne odštartovaný projekt zdieľaných bicyklov – BIKESHARING, na ktorom participovalo Mesto Nitra spolu s ARRIVOU, a. s. Nitra, dopravnou spoločnosťou. Pri stojiskách bicyklov sú inštalované solárne lavičky, na ktorých sa dá pripojiť na internet či dobiť si mobilných telefón.
- V nedeľu **29. júla 2018** sa v mestskom parku na Sihoti uskutočnilo druhýkrát podujatie ŽIME SPOLU! Podujatie organizovala SocialData v spolupráci s mestom Nitra v rámci Nitrianskeho kultúrneho leta. Išlo o integračnú spoločenskú akciu, kde sa pokúsili spojiť záujmy a vedomosti ľudí s hendikepom i bez hendikepu, aby sme tak napomohli búraniu predsudkov, ktoré o nás, hendikepovaných, zdravá spoločnosť má.

- V nedeľu **29. júla 2018** sa v Kultúrnom dome v Nitre - Dražovciach uskutočnila slávnosť Sviatok nového chleba, ktorej súčasťou bola svätá omša, prehliadka kostolíka, dražovského domčeka a kultúrny program v kultúrnom dome.

AUGUST

- Od **1. augusta 2018** nastúpila do funkcie generálnej riaditeľky Fakultnej nemocnice v Nitre nová generálna riaditeľka Jarmila Mikušová, ktorá bola od apríla poverená jej vedením. Slovenská reprezentantka v športovej streľbe, Nitrianka Zuzana Rehák-Štefečeková vybojovala na ME v rakúskom Leobersdorfe v sobotu **4. augusta 2018** striebornú medailu v disciplíne mix trap.
- V treťom kole slovenskej Fortuna ligy sa v nedeľu **5. augusta 2018** prvýkrát v tomto ročníku predstavili futbalisti FC Nitra pred vlastnými divákmi. Na novučičkom zrekonštruovanom štadióne privítali stopercentnú Dunajskú Stredu.
- Vo štvrtok **16. augusta 2018** ohlásil kandidatúru na primátora súčasný primátor Nitry Jozef Dvonč.
- V dňoch **17. až 19. augusta 2018** sa na národnom výstavisku Agrokomplex konala po 45-krát rovnomenná medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava.
- Na Kalvárii v Nitre bola v dňoch **17. – 19. augusta 2018** púť k Matke Božej. Tento rok bola spojená aj so stretnutím rodín.
- V dňoch **17. až 19. augusta 2018** sa na parkovisku v blízkosti riaditeľstva Národného výstaviska Agrokomplex konalo kultúrno-spoločenské podujatie Chrenovské dožinky.
- Na otvorenom priestranstve nad Mikovíniho ulicou na sídlisku Klokočina v Nitre sa v dňoch **24. – 26. augusta 2018** uskutočnil v poradí 16. ročník Klokočinského jarmoku.
- V utorok **21. augusta 2018** si obyvatelia Nitry pripomenuli 74. výročie ozbrojeného povstania slovenského ľudu proti fašistickej zlovôli – Slovenské národné povstanie.
- V sobotu **25. augusta 2018** sa na Futbalovom ihrisku v Nitre-Janíkovciach uskutočnilo podujatie Janíkovský ohnivák.
- V pondelok **27. augusta 2018** sa občania mesta Nitry poklonili hrdinom Slovenského národného povstania. Slávnostné zhromaždenie sa konalo pred Pomníkom víťazstva na námestíčku pred Okresným úradom v Nitre.
- Autocvičisko Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre bolo v utorok **28. augusta 2018** miestom siedmeho ročníka festivalu Slížovica. Hudobný festival skupiny Horkýže Slíže je spojený s oslavou jej narodenín. Tento rok Slíže oslávili 26 rokov existencie a na narodeninovú oslavu si pozvali známe slovenské aj české kapely.

SEPTEMBER

- Historickým stredovekým trhom s remeselníkmi, predajcami, mešťanmi, mestskou strážou a kupcami si Nitrania v nedeľu **2. septembra 2018** pripomenuli 770. výročie udelenia kráľovských výsad svojmu mestu. Súčasťou osláv bolo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva v Synagóge a koncert Hoj vlast' moja na Svätoplukovom námestí.

- V pondelok **3. septembra 2018** sa na nitrianskych základných školách uskutočnilo slávnostné otvorenie nového školského roka 2018/2019.
- V utorok **4. septembra 2018** v Synagóge v Nitre slávnostne uviedli do života knihu Petra Keresteša s názvom Najstaršia kniha mesta Nitra.
- V stredu **5. septembra 2018** sa v Ponitrianskom múzeu v Nitre uskutočnila vernisáž reštaurátorského diela Lívie Šumichrastovej.
- Slovenská reprezentantka v športovej streľbe, Nitranka, nositeľky Ceny mesta Nitra Zuzana Rehák Štefečeková získala **6. septembra 2018** zlatú medailu v trapežien na MS v juhokórejskom Čchangwone.
- Vo štvrtok **6. septembra 2018** sa v seminári na Samovej ulici v Nitre uskutočnila konferencia „30 rokov výskumu Nitrianskeho hradu“.
- Vo štvrtok **6. septembra 2018** oslávil 12. mechanizovaný prápor v Nitre-Krškanoch výročie svojho vzniku.
- V piatok **7. septembra 2018** slávnostne otvorili zrekonštruovaný Futbalový štadión FC Nitra. Súčasťou bol zápas medzi FC Nitra a Sláviou Praha.
- V piatok **7. septembra 2018** boli v Župnom dome udelené výročné ceny časopisu Pamiatky a revue.
- V nedeľu **9. septembra 2018** sa v priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre uskutočnil Nedeľný piknik.
- Vo veku 104 rokov naposledy vydýchla v nedeľu **9. septembra 2018** napoludnie v kruhu svojich najbližších najstaršia obyvateľka Nitra Mária Korcová – švagriná kardinála Jána Chryzostoma Korca.
- V sobotu **9. septembra 2018** Nitrianska komunitná nadácia vyhodnotila a odovzdala šeky projektu „Aby ľudia ľuďom pomáhali“ v športovo-rekreačnom komplexe na Dieloch.
- V nedeľu **9. septembra 2018** sa v Mestskom parku na Sihoti v Nitre uskutočnilo spoločensko-zábavné podujatie Podzoborské vinobranie.
- Na vynovenom javisku uviedlo Staré divadlo Karola Spišáka **14. septembra 2018** obnovenú premiéru inscenácie Danká a Janka podľa knihy Márie Ďuríčkovej v réžii Kamila Žišku.
- V piatok **21. septembra 2018** sa v štúdiu Divadla A. Bagara v Nitre uskutočnila premiéra hry Mechanický pomaranč.
- V stredu **15. septembra 2018** v koncertnej sále Župného domu ocenil predseda NSK Milan Belica osobnosti kraja a a odovzdal im Ceny NSK.
- V pondelok **18. septembra 2018** sa v Aule Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre uskutočnilo slávnostné otvorenie nového akademického roka 2016/2017.
- Dňa **21. septembra 2018** sa skončila letná kúpacia sezóna na Letnom kúpalisku v Nitre na Sihoti. Sezóna bola najdlhšia za posledných 20 rokov.
- Zástupca primátora mesta Nitra Martin Nemky prijal v utorok **25. septembra 2018** veľvyslanca Thajska Songsaka Saicheua.
- V aule SPU v Nitre sa **21. septembra 2018** konalo slávnostné otvorenie akademického roka s účasťou ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriely Matečnej.
- Jubilejný 60. akademický rok 2018/2019 sa na UKF v Nitre začal **25. septembra 2018**.

- Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč prijal v stredu **26. septembra 2018** veľvyslanca Maly Anthonyho Licariho.
- Vo štvrtok **27. septembra 2018** sa začal predaj eurobankovky s nulovou hodnotou so symbolmi Nitry.
- V piatok a sobotu **28. - 29. septembra 2018** sa v Nitre pod hradom konal Nitriansky vínny festival.
- V dňoch **28. septembra až 3. októbra 2018** sa v priestoroch Divadla Andreja Bagara uskutočnil medzinárodný divadelný festival Divadelná Nitra.
- V piatok **28. septembra 2018** si pracovníci TIC Nitra pripomenuli 25 rokov od založenia NISYS-u – Nitrianskeho informačného systému, predchodcu dnešnej Turistickej informačnej kancelárie.
- Počas soboty **28. septembra 2018** sa uskutočnili oslavy Svetového dňa cestovného ruchu – prehliadkou zakonzervovaných ruín zoborského kláštora.
- V sobotu **29. septembra 2018** sa v Mestskom parku na Sihoti uskutočnil Nitriansky športový deň rodín.
- V nedeľu **30. septembra 2018** sa v Mestskej hale na Klokočine uskutočnil Fitness Inspiration Day.
- V nedeľu **30. septembra 2018** bola medzi činžiakmi na sídlisku Chrenová I. znovuosadená obnovená socha Ruky od Tibora Bartfaya.

OKTÓBER

- Od **1. októbra 2018** bol po rekonštrukcii nanovo otvorený bazén v budove tzv. Mestského kúpeľa v Nitre.
- V pondelok **1. októbra 2018** v sále Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra slávnostne otvorili medzinárodný filmový festival s poľnohospodárskou a environmentálnou tematikou Agrofilm.
- V stredu **3. októbra 2018** bola na mestskom úrade vyhodnotená súťaž o najkrajší balkón, záhradku a predzáhradku.
- Vo štvrtok **4. októbra 2018** sa na mestskom úrade uskutočnila konferencia na tému rómskej problematiky.
- Vo štvrtok **4. októbra 2018** sa v Synagóge v Nitre slávnostne začala Nitrianska hudobná jeseň 2018.
- V sobotu **6. októbra 2018** sa na Kalvárii uskutočnil 5. ročník Šarkaníady, zábavného púšťania šarkanov na kopci nad Nitrou. Podujatie pripravila Nitrianska organizácia cestovného ruchu v Nitre.
- V nedeľu **7. októbra 2018** sa na Hokejbalovom ihrisku na ZŠ kráľa Svätopluka konal Hokejbalový turnaj Jozefa Stümpela.
- V pondelok **8. októbra 2018** bola v Nitre-Krškanoch v lokalite Medzi vodami otvorená kompostáreň.
- V stredu **10. októbra 2018** bol po každoročnej štandardnej údržbe, otvorený mestský kúpeľ – krytá plaváreň na Kúpeľnej ulici v Nitre. Rekonštrukcia prebiehala od 6. augusta.
- Vo štvrtok **11. októbra 2018** sa na výstavisku Agrokomplex začala automobilová výstava Autosalón – Autoshow Nitra.
- Vo štvrtok **18. októbra 2018** sa vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Vo štvrtok **11. októbra 2018** otvorili na výstavisku Agrokomplex výstavu AUTOSALÓN.
- V piatok **12. októbra 2018** sa hoteli Zlatý kľúčik uskutočnila infektologická konferencia.
- V piatok **12. októbra 2018** sa pri príležitosti 100. výročia vzniku Československej republiky uskutočnil na Futbalovom štadióne FC Nitra futbalový zápas medzi tímom futbalistov – starostov z Českej republiky a Slovenskej republiky. Vyhrali slovenskí starostovia.
- V piatok **12. októbra 2018** sa uskutočnila súťaž vo vyslobodzovaní zranených z automobilov, organizovaná Krajským riaditeľstvom HaZZ v Nitre.
- V piatok **12. októbra 2018** sa v Hoteli Mikado uskutočnilo Valné zhromaždenie AiCES – turistických informačných kancelárií a V. kolokvium na tému Súčasný stav cestovného ruchu na Slovensku.
- V piatok **12. októbra 2018** sa v hoteli Zlatý kľúčik konala infektologická konferencia.
- V sobotu **13. októbra 2018** oslavovala COOP Jednota Nitra v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre 65. výročie založenia družstevného obchodu.
- V nedeľu **14. októbra 2018** sa na 9. ročníku Behu Zoborskou lesostepou s Mitickou vydalo vyše 260 dospelých bežcov od dražovského kostolíka smerom k Zoboru a späť.
- V utorok **16. októbra 2018** sa konal Nitriansky deň úcty k starším. Začal sa dopoludnia slávnostným prijatím seniorov v Obradnej sieni mesta Nitry, pokračoval večer v Parku kultúry a oddychu Plesom seniorov.
- V stredu **17. októbra 2018** na mestský úrad zavítal veľvyslanec Holandského kráľovstva.
- Vo štvrtok **18. októbra 2018** sa uskutočnilo v tomto volebnom období posledné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **19. októbra 2018** bola v Materskej škole na Piaristickej ulici v Nitre slávnostne otvorená miestnosť Občianskeho združenia Očkári.
- V piatok **19. októbra 2018** sa uskutočnili slávnostné sľuby členov volebných komisií pre blížiacu sa komunálnu voľbu.
- V piatok **19. októbra 2018** bola v Martine vyhlásené výsledky 10. ročníka celoslovenskej súťaže SLOVENSKÁ KRONIKA 2018. Kronika mesta Nitry – zápis za rok 2016 získal mimoriadne ocenenie.
- V piatok **19. októbra 2018** na Výstavnej ulici v Nitre slávnostne odovzdali do užívania kompostovisko, ktoré občania navrhli v rámci Mením Moje Mesto.
- V sobotu **20. októbra 2018** bolo v ZŠ na Tulipánovej ulici otvorená modelárska výstava AMAVET.
- V stredu **24. októbra 2018** sa v Nitre uskutočnil nočný beh Mon Run.
- Vo štvrtok **25. októbra 2018** odhalili v Katedrále – Bazilike svätého Emeráma v Nitre pamätnú tabuľu ako spomienku na umučených kňazov.
- Vo štvrtok **25. októbra 2018** bol slávnostne otvorený automobilový závod Jaguar Land Rover v Nitre.
- V nedeľu **28. októbra 2018** vysadili v nitrianskom mestskom sade (pri výstavisku Agrokomplex) prvé ovocné stromčeky.

NOVEMBER

- V sobotu **10. novembra 2018** sa v Slovenskej republike konali voľby komunálne voľby primátorov miest, starostov obcí a poslancov zastupiteľstiev na 4-ročné funkčné obdobie. Za primátora Nitry občania zvolili nezávislého kandidáta Mareka Hattasa.
- V sobotu **3. novembra 2018** sa vo Veľkej zasadačke na Mestskom úrade v Nitre uskutočnil 13. ročník festivalu Vysoké hory Nitra.
- Od **8. do 25. novembra 2018** sa konali Študentské dni nitrianskych univerzít.
- V piatok **9. novembra 2018** sa v Synagóge konala celoslovenská súťaž fotografií AMFO 2018.
- V sobotu **10. novembra 2018** o 11.11 hod. sa na Vojenskom cintoríne v Nitre-Mlynárčiach uskutočnil slávnostný akt kladenia vencov pri príležitosti 100. výročia ukončenia prvej svetovej vojny.
- V piatok **16. novembra** a v sobotu **17. novembra 2018** sa v Nitre uskutočnili strelecké preteky v Mestskej hale na Klokočine.
- V sobotu **12. novembra 2018** sa v pavilóne K výstaviska Agrokomplex konala charitatívna módna prehliadka Móda a krása, ktorú zorganizoval Dámsky klub Nitra.
- V stredu **14. novembra 2018** sa uskutočnil Večerný beh Nitrou.
- Vo štvrtok **15. novembra 2018** sa konalo posledné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok **16. novembra 2018** sa vo Veľkej sále Divadla A. Bagara v Nitre uskutočnila premiéra komédie Dámsky krajčír.
- V piatok **16. novembra 2018** sa pri pamätníku pred budovou Mestského úradu v Nitre konala spomienková slávnosť pri príležitosti 17. novembra – Dňa boja za slobodu a demokraciu.
- V sobotu **17. novembra 2018** sa uskutočnil 13. ročník festivalu Vysoké hory Nitra.
- V nedeľu **18. novembra 2018** sa v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil slávnostný večer – Klub darcov, ktorý zorganizovala Nitrianska komunitná nadácia.
- V stredu **28. decembra 2018** usporiadal Územný spolok Slovenského červeného kríža v Nitre slávnostné odovzdávanie oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi.

DECEMBER

- V sobotu **1. decembra 2018** otvorili Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí v Nitre. Otvorené bolo do nedele 23. decembra 2018.
- V nedeľu **2. decembra 2018** usporiadali v Divadle Andreja Bagara v Nitre 5. ročník Vianočného charitatívneho bazára.
- V pondelok **3. decembra 2018** sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie novozvoleného mestského zastupiteľstva a inaugurácia nového primátora mesta Nitry Mareka Hattasa.
- V nedeľu **9. decembra 2018** sa na Svätoplukovom námestí slávnostne rozsvietil vianočný stromček. Slávnosť bola spojená s príchodom Mikuláša.

- V sobotu **9. decembra 2018** sa v Mestskej hale na Klokočine konala medzinárodná súťaž Memoriál Rudolfa Farmadína.
- V nedeľu **9. decembra 2018** sa v Synagóge konal 13. strieborný vianočný večer Evy Pavlíkovej.
- V nedeľu **9. decembra 2018** sa v evanjelickom Kostole Ducha Svätého na Ulici Fr. Mojtu uskutočnil organový koncert pri príležitosti 10. výročia inštalovania nového organa.
- V nedeľu **9. decembra 2018** prišiel na Svätoplukovo námestie v Nitre Mikuláš a privítal ho novozvolený primátor Marek Hattas.
- V utorok **11. decembra 2018** odovzdalo občianske združenie Amazonky diagnostickému centru Jessenius ocenenie kvalitného a moderného mamografického pracoviska.
- V utorok **12. decembra 2018** sa v aule SPU uskutočnil benefičný koncert, ktorý pripravila Slovenská poľnohospodárska univerzita.
- V piatok **14. decembra 2018** v Diecéznom múzeu otvorili výstavu betlehemov.
- Od piatka **14.** do soboty nedele **16. decembra 2018** sa na Klokočine – na mieste, kde býva Klokočinský jarmok, sa rozprestrela v čase od 12.00 do 22.00 h Vianočné mestečko. V programe účinkovali FS Zbežanček, Zlomená nota, Bábkové divadlo Lienka a ďalší. Podujatie pripravilo OZ Nitrafiesta pod vedením poslanca Pavla Obertáša.
- V sobotu **15. decembra 2018** sa pred obchodom Sandokan na sídlisku Klokočina uskutočnilo kultúrne podujatie Vianoce na Klokočine.
- Od pondelka **17. decembra** do nedele **23. decembra 2018** sa Vianočné trhy konali aj na Nitrianskom hrade – v Gotickej priekope. Podujatie organizovalo občianske združenie Castellum.
- V pondelok **18. decembra 2018** sa v Parku kultúry a oddychu v Nitre uskutočnil tradičný vianočný koncert Čaro Vianoc v Nitre, na ktorom sa predstavili sólisti opery SND a zavítali naň významní hostia.
- V stredu **19. decembra 2018** sa uskutočnilo 2. zasadnutie novozvoleného Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V stredu **19. decembra 2018** v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre slávnostne odhalili a posvätili Pamätník arcibiskupa ThDr. Karola Kmeťka, ktorého autorom je výtvarník Jozef Absolon.
- Vo štvrtok **27. decembra 2018** si Nitra zmerala sily s Banskou Bystricou a Košicami, ktoré boli Európskymi mestami športu v predchádzajúcich dvoch rokoch. Plavecké preteky „24-hodinovka“ sa začali vo štvrtok **27. decembra 2018** o 12. hodine a skončili sa v piatok **28. decembra 2018**.
- V pondelok **31. decembra 2018** sa na Zobore uskutočnil Zoborský silvestrovský beh. Pretekári bežali od zoborskej nemocnice smerom na Pyramídu.
- V pondelok **31. decembra 2018** sa na Svätoplukovom námestí v Nitre uskutočnili silvestrovské oslavy. Ľudí zabával diskdžokej a skupina Maduar.

Pomôcky použité pri spracovaní celoročného zápisu do Kroniky mesta Nitra za rok 2018

Uznesenia z rokovaní Mestského zastupiteľstva v Nitre

Noviny a periodiká: MY – Nitrianske noviny, Nitrianske ECHO, Sme, Denník N, Pravda, Hospodárske noviny, Poľnohospodár

Aktuality stiahnuté z webových stránok: sme.sk, dennikn.sk, unsk.sk, sport.sk, topspravy.sk, pravda.sk, hnonline.sk, dennikn.sk, aktualne.sk, aktuality.sk, nuni.sk, webnoviny.sk, teraz.sk, agrokomplex.sk, novedivadlo.sk, dab.sk, kbs.sk, biskupstvo-nitra.sk, netky.sk, arrivanitra.sk, hknitra.sk, acnitra.sk, fnnitra.com, bkmspunitra.sk, hbknitra.sk, cvcdomino.com, zapasenienitra.sk, ukf.sk, uniag.sk, nkn.sk

Tlačové správy z Divadla Andreja Bagara, Starého divadla Karola Spišáka, Nitrianskej komunitnej nadácie, Nitrianskej komunitnej nadácie

Vlastné poznámky z účasti na podujatiach

Zoznam použitých skratiek

- a. s.: akciová spoločnosť
- DAB: Divadlo Andreja Bagara
- CVČ: centrum voľného času
- HK: Hokejový klub
- KBS: Konferencia biskupov Slovenska
- KBČ: Konferencia biskupov Česka
- KDH: Kresťansko-demokratické hnutie
- KÚ: krajský úrad
- MŠ: materská škola
- MsÚ: mestský úrad
- MO: miestny odbor
- MO MS: miestny odbor Matice slovenskej
- MsZ: mestské zastupiteľstvo
- NSK: Nitriansky samosprávny kraj
- n. o. : nezisková organizácia
- NOCR: Nitrianska organizácia cestovného ruchu
- NR SR: Národná rada Slovenskej republiky
- OZ: občianske združenie
- SaS: Sloboda a solidarita
- s.r.o. : spoločnosť s ručením obmedzeným
- SaS: Sloboda a Solidarita
- SPU: Slovenská poľnohospodárska univerzita
- SMER- SD: SMER - Sociálna demokracia
- SDKSvN: Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre
- SDKÚ: Slovenská demokraticko-kresťanská únia
- SŠ: stredná škola
- SOŠ: stredná odborná škola
- ŠK: športový klub
- UKF: Univerzita Konštantína Filozofa
- ÚNSK: Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja
- UNSSS: Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
- VK: volejbalový klub
- ZŠ: základná škola
- ZUŠ: základná umelecká škola

